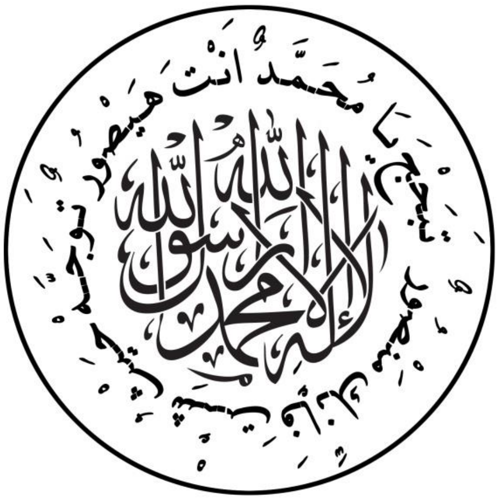
YAZILAR
53

2016-2017

İhramcızâde
Hacı İsmail Hakkı
ALTUNTAŞ

İSBN:
ihramcizadeismailhakki@gmail.com
http://ismailhakkialtuntas.com

Dizgi : **H. İsmail Hakkı Altuntaş**
Kapak :
Baskı- Cilt :

2017

بِسْـمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى اله وصحبه وسلم اجمعين

İnternetteki sitemiz **http://ismailhakkialtuntas.com/** da 2017 yılarında okuyucularımızla paylaştığım yazılardan bir kısmıdır.

Yazılarda sıra gözetilmedi. Değişik konular peş peşe yazıldı. Bu şekilde okuyan açısından fazla sıkıntı oluşturmayacağı düşünüldü.

Tevfik ve inayet Allah Teâlâ'dandır.

İhramcızâde
İsmail Hakkı ALTUNTAŞ

Başlangıç : 16.12. 2016

Bitiş : 21. 02. 2017

İçindekiler

Wilde, mektubunun son sayfasında Lord Alfred Douglas'a, şunları yazar:

Geçmişin geri dönülmez olduğunu söyleyenler çıkarsa, onlara inanma. Tanrının gözünde geçmiş, şimdi ve gelecek bir tek andır; […]

Benim önümde geçmişim yatıyor. Geçmişime farklı gözlerle bakmak, dünyanın ona farklı gözlerle bakmasını sağlamak, Tanrının ona farklı gözlerle bakmasını sağlamak zorundayım. Bunu geçmişimi görmezden gelerek, hafife alarak, överek, yadsıyarak yapamam. Ancak yaşamımın ve kişiliğimin gelişiminde kaçınılmaz bir aşama olarak kabul edersem, çektiğim tüm acılar karşısında başımı eğersem yapabilirim.

Oscar Wilde, De Profundis (Andre Gide'nin Önsözüyle), s. 77

**

"A se stesso"

Dinleneceksin artık ebediyen,
Yorgun yüreğim benim. Öldü artık o son hayâl,
Benim ölümsüz sandığım. Öldü o. Hissediyorum,
Yüreğim, içimizde o tatlı hayâllerden,
Arzu da söndü, yalnız umut değil.
Dinlen sonsuza dek. Fazla
Yoruldun. Yok hiçbir şey heyecanlarını
Hak eden senin, hiçbir şey lâyık değil dünyada
Acılarına senin. Acı ve sıkıntı,
Başka bir şey değil yaşam; ve çamur yalnızca dünya.
Sus artık. İzle son kez
Yıkılışını umutlarının. Vermemiş bize kader
Bir armağan ölümden başka. Küçümseme kendini artık,
Doğayı, her kötülüğün ardında gizli o acımasız gücü,
Ve bir de her şeyin sonsuz bomboşluğunu.

Beckett, Giacomo Leopardi'nin "A se stesso" adlı bu şiirini; özellikle **"...e fango e il mondo/ve çamur yalnızca dünya"** dizesini çok severmiş

**

jean-luc godard a

"Irak savaşı hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sorulduğunda;
"savaş mı?
ne savaşı?
savaş yok ki. siz su kutuda gördüklerinize inanıyor musunuz?"

diyerek esasında medyada gösterilenin değil de gösterilmeyenin doğru yaklaşımlar olduğunu söylemiştir.

suda kırılan çubuk görüntüsünde, suda çubuğun kırıldığı fikrine ulaşabilir. Ama bunu öğrenmek cesaret ister

**

''İnsan hep daha fazlasını isteyen bir varlıktır.'' **Schopenhauer**

Neden?

**

"Korku, bazen ayaklarımıza kanat takar, bazen de ayaklarımızı yere çiviler."

- Montaigne

"İnsanın çekeceği acıların sınırı vardır, fakat korkunun sınırı yoktur."

- F. Bacon

**

«Karanlıkta işmar [el, göz veya baş ile yapılan işaret.] etmişsin kim duya?»

**

Çün nazır u menzûr tûyî gayr-i tû kes nist

Pes ez çe sebeb keşt bedîn hemi gavgâ

Bakan da bakılan da sensin, senden başkası değil, Peki neden bu kavga?

**

Harf zarf oldu ve sâkî kâfiye

Nûş eden abdala sahha'l-âfiye

**

Vanitas Vanitatum:

Latince hiçliklerin hiçliği demek. Uhrevi bir amaca yönelmemiş, sadece dünyevi menfaat ve uğraşlar için kullanılırmış. Ve o dönemde bir çok konuda telaffuzu kolay kolay mümkün olmazmış. Yani istisnai bir kullanım alanına sahipmiş. Sanal bir dünyanın sanal sefasının sürüldüğü şimdiler için ise kullanmak, hem örneklerin fazlalılığı hem de manasına hakim olunsun olunmasın herkesin her tabiri kullanabilme pervasızlığı sebebiyle fazlasıyla mümkün görünüyor.

**

"Eğer sen karşılıklı sevgi uyandırmadan seversen, yani senin sevgin sevgi olarak karşılıklı aşk, uyandırmazsa, eğer seven insan olarak senin yaşamsal belirtin ile sen kendin sevilen insan durumuna dönüştürmüyorsan, senin aşkın erksizdir ve bu da bir mutsuzluktur."

Karl Marx, 1844 Ekonomi ve Felsefi El Yazmaları,
çev. Kenan Somer, Sol Yayınları, s. 210

**

Kendini bir diğerinde gerçekleştirme ve tamamlama işte korkulmaması ve hatırlatılması/hatırlanması gereken şey: aşk dolayısıyla böyle bir şey!

[Aşkın Sonsuz Gücü-Sevgi Doğan]

**

Sezen Aksu - Sen Ağlama

Hasret oldu ayrılık oldu
Hüzünlere bölündü saatler
Gördüm akan iki damla yaş
Ayrılık da sevgiyle beraber

Bir şarkı bir şiir gibi
Yaşadım canım acıları
Senden bana hatıra şimdi
Sakladığım sevgili kederler

Bir sır gibi saklarım seni
Bir yemin bir gizli düş gibi
Ben bu yükü taşırım sen git,
Git acılanma....

Sen ağlama dayanamam
Ağlama göz bebeğim sana kıyamam
Al yüreğim senin olsun
Yüreğim bende kalırsa yaşayamam

**

Sevgilimin sevgilisi nasıl bir sevgilidir ki, ben sevgilimi sevdikçe; sevgilisini de seviyorum

Gizem

**

"Şarkılarımız. bizim romanlarımızdır"

Ahmet Hamdi Tanpınar

**

Gece aynı zamanda bir güneştir.

Zarathoustra

**

"Sessizlik bir sözcük olmayan bir sözcüktür ve
soluk bir nesne olmayan bir nesnedir. . ."

Georges Bataille-İÇ DENEY

**

"İlimsiz şiir olmaz, olursa sağlam olmaz, temelsiz duvara benzer"

Fuzuli

**

"Dünyada aşkın, aşıklan şair yapmadığı hiçbir yer yoktur"

Voltaire

**

"Belki hala o besteler çalınır
Gemiler geçmeyen bir ummanda."
YahyaKemal
**

Aşkınla sürünsem yine aşkınla delirsem
Bilmem ki ne yapsam da senin kalbine girsem
Bir gölge gibi rûhunun altında belirsem
Bilmem ki ne yapsam da senin kalbine girsem

Beste: Selahattin Pınar-Güfte: Mustafa Nâfiz Irmak-Makam: Hüzzam-Usûl: Curcuna

**

Gel gitme kadın ruhumu hicranına yakma
İnlet beni öldür beni ağyare bırakma
Karşında esirinim bana düşman gibi bakma
İnlet beni öldür beni ağyare bırakma

Gel Gitme Kadın-Nostaljik Parçalar

**

Ne müşkülmüş seni sevmek sana yâr olmak

Dil-şâd olmak isterken perişân olmak

Revâ mıdır yâr olanın kalbi zâr olmak

Dil-şâd olmak isterken perişân olmak

Beste: Osman Nihat Akın- Güfte: ?-Makam: Sûznâk

**

Tanrılar insanın her şeyini görür ve yine insanlar da tanrıları görebilmekledir. Ancak ben burada bilgiye ve bilgeliğe ulaşmış insandan söz ediyorum Asklepios. İçi boş ve kibirli insanlara gelince Asklepios, sen bir kere kutsal meselelere eğildiysen, tanrısallığın ulvi dünyasına girdiysen sen artık başka bir evrende, başka bir dili konuşmaya başlamışsın demektir. Dolayısıyla o insanlara bir şey anlatmaya çalışmanın hiçbir anlamı yoktur.

Asklepius,Nag Hammadi Kitaplığı,s .333

**

Ben ayrılmadım başım dik kapındayım

Oturan köpeğin başı ayaktakinden daha diktir.

sesimi duymaz olabilirsin

harflerim sana doğru uçar benim

**

içim kaynasada, taşmıyor

**

Tanrıyı yaratılmış olan şeylerde, örneğin maddi dünyada aramaktan vazgeçmelisin.

Her şeyi kendinde ihtiva eden o varlığı daha yakından tanımaya çalış, onu kendi öz varlığında ara, kendine şöyle seslenebilirsin:

'Ey tanrını, aklım, zihnim, bedenim, ruhum.'

Acı ve zevk, aşk ve nefret nereden gelmiştir?

Birinin iradesini anlamak, birinin iradesine ayak diremek ve birinin iradesi karşısında aşkla kendinden geçmek ne demektir?

Bu sorulardan da çok şey öğrenebilirsin.

Tüm gücünle bu sorulara yoğunlaştığın takdirde onu kendi öz varlığında bulacaksın zaten.

Gnostiklerden

**

"Görürsünüz, bir gün gelecek, Zeus

Ne kadar sert de olsa yumuşayacak,

Çünkü girmeye hazırlandığı yatak

Gücünden, tahtından edip yıkacak onu."

Aiskhylos, Zincire Vurulmuş Prometheus,

(Çev. A.Erhat, S.Eyuboğlu), Ankara, 1967, 910, s. 68.

**

"Günler birbirinden ayrılır,

Fakat gecenin tek bir adı vardır."

Elias Canetti

**

SURİYE

Şiirin Tanrı'ya yükselen bir merdiven

olduğunu söylermiş eskiler. Belki de böyle

değildir beni okurken. Ama ben anlamıştım

bunun böyle olduğunu senin aracılığınla

sesimi yeniden bulduğum gün, bir bulut

ve keçi sürüsüyle yamaçtan aşağı

dağılırken gün böğürtlen ve sazları

kemirtmek için ve ayla güneşin

ince yüzleri birbirinde erirken,

arabam bozulmuştu, kayanın üstünde

kanlı bir ok

Halep'e giden yolu gösteriyordu.

Eugenio Montale, Suriye (Çev. Cevat Çapan)

**

Hepimizin, kapıyı çalıp, biz kapının ardından "kim o?" diye sorduğumuzda (bu "bariz" olduğu için) "benim," diye cevap veren arkadaşlarımız vardır. Ve biz de gelenin "o adam" veya "o kadın" [benim vurgulamam] olduğunu anlarız.

Louis Althusser," ideoloji ve ideolojik Devlet Aygıtları"

**

"Ya Rabbi! Kuşluk senindir, güzellik senindir, nimet ve her şey senindir. Eğer rızkım gökte ise, yere indir. Yerde ise, çıkar. Uzakta ise, yaklaştır. Haram ise, helâl et. Dar ise, genişlet ve elime ilet." **Kuşluk Duası**

**

ZELZELE VE ŞEHİTLER

Zelzele, dayak, kurşun musallat olsa

Şu şehadet günleri hakkında hâlâ şekteyiz

Sulh içindeyken bile icâb-ı devr-i iktidar

Biz yine harp varmış gibi her gün şehit
vermekteyiz

Neyzen Tevfik

**

Kadim bir usta şöyle demiş:
"Yanlış kişi doğru araçları kullanırsa, doğru araçlar yanlış biçimde çalışır."

**

Buda der ki:
"Kalbinizi bir noktaya sabitlediğinizde, sizin için olanaksız bir şey yoktur. "

**

Mevcut koşullarda savaş tüm ulusları, hatta lafta demokrasiye enbağlı olanları bile, otoriter ve totaliter bir konuma itiyor...

John Dewey

**

Cumhuriyet yitirildi.

Cicero

**

Eylül 1988 yılında M. Şevket Erturan isimli okuyucu Anday"a yazdığı mektubunda

"çok uğraşmama rağmen sizin şiirlerinizi anlayamadığımı düşünürüm. Düşünürüm ama yine de okumadan edemem." der ve Anday bu okuruna şöyle cevap verir.

"Okurumun benim şiirimi anlamadan okumasına çok sevindim. Şiir öyle okunur. Anlamadan sevebilirseniz ne mutlu size! Müziği de öyle dinlemiyor muyuz?"

Melih Cevdet Anday, "Mektuplar", Cumhuriyet, 30 Eylül 1988, s.2

**

Şair Eşref, vaktiyle siyasetçilerle bürokratlara kızmış ve şöyle bir mısra yazmıştı:

''Asiyab-ı devleti (devletin değirmenini) bir har (eşek) da olsa döndürür.''

Neyzen Tevfik de onun mısrasına bir "nazire" olarak, şöyle bir beyit oluşturmuştu:

''Öyle harlar koştular kim asiyab-ı devlete,

Birbirin çiğnemekten, dolab-ı devlet dönmüyor.''

Ziya Paşa da **''yaptığını adam gibi yapamayanlara''** nazire olarak, Şair Eşref'e yazdığı şu beyitle cevap vermişti;

''Asiyab-ı sengi'yi bir har da olsa döndürür,

Döndürür ama, mili kırar çarka s_çar harabeye döndürür.''

BLUEBERRY: Olağanüstü Macera (2004)

Uruclar vardır.
Sadece aralarındaki fark maddi ve manevi oluşudur.
Ve zirveyi bulmak seçilmişlerin hakkıdır.
Eğer sende bu yolculuklara çıkmak istiyorsan önce burnunu (nefsini) kırmalısın

İyi yolculuklar

124 dk

Yönetmen: Jan Kounen

Senaryo: Matthieu Le Naour, Alexandre Coquelle, Gérard Brach

Ülke: Fransa, Meksika, İngiltere

Tür: Macera, Western

Vizyon Tarihi:10 Haziran 2005 (Türkiye)

Dil: İngilizce, Athapascan languages, Almanca, Fransızca, İspanyolca, Apache languages

Müzik: Jean-Jacques Hertz, François Roy

Nam-ı Diğer: Renegade

Oyuncular: Vincent Cassel, Juliette Lewis, Michael Madsen, Temuera Morrison, Ernest Borgnine,

Özet

1870' lerde iç savaş gazisi şerifinin hayat öyküsü... Efsanevi senarist Charlier ve Moebius olarak bilinen illüstratör Jean Giraud'nun ünlü çizgi roman serisinin beyazperdedeki ilk uyarlaması.

Filmde, Palomito şehrinin şerifi olan Blueberry'nin Kızılderili topraklarındaki altına gözünü diken esrarengiz katil Wally Blount'un peşine düşmesi konu alınıyor. Bu serüvende Blueberry, Kızılderili şamanlarıyla tanışacak ve doğaüstü deneyimler yaşayacak.

Filmden

O, öldü.

Şimdi de sıra bende.

Bu dünyayı terk ediyorum.

Anılarımı terk ediyorum.

Görüyorum.

Çocuğu görüyorum kendi çocukluğumu.

Görüyorum

**

Para İşte lânet paran! - Hepsi senin.

- Lânetli para değil o.

- Tanrının kutsadığı bir para.

**

Sen haklıydın.

Kendine ne olduğunu anlayabildiğini sanmıyorum.

Onunla sıkı savaşıyor.

Henüz hazır değil.

Bitkilerin ruhu öğretebilir sana yaşamın sırlarını.

Runi.

"Kırık burun".

Bir gün kendini tanımaya karar verirsen savaşçının yolunu seçmek zorunda kalacaksın.

Ruhunun karanlıklarına ulaşacacaksın.

O zaman, korkularını alt edebilirsen kim olduğunu anlayacaksın.

**

Beyaz bir medyumla tanıştım.

İnsanların ruhlarını çalıyor.

Onu iyileştirmeliyim, hemen şimdi iyileştirmeliyim.

O zaman özgür kalacak.

Bizden ayrılıyor musun artık?

Sonra konuşuruz.

Şeytanların her zamankinden daha güçlü.

Yakında tekrar görünecekler

Şimdi zamanı değil.

Vaazını dinlemeye gelmedim buraya.

Benimle ne hakkında konuşmak istediğini biliyorum.

Kutsal Dağlar.

Bir keşif heyeti var.

Kutsal Dağlar'da altın arıyorlar.

Bir haritaları var.

Hayır.

Bir adam daha var.

Onun tanıştığı.

Altın aramıyor o.

Seni endişelendiren ne?

Ne arıyor o?

Kutsal gücü.

Sırrımız tehdit altında.

**

Aslında bana iyilik ettin.

Ölmüştüm, ama geri döndüm.

Şimdi de, Kutsal Dağlar'a gidiyorum.

Ama önce bazı gerçekler var.

Aynen senin bana yaptığın gibi.

Tamam.

Madem gerçeği istiyorsun sana yalan söylemeyeceğim.

Ateşin içindeyken ne gördüğümü bilmek ister misin?

Gülünç şekiller gördüm ruhumu yalayan gülünç minik diller.

Öldürmeyi öğreneceğim.

Ruhumla öldürmeyi.

Seni yine görmek güzel.

**

Rüyalarımızın bize söylediğini yorumlamak zordur.

Bazen yorumlayabiliyoruz.

Bana öğrettiğin bu.

Runi.

Onun gücünü gördüm.

Ona karşı koymalıyım.

Bana sırlarını öğret.

Bilmeliyim.

Kızılderili değil o.

Kuvvetlidir.

Acı çekeceksin.

Korkuyu öğreneceksin.

O pisliği içmeyeceksin, değil mi?

Runi, "Kırık Burun"u koru.

Merak etme.

Sen bunu başarmıştın.

O da başaracak.

Yalnız olmalısın içindekini görmek için.

Ve hepimizi yaşatan şeyi.

Runi! Runi!

**

İçki yüzünden olmalı.

Korkuyorsun.

Bu kuvvetlerin seni ele geçirmesine izin veriyorsun.

Öteye geçebilirsin ve ruhların sana yolu göstermesine izin verebilirsin.

Artık halkımın hazinesini biliyorsun.

Bu adam onu çalmaya çalışıyor.

Onun durdurulması sana bağlı.

**

Korkmuyorum.

Gerçekten mi?

Savunmasızsın, dostum.

Şeytanlarını uyandırdın.

**

Sorun yok.

Özür dilerim.

Evet, sana altın sözü vermiştim, ortak.

Sana altından dağlar sunacağım.

Gülünç bir şeyler denemeyi aklından bile geçirme, Prosit! Seninle aramızdaki fark ne, biliyor musun?

Sen kötümsersin, bense iyimserim.

**

Çoğu insan, buradaki bu dağın altın madenleriyle dolu olduğunu sanıyor.

Ama ben başka türlü biliyorum.

Gerçeği biliyorum.

Keşke bir örümcek olsaydım.

Bu yaratıklara bayılıyorum.

Evet, örümcek olmak harika bir şey olmalı.

Ben bir örümcek olsaydım, sen kafamı ezerdin.

Bu benim Evet, o minik kara kafamı eziverirdin, değil mi?

Hayvanlar yaratıktır, insanlarsa canavar.

Haklısın.

İnsanlar canavardır.

Peder Del Rio sen günahkârların en azizisin.

Hayvanî ruhumu korumaya çalışıyorum.

Neden senin gibi boktan bir insanla burada sıkışıp kalmak zorundayım sanki?

**

Dağ, burası.

Seni bekliyordu uzun zamandır.

Ama girişi tek başına bulmak zorunda kalacaksın.

Artık senden ayrılmalıyım.

**

Sakin ol.

Runi'nin bir bakmasına izin vermeliydin.

Hayatta olmaz.

Onun Kızılderili büyüsünü istemiyorum.

Sonunda en az Mike kadar çıldıracağım.

Altın madenim benim.

Şimdi de, altın.

Kalk ayağa.

Ayağa kalk! **O zaten bizimle değil artık.**

Öyle öldüremezsin onu.

Nedenmiş?

Bu şekilde bir şeyi çözemezsin.

Ben seni ona götürebilirim.

Hâlâ gitmeyi reddedebilirsin.

Kabul edersen seni onunla yalnız bırakacağım, "Kırık Burun".

İkinizin de gerçek doğası ortaya çıkacak.

Korku ya da öfkenin seni altetmesine izin verme.

Olmak istediğin yerdesin.

Ben yanındayım.

Şimdi seni onunla bırakacağım.

Bayağı bir zamandır birbirimizi tanıyoruz güçlü Mike.

Gitme zamanı! Sen ölü bir ruhsun.

Buraya giremezsin.

Niye öyle diyorsun?

Şansın var ki sana çok şey borçluyum, ufaklık.

Serbest bırakılmadan önce, çeşitli biçimlerdeydim.

Ve anlıyorum Anlıyorum Şimdi neden burada olduğumu anlıyorum.

Seni yanımda getirmek için.

Seninle o ilk karşılaşmamızın sebebini anlıyorum.

Buraya, bu dünyaya gelmek için birlikte.

Mike?

Mike Hadi.

Mike! Hadi, Mike! Aşkım.

Hey, nasıl gidiyor?

Aşkın bizi nerelere götürdüğünü görüyor musun?

Gerçeği görme zamanı.

Benimle gel, kardeşim.

Tut elimi.

Derinden konuş benimle ölülerin dilinde.

O kızı öldüren sendin, Mike.

Tatlı küçük Madeleine.

O, sendin, Mikee.

Tanrılar seninle olsun dostum.

Gitmesi gereken sensin, bense sabretmeliyim.

Artık özgürsün.

Seni çok seviyorum.

Seni çok seviyorum.

Aşk sayesinde onu hissedebiliyorum.

Ve diz çöküp, beni sevdiğini söyleyeceksin.

O, öldü.

Şimdi de sıra bende.

Görüyorum Anılarımı görüyorum.

– Ama şimdi ölmek istemiyorum.

– Runi! Yardım et! Runi! Bedeninde kal.

Her şey yolunda.

Ben ben seni seviyorum.

Ben de seni seviyorum, sevgilim.

Son defasında bana biraz sert davranmıştın.

Geri döndün.

Ben seni bulmak için bütün kâinatı dolaştım.

Nihayet korkacak bir şey olmadığını gördün.

Seni bekliyor.

Düşüncelerine ve duygularına dikkat et.

Artık temel olarak ne olduğunu biliyorsun.

Öbür dünyaya hoş geldin, Kırık Burun.

Ağzım şimdi çok daha iyi.

Hakikaten iyi tütünmüş bu! **Öbür dünyaya hoş geldin.**

26 Yazılar

Ama girişi tek başına bulmak
zorunda kalacaksın.
...uzun zamandır.

Seni bekliyordu...

Dağ, burası.

28 Yazılar

Artık senden ayrılmalıyım.

30 Yazılar

DİLİMİZ ÜSTÜNE KONUŞMALAR -MELİH CEVDET ANDAY

Not:
Dil konusu meraklı kardeşlerime
bilhassa gençlere bu kitabı tavsiye ederim.

"Kısa alıntılar yapıldı"

Sayın dinleyiciler,

Sizinle her hafta bu saatte, dilimiz üzerinde konuşacağız. Anadili sözü, daha küçükken, okula gitmeden öğrendiğimiz dili anlatmak için bulunmuş çok güzel bir söz. Anamızdan, babamızdan öğreniyoruz onu. Bildiğimiz en iyi dil, anadilimizdir kuşkusuz, yanlış yapma korkusunu duymadan konuşuruz anadilimizi. Ama bundan ötürü herkesin anadilini tam olarak bildiği söylenebilir mi? Öyle olsaydı, ayrıca anadili öğrenmeye hiç bir yerde gerek duyulmazdı. Kuşun hangi nota üzerinden öttüğünü bilmemesi gibi, anadilinin eğitiminden geçmemiş olanlar da, bilmezler kullandıkları dilin özelliklerini, kurallarını.

Yıllar önce Paris Üniversitesi'nde geçmiş bir olayı anlatayım size. Orada temel dil Fransızca olduğu için, Üniversite, öğrencilerden bir yabancı dil bilmelerini de istiyor. Bizim Türk öğrencileri, düşünmüşler taşınmışlar, ikinci dil olarak Türkçeyi seçtiklerini bildirmişler Üniversiteye. Bunun üzerine de Üniversite, bu Türk öğrencilerin Türkçeden sınava girmelerini istemiş. O zaman orada Doğu Dilleri Enstitüsü'nde **Profesör Jean Deny vardı, Türk dili uzmanı. Türkçenin en iyi gramerlerinden birini yazan odur. İşte Türk öğrencilerini bu Profesör Jean Deny'nin karşısına çıkarmışlar. Bana anlattıklarına göre, öğrencilerimizin çoğu o sınavda başarı kazanamamış.** Demek anadilimizi konuşmak başka, bilmek başka.

Söyleşimizin başında hemen belirtelim ki, biz bu programda Türk dili öğretimine kalkacak değiliz. Dilimizin geçirdiği gelişme evrelerini, onu başka dillerden ayıran özellikleri ve asıl önemli olarak da, yıllardır toplumumuzda en güncel konu olma durumunu sürdüren dilde özleşme akımını, şurasından burasından göstermeye çalışacağız.

**

Yunus Emre'nin ..birçok şiirine bir bakalım, orada bugün kullanılmayan Türkçe sözcüklerle karşılaşacağız. En başta "bencileyin" sözcüğü var, "benim gibi" demek. Yeni ozanlarımız, yazarlarımız arasında bu sözcüğü canlandırmak isteyenler oldu, bu çaba şiir bakımından belki çok yaygın bir sonuç vermedi, ama kulağımız alıştı o sözcüğe, artık kim söylese "Ne demek?" diye sormayız. Oysa diyelim elli yıl önce durum böyle değildi. Türkçe sözcüklere istek yoktu o zaman. Bir şiirde, bir yazıda Farsça, Arapça, Fransızca sözcükler ne denli çok kullanılırsa, o şiir, o yazı o denli güzel olur, beğenilir sanılıyordu. Şunu da sırası gelmişken ekleyeyim, bizim Tanzimat dönemindeki, Servet- i Fünun dönemindeki ozanlarımız Yunus Emre'yi okumazlar, onu küçük görürlerdi. Namık Kemal, Sahaflar çarşısında Yunus Emre'nin birkaç şiirini içeren bir kitapçık bulduğunu ve onu elinden attığını anlatır bir yazısında.

Sonra "Bağrı başlı..." demiş Yunus Emre, "Bağrı yaralı" demek. O sözcük de unutulmuş. Daha böyle unutulmuş başka sözcükler var o şiirde: Örneğin "od" sözcüğü var, "ateş" anlamına. "Hasret oduna yanmasın" diyor Yunus. "Hasret ateşine yanmasın" demek. Gene Yunus "mezar" demiyor da "sin" diyor.

Bizim eski ozanlarımızı bu açıdan incelemek çok ilginç karşılaştırmalara yol açıyor, hele o ozan Yunus Emre gibi büyük bir ozan olursa, yararımız sadece dil karşılaştırmalarına olanak vermesinde kalmaz, dilimizin güzelliğini, uyumunu görüp tatmada herkese büyük kolaylık sağlar. İlk okuyuşta anlarız Yunus Emre'nin ne dediğini ve bugün yazılmışçasına tat alırız ondan.

Ama Yunus'tan sonra dilimiz yavaş yavaş bozulur, "od" kalkar sözgelişi ortadan, onun yerini "ateş" gibi yabancı bir sözcük alır. O "od" sözcüğü bugün sadece "odun" sözcüğünde yaşıyor. Ama bilenimiz çok mudur dersiniz "odun" sözcüğünün içinde "ateş" anlamına gelen bir "od" sözcüğünün bulunduğunu?

"Ne yapalım, olmuş bir kez, unutalım od'u, ateş var ya, onunla görürüz işimizi" denebilir. Nitekim öyle yapıyoruz. Ama bu düşünce doğru mudur değil midir, şu anda çözümlemeye kalkmayalım derim. İlerde sıra gelecek böyle bir tartışmaya. Ancak **şuncasını** söylemek şimdi yerinde olacak; demek bizim sözcüklerimizden birçoğu zaman içinde yitip gitmiş, onların yerlerini yabancı sözcükler almış. Benim bugünlük, hele şu Yunus örneği ile anlatmak istediğim buydu.

Ama dilimizin başından bir olay geçmiş, "od" gitmiş, onun yerini "ateş" almış diye biz bütün buna benzer olayların karşısında edilgen mi kalacağız? Birimiz de çıkıp "Koruyalım dilimizi" dese yanlış mı olur? Bu gibi olaylar karşısında kollarımızı bağlayıp kalmak, dilimiz her gün biraz daha güçsüz bırakmaz mı? Onun tadını unutturmaz mı? Bakın, bugün Fransızlar, dillerine giren İngilizce sözcükleri atmak için savaşıyorlar. Bu iş için bizim Dil Kurumundan sorup öğrenmeye kalktılar ne yaptığımızı.

**

Ama Yunus Emre'ye dönersek, onun demin okuduğumuz şiirinde bir de şu "kamu" sözcüğü var. "Bütün", "hep" anlamına gelen bu sözcüğü, bildiğiniz gibi bugün canlandırmış durumdayız, kullanıyoruz. Eski bir Türkçe sözcük "kamu". Atatürk, dilde özleşme akımı hızlandığı sıralarda onu "Büyük Millet Meclisi" karşılığı olarak "Kamutay" biçiminde ortaya atmıştı. O gibi girişimler, sonradan birtakım siyasal güçlerce yozlaştırıldı.

..

Demek ki, diye düşünebiliriz, bir dilde kimi sözcükler, kimi etkilerle yitebilir, onların yerini almış olan yabancı sözcüklere alışmışsak, onları benimsemişsek, ortada yakmacak bir durum yok demektir. **Nitekim işte "mezar" sözcüğünü atıp onun yerine eski "sin" sözcüğünü almak, "sin"i diriltmeye kalkmak artık olacak işlerden değildir.**

**

bir örnek üzerinde duralım: "Tayyare" sözcüğü Arapça'dır, ama Türkiye'de uydurulmuştur. O zaman yeni çıkan bu hava aracına bir ad takmak gereğini duyan Türk aydınları, demek ki Arapça ile yetişmiş olan Türk aydınları, Arapça "tayara" kökünden yapmışlar o "tayyare" sözcüğünü. Peki, Araplar ne diyorlardı dersiniz? Eskiden **"El avion"** diyorlardı, şimdi "tayyar" diyorlar. Gerçekten tuhaf bir durum! Arap, kendi sözcük köklerinden biriyle yapılmış olan bu yeni sözcüğü bizden alıp kullanıyor. Tuhaf, ama görülmemiş bir olay değil. Batılılar da terimlerini Yunanca, Latince köklerden yaptılar. Sözgelişi, telefon, telegraf, teleskop, telefoto... sözcüklerindeki o "tele" öneki uzak anlamına gelen bir Yunanca sözcük, ötekiler de sırası ile "ses", "yazı", "görünü", "resim"... anlamlarına geliyor ve böylece bu uydurma

sözcükler sırası ile "uzak-ses", "uzak-yazı", "uzak-görünü", "uzak-resim"... gibi anlamları veriyor bize. Gerçekten benzerlik çok o bizim uydurduğumuz "tayyare" sözcüğü ile bunlar arasında. Demek bizim aydınlar da Arapçayı bir ölü dil gibi kullanmışlar.

**

Dil bilginleri, çeşitli diller arasmdaki benzerlikler üzerinde durarak, bunlarm aynı bir dilden geldikleri varsaymamı, kurammı ortaya atmışlardır. Gerçekten de, birbiri ile ilgisiz, birbirine uzak bulunan diller arasmdaki kimi benzerlikler şaşırtıcıdır. Sözgelişi, İran nerde, İngiltere nerde! Ama Farsça ile İngilizcenin benzerliği göze batacak gibi. Örneğin Farsçadaki "peder", İngilizcede "father" olmuş çıkmış, "birader", "brother", "mader", "mother" olmuş... Dahası var, Farsça "tu", "sen" demek, Fransızcada da öyle, ufak bir söyleyiş ayrımı ile Fransızlar "tu" diyorlar. Farsçada "tu est", "sensin", Fransızlar ise "es"i "e" okuyarak "tu es" diyorlar. Şu "est" "dır" cevher fiili, İngilizcede "is", Almancada "ist" olmuş.

İşte sayın dinleyiciler, dil bilginleri bunun gibi benzerlikler üzerinde durarak bu dillerin aynı kaynaktan doğup dallanmış, çeşitlenmiş diller olacağı kanısına varmışlar ve bu dillere "Hint-Avrupa dilleri" admı takmışlar. Sanskritçeden tutun da, Hindistan'da konuşulan eski ve yeni diller, İslav dilleri, Yunanca, Latince ve Latinceden çıkma diller bu aileye giriyor, bugünkü Avrupa dilleri.

Bu diller arasındaki bir başka benzerlik üzerinde daha duralım: "Sad" Farsçada "yüz" demek. Fransızcada "çent". Dil bilginleri bu iki benzer sözcüğü temel alarak Hint-Avrupa dillerini "satem" dil topluluğu ve "centum" dil topluluğu diye ikiye ayırmışlar. Böy- lece dallandırmışlar Hint-Avrupa dil ailesini. Hint dillerini, Farsçayı, İslav dillerini birinci topluluğa, geri kalan Batı dillerini öteki dil topluluğuna sokmuşlar.

Başka bir dil ailesine geçelim, Arapça ile Yahudi dillerine bakalım. Onların arasında da göze çarpan benzerlikler var. Sözgelişi, Araplar "selâm" diyorlar, Yahudiler "şalom", Araplar "Allah" diyor, Yahudiler "Eli". Arapların "elif" dedikleri alfabenin ilk sesi' ilk harfi, eski bir semitik dil olan Fenike dilinde "alefdir, "öküz" anlamına gelir, o harfin biçimi öküzün başından alınmadır. Eski Yunanlılar bu alfabe işaretini Fenikelilerden alarak ona "alfa" demişler. "Beta" da öyledir. Fenike alfabesinden almmadır. Yakm Doğu'da, Önasya'da konuşulan eski ve yeni diller-Sümerce bir yana bırakılacak olursa-hep bu dil ailesindendir. Habeşçe de öyle. Bunlara "Ivrit dili" (Yahudi dilleri) yahut "Semitik diller" deniyor. Semitik dillerle akraba olan "Ham" dilleri, bugün Kara Afrika'da konuşulan dilleri içerir.

Görüldüğü gibi Türkçe bu iki aileden de değil. Dil bilginleri, buna bakarak, Hint-Avrupa dillerinden de, Semitik ve Hâmi dillerden de ayrı bir "Türk dilleri" ailesinin bulunduğunu saptamışlar. Buna "Türk-Hun dilleri" de denir.

Konuşmamm başmda da söylediğim gibi, Avrupalılar, birer ölü dil olarak kullandıkları, kendi terimlerini ürettikleri Yunanca ve Latince ile dil akrabalığı içindedirler. Oysa bizim dilimizi, Türklerin İslâm olmalarından sonra var gücü ile doldurmuş bulunan Arapça ile Türkçe aynı dil ailesinden değil.

Bu ayrılık, dilimizin ses ve söz yapısmda yığınla uyuşmazlık doğmasına neden olmuştur. Hele okullarımızdan Arapça öğretimin kalkmasından sonra bu uyuşmazlık birtakım söyleyiş güçlüklerine yol açmış bulunuyor. Bugün özellikle gençlerimizin yaptığı birtakım söyleyiş yanlışlarının çoğu, dilimizde kalmış olan Arapça sözcüklerle ilişkilidir. Bir örnek üzerinde

durayım: Gençlerimiz şu "hatıra" sözcüğünü, son hecesini uzatarak "hatırâ" diye söylemektedirler. Oysa "hatıra" sözcüğünün ilk hecesi uzun, öteki heceleri kısadır. "Hatırâsına" değil, "hatıratasına" dememiz gerekir. Ama bu güçlüğü ortadan kaldıracak en kestirme yol, en köklü çare, o " hatıra" sözcüğünü bırakıp "anı" demektir. İki hecesi de kısa bir sözcük "anı".

**

Daha tuhafı, Arapça sözcüklerle, Batı dillerinden gelme sözcüklerin karıştırılmasıdır. Size bunu gene bir örnekle anlatayım:

Yıllar önce çalıştığım bir gazetedeki genç bir arkadaşım, Fransızca "etoile" sözcüğü ile Arapça "etfal" sözcüğünü karıştırmıştı. O zaman İstanbul'da Beyoğlu'nda bir "Etoile" sineması vardı, bu sinema sonra admı değiştirdi, Türkçeleştirdi, "Yıldız" sineması oldu. Fransızca "etoile" sözcüğü, bilindiği gibi, "yıldız" demektir. Bir de "Etfal" hastanesi vardı, şimdi onun adı" Çocuk Flastanesi" oldu. İşte o genç gazeteci arkadaşım, bu iki sözcüğü birbirine karıştırmış, "etoile" diyeceği yerde, "etfal" demişti. Yanı sinemaya "çocuklar" adını takmıştı bilmeden. Arapça "tıfl", "çocuk" demektir. Arapça bükünlü dillerden olduğu için, demek ki Arapça köklere önek getirildiği için, "tıfl'ın çoğulu "etfal" oluyor, "çocuklar" demek. Sinemanın da, hastanenin de adını değiştirip, birine "yıldız", ötekine "çocuk" denilince bu yanlışlık ortadan kalkmış oldu. Şimdi gelip de bize, "Güzel Türkçemizi bozuyorsunuz" demenin bir anlamı var mı?

Arapçayı baş tacı eden eskiler, Türkçeyi aşağı görmekte öylesine ileri gitmişlerdi ki, onlar için Türkçe diye bir dil yoktu nerdeyse, onu kaba, bilgisiz insanlar konuşurlardı, en saygın dil Arapçaydı onlar için. Sözgelişi "ev" demezlerdi de, "hane" derlerdi, "kız kardeşim" yerine "hemşirem", "erkek kardeşim" yerine "biraderim", "eşim" yerine "refikam" hatta "refikam cariyeniz" demeyi daha güzel bulurlardı.

Dilimizi aşağı görmek alışkanlığı, sonradan Batı dilleriyle ilişki kurulunca da sürüp gitmiştir saym dinleyiciler. Örneğin bir ünlü ozanımız, Servet-i Fünun ozanlarından Cenap Şahabettin'in bir şiirinde şöyle bir dize vardır:

Na'şı evrak ile dolmuş lâklar

Buradaki "lac" sözcüğü, bilindiği gibi, Fransızcadır, "göl" demektir. Ozanımız, yarı Arapça, yarı Fransızca ile şunu söylüyor: **"Göller yaprak ölüleriyle, cesetleriyle dolmuş".**

"Na'ş" cenaze demek, "evrak" ise Arapça "varak" sözcüğünün çoğulu, "yapraklar". Gene bir önek almış Arapça bir sözcük. Düşünün ki, ozanımız, Arapça bir sözcüğü Türkçe kurala göre çoğullandırmıyor, çoğul yapma işinde Arapça kurala uyuyor. İşte dilimize Arapça, yalnızca sözcükleri ile değil, kuralları ile de girmiş derken bunu anlatmak istiyoruz. Bunun yanına bir de Fransızca "lac" sözcüğü getirilince, o dize büsbütün gülünç bir duruma giriyor. Bana sorarsanız, "etoile"e "etfal", ”teyakkuz"a "takayyuz" demek değildir gülünç olan, okumuş yazmış, Arapça, Fransızca bilen aydınlarımızın, Türkçemizi içine soktukları bu durumdur.

Geçen konuşmamda Yunus Emre'de gördüğümüz "od" sözcüğünün unutulup, onun yerine Farsça "âteş"in alındığından söz etmiş ve diller arasmda bu gibi alışverişlerin olabileceğini söylemiştim. Ama yabancı dillerin bizim dilimiz üzerindeki etkisi böyle birkaç sözcükte kalmamış, hatta sözcüklerde kalmamış, dilimizin sözcük dağarcığı ve kuralları tümden siline yazmıştır. Buna elbette bir gün "Dur!" denecekti. İşte, aşağı yukarı elli altmış yıldır Türk aydınlarının gerçekleştirmek için çabaladıkları iş budur.

Eskiler okullarımızda Arapça öğrendikleri ve o zaman yazımızda Arap alfabesi kullanıldığı için, bu yabancı dilden alınma sözcükleri anlıyorlar, kullanabiliyorlardı. Dahası o Arapça sözcük köklerinden yeni sözcükler türetebiliyorlardı. Ama okullarımızdan Arapça kaldırıldıktan sonra, daha bir süre Arap alfabesiyle öğrenim görenler, sayısız yanlışlar yaparlardı. Bu yanlışları, Arap yazısını bilmeyen yeni kuşaklara anlatmak olanaksızdır. Belleğimde kalmış bir örneği anlatıvereyim: Eskiden, şiirlerde de geçen bir "fevç" sözcüğü vardı, "bölük" demektir. Bizler bunu "foç" diye okurduk.

Hani Yahya Kemal Beyatlı'mn "Mahurdan Gazel" adlı şiirinde geçer:

Halk-ı Sa'dâbâd iki sahil boyunca fevç fevç

Va 'de-i teşfifine alkış tutarken dûrdan

Cedvel-i Sim 'in kenarından bu âvâzın Kemal

Koptu birfevvare-i zerrin gibi mahurdan

Çünkü Arapçada doğru okumaya yarayan sesliler yoktur. Demek ki, biz o zaman, dilimize germiş yabancı bir sözcüğün doğru okunuşunu ancak kulaktan, ya da birtakım işaretlerden öğrenebiliyorduk. Düşünün, anlamını bilmediğimiz, günlük dilde kullanmadığımız bu ve buna benzer sözcükler yüzünden ne durumlara düşüyorduk o zaman!

Türkler tarih boyunca çeşitli alfabeler kullanmışlardır. Bunların içinde kendi yarattıkları Kök-Türk alfabesi olduğu gibi, yabancı dillerden aldıkları alfabeler de vardı. Ama bunların tümünde Türkler, seslilere büyük önem vermişler, aldıkları yabancı alfabelere kendi seslilerini sokmakta çok titiz davranmışlardır. Bu iş Arapçada da oldu. Biz Arap alfabesiyle sıkıntı çektiğimizi görünce, onu "sesliler" bakımından zenginleştirmeye kalkmışızdır. Elbet son dönemlerde olmuştur bu iş. Ama Arap'ın alfabesinde de değişiklik yapılmasına karşı duranlar buna kızmışlar, "Olamaz!" demişlerdir. Bunu bir örnekle anlatayım. Arap alfabesiyle "Türk" sözcüğü, eskiden "terk" gibi yazılırdı. "Terk etmek", "bırakmak" demektir, bildiğiniz gibi. Böyle bir yanlışlığı önlemek için, o sözcüğün başındaki "t" den sonra bir "vav" getirerek "Türk" okunmasını sağlamak isteyenleri, Arapça düşkünleri "Vavlı Türk" diye alaya almışlardır.

**

Sonra şu **"dahi"** sözcüğünü alalım Ancak "dahi"yi incelemeye girmeden, şuracıkta aklıma geliveren bir konuya dokunayım. Belki bütün konuşmalarımda sık sık geçen "sözcük", kiminizi düşündürmüştür. "Kelime" karşılığı olarak kullanıyorum onu. "Neden", diyeceksiniz, **"kelimeyi atıyoruz da, yerine sözcük diyoruz?"** Yukardan beri anlattığım nedenlerden O "kelime"yi de, Arapça okumamışlar, Arap yazısı öğrenmemiş olanlar, ikinci hecesini uzata uzata "kelime" diye söylüyorlardı çoğun. Sonra o sözcüğün ailesinden olan "tekellüm", "mütekellim" de dilimizden gitti. Bir dilin sözcükleri tek tek öğrenilmez, "kelime"yi bırakacak, yerine Türkçesini kullanacaktık elbet.

Biz şimdi dönelim o "dahi" sözcüğüne. Bunu da çoğunlukla "dâhi" diye söylüyorlar. Örneğin, "Ahmet dâhi gelmedi" diyorlar. Yanlış. Bu sözcüğün de ilk hecesi kısa, ikinci hecesi uzun okunmalı. Arapça "dahî" dilimizde ayrı yazılan de-da bağlacı ile karşılanır: "Onun da hakkı var" tümcesinde olduğu gibi. Ancak sayın dinleyenlerim, bitişik yazılan de-da'lar "kalma" durumunu gösterir, bizim konumuz olan "dahî" ile bir ilintisi yoktur. "Bahçede oturdum" gibi.

Ancak biz "dahî" ile "dâhi"yi karıştırırsak, çoğu zaman anlatmak istediğimiz konuyu Arap saçına döndürebiliriz: "O dâhi gelmedi" dersek, karşımızdakinde gelecek adamın bir "dâhi", bir üstün kişi olduğu sanısı uyanır. Onun için kullanacaksan doğru kullanalım, "dâhi" demeyelim, "dahî" diyelim son hecesini uzatarak, ilk hecesini değil. Banan sorarsanız, "O dâhi gelmedi" diye yanlış söyle olasılığı bulunan tümceyi, **"O da gelmedi" biçiminde söylemek en iyisidir.** Başımıza ne geliyorsa hep yabancı sözcüklerden geliyor. Konuşurken olsun, yazarken olsun, Türkçe sözcüklerde yanlışa düşmeyişimiz, ya da düşülen yanlışların çok az oluşu ne öğreticidir! Giderek biz okuması yazması olmayan yaşlı bir insanımızdan, kimi sözcüklerin en doğru söylenişini öğrenebiliriz. Çünkü Türkçe bizim anadilimizdir. Kurallarını, özelliklerini bilmeyebiliriz, ama onun sözcükleri bize yabancı değildir.

**

Eğitim Terimleri Sözlüğü 'ne şöyle bir göz atalım:

En başta "abece" sözcüğü yer alıyor. Bildiğiniz gibi, bunun Fransızcası "alphabet", İngilizcesi ise -yazımı aynı olmak üzere-"alphabet"dir. Bizdeki eskiden "elifbe" ya da "elifba" denirdi. "Elif" sözcüğü ile "alfa" sözcüğü birbirlerine benziyor. Gerçekte de onlar aynıdır, ikisinin kökeni birdir. Fenike dilindeki "Alf'dan gelir bunlar, "Alf" o dilde "öküz" demekti, Fenikeliler öküz başmm resminden kalkıp, tek sesi karşılayan bu harfi bulmuşlardır ve böylece konuşma seslerinin belli başlılarını gösteren işaretler bir araya getirilerek abece, elifba, alfabe ortaya çıkmıştır. Alef'e Araplar "elif", eski Yunanlılar "alfa" demişlerdir. Bugün Batı dillerindeki alfa buradan gelmektedir işte. İkinci harf olan b ise eski Yunancada "beta"dır. Arapçada b, Latin alfabesinde de öyle. Demek biz bugünkü abecemizi adlandırırken onun ilk üç harfini sıraya dizmiş oluyoruz. Hiç de fena etmiyoruz böyle yapmakla saym dinleyiciler. Alfabe yerine, abece diyelim.

Bakm, bunun hemen altında bir terim var ki, eskiden bizde böyle bir kavram bulunmadığı için doğrudan İngilizcesine ve Fransızcasma karşılık aranarak bulunmuştur. "Abece öğretimi" bu terim. İngilizcesi: literacy training. Çocuklara ya da yetişkinlere okuma yazma ile ilgili ilk ve temel becerileri kazandırmak amacmı güden öğretim, demek. Beceri sözcüğü de, ustalık, maharet adlarına kullanılıyor. Becermekten.

**

Şimdi tartışmalı bir terime geliyoruz. O da "akıl" karşılığı olan "us" sözcüğüdür. "Akıl gibi her gün, her saat dilimizden düşmeyen bir sözcük hiç atılır mı? Hem niçin atıyorsunuz? Ona alışık değil miyiz? Yadırgıyor muyuz hiç onu?" Böyle diyorlar ve bir bakıma hakları var böyle diyenlerin. Üstelik "akıl" sözcüğü ses bakımından da tam Türkçe bir sözcük gibi, söylenmese kimse anlamaz onun Arapça olduğunu. Kaim bir sesli ile başlıyor, kaim bir sesli ile bitiyor. Dahası, o sözcükle yapılmış ne çok deyim vardır: "Aklını başına topla", "akılsız başın cezasını ayaklar çeker"... gibi. Bu deyimlerde "akıl" sözcüğü yerine "us" koyarsak olmaz. Elbette böyle düşünenler haklıdırlar. Dilde bir işlevi olan sözcük yaşar. Akıl da öyle, yaşadığınca yaşayacaktır. "Peki", diyeceksiniz, "öyleyse 'us'un işlevi ne?"

Ama bir de deyimlerin dışında, felsefe terimi olan, bir "akıl" daha var. Biz o deyimlerdeki sözcüğü kullanarak, diyelim sevmediğimiz biri için, "akılsız adam" diyebiliriz; ama felsefe terimi olan "akıl" insanı hayvanlardan ayıran bir öznitelik olarak herkeste vardır. İşte bu ikinci

anlam için, yani terim yerinde kullanıyoruz "us"u. "İnsanlara özgü, onlarm tümel ve zorunlu ilkelere hiç bir güç harcamadan uymalarını sağlayan bilme, düşünme, önlem alma yetisi."

Sayın dinleyiciler, bu "us" terimine bağlı başka terimler de var. Bunları şöyle bir sıralayalım: "Usavurma", "usçuluk", "usdışı", "us- dışıcılık", "ussal insancılık"... Eğer bu terimi yine "akıl" diye bıraksaydık, onunla ilgili yukardaki terimler için sırayla şu Arapça sözcükleri öğrenmek zorunda kalacaktık. "Muhakeme", "akliye", "gayr-i aklî" "gayri meş'ur"... "Ussal insancılık" için eskiden bir terim bulunmamıştı.

Usavurma, "bilinen ya da doğru olarak kabul edilen belli önermelerden başka önermeler çıkarmak." Usçuluk, "doğruluğun ölçütünü duyularda değil, düşünmede ve tümdengelimli çıkarımlarla bulan öğretiler"in genel adı. Ussal insancılık, "bireyi belli bir toplumun üyesi olarak düşünmeyip onu yalnızca insan olarak ele alan ve eğitimin asıl kaynağı sayan felsefe" anlamına geliyor.

**

"Dilimiz" programı ile ilgilenen biri sordu bana geçende: "Kupür mü, küpür mü?" diye. Bir de "Bu işin mali portresi, diye bir söz söyleniyor, ne demektir?" dedi.

"Kupür", Fransızcada "couper" (kesmek) mastarmdan yapılma bir ad. Gazete makale ve fıkralarından saklamak üzere kestiğimiz parçalar için kullanılıyor çokluk. "Küpür" demek yanlıştır, doğrusu "kupür". Yanlışlık, sanıyorum, "kupür" sözcüğünde bir kaim ünlü bir ince ünlünün bir sırada bulunmasından doğuyor. Türkçede dil benzeşmesi kuralı diye bir kural var ki, bir sözcük kaim ünlü ile başlarsa kaim ünlülerle, ince ünlü ile başlarsa ince ünlülerle sürüp gider. Çok işlek bir kuraldır. Yabancı sözcükler için bu kuralın geçerli olması elbette istenemez, beklenemez. Ama her ulusta olduğu gibi, bizim ulusumuzda da yabancı sözcükleri ses bakmamdan anadile benzetmek eğilimi vardır. O yüzden "kupür'u, "küpür" yapıyorlar.

Ama burada sorabiliriz: Niçin "kupur" yapmıyorlar? diye. Gerçekten saym dinleyiciler, o sözcüğün ilk hecesinde kaim bir ünlü olduğu için, ondan sonraki hecenin ona uydurulması akla daha yakın gelirken bunun tam tersi yapılmakta. Yine benim sandığıma göre, buradaki değiştirme, Türkçeye benzetmek değil, Fransızcaya benzetmek amacını güdüyor. Söyleyeceksek doğrusunu söyleyelim, "kupür" diyelim, ya da onun Türkçe karşılığından yeni bir ad bulalım, sözgelişi "kesik" diyelim. "Gazetede okuduğum romanı her gün kesiyorum. Kesikleri istersen sana da vereyim" tümcesinde olduğu gibi.

**

Türkçecileri, sadece Arapçaya, Farsçaya karşı olup, Batı dillerinden gelen yabancı sözcüklere göz yummakla suçlayanlar da vardır. Bu suçlamanın yersiz olduğu sanırım yeterince anlaşıldı. Ancak şunu da söylemek gerekir ki, bu suçlamayı yürütenler, gerçekte, Arapça ve Farsça sözcüklerin alıkonulmasını, ama Batı dillerinden giren sözcüklerin atılmasını isteyenlerdir. Türkçecilik akımının amacı ise yabancı sözcükler yerine Türkçeleri varsa onları kullanmak, yoksa türetme yolunu işleterek Türkçe kök ve eklerden yeni sözcükler türetmek, bileştirme yolu ile yeni sözcükler elde etmektir.

** Kaynak: Melih Cevdet Anday, Dilimiz Üstüne Konuşmalar / Kendi Seçtikleri, Ocak 1996, İstanbul

SAAT TAMİRCİSİ

Berkay DİBEK

Zaman benim der saat tamircisi… ONU sayan, dakikalara, saniyelere parçalayan… yıllara, yüzyıllara bütünleyen, her zembereği çarkı, vidayı ait olduğu yere oturtan, aralarında hiç bilmedikleri bağlantılar yaratan benim der.

Bilinenden bilinmeyene akan bir zamanı kuran, tanımlayan, açıklayan, kavramlaştıran, anlamlandıran… hayat denileni kurgulayan… var olanı zamansal yapan, oyunu ortaya koyan, oynanabilir kılan kimdir diye sorar saat tamircisi.

En kısa gölge onunkidir.

Saat tamircisi çocukluğunda oynadığı oyunları keyifli bir buruklukla anımsar.

Birbirini iten çeken gezegenlerin, kayan yıldızların, gökyüzünü yaran şimşeklerin, şekilden şekle giren renkli bulutların… hayatın içinde kaygısızca dolaştığı zamanlar çocukluğunun mutlu günleridir.

Güneşin dünya ile oynadığı gölge oyununu izlemekten hiç bıkmamıştır.

Oynamaktan ve oynayanları izlemekten hoşlanır… ve Herakleitos'un şu sözünü ağzından hiç düşürmez saat tamircisi.

"Dama oynayan bir çocuktur zaman.

Krallık çocukta.

,,

Saat tamircisi, uyumadan, yorulmadan, dinlenmeden zemberekleri, telleri vidaları bir araya getirmeyi, onlardan onlara benzemeyen farklı bir şeyi ortaya koymayı, düzensiz işleyenleri düzene sokmayı, ayarsız olanları ayarlamayı sever… Bir saatin içine sığdırılan onca malzeme, yayların dişlilerin tasarımdaki doğruluğu, uygunluğu ve tüm bu parçaları bir araya getirilmesini sağlayan bilgi, ona hiç tükenmeyen bir çalışma gücü verir.

Arada bir, bin türlü malzemeyle dolu tezgâhının başında oturup, penceresinden dışarıya baktığında; zamanın avucunun içinde olduğunu, tüm çağları, tüm dünyayı ve giderek tüm evreni görebildiğini düşünür.

Övünmeyi sever zamanın ulu yapıcısı.

Saat tamircisi tüm dünyayı kaplayacak büyüklükte olan bir saatin kadranını düşlüyor.

Dünyanın bir saat gibi işleyebileceği umudu ve tek bir saniyenin bile heba olmayacağı düşüncesi onu heyecanlandırıyor.

Akrebin ve yelkovanın arasında mekanikleşen zamanın dünya üzerindeki tüm boşlukları yok ederek mutlak bir egemenliğe ulaşacak olması ve geleceğin gözlerimiz önünde geçmişe dönüşüyor olmasıyla eğleniyor.

Saatlerin tamircisi neşeli bir gününde bir yandan döner, bir yandan tekerleme söyler, çaktırmadan bıyık altından güler.

Her satır üzerine on bin sayfalık bir kitap yazmayı düşler.

Zamanı başlatan Oyundur.

Oyun'u kuran Evrendir.

Evreni yaratan Tanrıdır

Tanrı'yı bulan İnsandır

İnsan'ı vuran Zamandır.

Zaman… der saatlerin efendisi; benim için yalnızlıktır.

Yalnız benim için akıyor gibidir.

Benim geçmişim, benim düşlerim ve içinde bulunduğum an yalnız bana aittir… Hatırlamak bana aittir, unutmak insanlara.

Sonsuzluk bana aittir, ölüm insanlara.

Gerçek bana aittir, tarih insanlara.

Hiç dostu olmadığından yakınır saat tamircisi.

Vaat edilmiş bir dünyanın kadranı içinde amaçsızca koşturan, gösteriş budalası çocuklaştırılmış bir zaman ve onu yakalamak zorunda olan saat tamircisi.

Oturduğu tezgâhın başında, zamanı anlamak ve mekanik bir saatin içinde zapt etmek için harcadığı uzun yüzyılları düşünmektedir.

Şimdi sadece arada bir baktığı küçük penceresinden dünyayı seyreden sıkıntılı bir adamdır.

Zaman evrendeki en büyük labirenttir.

Gördüğünü bize böyle söyler saat tamircisi.

İnsanı labirentin küçük bir köşesine sıkışmış, geçmiş ve gelecek arasında sallanan salıncağa mahkûm olmuş görür.

Salıncağı tutan sonsuzluktur.

İnsan ise sonunun ölüm olduğunu bilir.

İşte bu onun yaşantısını dünya üzerinde oynadığı bir oyuna çevirir.

40 Yazılar

Zaman şaşırtır, kandırır, kendine bağlar… onun değişkenliğinde insanı bekleyen, acıklı bir çırpınmadır.

Zaman biçare insanla oynar, önüne girilmesi tehlikeli yollar açar.

Kuşkuyla girdiği her yolun ortasında bulduğu, var olma çabasıdır.

Yolun sonunda ise ölüm beklemektedir onu.

Labirentin çıkışı yoktur.

Tamirci labirente tepeden bakar.

Felsefeyle zerrece ilgisi yoktur ve kısa boylu, ufak tefek bir adamdır saatlerin usta tamircisi.

Zamanın içine doldurduğu doğumlar ölümler.

savaşlar… dizleri üzerine çöken imparatorluklar…mezar taşları üzerinde kurulan krallıklar…sayısız kere doğan ve batan güneş ve elbette ki kitaplar…hiçbir kütüphaneye sığamayacak, hiçbir insanın bilemeyeceği kadar bilgi….

Yorgundur.

Saat tamircisi penceresinden dışarıya baktı.

Bakışlarının ulaştığı her nesne dağılıyor toza dönüşüyordu.

Her şey kozmik bir oyunun parçası gibiydi.

Keyifle gülümsedi.

Yeni, farklı bir saat yapmanın ZAMANIYDI.

İYİDE NE KÖTÜ

İyi insanlarla dost olun derler.

Evet, iyi insan dediğimiz -kendimize göre ve seçtiğimiz kritere uygun- dostlar edinmek isteriz. Ancak şu kıskançlık bir olmasa. Bugün fıtratımız gereği bir dost temin etmeye çalıştığımızda, engellendiğimiz nedeni , birçok iyi bir insan ile olan bağımızdır.

Hz. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî (Kuddise sırruhu's-sâmî) Efendim, Şems-i Tebrizi ile dost olunca, diğer yaran kıskandılar ve dostun ölümüne kadar uğraştılar. Oğul Alaaddin'i dahi entrikaya karıştırdılar. Dahil ettilerde ne oldu, hikayeleri kaldı. Ancak yanmış bir yüreğin çıkmayan dumanlı külü hala kırgın ve üzgün bir şekilde, hasretini çekmekte değil mi.

İyi insanları sevmek için kendimize fırsat tanıyorsak, başkalarıyla onları paylaşmayıda öğrenmemiz gerekiyor. Ancak kötülerde haset, iyilerde kıskançlık dünyayı çekilmez kıldı.

Böyleyken iyi olmanın suç, kötü olmanın kudret olduğu günlerde kendimizin dinleneceği bir çınar ağacı gölgesinde duyacağımız iki kelamı neden birbirimizden esirgiyoruz. Bir veli hacda Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellemi ziyaret ederken dediği şu söz "seni kıskanmamak elde değil, bu kadar sevenin arasında bana yer kalmadığı gibi, katında adımda nasıl anılsın."

Acaba Efendimiz orada ne cavap vermişti, diye düşündüğümde "iyilerin gölgesi olmadığını unuttun mu, herşey açıkta, gölgeni bırak gel, burada sana da yer vardır. Ancak sadece benim olsun dediğin iyinin diğer dostlarını kendine engel edip aşkını zedeleme" "Bir torba pirincin içinde hepsi pirinç olmanın, yanında birkaç beyaz taş karışmıştır. Onlar bana zarar verecek diye, torbadan çıkmaya çalışma" "neticede herşeyin bir sahibi var, sevende sevilende Ondan başka değil."

Sevmek ve sevilmek arasında kalmış dünya ehlinin birbirine layık görmediği bu hal ancak ehl-i meyhanede kırmızı şarabın önünde son bulurken, neden mescidin mihrabında kıskançlığın hikayelerini anlatan vaizler var ki.

Tarihin içinde "benimle" derlerken babasına hasret giden kızlar, oğlunu asılırken seyreden anneler, gurbette tapınak içinde gömülen kadınlar hep iyi dediğimiz insanların kıskançlığı nedeniyle olmuştur.

Ey iyiler kıyamet günü utanç denen bir bela sunulacak olursa bu ancak cennette olanlar için var olur. Çünkü cehennemde utanılacak ne kaldı ki, herşey ortaya saçılmıştır. Bazen cehennemde yanmak kıskançlığın zehrini içmekten daha iyi olduğunu söylenebilir. Sevenlerin arasına konmuş engeller.

Aklı midede olanın derdi doymak boşalmak, olunca ondan yemek ihtiyacından gayri ne olur ki? Öyle iyiler vardır, onlar ile âlem huzur bulur. Onların iyiliğini sadeceleştirip, benim olsun dediğimizde kimin neyi fazlalaşacak. Buğdaysan buğday olursun, çınarsan çınar, güneşin altında yıllarca kalsan aslın değişir mi? Bunu bilmeyip değişmek istiyorsan veya suçlu birini arıyorsan onu ezelde tayin eden yaratıcın olan Allah Teâlâ'ya sor, Cevabın verilmeyeceği bir soru ancak seni senden uzaklaştıracaktır. Küsersen, kalırsın. Herşeyin bir kaderi var, bir iyi buldun mu sarıl, ancak onun gibi olmaya onu kıskanmaya varan bir hale giriftar olma. Nedeni olmayan bir hayatın nedensiz bitişinde sen ve ben kalmayıp sadece O kalacaktır.

Ya Rabbî herkes kötülere fırsat verme diyor,

Bense iyilere

İyiliğin içindeki saklanmış çirkinlik

görünen kötüden kötü

Dostu dosttan ayıran

Şems'i indirenler,

Mevlana'nın yanındaki iyilerdi.

Allah'ım iyiler yanındaki iyilerden bizi koru

İsa'yı çarmıha gerdiren

Son akşam yemeğindeki iyi denilendi.

Ali'yi şehid edende birinci saftaydı

Anlarsan böyleyken böyle

İhramcızâde İsmail Hakkı

BİR GOLEM MUSALLAT OLDU BİZE

Bir golem musallat oldu bize. Bize bir şey söylemeye çalışıyor.

Golem günümüzde sınırsız savaşın ve ayrım gözetmeyen yıkımın bir ikonu, savaşın canavarlığının sembolü haline geldi. Ancak Yahudi gizemciliğinin zengin geleneğinde golem çok daha karmaşık bir figürdür. **Geleneğe göre golem bir hahamın yaptığı ritüelle hayat bulan kilden bir adamdır.** Golem'in sözcük anlamı biçimlendirilmemiş ya da şekilsiz maddedir ve onun hayat bulması, antik Kabala geleneğine göre, Eski Ahit'teki Tekvin kitabında anlatıldığı şekliyle Tanrının dünyayı yaratmasının bir tekrarıdır. Yahudi yaratılış mitlerine göre Tanrının ismi hayat yaratma gücüne sahip olduğu için, kil figürün karşısında durup Tanrının adının bir dizi permütasyonu telaffuz edilince golem hayat bulur. Alfabenin her harfi, Tanrının isminin dört harfi olan Tetragram maton 'un (YHWH) her harfiyle tek tek eşleştirilmen ve ortaya çıkan harf çiftleri bütün olası sesli harfler kullanılarak telaffuz edilmelidir.

Efsanenin ortaçağ ve modern dönemdeki versiyonlarının artan bir biçimde vurguladığı üzere, bir golem yaratmak tehlikeli bir iştir. **Ortaçağ versiyonlarında özellikle vurgulanan bir tehlike Tanrıya şirk koşmaktır.** Bir golem yaratan kişi fiilen, aynen Prometheus' un yaptığı gibi, Tanrı rolüne, hayatın yaratıcısı rolüne soyunmuş demektir. Böylesi bir kibir cezasız kalamaz.

Golem efsanesinin modern versiyonlarındaysa odak noktası, yaratılış mesellerinden yıkım fabllarına kayar. Diğer çoğu efsaneye kaynaklık eden iki modern efsane XVI. ve XVII. yüzyıllara aittir. **Bunların birinde, Polonya'nın Chem kentinden Haham Eliya Baal Shem, hizmetçilik etsin ve ev işlerini yapsın diye bir goleme hayat verir. Golem her gün daha da büyür, öyle ki aşırı büyümesini engellemek için hahamın haftada bir onu tekrar kile çevirmesi ve tekrar yaratması gerekir. Bir gün haham bunu yapmayı unutur ve golem aşırı büyür. Golemi tekrar kile döndürmeye kalkınca da kılyığınının altında kalır ve boğulur. Bu hikâyeden çıkan derslerden biri efendi rolüne soyunup başkalarına hizmetkarlık dayatmanın tehlikeli olduğudur.**

İkinci ve daha etkili modern versiyon Praglı Haham Judah Loew' in hikâyesidir. Haham Loew, Prag'ın Yahudi cemaatini korusun ve zalimlere saldırsın diye bir golem yapar. Ancak golemin yıkıcı şiddeti kontrolden çıkar. **Yahudi düşmanlarına saldırdığı gibi ayrım gözetmeden Yahudileri de öldürmeye başlar**; ta ki haham onu tekrar kile çevirene dek. **Bu mesel, modern toplumda araçsallaştırmanın ve teknolojinin kontrolden çıkmasının tehlikelerine dair sık rastlanan uyarıları hatırlatsa da, golem meseli insanların dünyanın kontrolünü yitirmesi ve makinelerin iktidarı ele almasından çok daha fazla şey anlatır.** Bu mesel aynı zamanda savaşın ve şiddetin gözünün kaçınılmaz olarak kör oluşuna dairdir. Örneğin, H. Leivick'in Yidişçe yazdığı ve ilk kez 1921 yılında Rusya 'da basılan Golem adlı oyunda Haham Loew Yahudilere zulmedenlerden intikam almaya öyle kararlıdır ki, art arda ortaya çıkan Mesih 'i ve Eliya Peygamberi bile geri çevirir'. Haham, daha onların zamanı gelmedi, şimdi golemin düşmanlarımızı kanda boğmasının zamanıdır, der. Ancak intikam ve savaşın şiddeti, ayrım gözetmeyen bir ölüm saçmaya başlar. Savaş canavarı golem dost-düşman ayrımı yapamaz. Savaş herkese eşit ölüm getirir. İşte savaşın canavarlığı budur. Haham şaşkındır: "Kurtarmaya geldi, ancak bizim kanımızı döktü." "Kendimizi kurtarmak istediğimiz için cezalandırıldık mı?" **Hiçbir şey yapmazsak düşmanlarımız bizi yok ediyor, onlara savaşa açarsak da kendi kendimizi yok ediyoruz.** Haham Loew, golemin temsil ettiği paradoksun farkına varır. Bizi zulümden ve baskıdan kurtaracak ve de savaşa alternatif olacak bir şey var mı ?

Belki golemin mesajına daha dikkatlice kulak kabartmalıyız. Birçok modern versiyonunda golemin en çarpıcı özelliği araçsallığı ya da saldırganlığı değil, duygusal mahrumiyeti ve sevme kapasitesidir. Golem öldürmek istemez, sevmek ve sevilmek ister. Ayrıca Haham Loew öyküsünden kaynaklanan versiyonların çoğu, golemin huzura varma taleplerinin nasıl haham tarafından sürekli geri çevrildiğini ve hatta golemin hahamın kızına olan sevgisinin dehşet,

tiksinti ve panikle karşılandığını vurgular. Karşılıksız sevgiyle tutuşan tek modern canavar Haham Loew 'in golemi değil elbette. Doktor Frankenstein' in yarattığı canavar da sadece sevgi ister ama onun yakınlaşma çabaları, tüm varlıkların en kalpsizi olan doktor tarafından aynı şekilde reddedilir. Mary Shelley 'nin romanındaki en duygulu sahnelerden biri, canavarın De Lacey adlı kör adamla ormandaki kulübesinde arkadaşlık etmeye başlaması, ancak De Lacey 'nin ailesi onu görür görmez oradan kovulmasıdır. Her iki öyküdeki canavarlar da zengin bir duygu dünyasına ve yoğun bir insancıllığa sahipken, insanlar duygusal açıdan sakat, soğuk ve kalpsizdir. Canavarların tek istediği sevgidir ancak kimse bunu anlamaz.

Bir biçimde uyarıları dikkate almalı ve aynı zamanda günümüz dünyasındaki potansiyelin farkına varmalıyız. Modern saldırgan golemler bile Kabalanın tüm gizemini ve bilgeliğini barındırıyor:

Yok etme tehdidi kadar yaratma vaadini ve mucizesini de taşıyorlar. Belki de, golem gibi canavarların bize öğretmeye uğraştığı, küresel muharebe alanının gürültüsü arasında bize gizlice fısıldamaya çalıştığı şey, **savaşın canavarlığına ve sevgi sayesinde bundan kurtulma imkânımıza dair bir derstir.**

Sh:26-29

Kaynak: Michael Hardt & Antonio Negri, Çokluk İmparatorluk Çağında Savaş ve Demokrasi, 2004, İstanbul

MÜLTECİ W.B. 'NİN İNTİHARINA DAİR (WALTER BENJAMİN İÇİN)

Duydum ki kendine el kaldırmışsın

Cellattan önce davranıp.

Sürgünde, düşmanın yükselişini gözleyerek geçen sekiz

yıldan sonra,

Nihayet, geçilemez bir sınıra vardığında,

Diyorlar ki, geçilebilir bir sınırı aşmışsın.

İmparatorluklar çöküyor. Çete liderleri

Devlet adamı gibi kasılarak yürüyor. Halklar

Bütün bu zırh yığınının altında görünmez oldu.

İşte, gelecek karanlık ve ışık güçleri

Zayıf. Sen bunların hepsini zaten biliyordun

İşkence edilebilir vücudunu yok ettiğin zaman.

Bertolt Brecht

2352304414221

KIRMIZI KİTAP, LİBER NOVUS- Carl Gustav Jung

Filemon'un vaazları SINAMALAR- SEN KENDİNİ ANLA

"Sınamalarda ölüler yeniden ortaya çıkıyor ve Jung'a Kudüs'e gittiklerini ama aradıkları şeyi orada bulamadıklarını söylüyor. Bu noktada Filemon ortaya çıkıyor ve Vaazlar başlıyor." Sınamalarda ölülerle konuşan Jung değil Filemon'dur.

SEN KENDİNİ ANLA

19 Nisan 1914

Karşı çıkıyorum. Bu halimi, boş bir hiçlik olmayı kabul edemem.

Neyim ben?

Adım ne?

Ben'imin hep var olduğunu farz ettim. Şimdi ise önümde duruyor. Ben'imin önünde ben. Seninle konuşuyorum, Ben'im:

'Yalnızız ve birlikte olmamız katlanılamayacak kadar sıkıcı olma tehlikesi taşıyor. Bir şeyler yapmalı, zaman geçirmenin bir yolunu bulmalıyız; örneğin, seni eğitebilirim. Hemen gözüme çarpan en önemli kusurunla başlayalım, gerçek anlamda bir özsaygın yok.

Gurur duyabileceğin tek bir iyi özelliğin bile yok mu?

Yetenekli olmanın bir sanat olduğuna inanıyorsun. Oysa bu beceriler bir dereceye kadar öğrenilebilir. Yap bunu, lütfen. Bu sana zor geliyor. Evet, ama bütün başlangıçlar zordur. Yakında daha iyi yapmaya başlayacaksın.

Bundan kuşkun mu var?

Hiç faydası yok; yapabilmen gerekiyor, yoksa seninle yaşayamam. Tanrı yükseldiğinden ve her nerede olursa olsun kızgın göklere yayıldığından ve her ne yapıyorsa –tam olarak bilmiyorum ne yaptığını– onu yapmaya başladığından beri birbirimize bağımlıyız. O halde kendini geliştirmeyi düşünmeye başlaman gerek, yoksa birlikte sefil bir yaşamımız olur. Öyleyse kendini toparla ve değer ver kendine! Bunu yapmak istemiyor musun?

Acınası yaratık! Çaba göstermezsen sana biraz eziyet edeceğim.

Neden sızlanıyorsun?

Belki kırbacın bir yararı olur.

Nasıl, derinin içine işliyor, değil mi?

Al bakalım, al. Nasılmış tadı?

Herhalde kan tadında, değil mi?

Orta Çağdaki in majorem Dei gloriam [Cizvitlerin sloganı. "Tanrının büyük zaferine."] mı?

Yoksa sevmeyi ya da sevmek diye bilinen her ne ise onu mu istiyorsun?

Darbelerin yararı olmazsa sevgi de öğretilebilir.

Öyleyse seni sevmeli miyim?

48 Yazılar

Seni sevecenlikle bağrıma mı basmalıyım?

Bana öyle geliyor ki esniyorsun sen.

Nasıl, konuşmak mı istiyorsun?

Buna izin veremem, yoksa en sonunda benim ruhum olduğunu söylemeye başlarsın. Benim ruhum ateş solucanıyla, yukarılardaki göklere, üst kaynaklara uçtu gitti kurbağanın oğluyla birlikte. Orada ne yaptığını biliyor muyum?

İyi ama sen benim ruhum değilsin. **Sen benim çıplak, hiç-Ben imsin, kendini değersiz görme hakkının bile yadsınamayacağı nahoş varlık.**

İnsan senin için umutsuzluğa kapılabilir: Duyarlılığın ve istekliliğin bütün makul ölçüleri aşıyor. Diğer herkes dururken, benim de seninle yaşamam gerekiyor, öyle mi?

Evet, öyle çünkü tuhaf bir talihsizlik bana bir oğul verdi ve aldı onu benden.

Bu gerçekleri sana anlatmaktan pişmanlık duyuyorum. Evet, gülünç bir duyarlılığın, bilgiçliğin, serkeşliğin var. Güvensiz, kötümser, ödleksin, kendine karşı dürüst değilsin, kinle, hınçla dolusun; çocuksu gururunu, güce olan açlığını, itibar isteğini, gülünesi hırsını, şöhrete duyduğun açlığı midesi bulanmadan kim anlatabilir?

Yapmacıklık ve kendini beğenmişlikle dolusun ve olabildiğince kullanıyorsun bunları.

Seninle yaşamanın yıldırıcı değil de hoş mu olduğunu düşünüyorsun?

Hayır, üç kere hayır! Sana söz veriyorum, seni saran mengeneyi daha da sıkacağım ve derini yavaş yavaş yüzeceğim. Sana kabuk değiştirme olanağı vereceğim.

Herkes bir yanda dururken sen mi söyleyeceksin insanlara ne yapacaklarını?

Gel buraya, sana yeni bir deri dikeyim de etkisini hissedebilesin.

Başkalarından yakınmak, birinin sana haksızlık ettiğini, seni anlamadığını, yanlış anladığını, incittiğini, görmezden geldiğini, tanımadığını, yok yere suçladığını, daha neler neler söylemek istiyorsun. Bunun ne kadar boş olduğunu, kibrinin nasıl da gülünesi, sonrasızca boş olduğunu görmüyor musun?

Çektiğin eziyet bitmedi diye mi yakınıyorsun?

Sana söyleyeyim; daha yeni başladı. Ne sabrın ne ciddiyetin var. Yalnızca zevkin söz konusu olduğunda sabrını yüceltiyorsun. Çektiğin eziyeti iki katma çıkarayım da sabrı öğren.

Acıya katlanamıyorsun. Oysa insanın canını çok daha fazla yakan şeyler var ve sen bu acıları en büyük saflığınla başka insanlara çektirip her şeyden habersiz kendini aklayabiliyorsun.

Şimdi susmayı öğreneceksin çünkü alaya almak, kutsala küfretmek -daha da kötüsü- şaka yapmak için kullandığın dilini sökeceğim. Kötü sözlerin insana nasıl saplandığını öğrenesin diye bütün haksız ve ahlaksız laflarını iğnelerle bedenine tutturacağım.

Bu eziyetten sen de zevk alıyorsun, bunu kabul ediyor musun?

Kendine eziyet etmekten haz duymanın ne demek olduğunu öğrenesin diye zevkten kusana dek artıracağım bu hazzı.

Bana baş mı kaldırıyorsun?

Mengeneyi biraz daha sıkarım olur biter. İçinde katılığın izi kalmayana dek kırarım kemiklerini.

Seninle iyi geçinmek istiyorum ve seni lanetlemeliyim bunun için. **Sen Benimsin ve seni mezara kadar yanımda götürmem gerekiyor.** Bütün hayatım boyunca bu budalalığı çekmek istediğimi mi sanıyorsun?

Benim olmasaydın çoktan seni paramparça etmiştim.

Oysa seni araf boyunca çekmem gerekiyor ve bu da benim lanetim.

Tanrı'yı mı çağırıyorsun yardımına?

Sevgili ihtiyar Tanrı öldü, iyi de oldu, yoksa tövbekâr günahkârlığına acır ve seni affederdi. Ben de senin cezanı veremezdim. Bilmen gerek, ne sevginin Tanrısı ne de seven bir Tanrı doğmadı daha. Ateşten bir solucan tırmandı yukarıya, yeryüzüne ateş, feryat figan yağdıran muhteşem, korkunç bir varlık. Şimdi yakar Tanrıya ki günahlarının bağışlanması için ateşe boğsun seni. Dolan kendine ki kan aksın terinden. Ne zamandır böyle bir ilaç gerek sana. Evet -başkaları hep yanlış yapıyor- peki, ya sen?

Sen suçsuzsun, doğrusun, tartışmasız hakkını savunmalısın, yanında da sevgi dolu bir Tanrı, acıyarak bütün günahları bağışlayan. Başkalarının içgörüye erişmesi gerekir ama sen tekeline almışsın içgörüyü ve her zaman haklı olduğundan eminsin. Yakar o zaman sevgili Tanrına; o seni işitecek ve tepene ateş yağdıracak. Tanrının yassı kafatasıyla yeryüzünde sürünen, köze dönmüş kızgın bir solucan olduğunu göremedin mi?

Demek üstün olmak istedin! Ne gülünç. Aşağıydın ve hâlâ da öylesin.

Kimsin sen o zaman?

Beni iğrendiren bir pislik.

Acaba biraz güçsüz müsün?

Kendine gelene kadar seni bir köşeye koyayım da uzan öylece. Eğer hiçbir şey hissetmemeye başlarsan bu da işe yaramaz. Sonuçta, ustaca ilerlememiz gerekiyor. Islah olman için böyle barbarca yollara başvurmak gerekiyor ve bu da seni çok iyi anlatıyor. Orta Çağ'dan bu yana bir arpa boyu yol almamışsın.

Bugün kendini neşesiz, aşağı, küçük düşmüş mü hissettin?

Nedenini söyleyeyim mi sana?

Ölçüsüz hırsın sınır tanımıyor. Nedenlerin iyiye değil, boş kibrine odaklanıyor. İnsanlık için değil, kendi çıkarın için çalışıyorsun. Tamamlanma için değil, tanınmak için, çıkarını korumak için uğraşıyorsun. Başına hurda demirden bir taç geçiresim var; içinde içine işleyecek dişleri olan bir taç.

Zekânla ardına düştüğün alçakça üçkâğıda ne demeli?

Konuşmada beceriklisin, yeteneğini kötüye kullanıyorsun, ışıkla gölgenin rengini bozuyor, tonunu alçaltıyor, yükseltiyor, dağıtıyorsun ve bağıra çağıra onurlu, dürüst, iyi niyetli olduğunu duyuruyorsun. Başkalarının iyi niyetini sömürüyor, onları sinsice kıskaçlarının arasına alıyor, üstünlüğünün ne kadar hayırlı olduğunu, onlar için bir armağan olduğunu söylüyorsun. Alçakgönüllü numarası yapıp erdemlerini söylemiyorsun da kuşkusuz birinin

çıkıp bunu senin yerine yapmasını bekliyorsun; o da olmazsa hayal kırıklığına uğruyor, kırılıyorsun.

İkiyüzlü bir dinginlik salık veriyorsun. İşin ucu sana dokununca sen sakin kalabiliyor musun peki?

Hayır, yalan söylüyorsun. Kendini öfkeye kaptırıyorsun, dilinde soğuk hançerler dolanıyor, öç düşleri görüyorsun.

Sinsisin, hınçla dolusun. Güneş ışığını başkalarından kıskanıyorsun çünkü onu da senden taraf oldukları için taralında olduklarına atfetmek istiyorsun. Çevrendeki bütün esenliği kıskanıyorsun ama hep tersini söylüyorsun.

İçten pazarlıklısın, hep işine geleni düşünüyorsun, utanmadan; bunu yaparken de kendini insanlıktan üstün tutuyor hem de hiçbir sorumluluk almıyorsun. Oysa düşündüğün, duyduğun ve yaptığın her şey için insanlığa karşı sorumlusun. Düşünmekle yapmak arasında ayrım olduğunu sanma. Sen sadece hak etmediğin öndeliğine, düşündüğünü ve duyduğunu söylemek ya da yapmak zorunda olmamana güveniyorsun.

Oysa gözlerden ırak olduğunda ar damarın çatlıyor. Biri bunu sana söylese alınganlığından ölürsün ama haklı olduğunu da biliyorsun. Aksilikleri için başkalarını azarlamak mı istiyorsun?

Böylece kendilerini geliştirirler mi diyorsun?

Peki, itiraf et, sen kendini geliştirdin mi?

Başkaları hakkında fikir yürütme hakkını nereden buluyorsun kendinde?

Kendinle ilgili ne düşünüyorsun?

Bunu destekleyen haklı gerekçeler nerede?

Senin gerekçelerin yalanlardan ördüğün bir ağ, kirli bir köşede. Başkalarını yargılıyor ve onları yapmaları gerekenler ile suçluyorsun. Bunu yapmanın nedeni de içinde düzen olmaması, sen mundarsın.

Bir de gerçekte nasıl düşünüyorsun?

Bana öyle geliyor ki sen insanlarla düşünüyorsun, insan onuruna bakmadan; onları kullanarak düşünmeye cüret ediyorsun ve onları, sanki onlar sen onları nasıl kavrıyorsan öylelermiş gibi, sahnendeki figürler gibi kullanıyorsun, değil mi?

İnsanları seviyormuş gibi görünen ama onları kendi amaçları uğruna kullanan insanları suçluyorsun. Peki, senin yaptığın da o kadar kötü değil mi?

Yaptığının ne kadar utanç verici bir güç eylemi olduğunu hiç düşünmedin mi?

Günahın gözlerden uzakta serpiliyor ama bir o kadar büyük, bir o kadar vicdansız ve kaba.

İçinde gizlediğin şeyi çekip gün yüzüne çıkaracağım, seni hayasız! Üstünlüğünü ayaklarımın altında çiğneyeceğim.

Bana sevginden söz etme. Senin sevgi dediğin şey çıkarlarınla ve tutkularınla kirlenmiş ama sen büyük laflar ediyorsun o konuda da. Söylediklerin ne kadar büyük olursa sözde sevgin de o kadar acınası oluyor. Sakın bana sevginden söz etme, ağzını bile açma. Yalan söylüyor.

Büyük sözler etmeni değil, utancını anlat istiyorum, saygısını kazanmak istediklerin önünde çatlak sesler çıkar istiyorum. Sen saygı duyulmaya değil, alay edilmeye layıksın.

İçindeki o gurur duyduğun şeyleri yakacağım senin, tamtakır kuru bakır kalacaksın. Senin boşluğundan ve sefilliğinden başka gurur duyacak bir şeyin yok. Senin yaşamla dolu olman gerekir, öyleyse öldür putlarını.

Sana ait olan özgürlük değil, biçim; güç değil acı çekme ve gebe kalma.

Kendini hor görmenden erdem çıkarman gerek ve ben bunu insanların önüne bir halı gibi sereceğim. Üzerinde kirli ayaklarıyla yürüyecekler ve sen üzerinde tepinen ayaklardan daha kirli olduğunu göreceksin.

Seni evcilleştirebilirsem, seni yabani, başkaları için de kendi yabanilerini evcilleştirme olanağı doğar. Evcilleştirme sende başlıyor, Benim, başka bir yerde değil. Öyle çok da yabani olduğundan değil, aptal kardeşim, Benim. Senden daha yabani olanlar var ama sen başkalarının yabaniliğine katlanabilene dek kırbaçlamalıyım seni. İşte o zaman seninle yaşayabilirim. Biri sana yanlış davrandığında, bu yanlışı bağışlayana dek ölümüne eziyet edeceğim sana ama öyle lafta kalmayacak bu; iğrenç duyarlılığıyla ağırlaşmış o kalbinde bağışlayacaksın. Senin duyarlılığın sana özgü bir şiddet.

Dinle öyleyse, yalnızlığımdaki kardeşim, her türlü işkenceyi hazırladım senin için, duyarlı olmak yine aklından geçerse diye. Kendini aşağı hissetmelisin. Arılığına pislik denmesine ve kirlenmeni istemelerine, savurganlığının eli sıkılık, açgözlülüğünün erdem olarak yüceltilmesine katlanabilmelisin.

Beherini boyun eğmenin acı içkisiyle doldur çünkü sen ruhun değilsin. Ruhun alevler içinde göklerin tepesine çıkan kızgın Tanrı ile birlikte.

Hâlâ duyarlı olman mı gerekiyor?

Gizliden gizliye öç almayı tasarladığını, düzenbazlıklar peşinde koştuğunu görüyorum. Budalanın tekisin, yazgıdan öç alamazsın. Çocuksun sen daha, herhalde denizi de kırbaçlamak istersin. Oysa daha iyi köprüler kurmalısın; böylece zekânı daha iyi har vurup harman savurabilirsin.

Anlaşılmak mı istiyorsun?

Bize de tek bu gerek zaten! Kendini anla, o zaman yeterince anlaşılmış olursun. O iş seni yeterince oyalar. Anasının kuzusu olan anlaşılmak ister. **Sen kendini anla.** Bu, duyarlılığa karşı en iyi savunmadır ve anlaşılmaya duyduğun çocuksu özlemi de giderir. Herhalde yine başkalarını kendi tutkularının kölesi yapmak istiyorsun. Oysa biliyorsun, seninle yaşamak zorundayım ve böyle sefil kederlere katlanamam daha fazla.

Sh:406-401

Kaynak: Carl Gustav Jung, Kırmızı Kitap, Liber Novus, Orijinal Adı The Red Book, Liber Novus, İngilizceden Çeviren: Okhan Gündüz Yayına Hazırlayan: Sonu Shamdasanı 2. basım, 2016 İstanbul

EY SÂREBÂN(EY KERVANCI)

https://youtu.be/MUnhQOZcqE0

ای ساربان

در بستن پیمان ما ، تنها گواه ما شد خدا

تا این جهان ، بر پا بود ،این عشق ما بماند به جا

ای ساربان کجا می روی ؟ لیلای من چرا می بری ؟

ای ساربان کجا می روی ؟ لیلای من چرا می بری ؟

تمامی دینم به دنیای فانی، شراره عشقی که شد زندگانی

به یاد یاری خوشا قطره اشکی ، به سوز عشقی خوشا زندگانی

همیشه خدایا محبت دلها به دلها بماند ،بسان دل ما

که لیلی و مجنون فسانه شود حکایت ما جاودانه شود

تو اکنون ز عشقم گریزانی غمم را ز چشمم نمی خوانی

از این غم چه حالم نمی دانی

پس از تو نمونم برای خدا تو مرگ دلم را ببین و برو

چو طوفان سختی ز شاخه ی غم گل هستی ام را بچین و برو

که هستم من آن تک درختی که در پای طوفان نشسته

همه شاخه های وجودش ز خشم طبیعت شکسته

ای ساربان ای کاروان لیلای من کجا می بری ؟

با بردن ، لیلای من ، جان و دل مرا می بری. ای ساربان کجا می روی ؟ لیلای من چرا می بری ؟

ای ساربان کجا می روی ؟ لیلای من چرا می بری

Ey Sârebân(Ey Kervancı)

Ey kervancı, ey kervan!

Leyla'mı nereye götürüyorsun,

Leyla, canım ve yüreğim olduğu halde?

Ey kervancı,

Leyla'mı niçin götürüyorsun,

Birbirimize yalnızken verdiğimiz sözlere Tanrı şahitken?

Ve aşkımızın karar kılmadığı hiçbir yer yokken?

Ey kervancı,

Leyla'mı nereye götürüyorsun,

Ey kervancı,

Leyla'mı niçin götürüyorsun?

İnancımın tamamı geçici dünyaya dair,

Aşkın kıvılcımları yaşamın kendisi olmuş!

Oysa yarin hatırası aşkın bir damlasından bile güzeldir.

Aşık olmanın ateşi yaşamdan daha özgedir!

Tanrım kalplerdeki sevgiyi daima o kalplerde bırak,

Benim kalbimde bıraktığın gibi

Ve

54 Yazılar

Leyla ile mecnun efsane oldular,

Oysa bizim hikayemiz sonsuzluğa erişti!

Sen şimdi aşkımın tek göstergesisin,

Hüznümün, güzümden okunmayan hali.

Bu hüznün elinden hangi hallerdeyim bilmiyorsun,

Senden sonra var olmadım ben tanrı biliyor,

Kalbimin yapraklarını gör ve git!

Tufan gibi inşa et hüznün dallarını,

Gül idik, gülleri derip git.

Ki ben gül ağacıydım,

Tufanın ayakları dibinde oturan…

Vücudunun bütün dallarını,

Tabiatın hışmıyla kır!

Ey kervancı,

Leyla'mı nereye götürüyorsun,

Ey kervancı,

Leyla'mı niçin götürüyorsun?

Şeyh Sâdi Şîrâzî

ey sârebân, ey kârevân, leylâ-yi men kocâ mî berî

bâ borden-i, leylâ-yi men, cân u dil-i merâ mî berî

ey sârebân kocâ mî revî leylâ-ye mân çerâ mî berî

der besten-i peymân-e mâ tenhâ govâh-e mâ şod hodâ

tâ în cehân ber pâ boved in aşk mâ bemâned be câ

ey sârebân kocâ mî revî leylâ-ye mân çerâ mî berî

ey sârebân kocâ mî revî leylâ-ye mân koca mî berî

temâmî-ye dînem be donyâ-ye fânî

şerâr-i aşkî ki şod zendegânî

be yâd-i yârî hoşâ katre eşkî

be sûz-e eşkî hoşâ zindegânî

hemîşe hodâ yâ mehebbet-i dilha

be dilhâ bemâned besân-e dil-i mâ

ki leylî u mecnûn fesâne şeved

hikâyet-i mâ câvidâne şeved

to eknûn ze aşkem girîzânî

gamem râ ze çeşmem nemî hânî

der in gam çe hâlem nemî dânî

pes ez tô nebûdem berâye hodâ

to merg-e dilem râ bebîn u berû

çû tûfan sehtî ze şâhe-i gam

gol-e hestîem râ be-çîn o berû

ki hestem men ân direhtî

ki der pây-e tûfân nişesti

heme şâhehâ vucûdeş

ze heşm-e tebiet şikeste

LEYLAM SANA GELEN, BANA GELSİN

Bu dünyada, senden gayri

Başka kimim var

Sana gelen, bana gelsin

Gadan ben alım

Bir allahım, birde sensin

Beni yaşatan

Sana gelen, bana gelsin

Kadan ben alım

Bu kar boran, yaz'a döner

Acılar tükenir, biter

Sil gözünü ağlama, yeter

Sana gelen, bana gelsin

Kadan ben alım

Ağlama, ağlama, ağlama

Sus, ağlama

Senden gayri, gidecek

Bir yerim mi var

Ferman eyle, bu gönlüme

Kadan ben alım

Bir allahım, bir de sensin

Başka kimim var

Sana gelen bana gelsin

Kadan ben alım

BALKON ŞİİRİ /SEZAİ KARAKOÇ

Çocuk düşerse ölür çünkü balkon

Ölümün cesur körfezidir evlerde

Yüzünde son gülümseme kaybolurken çocukların

Anneler anneler elleri balkonların demirinde

İçimde ve evlerde balkon

Bir tabut kadar yer tutar

Çamaşırlarınızı asarsınız hazır kefen

Şezlongunuza uzanın ölü

Gelecek zamanlarda

Ölüleri balkonlara gömecekler

İnsan rahat etmiyecek

Öldükten sonra da

Bana sormayın böyle nereye

Koşa koşa gidiyorum

Alnından öpmeye gidiyorum

Evleri balkonsuz yapan mimarların

1957-Yaz

YA RABBÎ

alıntı

Ey ihsânının en az derecesi dünya hükümdarlığı olan Maliku'l-Mülk.

Sen kalpte muzmir [saklanmış] olanı bildiğin halde ben ne söyleyeyim ve nasıl dua edeyim?

Sırrını ve muzmirini bilirsem de sen yine onu meydana koy, yani alenen dua et buyurmuş olduğun için sana ilticâ ve husûl-i matlûbu senden istid'â ediyorum.*

***Münâcât-ı Hazreti Mevlânâ Tercümesi / Tahiru'l-Mevlevî**

Yâ Rab be-ibâdât-ı Resûlu's-sakaleyn
Yâ Rab be gazâ-künende-i Bedr u Huneyn
Isyân-ı merâ dü-nîm kün der arasât
Nısfeş be Hasan bahş ve nısfeş be Huseyn

Allahım! Cinlerin ve insanların peygamberi olan Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem Efendimizin ibâdetleri hürmetine,
Allahım! Bedir ve Huneyn gazâlarında ceng edenler hürmetine,
Mahşer günü günahlarımı ikiye böl de,
Bir yarısını İmam Hasan hürmetine diğer yarısını da İmam Hüseyn hürmetine bağışla...

Not :
Bu münâcâtı ihtivâ eden yukarıdaki enfes yazı büyük hattatlarımızdan Mahmud Celâleddin Efendi tarafından yazılmışdır...

RABITADA KULLANILACAK MEDİTASYON TEKNİĞİ

ALTIN ÇİÇEĞİN SIRRI- The Secret of the Golden Flower

Buda der ki:
"Kalbinizi bir noktaya sabitlediğinizde,
sizin için imkânsız bir şey yoktur. "

"Uygulamanın başlangıcında beden kuru odun, kalp de sönmüş kül gibi, sessiz bir odada oturulmalıdır," derken gizliden gizliye şunu ima etmiştir.

Her iki gözkapağının kısılmasına izin verin; sonra içeriye bakın, kalbi arındırın, düşünceleri temizleyin, zevkten vazgeçin ve tohumu koruyun. Meditasyon yapmak için her gün bağdaş kurarak oturun. Gözlerdeki ışığın kalmasını sağlayın; kulakların duyma gücünün kristalleşmesini ve dilin tat alma gücünün azalmasını sağlayın; burundan alman soluğu ritmikleştirin ve düşünceleri karanlık odada sabitleyin. Öncelikle soluk ritmikleştirilmezse, tıkanma yüzünden soluk alıp vermede bir güçlük olacağından kaygı duyulur. **Gözler kapatıldıktan sonra, burnun üzerinde küçük bir tümseğin olduğu görme çizgisinin kesişim noktasının bir santimetre kadar altındaki burun köprüsü üzerinde bulunan bir nokta ölçü olarak alınmalıdır.**

Bundan sonra düşünceler toplanmaya ballanır; kulaklar soluğun ritmik olmasını sağlar; bedenle kalp de rahat ve uyumludur. Gözlerin ışığı yavaşça parlamalıdır ve uzun bir süre uyku hali ya da dikkatin dağılması yaşanmamalıdır. Gözler ileri doğru bakmaz, gözkapakları kısılır ve içerisi aydınlatılır. O bu yerde parlar. Ağız konuşmaz ya da gülmez. Dudaklar kapanır ve içe doğru soluk alınır. Solunum bu yerdedir. Burun hiçbir kokuyu almaz. Koklama bu yerdedir. Kulak dışarıdaki sesleri duymaz. Duyma bu yerdedir. Tüm kalp içeriyi izler, İzlemesi bu yerdedir. Düşünceler dışarıya sapmaz; gerçek düşüncelerin kendi içinde sürekliliği vardır. Düşünceler dayanırsa tohum da sürekli olur; tohum dayanırsa enerji de dayanır; enerji dayanırsa ruh da dayanacak demektir. Ruh düşüncedir; düşünce kalptir; kalp ateştir; ateş İksir'dir. İçeriye bu biçimde bakıldığında, cennetin kapılarının açılması ve kapanmasının harikaları da sınırsız olacaktır. Ancak, soluk ritmikleştirilmeden derinlerdeki sırlar da gerçekleştirilemez.

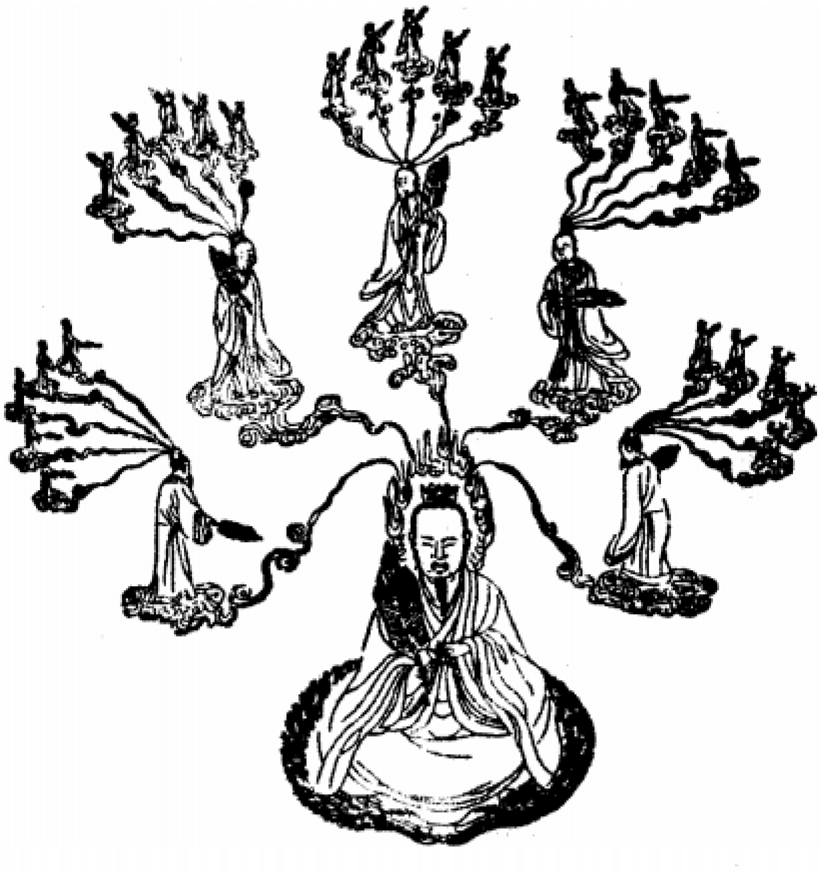
Öğrenci başlar ve düşüncelerini iki gözün ortasındaki yerde tutamazsa; gözlerini kapar ama kalbin enerjisi onun enerji uzayını görebilmesine olanak tanımazsa, bunun nedeni çok büyük olasılıkla solunumun çok gürültülü ve aceleci olmasıdır, ayrıca buradan başka kötülükler de ortaya çıkar, çünkü beden ve kalp, enerjinin hızla akışını ve hızlı soluğu zorla durdurmaya çalışmakla meşgul olmaktadır.

Düşünceler yalnızca iki gözde tutulur, ancak ruh solur pleksus'ta. (koşulların ortasındaki merkez) kristalleşmezse, bu durum insanın bir koridora çıkmış, ama henüz içteki odaya girmemiş olmasına benzeyecektir. Böyle olduğunda ruh ateş gelişmeyecek, enerji soğuk kalacak ve gerçek meyve kendisini gösteremeyecektir.

Bu nedenle, Üstat, insanların yalnızca düşüncelerini burnun üzerine sabitlemesi, ama fikirlerini enerji uzayında sabitlemeyi düşünmeyi başaramaması korkusunu taşır; duvarcıyla şakül sicimi karşılaştırmasını kullanmasının nedeni de budur. Duvarcı, şakül sicimini yalnızca duvarının dikey mi yoksa eğimli mi olduğunu görmek için kullanır, sicim de bunun için kılavuz çizgisi işlevi görür. Duvara yönü belirlediğinde, işe başlayabilir. Ancak bu durumda

şakül çizgisi üzerinde değil duvar üzerinde çalışıyor demektir. Bu açıktır. Buradan, düşünceleri gözlerin arasında sabitlemenin yalnızca şakül siciminin duvarcı için taşıdığı anlama karşılık geldiği görülmektedir. Üstat ifade ettiği şeyin yanlış anlaşılabileceğinden korktuğu için bundan defalarca söz etmektedir. Üstelik öğrenci, işi yapma yolunu kavramış olsa bile, onların işlerini yarıda bırakabileceklerinden endişe eder ve birkaç kez şöyle der: “Ancak yüz günlük tutarlı bir çalışmadan sonra, ışık gerçektir; ancak bundan sonra ruh ateşle çalışmaya başlanabilir.” Kendine egemen bir biçimde ilerlenirse, yüz günün ardından ışığın içinde gerçek yaratıcı ışığın bir noktası (yang) kendiliğinden belirir. Öğrenciler bunu içten bir kalple araştırmalıdır.

Sh:71-73

Kaynak: Richard Wilhelm, Altın Çiçeğin Sırrı, Bir Çin Yaşam Kitabı , (“The Secret of the Golden Flower”)trc: Sezer Soner .Önsöz ve Yorum: C. G. Jung, 1. Basım, Nisan 2002,İstanbul

EMMANUEL DE SWEDENBORG

Emanuel Swedenborg (doğum adı: Emanuel Swedberg; d. 8 Şubat 1688, Stockholm, İsveç – ö. 29 Mart 1772, Londra, İngiltere),

İsveçli bilim insanı, filozof, Hristiyan mistiği ve din bilimcisi. Mucit ve bilim insanı olarak çok verimli bir kariyer geçiren Swedenborg elli altı yaşında hayaller gördüğü spiritüel bir döneme girdi. Spiritüel bir uyanış yaşayan filozof, **Tanrı tarafından Hristiyanlığı ıslah edecek göksel bir doktrin oluşturmak için görevlendirildiğini iddia etti.** Tanrı'nın gözlerini açtığını, istediği gibi cennet ve cehennemi ziyaret edebileceğini; melekler, iblisler ve diğer ruhlarla konuşabileceğini öne sürdü. Hayatının geri kalan yirmi sekiz yılında 18 dinbilimsel eser yayımladı. Bunlar arasında en bilineni **Cennet ve Cehennem'dir**.

SÉRAPHİTA isimli kitapta HONORE DE BALZAC ın anlatımıyla

İsveç'te, Uppsala şehrinde, bazı yazarlara göre Ocak 1688'de, mezar taşına göreyse 1689'da doğdu. Babası Skara piskoposuydu. Swedenborg seksen beş yıl yaşadı, ölümü 29 Mart 1772'de Londra'da vaki oldu. **"Ölüm"** deyimini basit bir hâl değişikliğini ifade etmek için kullanıyorum. Tilmizlerine göre Swedenborg bu tarihten sonra Jarvis'te ve Paris'te görülmüş.

«Müsaade eder misiniz aziz dostum Wilfrid, dedi Mösyö Becker, sözünün kesilmemesi için eliyle bir hareket yaparak. Ben ne iddia ne inkâr etmeden sadece olayları anlatıyorum. Önce dinleyin, sonra bütün bunlar hakkında istediğinizi düşünebilirsiniz. Hüküm vermem, eleştirmem, öğretilerini tartışmam gerekirse, akılla onun arasındaki entelektüel tarafsızlığımı ortaya koymak için, size durumu haber vereceğim.

«Emmanuel Swedenborg'un hayatı iki devreye ayrılır. 1688'den 1745'e kadar Baron Emmanuel de Swedenborg toplum içinde en geniş bilgiye sahip, değer verilen, erdemleri için sevilen, her zaman kusursuz, sürekli olarak herkese yararlı bir kişi olarak gözüktü. İsveç'te bazı yüksek görevler ifa ederken, 1709'dan 1740'a kadar, mineraloji, fizik, matematik ve astronomi alanlarında, bilim âlemini aydınlatan birçok ciddi kitap yayımladı. Gemilerin girişine elverişli havuzlar inşa etme yöntemini icat etti, gelgitlerin yüksekliğinden dünyanın konumuna kadar en önemli sorunlar üstüne yazılar kaleme aldı. Hem kanallar için daha iyi geçiş havuzları yapma yolları, hem daha basit ve kolay maden çıkarma usulleri buldu. Sözün kısası, hiçbir bilimle uğraşmadı ki ona bir gelişim kazandırmasın.

«**Gençliğinde İbrani, Yunan, Latin ve doğu dillerini tetkik ve tetebbu etti; bunları o kadar iyi öğrendi ki, birçok ünlü profesör sık sık ona danıştı;** Tataristan'da Tanrı'nın Sözü kitabının [Kitab-ı Mukaddes], Sayılar'da (XXI, 14, 15, 27–30) Musa tarafından, ayrıca Josue, Jeremie ve Samuel tarafından söz konusu edilen, Jehovah'nın Savaşları ve Sözlemler adlı en eski kalıntılarını bulup teşhis etmeyi başardı. Jehovah'nın Savaşları Tekvin'den önceye ait bu kitabın tarihsel kısmı, Sözlemler ise vahiylere ilişkin kısmıymış. Hattâ Swedenborg Josue'nin bahsetmiş olduğu Jaschar ya da Doğrunun Kitabı'nın da Doğu Tataristan'da, **"denklikler doktrini"**yle birlikte mevcut olduğunu iddia etti.

«Söylendiğine göre bir Fransız, bir süre önce, Kitab-ı Mukaddes'in Avrupa'da bilinmeyen birkaç parçasını Bağdat'ta bulduğunu haber vererek, Swedenborg'un öngörülerini haklı çıkarmış. 1785'te hayvani manyetizma olayı konusunda çıkan ve hemen hemen bütün bilim adamlarının katıldığı Avrupa çapındaki tartışma esnasında, Monsenyör Marki de Thome, Fransa kralı tarafından manyetizmayı incelemek için

atanan komiserlerin ağzından kaçmış bazı iddiaları ifşa ederek, Swedenborg'un hakkını teslimle anısını kutlamış oldu. Bu baylar, mıknatısın hiçbir teorisi olmadığını iddia ediyorlardı, oysa Swedenborg daha 1720'de bu konuyla meşgul olmuştu. Mösyö de Thome bu fırsattan yararlanarak, en ünlü kişilerin bile hazinelerini yağmalamak ve kendi çalışmalarına buradan yardım sağlamak için İsveçli bilim adamını mahkûm ettikleri nisyanın sebeplerini gösterdi. "En ünlülerden bazıları", dedi Mösyö de Thome, **"Buffon'un Theorie de la Terre'ini ima ederek, tavus kuşuna saygılarını sunmadan onun tüylerini takınmak zaafını gösteriyorlar."** Nihayet, Swedenborg'un ansiklopedik eserlerinden yaptığı muzaffer alıntılarla, bu büyük ileri ve açık görüşlü adamın, yavaş yürüyen insan bilimlerinin birkaç yüzyıl önünden gitmiş olduğunu kanıtladı: Gerçekten de buna kanaat getirmek için onun felsefî ve mineralojik eserlerini okumak kâfidir. Bir pasajda, organik doğanın bütün ürünlerinin çözünebilir olup sürecin sonunda iki saf ana maddeye varıldığını; su, hava ve ateşin element olmadıklarını söyleyerek modern kimyanın öncülüğünü yapar; bir başka pasajda, birkaç kelimeyle manyetizmanın sırlarına nüfuz ederek, bu konuda birinciliği Mesmer'den alır.

«İşte şurada, –dedi Bay Becker, sobayla pencere girintisi arasına yerleştirilmiş, üzerinde her boyda kitaplar bulunan uzun tahta rafı göstererek– on yedi farklı eser ki, sadece biri, 1734'te yayımladığı Felsefi ve Mineralojik Eserler'ı, in-folio boyutunda üç cilt tutuyor. Swedenborg'un pozitif bilgilerinin delili olan bu eserleri bana Séraphita'nın babası Séraphitus vermişti.

«1740'ta Swedenborg mutlak bir sessizliğe büründü ve oradan ancak dünyevi meşguliyetlerini bırakıp münhasıran manevi âlemi düşünmek için çıktı. Gökten ilk emirleri 1745'te aldı. Göreve çağrılışı şöyle gerçekleşmiş:

«Bir akşam Londra'da, iştahla yenen bir akşam yemeğinden sonra, odasına kalın bir sis yayılmış. Karanlık dağıldığında, insan suretine bürünmüş bir yaratık odanın bir köşesinden kalkarak korkunç bir sesle ona:

"O kadar yeme!" demiş. Swedenborg ondan sonra mutlak bir diyet uygulamış. Ertesi akşam aynı adam ışıklar saçarak gelmiş ve şöyle demiş:

"Tanrı tarafından gönderildim; seni, insanlara sözünün ve yaratılarının anlamım açıklamak için seçti. Yazman gereken şeyleri sana dikte ettireceğim."

Görüntü ancak birkaç saniye sürmüş. Dediğine göre melek erguvani giysiliymiş.

«O gece, içindeki insanın gözleri üç farklı âlemde, gökte, ruhlar âleminde ve alt âlemde [cehennemde] olanları görecek şekilde açılmış; buralarda, kimileri çoktan beri kimileri yakınlarda hayata veda etmiş tanıdık kişilere rastlamış.

«O andan itibaren Swedenborg sürekli olarak ruhların hayatını yaşadı ve bu dünyada Tanrının Elçisi olarak kaldı. Misyonu inanmayanlarca itiraza uğradı, onun tutumuysa elbette insanlığın üstünde bir varlığa yakışan türdendi.

«Önce, servetine karşın kendisini ancak gerekli ihtiyaçlarıyla sınırlayarak hayırseverlik yolunda büyük meblağlar harcadı, özellikle birkaç önemli ticaret şehrinde iflas etmek üzere olan bazı büyük firmaları ayağa kaldırdı. Cömertliğine başvuranların hiçbiri, istediklerini elde etmeden yanından ayrılmadı.

«İnançsız bir İngiliz peşine düşmüş, onunla Paris'te görüşmüş ve evinde kapıların daima açık olduğunu anlatmış. Bir gün uşağı, efendisinin parasını hedef alacak bir hırsızlığın kendisini de töhmet altında bırakabileceğini düşünerek bu ihmalden şikâyet edince, Swedenborg gülümseyerek **"İçin rahat olsun,"** demiş, **"Kuşkularını bağışlıyorum, çünkü kapıma göz kulak olan asıl bekçiyi görmüyorlar."**

Gerçekten de, hangi ülkede oturursa otursun hiçbir zaman kapılarını kapamamış ve evinden hiçbir şey kaybolmamış.

«Stockholm'den altmış mil uzaklıktaki Gothenburg şehrindeyken, o sırada Stockholm'ü kül etmekte olan yangını postanın gelişinden üç gün önce, kendi evinin yanmadığını da belirterek, haber vermiş. Dediği doğru çıkmış.

«İsveç Kraliçesi'nin Berlin'de kardeşi krala anlattığına göre nedimelerinden birinden, kocasının ölmeden önce ödemiş olduğu bir borç istenmiş, ancak makbuzu bulamayan kadın Swedenborg'a başvurup, ölü kocasına ödemenin kanıtının nerede olabileceğini sormasını rica etmiş. Ertesi gün Swedenborg kadına makbuzun bulunduğu yeri göstermiş; fakat kadının arzusu üzerine ayrıca müteveffanın karısına gözükmesini de rica ettiğinden, kadın rüyasında kocasını ölmeden önce üstünde bulunan robdöşambrla görmüş; adam karısına makbuzu Swedenborg'un işaret ettiği yerde göstermiş, makbuz gerçekten orada saklıymış.

«Bir gün Londra'da Kaptan Dixon'un gemisine binerken, bir kadının çok erzak stoklanıp stoklanmadığını sorduğunu duymuş. "O kadar fazlası lüzumsuz," demiş.

"Sekiz gün sonra saat ikide Stockholm Limanı'nda olacağız." Öyle de olmuş.

«Swedenborg'un dünyevi şeylerle ilgili olarak istediği zaman girebildiği ve bütün yaklaşanları olağanüstü etkileriyle şaşırtan tecelli veya trans hâli, gökleri görme yetisinin basit bir uygulamasından ibaretti.

«Bu tecelliler arasında, güney dünyalarına, yaptığı yolculukları anlattıkları en ilginçleri sayılabilir; bunlarla ilgili yaptığı betimlemeler ayrıntılardaki naifliklerle insanı ister istemez şaşırtacaktır. Büyük bilimsel ağırlığı tartışılmaz olan, tasarlama, irade ve hayalgücünü benliğinde birleştiren bir insan, uyduracak olsaydı herhâlde daha iyisini uydururdu.

«Kaldı ki Doğuluların fantastik edebiyatı da bu şaşkınlık verici ve tohum hâlinde şiirle dolu eser hakkında fikir verebilecek hiçbir şey sunmaz, bir inanç eserini Arap fantezisinin eserleriyle karşılaştırmak mümkünse tabii...

«Swedenborg'un, ilk yolculuğunda kendisine kılavuzluk eden melek tarafından göğe kaldırılış öyküsü; Klopstock, Milton, Tasso ve Dante'nin destanlarını Tanrı'nın Dünya'yla Güneş arasına koyduğu mesafe kadar geçen bir yüceliktedir. Güney dünyaları hakkındaki eserinin girişini teşkil eden bu bölüm hiç yayımlanmamış olup, Swedenborg'un yüreğine en yakın bulduğu üç öğrencisine bıraktığı sözlü geleneklere dâhildir. Bay Silverichm'de yazılısı mevcuttur. Bay Séraphitus da birkaç kez bana bundan bahsetmek istemişti; fakat kuzeninin sözlerinin anısı hâlâ o kadar yakıcıydı ki, daha ilk kelimelerde duraklıyor, hiçbir şeyin çekip alamadığı bir hayal âlemine dalıyordu.

«Meleğin Swedenborg'a bu bedenlerin ıssız ve başıboş gezer durumda kalmak için yaratılmış olmadıklarını kanıtlarken kullandığı söylem, Baron'un bana dediğine göre, bütün insan bilimlerini ilahi bir mantık altında eziyor.

«Tanrı elçimize göre Jüpiterliler, "gölgeler" adını verdikleri bilimlerle uğraşmıyorlar; Merkürlüler fikirlerin onlara fazla maddi gelen sözlerle ifadesinden nefret ediyorlar, göze dayalı bir dilleri var; Satürnlüler kötü cinler tarafından sürekli olarak ayartılma tehlikesi içindeler; Aylılar altı yaşında çocuklar gibi küçücük, sesleri karınlarından çıkıyor ve yürümek yerine sürünüyorlar; Venüslüler devasa boylarda ama akılsızlar ve eşkıyalıkla geçiniyorlar, ancak bu gezegenin bir bölümünde iyilik sevgisiyle yaşayan yumuşak başlı bir ahali de var.

«Nihayet, bu kürelerde yaşayan halkların yaşayış tarzlarını ve varoluşlarının evrene göre genel anlamını o kadar dakik ve net terimlerle anlatıyor ve genel dünya sistemi içindeki görünen dolanımlarının etkileriyle o derece uyumlu açıklamalar yapıyor ki, belki günün birinde bilim adamları bu ışıklı pınarlarda susuzluklarını gidereceklerdir.

«"Benim çok sayıda güney ülkesine götürüldüğümden şüphe edilecek olursa, öbür hayattaki mesafeler hakkındaki gözlemlerim hatırlansın: Bunlar sadece insanın dış hâline göre mevcutturlar; oysa ben deruni olarak o ülkelerin meleksi ruhları gibi şekillendirilmiş olduğumdan, bütün bunları tanıyabildim."

«Bu kasabada Swedenborg'un sevgili kuzeni Baron Séraphitus'u konuk etme şerefini borçlu olduğumuz koşullar, benim bu olağanüstü hayatın hiçbir olayına yabancı kalmamamı sağladı. Son günlerde bazı Avrupa gazetelerinde sahtekârlıkla suçlandı; bunlar şövalye Beylon'un bir mektubuna dayanarak şu olayı ileri sürdüler: Güya Swedenborg senatörler kanalıyla merhum İsveç Kraliçesi'nin, kardeşi Prusya Prensi'yle gizli yazışmasından haberdar olarak, gizli bilgileri o prensese sızdırmış, sonra da bunları doğaüstü yollardan elde ettiğine inanılmasına izin vermiş. Sözüne güvenilir bir adam, kraliyet muhafız kıtalarında yüzbaşı ve **Kılıç Tarikatı Şövalyesi Charles-Leonhard de Stahlhammer,** bu iftiraya bir mektupla karşılık verdi.»

– İsveç ve Prusya kraliyet hanedanlarına mensup bazı şahsiyetlerin paylaştıkları inanç, herhâlde Swedenborg'un, misyonu hakkında bu iki aile mensuplarına göstermiş olduğu tanıklıklara dayanmaktadır,

«Ancak, size onun maddi ve görünen hayatının bütün olaylarım anlatmayacağım, zira huyu ve tutumu bunların tam olarak bilinmesine karşıydı. Zenginleşmek veya üne kavuşmak istemeksizin, âdeta gizli saklı yaşıyordu. Hatta taraftar kazanma çabasına karşı duyduğu bir tür tiksinmeyle dikkati çekiyor, pek az kişiye açılıyor ve bu dış yetenekleri sadece inanç, bilgelik ve sevgileri apaçık ortada olanlara aktarıyordu. yanına yaklaşanların ruh hâllerini bir bakışta tahmin edebiliyor, gönül sözüyle dokunmak istediklerini gaibi gören bir "görücü"ye [voyant] çeviriyordu. Tilmizleri, 1745 yılından itibaren, onun beşeri saikle asla hiçbir şey yapmadığını gördüler.

«Tek bir kişi, Matthesius adında İsveçli bir rahip, onu delilikle itham etti. Olağanüstü bir tesadüfle, Swedenborg'un ve yazılarının düşmanı olan bu rahibin kendisi kısa bir süre sonra delirdi; birkaç yıl öncesine kadar, kralın bağladığı bir emekli maaşı sayesinde, Stockholm'de yaşıyordu.

«Swedenborg'un övgüsü, Maden Okulu Mütevelli Heyeti Üyesi Mösyö de Sandel tarafından, hayatının olayları konusunda titiz bir dikkat ve özenle hazırlandı ve 1786'da Stockholm'de Kraliyet Bilimler Akademisi'nde okundu.

«Nihayet, Londra'da lord–mayor tarafından alman bir tezkerede, o sırada en yüksek mertebeden İsveçli bir kilise şahsiyeti olan Mösyö Ferelius'un bakımındaki Swedenborg'un son hastalığı ve ölümü en küçük ayrıntılarıyla tutanağa geçirilmiştir. Olayda hazır bulunan kişiler Swedenborg'un, ölüm döşeğinde yazılarını yalanlamak şöyle dursun, doğruluklarını sürekli olarak vurguladığına tanıklık ediyorlar. Mösyö Ferelius'a şöyle demiş: "Yüz yıl sonra kiliseyi benim doktrinim idare edecek."

«Ölümünü günü ve saatiyle gayet doğru olarak önceden tahmin etti. O gün, 29 Mart 1772 Pazar günü, saati sordu. "Saat beş," dediler. "Demek artık bitti," dedi, "Tanrı sizi takdis etsin!" On dakika sonra, gayet huzurlu bir şekilde, hafif bir iniltiyle son nefesini verdi.

«Diyeceğim; sadelik, tevazu, yalnızlık hayatının temel özellikleri oldu. Bir kitabını yazmayı bitirdiğinde bastırmak için gemiye atlayıp Londra'ya veya Hollanda'ya gidiyor, bir daha bundan bahsetmiyordu. Böylece art arda hepsini meleklerin diktesi altında yazdığını söylediği yirmi yedi farklı kitap yayımladı.

«Söyledikleri doğru olsun olmasın, pek az insan söyleyişinin alevlerine dayanabilecek kadar güçlüdür. İşte hepsi şurada...»

– Tanrı'nın ruhunun en parlak ışıklarını saçtığı yedi kitap şunlar:

1. **Karı Koca Aşkının Mutlulukları, Cennet ve Cehennem, Kıyametin Açımlanması,**
2. **Deruni Duyunun Serimlenmesi,**
3. **İlahi Sevgi,**
4. **Hakiki Hıristiyanlık;**
5. **Tanrı'nın Büyüklük ve Sonsuzluğunu Paylaşanların Mutlak Güç,**
6. **Mutlak Bilgi,**
7. **Mutlak Varlığının Meleksi Bilgeliği.**

«Kıyameti açıklaması şu sözlerle başlıyor,

"Buraya kendimden hiçbir şey koymadım, aynı melek vasıtasıyla Yuhanna'ya **'Bu vahyin sözlerini mühürlemeyeceksin.'** (Vahiy, 22, 10) diyen Rabb'in iradesine göre konuştum."

«Aziz dostum, dedi Rahip, Wilfrid'e bakarak. Kış geceleri, bu adamın en akla sığmaz harikaları böyle tam bir masumiyetle dile getirdiği o dehşetli eserleri okurken, sık sık bütün vücudumla tir tir titredim.

«Söz gelimi şöyle diyor: "Gökleri ve melekleri gördüm. Maneviyat insanı, kendi benzerini; dünyeviyat insanının kendi benzerini gördüğünden çok daha iyi görür. Göklerdeki ve göklerin altındaki harikaları tasvir ederken Rabb'in bana yap dediği şeyi yapmış oluyorum. Herkes bana inanıp inanmamakta serbesttir, nasıl olsa diğerlerini Tanrı'nın beni koyduğu yere koyamam; onları meleklerle konuşturmak, ya da anlama yetilerini buna uygun şekilde yeniden düzenleme mucizesini göstermek benim harcım değil; **melekliğe yükseleceklerse bunun araçları yine kendileri olacaktır.** Ben yirmi sekiz yıldır manevi âlemde meleklerle, dünyada da insanlarla birlikteyim; zira Rab bana ruh gözlerimi açmak lütfunda bulundu, tıpkı Paul'e, Danyal'a, Elisee'ye yapmış olduğu gibi."

«Ancak, bazı kimseler vardır ki, uyurgezerliğin dış biçimleriyle içlerindeki insan arasında gerçekleştirdiği kesin ayrımın etkisi altında, manevi dünya hakkında birtakım görülere sahip olurlar. "Bu durumda," diyor **Swedenborg Meleksi Bilgelik** (n° 257) kitabında, **"insan semavi ışığa kadar yükselebilir, çünkü, cismani duyular iptal olduğundan, göğün etkisi engele takılmadan içerideki insana ulaşabilir."**

«Birçok kişi, Swedenborg'un gökten vahiyler aldığından şüphe etmemekle birlikte, yine de bütün yazılarına ilahi ilhamın aynı derecede nüfuz etmediğini düşünüyor. Başkaları ise, karanlık noktalarını kabul etmekle birlikte, Swedenborg'a kayıtsız şartsız katılmak gerektiğini savunuyor; zira dünyevi dilin yetersizliklerinin bu Tanrı elçisinin manevi görülerini gerektiği gibi dile getirmesine engel olduğuna inanıyorlar; bu görülerin karanlık noktaları da zaten inançla yeniden doğmuş olanların gözünde ortadan kalkıyor, zira en büyük tilmizinin mükemmel ifadesiyle, "ten dışsal bir doğuştur".

«Şair ve yazarlar için, anlattığı harikalar dünyası uçsuz bucaksız; görücüler içinse, oradaki her şey saf gerçeklik... Yaptığı tasvirleri bazı Hristiyanlar "rezalet" diye karşıladı. Bazı eleştirmenler tapınaklarının semavi malzemesini, altından saraylarını, içinde meleklerin fink attığı görkemli villalarını gülünç buldular; başkaları esrarengiz ağaçlardan oluşan korularıyla, çiçeklerin konuştuğu, havanın beyaz olduğu, gizemli cevahir taşlarının –kızıl akik, lapis-lazuli, yakut, beril, çeşitli renklerde kuvartz ve silikatlar, urim ve

thummim– canlı olduğu, semavi hakikatleri ifade ettiği, sorgulanabildiği ve renk değiştirme yoluyla sorulara yanıt verdiği (Gerçek Din, n° 219) bahçeleriyle alay etti; birçok ciddi düşünce adamı, renklerin büyüleyici konserler verdiği, sözlerin alev alev yandığı, "söz"ün çivi yazısıyla [cornicules] yazıldığı (Gerçek Din, n° 278) dünyalarını kabul edemiyor.

«Kuzey ülkelerinde bile kimi yazarlar onun Kudüs'ünün, en küçük kapkacağın bile dünyanın en nadir maddelerinden yapılmış olduğu evlerini dayayıp döşeyip donatan inci ve elmas odalara güldüler. "Ama," diyor tilmizleri, "bütün bu değerli şeylerin bu dünyada çok seyrek ve dağınık olması öbür dünyada çok bol olmaması için yeter neden mi?

Bu dünyada dünyevi bir tözden yapılmışlar, ama göklerde göksel görünüşler altında ve melek hâline aitler."

«Kaldı ki Swedenborg bu konuda İsa Mesih'in şu yüce sözlerini tekrarladı: **"Size dünyevi şeyler söylediğim hâlde beni anlamıyorsunuz; göklerin dilini kullansaydım nasıl anlardınız?**

" (Yuhanna, 3, 12)

«Ruh bu kitapların insanı kavrayıp yutan sayfalarında dolaşırken, bu dünyadaki her şey öyle küçük görünüyor ki... Bu adamın otuz yıl içinde manevi dünyanın hakikatleri üstüne, Latince yazılmış ve küçücük harflerle basılmış, en küçüğü beş yüz sayfa tutan, in-quarto [Açıldığında sekiz sayfa olacak şekilde basılıp katlanmış kâğıt,] – boyutunda yirmi beş cilt kitap yayımladığını düşününce, şaşkınlığa uğramamak imkânsız. Söylendiğine göre yirmi cildi de, İsveç Kralı'nın eski özel rahibi yeğeni M. Silverichm'e emanet, Londra'da bırakmış. Yirmi yaşından altmış yaşına kadar bir tür ansiklopedinin yayınıyla uğraşa uğraşa âdeta kendini tüketmiş olan bu adam, insanın güçlerinin zayıflamağa başladığı bir çağda böyle kitaplar yazabilmek için mutlaka doğaüstü yardımlar görmüş olmalıdır.

Bu yazılarda, hiçbiri bir diğeriyle çelişmeyen binlerce önerme mevcut. Her sayfada doğruluk, yöntem ve hazırcevaplık güneş gibi parlıyor ve hepsi de aynı olgudan, meleklerin varlığından türüyor.

«Tüm öğretisinin özeti olan Gerçek Din, ışığı göz kamaştıran bu eser, seksen üç yaşındayken tasarlandı ve yazıldı.

«Nihayet, aynı anda birkaç yerde bulunabilme ve her şeyi bilme yetenekleri ne eleştirenleri, hatta ne de düşmanları tarafından yalanlanabildi.

«Yine de, bu semavi ışık selinde susuzluğumu giderirken, Tanrı benim deruni gözlerimi açıvermedi, ve ben bu yazılan yeniden doğmuş olmayan bir adam gözüyle değerlendirdim. Bu yüzden sık sık, esinlenmiş Swedenborg'un, melekleri bazen yanlış anlamış olabileceğine hükmettim. "Görücü"lere bakılırsa hayranlıkla inanmam gereken bazı tecellilere güldüm. Ne meleklerin çivi yazılarını, ne altın miktarı az veya çok zayıf kemerlerini tasavvur edebildim. Örneğin, **"Yalnız melekler de vardır."** cümlesi garip bir biçimde bana bayağı dokunmuştu; bu yalnızlığı düşünme yoluyla onların evlenmeleriyle bağdaştıramadım. Bakire Meryem'in gökte neden beyaz saten libaslar giyindiğini anlamadım. Dev ifritler Enakim'le Hephilim'in niçin durmadan Armageddon'un kıyamet meydanlarında Kerubi'lerle dövüştüğünü sorgulamaya cüret ettim. Şeytanların meleklerle nasıl tartıştıklarım hâlâ bilmiyorum. M. Baron Séraphitus karşılık olarak bu ayrıntıların dünyada insan suretinde kalan meleklerle ilgili olduğunu söylüyordu.

«İsveçli peygamberin tecellileri çok yerde grotesk figürlerle renkleniyor. Memorables (Anılasılar) adını verdiklerinden biri şu sözlerle başlıyor: **"Ruhların toplanmış olduğunu gördüm; başlarında şapkaları vardı."** Bir başka Anılası'da gökten küçük bir kâğıt alıyor; üzerinde, dediğine göre, ilkel kavimlerin

kullandığı, üstlerinde küçük halkacıklar taşıyan eğri çizgilerden oluşmuş harfler var. Göklerle iletişimini daha iyi tanıklamak üzere, bu kâğıdı İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi'ne teslim etmiş olmasını isterdim.

«Her neyse, belki yanılıyorumdur, belki de eserlerine serpilmiş bu maddi saçmalıkların manevi anlamları vardır. Aksi takdirde, savunduğu dinin gittikçe artan etki ve nüfuzunu nasıl açıklamalı?

Kilisesi bugün, gerek çeşitli mezhep mensuplarının kitle hâlinde gelip katıldığı Amerika Birleşik Devletleri'nde, gerek sadece Manchester şehrinde yedi bin Swedenborg tilmizinin yaşadığı İngiltere'de, yedi yüz bin kişiyi aşan bir cemaate sahip.

«Gerek Almanya'da gerek Prusya ve Kuzey ülkelerinde, bilgileriyle olduğu kadar toplumdaki mevkileriyle de temayüz etmiş şahsiyetler, diğer Hristiyan öğretilerinden daha teselli edici buldukları Swedenborg'un inançlarını resmen ve açıkça benimsediler.

«Şimdi size, Swedenborg'un Kilisesi için geliştirdiği doktrinin en önemli noktalarını özet hâlinde açıklamak istiyorum; fakat hafızadan yapılacak bu hülasa ister istemez hatalı olacaktır. Bu nedenle, size ancak Séraphita'nın doğumuyla ilgili Arcana'dan (Gizemler) bahsetmeyi göze alabilirim.»

Burada Bay Becker bir süre durdu, söyleyeceklerini toparlamak için içine dönmüş gibi gözüktü, sonra şöyle devam etti:

– İnsanın ya üst ya da alt dünyalarda yaşadığını matematiksel olarak tespit ettikten sonra, Swedenborg, bu dünyada, melek olmak için semavi âleme çıkmak üzere hazırlanan varlıklara **"meleksi ruhlar"** adını veriyor. **Ona göre, Tanrı melekleri özel olarak yaratmamıştır, daha önce dünyada insan olarak yaşamamış melek yoktur.** Böylece, dünya göğün melek fideliği oluyor. Demek ki melekler kendiliklerinden melek değiller (Tanrı'nın Büyüklük ve Sonsuzluğunu Paylaşanların Mutlak Güç, Mutlak Bilgi ve Mutlak Varlığının Meleksi Bilgeliği, n° 57), Tanrı'yla, Tanrı'nın asla kaçınmadığı, reddetmediği samimi bir birleşimle meleğe dönüşüyorlar, çünkü Tanrı'nın özü asla negatif olmayıp sürekli olarak aktiftir.

> «Meleksi ruhlar üç türlü sevgi çemberinden geçerler, zira insan ancak adım adım yeniden doğabilir

> (Gerçek Din).

Önce "kendi sevgisi": Bu sevginin en yüce ifadesi, eserleri tapınmaya konu olan insan dehasıdır.

Ardından **"dünya sevgisi"** gelir. Bu; peygamberleri, dünyanın rehber ittihaz ettiği ve ilahi sıfatıyla selamladığı büyük adamları üretir.

Son olarak, insanları "meleksi ruhlar" yapan **"gök sevgisi"** gelir. Bu ruhlar âdeta insanlığın çiçekleridir; insanlık onlarda özetlenir, kendini onlarda özetlemeye çalışır. Bunların ya gök sevgisine ya da gök bilgeliğine sahip olmaları gerekir; fakat daima bilgelikten önce sevgidedirler. Böylece, insanın ilk dönüşümü "sevgi"dir. Bu birinci dereceye ulaşmak için, önceki varoluşlarının, kendisini "inanç" ve "dua" için yeniden doğuran "umut" ve "insanseverlik" aşamalarından geçmiş olmaları gerekir. Bu erdemlerin uygulanmasıyla elde edilmiş fikirler, "deruni varlık"ın dönüşümlerini altlarında saklayan her yeni zarf katmanına aktarılır; zira hiçbir şey ayrı tutulmaz, her şey gereklidir: İnsanseverliksiz umut, duasız inanç olmaz; bu karenin dört yüzü birbirlerini gerektirir. "Bir erdem eksik oldu mu," diyor, **"meleksi ruh kırık bir inci gibidir."** Demek ki varoluşlarının her biri, önceki hâlin semavi nimetlerinin sarıldığı bir çemberdir.

«Meleksi ruhların mutlak kusursuzluğu, görkemli sonuca varıncaya kadar art arda edinilen niteliklerin hiçbirinin kaybolmamasını sağlayan o esrarengiz tekâmülden gelir; zira her dönüşümde, farkına varılmayacak şekilde, tenden ve tene bağlı hatalardan arınmış olurlar.

«Sevgide yaşarken, insan bütün kötü tutkularından sıyrılmıştır; umut, insanseverlik, inanç ve dua, İşaya'nın deyimiyle, içini savurup elemiştir, bu "iç", artık hiçbir dünyevi etkiyle kirlenmeyecektir. Aziz Luka'nın büyük sözü de bunu dile getirir: **"Kendinize göklerde tükenmeyecek bir hazine oluşturun."** Ve de İsa Mesih'in sözü: **"Bu dünyayı insanlara bırakın, o onlara ait; kendinizi arındırın ve babamın yanına gelin."**

«ikinci dönüşüm "bilgelik"tir.

Bilgelik, ruhun sevgi yoluyla eriştiği semavi şeylerin anlaşılmasıdır. Sevgi ruhu, tüm dünyevi tutkuların yenilişinin sonucu olarak kuvveti ele geçirmiştir, ve Tanrı'yı körü körüne sever; fakat bilgelik ruhu akla sahiptir ve niçin sevdiğini bilir. Birinin kanatları açılmıştır ve onu Tanrı'ya doğru uçururlar, öbürünün kanatları bilimin verdiği dehşet yüzünden kapalıdır: Tanrı'yı sadece bilir. Biri durmadan Tanrı'yı görmek ister ve ona doğru atılır; öbürü ise ona dokunur ve korkudan titrer.

«Bir sevgi ruhuyla bir bilgelik ruhu arasında meydana gelen birleşme, yaratığı ilahi duruma getirir ki, burada ruhu kadın, bedeni erkektir: Ruhun cisme üstün geldiği ve cismin hâlâ ilahi ruha karşı çırpındığı, insanın son ifadesidir bu; zira cisim, ten bilmez. Başkaldırır ve kabalığında kalmak ister. Bu sınanış, ancak göklerin görebildiği ve Mesih'in de Zeytin Dağı'nda yaşadığı duyulmadık acılar doğurur.

«Ölümden sonra, bu **"arınmış ikili insan doğası"**na birinci gök açılır. Bu nedenledir ki insanlar umutsuzluk içinde ölürken ruh mutluluk içinde ölür. Böylece, yeniden doğmamış varlıkların yeri "doğal", meleksi ruhların yeri "manevi", ve meleğin kabuğunu kırmadan önce bulunduğu yer "ilahi" olmak üzere, insanın göğe varış yolu var olmanın üç durağından oluşur.

«Swedenborg'un bir düşüncesi "doğal" ile "manevi" arasındaki farkı size mükemmel biçimde açıklayacaktır:

"İnsanlar için," diyor, "doğal, manevinin içine girer; onlar dünyayı görülür biçimleri içinde düşünür ve duyularına özgü bir gerçeklik içinde algılarlar. Fakat meleksi ruh için manevi, doğalın içine girer. O, dünyayı biçimi içinde değil deruni ruhu içinde düşünür."

«Örneğin, insanın bilimleri biçimlerin analizinden ibarettir. Dünyaya göre bilgin tamamen dışla uğraşır; bilgisi gibi "derun"u da ancak hakikati anlama yeteneğini korumasına yarar. Meleksi ruh bunun çok ötesine geçer: Onun bilgisi düşüncedir ki insan bilimi bunun sözünden ibarettir; dünyaların göklerle uyumlaşmasının aracı olan denklikleri öğrenmek suretiyle, şeylerin bilgisini "söz"den alır. **"Tanrı'nın sözü" baştanbaşa saf denkliklerle yazılıdır;** denkliklerin bilgisi olmadan anlaşılamayacak deruni veya manevi bir örtülü anlam taşır. **"Denkliklerin deruni anlamında,"** diyor Swedenborg {Semavi Doktrin, 6), "sayısız arcanumlar [(Lat.): Gizem, sır.] vardır." **Bu yüzden, peygamberlerin ilahi sözü derledikleri kitaplarla dalga geçenler, bu dünyada bir bilimden hiçbir şey bilmedikleri hâlde o bilimin hakikatleriyle alay edenlerle aynı cehaleti paylaşıyorlardı.** Sözün göklerle arasındaki denklikleri bilmek, maddi dünyanın görülebilir ve tartılabilir şeyleriyle manevi dünyanın görülemez ve tartılamaz şeyleri arasındaki denklikleri bilmek, gökleri kavrayışımıza sığdırabilmek demektir.

«Çeşitli yaratıların bütün nesneleri, Tanrı'dan sadır olmaları hasebiyle, ister istemez gizli bir anlam içerirler. İşaya'nın muhteşem sözlerinin dediği gibi: **"Dünya bir elbisedir** (İşaya, 5–6)." Maddenin en küçük parçacıklarıyla gökler arasındaki bu esrarengiz bağ, Swedenborg'un "semavi arcanum" dediği şeyi teşkil eder. Bu nedenledir ki, doğal ile manevi arasındaki denkliklerin ya da "anlamlılıklar"ın açıklandığı ve

Jacob Boehm'ün deyimiyle her şeyin imzasını verecek olan Semavi Arcanum'lar adlı kitabı on altı ciltten ve içindeki önermelerin sayısı da on üç binden az değildir.

«Tilmizlerinden biri şöyle diyor: "Tanrı'nın sonsuz iyiliğiyle Swedenborg'un edinmesine izin verdiği bu harika denklikler bilgisi, eserlerinin uyandırdığı ilginin de esrarlı kaynağıdır." Bu yorumcuya göre, "Orada her şey gökten türer, her şey göğe çağırır. Peygamberin yazıları ulvi ve açıktır: **Göklerden konuşur ve kendini yeryüzünde duyurur; bir cümlesinin üstüne bir cilt kitap yazılabilir."**

«Ve bu tilmiz binlercesinin arasından şu cümleyi zikrediyor: **"Gökler melekûtu,"** diyor Swedenborg (Semavi Arcanum'lar), "güdüler krallığıdır. Eylem gökte meydana gelir, oradan dünyaya ve basamak basamak dünyanın en küçük parçacıklarına geçer; dünyevi etkileri, semavi nedenlerine bağlı olduklarından, orada her şeyin dengi dengine ve anlamlı olmasını sağlar. İnsan, doğal ile manevi arasındaki birliğin aracıdır."

«Demek ki meleksi ruhlar dünyanın her şeyini göğe bağlayan denklikleri esastan kavrar ve bunların döngülerini açığa vuran peygamber sözlerinin deruni anlamını bilirler. Örneğin, bu ruhlar için her şey "anlamlılıklarını içinde taşır. En küçük çiçek; bir düşünce, "büyük–bütün"ün birkaç çizgisine denk düşen ve ruhların sürekli sezgi konusu olan bir hayattır. Onlar için zina ve kutsal yazılar ile eski peygamberlerin bahsettiği, sözde yazarlar tarafından çoğu kez kırık dökük aktarılan diğer ahlaksız davranışlar, sefahat âlemleri, bu dünyada kendilerini maddi etkileşimlere bırakmakta inat eden ve böylelikle **"gökten boşanmışlık"**larına devam eden ruhların hâli anlamına gelir. Bulutlar, Tanrı'nın sarındığı dış katmanlar demektir. Meşale ve kandiller, kuddas ekmekleri, atlar ve atlılar, fahişeler, değerli taşlar, her şey, "yazı"da onlar için tatlı bir anlam taşır, dünyevi olayların geleceğini, gökle ilişkileri içinde, insanlara bildirir.

«Bu ruhların hepsi, insan biliminin daha sonra somut olarak da kanıtladığı, Aziz Yuhanna'nın Söyleyiş'lerinin doğruluğuna nüfuz edebilir. "Örneğin," diyor Swedenborg, birkaç insan bilimine gebe olan şu cümle gibi: "Yeni bir gök ve yeni bir yeryüzü gördüm, çünkü önceki gökle önceki yeryüzü geçip gitmişlerdi (Vahiy, XXI, 1). Kralların, özgür insanların ve kölelerin etlerinin yendiği, ve güneşte ayakta duran bir meleğin insanları davet ettiği (Vahiy, XIX, 11–18) ziyafetleri bilirler. Güneşi giyinmiş kanatlı kadını ve daima silahlı olan adamı [Vahiy] tanırlar."

«"Kıyametin atı," diyor Swedenborg, **"ölüme binek olmuş insan zekâsının görülebilir imgesidir. Çünkü bu zekâ, içinde kendi yok etme ilkesini de taşır."**

«Nihayet, cahillere fantastik gibi gelen suretler altında saklanan kavimleri de tanırlar.

«"Bir insan denkliklerin vahiyimsi nefesini kabule hazır olduğu zaman, bu nefes, içinde sözün ruhunu uyandırır; insan o zaman yaratılışların dönüşümlerden ibaret olduğunu anlar. O ruh, zekâsını da keskinleştirir ve kendisine ancak gökte giderilebilecek yakıcı bir hakikat susuzluğu verir. Deruniliğinin az veya çok mükemmel oluşuna göre, meleksi ruhların gücünü kavrar ve yeniden doğmamış insanın en az mükemmel hâli olan **"arzu"**nun kılavuzluğunda, kendisine ruhlar âlemini açan **"umut"**a doğru yürür; sonra göklerin anahtarını veren "dua" aşamasına varır.

«Sevgi veya bilgelikle gizlice yaşayan akıllar âlemine girmeye liyakat kesbetmeyi hangi yaratık istemez?

Bu dünyada yaşamaktayken bu ruhlar saf kalırlar; diğer insanlar gibi ne görür, ne düşünür, ne de konuşurlar.

«İki tür algı vardır: Biri deruni, diğeri haricî. İnsan tamamen harici, meleksi ruh tamamen derunidir. Ruh, sayıların dibine nüfuz eder, onların tümüne sahiptir, anlamlılıklarını bilir. Hareket yetisi vardır ve ubiquite [Aynı anda birden çok yerde bulunabilme durumu,] sayesinde her şeyle ortaklık kurar: "Bir melek," İsveçli

peygambere göre, **"istediği zaman bir başka meleğe arz-ı mevcudiyet eder (Meleksi Bilgelik).** Zira bedeninden ayrılma yetisi vardır, gökleri eski peygamberlerin –ve bizzat Swedenborg'un da– gördüğü gibi görür. "Bu hâldeyken," diyor, (Gerçek Din, 136), **"beden olduğu yerde kalmak üzere, insanın ruhu bir yerden bir yere taşınır; ben yirmi altı yıl bu durumda kaldım."** İncil'deki **"Ruh beni alıp götürdü!"** cümlesinin geçtiği bütün sözleri işte böyle anlamalıyız.

«"Doğanın sayısız kuvvetleri aslında bir olan eylemi için neyse, meleksi bilgelik de insan bilgeliği için odur. Her şey ruhta yeniden yaşar, devinir, var olur, zira ruh Tanrı'dadır. Aziz Paulus'un sözleri de bunu anlatır, "in Deo sumus, movemur, et vivimus": **Tanrı'dayız, onda eyliyoruz ve yaşıyoruz. Söz nasıl onun önüne hiçbir karanlık nokta koymazsa, dünya da iradesine hiçbir engel çıkarmaz. Yakında gelecek olan dâhiliği, Tanrı'nın sözle örtülü düşüncesini görmesine izin verir, tıpkı deruniliğiyle yaşadığı için dünyanın bütün şeylerinin altında saklı deruni anlamla iletişebildiği gibi.**

«Bilim maddi âlemin, sevgi manevi âlemin dilidir. Bu yüzdendir ki insan açıklamaktan çok tasvir ederken, meleksi ruh görür ve anlar. Bilim insanı kedere boğar, sevgiyse meleği coşturur. Bilim arayıştadır, sevgiyse bulmuştur. İnsan doğayı onunla kendi ilişkisi içinde yargılar, meleksi ruh ise gökle ilişkisi içinde...

«Nihayet, her şey ruhlara bir şey söyler. Ruhlar, yaratılışların aralarındaki uyumun sırrına vakıftırlar. Seslerin, renklerin, bitkilerin ruhuyla anlaşırlar; minerali de sorgularlar ve mineral de onların düşüncelerine yanıt verir. Ruhlar için dünyanın bilgileri ve hazineleri nedir ki, onları her an görüşleriyle kavrayabilecek güçteyken ve insanların bu kadar çok uğraştığı dünyalar ruhlar için sadece Tanrı'ya doğru yükselmekte kullanacakları son basamak iken?

«Gök sevgisi ve gök bilgeliği onlarda etraflarını saran ve **"seçilmişler"**in görebildiği bir ateş çemberiyle kendisini gösterir. Masumiyetleri –ki çocukluk bunun dış biçimidir– çocukların sahip olmadığı şeylerin bilgisine sahiptir: Hem masum hem bilgindirler.

«"Ve," diyor Swedenborg, "göklerin masumiyeti ruhlar üzerine öyle bir tesir yapar ki, bu tesire maruz kalanlar ondan hayatları boyunca sürecek bir mutluluk duygusu muhafaza ederler, tıpkı benim de hissettiğim gibi. Belki bunun küçücük bir parçasını algılamak bile insanın, göğe yükselmeyi ve böylece umut katına girmeyi isteyecek şekilde, kesin olarak değişmesi için yeterli olur."

«Evlilik hakkındaki doktrini şu birkaç kelimeyle özetlenebilir:

"Tanrı erkeğin hayatından güzellik ve zarafeti alıp kadına nakletmiştir. Erkek, hayatının bu güzelliğiyle, bu zarafetiyle tekrar birleşmediği zaman sert huylu, kederli ve insan-sevmez olur; birleştiğinde ise mutlu ve sevinçlidir, tamamlanmıştır."

«Melekler her zaman güzelliğin en kusursuz derecesindedirler. Evlenmeleri harika düğünlerle kutlanır. Çocuk üretmeyen bu birleşmeye erkeğin getirdiği katkı anlama yetisi, kadının getirdiği ise iradedir: İkisi bu dünyada bir varlık, tek bir ten olurlar; sonra, semavi surete bürünüp göğe giderler.

«Bu dünyada, doğal hâlde, iki cinsiyetin hazza ve zevke olan eğilimi, yorgunluk ve tiksinme getiren bir "etki"dir; fakat semavi sureti içinde, aynı ruh olmuş olan çift kendi içinde sonu gelmeyen zevkler bulur.

«Swedenborg, Aziz Luka'nın dediğine göre, düğünü olmayan ve sadece manevi hazlar getiren bu ruh evlenmelerinden birini görmüş. Bir melek ona bir düğün göstermeyi önermiş ve kanatlarının üzerine alıp götürmüş [kanatlar maddi gerçek değil semboliktir]. Ona bayramlık elbisesini giydirmiş, Swedenborg kendini böyle ışıklar giyinmiş olarak görünce nedenini sormuş. "Böyle durumlarda," demiş melek, **"giysilerimiz alevlenir ve düğün kılığına dönüşür."** (Karı Koca Aşkının Mutlulukları, 19, 20, 21). O

zaman, biri güneyden öbürü doğudan gelen iki meleği görmüş; güneyli melek, dizginleri şafağın renk ve parlaklığında iki kır at koşulu bir arabadaymış; fakat Swedenborg'un yanına gelince, ortada ne at kalmış ne araba. **Erguvan giyinmiş doğulu melekle sümbül giyinmiş güneyli melek iki soluk gibi koşuşup kucaklaşmış ve bir olmuşlar:**

Biri Sevgi Meleği, öbürü Bilgelik Meleği imiş. Swedenborg'un rehberi, bu iki meleğin yeryüzündeyken deruni bir dostlukla birbirine bağlı ve mekânda ayrı olmalarına rağmen ruhen her zaman bir olduklarım söylemiş. Yeryüzünde iyi evlenmelerin temelini teşkil eden karşılıklı rıza, gökte meleklerin alışılmış durumuymuş. Sevgi onların dünyasının ışığıymış. Meleklerin ebedî mutluluğu Tanrı'nın onlara bahşettiği, ondan duydukları sevinci yine ona geri verebilme yetisinden ileri gelir. Bu sonsuzluk mütekabiliyeti onların hayatlarını oluşturur. Gökte, kendi kendisini var eden Tanrı'nın özünü paylaşarak, onlar da sonsuz olurlar.

«Meleklerin yaşadığı göklerin genişliği o ölçülerdedir ki, insanda güneşten dünyaya gelen ışık kadar hızlı ve devamlı bir görme duyusu olsa ve sonsuza dek baksa bile, gözünün takılacağı bir ufuk çizgisi bulamaz.

«Gökteki mutlulukları yalnız ışık açıklar. "Bu," diyor (Meleksi Bilgelik, 7, 15, 26, 27), "Tanrı'nın erdeminden çıkan bir tür buhar, onun aydınlığından sadır olan saf bir türümdür ki, onun yanında bizim en parlak aydınlığımız karanlık mesabesindedir." Bu ışık her şeyi yapabilir, her şeyi yeniler ve emilip karartılamaz; meleği sarar ve kendiliğinden çoğaldığı hissedilen sonsuz zevk ve lezzetlerle, ulaştığını bir anlamda Tanrı'ya dokundurur. Bu ışık onu kabule hazır olmayan herkesi öldürür. Bu dünyada, hatta göklerde, hiç kimse Tanrı'yı gördükten sonra yaşayamaz. İşte bu yüzden şöyle denmiştir (Huruç, XIX, 12, 13, 21, 22, 23): **"Musa'nın Tanrı'yla konuştuğu dağ, biri gelip dokunup da ölmesin diye, korunmaktaydı."** Yine aynı yerde (Huruç, XXXIV, 29–35): **"Musa ikinci levhaları getirdiğinde yüzü o kadar parlıyordu ki, halkına hitap ederken ölüme sebep olmamak için yüzünü örtmek zorunda kaldı."**

«"İsa Mesih'in tecellisi de aynı şekilde bir gök habercisinin saçtığı ışığa, ve meleklerin sürekli olarak bunun içinde bulunmaktan duydukları anlatılmaz haz ve zevklere örnek teşkil eder. Aziz Matta şöyle diyor (XVII, 1–5): **"Yüzü güneş gibi ışık saçtı, giysileri âdeta ışıktan yapılmışa döndü, ve tilmizlerini bir bulut örttü."**

«Nihayet, bir gezegende sadece Tanrı'ya itaati reddedenler kaldığı, Tanrı'nın sözü umursanmaz olduğu ve meleksi ruhlar dört bir yandan toplandıkları zaman Tanrı, evrenin sonsuzluğunda kendisi için çimlenmemiş bir tohum mesabesinde olan isyankâr dünyanın maddesini değiştirmek üzere bir "yok edici melek" gönderir.

«Yok edici melek, bir kuyrukluyıldızın üstünde o küreye yaklaşarak onu ekseni etrafında hızla döndürür; o zaman kıtalar deniz diplerine, en yüksek dağlar adalara dönüşür, ve daha önce denizlerin suyuyla kaplı topraklar da Tekvin'in kanunlarına göre bütün tazelikleriyle yeniden doğarlar; o zaman Tanrı'nın sözü, her yerinde dünyevi suyla semavi ateşin yaralarını taşıyan yeni bir dünyada eski gücünü tekrar kazanır.

«O zaman meleğin yukarıdan getirdiği ışık güneşi bile soldurur. O zaman, İşaya'nın dediği gibi (Vahiy, VII, 15–17): **"insanlar kaya yarıklarına girecek, toza toprağa bulanacaklar; dağlara haykıracaklar:** Üstümüze yıkılın! Denizlere haykıracaklar: Bizi alın götürün! Havaya haykıracaklar: Bizi Kuzu'nun gazabından koruyun!"

«Kuzu, bu dünyada değeri bilinmeyen ve baskıya uğrayan meleklerin büyük sembolik figürüdür. Bu yüzden Mesih şöyle demiştir: **"Ne mutlu acı çekenlere! Ne mutlu safdillere! Ne mutlu sevenlere!"** Tüm

Swedenborg işte bu sözlerdedir: Acı çekmek, inanmak, sevmek. Tam manasıyla sevmek için acı çekmiş olmak ve inanmak lazım değil midir?

Sevgi kuvveti doğurur, kuvvet de bilgeliği, oradan da aklı verir; zira "kuvvetle bilgelik", "irade"yi de içinde taşır. Akıllı olmak anlamına gelmeyen "irfan sahibi olmak", "istemek" ve "sebat edebilmek" meleksi ruhun üç özelliği değil midir?

«Eğer evrenin bir anlamı varsa, Tanrı'ya en layık olan odur. İsveç'e yaptığım bir seyahatte gördüğüm Mösyö Saint-Martin işte böyle diyordu.

«Fakat beyefendi, diye devam etti Rahip biraz durduktan sonra, ancak bir ışık nehriyle, bir alev sağanağıyla karşılaştırarak hakkında bir fikir verilebilecek bir eserin ötesinden berisinden alınmış böyle parçaların ne anlamı var?

İnsan bunun içine daldı mı, korkunç bir akıntı onu alıp götürüyor.

«Beethoven'in armoni saraylarını binlerce notayla ya da mimarların muazzam katedrallerini binlerce taşla inşa ettikleri gibi, Swedenborg'un da semavi dünyaları âdeta elle tutulur kıldığı bu sayısız ayet külliyatına dalmak isteyene, Dante'nin şiiri ancak bir nokta gibi gelir. Orada, aklınızın da size her zaman destek olmadığı dipsiz uçurumlara yuvarlanırsınız. Evet, oradan sağ salim normal sosyal fikirlerimize geri dönebilmek için gerçekten güçlü bir akıl ve zekâya sahip olmak lâzımdır.

«Swedenborg'un, eski bir İsveç âdetine göre ve anısı kaybolmuş zamanlardan beri adı Latince "-us" takısı almış olan Baron de Seraphitz'e özel bir muhabbeti vardı. Baron da, içindeki "deruni insan" gözlerini açıvermiş ve kendisini göğün buyruklarına uygun olarak yaşamaya hazırlamış olan İsveçli peygamberin en inançlı tilmizi oldu. **Kadınlar arasında bir meleksi ruh aradı;** Swedenborg bir tecellide bunu ona buluverdi. Baron'un nişanlısı Londralı bir ayakkabıcının kızıydı. "Bu kızda," diyordu Swedenborg, **"önceki sınanmalar başarıyla geçilmiş olup, semavi hayat pırıl pırıl parlıyor."** Peygamberin dönüşümünden sonra, Baron Jarvis'e geldi ve dualar arasında onun göksel düğününü yaptı.

«Bana gelince, dostum, bir "görücü" olmayan ben, bu çiftin yalnız dünyevi eserlerinin farkına varabildim: Hayatı, erdemleriyle Roma Kilisesi'ne şan ve şeref vermiş olan erkek ve kadın azizlerinkine denk bir hayat oldu. İkisi birlikte köylülerin sefaletini hafiflettiler, hepsini biraz emek pahasına olsa da ihtiyaçlarını karşılayan birer servetin sahibi yaptılar. Yakınlarında yaşayanlar hiçbir zaman öfkeyle veya sabırsızlıkla davrandıklarını görmediler. Devamlı olarak hayırsever ve tatlı dilli, iyi huylu, nezaket ve gerçek iyilikle dolu oldular; evlilikleri de hep birlik hâlinde iki ruhun uyumlu beraberliği oldu. Sesleri yankıda ve düşünceleri sözde birlikte uçan iki yaban ördeği, belki bu birleşmenin, tam tamına olmasa da bir timsali olabilir. Burada herkes onlara, ancak bitkinin güneşe duyduğu sevgiyle kıyaslanabilir bir sevgi besliyordu. **Kadın, tavır ve davranışlarında gösterişsiz ve sade, vücut hatları ve yüzüyle güzel, ve en yüce şahsiyetlerinkine benzer bir asaletteydi.**

«Bu kadın 1783'te, yirmi altı yaşındayken bir çocuğa gebe kaldı. Bebeğin ana karnındaki gelişimi ağırbaşlı bir sevince vesile oldu. Karı koca, sanki böylece dünyaya veda etmekteydiler. Zira bana, büyük ihtimalle, çocukları kendi başına var olma yetisi verilip onların hakimim gerektiren ten elbisesinden çıktığı zaman dönüşeceklerini söylediler. Çocuk doğdu: Şu anda bizi meşgul eden Séraphita'ydı bu; daha ana rahmine düştüğü andan itibaren anasıyla babası geçmiştekine göre daha da münzevi bir hayat sürmüş, dualarıyla âdeta göğe yükselmeye çalışmışlardı. Bir umutları Swedenborg'u görmekti ve inanç bu umudu gerçekleştirdi. Séraphita'nın doğduğu gün Swedenborg, Jarvis'te tecelli etti ve çocuğun doğduğu odayı ışıkla doldurdu. Anlatıldığına göre, şöyle demiş: **"Eser tamamlandı, gökler seviniyor!"** Evdekiler garip seslerden oluşmuş bir melodi işitmişler. Dediklerine göre, dört cihetten birden esen rüzgârlarla

geliyormuş. Swedenborg'un ruhu babayı evin dışına çıkarmış, fiyordun kenarına götürmüş ve orada bırakıp gitmiş. O sırada birkaç Jarvisli Séraphitus'a yaklaşınca, Kutsal Yazı'dan şu ulvi sözleri mırıldandığım işitmişler: **"Dağların üstünde Rabb'in bize gönderdiği meleğin ayakları ne güzeldir!"**

«Evimden çıkmış, çocuğu vaftiz etmek, adını koymak ve kanunların bana verdiği görevleri yerine getirmek üzere şatoya gidiyordum ki, yolda Baron'a rastladım: **"Sizin göreviniz lüzumsuz,"** dedi bana. **"Çocuğumuz bu dünyada adsız olacak. Göğün ateşinde çevrilmiş olanı, dünya kilisesinin suyuyla vaftiz edemezsiniz. Bu çocuk çiçek kalacak, yaşlandığını görmeyeceksiniz, geçtiğini göreceksiniz; sizde varolmak var, ondaysa hayat; sizin dış duyularınız var, onda bunlar yok. O, serapa derunilik..."**

«Bu sözler garip, doğaüstü bir sesle telaffuz edildi ve ben âdeta ışık terleyen yüzünün parlaklığından daha ziyade bu sesten etkilendim. Görünüşü, Kitab-ı Mukaddes'teki vahiyleri okurken, esinlenmişler hakkında tasavvur ettiğimiz fantastik suretleri somutlaştırıyordu. Fakat böyle etkilenmeler bizim dağlarımızın arasında pek nadir değildir; burada süreğen karların anormal beyazlığı bünyelerimizde böyle şaşırtıcı durumlar meydana getirir.

– Swedenborg geldi, az önce ondan ayrıldım, göğün havasım teneffüs ettim, dedi.

– Size nasıl bir kılıkta gözüktü, diye sordum.

– Fani görünüşü içinde, 1771'de Londra'da, Cold-Bath-Field semtinde, Richard Shearsmith'in evinde son kez gördüğümdeki gibi giyinmiş olarak. Üstünde kıvırcık yünlü kumaştan yanar dönerli, çelik düğmeli takım elbisesi, kapalı yeleği, beyaz kravatı, ve pudralı lüleleri iki yana sarkan aynı muhteşem peruğu vardı. Peruğun toparladığı saçları, her yerinde güç ve sükûnet okunan büyük dört köşe simasıyla uyumlu geniş ve ışıklı alnını meydana çıkarıyordu. Geniş deliklerinden ateş saçan o burnu tanıdım; daima gülümsemiş olan, ve benim mutluluğumla dolu şu sözlerin çıktığı o dudakları tekrar gördüm: "Yakında görüşmek üzere!" Ve semavi sevginin ışıltılarım hissettim.

«Baron'un yüzünde parlayan inanmışlık tartışmaya girişmemi önlüyordu ve kendisini sessizce dinliyordum. Sesinde benim de içimi ısıtan bulaşıcı bir sıcaklık vardı; başkasının hiddetinin bizim sinirlerimizi de germesi gibi, fanatizmi yüreğimi çarptırıyordu. Sessizce peşinden gittim, evine geldik, ve orada adsız çocuğu gördüm; esrarengiz bir şekilde kendisini saran annesinin göğsünde yatıyordu. Geldiğimi duydu ve başını bana doğru kaldırdı. Gözleri normal bir çocuğun gözleri değildi; aldığım izlenimi ifade etmek istersem, şöyle demeliyim: O gözler daha o anda görüyor ve düşünüyorlardı.

«Kaderi önceden yazılmış bu yaratığın çocukluğu, bizim iklimimiz için olağanüstü durum ve şartlar içinde geçti. Dokuz yıl boyunca kışlarımız alışılmıştan daha ılık geçti, yazlarımız daha uzun sürdü. Bu olay bilim adamları arasında tartışmalara sebep oldu. Fakat onların açıklamaları akademisyenlere yeterli göründüyse de, bunları Baron'a söylediğim zaman sadece gülümsedi.

**

Swedenborg'un kitaplarında anlatılanlardan

"Ruhlar mevcutsa bir şeyler yapmaları da gerekir,"

**

«Bronz asa herkesindir. Ne Musa, ne Yakub, ne Zerdüşt, ne Paulus, ne Pythagoras, ne Swedenborg, Tanrı'nın ne en meçhul elçileri ne de en ünlü peygamberleri sizin olabileceğiniz şeyden üstün değildiler. İşin aslı; milletlerin, inanca sahip oldukları bazı özel anlar vardır, o kadar.

«Maddi bilim insan çabalarının hedefi olacak olsaydı, insanları bir araya toplayan büyük ocaklar olan toplumlar, her defasında ilahi el tarafından böyle dağıtılırlar mıydı?

Medeniyet, türümüzün hedefi olsaydı, akıl ve zekâ söner miydi?

Yoksa sırf bireysel bir şey olarak mı kalırdı?

Tarihte büyük olan bütün milletlerin büyüklüğü, istisnalar üzerine kuruludur; istisna ortadan kalktı mı, güç de ölmüştür.

«Hedef bilim olsaydı görücüler, peygamberler, elçiler, bilgiye "inanç"ı temel yapmak yerine, bizzat bilimle uğraşmaya kalkmazlar mıydı?

Kalplerinize seslenmek yerine beyninizin kapısını vurmazlar mıydı?

Hepsi insanları Tanrı'ya doğru itmek için geldi. Hepsi, size göklere gitmek için gerekli basit sözleri söyleyerek, kutsal yolu ilan etti. Hepsi sevgi ve inançla tutuşmuş yanıyor; insan topluluklarının üstünde uçan, onları saran, canlandıran ve ayağa kaldıran o sözden esinleniyor ve onu hiçbir insani çıkar uğruna kullanmıyordu. **Büyük dâhileriniz; şair, kral ve bilginleriniz şehirleriyle birlikte göçüp gittiler, çöl onlara kumdan kefenlerini giydirdi; oysa sözünü ettiğim hâlâ kutlu sayılan bu iyi çobanlar felaketlerden sonra hep hayatta kaldılar.**

«Sizinle hiçbir noktada anlaşamayız. Aramızda derin uçurumlar var: Siz karanlıklar yakasındasınız, bense gerçek ışığın içinde yaşıyorum. İstediğiniz bu söz müydü, bilmem; ama onu sevinçle söylüyorum, zira sizi değiştirebilir. Öyleyse şunu bilin: Bir madde bilimleri vardır, bir de mana bilimleri. Sizin cisimler gördüğünüz yerde ben doğurucu bir hareketle birbirlerine yönelen kuvvetler görüyorum. Benim için cisimlerin karakteri, ilk-özlerinin göstergesi ve özelliklerinin işaretidir. Bu ilk–özler, sizin gözünüzden kaçan ve bazı merkezlere bağlı yakınlıklar doğurur. Canlılığın dağıtılmış olduğu çeşitli türler karşılıklı denklik içinde olan sürekli kaynaklardır. Her biri kendi özel ürününü üretir.

«İnsan hem sonuç hem sebeptir; beslenir, ama besler de. Tanrı'ya "yaratıcı" diyerek onu küçültüyorsunuz. O, zannettiğiniz gibi ne bitkileri, ne hayvanları, ne yıldızları ayrı ayrı yaratmıştır; zaten işini birkaç ayrı yoldan görebilir miydi?

**

«**Swedenborg'un da dediği gibi, dünya bir insandır!** Halihazırdaki bilimleriniz, yani sizi kendi gözünüzde büyük yapan şey, görücülerin içinde yüzdükleri ışıkların yanında pek zavallı kalır. Bırakın, bırakın beni sorgulamayı, dillerimiz çok farklı! Ruhunuzda bir inanç şimşeği çaktırmak, sizi harmaniyemin bir eteğiyle örterek duanın güzel iklimlerine çekmek amacıyla bir an için sizin dilinizi kullandım. Size doğru alçalmak Tanrı'ya uygun düşer mi?

Kaynak: **Honore de Balzac, Séraphita,** Fransızca Aslından Çeviren: İsmet Birkan, Jaguar Kitap, 2013, İstanbul

**

SWEDENBORG İLE BATI'DAN DOĞU'YA BİR YOLCULUK

Hzl: Zeyneb Hafsa Aström

Güncelleme: 29/01/2015 15:03

Emanuel Swedenborg İsveçli bir bilim adamı, filozof, teolog ve mistik. Zeynep Hafsa Aström, Henry Corbin'in 'Swedenborg and Esoteric Islam' isimli eserinden hareketle Swedenborg'un fikirleriyle Şii hermenötik arasındaki ilişkiyi yazdı..

Bir şeyler okurken merak ettiğim bir noktadan bambaşka noktalara erişmek, eriştirilmek çok güzel bir deneyim. Bunlardan birini sizlerle paylaşmak isterim.

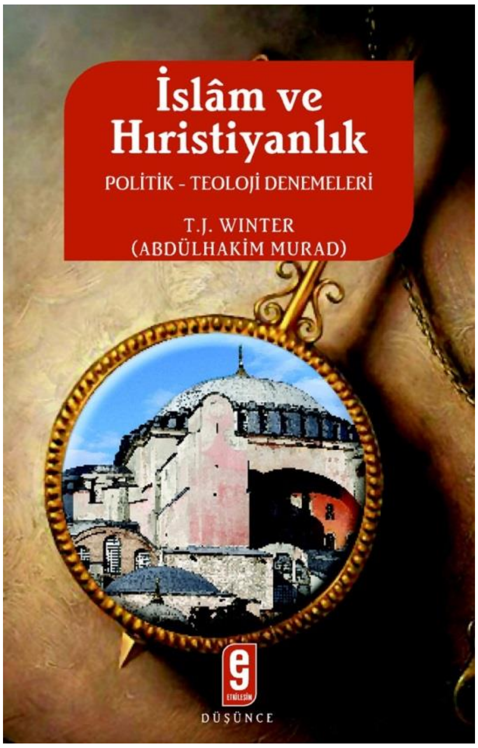
Başlangıç noktam, **Abdülhakim Murad**'ın (**Timothy Winter**) Etkileşim Yayınları arasında çıkan ***İslam ve Hıristiyanlık: Politik-Teoloji Denemeleri***isimli kitabıydı. Kitapta bir yerde şunu diyordu Murad: "19. yüzyıla girerken, '**Pelagianist-Platoncu**' duruş ('bu gelenek, İslam'ın temel meseleleri karşısında oldukça ılımlıdır' diyor Murad) (İngiltere'de) **William Blake** ile devam etti. Blake ilhamını; Arthuryen mirastan, Cambridgeli Platonculardan, Jacop Boehme'nin İngiliz yorumcularından ve Swedenborg'un eleştirel okumalarından alıyordu."

Bu kısmı okuyup durdum. **Swedenborg**… Tanıdık geldi kulağıma. Hafızamı tazelemek için kendisiyle ilgili yazılanlara bir göz attım. Özet olarak şunlardan bahsedebilirim: **Emanuel Swedenborg**, 1688-1772 yılları arasında yaşamış İsveçli (tanıdık gelmesi normalmiş demek) bir bilim adamı, filozof, teolog ve mistik. 1741'de rüyalar ve rü'yetler (visions) tecrübe etmeye başlayıp manevi bir döneme giriyor. Tanrı tarafından Hıristiyanlığı reforme etme amacıyla desteklendiğine inanıyor ve bu amaçla birçok eser kaleme alıyor.

Swedenborg'un, onu Murad'ın kitabındaki alıntıya konu yapan görüşlerini merak ediyorum sonra. Neler düşünüyordu ki Murad ondan 'eleştirel okumalar' yapan, İslam'a ılımlı dediği bir duruşa sahip Blake'e ilham veren biri olarak bahsediyordu? Bu soru üzerine tarama yaparken ilginç bir kitap çıktı karşıma: Meşhur Fransız şarkiyatçı **Henry Corbin**'in ***Swedenborg and Esoteric Islam*** (Swedenborg ve Batınî İslam) isimli eseri. Evet, Swedenborg'un adı İslam ile yan yana yazılmıştı. Demek ki sorduğum sorunun cevabına yaklaşıyordum. Kitabın Türkçesinin olmadığını fark edip başladım okumaya.

Kaynak: http://www.dunyabizim.com/Manset/19343/swedenborg-ile-batidan-doguya-bir-yolculuk.html

SWEDENBORG'UN SÖZLERİNİN SÜHREVERDİ, İBN ARABİ YA DA SADİ ŞİRAZİ'NİN SÖZLERİYLE UYUMU

Corbin'in kitabına önsöz yazan **Leonard Fox**, **Suzuki**'den şöyle bir alıntı yapıyor: "Swedenborg, Batılıların Buda'sıdır. Okunulması ve takip edilmesi gereken de odur!" Oldukça iddialı bir tanım bu. Bakalım neden böyle imiş!

Corbin, Batılı anlamdaki **ütopya** kavramı ile Farsça bir tabir olan **Nâ-kocâ-âbâd** (hiçbir yer) arasındaki farka temas ederek başlıyor kitabına. Bu farkı ortaya koyabilmek adına bazı temel kavramlara dikkat çekiyor sonra: Bir yanda harici, görünür ve zahir olan; diğer yanda dahili, görünmez ve batınî olan vardır. Buna göre, maddi gerçekliği içeren, çevreleyen ve sarmalayan, manevi olandır. Bu sebeple manevi gerçeklik bir yerde değildir; 'hiçbir yer'dedir.

Ütopyadan farklılaşan 'hiçbir yer' kavramının Batılı teozofi geleneğindeki tam formülasyonunun Swedenborg'da bulunabileceğini iddia ediyor Corbin ve ekliyor: "Büyük İsveçli vizyoner Swedenborg'un sözlerinin **Sühreverdi**, **İbn Arabi** ya da **Sadi Şirazi**'nin sözleriyle uyumu karşısında kişi ancak çarpılabilir."

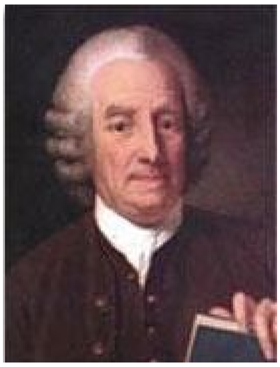
Corbin, yukarıda yapılan girişe binaen, Swedenborg ile Şia arasındaki yakınlığı incelemeye geçiyor, ki kitabının asıl amacı da budur.

SWEDENBORG HERMENÖTİĞİ

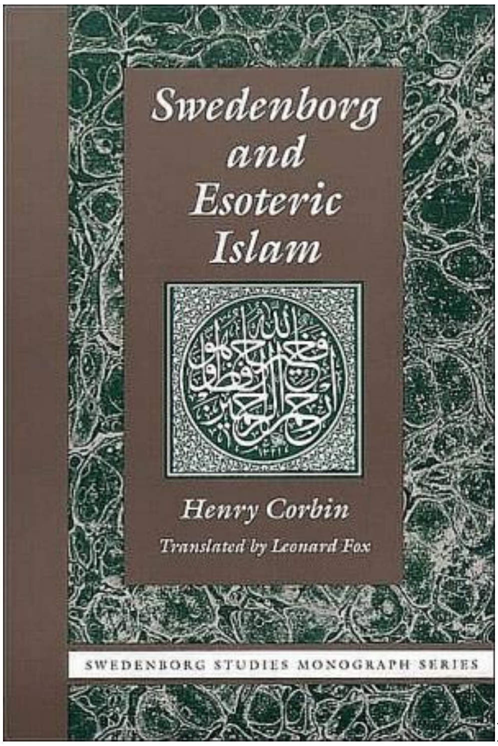
Swedenborg hermenötiğinin detayına dair Corbin iki kavram zikrediyor: **Tekabüliyetler** (correspondences) ve **tasvirler**(representations).

Bunlarla ne kastedildiğini Corbin'in şu örneği iyi açıklamaktadır: Bir yüzün özellikleri onun tekabüliyetlerini oluştururken ondaki görünüşler tasvirlerdir. Swedenborg'un bu kavramlarla anlatmak istediği ise şudur: Her bir insanın '**iç kişi**'si (internal person) onun manevi dünyası iken dışsal varlığı doğal dünyasıdır ve doğal dünyada hiçbir şey yoktur ki manevi dünyadaki bir şeyi tasvir etmesin ya da manevi dünyada bir tekabüliyeti olmasın.

Manevi dünyanın detayına inilecek olursa, Swedenborg'un artan içsellik ve saflığa göre sıralanmış **üç cennet** tanımına ulaşılır: Aşağı, orta ve yüksek cennet. Tıpkı üç cennet gibi İlahi Kelam yani İncil'de de **üç algı** tanımlar Swedenborg: Doğal, manevi ve göksel algı. Buna göre kişi, içinde kendi cennet ve cehennemini taşır. Manevi ve doğal dünya arası tekabüliyet ve tasvir ilişkisine binaen olsa gerektir bu. Nitekim bir sonraki ibare bunu doğrular niteliktedir: Dünya ve Cennetin ışığı olmak üzere iki ışık mevcuttur ve ilkinde var olan her şey ikincisinde var olanın tasviridir. Üstelik yalnızca ışık değildir çift olan. Isı da çifttir. Böylece, her bir doğal prensibe karşılık (ister psikolojik ister kozmolojik olsun) bir manevi prensip vardır. Bu noktada Corbin, **Şii hermenötik** ile ilinti kurar, çünkü onda da zahir ve batının eş zamanlılığı vardır.

Swedenborg'a göre tarih, 'içsel kişi'nin sürekli bir düşüşünü resmeder. Başlangıç, ***Antiquissima Ecclesia***olarak adlandırılan çok eski dönemdir ki bunda cennet ve insan bir ahenk içindedir. Bu sebeple, insanların gözleriyle gördükleri her şey cennete ait şeylerle aynıydı. Bu dönem **Altın Çağ** idi. Fakat gittikçe cennet ile iletişim zayıfladı. Öyle bir noktaya gelindi ki insan **Tufan**'ın manevi yıkımından geçmek zorunda kaldı. Bu seviyede artık dünyadaki zahiri nesneler dışında bir algı söz konusu olamadı. Cennetten gelen akış, tekabüliyet ve tasvirler yoluylaydı ancak. Bu ikinci dönem***Antiqua Ecclesia***'dır ve **Gümüş Çağ**'a denk gelmektedir. Bu tekabüliyetler ve tasvirler, sihrin içinde dejenere olduğundaysa üçüncü döneme yani ***Ecclesia***'ya geçilmiştir. Sihrin içinde dejenere olma hali bana hemen **Hz. Musa** ve **Firavun** kıssasını hatırlatıyor ki Swedenborg bunu doğrular şekilde bu **Bronz Çağı** yapılandıranların **İsrailoğulları**olduğunu dile getiriyor. Dördüncü dönem ise ***Ecclesia christiana***'dır. Bunda cennete ait şeylerin bilgisi İlahi Kelam'dan yani İncil'den ileri gelmektedir. **Demir Çağı**'dır bu. Her bir dönem, **Son Yargılama** ile son bulur. Corbin'e göre Swedenborg'un "Yargılama" görüşü, Şiîlikte bir peygamberî çevrimin bitip diğerine geçişi simgeleyen kıyamet görüşü ile uyuşmaktadır.

İnsanoğlunun manevi yenilenmesi ise 6 döneme ayrılır Swedenborg düşünce sisteminde. Tamamlanma yedinci dönemdedir çünkü saf sevginin hükümdarlığı ile göksel (celestial) hale gelinir. Burada durup 7 rakamının tasavvuftaki önemini hatırlatmak isterim zira tasavvufta da 7 nefs ve ruh katmanından bahsedilmektedir.

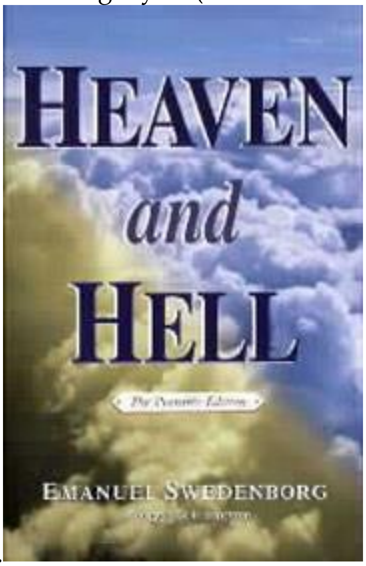
Buraya kadar olan açıklamalar üzere **Adem** ile ilgili anlatıya geçilmektedir. Manevi kişinin konumu onun içsel durumu yani bahçesi, cenneti iken göksel kişi, içsel halinin ta kendisidir. Bu bahçenin ağaçları, sevgi ve zekanın (iyi ve kötüye dair zeka) tüm olası algılarıdır. Buna göre Swedenborg şunu iddia eder: İmanın gizlerini araştırma isteği, duyu ve bilimler aracılığıyla giderilmek istendiğinde *Antiquissima Ecclesia*neslinin düşüşü hasıl olmuştur. Yasaklı ağaç ya da yasaklı bilgi, 'duyu üstünü rasyonel bir şekilde duyusal olanda asimile etme isteği'dir. Hz. Adem kıssasına dair ilginç bir yorumlama şekli bu. Buna göre Adem ve eşi, ağacın hakikatini ona dokunarak, ondan tadarak yani duyumsayarak elde etmek istemişlerdi. Swedenborg, insanın*Antiquissima Ecclesia/Homo* yani soyut haldeki kişilikten düşüşünü, insan ***proprium***'u denen şeye bağlılığı ile açıklamaktadır. Swedenborg'un *proprium* kavramı **nefs** tabirini çağrıştırmıyor mu sizce de?

SWEDENBORG'DA ADEM VE NUH

Adem anlatısına bağlı olarak Swedenborg'un değindiği bir diğer husus da **Havva**'nın Adem'in kaburga kemiğinden yaratılması meselesidir. Swedenborg'a göre erkeğin kaburga kemiklerinden biri Tanrı tarafından kadın haline getirilmiştir. Burada kaburga kemiği, göğüs kafesi ve kalbi çevreleyen kemik sisteminin elemanıdır ve *proprium*'u temsil eder. Buna göre kadın, erkeğin *proprium*'udur, özüdür (self). Kendi kelimelerimle anlatacak olursam, erkeğin kendini kendisinde bulduğudur.

Nuh, *Antiqua Ecclesia*'dır. Bu dönemde artık direkt algı değil fakat bilinç ve bilgi vardı, der Swedenborg. Bu sebepledir ki kişiler artık sadece içsel kişi ile eğitilemezdi, dışsal kişilikten geçilmeliydi. Buradaki gemi, hayatın sahip olduğu ve onda sahip olunmaya değer her şeyi içine alanı sembolize eder. Geminin üzerinde salındığı su, zeka ve bilgi ile ilgili olan şeylerin sembolüdür. Fakat aynı zamanda bilgi eksikliği, yanlışlama ve yalanı da kapsar. Yani zıddı ile kaimdir. Hemen akla

Kur'ân'da suyun hem olumlu hem olumsuz örneklerle kullanılması geliyor. (Nuh kavminin helakinde olumsuz bir örnek iken olumlu bir örnek için bkz. Enfal, 11).

ŞİÎLİK

Bu noktadan itibaren Şiiliğe dair bilgi vermeye geçer Corbin. 12 İmam Şiîliği **İmamet**, 7 İmam Şiîliği ise **İsmailiye** olarak adlandırılmaktadır. Ona göre, İslam düşüncesinde peygamberliğe dair felsefe Şiîliğe çok şey borçludur. Şiîlik'te peygamberlik ve imamlık (ya da velayet) çiftli bir kozmik harekete denk gelmektedir: **Başlangıç (mebde) ve dönülecek yer (meâd), kaynak (genesis) ve dönüş, düşüş ve yükseliş hareketleri**... Bu ikili hareket bir yanda tenzil yani vahyin inişine, öte yanda ise tevil yani vahyi asıl amacına geri döndürmeye karşılık gelir.

Manevi alemlere dair dörtlü bir derecelendirmede bulunur Şiîlik. Corbin, bunlardan ilk üçünün, Swedenborg'un tarif ettiği Cennetin 3 derecesine tekabül ettiğini iddia eder. İlaveten, Swedenborg'un bütün görünür ve görünmez âlemleri kucaklayan *Eccleisa*'dan bahsettiği yerde İsmailiye düşünürleri davetten bahsetmektedir, der. Sözlük anlamıyla bu kelime, "**davet**", "çağrı" demektir ve Cennet'te başlayan bir çağrıdır. Cennetteki ahitleşmeyi çağrıştırmaktadır bu.

ŞİÎLİKTE ADEM VE NUH PEYGAMBERLER

Şiîlikteki Adem değerlendirmesine gelinecek olursa, öncelikle **3 tür Adem** birbirine karıştırılmamalıdır: Yeryüzündeki ilk Adem, peygamberlik döngüsünü başlatan Adem ve ruhani Adem. Kur'ân'da geçen 6 devirde/dönemde yaratılmaya dair "6 gün" ibaresi Şiîlikte, her biri bir peygamberin adıyla anılan 6 zaman döngüsüne işaret eder: **Adem, Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed**. 7. gün, İmam'ın yeniden ortaya çıkacağı vakittir. Swedenborg'da ise 7. gün, insanın göksel olarak tahakkuk edeceği zamandır.

İnsanın 12 kaburga kemiği, Adem'i çevreleyen ve ona yardım eden melekleri temsil eder. Hıristiyanlıktaki 12 havariyi çağrıştırmaktadır bu. **İblis** bunlardan biriydi fakat bâtının zahire bağlanabilirliğini reddetti; Adem'i batından ve sembollerin algısından mahrum etti. Havva, İblis'in yerine Adem'e verilendir. Adem bâtına dair tüm bildiklerini Havva'ya irsal eder, onda tersyüz eder. Havva onun eşi ve Hocasıdır. İmam Adem'in hocası... Yani bâtın dişildir. Zahiri olanı, hukuku belirtmekle yükümlü peygamber erili, bâtın ve manevi duyu ile beslenmiş İmam ise dişili temsil eder. İsmailiye'ye göre ağaç, yeniden ortaya çıkan son İmam'ı temsil eder ki döngüyü tamamlayacak olan da odur.

Nuh'a gelince... Onun misyonu, insanları zahire davet idi. Su, bilgi ve onunla ilgili her şeyin sembolüdür. Gemi yapımı davettir. Buna göre, Kur'ân'daki "Gemi, içindekilerle dağlar gibi dalgalar üstünde akıp gidiyordu." (11:42) ayeti, batınî öğretilerle desteklenmiş İmam'ın bilgi denizinde mistik bir gemi gibi yüzdüğü ve davete icabet edenlerin de ona eşlik ettiği şeklinde yorumlanır.

Tüm bu karşılaştırmaların ardından Corbin şu tespitlerle sona erdirir eserini: Şiilik **Kristoloji**'yi idrak etme hususunda tamamen rahattır. Fakat bu zamana değin Kristoloji benzer bir rahatlıkta olamamıştır. Teslis inancını kabul etmeyen Swedenborg teolojisi ise buna yatkındır.

Bu yazıda Swedenborg ve İslam, özellikle de Şiîlik arasında karşılaştırma yapan Corbin'in kitabından bahsettik. Gönül ister ki Swedenborg'u kendisinden okuyalım ve İslamiyet'e dair görüşlerini kendimiz tetkik edelim. Fakat, yaşadığı dönem bizden bir hayli uzak olan Swedenborg'un eserlerine ulaşmak kolay değil. İnşallah bir vakit buna da imkanımız olur.

Zeynep Hafsa Aström yazdı

http://www.dunyabizim.com/Manset/19343/swedenborg-ile-batidan-doguya-bir-yolculuk.html

“ZILLULLAH Fİ’L-ARZ” (ALLAH’IN YERYÜZÜNDEKİ GÖLGESİ)

“Sultan Allah’ın yeryüzündeki gölgesidir,
bütün mazlumlar ona sığınır” (Elbânî, II, 69-70)

Bir insanın hayatında göreceği en güzel şeylerden biri, Allah Teâlâ dostlarından birini tanımasıdır. Onun vasıflarını bilmek, bulmak ve rast gelmek ise, gayret dışı ve bir şanstır.

Ehl-i harabat, olmadık yerlerde gizlenmiş olmalarından dolayı, onu/onları bulmak kolay değildir.. Bu meyanda yeryüzü sultanlarından birini tanımak bahtiyarlığına erişene ne mutlu.

Hadislerde geçen **“Sultan Allah’ın yeryüzündeki gölgesidir, bütün mazlumlar ona sığınır”** müjdesi ehl-i hüküm/iktidar için değil, bu gizli dostlar için olduğunu bilmemiz gerekir.

“Pâdişâh-ı âlem olmak bir kuru kavgâ imiş

Bir velîye bende olmak cümleden a’lâ imiş.”

Yavuz Sultan Selime atfedilen bu söz bir nevi sultanın kim olduğunu izah eder.

Onlar ayan beyan olsa ne çare ki, gözler görmekten aciz kalırlar. **Dağları yerinde donmuş gibi durur görürsün, oysa onlar bulutlar gibi geçerler.** [Neml, 88]

Onları, kendileri istemedikçe tanımak mümkün değildir. Onlar bir seyr içindedir ki, gelir ve giderler ki hızlarına kavuşmak bizler için mümkün değildir. Böyleyken zamanında tanıyanları da pek bulunmayacaktır. Gökte Rahmanın cemâline garkolmuş aliyyün melekleri vardır. Onlarda yeryüzünün aliyyünüdür. Ademiyet onları bilmez. [Âdeme az ilim verildiğinden onu kabul etmezler.]

“Allah Teâlâ’nın nice pejmürde, saçları dağınık ve eski elbiseleri olan öyle kulları vardır ki; kendilerine iltifat edilmez. Allah Teâlâ’ya yemin etseler, Allah onları yalancı çıkarmaz.” Tirmizi, Menâkıb. 55

Ehl-i gönlün nâz-u niyazı karşısında felaketler güneş karşısında buzlar gibi erir. Bahse konu o efendimi tanımak sonsuz şükür sebebimizdir. Ancak acze düşen kula, her zaman tövbe etmekten başka bir kısmet görünmedi.

Günümüze ait zuhur edecek bir felaketin haberini alan **(Allah’ın Yeryüzündeki Gölgesi)** o efendimin hürmetine çırpınıp duran kaza, kader sayfasında yazılı olsa da, onun isteğine muvafık mahkum olup sönüp gitti.

Allah Teâlâ'nın yeryüzünde gölgesi olan canım efendimin sırrına eremesekte ümmete nimet olduğuna tekrar tekrar şahit olmak bizim saadetimizdir.

Ey Allah Teâlâ'm o sultanın varlığına kuvvet ve kudret ihsan buyurmanı niyaz ederim.

RABBİMİN GÖLGESİ

tanrım niyâz ediyorum
güzelim gölgene sığındık

eli, elin; gözü, gözün
bizde kulları, değil miyiz

ne kadar sebep varsa
asla ayrılmasın üstümüzden

gölgede bütün canlar
senin gölgen hepsin de

aynın, aynada görünmez
ben, beden ve gönül de

onsuz ne anış var, ne söz
tanrım, gölgendeyiz

sal bize gölgeni
eksik olmasın başımızdan

İhramcızâde İsmail Hakkı

HALLÂC'IN ŞİİRİ

حلاج

لبّيكَ لبّيكَ يا سرّي و نجوائـــي لبّيك لبّيك يا قصدي و معنائي"

Ey Sırrım,
Emrindeyim, buyurun demez miyim!
Ey gizliliğimdeki nefesim [fısıltım]
Emredersin, emrine âmedeyim,
Ey Gayem ve içimdeki ma'nam

أدعوك بلْ أنت تدعوني إليك فهلْ ناديتُ إيّاك أم ناجيتَ إيّائـــي

Çağıran ben miyim, yoksa sen misin?
Benden çıkan bu feryâd, yoksa senden mi çıkıyor,?

يا عين عين وجودي يا مدى هممي يا منطقي و عباراتي و إيمائي

Ey aslımın aslı, ey gayemdeki son nokta!
Ey sözüm ve işaretim her konuşmam olanım!

يا كلّ كلّي يا سمعي و يا بصري يا جملتي و تباعيضي و أجزائي

Ey küll-i küll,
Ey kulağım, ey gözüm
Ey bütünüm, parçalarım ve cüzlerim

يا كلّ كلّي و كلّ الكلّ ملتبس و كل كلّك ملبوس بمعنائي

Ey bütünlüğümün bütünü,
Ey bütünüm, bendeki mânan ise bütünlüğünle örtülüdür,

يا من به عُلقَتْ روحي فقد تلفت وجدا فصرتَ رهينا تحت أهوائي

Ey ruhumun bağlı olduğu, cezbenle perişan durumdayım
Sevdân altında rehîn bulunuyorum!

أبكي على شجني من فرقتي وطني طوعاً و يسعدني بالنوح أعدائي

Figanlarım yükselip düşmanlarımı sevindirse de,
Asıl vatanımdan ayrılışın endişesiyle ağlıyorum

أدنو فيبعدني خوف فيقلقني شوق تمكّن في مكنون أحشائي

Yaklaştıkça korku uzaklaşır, fakat ben endişeleniyorum
Damarlarımdaki şevk titretirken gövdemi

فكيف أصنع في حبّ كَلِفْتُ به مولاي قد ملّ من سقمي أطبّائي

Ey Mevlâm
Dostum nasıl oldu da elinden aşkına tutuldum,
Tabib bu derdin dilinden anlamıyor

قالوا تداوَ به منه فقلت لهم يا قوم هل يتداوى الداء بالدائي

Dediler :Ondan derman istesene
Onlara dedim: Ey Kavim, derdin, dermanı derdim olur..

حبّي لمولاي أضناني و أسقمني فكيف أشكو إلى مولاي مولائي

Muhabbetim Mevlâyadır. Dertlerle beni eritir
Nasıl Mevlâmı Mevlâya şikâyet edeyim?

آّني لأرمقه و القلب يعرفه فما يترجم عنه غير ايمائي

Bil ki, göz tam göremezse de kalb O’nu tanıyor,
Anlatmak için imâdan başka yol/söz kalmadı:

يا ويحَ روحي من روحي فوا أسفي عليَّ منّي فإنّي اصل بلوائي

Eyvâh, rûhum rûhumda perişân, kederli
Esef ederim ki, bende bu derde benden gayrı sebep yoktur

كانّني غَرق تبدو أناملـه تَغوثًّاً و هو في بحر من الماء

O, sonsuzluğunun denizinde
Ben ise, yüzeyde parmaklarıyla çırpınıp yardım dilenenim

وليس يَعْلَم ما لاقيت من احدٍ إلا الذي حلَّ منّي في سويدائي

Bendeki kayıtsızlığı bilen olmadı,
ancak bende buna bir siyahlık ayırılık nedeniydi.

ذاك العليم بما لاقيت من دنفٍ و في مشيئِتِه موتي و إحيائـي

Hayatımı ve ölümümdeki arzuya kayıtsızlığımı delilik [iyileşmeyen hastalık] bildiler

يا غاية السؤل و المأمول يا سكني يا عيش روحي يا ديني و دنيائي

Ey gayeme sürükleyenim, ümidim duruşum hayatım, ruhum, dinim ve dünyamsın

قُلْ لي فَدَيْتُكَ يا سمعي و يا بصري لِمْ ذا اللجاجة في بُعدي و إقصائي

Bana dedin ki, Seni kendime fedâ ettim?
Ey duyuşum, ey görüşüm uzaklığımla dahil herşeyimle karışmış değil miyim ki?

“ إن كنتَ بالغيب عن عينيَّ مُحْتَجِباً فالقلب يرعاك في الأبعاد و النائي

Eğer Sen gözlerimden gizlenirsen, kalb de uzak kalsa, kötü haberimi duyacaksın.

SANA DOYAMIYORUM; BUNDAN BAŞKA SUÇUM YOK

58

1540. Sana doyamıyorum; bundan başka suçum yok;
sen de benim verdiğim zahmete doyma
ey iki dünyada da dayancım benim.

Küp de doydu, usandı benden,
saka da, sakanın tulumu da;
fakat benim sular içen, içtikçe kanmayan balığım,
her solukta biraz daha susuz.

Kırın testiyi, yırtın tulumu;
denize gidiyorum ben,
arıtın yolumu benim.

Yeryüzü, gözyaşlarımla niceye bir çamur olup duracak?
Gökyüzü, niceye bir benim gamımla,
benim âhımın dumanıyla kararacak?

Niceye bir şu gönlüm sızlanacak?
Vâh benim gönlüm, eyvah yıkılmış gönlüm...
Niceye bir şu dudaklarım,
padişahımın hayâline karşı feryat edecek?

Denize doğru git de gör,
nasıl arı-duru dalgalar coşup köpürüyor...
Seyret de bak; evim-barkım nasıl gark olmuş o dalgalara.

Dün gece evimin ortasından
Âb-hayat coştu-köpûrdü, dalgalandı;
dün Yusufum, Ay gibi kuyuma düştü.

Ansızın sel geldi,
bütün harmanımı sürdü-götürdü...
gönlümden bir dumandır çıktı,

yüceldi; buğdayı da yaktı, samanı da.

Harmanım kalmadı ama gam yeme;
ne diye gam yiyeyim?
Ay yüzlünün ışık harmanı,
yüzlerce harmana değer, bana yeter de gider.

Hayâli pek ateşliydi,
gönlüme giriverdi de başım ateşlere alıştı;
külâhım yandı- gitti.
**

1550. Dedi ki: Semâ', hakkındaki saygıyı azaltır, mevkiin alçalır...
Mevki senin olsun, onun aşkıdır benim bahtım, benim mevkiim.
Akıl-fikir istemiyorum; onun bilgisi yeter bana...
gece yansında yüzünün nuru seher aydınlığıdır bana.

Gam askeri toplanıyor;
fakat gam ordusundan gam yemiyorum ben;
bölük- bölük ordularım,
göklere dayanmış benim.

Her gazelin ardından gönlüm,
söze-lafa tövbe ediyor ama
Tanrı'nın dileği yolunu kesiyor gönlümün.

KİM OLUYORUM BEN?

59

A canıma can katan Ay yüzlüm,
doyamıyorum sana;
cevretme, cefâ etme;
efâ lâyığım değildir benim.

Ateşler içindeyim ama
a benim devlet kuşum,
başıma gölge saldın mı

cevrin de hoş bana, cefâ da hoş.
Aşk, sarhoşlara şekerler saçmaya başladı mı,
uğradığım belânın tadı,
şeker kamışı narhını indiriverir.
Artık dumanımda ödağacı kokar;
bana hased eden kör olur-glder;
bedenim semirir de semirir;
kaftanım dar gelir bana.
O anda şu yeryüzü,
gök gibi çark urup dönmeye koyulur;
hay bana, hay-hay bana diye
zerre-zerre nâralar atarak oyuna dalar.
Dün hayalin geldi de gam yeme dedi bana;
gam yemiyorum

A derdi devâ kesilen güzelim dedim.
1560. Dedi ki: Gam da kulun-kölen,
iki dünya da dileğince;
fakat bana kavuşmak istiyorsan ikisinden de uzaklaş.

Dedim ki: Ecel gelse de can,
şu bedenden sıçrayıp çıksa
cana doğru gidersem ayaklarım kırılsın.
Evet dedi; güle bak hele;
kaza-kader, başını koparsa bile
gülerek takdirimin ayaklarına baş kor.
Suratımı ekşitiyorsam dedim,
kıskançlık yüzünden ekşitiyorum;
sevgilimin yüceliğine göz değmesin diyorum hani.
Bırak kem gözü dedi;
kem göz, ancak balçığa değer.,
kem gözler nerden benim ululuğuma erişecek de değecek?
Dedim ki; İki-üç günceğiz balçıkta kaldım;
ne vakit çağıracaklar beni diye korkuyla ümide bağlanmışım.

Balçıkta değilsin dedi;

bu yandaki senin gölgen.,

canlar kapan sanatım,

seni tuttu, şu dünyadan aldı-götürdü.

Güzelim bu sözü söyledi ya; başımdan aklım uçtu-gitti..

hikâyenin kalan kısmından

Akl-ı küll bile bir koku alamaz,

artık benim yerim mi,

kim oluyorum ben?

Kaynak: Divân-ı Kebir, Hz. Mevlâna, tercüme: Abdulbakiy GÖLPINARLI, cilt, VII

TASAVVUF KÜLTÜRÜNDE KUŞ

Göklerde ve yerde bulunanlarla, dizi dizi kanat çırpıp uçan kuşların, Allah'ın sınırsız kudret ve yüceliğini dile getirdiklerini görmüyor musun? Herbiri de Allah'ı nasıl anacağını ve Allah'ı nasıl yücelteceklerini bilmektedirler. Allah da onların yaptıkları herşeyi tam olarak bilmektedir.
Nur, 41

Prof. Dr. Necdet Tosun

2014 - Nisan, Sayı: 338, Sayfa: 051

http://dergi.altinoluk.com/index.php?sayfa=yillar&MakaleNo=d338s051m1

Kur'ân-ı Kerîm'deki bir âyete göre Cenâb-ı Hakk Hz. İbrahim'e dört tane kuş alıp bunları kestikten sonra her dağın başına birer parçasını koymasını ve ardından onları çağırmasını emretmiş, bu kuşlar da Allah'ın izniyle dirilip Hz. İbrahim'in yanına gelmişlerdir (Bakara, 2/260). Başka bazı âyetlerde Hz. Süleyman'ın kuş dilini bildiği ve özellikle Hüdhüd isimli kuş ile aralarında geçen konuşmalar anlatılır (Neml, 27/16, 20-28). Tasavvuf kültüründe de kuşların mühim bir yeri vardır. Sûfîler tasavvufî ve ahlâkî konuları daha basit bir dille anlatabilmek için bazen kuşlarla ilgili örneklerden veya hikâyelerden yararlanmışlardır.

Bedenlerden çok önce (elest bezminde) yaratılan ruhların dünyada bir beden içinde belli bir süre yaşaması ve dünyanın sıkıntılarına katlanmasını **"ten kafesine hapsolmuş kuş"** gibi algılayan sûfîler, ölümü yani ruhun asıl vatanına kavuşmasını kuşun kafesten kurtulup özgür olmasına benzetmişler ve özgürlükten sonra hakîkî sevgiliyle daha rahat buluşabilecek olmasından ötürü bu özgürlüğe şeb-i arûs (düğün gecesi) demişlerdir. Diğer taraftan sûfîler için **"ölmeden önce ölmek"** diye bir kavram daha vardır. O da nefsin haset, kibir, riyâ, dünya sevgisi gibi kötü ahlâkını öldürüp yok etmektir. Bu ahlâkî arınmayı başarabilen kişilerin ruhları nefslerine gâlip gelip dünyada iken özgürlüğe kavuşur, dünyevî bağlardan sıyrılır. Hz. Mevlânâ Mesnevî isimli eserinde bunu **"Papağan ve Tüccar Hikâyesi"** ile anlatır.

Tüccar'ın biri Hindistan'a ticaret için gideceği zaman ev halkına oradan dönüşte hediye olarak ne istediklerini sorar. Aile efrâdı bir şeyler talep ederler. Sıra tüccarın papağanına gelir. Tüccar ona da hediye olarak ne istediğini sorunca, papağan:

"Hindistan'da benim akrabalarım olan papağanlar çoktur, benden onlara selam götürün ve: Ben kafeste hapsolmuş iken sizin serbestçe uçmanız uygun mudur, bu dostluğa sığar mı? dediğimi söyleyin", der. Tüccar Hindistan'a gider, ticaretiyle meşgul olurken orada ağaç üzerinde birkaç papağan görür. Onlara evdeki papağanın selamını ve sözlerini aktarır. Bunu duyan papağanlardan biri titrer, yere düşüp ölür. Tüccar bu duruma çok üzülür. Memleketine dönünce âilesine hediyelerini takdim eder. O esnâda papağan: **"Bu kulun armağanı nerede? Görüp söylediklerini bana anlat"** der. Tüccar üzüntüyle olanları anlatır. Bunun üzerine kafesteki papağan da titrer, düşüp ölür. Tüccarın üzüntüsü bir kat daha artar. Olanlara anlam veremez, papağanı kafesten çıkarıp bir kenara bırakır. Ancak papağan âniden uçup ağacın dalına konar. Tüccar şaşkın bir şekilde ona bakarken papağan şöyle der:

"Hindistan'daki o kuş yaptığı işle, bana öğüt verdi. Söz söylemeği, neşelenmeyi bırak, demek istedi. Çünkü senin güzel sesin, söz söylemen, seni kafese koymuştur. Kurtulmak için, kendini ölü gibi göstermesinin sebebi budur. Ey halkın da, üstün insanların da çalgıcısı olan esir papağan, sen de be-nim gibi öl de, esirlikten kurtul, dedi. Ben de öyle yaptım, kurtuldum".

Papağan, tüccara, hoşa giden bir iki öğüt daha verir. Sonra: **"Allah'a ısmarladık ey efendi, ben esirlikten kurtuldum, asıl geldiğim yere, vatanıma dönüyorum. Benim gibi yaparsan sen de kurtulursun, hürriyetine kavuşursun"**, der. Tüccar da, papağanına: **"Haydi git, Allah'a emânet ol, sen bana şimdi yeni bir yol gösterdin"** diye karşılık verir. Tüccar, kendi kendine: **"Bu bana iyi bir öğüttür. Ben, papağanımın yo-lunu tutayım. Bu yol insanı hakîkate götüren nûrlu bir yoldur"**, der 2.

Tasavvuf ehline göre kötü ahlak ve dünya sevgisi insanın elini ve ayağını bağlayan kelepçeye benzer. Hz. Mevlânâ bu konuda:

"Ey oğul! Kelepçeni kır, özgür ol! Ne vakte kadar gümüş ve altına tutsak olacaksın? der3. Tıpkı ayakları zifte batmış ve zift donduğu için ne kadar kanat çırpsa da uçamayan kuş gibi, insanoğlu da dünyevî bağlardan gönlünü kurtaramadığı sürece tutsak durumunda kalacaktır. Kuşun ayaklarını kurtarıp uçabilmesi için, donan ziftin tekrar ısıtılıp erimesi ve yumuşaması gerekir. Onu ısıtıp eritebilecek olan da aşk (Allah sevgisi) ateşinden başka bir şey değildir.

İbn-i Sînâ'nın kuşlar hakkında sembolik bir hikâ-yeyi içeren Risâletü't-tayr isimli eseri ve bu konuda daha sonra yazılmış benzer eserlerin anafikri de budur.

Ferîdüddin Attâr'ın (ö. 618 /1221) kuşların konuşmasını ve mâcerâlarını konu edinen Man-tıku't-tayr (kuş dili) isimli Farsça eserinde tasavvufî eğitimin başlangıcı, mertebeleri ve nihâyeti hakkında mecâzî/sembolik hikâyeler anlatılır. Gülşehrî (ö. 717/1317'den sonra) tarafından aynı adla Anadolu Türkçesi'ne, Ali Şîr Nevâyî (ö. 906/1501) tarafından da Lisânü't-tayr adıyla Orta Asya (Çağatay) Türkçesi'ne çevrilen bu eserde anlatıldığına göre, bir gün bütün kuşlar toplanır, ancak bir başkanları olmadığı için ortada düzensizlik vardır. Hepsi kendisini başkanlığa lâyık görür. O sırada hüdhüd kuşu gelir ve kuşların Sîmurg adında bir padişahı olduğunu söyler. Bütün kuşlar pâdişahlarını görmek için yola çıkarlar. Fakat yolun meşakkatleri yüzünden daha başlangıçta vaz geçmek isteyenler olur. Önce saraylarda rahat bir ortamda yaşayan papağan özür dileyip izin ister, sonra tüylerinin güzelliğiyle övünen tavus kuşu, ardından güle âşık olan bülbül vs. Hüdhüd bunlara hikâyelerle nasihat eder ve padişaha doğru yolculuğa teşvik eder.

Aslında bu nasihatlar rahat ortamda yaşayıp sıkıntılardan kaçan, dış güzelliğe önem veren, dünyevî aşka kapılıp ilâhî aşktan mahrum kalan insanlaradır. Bu tür nasihatlardan sonra kuşlar yolculuğa devam etmek için hüdhüdün kendilerine başkan olmasını isterler. Hüdhüd kabul etmek istemez, ancak çekilen kur'a hüdhüde isâbet eder ve başkan (rehber, şeyh) olur. Esas meşakkatli yol bundan sonra başlar. Hüdhüd talep, aşk, marifet, istiğnâ, tevhîd, hayret ve fakr u fenâ vâdilerinin vasıflarını anlatır. Ancak tehlikeli vâdilerden geçerken bazı kuşlar ölür ya da kaybolur. Sonunda 30 kuş kalır ve bunlar bekâ vâdisine ulaşıp padişahın sarayına girmek isterler. Bekçi (çavuş) onları saraya sokmaz, 30 kuş önce ümitsizliğe kapılırlar, hüdhüd onlara moral desteği verir. Vuslat bağına giderler. **Bağdaki her gül bir ayna olarak onlara kendilerini yani 30 kuşu gösterir. O zaman Sîmurg'un kendilerinde tecellî ettiğini anlarlar.** Zaten Farsça'da Sîmurg, "30 kuş" demektir. Ona Ankâ da denir. Bu yolculukta kuşların aşıp geçtikleri yedi vâdi yani talep, aşk, marifet, istiğnâ, tevhîd, hayret ve fakr u fenâ, dervişin manevî eğitim yolunda aşması gereken yedi mertebedir.

Dervîş Şemseddin'in Deh Murg (on kuş) isimli Türkçe manzum eseri de Ferîdüddin Attâr'ın Mantuku't-tayr isimli eserinin tesiriyle kaleme alınmış ve Yavuz Sultan Selim'e takdim edilmiştir. Ancak burada otuz değil, on kuş ele alınır ve bu kuşlar on ayrı insan karakterini sembolize eder. Baykuş sûfînin, karga şâirin, papağan âlimin, akbaba kalenderin, bülbül hânedânın, hüdhüd hikmet erbâbının, kırlangıç müneccimin, tavus tüccarın, keklik âşık bir çiftçinin ve leylek dînine bağlı bir insanın sembolüdür. Şâir Şemsî tek tek bu kuşları konuşturur. Her konuşan kuş önce kendini öne çıkarır, ardından bir önce konuşanın hatalarını dile getirerek nasihatlerde bulunur, kendine göre doğru kabul ettiği yolu göstermeye çalışır.4

Hz. Mevlânâ üveyk kuşunun "kû, kû" diye ses çıkarmasını, bu kelimenin Farsça anlamı olan **"hani, hani nerede?"** ile ilişkilendirir. Leyleklerin gagalarıyla çıkardıkları "lek, lek" seslerini duyunca bu kelimenin Arapça'daki **"sanadır, sana âittir"** anlamını hatırlar ve şöyle der:

"Bülbül nereden gelecek de gülü koklayacak?

Üveyk kuşu "Ku-ku" (nerede-nerede) diye sevgilisini arayacak?

Nasıl olur da leylek canla, gönülle:

"Lek-lek" (senin, senin) diye ga-ga vuracak.

"Lek" ne demektir? Mülk de senin, mal da senin, her şey senin Allah'ım diyecek."5

Sinân Ümmî'nin (ö. 1067/1657) kaleme aldığı: **"Leylek binâ yapmağa, cem eylemiş çamırı, Kurna düzer kabaktan, hammamcılık zamîri"** diye başlayan şiirinde de **leylek** kelimesiyle kastedilen, **mürşid-i kâmildir.** İnsanlar, leyleğin yeme, içme gibi görünen tarafına bakarlar, sadece o tarafını görürler ama leyleklerin bir de ilkbahar ve güz mevsimlerinde nereden gelip nereye gittikleri bilinmeyen uzun bir yolculukları, seferleri vardır. **Gerçek velîler ve mürşidler de leylek gibidir.** Onların görülmeyen manevî bir yolculukları, seyr ü seferleri vardır. Leylek binâ yapmak için çamur toplamış, yani mürşid-i kâmil yeniden binâ ve inşâ etmek yani terbiye edip yetiştirmek ve kâmil insanlar oluşturmak için çamur yani toprak ve sudan yaratılmış olan insanları çevresine toplamıştır. Kabağın yani manevî eğitim görmemiş kişilerin içindeki kötü ahlakı boşaltıp temizlemek ve yıkamakla meşguldür, zaten mesleği de budur.6

Leyleğin, hakîkî mürşid anlamında kullanıldığı bu şiirin devamındaki mısralarda **"kartal"** kelimesi ile âlim ve ârif geçinen gâfiller, **"saksağan"** kelimesiyle onları öven dalkavuklar, **kuzgun** (bir tür iri karga) kelimesiyle de hırsızlar ve âbid görünen sahtekârlar anlatılır.

Halvetiyye tarîkatı şeyhlerinden Kastamonulu Ömer Fuâdî (ö. 1046/1636) de Bülbüliyye isimli Türkçe manzum eserinde bülbülün güle olan aşkından rahatsız olan ve onun güzel sesini kıskanan karga, saksağan ve kuzgun gibi kuşların çeşitli iftirâlarla bülbülü Hz. Süleyman'a şikâyet edişlerini hikâye yoluyla anlatır. Bülbül Hz. Süleyman'ın mahkemesine çağrılır. Akbaba böyle bir dava ile ilk defa karşılaştığını, bunu ancak baykuşun çözebileceğini söyler. Kendi vîrânesinde Allah'ı zikretmekle meşgul olan baykuş mahkemeye gelir, şikâyetçi kuşları ve bülbülü dinler, zâhir ehlinin ve hasetçilerin aşk ehlinin hâlini anlayamayacağını ifâde ederek bülbülü haklı görür. Bülbül de, Hz. Süleyman'a duâlar ederek güle doğru yol alır.7

Netice olarak sûfîler tasavvufun ahlâk, ilâhî aşk ve tasavvufî düşünce konularını semboller üzerinden veya hikâyelerle anlatma yoluna gitmişler, bu gâyeyle bazen kuşları da sembol veya hikâye kahramanı olarak kullanmışlardır. Farklı insan karakterlerini anlatabilmek için

farklı kuş türlerini mecâzî olarak kullanan sûfîler, böylece konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamışlar ve bu sahada birçok edebî eser meydana getirmişlerdir.

Dipnotlar:

1) Marmara Ün. İlahiyat Fakültesi.

2) Mevlânâ Celâleddin Rûmî, Mesnevî-yi Ma'nevî, (nşr. Tevfîk H. Sübhânî), Tahran 1378 hş./2000, s. 67-78 (c. I, beyit: 1547-1848).

3) Mevlânâ, age, s. 6 (c. I, beyit: 19).

4) Derviş Şemseddin, Kuşların Münazarası - Deh Murg (nşr. Hasan Aksoy), İstanbul 1998.

5) Mevlânâ, age, s. 221 (c. II, beyit: 1661-1662).

6) Ahmet Ögke, Vâhib-i Ümmî'den Niyâzî-i Mısrî'ye Türk Tasavvuf Düşüncesinde Metaforik Anlatım, Van 2005, s. 369-370.

7) Ömer Fuâdî, Bülbüliyye, Süleymaniye Ktp., Düğümlü Baba, nr. 320, vr. 48b-89a; İlyas Yazar, Ömer Fuâdî Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Bülbüliyye'sinin Metni, Dokuz Eylül Ünv., yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İzmir 1999.

Kanatlandık kuş olduk uçtuk elhamdülillah

Haktan inen şerbeti içtik Elhamdülillah
Şol kudret denizini geçtik Elhamdülillah.
Şu karşıki dağları, yemişleri, bağları
Sağlık safalık ile aştık Elhamdülillah..

Beri gel barışalım, yar isen bilişelim
Atımız eğerlendi aştık Elhamdülillah..
Kuru iken yaş olduk, ayak iken baş olduk
Kanatlandık kuş olduk uçtuk elhamdülillah..

Vardığımız illere, şol safalı yerlere
Baba Taptuk manasın aldık Elhamdülillah..
Açtık evi kışladık, çok hayırlar işledik
Üş bahar oldu, geri göçtük Elhamdülillah..

Derledik pınar olduk, ayrıldık ırmak olduk
Şol akar sular olduk şükür Elhamdülillah...
Taptuğun tapusunda, kul olduk kapusunda
Yunus miskin çiğ idik, piştik Elhamdülillah...

ANLATMADIĞINI ANLAMAK İÇİN

(Benin gizim-sırrım-iniltimden ya da çığlığımdan uzak değildir.
Neyleyimki onların gözünde kulağında ışık yok.)
Mevlana

ŞAİR'E

Ey şair! Kulak asma, sevgisine sen halkın
O canım methü sena, anlık gürültü, geçer;
Kuru kalabalığın gülüşünü duyarsın,
Ve aptalın hükmünü; fakat metin ol, boşver.
Sen Çarsın; yalnız yaşa, yolunda yalnız yürü,
Yürü, hür vicdanının seni çektiği yere,
Olgunlaştır, sevgili meyveyi, tefekkürü;
Hizmetine karşılık bir mükâfat bekleme.
Her şey sendedir, sende; büyük mahkeme sensin;
Eserine, elden çok, kıymet biçebilensin,
Söyle ey titiz şair, sen ondan memnun musun?
Memnunsan, kalabalık varsın küfretsin sana,
Tükürsün, ateşini yakan ulu mihraba,
Şamdanını, çocukça öfkeyle, sarsadursun.

Aleksandr Sergeyeviç PUŞKİN
Çeviri: Sefer AYTEKİN TANRI ANTONİUS'U BIRAKIYOR

TANRININ ANTONIUS'U BIRAKMASIDIR

Constantinos KAVAFİS

Birdenbire duyarsan gece yarısı
görünmeyen bir alayın geçtiğini
eşsiz ezgilerle, seslerle
-artık boyun eğen yazgına, başarısız
yapıtlarına, tasarladığın işlere,
hepsi aldanışlarla biten- ağlamayasın boş yere.
Çoktan hazırmış gibi, bir yiğit gibi
hoşçakal de ona, giden İskenderiye'ye.
Hele kendini aldatmayasın, demeyesin:
"bu bir düştü, kulaklarım iyi duymadı";
böyle boş umutlara eğilmeyesin.

Çoktan hazırmış gibi, bir yiğit gibi

böyle bir kente erişmiş sana; yaraşırcasına,

kesin adımlarla yaklaş pencereye,

dinle duygulanarak ama yanıp yıkılmalarıyla değil korkakların…

Son bir kez, dinle doya doya ezgileri,

o gizli alayın eşsiz çalgılarını,

hoşçakal de ona, yitirdiğin İskenderiye'ye.

Çeviri : Ionna KUÇURADİ ve A.Turan OFLAZOĞLU

VI. Sevi

Orman sen elimi tutunca başlardı,

Yarılırdı bir incir gibi ortasından.

Koşardıkyukarı iki büklüm, soluk soluğa.

Alabalıklarla düşe kalka, çam pürleri

Keserdi hızımız, Elimi Bırakma, Elimi

Bırakma...

Sonra kayardık ta aşağılara.

Ve alçalırdı sessizlik bir ağaç gibi

Kök salardı sende ve bende, arayarak

Toprağın sıraya dizilmiş suyunu.

Ayçiçeğinden göğüslerin döner ışığa,

Yürürdüm göğsünde öğle saatleri gibi,

Yürürdüm bir anıt kemeri gibi iki yanında.

Sonra gene başlardık koşmağa,

Yukarı, daha yukarı, çukur sularına

Göklerin. Öperdim seni, titrerdin, parçalanmış

Anları birleştiren sevi düş görmez. Ey orman,

Ey avlanmış atın falı, ey yeniden başlamanın

Aç güvercini! Falımız yok bizim.

Yaktık onu göçmen kuşların gözlerindeki

Benek, gagalarındaki tekçil dane gibi

Daha gün doğarken. Falımız yok bizim.

Melih Cevdet ANDAY

Terketmedi sevdan beni

Terketmedi sevdan beni,

Aç kaldım, susuz kaldım,

Hayın, karanlıktı gece,

Can garip, can suskun,

Can paramparça...

Ve ellerim, kelepçede,

Tütün süz, uykusuz kaldım,

Terketnıedi se\'dan beni...

(Ahmed Arif)

Seni iniyorum

Seni iniyorum Yüksekkaldırım' dan

Seni dolaşıyorum insanların içinde

Düşünüyorum düşünmek boş

Seni bakıyorum en iyisi

Seni toriklerin mavisine

Seni sandal

Seni martı

Seni Köprü' nün direkleri

Seni yoksul kişi boynu bükük

Bir kadın geçiyor yanımdan

Bir sen varsın senden öte

Seni geçiyor

Seni gidiyor

Oktay Rifat

KALPTE ATEŞKES- Küçük İskender

Bu şehre lanet okuyacağım:

Sevgilim silah bırakacak

Topu topu bir günde bitirdim ömrümü

Bir oturuşta hesapladık eksiğimizi, bir gecede seviştik çünkü

Eh, aşkın zaviyesi böyle, müstakil ve ölümcül

Kimimiz hep sarhoş, kimimiz hep malum kişi

Keskin nişancılar var sersemleten bakışlarında

Elleri el değil, elleri ellerimde belirsiz su birikintisi

Adı da ad değil meymenetsizin

Adı sanki yaralı cin iniltisi

Bu şehre çok lanet okuyacağım:

Sevgilim silah bırakacak

Mamafih, her şeyi yarısında terktir özgürlük

Annem doğurup başlattı, işi ne, artık o tamamlayacak!

Kitaplık, 128, Haziran

HAYBEYE HÜZÜN- Küçük İskender

Sana

ağlaya ağlaya attığım bir tokat

gibi bu son öpüşümdeki çöl

İçimdeki hayvanlar

kurtulmuşken kanlı zincirlerinden,

İçimdeki gardiyan

gizlice açmışsa mahkumların kapısını,

haydi gel sahte misafirlerden söz edelim biraz

çok sarhoşken üstünde düz yürümeye çalıştığımız

o çizgi değil mi taşbaskısı alınyazısı,

aslında aşk, başkasının ötelediği öte yarısı

gibi bu son sözlerimdeki tuhaf…

her neyse

Güzel görün bana, bana ait bu ayrılık gecesinde

Nasılsa silahım, sadece hoyrat hayatın ensesinde

Kitap-lık, Şubat 2008

İÇİ BOŞUN DOLU NOKTASI

Sevginin karşılık bulduğu husus karşındakinin sana yönelişi ile bir oluyorsa, bizim düşüncemizde olan onda da oluyorsa, bu sevginin çıkışı, karşımız mı kendimiz miyiz, sorusunun cevabını vermek için, hangi doğru soruyu soracağız.

Doğru soru diye bir şeyin olması ancak doğru cevap verilince açığa çıkar. Doğru cevapta bizim kendimize göre ise, hangi cevabı bulmak istiyorsak, o soruyu sorduğumuzda, isabet edemiyorsak, cevabın hatalı ve doğru olmasının bir manası yoktur.

Doğru cevabı bulmak mümkün olmadığı zamanlarda neyin eğrisini doğru tutmaya çalışalım. Bir çocuğun aşkı bir büyük için doğru olmadığına göre, küçük ve küçüklüğünü bilmeyen çocuk, kimine göre doğru kimine göre yanlış yapmış olacaktır.

Allah'ın kulunu sevmesiyle kulun sevmesinde doğru olan yani hangisinin önce olduğunu düşünelim. Öncelik Allah Teâlâ'ya aitse, kul sevmediğinde suç ve yanlış kulun olmayacağına göre doğru cevabı vermek için hangi tercihi yapmak hatalı/doğru olacaktır. Allah Teâlâ'yı sevemedi denilen kul hata ve yanlış yapmaktan çok, doğru olanı yapınca kovulması neden hatalı oluyor?

Birini sevdiğinizi düşünün o sizi seviyor veya sevmiyorundan çok sevgi bize ait olan üzerinde olmalıyız. Karşımızdakinin verdiği değer bizimle alakalı göründüğünü düşünmekten çok tercihimizi karıştırmaktan çok kirlenmeyen düşüncemizi sevdiğimizle temizlemek çaremizdir. Onlu ve onsuz olamamak suçu bizi yok etmeden kendimizi yok etmek doğru olacaktır. Tüketen ve tükenen arasında kaldığımızda, -benzer olarak- güneşe karşı çıkan su ne kadar buz olsa da erimeye mahkumdur. Güneş erittiği buzu su eder, peşinden buhar kılar daha sonra buhar ve bulut olan su gölge etmek için güneşin karşılığına geldiğinde, güneş onu suya çevirdiğinde veya sebeplerinden biri olunca bu gidiş gelişin arasında olan bütün olaylar bir yerde güneşin varlığını inkar ettirmese de varlığınıda isbat etmeye değerli olamaz. Sonuçta su yaşadığı bu hikayeden haberli döngüsünde gidiş gelişinden güneş habersiz gibi gaflet içindeyken ağlayan gözü dindirmeye çalışan su hangi amaçla gözden ayrılmayı düşünür ki? Gözyaşı ayrılacağını bildiği gözünden neden ayrılmak istemiştir, ayrılmak istenilen husus değildi.

Ayrılığın durdurulması gereklidir. Bunda sebep olmanın değil, nedeni kaldırmak büyük olana aittir. Büyük küçüğün karşısında hep suçlu konumundan kurtulması gerekir. -nedensizlikler bizi yıkıyor- Eğer bir sonucu yoksa neden sevgi denen alışveriş sebepli veya sebepsiz başlayıp inatla devam etmektedir. Doktorun verdiği ilacın acı değeri olmadıktan sonra vitamin gibi şeker ilaçlar etki etmedikleri gibi aldanmanın bir işaretidir.-tatlı sözler- Acı ilaç içmeye alışmış diye doktorun oralı olmaması ise hastayı yıkar gider. Bazen beklenenin tersini yapmak doğru olan hareket değil mi, olmasını beklediğimiz hareketi karşımızdaki anlar/anlamaz olduğu halde; lakin biz onu anlamadıktan sonra karşımız bize uzak ve yakın olması çokta değerli değildir. Bize düşen hisse karşımızdakinin sırlı ve gizli dünyasından çok kendimizdekinin gerçeğine varınca onun alemi kendimizde kaybolup gider. Benim dediğimiz bütün şeyler bize ait olmaktan çok ortak olduğumuz şeyler olduğunu bilince merhametli olmak en güzel yoldur.

Acıdığımız veya sevdiğimiz her şey bir ayrılık ve birleşmenin arasında kaybolacaktır. Hepimizin birbirine yakın olması düşünülmez. Ancak birleştiğimiz sevgide buluşma bize ait olmaktan çok Allah Teâlâ'nın muradı olunca bazı sevgilerin ifadesinin gerçeğini tam

bulmadığımızda suçlunun kim olduğunu ararsak, o hakikatte yine Allah Teâlâ'ya ait gibi görünecektir. Çünkü o da bazen kıskanır, bu kıskançlık nedeniyle kendinden uzaklaşmasını istemediğini, istediğinden uzak tutar. Ancak bu bazen yine onun iradesiyle askıdan indirilirse de herşey olduğundan çok değişik durum gösterince, sevgililer birbirlerini arar olsa da bir engel onları sürekli buluşturmaz. Bu sevgi ile oluşan şuleler bedenleri kavururken aslında birleşme yolunu açığa çıkarmıştır. Çünkü aşk ateşi bedenleri yakarken çıkan küller birbirine muhalif olmadan bir tas içinde birleşir. Bu birleşmeyi ayıran rüzgarlar onları dağıtsada her zerrede onları buluruz. Her şey bitmiştir. Birleşme olmuş ayrılma olmuş kalan ise yine ilahi yalnızlıktır. Diyorum ki, bütün bunlar olacağını bilirken sevenlerin uzak kalmasının unutmanın bir değeri var mıdır?

Ey dostum ey sevgilim sözleri her şekilde yalan olacağını bildiğimizden içi boş noktayı doldurmaktan vazgeçersek, kara veya ak deliğin içinde kaybolacağımız işaretini gördüğümüzde ne yapmalıyız?

İçi dolu ile içi boş nokta birleştiğinde yine nokta kalıyorsa ayrı durmanın gereği yoktur.

İhramcızâde İsmail Hakkı

Prometheus- GOETHE

Karart gözlerini Zeus,
Duman duman bulutlarla;
Diken başlarını yolan çocuk gibi de
Oyna meşelerin, dağların doruklarıyla.
Ama benim dünyama dokunamazsın,
Ne senin yapmadığın kulübeme
Ne de ateşi kıskandığın ocağıma.
Şu evrende siz tanrılardan
Daha zavallısı var mı bilmem:
Kurban vergileri
Dua üfürükleriyle beslenir
Haşmetli varlığınız zar zor.
Size umut bağlayan budalalar,
Çocuklar, dilenciler olmasa
Yok olur gidersiniz çoktan.
Ben de bir çocukken
Ne yapacağımı bilmez olunca
Çevirirdim güneşe doğru
Görmediğini gören gözlerimi:
Yakarışımı dinleyerek
Bir kulak varmış gibi yukarda:
Varmış gibi derdimle dertlenecek
Benimkine benzer bir yürek yukarıda.
Azgın devlere karşı
Kim yardım etti bana?
Kim kurtardı beni ölümden,
Kim kurtardı kölelikten?
Şu benim yüreğim değil mi,
Kutsal bir ateşle yanan yüreğim,
Her işi başarmış olan
O değil mi çoşup taşarak
Yukarıda uyuyanı aldatarak
Başımı beladan kurtaran?
Benim seni kutlamam mı gerek? Niçin?

100 Yazılar

Hiç derdine derman oldun mu sen

Derdine derman bulamayanın?

Gözyaşını sildin mi hiç

Başı darda olanların?

Kim adam etti beni?

Güçlüler güçlüsü Zaman.

Ve önü sonu gelmeyen Kader, değil mi?

Onlar değil mi

Senin de benim de efendilerimiz?

Sen yoksa beni

Yaşamaktan bıkar mı sandın?

Kaçar çöllere giderim mi sandın

Açmıyor diye

Bütün düş tomurcukları?

Bak işte, yerli yerindeyim;

Đnsanlar yetiştiriyorum bana benzer;

Bütün bir kuşak benim gibi,

Acılara katlanacak, ağlayacak,

Gülecek, sevinecek

Ve aldırış etmeyecek sana

Benim gibi!

Kaynak. Aiskhylos, Zincire Vurulmuş Prometheus, (Çev. A.Erhat, S.Eyuboğlu), Ankara, 1967, s. 59-61.

ORHAN SEYFİ ARI –[12.12.1918-1992]

Orhan Seyfi Arı

Ali Nesim "Batmayan Eğitim Güneşlerimiz" isimli eserinde Akıncılar Ortaokulu'nda uzun yıllar görev yapan Orhan Seyfi Arı'nın anılarını öyle anlattı:

"1953'te Luricina'ya bir yıl önce açılan ortaokula gönderildim. 1959'a kadar orada kaldım. İlk gittiğimde okulda 30 öğrenci vardı. Ayrıldığımda ise 60-70 öğrenci olmuştu. Köyün Muhtarı Ali Rauf Efendi okulun sürdürülmesi ve kalkınması için çalıştı. Luricina'da o zaman iki bin nüfus vardı. Ancak çocuklarını okula yollamazlardı. Kapı kapı, tarla tarla dolaşıp öğrenci toplardım. Hatta iki üç yıl önce ilkokulu bitirenleri. Fakir çok olduğu için duhuliyeyi ödeyemezlerdi. Bir yardım sandığı kurdum ve okulu sürdürdüm. Akıllı çocuklar vardı. Son ayrıldığımda üç öğretmenlerden ikisi köyden yetişmişti. İlkokula giden çocuklar Türkçe bilirdi. Yaşlılar Rumca konuşmaya devam ederdi. Zaman geldi ki Rumca bilen kalmadı."

"1953 Baf depreminden dolayı çoluk çocuk hep darda olduğumuz için durum perişandı. Ailemi çadır altında bırakıp Akıncılar'da işe başladım. Yaşamaya alışkın olduğum yerlerden çok farklı bir yerdi burası. Bir an ben, suyu, elektriği olmayan, yollar berbat, ağaçtan, çiçekten yoksun bu köyden ailemle nasıl yaşarım diye düşünürken ideal öğretmen Moreket'in 13 yıl önce bana söylediklerini hatırladım. Böylece oraya gitmemek için yaptığım isyandan mahcup oldum ve büyük bir zevkle çalışmaya koyuldum.

O zaman okuması yazması çok az olan Akıncılar köyünün temiz Anadolu köylüsuünden farksız olduğunu gördüm. Akıncılar köylüsü medeni diye bilinen yerlerdeki pek çok insanın sahip olmadığı güzel hasletlere sahipti. Bu yüzden de çalışmaya güç buldum. Akıncılar köyünde de mesleğimin en tatlı anlarını yaşadım. Çok çalıştığıma ve faydalı olduğuma inanıyorum. Köyden ayrıldıktan 30 yıl sonra dahi ben köyden ayrıldıktan sonra doğanların bile beni tanımaları ve benden bahsetmeleri bunun bir kanıtı olsa gerek. Savaş zamanında vatanı korumak elbette ki şarttır. **Fakat barış zamanında vatanı korumanın tek silah okumaktır.** Böylelikle Moreket gibi daha soz edilmeyen kaç mücahidimiz var kim bilir. Kıbrıs toplumu elli yıl içerisinde sıfırdan bu mutlu yıllara ulaşmışsa elbet bu isimsiz mücahitler sayesinde olmuştur. Yaşayanlara hürmetler, göçenlere rahmet olsun."

Resimler ve daha fazla için bakınız:

http://www.familiesofluricina.moonfruit.com/#/ottoman-archives-page-2/4583509753

ŞİİRLERİNDEN

Yetmez mi?

Küçücük bir tozdum, hep uçmak hevesiyle

Yerden yere gezdim, semaları dolaştım
Tekrar o güzelin bir sıcak busesiyle
Bir damla su olup nice deryalar aştım
Taştan taşa çarptı merhamet uman başım
O varlık içinde sade bendim inleyen
Sayısız yaratıktan bir kabuk yoldaşım
Birkaç zerre kumdu şiirimi dinleyen
Yeter bu tahammül, hayat bu ise bıktım
Yeter, gülümseyen bir hayale aldandım
Varsın hak var olsun, itimadımı yıktım
Yetmez mi yıllardır ummanlarda çalkandım

[Sanma]

Ben ne bir şehzade
Ne de bir beyzadeyim
Hep serseri gezerim
Her istekten azadeyim
Cefalı ömrüm geçse de
Sen için ağlamakla
Bir isteğim var sanma
Sana yalvarmakla

Deşme Yaramı

Deşme yaramı lâlem
Ne irin ne kan kaldı
Bir yarı canım vardı
Onu da canan aldı.

Cana da rağbetim yok
Halim olsa da beter.
Aşıkım ben ezelden
O ıztırabım yeter.

Canımda kanımda hep
Aşk ile ıztıraptır.
Ne varsa yârdan gayrı
Hep hayal hep seraptır.

Sanmayın bu hayatta
Çektiğim hep cefadır
Aşkımla ıztırabım
Benim için vefadır.

Aşıkı sadık olan
Dünyayı yalan bilir
Aşkın tadını ancak
Bu deryaya dalan bilir

(Gûya)

Herkes bir maksat için yaratılmış
Ve işini alan almış
Bana da hep seni beklemek kalmış
Aşkınla geçen bir ömür, ömür boyu süren bir rûya
Çok sayılmaz gerçi
Senin için doğmuş, senin için yaşamışım gûya

[Sevmiştim Seni]

Daha doğmadın ufkuma
Hayat buz kadar soğuktur
Gül bahcendir gerçi gönlüm
Onda açan gül soluktur

Ne de çok sevmiştim seni
Senin de bildiğin gibi
Yine bana yar olmadın
Önce söz verdiğin gibi

Kalbimde yer yok kimseye
Senin de bildiğin gibi
Orda hep seni sakladım
Tıpkı gizli bir din gibi

(Kâr Etmedi)

Yıllardır ağlarım
Hiç de kâr etmedi
Seni cezbetmeye
Bir ömür yetmedi

Allahım

Bir ömür boyunca düşündüm
Düşündüm derin derin
Ve anladım ki artık, senin
Aşktır en büyük eserin
Bu dünyada seni sevmeyen sana asıdır
Vadettiğin cennet bile aşk ve şarap deryasıdır
Günahkâr bir kulunum, beni dünyadan kovacaksan kov Allahım
Yeter ki son nefesimde beni şarap çömleğinde boğ Allahım

(O Sevgili)

Tabiatın uyandığı, gönüllerin kandığı, bir Nisandı
Benim de içimde sevmek hevesi uyandı
Görmeden bildiğim, bilmeden sevdiğim
Birisine gönlüm yandı.

Ne melekti o, ne peri, güzellikte onlardan çok ileri,
Hep gönüllerde imiş onun yeri.
Yıllardır bekledim durdum,
Gece gündüz ona tuzak kurdum.

Bir gece sabaha kadar göz yaşlarımla kalbimi yıkadım
Ve aşıklar listesinde yokken adım
O sevgili dayanamadı o gecenin heyecanına
Ve bir anda çekip götürdü beni yanına.

Anladım ki Artık

Dün gece gizlice mezarını açtım
Ve uyandıramayınca seni
Bir seyrini edip kaçtım
Saçların aynı siyah saçlar, gözlerin gene siyah gözlerdi
Eskisinden farksızdı her şeyin
Tek eksiğin
Beni aşka çağıran o sihirli sözlerdi
Heyhat!.. Bilirim!
Anladım ki artık, ne sen dirilebilirsin
Ne ben ölebilirim
Ancak, nasıl ki gönlümü
Kafamı da sana vererek seninle bölebilirim

Mistik Kalbi

"Bu dünyada ben O'nun için ne mi yaptım. Her vesileyle
gönlünü alıp o çok sevdiği tasavvuf şiirlerinden en
güzellerini okuyarak mistik gönlünü coşturdum, o kadar...."

Var, Var.. Yok, Yok
Bir, varmış; bir, yokmuş
Bu varlıkta olmayan şey yokmuş:
Kulağa gelen bütün sesler, işitilmeyen bütün nefesler
Gözün aldığı bütün renkler, onlardaki ahenkler
Açan çiçekler, uçuşan kuşlar, böcekler
Bütün ötüşler ve nağmeler, ağlayışlar, melemeler
Bütün kahkahalar, yaşlar
Bütün yalvarışlar, döğüşler, yarışlar
İyi, kötü, bütün bakışlar
Hele aşkta boğulup ateşte yanışlar
Ekmeden biçen, doymadan içen
Ölümü hayata dönüştüren düşünen ve düşündüren...
Amma, bunlar, bunlardan evvelkiler

Ve bunlardan sonrakiler

Her ne ki var

'Hep, hep, bir yokluğa dollar '

Cünkü:

Dünkü,

Bugünkü,

Ve gelecek

Büyük gerçek,

Dünyalar ve dünyan,

Dünyanın özeti insan,

İnsanın mayası,

O'nun her icadı,

'Hep, hep.. kendi aynası '

Bir, varmış; bir, yokmuş

İşte 'var ' ve 'yok '

Birbirinden ne ayrı, ne az, ne çok!

Yani yokluk yokmuş

Mistik Kişi

Mistik kişi, mistik kişi

Hayal bildiği bu âlemde yok oun işi

Ne şan şeref, ne altın gümüş kaygusu

Kendi emrindedir beş dugusu

Ne korkusu olur ne de kederi

Aranızda yaşıyor gerçi, arşıâlemdir onun yeri

Madde eşittir sıfır onun yüksek katında

Lastik bir toptur dünya ayağının altında

Bir avucunda güneş bir avucunda ay

Ölmekte dirilmekte onun için çok kolay

Kader kılıcının ne kabzasıdır ne kınıdır

O, onu kuşananın en yakınıdır

Ne habercidir ne o haberdir

Her zaman için o her ikisi ile beraberdir

Beş parmağındaki beş anahtar

Mistik âleminin yetmiş bin kapısını açar

Mistik kişi kendi âlemini altıncı bir hisle bilir

Ne mekân darlığı ne zamanın sağırlığı onu ezebilir

Kuşatmaz onu demir parmaklık, beton duvar

Onun için hakiki özgürlük, hakiki mutluluk var

(Mistik Gönül)

Bir sevdalının buse çalışı gibi

Sevdanın kalbe çöküp kalışı gibi

Bir güzelin şeytana aldanışı gibi

Sönmeyen aşkımın sinemi yakışı gibi

Bir âlem var içimde

Bir bahar sabahı goncaların uyanışı gibi

Körpe gönüllerde sevdanın yanışı gibi

Bir yaz gecesi suların hazin akışı gibi

Bir ceylân gözlünün masum bakışı gibi

Dalgalanır gönlüm her biçimde

Kaynak: Orhan Seyfi Arı, Gönülden Çizgiler

DER HİMMEL ÜBER BERLİN/ Berlin Üzerindeki Gökyüzü/ Arzunun Kanatları

Berlin Üzerindeki Gökyüzü, 1987 Almanya Fransa ortak yapımı şiirsel fantastik filmdir. Özgün adı Der Himmel über Berlin olan film ABD'de Wings of Desire (Tr: tutkunun, arzunun kanatları) adıyla gösterilmişti. Film Türkiye'de Nisan 1989'da 8. Uluslararası İstanbul Film Festivali kapsamında gösterildi.

2006 yılında ise filmin Türkçe seslendirilmiş videoları DVD ve VCD formatlarında Arzunun Kanatları adıyla Türkiye'de piyasaya verildi

Geniş bilgi için devamını okuyunuz

Filmden

'Çocukluk Şarkısı – Peter Handke'

Çocuk daha henüz çocukken kollarını sallayarak yürürdü.

Derenin ırmak olmasını isterdi, ırmağın sel,

bir su birikintisinin de deniz olmasını.

Çocuk henüz çocukken çocuk olduğunu bilmezdi.

Herşey yaşam doluydu ve tüm yaşam birdi.

Çocuk henüz çocukken hiçbirşey hakkında fikri yoktu.

Alışkanlıkları yoktu

Bağdaş kurup otururdu, sonra koşmaya başlardı.

Saçının bir tutamı hiç yatmazdı

ve fotoğraf çektirirken poz vermezdi…

Çocuk henüz çocukken şu sorulara sıra gelmişti.

Neden ben benim de sen değilim,

Neden buradayım da orda değilim.

Zaman ne zaman başladı ve uzay nerede bitiyor.

Güneşin altındaki yaşam sadece bir rüya mı?

Gördüklerim, duyduklarım, kokladıklarım sadece dünyadan önceki dünyanın bir görüntüsü mü?

Gerçekten kötülük var mı?

Gerçekten kötü insanlar var mı?

Nasıl olur da ben olan ben olmadan önce var değildim ve nasıl olur da ben olan ben, bir zaman sonra ben olmayacağım…

Çocuk daha henüz çocukken ıspanağı, bezelyeyi, sütlacı ve karnabaharı ağzında geveleyip dururdu,

ama şimdi hepsini yiyor, üstelik mecburiyetten değil.

Çocuk henüz çocukken bir keresinde yabancı bir yatakta uyandı.

Şimdi tekrar tekrar uyanıyor.

Bütün insanlar güzel görünürdü, şimdi ise sadece bazıları.

Cenneti gözünün önüne getirebiliyordu, şimdi ise tahmin ediyor.

Hiçliği düşünmezdi, bugün ondan ürküyor.

Çocuk henüz çocukken hevesle oyun oynardı,

şimdi ise ancak yaptığı işle heyecanlanıyor.

Çocuk daha henüz çocukken elma ve ekmek yemek yeterliydi.

Bu bugün de böyle.

Dutlar ellerini doldururdu, bugün ki gibi

Taze cevizler buruşuk bir tat bırakırdı ağzında, hala bırakıyor.

Çocuk henüz çocukken bir dağın doruğuna vardığında biraz daha yükseğini arzululardı hep,

Büyük bir şehir gördüğünde daha büyüğünü isterdi, bugün de böyle bu.

Coşkuyla ağaçların dallarına tırmanırdı tepedeki kirazları toplamak için, bugün de böyle bu.

Kızarırdı yüzü yabancıların gözü üstündeyken, bugün de bu değişmedi.

Sabırsızca ilk düşen karı beklerdi,

bugün de yaptığı gibi.

Çocuk daha henüz çocukken

zıpkın gibi bir çomak fırlattı ağaca

bugün hala titrer çomak o ağaçta.

Peter Handke

**

Burada, açık havada, insanın kafasını ışığa doğru kaldırmasının avuntusu.

Güneşin aydınlattığı renkleri insanların gözlerinde görmenin avuntusu.

Sonunda çılgın, sonunda artık yalnız değil.

Sonunda çılgın, sonunda özgür.

Sonunda çılgın, sonunda huzurlu.

Sonunda çılgın ve sonunda içsel bir ışık.

**

Ve ona doğru koştu ve koştu.

Ve ondan sonra ona sarıldı.

Orada küçük bir ev var o evin iki katı var.

Ve bir de terası.

Orada her gün yüzmeye gideceğiz.

Orada oturan adamın adı da Peter.

Bu karakteri anlamıyorum bile.

Bu rol hakkında bu kadar az şey bilmem şaşırtıcı.

**

Zamanı, tanıyamayacak kadar çok renginiz var.

Bu renklere takılıyor ve hep gecikiyorsunuz.

**

Anne.

Benim annem aslında hiç olmadı ki.

Babam, babam ise babamdı işte.

Annem öldü.

Gözyaşı yok, keder yok.

Belki daha sonra.

**

Seni hiç sevmedi.

Sen ise sevmiş gibi yapıyorsun.

O seni unuttuğu için memnun olman gerek.

Sonunda özgürsün işte.

Şu anda ölüp, ondan sonra tekrar yaşamaya devam etmek istiyorum

**

Yağmurun altında şemsiyesini kapatıp kendini ıslanmaya bırakan bir kadın yolcu.

Öğretmenine eğreltiotunun topraktan nasıl çıktığını anlatan bir öğrenci.

Buna şaşıran bir öğretmen.

Varlığımı hissedince saatine dokunan kör bir kadın.

Böyle ruhani bir şekilde yaşamak, sonsuza dek her gün insanların arasına karışmak çok güzel.

Hayaletliği ispatlamak.

Ama bazen bu sonsuz, ruhani varlığımdan sıkılıyorum.

Sonsuza dek her şeyin üstünde süzülmek istemiyorum, üstümde bir ağırlık hissetmek istiyorum.

İçimdeki sınırsızlığı kaldırıp, beni toprağa bağlasın.

Her adımda ya da rüzgar esintisinde, Her zamanki gibi "daima" ve "sonsuza dek" değil.

Kağıt oynanan bir masaya oturmak, selamlanmak.

Bir baş işareti yeter.

Şimdiye kadar katılmış olsak da bu göstermelikti.

Aslında geceleri boks maçlarına göstermelik olarak katıldık.

Sonra göstermelik olarak balık tuttuk.

Sofralarda göstermelik olarak oturduk, orada yedik ve içtik ama göstermelikti.

Kuzular kızarttık ve şarapları beklettik.

Dışarda çöl çadırının yanında, hepsi göstermelik.

Hemen bir çocuk yapıp ağaç dikmek istiyorum demiyorum.

Ama uzun bir günden sonra Philip Marlowe gibi eve gelip, kediyi beslemek güzel olurdu.

Ateşinin çıkması, gazeteden parmaklarının boyanması, sadece ruhsal olarak değil, gerçek bir yemekle beslenmek.

Bir boyun veya kulak çizgisinden etkilenmek.

Yalan söylemek, istediğin kadar.

Yürürken iskeletinin de beraber geldiğini hissedebilmek.

Her şeyi bilmek yerine, tahmin etmek zorunda kalmak.

"Ah" "Oh" "Ah" ve "Yo" diyebilmek.

Evet ve amin yerine.

Evet.

Bir kere de olsa kötülükten heyecan duymak.

Geçen insanlardan dünyanın tüm kötü ruhlarını ve şeytanlarını alıp, onları dünyaya saçabilmek.

Yabani biri olmak.

Ya da en sonunda masanın altında, ayakkabılarını çıkarabilmeyi hissetmek.

Ya da parmaklarını oynatabilmek.

Yalın ayak, böyle.

Yalnız kalmak, oluruna bırakmak, ciddi olmak.

Ancak, ciddi kalabildiğimiz ölçüde yabani olabiliriz.

Bakmaktan başka bir şey yapma.

Topla, kanıtla, doğrula, koru.

Ruh olarak kal.

Mesafeli ol, sözüne sadık kal.

Şuna bak, üstü açık bir araba.

Böyle bir araba alınmaz.

Ancak çalınır.

- Ya da senden çalarlar.

- Ama bir düşünsene.

Üstünü aç ve bu şehirden kaç.

Böyle bir arabayla mı?

**

Tropik yağmurlar bölgeyi çok etkiler.

Düşen yağmurlar, yağmur ormanlarının oluşmasında çok önemlidir.

Kafasını dik tutarak, her şeye meydan okumaya karar verdi.

Tilki kaçtı ve bir daha asla oraya dönmemeye karar verdi.

Artık bu kadarı da fazla dedi.

Daha sonra tüm bunların ne anlama geldiğini, anlamaya karar verdi.

Anlat bana masalcıların ilham perisi.

Dünyanın bir ucuna savrulmuş, hem çocuk hem yaşlı, herkesin kendini bulduğu kişi.

Zamanla, beni dinleyenler, okuyucularım oldu.

Artık bir daire şeklinde değil, birbirlerinden ayrı oturuyorlar ve hiçbirinin bir diğerinden haberi yok.

Ben çatlak sesli bir ihtiyarım.

Ama anlattıklarım hala, derinlerden yükseliyor ve o hafif, aralık ağız, onu tekrarlıyor, Hem güçlü hem de kendini zorlamayan bir şekilde.

Bu, öyle bir edebiyat ki, kimsenin, kelimelerin ve cümlelerin, ne anlama geldiğini bilmeleri gerekmiyor.

Belki de başka bir doktora gidecek kadar parası yok.

Onu dört yıldır görmüyorum.

Ve iki yıldır da hastaymış.

Sonsuz yaşam için ne zaman kendi sözlerinizle dua edeceksiniz.

Hepiniz hainsiniz.

Banka hainleri.

Ama ondan sonra yeni eşyalar geliyor ve aklımı karıştırıyorlar.

Ben neden yaşıyorum ki?

O zamanlar ne güzel günlerdi.

İlk yüzen de o olmuştu.

- Anne.

- Hepsini nasıl ödeyeceğim?

Kira çok pahalı.

Sen kayıpsın.

Ama bu daha uzun da sürebilir.

Ebeveynlerin seni evden attı, karın seni aldattı, dostun başka bir şehirde, çocukların ise sadece kekelemelerini hatırlıyorlar.

Aynanın karşısına her geçişte, kendine bir tane vurabilirsin.

Ama bir şey var.

Evet, var.

Ben hala buradayım.

Eğer istersem, gerçekten isteyebilirsem, sadece istemem gerek.

O zaman bu durumdan kurtulabilirim.

Bu duruma kendim düştüm, ve ancak kendim çıkartabilirim.

Gülünç bir durum.

- Annem haklıymış.

**

yoktu ki.

Birkaç gün önce, bir ay önce.

Ben çok yalnızım.

Bu ne kadar aptalca değil mi?

Evet, aptalca ama ben yine de yalnızım.

Aptalca olduğunu biliyorum ama yalnız olmamı engellemiyor.

Ve hayatlarının sonuna dek gerçekten mutlu yaşadılar.

**

Garip.

Hiçbir şey hissetmiyorum.

Her şey bitti.

Ve hiçbir şey hissetmiyorum.

Bakın bir melek geçiyor.

Kendimi kötü hissettiğim için, vicdan azabı duymaktan vazgeçmeliyim.

Sanki acının bir geçmişi yok.

Her şey gerçek olamayacak kadar güzelleştiğinde bitiveriyor.

Sonunda, dışarda, şehirdeyim.

Ben kimim?

Ve ne hale geldim?

Çoğunlukla, üzgün olamayacak kadar bilinçliyim.

Birinin bana bir aşk sözcüğü söylediğini duyabilmek için çok uzun süre bekledim.

Sonra da ülke dışına çıktım.

Keşke biri bana, "Bugün seni çok seviyorum. " diyebilseydi.

Ne güzel olurdu.

Başımı kaldırmam yeter.

O zaman dünya gözlerimin önünde açılıp kalbimi doldurur.

Çocukken bir adada yaşamak isterdim.

Yalnız bir kadın, güçlü ve yalnız.

Evet, işte bu.

Her şey o kadar boş ve uyumsuz bir durumda ki.

Korku, Korku Korku Korku Korku Korku Korku.

Tıpkı ormanda yolunu kaybetmiş küçük bir hayvan gibi.

Kimsin sen?

Artık bilmiyorum.

**

Her şey istediğimiz gibi olmuyor.

Çok boş.

Her şey çok boş.

Hiçbir şey düşünmemek, sadece burada olmak.

Burada bir yabancıyım ama yine de her şey çok tanıdık.

Kaybolma ihtimalim kesinlikle yok.

Ne yöne gidersen git sonunda duvara varıyorsun.

Bir fotoğraf otomatının önünde beklersin ve başka birinin fotoğrafı çıkar.

Yeni bir hikaye böyle başlayabilir.

Yüzler Yüzleri görmek istiyorum.

**

Bu akşamdan korkuyorum.

Çok saçma.

Korku beni hasta eder.

Çünkü her zaman sadece bir tarafım korkar ve diğer tarafım da buna inanmaz.

Yaşamımı nasıl sürdüreceğim?

Belki de asıl sorun bu değildir.

Nasıl düşüneceğim?

O kadar az şey biliyorum ki.

Belki de sadece çok meraklı olduğumdandır.

Bazen çok yanlış düşünüyorum.

Çünkü o sırada kendimi başka biriyle konuşurken düşünüyorum.

Zaten kapalı olan gözleri tekrar kapamalı.

O zaman taşlar da yaşar.

Carny ardında bir deri, bir kemik, bir at bıraktı.

Ona keder adını takmıştı, ve orada sığ isimsiz bir mezar vardı.

**

Renklerin yanında olmak.

Renklerin.

Akşam göğündeki neon ışıkları.

Kırmızı ve sarı tramvay.

Özlem, bir erkeği özlemek.

İçimden bir dalga gibi yükselen sevginin özlemi.

Zaten beni bu kadar beceriksiz kılan budur; arzusuzluk.

Sevgiyi arzulamak sevgiyi arzulamak.

Öyle aptal aptal bakma.

Daha önce hiç ölen birini görmedin mi?

**

Bir şelalede yüzebilmek Yağmurun ilk damlalarının lekeleri.

Güneş.

Ekmek ve şarap.

Sek sek oyunu.

Paskalya.

Yaprakların damarları.

Rüzgarda dalgalanan otlar.

Taşların renkleri.

Bir derenin dibindeki taşlar.

Dışarıdaki beyaz bir masa örtüsü.

Evin içinde, evle ilgili bir rüya.

Yan odada uyuyan kişi.

Pazar gününün sakinliği.

Ufuk.

Odadan bahçeye düşen ışık.

Gece uçağı.

Elleri bırakıp, bisiklet sürmek.

Güzel yabancı kadın.

Babam.

Annem.

Karım.

Çocuğum.

Dünya sanki kararıyor.

Ama ben, şarkımda, en başta olduğu gibi, beni ayakta tutan şarkımda, şimdinin karmaşasından ve gelecekten korunuyorum.

Bitti artık eskisi gibi yüzyılların içinde, bir ileri bir geri atıp tutmalar.

Artık sadece bir günden diğerine düşünebiliyorum.

Kahramanlarım artık savaşçılar ve krallar değil.

Barışın unsurları, birbirine denk unsurlar.

Kuru soğan da, bataklıktaki ağaç kütük kadar iyidir.

Ama kimse barış hakkında, epik bir şarkı söylemeyi başaramadı.

Bu barışta ne vardır ki pek uzun sürmez ve ondan pek bahsedilmez.

Şimdi mi bırakmalıyım?

Bırakırsam insanlık öykücüsünü kaybedecek.

Ve insanlık bir kez öykücüsünü kaybetti mi çocukluğunu da kaybetmiş olur.

**

Bitti.

Ve yine sanki içim karardı.

Bu korku.

Bu ölüm korkusu.

Neden ölüm olmasın?

Bazen en önemli şey, güzel olmak başka hiçbir şey değil.

Kendine aynada bakmak.

Sanki kendini düşünürken seyretmek gibi.

Ne düşünüyorsun?

Şunu; korkabilirim ama bundan bahsetmemeliyim.

Kör değilsin kalbin de çarpıyor üstelik de ağlıyorsun işte.

Büyük derdi olan küçük bir çocuk gibi ağlamak istiyorsun.

Neden ağlıyorsun, biliyor musun?

Kimin için?

Kendim için değil.

Ben de bilemiyorum artık.

Keşke bilseydim.

Hiçbir şey bilmiyorum ki.

Biraz korkuyorum.

Geçti işte.

Geçti.

Yine gelir, ama olsun.

Cesur ol.

**

Seni göremiyorum ama biliyorum buradasın.

Hissediyorum.

Buraya geldiğim andan beri.

Keşke yüzünü görebilsem.

Gözlerinin içine bakıp, burada olmanın ne kadar iyi olduğunu anlatabilsem.

Bir şeylere dokunabilmek.

**

Eski insanlardan duyduğum, ancak bugün anlayabildiğim bir deyiş var.

"Ya şimdi ya hiç" geçit anları.

Ama başka karşı kıyı olmayacak.

Geçit, suda olduğumuz müddetçe vardır.

Haydi, zamanın ve ölümün geçidine girelim.

Biz doğmamışların gözlem yerinden aşağıya.

Seyretmek, aşağı bakmak değildir.

Göz hizasında gerçekleşir.

**

Kim olduğumu sorsalar söyleyemem.

Kendimi tanımıyorum.

Soyum sopum yok.

Memleketim yok ve bundan memnunum.

Buradayım, özgürüm, istediğimi hayal edebilirim, her şey mümkün.

Başımı kaldırmam yeterli.

Hemen dünya oluveriyorum.

Şimdi burada bu meydanda.

Bu mutluluk hissini hiçbir zaman kaybetmeyeceğim.

Burada ne yapıyorsun?

Oturuyorum.

Üzgün müsün?

Hayır.

Hasta mısın?

Evet.

Neyin var ki?

Eksiklik.

Evet.

Tutabilecek tek şey çifte bir düğün.

Eksiklik.

Belki de açtır.

Belki de içecek bir şeyi yoktur.

Bunu anneme anlatacağım.

**

Bana ister bak, ister bakma.

İster elini ver, ister verme.

Hayır bana elini verme.

Bakışlarını uzaklaştır.

Sanırım bugün yeni ay var.

Gece pek sakin değil ama şehirde hiç kan akmayacak.

Ben hiç kimseyle oynamadım.

Buna rağmen hiçbir zaman gözlerimi açıp şöyle demedim.

İşte şimdi ciddi.

Nihayet ciddileşiyor.

Böylece yaşlandım işte.

Yalnız ve ciddi değildim hiç.

Zaten zaman ciddiyetsizdir.

Hiç yalnız kalmadım.

Ne tek başınayken, ne de biriyle birlikteyken.

Aslında artık yalnız olmak isterdim.

Çünkü yalnızlık şu demektir.

"Artık bir bütünüm" Artık bunu söyleyebilirim.

İşte bu gece ben de nihayet yalnızım.

Tesadüfler artık bitmeli.

Karar vermenin yeni ayı.

Yazgı diye bir şey var mı bilmiyorum, ama karar vermek diye bir şey var.

Karar ver.

Bak biz zamanız şimdi.

Sadece bütün şehir değil, bütün dünya bizim bu önemli kararımıza katılıyor.

İkimiz iki kişi olmaktan da öteyiz.

Bir şeyleri oluşturuyoruz.

Seninle halkın yerinde oturuyoruz, ve bütün meydan bizimle aynı dilekleri paylaşan bir sürü insanla dolu.

Oyunun kurallarını biz belirliyoruz.

Ben hazırım ama şimdi sıra sende.

Oyun senin elinde.

Ya şimdi ya da asla.

Bana ihtiyacın var.

Bana ihtiyacın olacak.

İkimizin hikayesinden daha büyük bir hikaye yok.

Erkeğin ve kadının hikayesi.

Bu devlerin hikayesi olacak.

Görünmez ama aktarılabilen, yeni bir neslin hikayesi.

Bak, gözlerime bak.

Onlar zorunluluğun resmidir.

Buradakilerin geleceğinin resmi.

Dün gece rüyamda o yabancıyı gördüm.

Yani kocamı.

Ben bir tek onunla yalnız olabilirim.

Ona karşı açık olabilirim alabildiğine açık.

Sadece onun için.

Bütün olarak içime alabiliyordum onu.

Onu paylaşılan saadetin labirentiyle sarmalayabiliyordum.

Biliyorum.

O sensin.

Bir şey oldu ve olmaya da devam ediyor.

Bağlayıcı bir şey.

Aslında önce geceleyin oldu, ve şimdi gündüz de devam ediyor.

Asıl şimdi.

Kim kimdi?

Ben onun içindeydim, o da benim etrafımda.

Bu dünyada, kim bir başkasıyla beraber olduğunu iddia edebilir ki?

Ben onunla birlikteyim.

Bundan ölümlü bir çocuk yaratılmadı sadece, ölümsüz bir birlikteliğin resmi yaratıldı.

Bu gece hayret etmeyi öğrendim.

O beni yurduma geri getirdi ve ben yurdumun yolunu buldum.

Bir zamanlar Bir zamanlar olduysa demek şimdi de olacak.

Yarattığımız resim bana ölürken refakat edecek.

Onun içinde yaşamış olacağım.

Öncelikle birbirimize hayret etmek.

Yani kadın ve erkeğe, hayret etmek beni insan yaptı ve şimdi hiçbir meleğin bilmediğini biliyorum diyebilirim.

Bana beni arayacak olan erkeklerin, kadınların ve çocukların isimlerini verin.

Ben onlara hikaye anlatan, şarkı söyleyen, yöneten adamım.

Çünkü bana başka hiçbir şeye ihtiyaçları olmadığı kadar ihtiyaçları olacak.

İşte limana vardık.

Devamı gelecek.

Tüm eski meleklere adanmıştır. Ama özellikle Yasujiro, François ve Andrej'ye

11 SAYISININ ARDINDAN

Hzl: Sibel ATASOY
[Alıntı]

Bu hadise bir kere daha şunu iyice anlamamı sağladı; tercihler yapmak, karar vermek aslında ne büyük bir güç ve muhteşem bir olabilme potansiyeli taşıyor. Biz bunu hayatımızın her anında yapıyoruz ve muhtemelen hiç farkına varamıyoruz. Birey olmanın, olmazsa olmaz şartı bence bu..."

"Geçen haftadan beri elimde olan İngilizce bir kitapta çok ilginç bir pasaja rastladım. Kitabın adı; **'In Search of the Ultimate Building Blocks.'** Çok zor okuyorum, ağır bir konu, kuantumla ilgili. Bir yerinde şöyle diyor; uzay zamanın boyutunu gösteren sihirli sayı 11 olarak bulundu. Bunların üç tanesi normal uzay ve biri zamandır, geriye kalan yedi boyut kapanmıştır. Şunu sorguluyor:

Niçin süpersimetri?

Niçin onbir boyut? Niçin her şeyi son derece alımlı ve simetrik yapıyor?"

"Aman Tanrım! Gerçekten böyle mi diyor?"

"Şaşıracağını biliyordum ve ben de çok irkildim doğrusu okurken. Artık ne diyeceğimi bilemiyorum."

Ellerim yine buz gibi olmuştu, titremeye başlamıştım. Akımdaki yer sallanıyordu ve üstümdeki gökyüzü büyük gümbürtüler arasında başıma çöküyordu. Ben böyle hissediyordum daha doğrusu.

"Şimdi aklıma geldi Sezen, karar vermek İngilizce'de "decide" biliyorsunuz. Kelimenin kökü yani cide Latince'de iki şeyden birini yok etmek, öldürmek, tüketmek anlamına gelirmiş, öyle hatırlıyorum. Yani her karar, en azından bir hayat ve bir ölüm getiriyor. Seçtiğini yaşatmak, seçmediğini öldürmek pahasına kazanılıyor. İlginç değil mi?"

Aramızda oluşan fevkalade duygusal ortam, beni günlerdir rahatsız, huzursuz eden konuyu açmam ve sonuna kadar samimi olmam için beni zorluyor;

"Bu arada size bir sır vereyim

…

"11... İki kat yaratıcılık enerjisi ve güven olarak kısaca özetlenebilir. Evren, tüm değişik yaratılış formları olarak tezahür eden ve onların içinden birbirine doğru akan enerjiden oluşmaktadır. Bütün varlıkların, hatta bir kayanın içinde enerji depolanmış halde bulunmaktadır. Bu enerji, bitki, hayvan ve insanlarda harekete geçerek onların faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Enerjinin dinamik doğası ifade edilmeyi ve serbest hale geçirilmeyi bekler, hatta talep eder.

Yaratıcı enerji iki tarafı keskin bir kılıç gibi, hem lehimize hem de aleyhimize çalışabilecek bir büyük güçtür. Ki bunu yalnızca 1 sayısı oluşturabilir, 11 ise bu güçlü enerjiyi ikiye katlayarak büyütür.

Yaratıcı enerjinin gücü; eski engelleri, kabulleri, bendini aşmış bir nehir gibi yıkar, önüne katıp sürükler ve yeni bir başlangıcın temellerini atar. Bu enerji nehri, kolayca durdurulamayacak kadar zorlayıcı bir güce sahiptir ve eğer kendine kanalize olacağı bir alan

sunulmazsa yapıcı değil yıkıcı olacaktır.

Yaratıcı enerji, bireylerin ya da bir bütün olarak varlıkların geleneksel olanı değil **"az seçilen yolu"** tercih etmelerini ve belki bu nedenle garip, tuhaf diye nitelendirilmeyi göze almalarını talep eder.

Birden fazla varlığın 11 enerjisi bileşimleri, ateşli yaratıcı enerji kıvılcımları üretir ve bu enerji kanalize edildiği alanda çok özel bir manyetizma oluşturur. Bu tür ilişkiler birlikte her şeyi yaratabilirler. Tıpkı oksijen ve ateş gibidirler.

Çok detaya girmek istemiyorum ancak burada en önemli husus; 11 enerjisinin zapt edilemez gücü, eski ve yıpranmışı, yeni ve taze olanla değiştirebilme yetişidir.

Bu arada 11 rakamı bana nedense ünlü Asil ile Kaplumbağa Paradoksu'nu hatırlattı. Zenon M.Ö 5. yüzyılda da sonsuzluk ve diziler üzerinde yaptığı araştırmalar neticesinde bulmuş bu paradoksu. Asil ile kaplumbağa bir yarışa girişirler, ancak Asil kaplumbağadan on kez hızlı koşabilmektedir. Bu sebeple yarışa kaplumbağa 1000 metre önden başlar. Zenon'a göre Asil rakibine sürekli yaklaşacak ama onu asla geçemeyecektir! Hoş bir paradoks... Eğer sonucu hesaplarsanız Aşil'in kaplumbağaya yetiştiği varsayılan an 1111 1/999 uncu metredir. İlginç bir şekilde sizin 11.11.1999 tarihini anımsatıyor...

1 ve 9 hem matematiksel olarak hem de mistik olarak başlangıç ve bitiş noktalarını işaret ediyor. Dokuzdan sonra yeniden bire dönen sonsuz bir tekrarlanış.

Ayrıca 7, 11 ve 13 sayılarının asal sayı olmalarının da ötesinde bir sihirleri var. Duymuşsunuzdur muhakkak... Üç basamaklı herhangi bir tamsayı alalım. Mesela abc olsun bunu yanyana iki kez yazalım, ya da aynı harflerin sıralarını değiştirerek yazalım. Meydana gelecek altı haneli sayı; 7, 11 ve 13 e tam olarak bölünür...

Bütün sayıları 1 sayısından üretmek mümkün; 1X1 = 1

11X11=121

111X111=12321

1111X1111=1234321

ilginç değil mi? Bunu 9 haneli çarpıma kadar sürdürebiliyoruz, yani;

111111111X111111111=12345678987654321

Sayılar, harfler, şekiller gerçekten evreni anlamanın bir yolu mudur bilmiyorum ama insanı çeken bir büyüsü olduğu kesin.

Kar kristali eğrisinde olduğu gibi; sınırlı bir alan, nasıl sınırsız bir çevre uzunluğuna sahip olabilir? Akıl almaz gibi görünüyor ama bu konularla ilgili olarak, bilim adamları ve mistikler kendi yöntemlerince, büyük çaba gösteriyorlar.

Kaos teorisi son derece ilgi çekici; matematikçi Lorenz 1960'lı yıllarda bunun üzerinde yoğun biçimde çalışmış. Kısaca;

Basit ya da karmaşık, yinelenen bir olguya ilişkin oluşumların tahmin edilebilir bir düzeni yoktur ama tahminler yapılamasa da kaosta bir düzen biçimi vardır. Bu düzen biçimini etkileyen **"Yabancı Çekim Alanı"**dır. Bu çift sarmallı eğrinin bir özelliği hiçbir zaman kesişmemesidir. Bu düzenli görünümlü güzel eğriyi kendini yinelemeyen ve kesişmeyen sonsuz sayıda değişimler oluşturur.

Biz sonsuzluk dediğimizde, uzayı düşünmek eğilimliyiz, oysa ki **"küçük yerlerdeki sonsuzluk"** hemen yanı başımızda, gözümüzün önünde tekrarlanıp duruyor. Yaydan çıkan ok paradoksu gibi. Hoş bunun benzeri birçok sonsuzluk örneği sunulabilir. Yaydan karşıdaki ağaca doğru fırlatılan bir ok hiçbir zaman ağacı bulamayacaktır der önermeyi yapan. Çünkü ok her defasında kalan mesafenin yarısını aşmak zorundadır, matematiksel olarak kalan mesafenin hep yarısı olacaktır... Ama gözümüz okun ağaca saplandığını görür, bu gözlerimizin "küçük alanlardaki sonsuzluğu" görmekte zorlanışı olabilir. Eğer okun atılış açısı düzgün, gönderme kuvveti yeterli ise, zihnimizin tartışmasız olarak beklentisi, okun ağaca saptanmasıdır, başka olasılık yoktur... Ya da varsa bile bizim algı kapılarımız buna henüz kapalı...

Bu olayda bu kadar çok 11 rakamının üstüste yığılısının, bir anlamı olması gerekir. Bunu tesadüfle geçiştirmek, sorgulayıcı zihinlere yakışmayacak, pek bir zavallı kabulleniş olur. Sanırım konunun enine boyuna çok ciddi biçimde incelenmesi gerekir ve yapılabilecek önermeler belki de sizin yolunuzdan geleceklere ya da daha önce geçip gitmişlere alt yapı oluşturacaktır."

Kaynak: Sibel ATASOY, SIRITKAN KIRMIZI AY, 1. Basım Haziran, 2002 İstanbul

CARL GUSTAV JUNG

27 Aralık '08

Berk Yüksel

http://blog.milliyet.com.tr/vitriol

“Kendi kalbine bakamayanın yaşamı bulanıktır; Kendi yüreğine bakabilme cesareti gösterenler gönlünün muradını keşfedenlerdir. Dışarıya bakan rüya görür, hayal dünyasında kaybolur, içeriye bakan uyanır, kendini keşfeder.” Carl G. Jung

> "Vocatus adque non vocatus, deus aderit" "Çağrılsın veya çağrılmasın... Tanrı vardır."
> (C. G. Jung’un evinin kapısının üzerinde yazdığı belirtilen Latince cümle.)
> Jung şöyle der:
> “Ben inanmam, bilirim...”

Carl Gustav Jung 1875 - 1961 yılları arasında yaşamış İsviçreli psikiyatrdır. Analitik psikolojinin kurucusudur. Öğretisi, analitik ruh bilim adıyla anılır. C. G. Jung'un insan ruhunun derinliklerini inceleyen yapıtlarının, Hermetik özellikler taşıdıkları kabul edilmektedir. Semboller, mitler, arketipler ve kolektif bilinçaltı konularındaki fikirleriyle katkılarda bulunmuştur.

“Sembol, bilinçdışı enerjisi tarafından harekete geçirilen ipuçlarıdır. Bilinçdışının kontrollü olarak bilince taşınması, sağlıklı bir süreçtir. Jung psikolojisinde hasta, tanrısal imgeler taşıyan arketiplerle özdeşleştirilir. Bu özdeşleşme, hastanın benlik boşluğunu dolduran önemli bir süreçtir.”

“Akıl hastaları ve mitoslar arasındaki benzerliği araştırmıştır. Bunun sonucunda, akıl hastasının hayallerinin, arkaik simge ve imgelerden oluşan kolektif bir fondan yararlandığını keşfetmiştir.”

“Artık elinde mitolojinin anahtarı var. Ruhun tüm kapılarını açmakta özgürsün.” der Jung.

"Jung kararlarını bilinçaltını dinleyerek alırmış. Bilinçdışının niteliğini ve algılamalarını araştırmıştır. Bu amaçla Kuzey Afrika'da, Amerika'da (Pueblo Kızılderilileri arasında) Arizona'da ve Meksika'da bulunmuştur. Jung hiçbir zaman kendisine yandaşlar aramamış ya da kitleleri çekecek bir düşünce sistemi oluşturmaya çalışmamıştır. Dogmatikliğe her zaman karşı çıkmıştır. Mitoloji ve karşılaştırmalı dinler hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmuştur."

"Jung ekolünde kişiliğin tümü psişe olarak adlandırılır. Latince kökenli olan bu sözcük o dilde ruh anlamına gelse de günümüzde daha çok zihin sözcüğünü karşılamaktadır. Psişe bilinçli ya da bilinçdışı, tüm duygu, düşünce ve davranışları içerir. Psişe birbirinden farklı biçimde çalışan, ancak birbiriyle etkileşim durumunda bulunan sistemlerden oluşur: Bilinç, Kişisel bilinçdışı; kolektif bilinçdışı."

"Bir süre Freud'un öğrencisi olmuş, daha sonra kendi kişilik ve bilinç/altı kuramlarını geliştirmiştir. Önce Freudçuluktan yola çıkan ve sonra ona karşı olan Prof. Jung ruh bilimin çeşitli alanlarında kendine özgü yeni kuramlar ileri sürmüştür. Toplumsal bilinçaltı ve arketipler (ilk örnek) gibi teorileri ve kendi adıyla anılan geniş bir öğretisi vardır."

"Arketip, içgüdünün oto portresidir. Maddi değil imgeseldir. Arketipler başlangıçta varolan düşüncelerdir. Elektriksel olarak bir kutsallık duygusuyla yüklenmiş, ilahi nitelik taşırlar. Örneğin güneşin doğuşu sırasında hissettiklerimiz, arketipal düşünceye örnektir. Benzer biçimde, tam uykuya dalacakken ani sıçramalar da arketipal deneyimlerin yeniden yaşanmasıdır. Arketip, önsel ve ilksel algılama tarzlarıdır."

"Tüm dinsel figürlerin (peygamber, şaman) odaklandıkları önemli bir şey var; içsel vahiy deneyimi... Din psikolojisinde, bütünsellik arketipi, bilinç dışında önemli bir yer işgal eder. Bu bütünsellik süreci, diğer arketipleri de tanrı imgesinin yanına yerleştirir. İsa, bir öz arketipidir. Kişilik bütünlüğüdür. Kilisenin geliştirdiği İsa ise gölgenin, yani şeytan arketipini güçlendiren bir ikincil dinsel değerler sistemidir. Kilise sayesinde İsa, gücünü kaybetmiştir. Kıyamet günü, İsa'nın yarattığı gölgedir." diyor Jung.

"Simya yani Hermetik zanaat, Hıristiyanlığın ödünleyici gölgesidir. Simyada bilinçdışı, maddenin gölgesine yansımalıdır. Jung'da karşıtlıkların mutlak bileşimi kuramı, Merkür çeşmesi arketipiyle simgelenir." Jung doğuştan evrimle getirilen ortaklaşa bilinçdışından söz etmiştir.

Prof. Dr. M. Kerem Doksat şöyle diyor:

"Freud'un önce talebesi ve "veliahdı", daha sonra en ciddi muarızlarından biri olan Jung "ortaklaşa bilinçdışı" ismini verdiği, günümüzde "filogenetik psişe" dediğimiz ve arketiplerle bize ulaşan evrimsel bilgiden bahsetti. Kalıtıma aracılık eden genler de hemen aynı dönemlerde keşfedildi. Genlerin taşıdığı bilgi sadece anne ve babadan gelen değil, onların da ta kendi filumlarının, hatta bütün canlıların evriminden gelen bazı bilgileri ihtiva eder. Hatta canlılıkla cansızlığın arasındaki sınır çok sisli ve tedricî olduğuna göre, evrenin ta ilk

anlarından gelme bazı bilgiler de tevarüs ediliyor olmalıdır; sonuç olarak bütün varlıklar aynı kuarklardan, atomlardan ve moleküllerden oluşmaktadır. Yani temel ve esas, dolayısıyla nihaî bilgi bir şekilde ve bir dereceye kadar taşınmış olmalıdır."

"Jung'un "kolektif bilinç dışı" anlayışı, Freud'un bakışının ötesinde farklı bir yaklaşımda bulunan C. Jung'a göre insan zihni, onun evrimi tarafından biçimlendirilmiştir. Dolayısıyla, bireyin varoluşu onun geçmişiyle de bağlantılıdır. Bu bağlantı, yalnızca kişisel geçmişini değil, kendi türünün geçmişini, hatta insanlığın evrimini içerir. Kişisel bilinçdışının içeriği, daha önce bilinçte varolmuş yaşantılardan oluşur. Kolektif bilinçdışının içeriği ise insanın yaşam süresinde, bilincinde yaşanmamıştır. Kolektif bilinçdışı Jung'un "arketip" dediği imajlardan oluşur. Bu imajlar insana atalarından aktarılırlar. Yalnız insanlık tarihinin değil, insan öncesi evrimin de ürünüdürler. Arketipler, insanın vaktiyle atalarının geliştirmiş olduğu tepkilere benzer eğilimler göstermesinin kaynağını oluşturur. İçine doğduğu dünyanın genel imajı, doğduğu anda insanın içinde de vardır.

"Jung birbirini etkilemesi imkânsız olan kültürlerde dahi ortak semboller keşfetmiştir. Jung aynı sembolleri hastalarının rüyalarında da gözlemlemekte idi. Dolayısıyla arketipler düşüncesini dile getirdi. Jung'un tanımını yaptığı arketipler arasında, doğum, yeniden dünyaya geliş, ölüm, güçlülük, sihir, kahraman, çocuk, üçkâğıtçı, akıllı ihtiyar, toprak ana, dev gibi imgeler, ağaçlar, güneş, ay, rüzgâr, ırmak, ateş ve hayvanlar gibi doğal objeler, yüzük ve silah gibi insan yapısı objeler sayılabilir. Her insan aynı temel arketip imgelerine sahiptir."

İnsan dış dünyasında, bu içsel imajlarının karşılığı olan objelerle karşılaştıkça, bu imajlar da bilinçli gerçeğe dönüşürler. Örneğin, bebek dünyaya geldiğinde, kolektif bilinçdışındaki anne imajı sayesinde annesini algılar ve onunla ilişkiye geçer. Dolayısıyla, insanın algı ve eylemlerindeki seçiciliği kolektif bilinçdışının içeriğiyle açıklanabilir. Bazı şeyleri kolay algılamamızın ve onlara karşı hazır tepkiler verebilmemizin nedeni, kolektif bilinçdışımızda varolan eğilimlerimizdir. Arketipler, bir insanın geçmiş yaşantılarının ürünü olan bellek imajları gibi canlı görüntüler değildir. Örneğin, anne arketipi bir annenin fotoğrafı gibi değildir. Bir benzetme yapmak gerekirse, banyo edilmesi gereken negatif filmleri çağrıştırabilirler. Gerçek dünyada bir karşılığı bulunduğunda, bu belirsiz imajlar, canlı ya da cansız varlıklarda, bizim için anlam taşıyan bir biçimde somutlaşırlar. Arketipler evrenseldir. Bir başka deyişle, her insan aynı temel arketip imajlarına sahiptir. Bir bebek dünyanın hangi yöresinde doğarsa doğsun, anne arketipini de birlikte dünyaya getirir. Ancak kendi annesiyle etkileşime başladıktan sonra bireysel farklılıklar ortaya çıkar. Çünkü çocukla ilişki, bir toplumun diğerine ya da bir aileden diğerine, hatta aynı aile içinde bir çocuktan diğerine farklılıklar gösterir."

"Jung psikoz vakaları ile çalışıyordu ve bireysel bilinçdışı kavramının şizofreniyi açıklamaya yetmediğini gördüğü için kolektif bilinçdışı kavramını ortaya koydu. Felsefe din ve mitoloji bilgisi çerçevesi içinde, şizofrenilerin sabuklamalarını karşılaştırmalı olarak inceledi. Aralarında birtakım paralellikler buldu. Şizofreninin kişisel bastırma ile ilk çocukluk çağları

olayları ile açıklanamayacak bir nedene dayanması, zihinde daha derin bir düzeyin (kolektif bilinçdışı) gerektiğini düşündürüyordu. **Jung'a göre bir insanın yılandan ya da karanlıktan korkması için yılanla karşılaşmış ya da karanlıkta kalmış olması gerekmez. Yılandan ya da karanlıktan korkma eğilimleri, atalarımızın kuşaklar boyu yaşantıları sonucu bize aktarılmış ve beyin dokumuza işlenmiştir.** Jung'a göre içinde doğduğu dünyanın genel bir imgesi, doğduğu anda insanın içinde zaten vardır. İnsan dış dünyasında içsel imgelerinin karşılığı olan nesneleri tanıdıkça, bu imgeler bilinçli gerçeğe dönüşürler. Örneğin, çocuk dünyaya geldiğinde kolektif bilinçdışındaki anne imgesi sayesinde annesini derhal algılar ve onunla ilişkiye geçer. Dolayısıyla insanın algı ve eğilimlerdeki seçiciliği kolektif bilinçdışının içeriğiyle açıklanabilir. Bazı şeyleri kolaylıkla algılamamızın ve onlara karşı belirli tepkilerde bulunmamızın nedeni, kolektif bilinçdışında var olan eğilimlerimizidir. Jung'a göre kişiliğimizdeki en etkili güç tüm insanlık tarihinin deneyimlerini kapsayan kolektif bilinçaltımızdır. Jung bilinçdışı kavramını bir ada benzetmesi ile açıklardı. Adanın görünen kısmı bilincimizdir. Okyanus kolektif bilinçdışıdır. Ara sıra görülüp ara sıra yok olan kumsal ise bireysel bilinçdışıdır. Jung'a göre kişisel bilinçdışı baskılanmış çocuksu isteklerden oluşmaktadır. Ancak Jung'a göre insanın düşüncesi ve beyni yalnızca kişisel bilinçdışının etkisi altında değildir. İnsanın düşüncesine ve beynine evrim etki etmiştir. Kolektif bilinçdışı tüm insanlar için ortaktır. Kolektif bilinçdışının içeriği arketipler terimiyle adlandırılır."

"Jung'un tanımladığı arketiplerden dördü diğerlerinden daha fazla ortaya çıkmıştır. Bu yüksek düzeyli duygusal anlamlarla dolu arketipler; persona, anima, animus, gölge ve bendir."

"**Presona**: Maske anlamına gelir. Persona başkaları ile ilişkiye geçtiğimizde giydiğimiz bir maskedir ve bizi topluma görünmek istediğimiz şekilde sunar. İnsanın kendisi olmayan bir kişiliği yaşamasıdır. Bir insanın evde, okulda ve arkadaşlık ortamında farklı maskeleri vardır.

Anima ve Animus: Jung'a göre insan karşı cinse ait niteliklere de sahiptir. Anima arketipi erkek psişesininn kadın yönü, animus arketipi ise kadın psişesinin erkek yönüdür. Bu arketipler insanın karşı cinsi anlayabilmesine yardımcı olmuştur. Jung'a göre her erkek kendinde doğuştan var olan kadın imgesine (anima) uyan kişileri evlenmek için tercih eder. Kadın ise kendi animusuna uyan erkeklere yönelir.

Gölge: Gölge insanın temel içgüdülerini içerir. Kişiliğimizin hayvana benzeyen yanıdır. Hayatın daha alt şekillerinden bize kalan mirastır. Uygar olabilmemiz için gölgemizdeki hayvansı eğilimleri evcilleştirmemiz gerekir. Gölgenin olumlu tarafı insani gelişim için gerekli olan spontanlığın, yaratıcılığın, içgörünün ve yoğun coşkuların kaynağı olmasıdır. Ego ve gölge işbirliği yaptığında kişi kendini yaşam dolu ve canlı hisseder. Gölgenin red edilmesi kişiliğin sönük kalmasına neden olur.

Ben: Ben arketipi, Jung'un kolektif bilinçdışı üzerindeki çalışmalarının en önemli ürünüdür. Jung ben'i kendini gerçekleştirmeye yönelik bir dürtü olarak ele almıştır. Jung ben'i sistemdeki en önemli arketip olarak ele almıştır. Bilinçaltının tüm yönlerini dengeleyen ben, kişiliğin tüm yapısına birlik ve istikrar kazandırır. Ben her zaman tam bir bütünleşmeye çabalar."

“Jung tam bir birlik ve bütünlüğün çeşitli kültürlerde defalarca rastlanılan bir sembol olan bütünleşme çemberi (mandala) ile temsil edilebileceğini söylemiştir. Mandala, bireyin bilinçli veya bilinçdışı bütünselliğinin simgesidir. Çember, haç ve Jung’un da pek çok kez resimlediği mandala figürleriyle sembolleşmiştir. Mandala, meditasyonda, dikkati merkezde yoğunlaştırmak için kullanılan bir çizimdir.”

“Jung insanın ruhsal kişiliğini, bütün geçmişten soya çekimle gelen bu ortaklaşa bilinç dışı izlenimlerin onardığını ileri sürer. Freud'un cinsellik içgüdüsü ve Adler'in aşağılık kompleksine karşı çıkarak insanın ruhsal karakterini yaşama içgüdüsünün belirlediğini savunur.”

“Jung'a göre cinsellik duyguları da yükseltme isteği de yaşlara ve koşullara göre değişen, bütün insan yaşamını belirleyecek güçte olmayan etkenlerdir. Buna karşı yaşama enerjisi her yaşta ve her koşulda gücünü sürdürür. Jung tip kuramını da bu tip üzerine kurar, yaşama enerjisinin içe ya da dışa dönük oluşuyla insan tiplerini” entrovert” ve “ekstrovert” olmak üzere ikiye ayırır.”

“Diğerinin sevmediğimiz özellikleri, kendi kendimizi bulmaya yardım edebilir.” der Jung.

“Tipolojik kuram, bilincin işlevleriyle birleşince, karakterler ortaya çıkmaktadır:
1) Dışadönük düşünce karakteri: Bilim adamı ve iktisatçılar. Enerjisini öğrenmeye ve nesnel dünya hakkında bilgi toplamaya yönelten bilim adamı bu tipe örnek verilebilir. Bu tip insan diğer insanlara soğuk ve kendini beğenmiş bir izlenim verebilir.

2) İçe dönük düşünce karakteri: Felsefeciler. Kendi benliğinin gerçekliğini araştıran bir filozof bu tipe örnek oluşturabilir. Düşünceleri ile baş başa kalmak ister. İnsanlar onu pek ilgilendirmez. Genellikle inatçı, bildiğini okumak isteyen, hoşgörüsüz, gururlu, çevresindekileri küçümseyici tutumları olan, iğneleyici ve yaklaşılması güç bir insandır.

3) Dışadönük duygusal karakter: Talk show'cular. Bu tipe kadınlar arasında daha sık rastlanır. Duygular düşüncelere egemendir. Kaprisli olma eğilimindedirler. Ortaya çıkabilecek küçük bir değişiklik duygularının değişmesine neden olur. Duygusal tepkileri çok değişkendir. Sürekli kendilerinden söz eden, her şeyi abartan, her zaman pohpohlanmak, onaylanmak isteyen ve gösterişi seven insanlardır. Sevgileri kolayca nefrete dönüşebilir. İnsanlara kolay bağlanabilirler ve kolayca bu bağı yok edebilirler. Modayı severler. Düşünce işlevleri gelişmemiştir.

4) İçedönük duygusal karakter: Müzisyenler. Bu tipe de kadınlar arasında sık rastlanır. Bu tip insanlar duygularını dış dünyadan saklayan, sessiz, ilgisiz, ilişki kurulması güç ve anlaşılması zor insanlardır. Genellikle melankolik bir havaları olmalarına karşılık, aynı zamanda, kendine yeten ve iç huzuru olan kişiler izlenimi de verebilirler. Gerçekte derin ve yoğun duygularla dolu olduklarından, arada bir ortaya çıkan duygusal patlamaları çevrelerindeki insanlarda şaşkınlık yaratır.

5) Dışadönük duyumsamacı karakter: İnşaatçılar, mühendisler. Daha çok erkeklerde rastlanır. Gerçekçi pratik ve aklına koyduğunu yapan kişilerdir. Dış dünya gerçekleri ile ilgilenir ancak

bunların ne anlama geldiği üzerinde fazla düşünmezler. Zevk ve heyecan veren şeyleri severler ancak duyguları yüzeyseldir. Dış dünyadan gelen uyaranlara dönük yaşarlar.

6) İçedönük duyumsamacı karakter: Kendini beğenmişler, doktorlar. Kendi duyularına yönelik ve dış dünyadan uzak yaşamaya çalışırlar. Kendi iç dünyalarını dış dünyadan daha ilginç bulurlar. Sakin edilgin, kontrollü biri izlenimi veren böyle insanlar duygu ve düşüncelerinin kısırlığından dolayı diğer insanların dikkatini pek çekmezler.

7) Dışadönük sezgisel karakter: Halkla ilişkiler uzmanları, serüvenciler. Genellikle kadınlarda rastlanır. Değişken bir karaktere sahiptirler. Yeniliğe bayılırlar ancak her türlü yenilikten de çabucak sıkılırlar. Davranışlarına sezgi yön verir. Düşünce işlevleri kısırdır. Aynı işte uzun süre çalışamazlar.

8) İçedönük sezgisel karakter: Mistikler, şairler. Bilmece gibi insanlardır. Kendine göre değeri anlaşılmamış bir dahidir. Etrafındaki insanlar tarafından çözülmesi güç bir bilmece gibi algılanırlar. Bu tipe genellikle artistler arasında rastlanır. İnsanlarla iletişim kuramazlar."

"Jung, Yoga çalışıp, hastaların astrolojik horoskoplarını çıkartarak terapiden önce incelermiş. Simya ve diğer okült bilimlerin yorumlarıyla ilgili eserler yazmıştır. Geliştirdiği psikolojik kavramlar ile okült ilimler ve çağdaş ilimler arasında köprü kurmuştur."

"Jung psikolojisinde dört bilinç işlevi vardır: duygu, düşünce(akıl), sezgi, duyum(duyu). Eğer bir karakterde düşünce gelişmişse, bastırılan duygular histeri olarak geri döner. Duygusal olarak gelişmişse, bastırılan düşünce, fobi olarak geri döner."

"Mars gezegenine ulaşmak, kendi kendine ulaşmaktan daha kolaydır." diyor Jung.

"Jung'a göre gölge, bilinçaltı bir komplekstir. Bilinç ve benliğin karşıtı, tersidir. İstenilmeyen, kabul görmeyen tüm kişisel özelikler gölge kompleksine dâhil olmaktadır. Örneğin, kişi kendini ince olarak tanımlıyorsa onun gölgesi kaba ve katıdır. Acımasız birinin gölgesi çok ince ve şefkatlidir. Kendini çirkin olarak tanımlayan kişinin gölgesi güzel olmaktadır. Jung'a göre gölgenin içindekiler kötü olmak zorunda değildir. Gölge ne mutlak iyi ne de mutlak kötüdür. Varlığımızın az gelişmiş ve gelişmemiş yönleri bu tanımın kapsamı içindedir. Jung, gölge dokunun varlığını bilinçaltından bilince kavuşturmanın önemini vurgulamaktadır."

"Gölge, egonun başkalarından saklamayı istediği, ruhu ile ilgili utanç duyduğu, görmezden gelmeyi yeğlediği, alt, uygarlaşmamış ve hayvani nitelikleridir. Egonun nefisle özdeşleşmesi onu şişirir ve tehlikeli kılar."

"Yunus Emre insan ahlaki varlığının en büyük düşmanı olarak nefsi kabul etmiştir. Nefsin ıslahını da Jung gibi sevgiye bağlamıştır. Jung'a göre gölgeler tamamlanmayan bir bulmacanın eksik parçalarıdır."

"Krishnamurti şöyle diyor: "Dünyadan sorumluyum, çünkü ben dünyayım." Jung da bunu benzer bir biçimde ifade etmiştir: **"Dünyada bazı şeyler yanlış gidiyorsa bu, bireyde bir şeyler yanlış gidiyor, dolayısıyla bende de bir yanlışlık var demektir. Bu yüzden, eğer duyarlı biriysem önce kendimi düzeltmeliyim."** Amerikan yerlisi Mohawk Kabilesi'nin bilgeleri ise; **"Unutmayın! Çocuklarınız sizin değildir, onları Yaratıcıdan ödünç aldınız"** der.

Üstad Jung'dan bazı güzel alıntılar...

"Sadece evin yolunu bulabilmiş olanlar bu yolu başkalarına gösterebilir. Kendi yolunu kaybetmiş bir kişi kötü bir rehberdir. Bilgisi olmayanların iyi niyetli oldukları sürece dünyaya iyilik edeceklerine inanan eşitlikçi iddiayı geçersiz kılan da bu gerçektir. Uzun vadede yalnızca bilenler işe yarar, iyilikler sunabilir, çünkü onlar yürüdükleri için yolu bilen kişilerdir."

"Günümüzde, bizi tehdit eden tehlikenin doğadan gelmediğini, insan ve kitle ruhundan kaynaklandığını apaçık görüyoruz. Tehlike insanın ruhundan kopmuş olmasında."

"Tanrı Âdem ile Havva'yı, düşünmek istemediklerini düşünmek zorunda bırakacak biçimde yaratmıştır."

"Yaşamım bilinç dışının kendini gerçekleştirdiği öykülerden biridir."

"Bilinmeyen bir şeyi hissetmek ve bir gize sahip olmak önemlidir. Böyle bir şeyi yaşamamış bir insan, önemli bir şeyi yaşamamış olur."

"Hayvan basamağının tüm evrelerini aştık; bedenimizde bunların izlerini hala taşırız; örneğin insan ceninde hala solungaçlar bulunur. Atalarımızdan anı olan bir dizi organımız vardır; örgenleme düzlemimiz solucanları andırır, biz de de sempatik sinir sistemi bulunur. Böylece, beden ve sinir örgümüzün yapısında tarihsel soy kütüğümüzle karşılaşırız. Geçmişin izlerini taşıyan ruhumuz için de bu böyledir. Kuramsal olarak ruhumuzun yapısından hareketle tüm insanlık tarihini baştan sona yeniden kurabiliriz. Çünkü bir kez varolan her şey, içimizde hala varlığını sürdürüyordur."

"... Rüyalarla ilgili bir teorim yok. Nasıl ortaya çıktıklarını bilmiyorum rüyaların. Ayrıca, benim onları ele alma biçimimin bilimsel bir yöntem sayılabileceğinden bile emin değilim. Belirsiz ve kişinin o anki keyfine çok bağlı şeyler oldukları için, rüya yorumlarına karşı hepinizin taşıdığı önyargıları ben de paylaşıyorum. Ama öte yandan, bir rüyayı gerçekten enine boyuna defalarca incelediğimizde, bunun büyük bir ihtimalle bizi bir yerlere götürebileceğini de düşünüyorum. Tabii ki bunun bilimsel bir vargı ya da akılcı bir sonuç olması gerekmiyor, fakat bilinçaltının amacının ne olduğunu, "bilinçaltının aklından neler geçtiğini" gösterecek bir ipucuna varabileceğimizi söylüyorum..."

"Bir insanın elinden tanrılarını alırsanız, karşılığında ona yeni tanrılar vermek zorunda kalırsınız."

"Bilinçdışı bizi bizden daha iyi bilir."

“Kuramları iyi öğren, ancak yaşayan ruhun mucizesine dokunduğunda onları bir yana bırak.”

“Eğer bir bireyi anlamak istiyorsam, ortalama insan hakkındaki tüm bilimsel bilgileri bir yana atıp, tüm teorileri gözardı ederek tümüyle yeni ve önyargısız bir tavır benimsemek zorundayım.”

“Ruhun başka hiçbir şeye indirgenemeyecek kadar kendine özgü bir doğası vardır.”

"Bilimsel ruh incelemesinin (psikoloji), geleceğin bilimi olduğuna inanıyorum. Psikoloji doğa bilimlerinin en genci ve henüz emekleme evresinde bugün. Bizim için en önemli bilim dalı bu; gerçektende, insanoğlu için en büyük tehlikenin açlık, deprem, mikroplar, kanser olmayıp, yalnızca insanın kendisi olduğu, göz kamaştırıcı bir açıklıkla ortaya çıkmaktadır. Nedeni ortada: Ruhsal yaraları saracak, etkili bir çare yok henüz, oysa bu yaralar doğanın en acımasız, en büyük yıkımlarından daha da yok edicidir! İnsanı olduğu gibi halkları da korkutan en büyük tehlike psişik tehlikedir. Beliren genel güçsüzlüğün nedenleri, bilinçaltını hiç dikkate almaksızın tek bilinçle, ama yalnızca bilinçle ilgilenilmiş olmasıdır."

“Bilinçaltı ürkütücü bir canavar değildir. Doğal bir organizmadır. Ancak bilinçli davranışımız işe yaramaz duruma girdiğinde tehlikeli olabilir. Kendimizi baskı altına aldıkça bilinçaltının tehlikelerine kendimizi maruz bırakmış oluruz.”

“Yaşamımızın büyük bir bölümünü bilinçdışında geçiririz.”

Her insan kendi kendinin ödül ve cezasıdır. Jung’a göre bilmek için mutlaka öğrenmek, yaşamak ve deneyimlemek gerekmektedir. Bilen ile bilmeyenin farkı insan olan ve insan olamamış şeklinde tüm kadim öğretilerde farklı ayrımlar ile nitelendirilir. Jung, Hermetik, Gnostik, Yeni Eflatuncu kadim bilgeliğe önem vermiş, Kabala ve simya ile ilgilenmiştir.

“Gnosis, hem itaat etmeyi hem de başkaldırmayı gerektirir.” Tüm dini sistemleri ve mitolojileri incelemiştir. Yaşam mottosu zıt kutupların birliğidir. Denge, sağduyu, uyanıklık ve ölçülülük onu tanımlamıştır. Kutuplarda gezmez, onda bilim ve akıl, din ve inanç ile tamamlanır.

“Tanrı uzaktaki bir cennetten çok, ruhta olduğuna göre, onu inkâr etmeye kalkmak ruhun sağlığını da ciddi anlamda bozacaktır.” Kabara kabara burun havada dile getirilen

“Ben böyleyim” dengesiz söyleminin yanında ona göre; yaşam, yaşanan bir içsel içgörü, kişisel değişim ve dönüşümdür. Katı olan (madde) her şey değişime tabidir. Jung’a göre kurtuluş bireyleşmedir.

“O, saygınlık ve ahlak doğruluğunun güvenli ve sıradan yolu yerine, o, çok tehlikeli olan ama dönüşümün yegâne gerçek kaynağı, yaşamın canlılık ve güç deposuna götüren eninde sonunda karşılığını verecek ana yolda yürür.” Jung, insanoğlunu özgürleştiren, tüm bağlantı zincirlerini kıran kalbin bilgisini, ruhun dilini yüzeye çıkarmayı hedeflemiştir. Farklılaşma

yaratılışın gereğidir. Gaye sadece farklılaşmak değil, gerçek doğamız için uğraş vermektir, faal olmaktır, bu zaten farklılaşmayı gerektirir. Birey olabilen insan, büyüyen bir hayat ağacıdır. Geri dönüş yolculuğu da bireyin kendine özgü olmalıdır.

"Ölülere yedi vaaz" isimli eski Gnostik metinde şöyle geçer:

"İnsanlar(yığınlar) zayıftır ve kendi çeşitliliklerini, farklılıklarını taşıyamazlar."(sürüden ayrılanlar hariç)

Var olmanın aşkın tamlığı ya da hiçliği (Pleroma) ile insanın birleşme ve yeniden bütünleşme arzusunu dile getirmiştir. Bütünleşmiş ama birey olarak da kalabilmiş dengedeki bilinci yaşamaktır amaç. Egoyu öldürmeyi, kendini yok etmeyi değil, kendine hâkim olmayı, kendini her yönü ile tanımayı önemsemiştir.

"Yapacaksın..., yapmayacaksın..." ahlaksal hegamonik sarmalından çıkıp özgürce kendi farklı yolunda yürümeyi önermiştir. Bu, ceza, tehdit, ahlakçı korkutma vesveselerinin dışında ama erdemli ve özgür bir yoldur. Jung, sadece iyilik ve ahlaksal tamlığın var olmanın bütünlüğünün yerini alamadığını fark etmiştir.

"İyi ve kötü olarak yapay ikiye bölünme kişide tamamlanmamışlık hissi uyandıracaktır. İyi ve güzel için çabalarken kötü ve çirkine de ulaşırız." İki kutbun arasında üçüncü bir kutup bulunduğunu belirtir. Jung'a göre, kötülüğü de bilmek (yapmak değil) zorundayız. (gerektiğinde ona hâkim olabilmek için) Kendini her yönü ile tanıma ancak bu şekilde gerçekleşebilecektir. Bütünleşmiş ancak birey olmanın farkındalığını da aynı zamanda hissedebilmiş şekilde kalabilmiş bilinci yaşamaktır amaç.

"Ölülere yedi vaaz"da şöyle geçer:

"Kendimizi karşıt çiftlerden nasıl birer ayrı varlık haline getireceğimizi bilirsek kurtuluşa ulaştık demektir. İnsan Tanrıların özünü paylaşandır, tanrılardan gelir, tanrılara gider."

Bireysel ve çevresel katılaşmış dogma ve taassupların yıkımını özendirir. O, önce bireyin koşullanmış zihninin değişimi sonucu dünyanın da değişeceği tutumunu ve insanın bütünlüğe yeniden ulaşmak için çabaladığı evrensel mücadelesini hatırlatmıştır. Bu yol, gerçek doğamız için verilen uğraştır.

"İtici kuvvet bireyselleşme ilkesidir. Tek yanlılık ise deliliği getirir." Yaratılmış dünya ve üzerindekiler değişime tabidir.

"İnsanoğlu gerçek çözümlere ulaşmak için, kavramlarını değil, kendini değiştirmek zorundadır. Böylesine önemli bir değişim kökleri, teorik bilgide değil, kendini tanımada, düşüncesini kontrol etmek yeteneğinde yatar."(logos ilkesi: dile getirilmiş düşüncenin cisimleşmesi) İnsanın içindeki tanrısal özü uyandırmak istemiştir. Aydınlanma yolculuğu için yola koyulanlara

"Dışarıya değil, içinden..." der. Bireysel çabaya önem vermiştir. Jung'a göre

"her insan sık bir ormanda yolunu zahmetle açarak ilerleyen bir kâşiftir." Bir biliciyi kör takibi değil, içindeki biliciyi uyandırabilmeyi ve bir bilici olabilmenin gerekliliğini belirtmiştir.

"Yalnızlık, insanın çevresinde insan olmaması demek değildir. İnsan kendisinin önemsediği şeyleri başkalarına ulaştıramadığı ya da başkalarının olanaksız bulduğu bazı görüşlere sahip

olduğu zaman kendisini yalnız hisseder... Çocukken kendimi yalnız hissederdim; hala da öyle hissediyorum çünkü bazı şeyleri biliyorum ve bunları hiç bilmedikleri ya da bilmek istemedikleri anlaşılan insanlara bazı ipuçları vermeye çalışıyorum...” C. G. Jung

Berk Yüksel

Kaynakça:

“Natür-Nurtür-Kültür Ortasındaki İnsanın Varoluşuna ve Hastalığına Sinirbilimsel Bir Bakış” Prof. Dr. Kerem Doksat

"Narsisizm ya da ”Şişkin Ego”…yansımaları" Yavuz Çekirge

“Bilinmeyen Jung”.Stephan A. Hoeller

http://tr.wikipedia.org

http://www.sevgiadasi.com/carl-gustav-jung-kimdir-analitik-psikoloji.html

http://www.hipnoterapi.com/jung.htm

http://www.hipnoterapi.com/jung.htm "Carl Gustav Jung’un Yaşam Öyküsü"

GNOSTİK JUNG

Görüldüğü gibi çok sayıda entelektüel, Madam Blavatsky’den etkilenmiştir, ancak onun özellikle de spiritüel anlamda bir halefi varsa eğer o da İsviçreli psikolog Carl Gustav Jung’dur. 1912 gibi çok erken bir tarihte dahi gnoslisizme ilgi duyduğu bilinen Jung, Freud’a yazmış olduğu bir mektupta, psikanaliz sayesinde Gnostik Sophia’nın Batı kültüründe eskisinden çok daha önemli bir figür olacağına inandığından bahseder. Freud ise onunla aynı heyecanı paylaşmaz, hatta cevap olarak yazdıkları son derece heves kırıcıdır, kısa bir süre sonra da bu iki bilim adamının yolları ayrılır. Freud’a bu mektubu yazmasından yaklaşık dört yıl sonra Jung, son derece gnostik karakterli olan ruhsal bir krizin içine girer.

1916 yılına gelindiğinde ise Jung son derece atalet ve tıkanmışlık içindedir. Zamanla bu ruh hali bir perili evi andıran evine de yansır. Sabrının sonuna geldiğinde öfkeyle haykırır:

Allah aşkına bu dünyada neler oluyor?’

Jung evin salonunda kimse olmadığı halde, kendisine bir grubun koro halinde cevap vermesiyle irkilir:

‘Kudüs’ten, aradığımızı bulamadığımız o şehirden elimiz boş döndük.’

Yaşadığı bu olayın etkisiyle, üç gecede tamamladığı **‘ölüler İçin Yedi Vaaz’** isimli ünlü eserini yazar. Düz yazı formunda ilerleyen bir şiir olarak görülebilecek eseri, Basilides’in Yedi Vaaz isimli eserini de çağrıştırmaktadır. Basilides’in bu vaazları İskenderiye’de yazdığını söyleyen Jung’a göre bir anti-Kudüs, Anti-Roma olarak nitelenebilecek İskenderiye ‘doğu ile batının

buluştuğu' gerçek bir Gnosis kentidir.

Jung daha sonra bu yazıların 'gençliğin çiğ boşboğazlığı', ile yazılmış metinler olduğunu söyleyerek yayınlamaktan vazgeçer, yalnızca birkaç kopyasını bastırarak arkadaşlarına dağıtmakla yetinir. **Yine bir takım bağnazların düşmanlığına hedef olmaktan da çekinmiş olabilir, nitekim eserin kopyalarından biri tanrıbilimci Martin Buber'in eline geçmiş ve Buber onu bir 'sapkın' olmakla suçlamıştır.** Eserlerinde batı Ezoterizmi ile ruhbilim arasındaki ilişkileri açımlamaya çalışan ve özellikle de simya üzerinde duran Herbert Silberer'in başına gelenler de yine Jung'u caydırmış olabilir. Silberer 1914 yılında incelemelerinin bir taslağını Freud'a göstermiş, Freud ise hiç ilgilenmediği gibi dosyasını herkesin gözleri önünde yırtıp çöpe atmıştır. **Freud'un çok etkili olduğu Viyana psikanaliz çevresinden dışlanan Silberer bunalıma girmiş ve 1923 yılında da kendini asarak intihar etmiştir.**

Bu ilk yazıları beğenmese de 'aslında tüm yaratıcı hayatını 'Yedi Vaaz'da ortaya koyduğu tasarımlara ve projeksiyonlara borçlu olduğunu, hatta orada geçen her şeyi, hayatının sonraki evrelerinde deneyimlediğini' samimi dost sohbetlerinde itiraf etmiştir. 1975 yılında organize edilen Jung konulu bir konferansta 'Yedi Vaaz'ın gerçekte Jung'un toplamda ortaya koyduğu tüm çalışmanın 'özü ve orijini' olduğu öne sürülmüştür."'' Vaazların her biri, ölülerin Basilides'e özel bir konuda sorular sorması ile başlar. Basilides de Dünyânın doğası,

Gerçek Tanrının doğası, kilise ve topluluk, insanın doğası gibi çeşitli konularda ölülerle konuşur.

İlk Vaazda Basilides ölüye, hem dolu, hem de boş olan ve aslında her birimizin içinde varolan Pleroma'yı anlatır. Pleroma'nıı niteliklerini ancak tezat çiftler anlatabilir: 'doluluk ve boşluk, ayrılık ve aynılık, karanlık ve aydınlık, sıcak ve soğuk, madde ve enerji, iyi ve kötü, güzel ve çirkin, çokluk ve teklik. Pleroma hepimizin içinde olduğundan her birimiz içimizde bu zıtlıkları taşırız. **'Sadece iyi ve güzelin peşine düştüğümüzde ise öz doğamızın ayrımlaştığının farkına dahi varmayız'"'** ki asıl sorun da burada yaşanır. Başka bir deyişle iyinin ve güzelin peşine düştüğümüzde kötü ve çirkin de onun peşi sıra gelecektir, karşıtı olmaksızın yalnızca birine sahip olmak mümkün değildir. Dolayısıyla **'Kurtuluşa ermenin tek yolu her birimizin özünde tezat çiftlerden meydana geldiğini kabullenmektir.'"'"** Kendimizi doğru tanıyabilmek için içimizdeki tüm bu zıt unsurların birbiriyle özgürce kaynaşmasına, iç içe geçmesine izin vermemiz gerekir. Bu sayede tüm bu karşıt unsurlar birbirini çözdürür ve yaşamımızda etkisiz bir konuma gelirler. Tüm evreler toplamda Jungcu ruhbilimin temel kavramlarından olan, bireyselleşme sürecini oluşturur.

Ölüler İçin Yedi Vaaz isimli eser 1963 yılına kadar yayımlanmasa da, Gnostisizm'in jung'un üzerinde her zaman belli bir etkisi olmuştur"" Yine Jung'un, Gnostik imge ve kavramları

bilinçaltı psikolojisinin süreçlerini aydınlatmak için kullandığı da bilinmektedir: Laldaboath örneğin kendi öz kökenlerinin, başka bir deyişle **'kendi bilinçaltının özgül bütünlüğünün'** bilincinde olmayan 'yabancılaşmış ego' karşılığında kullanmıştır. Bizi kendi öz varlığımızdan kopararak psikolojik gelişim, duygusal olgunluk ve mutlu olma imkanından mahrum eden şey de işte bu yabancılaşmışlık durumudur.

Sh:175-177

Kaynak: GNOSTİKLER-"İLK HIRİSTİYAN SAPKINLAR"SEAN MARTİN. Türkçesi: Eylem Çağdaş Babaoğlu,2006, İstanbul

ONLY LOVERS LEFT ALİVE /Sadece Aşıklar Hayatta Kalır (2013)

"Aşkın hunnes ve kunnesi"

Süre: 123 dk

Yönetmen: Jim Jarmusch

Senaryo: Jim Jarmusch, Marion Bessay

Ülke: Almanya, İngiltere, Fransa, Yunanistan

Tür: Komedi, Dram, Korku

Vizyon Tarihi:14 Şubat 2014 (Türkiye)

Dil: İngilizce, Fransızca, Arapça, Türkçe

Müzik: Jozef van Wissem

Oyuncular: Tilda Swinton, Tom Hiddleston, Anton Yelchin, Mia Wasikowska, Jeffrey Wright,

Özet

Eve ve Adam, insanlık tarihine çok uzun zamandır tanıklık eden ve bunun etkisiyle çoğu şeye karşı inancını yitiren iki ölümsüz aşık, iki depresif vampirdir. Adam, iflas etmiş ve büyük ölçüde terk edilmiş hayalet bir şehir görünümünde olan Detroit'te yaşayan; tüm zamanını müziğe ve kimseye dinletemediği şarkılarına ayıran başarılı bir müzisyen, karamsar ve depresif bir vampirdir. Tek aşkı Eve ise uzun bir süredir Fas'ın Tanca şehrinde, bambaşka bir kültürün içerisinde nefes almaktadır.

Eve'ın, Adam'ı ziyarete geldiği zamanlardan birinde kız kardeşi Ava'nın da beklenmedik ziyaretiyle karşılaşırlar. O ana dek beladan başka bir getirisi olmayan Ava, bir kez daha işleri daha içerisinden çıkılması zor bir noktaya sürükler. İnsanlığın bilinçli olarak, kendi elleriyle belirlediği yazgısı Eve ve Adam'ın penceresinden her ne kadar karamsar bir tablo gibi görünse de her daim tutunabilecekleri bir umut ışığı bulurlar.

Filmden

Ağzındaki baklayı çıkarmayacak mısın yani hiç?

Ufacık bir ipucu da mı veremezsin?

Çok heyecanlı bir kaosa sebep olur.

Şu an için dünyanın dönmesine yetecek kadar kaos var zaten.

**

Sana bir şey olursa kaldıramam.

Doğrusu neden aynı yerde yaşamadığınızı anlamıyorum.

Sonuçta birbiriniz olmadan yaşayamıyorsunuz.

**

Sone 116 (William Shakespeare) (Çev.: İsmail Haydar Aksoy)

Bence engel tanımaz gerçek bir aşkla

Sevmiş olanlar. Aşk demem aşka

Değişik durumlarda değişip duruyorsa,

Ya da meyil duyuyorsa bırakmaya ilk fırsatta.

Aşk dediğin fırtınaya bakar ve titremez asla;

Ah, hayır! Her daim duracak bir işarettir.

Bir yıldızdır, dönenen teknelere rehberdir,

Boyu posu ölçülse de bilinmez değeri nedir.

Zamanın oyuncağı olmaz; gül dudaklı

Ve yanaklı aşkı götürebilir sallasa zaman orağını;

Değişmez aşk kısa da sürse saatler ve haftalar,

Aşk dediğin kıyamete dek yaşar.

Eğer yanlışım varsa ve bu bana kanıtlanırsa,

Demek hiç yazmamışım, kimse sevmemiş asla.

**

Kahramanlarına ne demeli peki?

- Kahramanım yok benim.

- Öyle mi?

- O çok değer verdiğin bilim adamları peki?

- Bilim adamları mı?

Onlara neler yaptıklarına baksana.

Pythagoras katledildi.

Galileo hapsedildi.

Copernicus alaya alındı.

Zavallı Newton simya hakkındaki çalışmalarını gizlilik içinde yürütmeye zorlandı.

Tesla mahvedildi.

O muhteşem olasılıkları tamamen görmezden gelindi.

Hâlâ da Darwin için carcar edip duruyorlar.

Hâlâ.

Bilim adamları için buraya kadarmış.

Şimdi de kendi kanlarını kirletmeyi başardılar.

Su'dan hiç bahsetmiyorum.

**

Tevazuyla bir yere varamazsın.

Kanıtı orada.

**

Pek seçeneğim yoktu.

Her şey çok politik.

Neyse, nasıl olsa önceden ölmüş olmam gerekiyordu.

Şimdiyse nihayet öleceğim.

**

https://youtu.be/dFrEQFx3z9c

Dolanıklık teorisini anlat hadi.

Einstein'ın "uzaktan gerçekleşen korkutucu eylem"ini.

Kuantum teorisiyle bağlantısı var mı?

Hayır, sonuçta bu bir teori değil, kanıtlanmış.

Nasıldı peki?

Dolaşık iki parçacığı birbirinden ayırıp ikisini de birbirlerinden ayrı yere koyduğunda evrenin iki ayrı ucuna da koysan birinde bir değişiklik yaptığında veya bir etkileşime soktuğunda diğeri de aynı şekilde değişir ve etkileşime girer.

Korkutucu.

Evrenin iki ayrı ucuna koysan da mı?

**

Ek okuma:

http://www.webtekno.com/bilim-haberleri/einstein-in-urkutucu-kuantum-dolaniklik-teorisi-kanitlandi-h12488.html

SEYFULLAH DEMİR'İN DÜŞÜNCELERİNİ PAYLAŞTIĞI BLOG

- **Bütün Makaleler**

- Prof. Yaşar Nuri Öztürk'ten güzel bilgiler…
- İnsanlığın yönlendirildiğine üç örnek.
- Ruhun bedene bağlanma yolu…
- Rüyalarımızın başka anlamı mı var?
- Bir bilgisayar içinde yaşıyoruz.
- Zülkarneyn kimdir?
- İnsanlığın gelişimine etki eden faktörler
- Sümerli Ludingirra'nın anıları
- DAHİ olmanın sırrı…
- Serbest Platform
- Zaman Nedir?
- Madde, madde üstü, madde ötesi nedir?
- Antik çağ teknolojileri
- Teknoloji ürünü fosiller soru işaretleriyle dolu.
- Kıyamet nasıl ve ne zaman olacak
- Geçmiş medeniyetlerden bize kalan kütüphaneler
- Deccal, İsa, Mehdi üzerine bir söyleşi
- Kuran'a göre Mehdi
- Âdem'in cennetten kovuluş sembolizmi
- Kuran neden doğru anlaşılamıyor?
- Flynn etkisi (insanlık gittikçe daha zeki oluyor)
- Kuran'a göre tekâmül ve bilimsel anlamı…
- Ruh ile öte dünyanın yapısal uyumu
- İnancın, insan gelişmesine etkisi
- Tarih öncesi resimlerinin gizemi 2
- Tarih öncesi resimlerinin gizemi 1
- Theory Of Everything
- Ruhun gelişebilmesi için oluşturulan düzen…
- Ahit sandığı için kullanılan enerji
- Tevrat'a göre evrim ve insanın gelişimi
- İlk medeniyetlerin doğuşu
- Uzaylılar mı, Atlantisliler mi, yoksa melekler mi?

- En Çok Okunanlar

- Uzaylılar mı, Atlantisliler mi, yoksa melekler mi? – 43.583
- Ruh beden ilişkisi – 32.563
- Kuran'a göre tekâmül ve bilimsel anlamı… – 28.698
- Prof. Yaşar Nuri Öztürk'ten güzel bilgiler… – 16.033
- Ahit sandığı için kullanılan enerji – 14.353
- Bir bilgisayar içinde yaşıyoruz. – 13.985
- Kuran'a göre Mehdi – 12.055
- Nuh Tufanının anlamı… – 10.732
- DAHİ olmanın sırrı… – 10.454
- Ruhun gelişebilmesi için oluşturulan düzen… – 9.679

- Âdemoğlunun dünyadaki zamanı doldu mu? – 9.324
- Flynn etkisi (insanlık gittikçe daha zeki oluyor) – 9.084
- Evrenin oluşumunu açıklayan her şeyin teorisi – 8.750
- Zülkarneyn kimdir? – 8.481
- Serbest Platform – 8.475
- ÖYD yaşayanlar hayal mi görüyor? – 8.437
- Kuran'da çözülemeyen çelişkiler – 7.526
- Kuran'da bulunan akıl dışılıklar ve cevapları. – 7.047
- Tarih öncesi resimlerinin gizemi 1 – 6.988
- Geçmiş medeniyetlerden bize kalan kütüphaneler – 6.892

▪ **BİLİMSEL MAKALELERİM**

- Yeni ve ilginç bir teori
- Dinlerle bilim bir noktada buluşabilir mi?
- yeni ve ilginç teori
- Karadelikler bir hologram makinesi mi
- Karanlık enerji nedir
- Paralel Evrenler ve Süpersimetrinin anlamı
- Kuantum dünyası gerçekliği
- Kuantum evrenin yapısı
- Kütleçekim, uzay ilişkisi
- Sicimler, bir karadelik mi?
- Karadelik, Akdelik ve solucan delikleri hakkında…
- Flynn etkisi (insanlık gittikçe daha zeki oluyor)
- Zaman Nedir?

▪ **BİLİM TEKNİK YAZILARI**

- Einstein'ı Aşmak
- Anadolu'da Yapılan Beyin Ameliyatları
- Göbekli Tepe'yi İnşa Edenlerin Yüksek Bilgi ve Becerileri
- Karşı-madde/ Evrende Pek Varolmayan İkizimiz
- Antikitera Makinesi
- Kütleçekim Avcısı
- Antimadde ve evren
- Yunuslar İnsanlar Kadar Zeki Olabilir mi?
- Kuantum Dolanıklık Nedir?
- Neandertal insanı konuşabiliyor muydu?
- Tarih öncesinin picassoları
- Yeni bir Evren Modeli

▪ **DİĞER YAZILAR**

- Altınçağda yaşayış; Makro felsefe mantığı
- Nuh doğduğunda babası tarafından kabul görmez

- Sahra bir zamanlar yeşildi
- Einstein'ın Beyninde Bizde Olmayan Ne Var?
- Medyumsal bağlantılar doğru mu?
- Y-DNA (Baba tarafından) Haplogruplar
- Evren Tümüyle Holografik İlluzyondur
- Beyniniz size yalan söylüyor.
- Kargaların şaşırtan zekası
- "Ruh" bir bilgisayar "cd"sidir.
- Evren 6 boyutlu mu?
- Evrenin Simülasyon Olma Argümanı
- Kuantum Teorisi – Ölümden Sonra Yaşam – Çoklu Dünyalar
- Dünyadaki "Kurtarıcı" inancına bir bakış
- Tüm Galaksileri Birbirine Bağlayan Bir Ağ Keşfedildi!

- Son Yorumlar

- Kuran'a göre tekâmül ve bilimsel anlamı… için ontoloji
- DAHİ olmanın sırrı… için Hami
- "Ruh" bir bilgisayar "cd"sidir. için Ferda Yamanoğlu
- yeni ve ilginç teori için Seyfullah Demir
- "Ruh" bir bilgisayar "cd"sidir. için Ayşe
- yeni ve ilginç teori için Ferda Yamanoğlu
- yeni ve ilginç teori için Umut Turk
- yeni ve ilginç teori için Ferda Yamanoğlu
- yeni ve ilginç teori için Seyfullah Demir
- yeni ve ilginç teori için Ferda Yamanoğlu
- ÖYD yaşayanlar hayal mi görüyor? için Umut Turk
- ÖYD yaşayanlar hayal mi görüyor? için Umut Turk
- yeni ve ilginç teori için Seyfullah Demir
- yeni ve ilginç teori için Umut Turk
- yeni ve ilginç teori için Ferda Yamanoğlu
- yeni ve ilginç teori için Ferda Yamanoğlu
- Bilinç, hafıza ve bilinçaltı nedir, neredendir? için Ferda Yamanoğlu
- Antik mega yapılar, niçin yapıldı? için Seyfullah Demir
- Cennet ve Cehennemin anlamı için Ferda Yamanoğlu
- Antik mega yapılar, niçin yapıldı? için Tarık

- Kategoriler

- Bilim
- Genel
- Genel @en
- İnanç
- Kuran

- ARŞİV

YORGO BACANOS

(d. 21 Eylül 1900, Silivri ö. 24 Şubat 1977 İstanbul), Türk müziğinin ünlü udisidir.

Yorgo'nun dünyaya gözlerini açtığı Rum asıllı Bacanos ailesinde hemen herkes Türk musikisiyle uğraşmaktadır: Babası, Lavtacı Lambo; Kemençeci Anastas, dayısı; onun oğlu Kemençeci Paraşko, Kemençeci Todori ile Sotiri, kardeş çocuğu ve acemaşiran makamında **"Gel ey denizin nazlı kızı, nûş-i şarâb et"** ile segah'tan **'öyle bir âfet-i yektâ-yı emelsin meleğim"** gibi başarılı besteleri bulunan ünlü kemençeci Aleko Bacanos da (1888-1950) ağabeyidir.

Kulağı, çocuk yaşta musikimizin çeşitli nağmeleriyle dolan Yorga Bacanos, daha beş yaşındayken, babasının karşı çıknasına rağmen, ud öğrenmeye başlar. İlk hocaları Ûd'ı Kirkor ve Kamik (Gertniyan) Efendiden ayrıca nota ve usül dersleri alır. Babası Lambo, oğlunun önce okuyup adam olmasını isterse de Yorgo'nun okulla başının hiç hoş olmadığını anlayınca, bâri zanaat öğrensin diye onu dayısının yanına çırak olarak verirse de aklı fikri çaldığı udda olan Yorgo, girdiği hiçbir işte başarılı olamaz... Ve nihayet daha 12 yaşındayken Eftalopos Gazinosu'nda, udu ile fasıla katılarak musiki hayatına başlayan Yorgo Bacanos, çok kısa zamanda piyasanın en aranılan ûdî'leri arasına girdiği gibi, ayrıca da piyano ve cünbüş çalmada da ustalığını gösterir.

Radyo'da da çalışan sanatçı, 1947 yılları arasında da İstanbul Belediye Konservatuarı icra Heyeti'nde yer almıştır... Ayrıca da yaptığı turnelerle Arap âleminde, özellikle de Mısır'da büyük üne kavuşmuş; hatta döneminin en ünlü **"muganniyemi Ummü Gülsüm'ün bile hayranlığını kazanmış** ve ondan Mısır'da kalması için teklif almış; fakat İstanbul'un hasretine dayanamayacağını hisseden Yorgo Bacanos, bu teklifi geri çevirmiştir... İstanbul'a dönünce de hem gazino hayatını sürdürmüş hem de beste yapmaya devam etmiştir.

Besteleri

Yorgo Bacanos'un en sevilen bestesi, avukat Sinan Bey'in sözlerinden, mahur makamında bestelediği:

"Hâlâ kanayan kalbimi aşk âteşi dağlar,

Ümmîdi kırılmış beni âtiye ne bağlar?

Gönlümdeki öksüzlüğe hatta gülen ağlar;

Bir türbe ki ruhum, gelen ağlar giden ağlar"

dır...

Ayrıca, hüseynî makamında:

"Bir yaz gecesi Çamlıca mehtabına geldin,

Billlah o gece sen iki mehtaba bedeldin.

Aydan da, güneşten de, mehtaptan da güzeldin;

Billah o gece sen iki mehtâba bedeldin"

ile hicazkâr makamında:

"At elinden şu çiçek destesini, ver şu eli"; segâh makamında:

"Çöktü artık bir perişanlık hayâl-hâneme" gibi besteleri bulunmaktadır.

ÜMMÜ GÜLSÜM'ün sanatına aşık olduğu ud üstadı YORGO BACANOS'un evinde

Assolistlerin “vazgeçilmez" ud üstadı Yorgo Bacanos, sahnede sanatını icra ederken hayli ağırbaşlı olmasına karşılık, özel hayatında son derece neşeli, hoşsohbet bir sanatçıdır... Nitekim Bacanos Apartmanı'ndaki sohbetimize daha yeni başladığımızda, ailesinden söz ederken;

- Dedem, dedi, klârnet çalardı... Lavtacı Lambo Efendi pederimdi. Kemençeci Aleko (“Gel ey denizin nazlı kızı"nın unutulmaz bestecisi) ağabeyim. Paraşko, dayımın oğludur. E armut dibine düşermiş... Ben de küçük yaşta uda gönül verdim.

Gözümü hayata açtığım gün, kulağımı daTürk musikisinin nefis nağmelerine açtım... Beş yaşında iken babam bana bir ud yaptı... Vakti gelip mektebe başlayınca, derse karşı hevesim olmadığını anladım. Dayım, kemani Vasilaki kalorifer işleriyle meşguldü. Onun yanına girdim... Fakat bir akşam üstümün başımın perişanlığını babama gösterince:

- Sende adam olmaya niyet yok... Ben sana bir meslek tut; musikiyle de zevk için uğraş dedim ama, sende başka işe karşı heves yok, dedikten sonra duvarda asılı duran lavtasını alıp bana ilk musiki dersini verdi... Notayı da Karnik Germiyan'dan öğrendim.

1912’de en iyi saz Eftelapos'ta idi; bir sene parasız olarak orada çalıştım. Bir sene sonra gazino sahibi bana bir ud hediye etti. Burada üç sene çalıştım...

Sonra “Gülistan Gazinosu"na geçtim. Daha sonra da muhtelif yerlerde çalıştım. 1917’de biraz piyano ile meşgul oldum..

Ve alaturka saza ilk defa piyanoyu ben koydum. Daha sonra piyasadan kendimi kurtarmak istedim... Zira gazinolar musiki bakımından beni tatmin etmiyordu. Onun için Konservatuar icra Heyeti kadrosuna geçtim. Açıldığı zamandan beri de İstanbul Radyosu'nda çalışıyorum.

- Bu sanat hayatınız; biraz da özel hayatınızdan söz eder misiniz?

- Ne gibi?

- Kaç yılında, nerede doğdunuz? Demin söz arasında “1921 tevellütlüyüm" dediniz!... Aklım bu sözünüze takıldı kaldı!...

- 1921 mi?!... Bir yanlışlık olmuş!... 1900 yılının 21 Eylül'ünde doğmuşum. Ah, keşke 1921de doğsa idim!... Gençlik gibi iyi bir şey var mı hiç!...

(Doğrusunu söylemek gerekirse, bu söyleşinin yapıldığı 1950 yılının Nisan ayında daha 25 yaşına bile basmadığımdan, gençliğin böylesine kıymetli olduğunu maalesef bilmiyordum; ancak 80'ine gelince tam olarak değerini anlayabildim!...)

- Şimdi de gelelim aşklarınıza!

- Haa anlatayım: Gençliğimde çok güzel bir kızla evlenmek istiyordum...

Annernla. ağabeyim, bir gün Büyükada'daki Ayayorgi tepesine gidiyorlar. Orada birçok âileler var... Bizimkiler bir kız beğeniyorlar... Akşam, çalıştığım Küçük Çiftlik gazinosuna gelerek bana haber veriyorlar...

Bir gece kız da ağabeyisiyle bahçeye geldi. Beni çok beğendiğinden nişanlandık... Amma ben kendisini sevemediğimden ayrıldık. .. İkinci bir defa daha nişanlandım... Ondan üç ay sonra ayrıldım.

Bir gün patapi almak için bir dükkâna girdim. Patapi'yi, yâni halı silkeceğini muayene ederken dükkândaki kız bana:

- Bununla kime vuracaksınız? diye takıldı... Güldüm...Güldü... Gülüştük...

Kız o kadar hoşuma gitti ki hemen izdivaç teklif ettim... Adresimi isteyip kararını birkaç gün sonra bildireceğini söyledi...

O zaman "Mulen Ruj"da çalışıyordum. Adresimi verdim... iki gün sonra telefon edip muvafakat ettiğini bildirdi. Nişanlandık... Ama bir meseleden dolayı, Atatürk'ün vefat ettiği gün ondan da ayrıldım. Ve nihayet şimdiki karım Despina ile evlendik... Evlenir evlenmez asker olup balayını Konya'da yaptım!... Sonra tekrar İstanbul'a döndüm... Hayatımdan memnunum... Boş zamanlarımı evde eşimle geçiririm.

–Sizin aileden, benim bilmediğim Türk musikisiyle meşgul olan başka Rumlar da var mı?

– Hayır yok.

- Biraz da bestelerinizden söz eder misiniz?

- Mâhûr makamında **"Hâlâ kanayan kalbimi aşk âteşi dağlar"**; hüzzam makamında **"Sevdası henüz sinemde göynüm gibi sağdı"**; kürdili hicazkâr makamında **"Neş'eyle geçen ömrümü eyvah heder ettim"**; uşak'tan **"Tatlı elâ gözlerinle kararttın gözlerimi"**; hüseyniden, geçen gün Safiye Ayla'nın radyoda okuduğu **"Bir yaz gecesi Çamlıca mehtabına gel"**, hicazkâr'dan "At elinden şu çiçek destesini, ver şu eli"; hicazkâr kürdî'den **"Titriyor lebler müheyya buseye ey şive-naz"**; segâh'tan **"Çöktü artık bir perişanlık hayâlhâneme"**; hüzzam'dan **"Gülmedim, güldürmedin; bilmem kabahat kimdedir"**; sultanıyegâh'tan **"Her nameyi ruhum içiyor, mest oluyor çal"**; acem aşiran'dan **"Dalınca gözüm gözüne suna"** gibi birçok besteler.

- Sohbetimize son vermeden, Ümmü Gülsüm'le olan mâceranızı da biraz anlatır mısınız?

- 1930'da Kahire'ye davet üzerine gittik ... Bana orada "Udun en büyük ustası" diyerek iltifatlar ediyorlardı!... Hususi toplantıda ben taksim yaparken Ümmü Gülsüm'ün gözünden yaşlar aktığını gördüm. Ertesi gün evine davet etti. .. Gittim... Uduma âşık olduğunu söyledikten sonra, Mısır'da kendisiyle birlikte kalmamı ısrarla teklif etti. .. Oradaki kontratım bitince vatanımdan ayrılamayacağım söyledim... Ve gözyaşları içinde beni memleketime yolcu etti!...[*Bu yazı, 8 Nisan 1950 tarihli* PERDE *dergisindeki röportajımdan yararlanılarak hazırlanmıştır.]*

Sh:75-79

İÇKİLİ GAZİNOLARDA OKUMAYAN TEK KADIN ASSOLİST: ÂKİLE ARTUN

Akile Artun'un Türk musikisinde apayrı bir yeri vardır. Daha 5 yaşında, Heybeliada'dayken piyanoyla musikimize adım atan sonra da çok değerli hocalardan Türk musikisi dersleri alan; bununla da yetinmeyip yedi, evet tam yedi yıl da Konservatuvarda şan dersleri alan, son

derece geniş ve zengin müzik birikimi olan; üstelik de billur gibi pürüzsüz, saf sesi bulunan sanatçı; başka "assolistler", hatta “solist-altları” kadar bile tanınmamıştır. **Bunun da başlıca sebebi; içkili gazinolarda okumayı sürekli reddetmesi; ancak “hayır dernekleri” yararına, içkisiz yerlerde sahneye çıkması ve ayrıca da çok "mazbut" bir âile hayatı olup adının hiçbir “skandal”a karışmamasıdır!...**

Türk musikisine gönülden bağlı olanlar, onu ancak radyoda ve İstanbul Konservatuarı İcra Heyeti'nin, aylık konserlerinde dinleyip alkışlayabilmektedirler.

Konservatuarda sık sık karşılaştıgımız Akile Artun'la 1 Mart 1950 ikindisi Nişantaşı’ndaki evinde buluştuğumuzda; sanatçımıza; günümüz bestekârları hakkında düşüncelerini sorduğumda:

– Maalesef, dedi, klâsik eserlerimiz ayarında besteler yapacak bir bestekârımız yok artık. Onların ayarında kimse yetişmiyor. Halbuki Türk musikisinin özünü klâsik eserler teşkil etmektedir.

– **İçkili gazinolardaki arkadaşlarınızı icra bakımından nasıl buluyorsunuz?**

– Ben, Türk sanat musikisinin ancak Konservatuvarda icra edilebileceğine inanıyorum!...

– Münir Nurettin için neler düşünüyorsunuz?

– O hepimizin üstadı. Türk musikisine pek çok hizmeti dokunmuştur. Ayrıca onun kadar musikimize sevgi ve saygı duyan hiçbir solist yoktur. O başlıbaşına bir "ekol”dür. Üstelik bakın, içkili yerlerde okumamak için ne servetleri elinin tersiyle geri çeviriyor!... Öyle bir el ancak öpülür!...

– Her iki musiki türünde de iyi bir eğitim gördünüz. Hangisini daha tercih edersiniz? Alaturkayı mı, Batı musikisini mi?

Akile Artun, bir an düşündükten sonra:

– Vallahi, dedi, birini diğerine tercih etmek çok güç. İkisinde de çok güzel, erişilmez derecede güzel eserler, melodiler var.

– Biraz âilenizden ve musiki hayatınızdan bahseder misiniz?

– İstanbul'da doğdum. dedem, o zamanlar bir Türk eyaleti olan Bağdat ve Yemen’de yıllarca valilik yapmış olan Münir Ahmet Fevzi Paşa. Babamsa Yemen meb'uslarından Tahir Fevzi Bey'dir..

Ailemizde hemen herkes ya yakından yauzaktan musiki ile uğraşmıştır. Bu yüzden de daha 5 yaşında, Heybeliada'da otururken piyano derslerine başladım. Bir yandan da Fransızca öğreniyordum.. Dokuz yaşında mektep müsamerelerinde şarkı söylemeye başladım. ilkokulu bitirdikten sonra Işık Lisesi'ne girdim. Fakat musiki sevgim yine herşeyin üstündeydi.

Onun için de liseden mezun olur olmaz Konservatuvara kaydolarak bir buçuk sene şan dersi aldım. O sırada evlendim.

Keman üstadı Hakkı Derman’ın teşvikiyle Türk musikisi dersleri aldım.. Bir ara Kadıköy'deki Şark Musiki Cemiyeti’nde çalıştım. Bilhassa bu cemiyette kemençe üstadı Kemal Niyaz Seyhun’dan çok istifade ettim. Daha sonra İstanbul Radyosu'nda çalıştım.. Fakat bu arada eşimin tayini çıkıp “Şark hizmeti" başladığından dört yıl İstanbul’dan uzak kaldım. Siirt'te

bulunduğumuz sırada, yıllarca, ortaokulda müzik dersleri vererek kendimi avuttum.

İstanbul'a dönünce, yeniden Konservatuvara girerek Bayan Rosenthal'den şan, Muhittin Sadaktan da solfej dersleri aldım. Harp yıllarında Konservatuar'ın, Türk Musikisi İcra Heyeti'ne ilk kadın sanatkâr olarak kabul edildim.. Halen de bu heyetin içinde bulunmaktayım.

- Musiki dışında neler yapıyorsunuz? Mesela sporla aranız nasıl?

- Fırsat buldukça ata binerek güzel manzaralı yerlerde dolaşırım. Yaz Aylarında da deniz sporlarıyla meşgul oluyorum.

-Ya ev işleri?

- Ev işlerinin hepsi elimden gelir. Yakınlarım çok güzel yemek yaptığımı söylerler. Ayrıca biçki-dikiş en sevdiğim işler arasındadır. Hatta Siirt'te bulunurken ortaokuldaki öğrencilere, musiki derslerinin yanısıra biçki-dikiş dersleri de verdim..

Çaylarımızı yudumlarken içerden gelen piyano sesi üzerine:

- Kızım Suna, dedi, mektepten gelince hemen piyanonun başına geçer. Sesi de çok güzeldir. Canı isteyince hem çalar hem söyler!...

Her İkisiyle Güzel Bir Karşılaşma

Aradan üç dört yıl geçmişti. Türkoloji'de okurken, sevgili Ali Nihat Tarlan hocamız; artık gelenekselleşen, Şehir Tiyatrosu Komedi Bölümü'nde yapılacak olan "Edebiyat Şöleni" için benim ısrarla Tevfik Fikret rolünü Üstlenmemi istemişti!...

(Oysa ben, uzun boylu, geniş omuzlu Tevfik Fikret yerine; ancak orta boylu etine dolgun Yahya Kematı canlandırabilirdim!) Makyajımı, Hoca'mızın kardeşi, eski aktörlerden Zati Tarlan yaptıktan sonra kulise çıktığımda Akile Artun ve vaktiyle evlerinde içeriki odadan gelen piyano sesini dinlediğim güzel kızı Suna ile karşılaşmayayım mı?.. Akile Artun'un, yalnız "hayır kurum"larının değil, böyle güzel "hayırlı" gecelerin de gönüllü "solist"i olduğunu söylemeyi galiba unuttum!... Üstelik de yol parasını da cebinden ödeyerek! ... Onun niye diğer sanatkârlara benzemediğinin, Türk musikisinde apayrı bir yeri olduğunun bir sebebini daha bilmem şimdi daha iyi anlatabildim mi?

Ve o gece Akile Artun, zaman zaman kızını da sahneye çağırarak, Divan edebiyatı şairlerimizin en güzel şiirlerinden bestelenmiş olan parçaları, yine en güzel "biçimleriyle okuyarak dinleyenlerin gönüllerini, haklı olarak fethetti. Daha sonra da oturup eski günleri yâd ettik.

Sh:399-403

Kaynak: Bakî kalan bu kubbede, Sermet Sami Uysal, L& M, Kasım, 2005,İstanbul

LEN TERANÎ

Ağacın dilinden onu duydu.

Sevgiliye ağıtlar yaktı.

Her gün olmasa da bir şeyler sordu, onu gözledi.

Sevgili yüzünü gösterir mi? diye.

Ancak Hz. Musa aleyhisselâm bir türlü Allah Teâlâ'yı ikna edemedi.

O, her türlü çabasına karşın yüzünü göstermedi.

Sonunda bir kerecik (biran-isteğini yıkmak için) razı oldu.

Onunla arasına koca taşı koydu.

Taş görsün/görürse, sonra belki dedi.

Taş nasıl görecek ki, taş kendini kaybeder toz olur.

Bugün onu gözlere sürme çekiyorlar.

Hz. Musa toz olan ile kendini bir yerde bulduğunda,

korkuyla sinesine gömüldü.

İsteği gitti, bir ayrılık acısı kaldı.

Düşündü ölmem mi gerekiyor,

öldükten sonra görmenin zaten bin türlüsü var dedi.

Ey Sevgili! dünyada seni görmenin olmayacağını anladık. Fakat bu sevginin perdesinde nice âşıkların,

ölüp ölüp gidiyorlar.

Duymasaydılar, işitmeseydiler, bilmeseydiler, denilmeden.

Bu elem çekilir mi?

Çok peygamberler anılır. İçlerinde en çok görme arzusunu duyan Hz. Musa aleyhisselâmdır. Hz. Musa dünyanın türlü türlü çilesini gördü şikayet etmedi. Ancak görme iştiyakını bir türlü yenemedi.

Seni istedi, ona neden bu görmeyi çok gördün ki?

148 Yazılar

En kötü dediğin şeytan bile özel meclisinde bulundu, bilmiyoruz ama (bilgisi bizde yok) Seni gördü.

Sevdiklerin için bu ayrılık biraz çok değil mi?

Sormak gerekir, yüzünü göstermeyerek ve naz ederek neyi murat ettin ki?

Kapına gelen, senin için ağıtlar döken peygamber çok şeyde istememişti.

"Göremezsin" "olmaz", için hukema çok şeyler sıraladılar, bence hangisi doğru ki?

Gösterseydin yüzünü peygamber davasından vaz mı geçecekti?

Benliğini kaybedip eriyip mi gidecekti.

Yahut herşey bunun için mi diyecekti?

Hayır!

Allah'm zâtında da bu işten üzüntü duyduğun aşikar ki, bu vak'ayı hikaye etmek istedin.

Musa'yı biraz üzdük, dercesine,

unutulmasın sevgilinin nazı mı dedin?

kıyamet günü uyananların ilki Hz. Musa aleyhisselâm mı diye şüphe eden Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem belki bunu bize hatırlatıyordu.

Çünkü hasretle gidenin ruhu uyur mu, sakin olur mu?

Len terânî [göremezsin] denilen yerden, yerin içine doğru geçildiğinde peygamberin hasretten kavrulmuş bütün varlığı paramparça olmuş, tozlaşmış, her yerde yine görmekten vazgeçmeyişini üzülüşünü düşünebiliyorum.

Büyüklerimden duydum, bazen Allah'tan olmayanı istemek gerekirmiş,

inlemekte bitmez ve vermediğinde acı olur.

Ey Allah'ım! artık yüzünü gösterme vaktinin günü, bize doğamayacak mı?

Herşeyi içinde biter/sonlu yarattın. Ayrılık tohumları ektin.

Onlar peygamberdi, biz değiliz. Kabullendiler, ancak biz kabullenemiyoruz.

Hep böyle yüzünü göstermeden, sesini işittirmeden uzak tutarsan,

kulun çok dayanıklı çıkmadığında suçu ona mı yükleyeceksin?

Telef olup gidecek, dönüşü de yok ki

tekrar tekrar gelsin diyeceğin.

Yüz göster bu ayrılığa son de.

Kilisenin çanında, havranın şofarında, caminin salâsında duyulursa, biri öldü diye,

onu ben bil, çünkü ben her gün ölüyorum.

Bir gün, o bir gün, bugün diye.

Ayrılığın kalmadığı yerde tek sen varsın.

Bu işe artık bir dur deyiversen.

İhramcızâde İsmail Hakkı

SİMON & GARFUNKEL - Bridge Over Troubled Water

https://youtu.be/GYKJuDxYr3I

When you're weary, feeling small,
When tears are in your eyes, I will dry them all;
I'm on your side. when times get rough
And friends just cant be found,
Like a bridge over troubled water
I will lay me down.
Like a bridge over troubled water
I will lay me down.

When you're down and out,
When you're on the street,
When evening falls so hard
I will comfort you.
I'll take your part.
When darkness comes
And pain is all around,
Like a bridge over troubled water
I will lay me down.
Like a bridge over troubled water
I will lay me down.

Sail on silver girl,
Sail on by.
Your time has come to shine.
All your dreams are on their way.
See how they shine.
If you need a friend
I'm sailing right behind.
Like a bridge over troubled water
I will ease your mind.
Like a bridge over troubled water
I will ease your mind.

Try to align

Türkçe

Bulanık suyun üstünde köprü

Halsiz olduğunda, küçük hissettiğinde
Gözyaşların gözlerinde olduğunda, hepsini sileceğim
Senin yanındayım, zamanlar güçleştiğinde
Ve arkadaşlar tam anlamıyla bulunamadığında

Bulanık suyun üzerinde bir köprü gibi
Kendimi sereceğim
Bulanık suyun üzerinde bir köprü gibi
Kendimi sereceğim

Çökmüş ve dışlanmışken
Sokaktayken
Akşam çökmüşse kuvvetle
Seni rahatlayacağım
Senin tarafını tutacağım
Karanlık geldiğinde
Ve her yerde acı olduğunda
Bulanık suyun üzerinde bir köprü gibi
Kendimi sereceğim
Bulanık suyun üzerinde bir köprü gibi
Kendimi sereceğim

Açıl denize gümüş kız
Açık denize
Parlama vaktin geldi
Tüm hayallerin yoldalar
Bak nasıl da parlıyorlar
Bir arkadaşa ihtiyacın olduğunda
Arkanda süzülüyorum
Bulanık suyun üzerinde bir köprü gibi
Endişelerini gidereceğim
Bulanık suyun üzerinde bir köprü gibi
Endişelerini gidereceğim

HAC YOLUNDA EFENDİMLE

Efendim ile sohbetimizde konu içinde konu oradan buradan konuşurken teklif edilmeyen nafile ibadetlerin yorgunluğundan bahsedildi. İbadet etmedeki hazzın hak ve batıl cihet ile alakalı olmayıp kişinin kendi gayretiyle/yaratılışıyla alakalı oluşu yanında, tesiri vücudunda olan hikmetler kişiyle ilişkili olduğuna dikkat çekildi. İnsanın her yaptığı fiilin bir getirisi var. Ancak onların iç dünyamızda bize bırakacağı tesirler çok farklı zeminde hareket etmektedir.

İşte bu ahval ile tefekküre dalmışken önümüze gelen Budistlerin inançlarında olan hac ziyaretine verdikleri değer müslümanlardan çok farklı olmadığını gördük. Aynı şeyler bizde de onlarda da var. Çocukken hacca yürüyerek giden insanlardan Saçlı Babayı tanıdım. Kırk küsür yaya olarak haccı vardı. Tarihten ise İbrahim Ethem hazretlerinin bu şekilde hac yaptığını işitince, manevi dünyada bedeni fedakârlıkların insanın iç dünyasında sevgiliye sunduğu hediyelerin çeşitliliğini ve farklılığını izah etmeye yetecektir.

Bu konuda efendim bana buyurdular ki;

"Aslolan yolculuğun kendisidir. Menzile yolu feda etmeyeceksin. Yol değerlidir. Yolu idrak ettiğinde, yol seni yol ediyorken henüz madden herhangi bir yere ulaşmadan bir başkalaşıma uğruyorsun.

Yol boyunca hala başlangıçta yola çıktığın adamsan, esasında hiç yola çıkmamışsın demektir. Bir de gizliden şu soru kükremeli içimizde, yol boyu ne kadar safra (sıkıntı, tedirginlik, kötü tarafları) attım? Benim hac yolu konusunda gözlemim o oldu ki, haccın neticesinde pek çok insan safra atmak bir yana ağırlaşarak dönüyorlar. Kendini taşlaması gerekirken, kendini taşa çalmalıyken suçu bir acayip duvara yükleyip onu fiskelemek ne acı, bir dönüş oluyor."

Efendimin bu izahı karşısında dilim tutuldu. İbadetlerin aslında bir görev mahiyetinden çok bizde olması gereken değişimleri zuhura getirmesi gerektiğini ve bu şekilde olgunlaşmanın daha çabuk olacağını anladım.

İhramcızâde İsmail Hakkı

Ek okumalar

İbrahim Edhem rahmetullahi aleyh ondört yılda güçlükle Kabe-i şerife vardı. Yolda giderken her adımına iki rekat namaz kılardı.

Çün Kabeye erdi, Kâbe anda yok. Birkez ah eyledi.

" Aceb bu ne haldir, gözümde halel vardır?"

dedi. Hafiften bir avaz işitti ki:

"Ya İbrahim ! Senin gözünde halel yok amma bizim bir firavuşumuz (kul, cariye) vardır, bize yüz tuttu. Biz de Kâbe'mizi ona karşı gönderdik" dedi. İbrahim Edhem gayretlendi. Ve:

"Bu ne türlü avret ola ki mertebesi ve nazı Çalab dergahında böyle ola"

dedi. Geri yürüdü. Gördü ki Rabia gelir, Kâbe yerine gelmiş. İbrahim Edhem Rabia'yı görünce:

"Ya Rabia! Bu ne haldir ki cihanı hayrete saldın. Ondört yılda nice türlü meşakkatlerle, her adımda iki rekât namaz kılarak, Kâbe'nin aşkına geldim, Kâbe sana karşı gelmiş" dedi. Rabia:

"Ya İbrahim ! Sen namaz eyledin, ben niyaz eyledim" dedi. Rabia haccı tamam eyledi, yine Basra şehrine gelip ibadetle meşgul oldu. Bir yıl sonra Kâbe'yi yine arzuladı. Ve evvelki yıl hac bana karşı geldi, bu yıl ben hacca karşı varayım dedi. Yola girdi.

Kaynak: http://www.tezkiretulevliya.net/65-rabiatuladviye.html

Hz. Pir Şeyh Abdülkadir Geylani kuddise sırruhu'l-âlî:

- **Ben, İbrahim Ethem Hz.'in zamanında olsaydım; ona tacını, tahtını terkettirmeden seyyahlıkta geçireceği halleri on sekiz sene sırtıyla odun çektiği, o ibtilâları manen geçirtir, kendini sarayında irşad ederdim, buyurdu.**

The OA (2016-)

Tv Dizisi 60 dk
Yönetmen:Zal Batmanglij
Senaryo: Zal Batmanglij, Brit Marling
Sezon: 1.Sezon
Tür: Dram, Gizem
Vizyon Tarihi:01 Aralık 2016 (ABD)
Müzik: Rostam Batmanglij, Danny Bensi, Saunder Jurriaans
Oyuncular: Ian Alexander, Will Brill, Emory Cohen, Patrick Gibson, Brit Marling
Alt yazı çevirmeni: Fatma Çalışkan

Özet

The OA, Marling'in canlandırdığı Prairie Johnson karakteri etrafında dönüyor. Johnson yıllardır kayıp olan kör bir kız. Ama dizinin ilk bölümüyle birlikte Johnson 20'li yaşlarında, küçük bir kasabadaki evine dönüyor. Üstelik körlükten tamamen kurtulmuş bir biçimde. Kasabanın bazı sakinleri bu geri dönüşü mucize olarak nitelendirirken, kızın varlığı bazıları için de şaşkınlık yaratır ve kız tehlikeli kabul edilir. Bu gizeme ek olarak, Johnson anne ve babasına ve FBI'a kayboluşundan bu yana geçen yedi yıl boyunca olanlarla ilgili bir şey söylemeyi reddetmektedir. Prairie konuşmaktan kaçınsa bile, o uzakta iken bazı garip şeylerin olduğu aşikardır.

Filmden

the.oa.s01e01

-Seni anlamaya çalışıyoruz.
Yani, ölü değiller mi?
Hepimiz sayısız kez öldük.
**
Videomu mu izledin?
Ne Yardım etmek için.
-Yine sesler mi duyuyorsun?
-Hiçbir şey duymuyorum! Küçük bir kızken, yürümeyi öğrenirken hemen fazla öz güven kazanmıştın.
Koşmaya karar vermiştin.
Kafanı duvarın kenarına çarpıp alnını yarmıştın.
Hatırlıyor musun?
Benim kanımdan gelmediğini biliyorum ama o olay olduğunda kızım olduğunu anlamıştım.
Çünkü acıyı ben de hissetmiştim.
Ben de duvara çarpmış gibi olmuştum.
Şimdi de öyle hissediyorum.
Bu ikimiz için de tuhaf bir durum.
Sende şu şeyler Ama sen sen bir yabancı değilsin.
Anne, lütfen.
Anlatmak istemediğimden değil.
İstiyorum Ama sana acı vermek bana acı verecek.
Ve sana acı vereceği kesin.
Bana biraz zaman tanı.

**
Aklıma geldi de Trendeki Yabancı'yı izlemiş miydin?
Hayır.
Ana konusu şu ki, aranda ilişki olduğu bilinmezse birbiriniz için işlediğiniz suçlar çözülemez.
Diyorum ki, ben sana yardım edeyim, sen de bana.
Yardıma ihtiyacım var.
**
Dokunulmayı sevmem.
Dokunmak yok.
Sorun değil.
Sahiden yapacak mısın?
Trendeki Yabancı.
**
Yani özlemlerin, kimseye söylemediğin arzuların.
Tam normal olduğuna inanacaktım ki işi mahvettin.
Görünür benliğine çok vakit harcıyorsun.
Bu etkileyici.
Herhalde görünmez benliğin olmadığını sanıyor.
Arzularım var.
Çok çalışıyorum.
**
Bay Winchell'ı bekliyorum.
Konuşmuştuk.
Ben Steve'in üvey annesiyim.
Tabii.
Oturun.
Bu görüşmeyi sizi veya kocanızı suçlamak için istemedim.
Sizi bu görüşmeye çağırmamın sebebi kocanızın oğlunun büyük bir sorun haline geldiğini ve okuldan atılmasını istediğimi bildirmek.
Sorunu açıklar mısınız?
Mektubumda açıkça belirtmiştim ama yine de istiyorsanız Benim görevim öğrenmek isteyen, kendilerini geliştirmek isteyen çocuklara öğretmenlik yapmak.
Düzeni bozan, vahşi ve açıkçası korkunç bir öğrenci bana sorun çıkartırsa mesele değil.
Onu halledebilirim.
Ama çalışkan öğrencilerin eğitim hakkına mal olmaya başlarsa orada "Dur" derim.
Bence onun ciddi psikolojik sorunları var.
Çok hasta bir topluma uyum sağlamış olmak akıl sağlığının ölçüsü değildir.
Bu çok zekice bir slogan Bayan Winchell ama oğlunuzu okuldan attıracağım.
Tamam.
İlk sebebiniz neydi?
Efendim?
Niye öğretmen oldunuz?
-Konu ben değilim.
-Ama öyle.

Konu siz ve Steve, bu da iki kişilik bir oyun, sahnesi sınıf olan, zaman içinde birçok boyutta yer alan.
Anlayamadım.
Belki de Steve, siz sebebinizi kaybettiğiniz için öğrenemiyordur.
-Tanrım, bu çok gülünç.
-Betty Belki sayemde hatırlarsınız.
Birini kaybetmişsiniz.
Sizin için önemli birini.
Ben de benim için önemli birini kaybettim.
-Kimi kaybettiniz?
-Susmazsanız sabrımı.
İlk aşkınız mıydı?
Yoksa bir ebeveyniniz mi?
Çocukken sevdiğiniz biri mi?
Bir kardeş mi?
Bakın, açık konuşmak ister misiniz?
O sosyopat oğlunuz bir çocuğun boğazına yumruk attı.
Kurban misillemeden korktuğu için ihbar etmedi.
O çocuğun gırtlağı yarıldı ve ulusal yarışmada şarkı söyleyemeyecek.
Bu şiddetin nedeni veya nereden geldiği umurumda değil.
Okulumda şiddet istemiyorum.
Yo, haklısınız.
Üzgünüm, haklısınız.
Haklısınız.
Bu boyut şiddet, adilik ve açgözlülük yüzünden parçalanıyor, Steve de bunları hissedecek kadar duyarlı bir çocuk ve öfkeli.
Öfkeli ve kayıp bir çocuk.
Onu bulmak için kendinize tekrar öğretmelisiniz ama siz yolda öğrenmeyi bırakmaya karar vermişsiniz.
Açık kalmak çok acı veren bir şey.
Bence hepimiz aynı umutsuzluk içindeyiz.
Önemli olan bununla ne yapmaya karar verdiğimiz.
Haklısınız.
Peki siz ne yapacaksınız?
İşinizi yapmak istiyorsanız zorbayı kovun.
Melek gibi şarkı söyleyen çocuğa odaklanın ama onun size ihtiyacı yok.
Öğretmen olacaksanız Steve'e öğretmenlik yapın.
Adam olmasına yardım edebileceğiniz çocuk o.
Kaybettiğiniz çocuk o.
O sizin ilk sebebiniz.
İlk adınızı duyamadım Bayan Winchell.
Ben OA'im.
**
-O yüzükle ayrılacağım.
Homer [yol gösterici]

Homer, neredesin?

**

Babam çok varlıklı bir adamdı.
Bir madencilik şirketi vardı.
Topraktan değerli madenler çıkarıyordu.
Sürekli izleniyorduk çünkü kısa sürede çok para kazanmıştı.
O zamanlar, o kadar paran varsa bir kısmını Voi'ye verirdin.
Diğer yeni zenginlerle birlikte Moskova dışındaki gizli bir mıntıkada yaşıyorduk.
Ve iki buçuk metre kar vardı ama yine de beyazlığın içinde kaybolmuş kapıların ardındaki büyük evler seçilebiliyordu.
Bana gözümün nasıl açıldığını sordun.
Daha ilginç olanı, nasıl kör olduğum.
Kör doğmadım.
Aziz Bazil Katedrali'nin parlak renkli kubbelerini, Moskova Nehri'nin gri sularını hatırlıyorum.
Kasabamız Sovyetlerin dağılması üzerine kurulmuştu.
Her ev yeni bir servetti.
Kömür çıkaranlar, petrol çıkaranlar, kablo yapanlar.
Ben bu oligarkların çocuklarıyla büyüdüm.
Annem beni doğururken ölmüş.
Büyük ve ıssız bir evde sadece babamla ben vardık.
Bazı rahatsızlıklarım vardı.
Düşler.
Gerçek olanlardan daha gerçek kokuları ve sesleri vardı.
Bunların birinde bir akvaryumda kapalı kalıyorum, nefes alamıyorum, dışarı çıkamıyorum.
Baba.
Baba! Baba! Nina.
Baba! Yine geldi.
Aynı şey.
Suyun altındayım, yüzen kalemler var ve nefes alamıyorum.
Sadece bir düş küçük lahanam.
Bir hayal.
Hayır.
Şu an burnumu sıkmanı nasıl hissediyorsam, aynı şekilde gerçekti.
Bu öğleden sonrayı iptal et.
Her şeyi akşama kaydır.
Bu kabustan kurtulacağız.
Burada dur.
Araba sıcak kalsın.
Gel lahanam.
Nina.
Baba, çok soğuk.
Yapamam.
Soğuğa karşı koymanın tek yolu ne?
Soğuktan daha soğuk olmak.
O gün babam bana cesareti öğretti.

O gece hava o kadar soğuktu ki, atlarımızdan biri donarak öldü.
Ama o akvaryum bir daha hiç rüyama girmedi.
Aylar geçti.
Burnum bir kez bile kanamadı.
Artık okula başlamıştım.
Mahallemizdeki çocukları özel bir otobüs alıyordu.
Ben hep ilk binerdim.
Midemin altında bir şey hissettim, sanki orama kırılmamış yumurtalar yapışmış gibiydi.
O otobüsten inmek istedim.
Evet, ama hoşuma gitmedi.
Sana çok fazla ölümü hatırlatıyor.
Çocuğun kendini vurduğu zaman olduğu gibi.
Evet, bir gün buradasın ve sonra birden burada değilsin.
Hiçbir yerde değilsin.
Sen de izledin mi Ninny?
Bence hep bir yerde olursun.
Burnuna ne oldu?
Önemli bir şey değil.
Altımızda bir ışık var.
Belki camlardan biri kırılmıştır.
Derine dalarsak belki çıkabiliriz.
Nina! Biz bir mesajdık, anladınız mı?
Voi'den ailelerimize.
Mesaj diyordu ki, "Sizler elbette güçlü iş adamlarısınız ama o kadar da güçlü değilsiniz.
" O gün Rusya'nın tüm kodamanlarının en küçük çocukları o otobüsteydi.
Hepsi öldü.
Her biri öldü.
Ben dahil.
Dünyanın içinde miydim, üstünde mi, bilemiyordum.
Karanlık niye bu kadar göz kamaştırıcıydı?
Nina.
Geri dönmek istiyor musun?
Büyük sevgi göreceksin ama çok zor olacak.
Acı çekeceksin.
Ben mi?
Ben kalmanı istiyorum.
Geri.
O zaman gözlerini alacağım.
Çünkü olacakları görmene katlanamam.
Çok korkunç şeyler.
Baba.
Yanağını yanağımda hissediyordum.
Soğuktu.
Nefesini duyuyordum.
Ve gözlerim açık olduğu halde karanlıktı.

Dedim ki, "Baba " Göremiyorum.
Hiçbir şey göremiyorum.

the.oa.s01e02

YENİ HEYKEL

Okul otobüsümüze yapılan saldırı arkadaşlarımın canını aldı gözlerimi aldı ama hayatta kaldım.
Babam bunu sır olarak saklamak istedi.
Beni Rusya'dan Amerika'ya kaçırdı, körler için bir yatılı okula gönderdi.
Orada güvende olacağımı düşündü.
Teyzem benimle ilgilenecekti, babam da kısa süre sonra da yanıma gelecekti.
O zamana dek her pazar gecesini heyecanla bekleyecektim.
Beğendin mi?
Seni milyonlarca kemanın arasında tanırım, tek bir nota çalsan bile Haydi üç nota diyelim.
Ama daha fazla değil.
**

O benim cankurtaran halatımdı.
Ben de onun.
Her pazar birbirimizi kurtarıyorduk.
**

Normal düşler burun kanatmaz.
Sezgiler güçlüydü, çünkü düşte görebiliyordum.
21 mum, doğum günüm.
O zaman karşılaşacaktık.
Etrafı suyla çevrili dişi bir devin yüzü.
Orası bir tek yer olabilirdi.
Oraya gitmek için plan yaptım.
**

"Burada, dalgaların çarptığı gün batımı kapılarında elinde meşalesiyle güçlü bir kadın duruyor, alevi yıldırım gibi ve adı Sürgündekilerin Anası.
Fener gibi elinden dünyanın her yerine kucak açılıyor, yumuşak gözleri hava köprüsüyle bağlanan ikiz şehrin limanının üzerinde.
'Eski topraklar, o haşmetli tarihiniz sizin olsun' diyor sessiz dudakları.
'Bana bezginleri gönderin ve yoksulları, özgür soluk almak isteyen üst üste kalabalıkları, kalabalık sahilinizdeki o sefil artıkları.
O evsizleri fırtınalardan geçirip bana gönderin.
Lambamı kaldırıyorum altın kapının yanında!'"
**

Size hatalarımı anlatabilirim.
Acıkınca yemek yemedim.
Yorulunca uyumadım.
Üşüyünce ısınmadım.
Bu beni zayıflattı.
Ama yaptığım en büyük hata güzel bir ağ atarsam güzel şeyler yakalayacağımı sanmamdı.
**

160 Yazılar

Hep böyle güzel mi çalardın?
Yoksa sana bir şey mi oldu?
Olmuş.
Sana bir şey olmuş, ondan sonra böyle aşkın bir biçimde çalmaya başlamışsın.
Özür dilerim.
ÖYD mi yaşadın?
O ne, bilmiyorum.
Ölüme yakın deneyim.
Sen öldün mü?
Sonra da dirildin mi?
**
En ilginç sorular onlar.
Bilinç nedir?
Buradan sonra bilinç nereye gider?
Ama sen biliyorsun.
Değil mi?
Yani, şey olduğunda Sana bir soru sorayım, öldükten sonra geri döndüğünde Sence bu kendi seçimin miydi?
-Bunu bir seçim gibi mi yaşadın?
-Evet.
Ölüme yakın deneyim mi demiştin?
-Evet.
-Sen de mi?
İşte, saat 12 yönünde ketçap, dörtte hardal, sekizde mayonez var.
Senin sevdiklerinden, tamam mı?
ÖYD yaşadım mı?
Hayır.
Yaşamadım, ama ben Bu konu benim Tek düşündüğüm şey bu.
Bütün hayatım bu.
Acil serviste anestezi uzmanıydım ve ilk kez duyduğumda bir hasta öldü ve sandım ki yani bir şey duydum gibi geldi.
Yani, bir şey Bilmiyorum.
Bir şey.
Cesaretimi toplayıp öbür doktorlara da sordum.
Dediler ki, "Herkes bir şey hissettiğini söyler." Hayır, ben vın diye bir ses duymuştum bedeni terk eden bir şeyin sesini ve geri gelirken vınlayışını.
Geri gelmişlerse demek ki bir yere gitmişlerdi.
Nereye gitmişlerdi?
Bunu kanıtlayabiliriz.
Her mantıklı bilim adamının yapacağını yaptım.
Acil servisten ayrıldım ve ömür boyu ÖYD'den kurtulanları araştırmaya başladım.
Demek benim gibi insanlar tanıyorsun.
Evet.
Evet, şu anda senin gibi üç kişiyi inceliyorum.
Biri özellikle sana benziyor.

Özel yeteneklerle geri dönmüş, müzik yeteneğiyle.

Nasıl yani?

Onunki mükemmel müzik kulağı ama başkaları da var Matematik, sanat, dil yetenekleriyle dönenler var.

Bu Onları ilginç kılan bu değil.

Sizi inanılmaz yapan şey hepimizin yaşadığı bu komanın dışına çıkmış olmanız.

Anlıyor musun?

Rusya'dan ayrıldığımdan beri her gün babamı nasıl bulacağımı düşünüyorum.

Ve kaçık olduğumu düşünmeyen tek kişi oydu

Elbette değilsin.

Sana hiç ilaç verilmemeliydi.

Asla.

Niye, canlı düşler gördüğün için mi?

Bu delilik.

Özür dilerim, bunu duymak öyle garip ki Ben acayibim ama sen acayipliği seviyorsun.

Acayiplik iyidir.

Yani, bir yerlerde acınası sıradanlıktaki bir adam göğsünde "Acayiplik iyidir" yazan bir tişört giyiyordur.

Gitmem gerek.

Hesabı alabilir miyim lütfen?

Bu gece eve gitmeli, işime dönmeliyim.

Bende hoşuna gidebilecek bir şey var.

Çalışmamın yan ürünü sayılır.

Dün buradaki konferansta bir patent sattım ve

Sana bir şey gösterebilir miyim?

-Evet.

Öyle mi?

Tamam.

İşte.

Evet, şunları kenara çekelim.

Dediğim gibi, asıl konu o vın sesini duymak, tamam mı?

Bunu şuraya sokacağım.

Tamam mı, girdi mi?

Oldu mu?

Tamam, şimdi Şuradan aç.

Bununla 150 metreden kalp atışlarını duyabilirsin.

Şuna mı basacağım?

Bu! Biri yürüyor.

Evet.

Genç biri mi?

Belki bir çocuk.

Kesinlikle.

Bak, kalp atışı parmak izinden bile daha özeldir.

Al, şunu dene.

Evet.

Bu da senin sesin.
Bu da benim sesim.
Beni de götür.
Beni incele.
Emin misin?

**

Atlatmana yardım edeyim.
Aklından şu geçiyor: "Bu gerçek olamaz.
" Gerçek.
"Bu bir düş.
" Tamamen ayıksın.
"Birisi beni bulacak. " "Niye bir kafese kapatıldım? " Yakında öğreneceksin.
Bil ki, seni almaya gelmesi uzun sürebilir.
Seni buraya getiren tüm adımlarını düşünürsen sonunda anlayacaksın ki, bu senden başka kimsenin suçu değil.
Düşüncelerin moralini bozmaya çalışacak.
İzin verme.
Özgürlüğüne kavuşacaksın.
Uykuda.
Düşlerinde.
Biz delirmekten öyle kurtuluyoruz.
Adın ne?
Prairie.
Prairie.
Benim adım da Homer.

the.oa.s01e03

ŞAMPİYON
Hapiste ilk uykuya daldığında unutuyorsun.
Özgür biri olarak uyanıyorsun.
Ama sonra öyle olmadığını hatırlıyorsun.
Sonunda buna inanana kadar özgürlüğünü defalarca kaybediyorsun.
**
Alışırsın.
Burada aklımı kaçıracağım.
Amacın bu mu?
Hayır.
Ötekilerle konuş.
Zihnini meşgul et.
Ben Sana kabartma kitaplar getiririm.
Ne okumak istersin?
Hava ve güneş ışığı olmadan yaşayamam.
-Ötekiler yaşadı.
-Ötekiler kör değil.

Gece gündüze dönüştü.
Gündüz geceye.
August nerede?
Ona ne yaptın?
İyi olduğundan emin olmam lazım.
Bana ihtiyacı var.
Yeter Rachel.
Onu yukarı götürdüğünü biliyorsun.
Bana ihtiyacı var.
Yaşayan ölüler gibiydik.
Yan yana ama yalnızdık.
Zamanı hissedememekten daha yalıtıcı hiçbir şey yoktur.
Çıkar beni.
Saatlerle günlerin arasındaki mesafeyi hissedememekten.
Yaşıyorsun.
Yaşıyorsun.
**
Birini öldürmek çok zordur.
Birinin ölmesine izin vermek bile zordur.
**
Ne yaptığımı anlıyor musun?
Yo, sadece çocukken bu sesi çok duyardım.
Uyumayı sevmem, vakit kaybıdır ama gerekli, o yüzden uyku ilacı.
**
Ben çocukken PBS'te çok sevdiğim bir program vardı.
Tam bir bilim adamı olan bir İngiliz'in programı.
İnanılmaz yüksekliklere çıkar veya büyük bir çöle filan giderdi.
Hep şöyle fısıldardı, **"Şu anda dünyanın en ıssız yerinde, hiçbir şeyin yaşayamayacağı bir yerdeyim." Ama hep gayet iyi yaşayan bir yaratık olurdu.**
Ortam ne kadar zorlayıcı olursa olsun.
O programa bayılırdım.
Bana umut verirdi.
Oldu sayılır.
**
Zıplamaya başla.
Zıpla.
Bir daha.
Lütfen, yapamam.
Devam et.
Yap şunu Prairie.
Zıpla.
Bir daha.
Zıplarken kollarını çırp.
Tuhaf şekilde değil, gerçekten.
Sanki kolların dev kanatlarmış gibi.
Bir daha.

Daha yüksek.
Bir daha.
Bir daha.
Gördün mü?
Becerdin işte.
Bir şeyin yok.
Sakın suya düşme saksı da devirme.
Zıplama egzersizi mi yapıyorum?
Evet, bir tür zıplama egzersizi.
**

Şarkı

Keşke bilebilsem
Seninle ne yapacağımı
Ama işin aslı
Hiçbir fikrimin olmadığı
Senin var mı?
Senin var mı?
Keşke olsaydı bir fikrim
Neye ihtiyacım olduğu konusunda
Ama biz Bilemiyoruz
Ama önemi yok
Önemi yok
Keşke anlayabilsen
Keşke bilebilsem İşin aslı
Hiçbir fikrimin olmadığı
Mavi göğü görüyorum
Ve beyaz bulutları
Bu parlak kutlu günü
Ve karanlık kutsal geceyi
Ve içimden diyorum ki
Ne harikulade bir dünya
**

the.oa.s01e04

O ŞEY
Acıyı hissedemiyordum.
Zamanı bilemiyordum.
Nerede olduğumu anlayamıyordum.
Ama görebiliyordum.
Görebiliyordum.
Homer, Rachel ve Scott'ın adımı haykırdıklarını hatırladım.
Artık yanımda değillerdi.
Ansızın basan bu kayıp duygusu hayatımda ikinci kez öldüğümü fark ettirdi.
Khatun, görebiliyorum.
Zaten görebiliyordun çocuğum.

Nefeslen de yanıma gel.
Burada olmamam gerek.
Saçma.
Bir sürü zamanın oldu.
Nasıl da büyümüş, genç bir kadın olmuşsun.
Hata ediyorum Khatun.
Kalırsan bir daha acı çekmek yok.
Hayatın tüm acıları gider.
Kısa süre sonra hepsini unutursun.
Ama unutmak istemiyorum.
Onunla bodrumdalar.
Onları orada bırakamam.
Çok garipsin.
Buna saygı duyuyorum.
Ama işin doğasında asla kaçış yoktur.
Tüm cesaretin ve planların yeterli olmaz.
Görüyorum ki acıkmışsın.
Sana yiyecek bir şey tutayım.
Bu, sana başka bir yerin yolunu gösterecek, insanların bilmediği bir yolculuk şeklini.
Bu olmadan, sonsuza dek tutsak kalırsın.
Çok fazla alıştırma gerekiyor ama bununla bir gün özgürce uçabilirsin.
Onu sana verirsem bir bedeli olur.
Adil bir değiş tokuş.
Baba.
Baba! Buradayım! Baba! -Beni duyamıyor.
-Hayır, duyamaz.
Ama istersen duyabilir.
Babanla gidip acı duymadan huzur içinde yaşayabilirsin veya kuşu alır ve gerçekte kim olduğunu öğrenirsin.
Bu adil bir seçenek değil.
Var olmak, adil olmayan seçeneklere rağmen hayatta kalmaktır.
Onun yanına git.
Hemen dışarıda seni bekliyor.
Ötekilerin yanına nasıl dönerim?
Artık fedakarlığı öğrendin.
Artık bu yetenekle gelecek şeye hazırsın.
Yut onu.
O ışık tohumu.
Onu büyütürsen bilmen gereken her şey içinde olur.
Büyük bir kötülüğe engel olmak için beşiniz birlikte çalışmalısınız.
Sadece dört kişiyiz.
Göreceksin.
Khatun, ben de senin gibi miyim?
Hayır.
Sen ilksin.

Acele et.
Ye onu.
Uyandığım anda anladım ki, hayat artık aynı değildi.
Hiç tanımadığım insanlara verdiğim bir söz uğruna babamla birlikte ebediyetten vazgeçmiştim.
**
Khatun bana bir gizem yutturmuştu.
Ne olduğunu anlayamıyordum ama içimde hissedebiliyordum.
Bir ipucu, bir bomba, bir son çare.
Prair, beni duyuyor musun?
İyi misin?
Neredeyse başarıyordun.
Neredeyse kaçıyordun.
-Homer?
Söylemem gerek -Önemi yok.
Önemi yok.
Yaşıyorsun.
Önemi yok mu?
Ben buradan siktirip gitmek istiyorum.
Uzak ihtimal olduğunu biliyordum.
Bir ormanı geçtim ve oranın çıkışına geldim.
Başımın arkasına vurdu Çok sert.
Öldüm.
Herhalde acıdan bayılmışsındır.
Bir yere gittim ve onu gördüm.
Küçük bir kızken gördüğüm kadını.
Aman Tanrım.
Baştan beri yanlış yapıyoruz.
Buradan çıkmaya çalışıyoruz.
Evet.
Ana fikir bu sayılır.
Hayır.
İçeri girmeye çalışmalıyız.
Galiba beyin hasarı oluşmuş.
Kobaylar gibi davranıyoruz.
Kobayların güçsüz olmalarının sebebi bir deneyde kullanıldıklarını bilmemeleridir.
Oysa onlar da bilim adamının kendisi kadar deneyin parçasıdırlar, hatta daha fazla.
Yani, deneyini ele geçirebiliriz.
Çıkış yolumuz onun deneyi.
Hayır.
O psikopat herif ne yapıyor, bilmiyorum, bilmek de istemiyorum.
Dinle.
Bir şey söylemeye çalışıyor.
Ama nasıl bileceğiz?
Şu gaz.

Hiçbir şey hatırlamıyoruz.
Onu bilerek öyle yapmış.
Evet, bütün güç onda.
Bakın Hepimiz öldük ve geri dönmeyi seçtik.
Hayır, kendi adına konuş.
Hepimiz öteki tarafa dokunduk ve farklı döndük.
Rachel'ın şarkı söyleyişini dinlerken bunu hissetmiyor musunuz?
-İliklerime kadar.
-Evet.
Biz tutsak değiliz.
Biz kobay değiliz.
Sevilmeyen veya bahtsız kişiler değiliz.
Biz meleğiz.
Aman Tanrım.
Gerçekten hadi be.
Melek mi?
Nereden biliyorsun?
Çünkü sen acı çekerken bile hazır olmadan August'ın ölümünü öğrenmeyeyim diye çabaladın.
Çünkü senin her gece güneşsiz büyüsünler diye bitkilerine fısıldadığını duyuyorum.
Çünkü senin gözlerin yeşil berrak ve senin kadar dürüst.
Çünkü ben görebiliyorum.
**
Sanırım kötü adamları yakalamak için ajan oldum.
FBI'ın işi bu, suçluyu yakalamak.
Ama çalıştığım vakalar arttıkça cezanın asla önemli olmadığını anladım, asla yetmediğini.
Genelde kadınlar ve çocuklardan oluşan kurbanları kimse düşünmüyordu.
Birkaçımız bir Kurban Destek Programı başlattık ve çok iyi geldi.
Bizi tatmin ediyor.
İnsanların hayatlarını onlara ateş etmeden etkilemek.
Ya ben de birilerine yardım etmeye çalışıyorum desem?
Soylu bir dürtü olduğunu söylerim.
Ayrıntıları bilmeden mi?
Olabilir.
Aslında bir bakıma biliyorum.
Hiç sanmıyorum.
Orada yalnız değilmişsin.
Bir şekilde kaçmışsın.
Amacın onları kurtarmak.
Bize anlatırsan öldürüleceklerinden mi korkuyorsun?
Gerçeği anlatırsam deli olduğumu düşünürsün.
Beni kapattırırsın.
Buradaki görevim ajanlık değil.
Suç soruşturması yapmıyorum.
Başından geçenleri kabullenmene yardımcı olmak için buradayım.

Bana anlattığın şeyler sayesinde sana bunu yapanı öğrenirsem onu yetkililere söylerim.
Onun dışında, kimse için değil, senin için buradayım.
Yani sence ne yapmalıyım?
Öncelikle kendine karşı şefkatli ol.
Kimsenin anlayamayacağı bir şey yaşamışsın.
Bunu kabul et.
İkincisi Hayatını sadeleştir.
Tıpkı araba kazası geçirsen yapacağın gibi ya da İyileşmeyi zamana bırakmalısın.
Bunu yapamam.
Anlıyorum, tahmin edemeyeceğin kadar.
Ama daha iyileşmeden kurtarmayı düşünmek Şu anda gitsem ne yaparsın?
FBI'a söyler misin?
Görüşmelerimiz gizlidir.
Gidebilirsin, istersen beni havuza atabilirsin.
Ama umarım yapmazsın.
Umarım yarın yine gelirsin.
Sana kalmış.
Sorumluluk sende.
Sen tutsak değilsin.
**

OA, melek olduğunu söyleyip ortadan kaybolmaz.
Melekler tam da öyle yaparlar.
Homer bir gün futbol koçunun ona "**Bilgi bedende yaşayana kadar rivayettir"** dediğini söylemişti.
Anlamını uzun süre sonra kavradım.
Bedenin bilene kadar bir şeyi gerçekten bilmiyorsun.
Khatun bana bir armağan vermişti.
Bedenimde canlı, bilmece gibi yaşayan bir şeydi.
Onu kaslarımda hissediyordum.
Ötekilere ne olduğumuzu söyledim, onun ne olduğunu, özgür kalmak için yapmamız gerekenleri.
Ama zihnimizde net bir plan oluşması için bir hafta geçmesi gerekti.
**

Biri mi?
Başka biri de mi vardı?
Biri Bu dünyada yaşamayan biri mi?
Babam.
Ve Nasıldı?
Farklı mıydı?
Değişmiş miydi?
Giysileri, saçı, konuşması?
Bilmiyorum çünkü onunla konuşma fırsatım olmadı ama Tıpkı çocukluğumdan hatırladığım gibiydi.
Bendim.
Değişen bendim.
**

Yapmamız gereken, benim yapmak istediğim şey insan öğesini tamamen çıkarmak ve nesnel bilimsel veri toplamak.
Bu doğası gereği Eskiden doktorlar soluma kesildiğinde ölüm olduğunu düşünürlerdi ama bunun doğru olmadığını öğrendik.
Sonra ölüm kalp atışlarının durması sandık ama bu da doğru değildi.
Sonra uzun süre, beyin faaliyetinin durması ölüm tanımı sayıldı.
Bazı ihtimallerle karşı karşıyayım Bir ihtimal doğru aletlerle ses faaliyeti duyulabilir.
**
Sadece birkaç saniyeliğine bile ölü kalsalar onları diriltip diriltemeyeceğim hep bir kumardı.
Ta ki önceden bir ÖYD yaşamış deneklerin diriltilmesinin daha olası olduğunu fark edene dek.
Ve sadece ölüme yakın deneyim yaşamış kişilerle çalışmaya başladığımda deneyim başarıya ulaştı.
Dirilme konusunda neredeyse sınırsız bir potansiyelleri var.
Acaba bunun nedeni Bizi öldürüyordu.
Tekrar tekrar.
Hap neyi kaydediyormuş?
Bunun anlamı neymiş?
ÖYD'lerimizden sızan sesleri kaydediyordu, "öbür taraf" denilen şeyin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.
**
Kanıt.
Ölümün son olmadığı bilinirse insanların özgürleşeceğini sanıyordu.
Biz sadece bir çıkış arıyorduk ve kaçışımızın deney sayesinde olacağına inanmaktan hiç vazgeçmedik.
Bu, yıllarımızı aldı ama her seferinde Homer biraz daha yaklaştı.
Ona bir gün başarır ve ayık giderse canlı ve hareket eden bir şey bulup çiğnemeden yutmasını söyledim.
Ama Homer son gazdan hiç kaçamadı.
Hap, her zaman onun korkusunun kokusunu aldı.
Homer her seferinde hiçbir şey hatırlamadan geri geldi.
Ama sürekli denedi.
Bazı günler bunu benim için yaptığını düşünüyordum.
Bazı günler Hap'e garezi olduğu için.
Bazı günler de kendisi için.
Kanıtlamak, elde etmek istediği bir şey olarak.
O bir kaşifti, araştırdığı şey de ölüm.
Sebebi ne olursa olsun, Homer bu arayıştan hiç vazgeçmedi.
Ayık ölmekten.
**
O futbol maçında kalbim durduğunda, kafa üstü düştüğümde, onu tünelin ucundaki ışık sandım.
Ama orası bir tünel değil.
Bir yer.
Gerçek bir yer.
Kimseyle konuştun mu?

Hayır, ben Peşimde birileri var gibiydi.
Ama bir şey buldum.
O şeyi yuttum.
Bir deniz yaratığı.
Bu iyi.
İçimdeymiş gibi hissetmiyorum veya biliyormuşum gibi.
Senin anlattığın gibi.
Galiba geri gitmem gerekecek, denemeye devam etmem.
Khatun yapabileceğimizi söyledi.
Buradan çıkıp gidebileceğimizi.
Biliyorum, imkansız görünüyor.
Yani Bunu söyleyince deliymişim gibi oluyor, biliyorum.
Ama sana söylüyorum, o kuşu yuttuğumda bir an her şeyin içimde çaktığını hissettim.
Sanki dünyanın, dünyaların her yerine gidebilirmişim gibi.
Bunu düşünmezsem biliyorum.
İçimde bana benzeyen, bana ait olmayan bir benlik dışarı çıkmak istiyor, adını söylememi istiyor.
Ama Bekliyor gibi geliyor seni.
Senin de içinde onu duymanı.
İstiyorum.
İstediğimi biliyorsun.
Prairie'den daha doğru bir ad hatta Nina'dan bile.
Şeye benziyor O şey.
O şey Evet, olabilir O-A O şey?
Bilmiyorum, seslendirmeye çalışınca olmuyor.
Homer?
OA.
**

the.oa.s01e05

CENNET

İspanyolca bilmiyorum.
Lütfen.
Feminist misin?
Simetriyi severim.
Konserdeydin.
Seni gördüm.
Kimseyi gördüğünü sanmıyordum.
Başta bakmam ama sonunda kalabalığı süzerim.
Bu, bir yabancıyla yatıp kapıdan çıkarken adını sormaya benziyor.
Yakınlaşmayı geçerli kılmak için.
Veya geçersiz kılmak.
Söz ustasısın.
Baban gibi.
Onu tanıyor musun?
Eserlerini biliyorum.

Şair misin?
Hayır, bilim adamıyım.
Onlar bir bilim adamının bilemeyeceği eserler.
Araştırmamın bir parçası.
Neyi araştırıyorsun?
Seni.
Senin gibi insanları.
Ürkütücü yetenek düzeyin, ne kadar kısa zamandır çaldığın düşünülürse bir mucize.
Açıklanamaz bir şey.
Benim için değil.
Bu basit bir bilimsel ilişki, seyahatlerinle açıklanabilen.
Bu adadan hiç çıkmadım.
Ölümdeki seyahatlerinle.
Bunu nereden biliyorsun?
Üç yıl önce boğuldun, sonra da gitara başladın.
Bu bir mucize değil.
Ekonomi.
Ben sadece yoksulluktan kaçmaya çalışan yoksul bir kızım.
O konuda yardımcı olabilirim.
Uçağım var, araştırmama sınırlı katılımın karşılığında seni güvenle Amerika'ya sokabilirim.
İncelenmek istemiyorum.
Bilinmez olarak kalmak istiyorum, kendim için bile.
Zihin karmaşık bir şey.

Anladık ki, uzun süre her şey sandığımız şey sadece daha büyük bir bütünün küçük bir kısmı, daha geniş bir evrenin küçük bir parçasıymış.

Bu fikri bir bakıma anlatabilmek için yeni bir terminoloji geliştirdik, evrenimizin daha büyük çoklu bir evrendeki birçok evrenden sadece biri olduğunu söyledik.

O zaman bilimsel bir devrimin eşiğindesiniz.
Elbette bu büyük bir devrim olur.
Bir bakıma beş yüzyıldır oluşmakta olan bir üst-devrimi tamamlayacak bir devrim.

Yani, biliyoruz ki uzun süre önce, hepimiz dünyanın her şeyin merkezi olduğunu sanıyorduk.

Sonra Kopernik çıktı ve öğrendik ki, öyle değilmiş, Dünya, Güneş'in etrafında dönüyormuş, daha sonra da Güneş'in galaksimizdeki birçok güneşten biri olduğunu öğrendik, galaksimizdeki milyarlarca yıldızdan biri.

En son öğrendik ki Benim yüzümden durmayın.
Egzersiz bile yapmamıza izin yok mu?
Egzersize elbette var.
Bu yaptığınız şey nedir?
Bu nereden çıktı?
-Biz uydurduk.
-Hayır.
Hiç sanmıyorum Rachel.
Kusura bakma Hap.
Neyi uydurup neyi uydurmadığımızı nereden biliyorsun?

Bilmiyorum ama çok iyi bildiğiniz gibi anlayabilirim.
O yüzden lütfen ne olduğunu söyleyin.
**
-Bir şeye mi hazırlanıyorsun?
-Bir misyonum olduğunu biliyorsun.
FBI'ın yardım edemeyeceğinden niye bu kadar eminsin?
Öbür tutsaklara yardım edemeyeceğinden?
Onlar gittiler.
Öldüler mi yani?
Hayır, silindiler.
Sana da aynısı olur diye mi korkuyorsun?
Bana olmasını istiyorum.
Öyleyse kaygılanmalı mıyım?
Senin silinmeni istemiyorum.
**
Güç isteyenler hep gerçekten gücü olanları kontrol etmek isterler.
Hap, bodrumda neler olduğunu bilmiyordu ama buna izin vermesinin tehlikeli olacağının farkındaydı.
O iş bize güç ve birlik veriyordu, kilit adamın Homer olduğunu biliyordu.
Bundan sonra olanları dinlemek zor.
Çünkü uzun süre tutsak olduktan sonra özgürlüğün ne kadar kafa karıştırıcı olduğunu anlamak zor, seçeneğin olduğunu kavramak zor, eyleme geçebileceğini, yıllardır yeraltında yaşadığın için güneşin ne kadar inanılmaz geldiğini.
**
Sana ne diyor, biliyor musun?
Sana "Melek Avcısı" diyor.
Lanet olsun.
Bana yalan söyledin.
Bunu sen yaptın.
Haklıymışsın.
Varmış hareketler sahiden varmış.
Beş tane.
Ve en az beş kişiye ihtiyacın var.
O hareketler hayal edemeyeceğimiz şeyler yapıyor.
O beş hareket başka bir boyuta bir tünel açıyor.
Özgürlüğümüze.
Üçüncü hareket bende.
Şimdi anladınız mı?
Onları nasıl kurtaracağımızı?
Size o hareketleri öğreteceğim.
Beşini de.
Başka bir boyuta bir tünel açacağız.
Oraya gidecek ve onları kurtaracağım.

YOL AYRIMI

Yerdeki kanın Scott Brown'ın bedenine geri gireceğini düşünemediğimiz gibi boyutlar arası yolculuğun nasıl bir şey olduğunu da hayal edemiyorduk.

Ama inanıyorduk.

Tutsaklıkta iki yıl geçti.

Scott bize üçüncü hareketi vermişti.

Renata da dördüncüyü.

Aldın mı?

Bir kere daha.

Renata'nın ÖYD'sinde, koruyucusu boyutsal yolculuğun hafıza kaybı gibi bir yan etkisi olacağını söylemişti.

Önceki her şeyi unutabilirdik.

O yüzden hareketleri kaydetmek için bazı simgeler yarattık.

Tıpkı müziğin notayla kaydedilmesi gibi.

Mola ver istersen.

Hayır.

Devam et.

Bir kez daha.

Homer'ın sırtında ikinci ve dördüncü hareket kayıtlıydı.

Benimkinde de birinciyle üçüncü.

O izler asla kaybetmeyeceğimiz bir harita gibiydi.

Dokunabilir miyim?

Evet.

Artık acımıyor.

Niye ölmeyi seçmedin?

-Ve ÖYD'de kalmayı?

-O, işe yaramazdı.

En çok şuna benziyor Bir sürü başka boyut, alternatif gerçeklik var, hepsi de üst üste.

Bir seçim yaptığında, bir karar verdiğinde yeni bir ihtimal açılıyor.

Hepsi burada ama ulaşılmaz.

ÖYD'ler onların içinden geçme yoluydu ama geçici olarak.

Biz seçimlerimiz, şanslarımız olsun istiyorduk.

O hareketler kalıcı olarak bir boyuta geçmemizi sağlayacaktı.

Orada kalmamızı.

Yeni bir dünyada yeni bir hayatı.

Bize göre, bu özgürlüktü.

Diğer boyuta bir tünel açıldığında nasıl olacak?

Bilmiyorum.

Bunu hiç yapmadım.

-Ne?

-Sadece görünmez olacağını biliyorum.

Bu boyutu terk eden kişi olayların hızlandığını görecek ama zamanda ve mekanda bir kırılma olmayacak.

Bu, seni başka bir aleme taşıyan görünmez bir akıntıya atlamak gibi bir şey ama beş hareketin de olması lazımdı ve onları hissederek yapmalıydık.

Hiç yapmadınız mı?
Bize gönderilen her hareketi Melek Avcısı da öğreniyordu.
Bir, iki.
Yüz.
Dirsek.
Bizi tutsak eden adamla garip bir yarışa girmiştik.
Tam üzerimizde, Hap de kendi başına her hareketi öğreniyordu.
Soru şu oldu, beşinci hareketi alırsak ne olacaktı?
Onu, Hap'ten kaçabileceğimiz kadar uzun süre saklayabilecek miydik?
Renata bir yıl önce dördüncü hareketle dönmüştü.
Rachel'a hiç hareket verilmemişti.
Çabalarımızı sürdürdük ama içimden diyordum ki   acaba beşinci hareket hiç gelecek miydi?
En azından biz bir aradaydık.
Hap ise tek başınaydı.
Sırrını paylaşabileceği tek bir kişi vardı.
Hep bir rüya görüyorum Leon.
Karanlık.
Yere yakınım.
Birden şak sesi geliyor.
Aşağı bakıyorum, ayağım kapana sıkışmış.
Bir fare olduğumu anlıyorum.
Bilim adamıyım ama rüyamda bir kemirgenim.
Etkilendiğin için kendini suçlama.
Bitkilerle uğraşmıyoruz.
MORG
Yanımda staj yaparken ilk hastanı kaybettiğinde de sana söylemiştim.
Hatırlıyorum.
Bu farklı.
Entelektüel zorluğun, -fiziksel çalışmanın -Sonsuz.
ve şeyi desteklemek için ekosistemi koruma gereğinin Test deneklerini.
Bazı günler suçluluk duygusu oluyor.
Sende de var mı?
Suçluluk.
Mutlaka.
Aynı eskisine benziyor.
Yeni kapasiteye uyması için daha büyük bir yer lazımdı.
Bulmak zor olur sandım ama hastanenin bu bölümü kullanılmıyor.
Perşembeleri bir odacı geliyor, ben de kapıyı kilitliyorum.
Denekler nerede?
Yandaki odada.
Geçen gün kendimi çok gücenmiş buldum.
Sana da oldu mu hiç?
Deneklerim birbirine kenetlenmiş gibiydi.
Aralarında onlara güç veren bir birlik var.
-Bu temiz mi?

-Evet.
Ayinler.
Kendilerini kesmeler.
Varoluşu açıklama, acıyı kontrol etme çabaları.
Evet, hepsini biliyorum ama yine de kendimi dışlanmış hissettim.
Zaten dışındasın.
Orada kal.
Ama bir bakıma birlikte çalışmıyor muyuz?
Laboratuvar ortakları gece eve gider.
Denekler deneyde uyur.
Sen nasıl bağlanmıyorsun?
Sürekli değiştiriyorum.
Biliyorsun.
Potasyum klorür.
Sonra da fırına atıyorum.
Laboratuvarın hastanede olmasının bir avantajı da bu.
Evet, doğru.
Her şeyi değiştiriyor.
İnan bana.
Yaptığımız işin paradigma değiştireceğinin farkındayım.
Kopernik'in, Dünya'nın Güneş sisteminin merkezi olmadığını anlaması gibi.
İnsanın varoluşunun merkezinde de hayat yok.
Ama merak etmeden edemiyorum, acaba Kopernik, bilim adamı değil, insan olarak, insan deneklerle çalışsaydı, bu gerçeğin peşine düşer miydi?
Bu yararsız bir karşılaştırma.
Korkunç ama güzel olan gerçek şu.
Kimsenin umurunda değil.
İyilik ve kötülük yok.
Sadece katlanılabilecek şeyler var.
Röntgen de X ışınını keşfederken karısını öldürdü.
Tavsiyem ne mi?
Öğrenebildiğini öğren, kanıtları yok et ve yaptığını unutmadan kar sağla.
Bilmelisin ki çok yaklaştım.
-Sahi mi?
-Belki bir, bir buçuk yıl var ve ahiretin tartışılmaz kanıtını ortaya koyacağım.
Ne demek bu?
"Ahiret"?
Ruhani bir şey değil.
Daha çok Daha büyük bir gerçeklik.
Başka bir boyut.
Düşünsene, ölümden sonra daha çok yaşam olduğunu öğrenince dünya nasıl rahatlayacak.
Ne kadar karabasan bitecek dostum.
Yayımladığım gün dünyayı bir tuşa basarak değiştireceğim.
Karşıt bir kuramın mı var?
Haydi Hap.

Sürtüşme araştırmayı geliştirir.
Paylaş.
Bence tek bir boyutla karşı karşıya olmayabiliriz.
Bence çoklu.
Çoklu Dünya Kuramı mı?
Yok, tam olarak değil.
Daha çok başka bir yol çatalına sapmak gibi.
Hayır, bak çatallaşan yolları olan bir bahçe düşün.
Benim deneklerim ÖYD'lerinde onlardan bahsettiler ama artık Leon, onları öbür boyutlara götürecek belki de orada kalmalarını sağlayacak bazı hareketler öğreniyorlar.
Ve aslında Asıl heyecan verici olan, sanırım gittikleri yeri biliyorum.
Sanırım deneklerimin nereye gittiklerini biliyorum.
Belki de hepimizin parçası olduğu şeye.
Nereye gidiyorlar?
"Parçası olmak" ne demek?
Henüz söylemek istemiyorum.
Emin değilim.
Önce oraya gitmek istiyorum.
Para umurumda değil kusura bakma sadece istiyorum ki Gerçeği tatmak istiyorum.
Karanlıktan sıyrılmak istiyorum.
Kendimi kaptırıyorum.
Muhtemelen saçma bir şey ve haklısın, araştırmalarımız birbirimizi cesaretlendirecek.
Sonra da bizden daha akıllı, daha iyi bir genç gelecek.
Ve o kız ya da oğlan Bizim zorlu araştırmamızı geliştirip ışığı yakacak.
Bilim böyle bir şey işte.
İşine olan güvenin beni gururlandırıyor.
Açık konuştuğumuza göre seninle garip bir şeyi paylaşabilir miyim?
-Lütfen.
-Gel.
Soğuk bölme, en son duvardaki.
Aç onu.
-Hangisi?
-Ortadaki, 20 numara.
Neye bakıyorum?
Leon?
Deneklerin nereye gidiyor?
Ne buldun Hap?
Ne yapıyorsun Leon?
Söyle! Yapamam.
Leon, bırak onu.
Ateş edecek Söyle! Bütün çalışmalarım.
Hayatım! Dur! Leon, yapma! Yapma!
**
Kimseyi görmedim, bir şey duymadım Çok az, çok alçak frekansta bir şey duydum, ama izini sürüp ayrıştırdım.

Yardımın gerek.
Senden istediğim Yapamam.
İstemiyorum.
Laboratuvar ortağın değilim.
Arkadaşın değilim.
Senin kölenim.
Öbür tarafta ne olduğunu bilmek mi istiyorsun?
O makineye gir ve öğrenmek için öl.
Bitkin olduğunu biliyorum.
O yüzden işini kolaylaştıracağım.
Gitmiş olabileceğin yerlerin seslerini dinleteceğim, tanıyıp tanımadığını söyle.
Tamam mı?
Buna ne dersin?
Hiçbir yere gitmedim dedim.
Bu?
Lütfen beni hücreme geri götür.
Peki ya bu?
Biliyordum.
Gördün mü?
Bir ses varmış.
E?
ÖYD'lerimizi kaydediyorsun.
Hayır.
Bu, ÖYD'nin kaydı değil.
Bu, heliosferin çok ötesine giden duyarlı bir alet tarafından kaydedilen, plazmada kalan elektronların sesi.
Yıllarca önce.
Ama ödülünü almak yıllar sürüyor.
Satürn'ün halkaları.
Şarkı söylüyorlar.
İşte oraya gitmişsin.
SATÜRN'ÜN SESİ – SATÜRN'ÜN HALKALARI (NASA'DAN ALINMIŞTIR) Bence Khatun bize beşinci hareketi vermeyecek.
Hap'in eline geçmesini istemiyor.
Onu alacağız.
Onu alacağız.
Laboratuvarda bana açıldı.
Gerçekten çok korkuyor.
Buradan gitmekten söz etti.
Sanırım birini öldürmüş.
Beni de yanında götürmekten söz etti.
Belki de kabul etmeliydim, hepinizin özgürlüğü karşılığında.
Öyle konuşma.

IŞIK İMPARATORLUĞU

Bunlar öteki rüyalar gibi değil, önsezi.

Bu rüyalardan burnum kanayarak uyanıyorum.

Çocukluğumdan beri görüyorum.

Biliyorum, kulağa delilik gibi geliyor ama korkunç bir şey olacağını hissediyorum ve bu önsezi bilmecesini zamanında çözebilirsem sanki o şeyin olmasını engelleyebilirim gibi geliyor.

Sence deli miyim?

Rüya nerede geçiyordu?

Büyük bir yerde.

Tavanlar çok yüksek.

Bir sürü cam var.

Burası gibi bir yer mi?

Hayır, ışık farklı, bir de tangırdama sesi var.

Sanki metalik Çatal kaşık sesi gibi.

Tam yakaladığımda kayboluyor.

Önemli değil.

Bazen zorlamamak daha iyidir.

Ama bilmem gerek.

Bunlar Bu rüyalar hayatındaki önemli anlarda ortaya çıkıyor.

Şimdi kaygı, stres filan diyeceksin veya Hayır.

O kadar indirgemeci bir şey değil.

Bilinçaltın sana yardım etmeye çalışıyor olabilir.

Güçlü babanın tehlikede olduğunu kavramak üzere olan bir çocuksun.

Sonra da 21 yaşında, resmen yetişkin birisin.

Bunlar önemli anlar -Ama otobüs rüyası gerçekleşti.

-Evet.

Ama ya medyumluğun anlamı en üstü kapalı işaretleri bile görebilmekse?

Anlamıyorum.

Sürekli bilgi topluyorsun.

Farkında değilsin ama öyle yapıyorsun.

Küçükken bile.

Yani   belki de zihnin bu işaretleri algılıyor ve rüyaları kullanarak onları işliyor.

Yani, görevim bu.

Kendimi görevime hazırlıyorum.

Olabilir.

Veya   belki de Şu çocuklarla konuşuyorsun.

Benimle konuşuyorsun.

Annenle baban iyileşmen için zaman veriyor.

Bu da başka bir önemli an.

Bence öyle.

İlk seferinde sezgiye aldırmadım.

Önsezim oldu ama bunu otobüse bağlamadım.

Anlayamayacak kadar küçüktüm.

İkincisinde bilmeceyi çözdüğümü sandım.

New York'a gittim ama babam orada değildi.
Yanlış anlamışım.
Şimdi de yeni bir rüya görüyorum.
Ne olduğunu, ne anlama geldiğini anlamıyorum ve ne yapacağımı bilmiyorum.
Belki de bu sefer sadece kabul etmelisin.
Ne olursa olsun, kabul et.
Yapamam.
Acı çok büyük gibi hissediyorum.
Kucaklanmayı niye severiz, biliyor musun?
Bence acıya sınır çektiği için.
Acının etrafına sınır çizgisi çeker.
Acı ne kadar büyük olabilir ki?
Kabul mü edeyim?
Şu anda buradayım.
**
Kötü hava koşulları, depremler filan yüzünden büyük kayıplar yaşayan kültürlerin daha fazla totemi vardı.
Zor zamanlarda nesneler anlam taşıyor.
ÖYD sırasında gittiğin yer, sence araf mıydı?
Ben cennete, meleklere inanırım.
Ama dün gece uykuya dalmadan bunu düşünüyordum, karanlığı.
Araf olduğunu sanmıyorum ama bence anlayabileceğimiz bir şey değil.
Evet, niye hep anlamaya çalışıyoruz ki?
Gelecek karanlıktır.
Kötü anlamda değil, sadece karanlık.
Onu göremezsin.
Belki yaşamak da sadece ihtiyaç duyduğun şeylerin aydınlatılması.
Sadece günü görmek.
En azından terapide bunu öğreniyorum.
Ona anlatıyor musun?
Terapiste?
Evet.
Sürekli yükünü taşımak zorunda olmamak iyi geliyor.
Evet.
Evet Bu tehlikeli mi olacak?
Ne demek bu?
Yani, seni Homer'a götürdüğümüzde ne olacak?
Biz de mi geleceğiz?
Başka bir boyuta geçmeye hazır mıyım, bilmiyorum.
Bence öyle bir şey değil.
Bence Mükemmel bir hisle yapılan hareketlerin gücü zaten burada olan bir şeyi açıyor.
İnsanı alıp götüren görünmez bir ırmak gibi.
Ama içine atlamalısın.
Atlamayı istemelisin.
Nereye götürecek?

Bilmiyorum.
-Gelecek -Karanlık.
**
Niye öyle kokuyorsun?
Bu o mu?
Onun gibi mi kokuyorsun?
Nance, yavaş Bunlar ne?
Bunu sana kim yaptı?
Ben yaptım.
Ben yaptım.
Onlar başka bir boyutu açan beş hareketin iki işareti.
Biliyorum, çünkü ben İlk Meleğim.
**
O bodrumda o kadar uzun süre nasıl hayatta kaldın?
Hayatta kaldım çünkü yalnız değildim.
Bu gece hikayemi anlatmayı bitireceğim.
Hazır mısınız?

the.oa.s01e08

GÖRÜNMEZ BENLİK

Sonunda geldin.
Elimi tuttu.
Hareket etti.
Beni aşağı çekip dedi ki, "Sana çocukluğumdan bir hikaye anlatacağım.
Dalgalarda yüzüyordum ve kaybolmuştum.
Dalgalar çok büyüktü, altına girdim, o kadar karanlık, siyah ve soğuktu ki ama birden bedenimin dışına çıktım.
Küçük beyaz bir ışık vardı, ona doğru gittim, o ışığın ortasında küçük bir kız vardı.
O küçük kız dedi ki " "Bir gün, iki tutsak meleğe yardım edeceksin.
Çok zor olacak.
Çok acılı olacak.
Ama bunu onlara vermek için sağ kalmalısın.
" Ve onun ağzından benim ağzıma beyaz bir güve uçtu.
Onu yuttum.
Senin gelmeni beklerken onu içimde tuttum.
Ne olduğunu bilmek ister misin?
Yaklaş.
Sona ermek üzere ama Stan'ime bir kez daha sarılacağım.
Onu canınız pahasına korur musunuz?
Koruruz.
Beşinci hareket Nasıl kullanacağız?
Nasıl kaçacağız?
Bu bir irade meselesi.
Hep irade meselesidir.
Sadece büyük kararlılığı olan biri karşı tarafa yüzebilir.

Hazır mısınız?
Bunu yapmam lazım.
Kıpırdıyor! Dur.
**
Kitaplar
OLİGARKLAR
ÖLÜME YAKIN DENEYİMLER ANSİKLOPEDİSİ
MELEKLER KİTABI
HOMEROS İLYADA
**
Başardınız.
Anlamıyor musunuz?
İradem var.
Hissetmiyor musunuz?
Oluyor.
Oluyor.
OA! OA!
Melek!
Beni de götür!
Görünmez olacak, demişlerdi.
İnsanı sürükleyip götüren bir akıntıya atlamak gibi.
Homer?
ALLISON WILKE ANISINA

ZERO DAYS (2016)

116 dk

Yönetmen: Alex Gibney

Senaryo: Alex Gibney

Ülke: ABD

Tür: Belgesel

Vizyon Tarihi: 01 Temmuz 2016 (ABD)

Dil: İngilizce, Farsça, Almanca, Fransızca, İbranice, Arapça, Rusça

Müzik: Will Bates

Nam-ı Diğer: Уязвимость нулевых дней

Oyuncular: David Sanger, Emad Kiyaei,Eric Chien, Liam O'Murchu,, Gary D. Brown,

Özet

Yönetmenliğini Charles Koppelman üstlenmiştir. Belgesel filmi olan Zero Days internet güvenliğini, siber suçlar ve siber-casusluk konularını ele almaktadır. Yapımcılık görevini Alex Gibney ve Charles Koppelman ikilisi üstlenmiştir.

Filmden

Karanlıklar içinde yürüdüğümüz yollarda iyi ve kötü daima yan yana duruyor.

Bu olay yaşamın doğasında var.

Kurallar çevçevesinde yönetilen demokratik güçler ile, bunların şakadan ibaret olduğunu düşünen, örgütler arasında yaşanan ve oldukça, dengesiz bir çatışmanın tam ortasındayız.

Nefret sizi felç eder, Sevgi ise özgür bırakır diyerek fanatik grupların size, inanmasını bekleyemezsiniz.

Bu oyunda uymamız gereken farklı kurallar var.

Bugün İran için çalışan iki bilimadamı, ülkenin başkenti olan Tahran'da, gizemli bir suikast sonucu öldürüldü.

Bir dizi saldırı sonucu Bugün gerçekleştirilen saldırı stratejik sabotaj şüphelerinin tümünü içeriyor.

İran, ülkenin nükleer programını hedef alan saldırıların sorumlusu olarak, Amerika ve İsrail'i suçladı.

Maalesef şüpheye yer bırakmayacak şekilde, bugün gerçekleştirilen suikastler, Batılı Ülkeler ve Siyonist Rejim tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kesinlikle söylüyorum, İran topraklarında gerçekleştirilen hiçbir saldırıda Amerika Birleşik Devletleri'nin herhangi bir katılımı söz konusu değildir.

Gizli operasyonlar yardımcı olabilir, işinizi kolaylaştırabilir.

Bazen gerekli olabilir, herzaman zorunlu değildir.

Ama hiçbir zaman politik zekanın yerini alamazlar.

İran'da gerçekleştirilen suikastler, STUXnet saldırıları ile alakalı mıydı?

Sonraki soru lütfen.

İran'a ait altyapı tesisleri, yeni ve oldukça güçlü bir virüs tarafından saldırı altında.

Sanal dünyada STUXnet adıyla anılan bu virüsün, enerji santralleri ve rafineriler gibi altyapı birimlerine sızmak, ve sabote etmek için geliştirildiği düşünülüyor.

Yani kredi kartı bilgilerimiz yada buna benzer bilgileri toplamak yerine, belirli sanayii yapılarına sızmak ve bazı kritik hasarlar yaratarak, bu yapılara zarar vermek için mi yazılmış?

Stuxnet virüsü dünya genelinde saldırılar yaptı.

Sadece İran'daki saldırı sayısı 30.000 civarında.

Birçok ülkenin istihbarat örgütü bu süper virüse karşı tetikte bekliyor.

Çalınan bilgiler teröristlerin eline geçebilir.

Hiçkimse virüsü kimin yarattığını yada virüsün neden yazıldığını bilmiyor, ancak İran'ın tüm bunlardan dolayı İsrail yada Amerika'yı sorumlu tutması, ve misilleme yapmasından korkuluyor.

Bir çeşit hacker grubu tarafından yazılmış olması muhtemel, ancak güvenlik uzmanlarına göre arkasında bir devlet olması oldukça yüksek ihtimal.

..

Sonuç olarak baktığımızda STUXnet saldırısı neyi amaçlıyordu?

Anlatabilir misiniz?

Detaylara girmek istemiyorum.

Saldırı çoktan yaşanıp bittiğine göre, neden STUXnet hakkında daha detaylı ve halka açık şekilde konuşulamıyor?

Evet, cevabım "Çünkü bu gizli bir bilgi".

Bilerek, farkında olarak gizli bilgileri paylaşamam.

STUXnet hakkında daha fazla konuşmadığınızı, çünkü STUXnet'in gizli bilgi olduğunu biliyorum.

Söylediklerinizin ikisi de doğrudur.

Ama medyada olayla ilgili, birçok şeyden söz edildi.

Bu konuda yorum yapmak istemiyorum.

Ben de sizin gibi medyadan yada gazetelerden takip ediyorum.

Ama detayı hakkında herhangi bir bilgim yok.

İnsanlar, kamuyu ilgilendiren konularda, halka açık şekilde konuşamadığınız zaman rahatsız olabilirler.

Ama Ben rahatsız oldum.

Evet, buna eminim.

Bu soruyu cevaplamam.

Maalesef yorum yapamam.

Buna nasıl cevap vereceğimi bilmiyorum.

Başlamadan önce hazır olan iki cevabımı da söyleyeyim, bilmiyorum ve bilseydim bile söylemezdim.

Ama herşey gizliyse nasıl tartışabiliriz?

Sanırım şuan tam da o noktadayız.

Hiçkimse istemiyor Olayın ucunun nereye gideceği belli olmadığı için, hiçbir ülke itirafta bulunmak için, yada olayı üstlenmek için gönüllü değil.

Ve STUXnet'in arkasında her kim varsa, olayı henüz üstlenmedi.

Yetkililere STUXnet hakkında sorular sormak, oldukça rahatsız edici ve gerçekten uzak.

Çıplak Kral'ın elbisesi hakkında sorular sormak gibi.

Saldırılardan dolayı dünya genelinde birçok bilgisayar etkilenmesine rağmen, hiçkimse olayın kontolden çıktığını yada sunduğu tehlikeleri itiraf etmiyor.

STUXnet operasyonunun ardında saklanan gerçek aslında neydi?

Belki bilgisayar kodları bu konu hakkında konuşabilir.

STUXnet ilk kez Belarus'ta farkedildi.

Bilgisayarlar kendini kapatmaya başlayınca panikleyen İran'lı müşterisi, sayesinde virüsü bulan ilk kişiyle görüştüm.

Daha önce hiç bu kadar gelişmiş birşeye rastladın mı?

Daha önce birçok gelişmiş virüs gördüm.

Ama onlar bu çeşit "Zero Day" içermiyorlardı.

Böylesini ilk defa görüyorum.

Böylesi bir tehlikenin varlığı, mümkün olan en kısa sürede internet güvenlik şirketlerini, haberdar etmeme neden oldu.

Hergün burada oturup o meşhur, samanlıktaki iğneyi bulmaya çalışırız.

Hergün milyonlarca zararlı yazılım keşfediyoruz, ve milyonlarca saldırı gerçekleşiyor.

İnsanları, bilgisayarlarını ve sistemlerini ve ülkelerin altyapı sistemlerini bu tür saldırılardan korumaya çalışıyoruz.

Hepsinden önemlisi hangi saldırıların ciddi tehditler içerdiğini bulmaya çalışıyoruz.

Bu kadar çok saldırı varken, etkileri oldukça önemlidir.

20 yıl önce antivirüs şirketleri virüs avına çıkıyordu.

Çünkü çok fazla yoktu.

Bir ayda belki onlarca yada düzinelerce, ki bunlar küçük rakamlardı.

Şimdi her ay milyonlarca farklı saldırı oluyor.

Buraya "Ağaçkakan Odası" yada "Virüs Laboratuvarı" diyoruz.

Burada virüs araştırmacıları bulunuyor.

Biz onlara Ağaçkakan diyoruz çünkü onlar da aynı, Ağaçkakan gibi ağlardaki solucan ve parazitleri avlıyorlar.

Siber saldırıların ardında üç tür grup görüyoruz.

- İlki siber suçlular.
- Bunlar sadece yasadışı kazanç peşinde oluyorlar.
- Kısa yoldan köşeyi dönmek gibi.
- İkincisi Activist'ler yada diğer adıyla "Hacktivist"ler.
- Bazen eğlence için bazense, politik mesaj vermek adına yapıyorlar.
- Üçüncü grup devletsel oluşumlar.

Ya yüksek değer içeren istihbarat elde etmek, yada saldırı amacındalar.

Güvenlik şirketleri sadece bilgi paylaşmaz.

Tehdit içeren örneği de paylaşır.

Belarus'lu güvenlik şirketi İran'daki müşterisinde virüsü bulunca, virüsü içeren örnek tüm güvenlik camiası ile paylaşıldı.

Zararlı yazılımı adlandırırken, yazılımda tekrarlanan bir dizi yada kelime seçmeye çalışırız.

Bu sefer iki kelime vardı, ikisinden birer parça alınca ortaya "STUXnet" çıktı.

STUXnet ile ilgili bilgileri mühendislerimden biri anlattı.

Odama gelip kapımı açtı, ve dedi ki "Eugene, biliyorsun ki hepimiz çok kötü birşey bulacağımız günü bekliyorduk", "Bulduk".

Virüsü bulduğunuz anda laboratuvardaki ortam nasıldı?

Çok farklı birşey bulduğunuz için şaşkınlık duygusu mu hakimdi?

Şaşkınlık denilemezdi.

Bir tür şoktu.

En kötü korkularımızın ve en kötü kabuslarımızın bile ötesine uzanıyordu.

Ve virüsü inceledikçe bu durum daha da arttı.

Araştırdıkça, durum daha da tuhaf bir hale geliyordu.

Hergün birçok zararlı yazılımı inceler ve koduna bakınca "Tamam bu kötü ve araştırmalıyız" deriz.

Bu hep böyle olmuştur.

STUXnet'e ilk kez baktığımızda ise, kodu açtık ve heryerde kötü birşeyler vardı.

Tamam, bu kötü.

Şu da kötü, baştan aşağı incelememiz lazım dedik.

Ve bir anda aklımda yüzlerce soru belirdi.

Yaptığımız işte en sıradışı şey izleri takip etmek, tehdidin arkasında kimler var, neler yapıyorlar ve amaçları ne?

Ve olayı kaynağında engellemeye çalışırız.

Bu oldukça heyecan ve merak uyandıran birşeydir.

Elinizde çözülmesi oldukça zor olan yeni bir bulmaca vardır, sabah saat 04:00'e kadar uğraşır ve çözmeye çalışırsınız.

Ben de tam olarak böyle hissediyordum.

oldukça meraklanmıştım.

Çok heyecanlanmıştım ve neler olup bittiğini öğrenmek istiyordum.

Ve Eric de aynı şeyleri hissediyordu.

İkimiz de birşeyler bulmak için kodda bir ileri bir geri gidip duruyorduk.

Liam ile birlikte kodu incelemeye devam ettik, parçaları paylaştık, bulduklarımızı karşılaştırdık, fikirlerimizi tartıştık.

Ve derin analiz dediğimiz şeyi yapmamız gerektiğiniz anladık, yazılımı parçalara ayır, herbir byte'a, tüm 0 ve 1'lere bak, ve içindeki şeyi anlamaya çalış.

Fikir vermesi açısından söylüyorum Ortalama bir yazılımda kodu açıp incelememiz dakikalarımızı alır.

Bu virüsü açıp incelemeye başlayalı bir ay olmuş, ve içeriğini yada amacını anlamaya yeni başlayabilmiştik.

STUXnet'in kodunu incelediğimizde ortalama bir kodun 20 katı uzunluğundaydı.

Ama içinde hiç hata yoktu.

Bu oldukça nadir görülür.

Zararlı yazılımlar her zaman hatalı kod içerirler.

STUXnet'te durum farklıydı.

Oldukça yoğundu ve her bir kod dizisinin bir görevi vardı, ve görevini tam da olması gerektiği gibi yapıyordu.

Bizi şaşırtan şeylerden biri de, STUXnet'in "Zero Day" dediğimiz bir özelliğe sahip olmasıydı yada başka bir deyişle, içerdiği bir dizi kod sayesinde sizin haberiniz olmadan yada siz birşey yapmadan yayılması.

Örneğin bir dosyayı indirip açmanıza gerek yoktu.

Zero Day yayılma biçimini saldırgan dışında hiçkimse bilemezdi.

Böylelikle ona karşı korunamazsınız.

Hiçbir yama yayınlanamaz.

Zero Days koruması yoktur.

Yani onu durdurmak için.

Saldırganın da güvendiği buydu.

Çünkü Zero Day yayılımını seçerse, istediği heryere sızabileceğinden %100 emindi.

Bu yöntem oldukça güvenilirdir.

Bu kodları karaborsada yüzbinlerce dolara satabilirsiniz.

Sonra endişemiz daha da arttı, çünkü daha çok Zero Day kodu bulduk.

Tekrar ediyorum, Zero Day kodları oldukça nadirdir.

STUXnet'in içinde tam 4 tane Zero Day kodu bulduk.

Ve senenin geri kalanında sadece 12 Zero Day gördük.

Tüm dikkatimizi çekmişti.

Böyle birşeyi daha önce görmemiştik.

Aslında, böyle birşeyi hiç görmedik.

Zararlı bir yazılımda bunlardan bir tane görmeniz anlaşılabilir, sonuçta kodu yazanlar bu işten para kazanmak istiyorlar kredi kartı bilgilerinizi çalarak kazanıyorlar.

Yani bu koda vakit ayırmaları anlaşılabilir.

Ama tek bir yazılımda 4 tane Zero Day görmek yarım milyon dolarlık kod demek oluyor.

Sıradan suç grupları bunu yapamaz.

Bunun arkasında daha büyük birileri var.

Sıradan suçlular olmadığı kesin.

Hacktivist'ler değil.

Öyleyse kim?

Bu zararlı yazılımın oldukça gelişmiş ve karmaşık şekilde yazılmış olması, arkasında devlet destekli bir grubun olduğunu akla getiriyor.

En az bir devlet destekli grup yazılımın geliştirmesinde rol almış.

Devlet destekli yada bir devletin yaptığı yazılımlara baktığımızda, kodlar tamamen temizdir.

Arkalarında hiç iz bırakmazlar.

Geride ipucu bırakmazlar.

Ama STUXnet'te birkaç ipucu bırakılmıştı.

Bir tanesi, Microsoft Windows'a düşük profilli erişim için STUXnet'in bir sertifika kodu içermesiydi.

Ki bu sertifika kodu belli bir firmaya ait olacaktı.

Saldırganlar Microsoft'a gidip "Hey, kodumuzu deneyin ve bize sertifika verin", diyemedikleri için bunu çalmışlar.

Taiwan'daki iki şirketten.

Ve bu iki şirketin aynı iş merkezinde olması dışında hiçbir ortak noktası yoktu.

Dijital sertifikalar sağlam kapılar ardında oldukça iyi korunurlar, ve erişmek için birçok kişinin onayı gerekir.

Ve bunları geçmek için hem biyometrik veri hem de bir dizi şifre girmeniz gerekir.

Bu sertifikalar internet erişimi olan bir bilgisayarda saklanmazlar.

Birinin yardımı gerekir.

Casuslar.

Mesela bir gece temizlikçisi gibi gelip bu sertifikaları çalmış olabilirler.

Sanki bir James Bond film setine gelmişim gibi ve, aklınıza hiç gelmeyecek şeyler sizi şaşkına çevirir.

Kodun içindeki araşatırmamıza devam ettikçe, geride bırakılmış birkaç ekmek kırıntısına daha rastladık.

Siemens ile ilgili birşeyler, Siemens yazılımı yada muhtemelen Siemens donanımı.

Daha önce Siemens'i hedef alan böyle bir yazılımı hiç görmemiştik.

Bunu neden yaptıklarını bile bilmiyorduk.

Google'da biraz araştırdıktan sonra bunun Siemens PLC'lerini hedef aldığını anladık.

STUXnet, PLC yada programlanabilir yapay zeka kontrolü denilen oldukça özel bir hedef seçmişti.

PLC'ler pompa, vana yada motor gibi fiziksel bir aleti yöneten küçük bilgisayarlardır.

Yani bu küçük kutular bir yazılım programı yürüterek, bir motoru açıp kapayabilir yada hızını ayarlayabilirler.

Bu program kontrol kutuları enerji santralleri yada güç şebekelerini yönetirler.

Fabrikalarda kullanılır Kritik altyapılarda kullanılır Kritik altyapılar etrafımızı sarmış durumda.

Ulaşım, telekomünikasyon, finans kuruluşları, sağlık merkezleri.

STUXnet'in ana kodları dünya üzerindeki oldukça önemli bir yapıyı hedef alıyordu.

Ana kod oldukça önemli olmalıydı.

Oraya yazılanlar oldukça tehlikeli olabilirdi.

Laboratuvarımızdaki sisteme virüsü bulaştırınca bizi şaşkına çeviren bir diğer şey ise, virüsün bulaşacağı donanımı oldukça titiz bir şekilde seçmesiydi.

Hedef seçerken oldukça hassastı.

Ona sunulan yada gördüğü her donanıma saldırmıyordu.

Bir dizi kontrol yapıyor ve bunlar başarısız olursa sisteme saldırmıyordu.

Kesinlikle belirli bir hedefin peşindeydi.

İşte o zaman, oldukça gelişmiş ve akıllı bir zararlı yazılım olduğundan emin olduk.

Bu oldukça sıradışıydı.

Birileri, dünya üzerindeki tek bir hedef için bunca zahmete mi girmişti?

O zaman bu oldukça önemli bir hedef olmalıydı.

Symantec olarak, tüm dünya üzerine yayılmış ve zararlı yazılımları izleyen birçok sondamız var.

Tüm dünyada STUXnet'in sitemlere sızdığını belirledik Amerika, Avustralya, İngiltere, Fransa, Almanya, Avrupa'nın tamamı.

Dünyada Windows işletim sistemi kullanan tüm bilgisayarlara bulaştı.

Amerika'daki endüstriyel kurumların işletmesinden sorumlu örgütler, bize ulaşıp şunu sormaya başladı, "Bize de bulaştı, şimdi ne yapacağız?" Örneğin sizin tüm sisteminizi kapatacağı belirli bir tarih girilmiş miydi bilmiyorduk.

Dünya üzerindeki elektrik santrallerinin kapatılacağı yada saldırı düzenleneceği bir tarih STUXnet'in oldukça yıkıcı etkileri olabileceğinin farkındaydık.

Ana kodun içerebileceği şeyler bizi endişelendiriyordu.

Ve tüm bunlar olurken zamana karşı yarışıp bu saatli bombayı durdurmak için çabalıyorduk.

Sonunda istatistikleri okuyabilemeyi başardık.

Ve bu saldırılardan tüm dünyada en çok İran'ın etkilendiğini gördük.

Bu oldukça dikkatimizi çekti.

Daha önce özellikle İran'ı hedef alan bir saldırı görmemiştik.

Biz de jeopolitik gelişmeleri ve haberleri dinleyip dünyada neler olduğuna baktık.

İran'a giriş ve çıkış yapan boru hatlarında çok sayıda patlama olduğunu gördük.

Açıklanamayan patlamalar.

Aynı zamanda ülkedeki nükleer araştırmacılara suikastler yapıldığını gördük.

Bu oldukça endişe vericiydi.

Çok kötü bir şeyin olduğunu biliyorduk.

Kendiniz için endişelendiniz mi?

Yani ara sıra da olsa dönüp arkanıza bakmaya başladınız mı?

Evet, kesinlikle arkamı kontrol etmeye ve, telefonda neler konuştuğuma dikkat etmeye başladım.

Telefon konuşmalarımın dinlendiğinden oldukça emindim.

Bazen birbirimize dönüp "Bak, ben intihara meyilli değilim", dediğimiz zamanlar aslında tam olarak şaka yapmıyorduk.

"Eğer pazartesi günü intihar etmiş olursam emin ol bunu ben yapmadım" Tüm yaz boyunca STUXnet hakkında bulduklarımızı yayınladık.

Sonra Kasım ayında, Hollanda'lı bir endüstriyel kontrol uzmanı bize ulaşıp, bu tür endüstriyel kontrol ünitelerindeki cihazların, marka ve modelini belirten özel birer sayı içerdiğini söyledi.

Aslında kodun içinde bu sayılardan birkaç tane bulmuştuk, ancak ne olduklarını bilmiyorduk.

Ve sonra elimizdeki bu sayıların aradığımız sihirli numaralar olabileceğini anladık.

Sonra bu numaraları biraz daha araştırdık, ve hedef alınan bu endüstriyel kontrol ünitelerinin, bir tanesi İran'da olan iki şirket tarafından üretilen, frekans dönüştürücü cihazlara ait olduğunu gördük.

Böylece saldırı hedefinin İran'daki bir tesis olduğunu, ve İran'lı üreticilerden parça aldığını anladık.

Bu frekans dönüştürücüleri biraz daha araştırdığımızda bunların, Nükleer Düzenleme Komisyonu tarafından kontrol edildiğini gördük.

Bu ipucu bizi nükleer tesis hedefine yönlendirdi.

Bu sıradan bir bilgisayar hikayesinden daha fazlasıydı, Bunun üzerine antivirüs dedektiflerini bırakıp, David Sanger adındaki siber suçlar, nükleer silahlar, ve casusluk alanlarında uzmanlaşmış bir araştımacıya gittim.

Kodun içeriği, gizli bir saldırının, gerçekleşmekte olduğu konusunda beni endişelendirdi.

Saldırı o kadar gizli yapılmıştı ki, devlet sözcüsü ne diyeceğini bilmediği gibi, saldırı hakkında da hiçbir fikri yoktu.

Olayın üstüne gittikçe bir ucundan da olsa buna karışmış, yada buna şahit olan birçok kişiyle karşılaştım.

Kişilerden kastım Amerikalılar, İsrailliler, Avrupalılar Çünkü bu o ana kadar bir yada belki iki devletin saldırı amacıyla kullandığı, ve oldukça, inanılmaz gelişmiş bir siber silah olma özelliğine sahipti.

İran'ın nükleer program tarihi hakkında yaptığım araştırma beni bu sonuca getirdi.

İran ilk nükleer reaktöre nasıl sahip olabilmişti?

Biz verdik Şah rejimi zamanında.

Çünkü şah bir Amerikan müttefiği kabul ediliyordu.

Bu samimi karşılama için tekrar teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

Nixon hükümeti döneminde Amerika Birleşik Devletleri, Şah'ın nükleer programını desteklemeye oldukça hevesliydi Hatta Nixon hükümeti bu dönemde İran ve Pakistan'ın, İran topraklarında ortak bir nükleer tesis kurması gerektiğini savunuyordu.

Şah'ın nükleer silah edinmeye meyilli olduğunu gösteren bazı deliller mevcuttu.

Çünkü İran, Amerika'nın da desteğiyle kendini Basra Körfezi'nin hakimi sanıyordu.

İranlılar kendilerini her zaman Ortadoğu'nun hakimi olarak görürler.

Neden siz Almanlar yada İngilizler atom ve hidrojen bombalarına, sahipken İran en doğal hakkı olan meşru savunma hakkı yada çıkarlarını, koruma hakkı nedeniyle bile bunlara sahip olamıyor?

Ancak 1979'da Şah'ı yönetimden alaşağı eden devrim hareketi, nükleer program henüz başlamadan el değiştirmesine sebep oldu.

Devrim sonrası İran'a karşı olan politikamız sebebiyle, nükleer programın varlığını inkar ettik.

Benim de aktif görevde olduğum 80'ler ve 90'lar dönemlerinde, Amerika, dünyanın dört bir yanına koşturup, muhtemel nükleer satıcılara, İran'a barışçıl amaçlarla dahi olsa nükleer malzeme satmamasını söylüyordu.

80'lerin ortalarında Pakistan'dan İran'a gerçekleştirilecek nükleer, sevkiyatlar hiç aklımıza gelmemişti.

Abdul Kadir Han Pakistan nükleer programının kurucusu da diyebiliriz.

Pakistan hükümetinin nükleer silah üretimini, büyük bir güven ve sınırsız yetkiyle destekledi.

İki dönemdir CIA çalışanıydım, operasyonel uzman olarak, kariyerim boyunca genelde deniz aşırı yerlerde bulundum.

A.K. Han bağlantıları o kadar gözler önündeydi ki, oldukça uzun bir süredir sadece Pakistan nükleer programı ile yetinmemiş, İran da dahil olmak üzere diğer birçok devletin nükleer, silah geliştirmesini desteklemişti.

A.K Han, Pakistan devletini temsilen İranlı yetkililerle görüşüp pazarlık yapmış, bunun akabinde ise Dubai'de birtakım nükleer silah projelerini, ve gerekli donanımsal malzemeyi içeren bir takas yapılmıştı.

80'lerin ortalarına kadar İran nükleer programı kaynak sıkıntısı içindeydi.

Daha çok araştırma ve geliştirme olarak yürütüldü.

90'ların ortalarında ise nükleer silah üretme, kararını vermeleriyle program büyük bir hız kazandı.

Bu kararın arkasında neler olduğunu tahmin etmekten öteye gidemeyiz.

Bence bu sebep Kuveyt Savaşı'ndan sonra Amerika'nın Irak'ı işgaliydi.

İran ile Irak arasında 8 yıl süren bir savaş olmuştu.

Biz ise birkaç hafta içinde Saddam'ın tüm güçlerini yok etmiştik.

Ve bu da sanırım Tahran'daki yöneticileri nükleer silah, edinme konusunda ikna etmeye yetti.

Bu gibi devletler ve onların terörist müttefikleri, bir **"Şer Ekseni"** oluşturmakta, ve silahlanarak tüm dünya barışını tehdit etmektedirler.

2003 ile 2005 arasında Amerika'nın İran'ı işgal edebileceğini düşünerek, nükleer programlarındaki tüm kısıtlamaları kabul ettiler.

Ancak 2006 yılında, İranlı yöneticiler Amerika'nın Afganistan, ve Irak'ta bir çamura saplandığını anladı, ve kendileri için artık bir tehdit oluşturmadığını gördü.

Nükleer programlarına devam etmenin güvenli olduğunu düşündüler.

Düşük seviyelerde Uranyum zenginleştirmeye ve daha çok santrifüj üretip, kullanmaya Natanz'daki yeraltı tesislerinde başladılar.

Bir gazeteci olarak bu yeraltı tünellerinde ilerlemek, ve İran nükleer santralinin kalbine yolculuk etmek inanılmaz bir duygu.

Cumhurbaşkanı'nın bugün tesise yaptığı ziyaret sayesinde bu rüya gerçek oldu.

Batılı ülkeler on yıllarca müzakere yapmamız gerektiğini, ve görüşmeler olumlu olursa belki 20 tane santrifüje sahip olabileceğimizi söyledi.

Tabi ki İran hükümeti olarak buna hayır dedik.

Bugün, bu cihazlardan 7000 tanesi yer altı tesislerimizde çalışıyor.

Kaç defa Natanz'daki tesisleri ziyaret ettiniz?

Çok fazla değil, birkaç yıl önce IAEA'den ayrıldım.

Ama yine de birkaç kez orada bulundum.

Natanz çölün tam ortasındadır.

Burayı gizlice inşaa ederlerken, çöldeki kurulan bir tarımsal sulama tesisi olacağını söylediler.

Böyle büyük bir tesis yaparken, insanlara bir açıklama yapmak zorundasınız.

Birçok mevzii ve hava birimi var.

Diğer birçok nükleer tesise göre hava saldırılarına karşı daha korunaklı bir yer.

Yerin oldukça altında.

Ama iç yapı olarak Natanz da diğer santrifüj tesisleri gibi.

Brezilya, Rusya, Japonya Birçok tesiste bulundum.

Kendilerine has küçük farklılıkları saymazsak hepsi aynı.

Kendilerine has santrifüjleri ve kültürel farklılıkları var Ama temel olarak işlem heryerde aynıdır.

IAEA gözlem işlemleri de aynı şekildedir.

Başlıca kurallar vardır.

Tesise neyin girip, neyin çıktığını görmek istersiniz.

Ve bundan daha da önemlisi, nükleer silah yapımında kullanılabilecek kadar zenginleştirilmiş, uranyum yerine düşük seviyede zenginleştirilmiş uranyum üretmelidir.

İran nükleer tesisleri 24 saat gözetim altında.

Birleşik Devletler nükleer gözlem grubu, ve IAEA, yani Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından.

İran'ın sahip olduğu her gram hammadde kontrol ediliyor.

Hammaddelere vurdukları standart mühürler var.

Bunlar IAEA mühürleri.

Farkedilmeden bu mühürleri kırmanız mümkün değil.

Natanz'daki uranyumu incelediğimizde, oldukça özel bir tür olduğunu anladık.

İzotop 236 denen türdeydi ve bu bizim için tam bir bilmeceydi.

Çünkü bu tarz uranyumu sadece nükleer silahlara sahip olan devletlerde görürsünüz.

Bizi kandırdıklarını anladık.

Bu tür hammaddeleri silah karaborsalarından aldıklarını iddia ettiler.

Asla A.K. Han'ın adını vermediler.

Henüz vermemişlerdi.

Ürettikleri ekipmanların gelişmişliğini ve kalitesini, ve üretimdeki profesyonelliği görünce oldukça şaşırmıştım.

Böyle birşeyi birkaç aylık zamanda üretmeniz mümkün değildir.

Uzun bir süreç sonucunda üretilir.

Bir santrifüje uranyum gazını verirsiniz ki bunlardan binlercesi vardır, ve diğer uçtan zenginleştirilmiş uranyum çıkar.

Uranyumu, rotor etrafındaki dönüş gücü sayesinde ayrıştırılır.

Oldukça hızlı döner.

Saniyede tam 300 metre hızla.

Ses hızıyla eşdeğer yani.

Bunlar oldukça muazzam güçlerdir.

Rotor öyle bir güçle döner ki, bir süre sonra bir muz gibi ortadan eğik görünür.

Doğal olarak dengelenmesi gerekir.

Çünkü en ufak bir titreşim bile patlamaya sebep olur.

Bu da bir başka zorluğu beraberinde getiriyor.

Sıcaklığı yükseltmeniz gerekir, ancak oldukça ince olan bu rotor, Karbon Fiber'den üretilmiştir.

Diğer parçalar ise Metal'dir.

Karbon Fiber'i ısıtırsanız küçülür.

Metal'i ısıtırsanız genleşir.

Yani sadece dönerken maruz kaldıkları merkez kaç kuvvetini dengelemkle kalmayıp, bir de farklı sıcaklık tepkimelerini dengelemeniz gerekir ki parçalanmasınlar.

Bunun oldukça hassas yapılması gerekir.

Üretilmelerini oldukça zor kılan sebep işte budur.

Tasarlayabilir yada hesaplayabilirsiniz.

Ama sonuç olarak üretebilmek için, pratik ve deneyime ihtiyacınız var.

Yani, tam bir sanat eseri de denebilir.

Ulusumuzun, ordumuzun ve devrim muhafızlarımızın gücü sayesinde, Başarı dolu günlerimizin sonu asla gelmez.

Rüya dolu sabahlar kıyılardan yükselirken.

Hayatın dalları filizlenir.

Zaferimiz şanlı olsun! İranlılar santrifüjleriyle oldukça gurur duyuyorlardı.

Ulusal Nükleer Güç Günü dedikleri, ve her yıl Nisan ayında yayınlanan, birçok video çekilirdi.

Bu kutsal bahar gününa şükürler olsun! Bahçıvana da şükürler olsun! Gururla belirtmek istiyorum ki, bugünden itibaren artık İran da, nükleer yakıt üretebilen ülkeler arasına katılmıştır.

Ahmadinejad şu motto ile iktidara gelebilmişti, "Eğer ulusal kamuoyu İran'a yaptırım uygulamak istiyorsa, Buna sonuna kadar direneceğiz" Eğer bize daha fazla denetim yada, daha fazla benzeri protokol dayatmaya kalkarlarsa, bunu kabul etmeyeceğiz.

Hakkımız için savaşmaya hazırız.

İran, nükleer silahsızlanma anlaşmasını imzalamış bir ülkedir, ve bu anlaşma gereği İran'ın nükleer program yürütme hakkı vardır.

Zengileştirme yapabiliriz.

Siz kim oluyorsunuz ki kendinizi, dünya gücü varsayıp bize zenginleştirmeyi yasaklıyorsunuz?

Felsefesi buydu.

Ve bu görüş haklı heyecanlandırmıştı.

2007 ve 2008 dönemlerinde, Amerikan Hükümeti, İran nükleer sorunu konusunda oldukça kötü bir durumdaydı.

Başkan Bush, Irak'ta yaşanan "Kitle İmha Silahı" fiyaskosundan, sonra halkın önüne çıkıp "İranlılar nükleer silah üretiyor" diyemeyecek kadar kötü bir durumdaydı.

Askeri bir operasyona karar vermesi mümkün değildi.

Condoleezza Rice bir keresinde ona, "Bay Başkan, sanırım en iyi sebeplerle bile olsa artık son, Müslüman ülkenizi işgal ettiniz." demişti.

İsrail'lilerin bir askeri operasyon düzenlemesini de istemiyordu.

Sanki yıllardan 1938, ve İran atom gücüne sahip olmayı, hedefleyen o dönemin Nazi Almanyası gibi.

İran'ın nükleer güç arzusu durdurulmalı.

Durdurulmaları gerek.

Hepimiz birlikte durdurmalıyız, şimdi.

Bugün size ileteceğim tek mesaj budur.

Teşekkürler.

İsrail, İran'ı bombalayacağını söylüyordu.

Ve Washington Hükümeti, olası bir İsrail saldırısı senaryosuna göre, muhtemel tüm sonuçları hesaplamıştı.

Hepsi korkunç sonuçlardı.

Bizim düşüncemize göre eğer tüm imakansızlıklara rağmen, tek başlarına buna kalkışırlarsa, Ki olukça etkili bir hava gücüne sahipler, tamam.

Ama hedef küçük, mesafe oldukça uzun, ve hazırlıklılar, savunmadalar Anlıyor musunuz?

Eğer bir uçakla bu tarz bir saldırıya kalkışırlarsa, sanırım bizim onlara yardım edeceğimizi ve, başladıkları işi bitireceğimizi düşündüler.

Bir başka deyişle, ben de dahil olmak üzere, hükümetteki birçok yetkili bu saldırının amacının aslında, İran'ın nükleer gücünü yok etmek olmadığını, asıl amacın bizi İran ile savaşa sokmak olduğunu düşünüyorduk.

İsrail, İran'ın nükleer programından, Amerika'dan çok daha fazla endişeli.

Ülkenin boyutlarına ve, yaşadığımız bölgeye bakınca bu endişe normal.

Amerika, İran'dan binlerce mil uzakta.

İki ülke sonuç olarak anlaşmıştı.

İran'ın nükleer güce sahip olmaması, konusunda her iki taraf da hemfikirdi.

Ancak nasıl bu sonuca ulaşılacağı, yada ne zaman aksiyon alınacağı konusunda, bazı görüş ayrılıkları vardı.

Fitne ve fesatın kaynağı (İsrail) bu dünya üzerinden silinecektir.

Vatandaşlarımızı yok etmekle, tehdit eden ülke başkanlarını, oldukça ciddiye alırız.

Eğer İran nükleer silahlara sahip olursa, şimdi yada gelecekte, bu, insalık tarihinde ilk kez, İslami fanatiklerin, dini fanatiklerin, oldukça tehlikeli ve oldukça yıkıcı bu silahlara, sahip olması anlamına geliyor.

Ve tüm dünya, bunun gerçekleşmesini önlemeli.

İsrail yönetimi, sonuçlarıyla yüzleşmeden, durumdan kurtulabileceğini anladıkları anda, İran'ın nükleer silah kararını verdiğini düşünüyor.

Amerika'nın olaylarla ilgili görüşü ise, İran'lıların henüz nihai kararı vermediği yönünde.

Bana göre bu hiç farketmez.

Yani, gerçekten hiçbir farkı yok.

ve muhtemelen bunu bilmenize imkan yok, Tabi eğer Hamaney'i sandalyeye oturtup, sorgulamazsanız.

Bence bizim açımızdan bakınca, İran'ın nükleer kapasiteye ulaşmasını engellemek, birincil politik öncelik olmalı.

Eğer nükleer yakıta sahip olurlarsa, eğer nükleer silah üretme gücüne sahip olurlarsa, bu oyunu kaybederiz.

Başkan Bush bana bir keresinde şöyle demişti, "Mike, hiçbir başkanın şu iki seçenekle yüzşelmesini istemem, bombalamak yada bombayla yüzleşmek" Kendisi yada vekilleri adına konuşmak gerekirse, olaylar bu noktaya gelmeden çok daha önce, farklı seçenekler ile bu durumdan kurtulmayı dilerdi.

Bu olay üzerine o kadar yoğunlaştık ve çaba sarfettik ki, sonunda İsrail hükümeti bize inanıp "Tamam, artık size güveniyoruz" dedi.

İsrail ve Amerika arasındaki istihbarat paylaşımı muazzam biçimde güçlüdür.

Bu nedenle İsrail yönetimi Amerika'ya haber salıp, "İran'ı bombalamamızı istemediğinizi biliyoruz " "Tamam, o zaman farklı bir yol seçelim" dedi.

Bunun üzerine Amerikan istihbaratı, İsrailli mevkidaşları ile, ortak bir operasyon üzerine düşünmeye başladı.

Birgün, istihbarat ve askeri yetkililerinden oluşan bir grup, Başkan Bush'un ofisine gidip, "Efendim, bir fikirimiz var" dedi.

"Oldukça riskli" "Başaramayabiliriz, ama yine de denemeye değer" Bir yandan kodları analiz etmeye devam ederken, Bir yandan da 2008 yılında yapılan bir basın gezisinde, çekilen ve İranlılar tarafından yayınlanan resimlere bakmaya başladım.

Ahmedinejad ve yeni santrifüjler.

Ahmadinejad'ın Natanz tesisinde, santrifüjlerin yanında çekilen resimleri, oldukça önemli ipuçları içeriyordu.

Bunların sayesinde elde edilecek çok fazla bilgi vardı.

Hepsinden önce bu fotoğraflar, gezi boyunca Ahmedinejad'ı koruyanları, açıkça deşifre ediyordu.

Ve Ahmedinejad'a birşey gösterilirken, çekilmiş o meşhur fotoğraf var.

Yüzünü görebilirsiniz, ekrandakiler ise görünmüyor.

Ve resimde arkasında görünen bilimadamlarından biri, birkaç ay sonra suikaste kurban gitti.

Bu fotoğraflardan birinde, bir bilgisayar ekranı kısmen görülüyor.

Biz bu ekrana "SCADA Ekranı" deriz.

SCADA işletim sistemi kısaca bir bilgisayarı yöneten yazılımdır.

Kullanıcılarına gerçekleşmekte olan işlemler hakkında detaylı bilgiler verir.

Biraz daha detaylı bakarsanız, tüm kurulum şemasını görebiliyordunuz.

6 grup santrifüj vardı.

Ve her grup 164 adet içeriyordu.

Tahmin edin ne oldu?

Saldırı kodunun içinde tam olarak bu sayıları görmüştük.

Bu saldırı kodunun 6 farklı diziden, oluşan birşeye saldırmak istediği, ki bunlar birer varlık yada fiziksel şeyler de olabilir, ve her bir grubun 164 element içerdiği kesindi.

Hiç gerçek fiziksel test yapabildiniz mi?

Yoksa sadece kod analizine bakarak mı bunu düşündünüz?

Evet, düşününce bizim kendi nükleer geliştirme tesisimizi kuramayacağımız oldukça aşikar.

Bunun yerine birkaç PLC aldık, ki bunlar santraldekilerle aynı model.

Sonra bir de pompa temin ettik, ve iddialarımızı ispat etmek için, bu düzeneği kullandık.

İnsanlara bulduğumuz şeyi anlatabilmek için, görsel bir sunum yapmalıydık.

Düzenekle yapabileceğimiz şeyler konusunda fikir üretmeye başladık.

Ve balon şişirme konseptinde karar kıldık.

Balonu şişirecek bir program yazdık, ve 5 saniye sonra duracak şekilde programladık.

Yani balonu belli bir seviyeye kadar şişirecekti.

Ama patlatmayacaktı.

Ve bu tamamen güvenliydi.

Ve herkese PLC'de yüklü olan bu kodu gösterdik.

Zamanlayıcı "5 saniye sonra dur" diyor.

Ve ne olacağını biliyoruz.

Sonra sisteme STUXnet bulaştıracaktık.

Ve testi tekrar çalıştıracaktık.

Karşınızda, tamamen sanal dünyada, var olması gereken bir parça yazılım, bir santraldeki yada fabrikadaki fiziksel donanımı etkileyerek, gerçek, yani fiziksel hasara sebep olabiliyordu.

Gerçek dünyadaki fiziksel hasar.

Bu noktada korkmaya başladık.

Elimizde, insanları öldürme potansiyeline sahip bir zararlı yazılım var, ve bu tamamen Hollywood'dan fırlamış gibi duruyor, ve bunu bize birileri söyleseydi, gülmekten yerlere yatardık.

Tam da bu noktada STUXnet'i kimin yarattığı, hakkında teoriler üretmeye başlamış olmalısınız.

Bunu tahmin etmek o kadar da zor değildi.

Dünya üzerinde çok az sayıda ülkenin, İran'daki bir nükleer tesise, saldıracak yada yok edecek, kapasite ve motivasyonu vardı.

Amerikan Hükümeti olabilirdi.

İsrail Hükümeti kesinlikle olmalıydı.

Kim bilir belki İngiltere, Fransa, Almanya, gibi ülkeler de olabilirdi.

Ama asla %100 bu devletleri gösteren delillere ulaşamadık.

Yol gösteren hiçbir ipucu yoktu.

Bilirsiniz, saldırıyı planlayanlar kodların arasına birkaç şey yazıp, "Bunu yapan bizdik" demezler.

Eğer deselerdi bile bunun doğruluğuna güvenemezdik.

Yani bir parça bilgisayar koduna bakarak, onu kimin yazdığını söylemek oldukça zor.

Sonraki araştırmalarımız, bizi bunun bir tür Amerikan-İsrail ortak operasyonu, olduğunu düşünmeye sevk etti.

Evet, evet.

Analizlerinizden çıkardığınız herhangi bir sonuç sizi de, bunun doğru olabileciğini düşünmeye yöneltti mi?

Kamera önünde bunu konuşamam.

Nedenini sorabilir miyim?

Hayır.

Sorabilirsin, ama cevaplamam.

Arkasında devletler olması ihtimalinde bile, Yani, endişelerimizden bir tanesi Bu beni gittikçe kızdırmaya başlamıştı.

STUXnet hakkında konuşmak için bizimle anlaşan sivil insanlar bile, Tel Aviv ve Washington'ın olaydaki rolünü dile getirmekte çekiniyordu.

Ama benim şansıma, D.C. bir sırlar şehri olarak bilinirken, aynı zamanda sızıntılar şehri olarak da biliyordu.

Kalp atışı kadar güçlü, durdurması da bir o kadar zor.

Tüm güvendiğim buydu.

Sonunda, arkaplanda görüştüğüm birçok insanın da yardımıyla, STUXnet saldırısında Amerika'nın oynadığı rol, anlatılırken bunu kameralara kaydedebilecektik.

Bilgi teminine karşılık, ihbarcının kimliğini gizli, tutacak bir yol bulmak şartıyla.

- Hazır mıyız?

- Kayıttayız.

Sana sormak istediğim ilk soru, tüm bu gizlilik hakkında.

Demek istediğim şuan herkes STUXnet hakkında yeterince bilgiye sahip.

Neden bunun hakkında kimse konuşamıyor?

Bu gizli bir operasyon.

Artık değil.

Demek istediğim ne olduğunu ve kimin yaptığını biliyoruz.

Belki de bildiğini sandığın kadar çok şey bilmiyorsundur.

Hikayeyi doğru anlayabilmek için, seninle konuşmak istedim.

Ben de aynı sebepten dolayı seninle konuşmayı seçtim.

Gizli bir operasyon olmasına rağmen mi?

Bak, bu bir çeşit Snowden tarzı olay değil, tamam mı?

Yaptığı bana göre yanlıştı.

Çok ileri gitti.

Çok fazla konuştu.

Dışardan iş alan biri olan Snowden'ın aksine, Ben NSA'deydim.

Örgüte olan güvenim tam, bu yüden size vereceğim bilgiler, sınırlı olacak.

Konuşuyorum çünkü, herkes hikayeyi yanlış biliyor, ve bunun düzeltilmesi lazım.

Bu yeni silahları anlamalıyız.

Riskleri oldukça yüksek.

Ne demek istiyorsun?

STUXnet'i biz yarattık.

Bu doğru.

Ancak bizi felakete öylesine yaklaştırdı ki, ve hala tam kıyısında duruyoruz.

Birçok devleti ve istihbarat örgütünü kapsayan devasa bir operasyondu.

Amerika'dan CIA, NSA ve Askeri Siber Karargahı.

İngiltereden, GCHQ'yi kullanarak İran hakkındaki bilgileri aldık.

Ama asıl ortak İsrail'di.

Asıl işi Mossad yürüttü.

Teknik işleri ise 8200 Birimi yaptı.

Hikayenin anahtarı aslında İsrail.

İsrail'de trafik tam bir keşmekeş.

Yossi, tüm bu STUXnet hikayesini nasıl öğrendin?

Genel olarak İsrail İstihbaratıyla, özellikle de Mossad ile tam 30 yıldır beraber çalışıyorum.

1982'de Londra'da yaşayan bir muhabirdim.

Ve teröristlerin mahkeme süreçlerini takip ederken, tüm bu terörizm konseptiyle haşır neşir olmaya başladım, ve yavaş ancak emin adımlarla bu bende bir bağımlılık yarattı.

İsrail olarak, oldukça zorlu bir bölgede yaşıyoruz.

Burada demokratik doktrinler, yada batılı değerler oldukça nadir görülür.

Ancak İsrail yine de özgür, demokratik, ve batılı bir imaj çizer.

Gösterişli sokakları, zengin insanları, Amerika yada Avrupa'daki yaşıtlarıyla neredeyse aynı, mantaliteye sahip gençliği ile, oldukça Batılı bir imaj çizer.

Diğer taraftan gerçek Ortadoğu, imajını yansıtan birçok olaya da tanık olabilirsiniz.

Terör saldırıları, radikaller, fanatikler, dini bağnazlık gibi.

İsrail'in, şuan gerçekleşmekte olan, İran nükleer programını yavaşlatmak istediğini biliyorum.

Geçmişteki olaylara da bakınca, İran'a yapılan bir bilgisayar saldırısında, yada bu resmin en az bir yerinde, İsrail'in de yer aldığına eminim.

1981'de bir F-16 pilotuydum.

Ve birgün bize hayal ettiğim, it dalaşları yada MIG avının aksine, yüksek öneme sahip bir hedefi yok etmek için, uzun mesafe uçuşa hazırlanmamız istendi.

Kimse bu yüksek öneme sahip stratejik hedefin ne olduğunu söylemedi.

İsrail'den 600 mil uzaktaydı.

Görev için hazırlanmaya başladık.

Ki bu oldukça zor bir görevdi.

O zamanlar havada yakıt ikmali yoktu.

Ön keşif için uydu desteği de yok.

Yakıt ucu ucuna yetecek.

Gün sona ererken, görevi başarıyla tamamladık.

Görev neydi?

Bağdat yakınlarında, Osirak olarak bilinen, bir Irak nükleer reaktörünü yok etmek.

Bu sayede Irak nükleer silaha sahip olma arzusuna, asla ulşamadı.

Amos Yadlin, yani General Yadlin, askeri istihbaratın başındaydı.

Bu kurumdaki en büyük kısım ise, 8200 Birimi'ydi.

Telefonları dinliyorlar, faxları takip ediyorlar, bilgisayarlara sızıyorlardı.

Bir dönem önce, Yadlin henüz yeni atanmışken, 8200 Birimi diye anılan siber savaş grubu yoktu.

Sonra yetenekli insanları eğitmeye başladılar.

Ordu içindeki hackerlar yada, ordu dışından katılan ve siber suçlar biriminde çalışmaya, elverişli kişiler katılabiliyordu.

19. yüzyıl ordularında sadece kara ordusu ve donanma vardı.

20. yüzyılda ise savaşın, üçüncü boyutu olarak hava gücü geldi.

21. yüzyılda, siber ordular savaşın dördüncü boyutu olacak.

Yeni bir tür silah.

Limitsiz bir menzile sahip ve oldukça hızlı, geride çok az iz bırakıyor.

Yani bu size büyük bir fırsat sunuyor.

Ve tüm Süpergüçler, akıllarında yer etmiş olan, savaş anlayışını değiştirmeli.

Sonunda ordumuzu bugün karşılaştığımız, ve yarınlarda da devam edecek yeni bir tür savaş için, hazırlamış bulunuyoruz.

Ordumuzu daha iyi eğittik.

Daha donanımlı ve daha hazır durumdalar.

Amerika'nın bugün yüzyüze olduğu ve uzak gelecekte de maruz kalabileceği, tehditlerle baş edebilmesi için.

Bush hükümetinin son günlerinde devlet görevlilerinin birçoğu Başkan Bush'u, saldırı amaçlı siber silahlara daha çok bütçe ayırmaya ikna etmeyi başarmıştı.

STUXnet, savunma bakanlığında görüşülmeye başlanmıştı bile.

Sonra savunma bakanı Robert Gates, programı yeniden gözden geçirdi ve, "Bu programın yeri Savunma Bakanlığı değil" "İstihbarat dünyasındaki gizli operasyonlar bünyesine dahil edilmeli" dedi.

Böylelikle CIA bu operasyonda oldukça etkin bir görev üstlenmiş oldu.

Oysa kodlama işinin çoğu Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA), ve onun mevkidaşı olan 8200 Birimi tarafından, ortak operasyonlar için kurulmuş "Birleşik Devletler Siber Komuta Merkezi" çatısı altında yapılmıştı.

Ve ilginç bir şekilde NSA'i yöneten direktör, ikinci bir görev olarak aynı zamanda Birleşik Devletler, Siber Komuta Merkezi'ni de yönetiyordu.

Ve Birleşik Devletler Siber Komuta Merkezi, Fort Meade'deki, NSA binasının içinde yer almaktaydı.

Irak ve Afganistandaki hava operasyonlarında danışmanlık, yapmak görevi verilerek bir yıllığına merkezden ayrıldım.

Bu süre sonunda tekrar geri dönerken bana verilen, görev ABD Siber Komuta Merkezine gitmek oldu.

Siber Komuta Merkezi, Ordunun sanal ortamdaki, operasyon ve etkileşimlerinin, gerçekleştirildiği bir yer.

ABD'nin Siber Komuta Merkezine ihtiyaç duyma nedeni olarak, Buckshot Yankee adında bir operasyon gösterilir.

2008 sonbaharında, gizli ağ bağlantılarımıza sızmış, bir düşman yazılım saptadık.

Tamamen doğru olmasa bile, herzaman bu tarz sızmaları henüz gerçekleşmeden, güvenlik aşamalarında durdurduğumuzu varsaydık.

Dış dünya ile ulusal ağlarımız arasında var olan bazı güvenlik tamponlarında.

Bu konuda oldukça başarılı olduğumuza bir hayli inanmıştık.

Ama böyle bir olaydan sonra artık, asla tamamen güvenli olamayacağını anladık.

Bu olaydan sonra Savunma Bakanlığı, Siber Komuta Merkezi olarak bildiğimiz, sistemi oluşturdu.

Günaydın.

Günaydın.

Günaydın efendim.

Siber'in bugün sizin için bir başlığı mevcut.

Hafta başında, Antok araştırmacıları, bilinen metodları kullanarak ABD Ordusu'nun ağına sızmaya, çalışan bir düşman yazılım keşfetti.

Zararlı yazılımı, tampon bilgi bölgesindeki, veri akışından ve istihbarat, yetkililerinden gelen yönlendirmeler ile tesbit edip, bir siber saldırı olduğunu doğruladık.

Bu bilgiyi Savunma Bakanlığındaki yetkililer ile de paylaştık NSA'i, iletişim sistemlerinin güvenliğini sanal dünyadaki, imkanlarını ve yeteneklerini kullanarak savunan, bit tür kuruluş olarak düşünebilirsiniz.

Siber Merkez ise, bu savunma görevinden sonra bir karşı saldırı, düzenleme mantığı ile NSA'in gücünü bir adım ileri taşıdı.

NSA'in yasal olarak saldırı yapma yetkisi yoktur.

Hiç olmadı ve olacağını da sanmıyorum.

Bu Siber Merkez'in neden Fort Meade'de, yani NSA'in üst katında kurulduğunu açıklamaya yeterli sanırım.

Çünkü NSA'in bubunları yapma kapasitesi varken, Siber Merkez'in de bunları yapma yetkisi vardı.

Ve "Bunlar"dan kastım "Siber Saldırılar".

Bu, istihbarat servisleri için, oldukça büyük bir değişim.

NSA, temel olarak ülke savunması adına, dış güçlerin yada ABD düşmanlarının, iletişimini izlemek adına kod yazan yada kodları kıran, bir operasyon olarak kurulmuştu.

Siber Merkez kurmak ise aynı, teknolojiyi saldırı amaçlı kullanmak demek oluyordu.

Düşman ağına sızmayı başarabilirseniz, bu ağlara birer dijital sonda bırakırsınız.

Ve ABD olarak dünya çapında sonda yerleştirdiğimiz, onbinlerce yabancı bilgisayar mevcut.

Bu ağlarda neler olup bittiğini, izleyebilir yada bu bilgisayarlara, siber silah yada virüs bulaştırabiliriz.

Eğer bir ağı dinleyebilirseniz, onu manipüle de edebilirsiniz.

Bu oldukça kolay.

Tek yapmanız gereken bunu istemek.

Irak'ta görev aldım.

Askeri bir görev olup olmadığını açıklayamam, ama size diyebilirim ki, NSA'in bu ülkede savaş destek birimleri vardı.

Ve ilk kez sahadaki birimlerin, NSA istihbaratına doğrudan erişimi oldu.

Zaman içinde savunmadan ziyade saldırıya odaklandık.

Bilirsiniz, istihbarat toplamak yerine saldırı yapmak.

Eskiden sinyal izleme birimleri radyoları takip ederdi, ama NSA Irak'a girince, ülkeye girip çıkan bütün ağlara erişim sağlandı.

Ve her telefon mesajını, email'i, telefon konuşmasını takip etmeye başladık.

Bir ülkeyi tamamen dinlemek Kötüleri tesbit edip, örneğin patlayıcı yapan bir grup diyelim, ağlarına sızıp, onları gerçek zamanlı olarak izlerdik.

Kapalıyken dahi telefonlarına, bağlanabilir yada arkadaşlarının hattından, mesaj atıp buluşma yeri belirleyebilir, sonrasında ise yakalayabilir, yada öldürebilirdik.

Siber Komuta'ya katılan birçok kişi, yani askerlerin çoğu doğrudan, görev yerleri olan Afganistan yada Irak'tan gelmişti.

Çünkü bunlar daha önce birçok operasyona katılmıştı, ve Siber Komuta'nın geleneksel askeri operasyonlardaki etkisini, oldukça pekiştireceklerdi.

Mezun olduğumda, yani 2007'de, NSA için yönetici adayı olarak çalışmaya başladım.

Tam olarak nerede çalıştınız?

Fort Meade'de.

Hergün o kocaman ve görkemli binaya gittim.

TAO-S321 birimindeydim, diğer adıyla "The Roc." Pekala TAO, "The Roc"?

Evet, pardon.

TAO, özel erişim operasyonları demek.

Yani NSA hackerlarının çalıştığı yer.

Tabi biz onlara hacker demiyorduk.

Onlara ne diyordunuz?

İnternet Operatörleri.

NSA bünyesinde olup da internet üzerinden saldırı, yada sızma yapabilen sadece onlardı.

TAO merkezinin içindeyse "The Roc" yer alıyordu, Uzaktan Operasyon Merkezi.

Eğer Amerikan Hükümeti biryere sızmak isterse, bu talep dığrudan "The Roc"a gidiyordu.

Talepler çığ gibi geliyordu.

Gelen istekler o kadar fazlaydı ki, yamamız istenen görevlerin sadece %30 kadarına yetişebiliyorduk, interneti kullanarak bazen ise kargoyla gönderilen parçaları çalarak.

204 Yazılar

Bazen CIA bizim için makinalara, böcek yerleştirmeye yardım ediyordu, bu sayede ağa bir kez sızdığımızda, İstersek İzleyebilir Yada saldırabilirdik.

NSA'in içinde garip bir kültür çakışması vardı, bir kısım maço askerler, diğer kısım ise siber inekler.

Ben Irak'tan gelmiştim, "Evet Efendim, Hayır efendim" modundaydım.

Ama silah programcıları için, daha "Açık Fikirli" tiplere ihtiyacımız vardı.

Masadan masaya dolaşırken, ışın kılıçları, Star Trek figürleri, Japon Anime figürleri, ve bir sürü Aqua Teen yemek balonları görürdünüz.

Hatta erkeklerden biri, ki çoğunlukla erkektiler, sarı başlıklı bir pelerin giyerdi, ve devasa bir Death Star yapabilmek için tonlarca gri Lego kullanmıştı.

Hepsi de STUXnet üzerinde mi çalışıyordu?

Biz ona asla STUXnet demedik.

Bu isim Antivirüs çalışanları tarafından uyduruldu.

Bu haber manşetlere düşünce, New York Times'ta yayınlanmış olsa bile, gizli operasyonlarla ilgili bilgileri okumamız yasaktı Bu kelimeyi söylememk için kendimizi zorluyorduk.

Yani yüksek sesle "STUXnet" demek, Harry Potter dünyasında Voldemort demek gibiydi.

Bu isim söylenmemeliydi.

Peki siz ne dediniz?

Natanz saldırısı çoktan dilden dile yayılmıştı, ve biz ona "Olympic Games" yada kısaca "OG" diyorduk.

Kodu, PLC'ler üzerinde denemek için, gerek Sandia - New Mexico'da, gerekse Fort Meade'de, büyük bir operasyon başlamıştı.

Bush döneminde Libya elindeki tüm santrifüjleri iade etmişti, hatırlıyor musun?

Bunlar İran'ın A.K. Han'dan aldıklarıyla aynı modeldi, P1 Tipi.

Oak Ridge'deki tesise götürüp, iç çekirdeklerini parçalayan kodu test ettik.

Dimona'da, İsrailliler de P1'ler ile testler yaptı.

Sonra, İran üzerindeki kısmi istihbaratımızı kullanarak, daha yeni model olan IR-2 Tipleri'ne ait planları ele geçirdik.

Farklı saldırı yöntemleri denedik.

Sonunda, Rotor'ları yok etmeyle sonuçlanacak saldırı tiplerine odaklandık.

Testlerde, onları paramparça ettik.

Parçaları topladılar, uçağa yükleyip Washington'a getirdiler, kamyona yükleyip, Beyaz Saray'ın kapısına doğru sürdüler, ve getirdikleri tüm parçaları Toplantı Salonundaki masanın üzerine döktüler.

Ve sonra gelip bakması için Başkan Bush'u davet ettiler.

Ve parçalanmış santrifüjden bir parça alıp incelediğinde bunun işe yarayabileceğine ikna olmuştu, ve "Tamam, öyleyse deneyelim" dedi.

Bush Yönetimi'nin, bu kararın bir çeşit savaş ilanı, olduğuyla ilgili yasal endişeleri var mıydı?

Varsa bile, ben farketmedim.

Bu, endişeler olmadığı anlamına gelmez.

Yada bir yerlerde, bir avukatın endişeli olmadığı anlamına da gelmez.

Ama bu henüz yeni bir alandı.

O zamanlar siber ortamda yapılan saldırıların hukuki boyutları, hakkında bilgisi olan oldukça az insan vardı.

Kısaca anlatmak gerekirse yaptığımız şey "Tamam, işte hedefimiz bu bu sonuca en kısa nasıl ulaşabiliriz bir bakalım" demekti.

Ve bundan sonra ben yada benim avukatlarım olaya müdahil olup, "Peki, şunları yapabiliriz.

Tamam mı?". Yapabileceğimiz birçok şey vardı, ama bunları yapmamıza izin yoktu.

Ve bundan sonra durup düşünmemiz gereken son birşey, daha vardı, "Ne yapmalıyız?".

Çünkü teknik olarak mümkün ve hukuki açıdan yasal olmasına rağmen, kötü sonuçlanabilecek birçok şey vardı.

Natanz saldırısı CIA öncülüğünde yapılmıştı, bu nedenle NSA'in yetkileri askıya alındı.

Gerçekten mi?

CIA'den biri operatörün ve analiz uzmanının yanında durup, herbir saldırı için onay emri verdi.

Daha saldırıya başlamadan önce, kodun içine bir tür operasyonu durdurma tarihi girmişlerdi.

Saldırıyı bitirecek bir tarih.

Durdurma tarihleri Bunları diğer zararlı, yazılımlarda pek göremezsiniz ve aklınıza hemen şu soru gelir, "Peki, neden bir durdurma tarihi girilmişti?" STUXnet'in muhtemelen Hükümet tarafından yazıldığını biliyorsanız, bu kodun imkanlarına bakılmaksızın, bu durumla ilgili kanunlar olduğunu, ve konunun uzmanı bir ekibin "Hayır, buna buna bir durdurma tarihi girilmeli, ve şunları yapabilir, bunlar ise yapamazsınız, yasal olup olmadığını kontrol etmemiz lazım" dediğini hayal edebilirsiniz.

Bu tarih, Obama'nın göreve başlamasından birkaç gün önceydi.

Teoriye göre bu operasyon belli bir tarihte durmalıydı, çünkü bu tarihte bir görev değişikliği yaşanacaktı ve yeni onaylar gerekliydi.

Yemin etmeye hazır mısınız Senatör?

Hazırım.

Ben, Barack Hussein Obama - Ben, Barack - İçtenlikle yemin ederim ki Ben, Barack Hussein Obama, içtenlikle yemin ederim ki "Olympic Games" Başkan Obama tarafından ilk görev yılı olan, 2009'da tekrar onaylandı.

Bu çok büyüleyiciydi çünkü görevdeki ilk yılları, olmasına rağmen Obama yönetimi siber savunma hakkında, sürekli konuşmak istiyordu.

Bilgisayar sistemlerine, petrol, gaz, enerji ve su nakli gibi konularında bağlı şekilde yaşıyoruz.

Toplum taşıma ve hava ulaşımı konularında da, onlara muhtacız.

Ancak tıpkı geçmişte fiziksel altyapımızı, finanse etmekte başarısız olduğumuz gibi, yani yollarımız, köprülerimiz ve raylı sistemlerimizi, dijital altyapımızın güvenliğini sağlamada da başarısız olduk.

"East Room" toplantıları denen konuşmalar düzenliyor, insanları siber savunmanın gerekliliği, ve Amerikan altyapı sistemlerinin güvenliği konularında ikna etmeye çalışıyordu.

Ancak siber silahların saldırı için kullanılması, hakkında soru sorduğunuz zaman sessizlik hakimdi.

İşbirliği yoktu.

Beyaz Saray yardım etmiyor, Pentagon yardım etmiyor, NSA yardım etmiyor.

Kimse sizinle bunları konuşmuyordu bile.

Ancak Obama hükümeti dönemindeki, siber konulara ayrılan bütçeye baktığınızda, büyük bölümünün saldırı amaçlı siber silahlara ayrıldığı görülüyordu.

"Başlık 10 CNO." gibi açıklamalar vardı.

Başlık 10, Askeri Ordu Operasyonları demek.

Ve CNO da Bilgisayar Ağı Operasyonları demek.

Bu aslında STUXnet'in bir tür başlangıç olduğunun, ve Hükümetin bu yeni tür silahları geliştirme konusunda ne kadar istekli olduğunun kanıtıydı.

STUXnet sadece bir evrim değildi.

Ayrıca zararlı yazılım alanında tam bir devrim niteliğindeydi.

Geçmişte gördüğümüz zararlı yazılımların çoğu, bir yerlerdeki operatörler tarafından yönlendirilirdi.

Bilgisayarınıza bulaştıktan sonra, bazılarının "Geri Arama" dediği şeyi yapar, yada emir komuta zincirine dönerdi.

Yazılım gerçekten de operatörle temasa geçer ve "Şimdi ne yapmamı istersin?" derdi Ve operatör de komutlar gönderip, mesela "Şu dizini araştır", "Şu klasör ve dosyaları bul", "Şu dosyaları upload et, diğer bilgisayara da bulaş" gibi, şeyleri yaptırabilirdi.

Ama STUXnet'in bir emir komuta kanalı olamazdı.

Çünkü bir kez Natanz'a girdiği zaman, dışarıya sızıp saldırıyı planlayanlara ulaşamayacaktı.

Natanz ağları, internetten tamamen izole edilmiş bir hava boşluğundadır.

İnternet bağlantısı yoktur.

Kendine özgü, izole edilmiş bir ağdır.

Temel olarak baktığımızda izole bölgeye erişmek saldırganların yüzleşeceği, oldukça zor durumlardan biridir çünkü herşey bunu önlemek için tasarlanmıştır.

Bilirsiniz, herşey Yani kurallar, prosedürler ve fiziksel ağ, sizin oraya ulaşmamanız için tasarlanmıştır.

Ancak gerçek hayattaki üretim tesislerinde asla tam anlamıyla izole bir ağdan söz edilemez.

İnsanların Natanz tesisine yeni kodlar sokması gerekiyor.

İnsanların Natanz tesisindeki aktivite girdilerini kaydetmesi gerekiyor.

İnsanların parçaları güncellemesi gerekiyor.

İnsanların bilgisayarları yenilemesi gerekiyor.

Bu, sahada karşılaştığımız en büyük güvenlik sorunlarından birini gösteriyor.

Eğer "Bu enerji santraline yada kimyasal tesise kimse saldıramaz, çünkü buranın internet bağlantısı yok" diyorsanız bu ilizyondan ibarettir.

Kodu Natanz'a ilk kez soktuğumuzda insan kaynaklardan yararlandık, belki CIA, büyük ihtimalle Mossad.

Sızma konusunda kendimizi daima gizledik.

Moskova'da bazı dedikodular duyduk.

Bir flaş sürücü kullanılarak İran'daki bir bilgisayarın, sahte bir Siemens teknisyeni tarafından virüse maruz bırakıldığı hakkında İran'da Natanz'a girme yetkisi bulunan bir ikili ajan hakkında Ancak aslını bilmiyorum.

Dikkatimizi içeri girdiği zaman kendi başına, hareket edebilecek bir kod yazmaya verdik.

Yazılımın içine kendi başına hareket etmesini sağlayacak, tüm kod ve mantığı girmişlerdi.

Kendi kendine yayılabiliyordu.

Düşünebiliyordu "Doğru PLC'lere ulaşabildim mi?" Natanz'a ulaştım mı?

Şuan hedefte miyim?

Ve hedefine ulaştığında saldırıyı kendisi başlatabiliyordu.

Bu aynı zamanda şu demek oluyor, saldırıyı iptal edemesiniz.

Bazı kişilerin "Bu saldırı mutlaka yapılmalı", diyeceği türden bi saldırıydı bu.

STUXnet bir kez bırakıldığında geri dönüşü yoktu.

Saldırıyı başlattığı ve kodlarını kullandığı zaman, kocaman bir odada sıra sıra dizilmiş, bir sürü santrifüj olacaktı.

Ve bu odanın hemen yanında, bir operatör odası olacaktı, önlerinde kontrol panelleri, ve tüm odayı görebildikleri bir de pencere.

Santrifüjlerdeki tüm aktiviteler bilgisayarlar tarafından gözlemleniyordu.

Yani santrifüj, bir elektrikli motor tarafından kontrol ediliyor.

Ve bu motorun hızı da bir başka PLC, yani programlanabilir bir mantık aygıtı tarafından ayarlanıyor.

STUXnet saldırı yapmadan önce 13 gün bekleyecekti.

Çünkü 13 gün, bir dizi santrifüjün uranyum ile doldurulması için geçecek süreydi.

Santrifüjler henüz boşken yada zenginleştirme henüz, başlamışken saldırmak istemiyorlardı.

STUXnet'in yaptığı aslında öylece durup 13 gün boyunca gerçekleşen, tüm normal aktiviteleri izleyip kaydetmekti.

13 gün boyunca döndüklerini görünce saldırı gerçekleşecekti.

Santrifüjler inanılmaz hızlarda döner.

Yaklaşık 1,000 hertz civarı.

Güvenli bir çalışma hızları vardır, dakikada 63,000 devir.

STUXnet uranyum zenginleştirme santrifüjlerinin, 1,400 hertz'te dönmesini sağladı.

Dakikada 80,000 devir.

Amaç olarak bu santrifüjlerin, rezonans frekansı denilen değeri yakalaması hedeflenmişti.

Öyle bir frekansa ulaşacaktı ki tüm metaller, kontrolsüzce titreşecek ve sonuçta çatlamaya başlayacaktı.

Heryere uranyum gazı dağılacaktı.

Sonrasında ise ikinci saldırı gerçekleşecekti, yani dönüş hızı 2 Hertz'e düşecekti.

Neredeyse sabit duruyormuş gibi olacaklardı.

Ve 2 Hertz'de tam aksi bir güce maruz kalacaklardı.

Dönmekte olan bir topaç hayal edin.

Dönüş hızı yavaşladıkça yalpalamaya başlayacaktır.

Santrifüjlere de aynısı olacaktı.

Önce yalpalamaya başlayacaklar, sonrasında ise dağılıp parçalanacaklardı.

Ve olmakta olan bu durumun bilgisayarlara bildirilmesi yerine, daha önce kaydettiği veriyi gönderecekti Ve bilgisayarlar da öylece durup, "Evet, 1,000 Hertz'de dönüyor, herşey yolunda 1,000 Hertz'de dönüyor, herşey yolunda." diyecekti Ancak santrifüjler oldukça hızlı döndüğü için, çok yüksek bir ses çıkacaktı.

Aynı şey gibi Bilirsiniz, bir jet motoru gibi.

Operatörler bunu duyup "Birşeyler yanlış gidiyor" diyecekti.

Monitörüne bakıp, "Hmmm, 1,000 Hertz'de dönüyor" diyecek.

Ama sesi duyduğunda çok kötü birşeyin olduğunu anlayacaktı.

Sadece operatörleri herşeyin normal olduğu konusunda kandırmakla kalmamış, aynı zamanda otomatik kontrol sistemlerini de kandırmıştı.

Santrifüjleri öylece kapatamazsınız.

Oldukça kontrollü bir şekilde yavaşlatılmaları gerek.

Ve onlar da bu prosedür için büyük kırmızı butona basacaklardı, ama STUXnet bunu engelleyecekti.

Bu büyük butona defalarca bastıkları halde, hiçbirşey olmayan operatörleri gözünüzde bir canlandırın.

Eğer siber silahınız yeterince iyiyse, eğer düşmanın bundan haberi yoksa, bu ideal bir silahtır çünkü düşmanınız, kendisine ne olduğunu dahi anlayamamıştır.

Belki daha da iyidir çünkü düşman kendi yetenekleri hakkında, – şüpheye düşer.

– Kesinlikle.

Şüphesiz Natanz'da gerçekleşen bu aksaklıklar, mühendisleri çıldırtmış olmalı.

Çünkü her bakım mühendisinin kabusu, o an gerçekleşmekte olan aksaklığın nedenini bilememesidir.

Hatayı bulmak adına bitmek bilmeyen analizlerle kendilerini paralamış olmalılar.

Santrifüjlerin patladığını görüyorsunuz.

Bilgisayar ekranına bakınca, hızlarının uygun olduğu görülüyor.

Sabit gaz basıncı, herşey güzel görünüyor.

2009 yılı içinde herşey güzel gitti.

Santrifüjler parçalandı.

Uluslararası Atom Enerjisi müfettişleri Natanz'a gittiklerinde, tüm santrifüjlerin söküldüğünü gördüler.

ABD'nin istihbarat kanallarına göre İran'lı bazı bilimadamı ve mühendisler, santrifüjlerin patlaması sonucu işten çıkarılmıştı.

İran'lılar tüm aksaklıların sebebi olarak bu kişilerin üretim yada işletmede hata yaptıklarını düşünüyordu.

Açıkca bu birilerini suçu gibi görünüyordu.

Yani program tam da yapması gereken şeyi yapıyordu.

Yani santrifüjleri geride iz bırakmadan yok etmek, ve İran'lıları neyin yanlış gittiği konusunda şüphede bırakmak.

"Olympic Games"in görkemi işte buydu.

Birkaç 3 harfli kuruluşun genel müdürü olarak, Natanz'daki 1,000 santrifüjü devredışı bırakmak İnanılmaz iyiydi.

Bize zaman kazandırması için bir fırsattı.

Onları yavaşlatmak için bir fırsattı.

Onları müzakere masasına oturmaya zorlamak için bir fırsattı.

Yani elimize birçok koz geçmiş oldu.

Başkan Obama durum değerlendirme odasına gitmiş, ve önüne "Horse Blanket" dedikleri bir şey serilmişti.

Bu Natanz'daki Nükleer Zenginleştirme tesisine ait devasa bir şematik plandı.

Ve "Olympic Games"in tasarlayıcıları ona nasıl bir ilerleme kaydettiklerini anlatıyor, ve saldırının bir sonraki adımı için vereceği izni bekliyorlardı.

Bu toplantılardan birinde bazı çekincelerini dile getirdi.

"Biliyor musunuz, bazı endişelerim var." "Çünkü bunlar dışarıya sızarsa," Ki er yada geç sızacağını biliyordu " Çinliler bunu bize karşı saldırı bahanesi olarak kullanabilir, Ruslar yada başkaları da.

" Yani görüldüğü gibi bazı şüpheleri vardı, ancak bunlar programın devam etmesi iznini vermesine engel olmadı.

Ve sonra 2010 yılında, kodun değiştirilmesine karar verildi.

Bireysel yardımcılarımız, her zaman Natanz'a güncelleme sokamıyorlardı.

Sebebi söylenmemişti ama kodun içeriye, ulaştırılabilmesi için bir siber çözüm düşünmemiz istenmişti.

Ama iletim sistemi oldukça zordu.

Eğer yeterince agresif olmazsa içeri giremezdi.

Eğer çok agresif olursa da fazla yayılır ve tesbit edilebilirdi.

İlk numuneye baktığımızda, içinde bazı yapılandırma bilgileri vardı.

Ve içlerinden biri versiyon numarası olarak 1.1'e sahipti.

Ve o anda şöyle düşündük "Şuna da bakın, belli ki ilk sürüm bu değilmiş".

Veritabanında STUXnet'e benzeyen herhangi birşey bulmak için geçmişe doğru tarama yaptık.

Daha çok numune topladıkça STUXnet'in önceki birkaç versiyonunu daha bulduk.

Ve bu kodu analiz edince, versiyon 1.

1'den önceki sürümlerin, çok daha az agresif olduğunu gördük.

STUXnet'in önceki versiyonları bir bilgisayardan diğerine bulaşmak için, bazı kullanıcıların birkaç şeye tıklamasına yada dosya açmasına ihtiyaç duyuyordu.

Ve bu kodları inceledikten sonra iki kanıya vardık.

Birincisi, belki de bu ilk versiyonlarla Natanz'a girmeleri mümkün olmamıştı.

Çünkü yeterince agresif değildi ve hava boşluğunu geçmeye yetmedi.

Ve/Yada ikincisi, bu paket onları yeterince, memnun etmedi yada düzgün çalışmadı, belki yeterince hasar veremedi.

Santrifüj dizesinin belirli parçalarına, saldırıyı hedef alan farklı sürümler vardı.

Ama Symantec çalışanlarına göre ilk versiyonlar içeriye girmeyi başaramadığı, yada düzgün çalışmadığı için kodu değiştirme ihtiyacı duymuşsunuz.

Saçmalık.

Herzaman hava boşluğunu geçmenin bir yolunu bulduk.

TAO'da, insanlar hava boşluğunun onları koruduğunu düşündüğünde gülerdik.

OG için konuşursak ilk sürümler düzgün çalıştı.

Ama NSA her zaman ağırdan alıp ince bir iş çıkarmak istiyordu Problem 8200 Birimiydi İsrailliler, bizi daha agresif olmaya zorladı.

STUXnet'in yeni versiyonu olan 1.1 sürümü Bu sürüm birden çok yayılma metodu içeriyordu.

4 adet Zero Days içeriyordu mesela.

Bu da siz hiçbirşey yapmasanız bile yayılma olanağı veriyordu.

Ağ bağlantılarıyla bulaşabilirdi.

USB anahtarlarıyla bulaşabilirdi.

Ağı istismar ederek yayılabilirdi.

Bu numune, bizi çalınan dijital sertifikalarla buluşturan sürüm olmuştu.

Bu numune kısa sürede öyle çok ses getirdi ki, antivirüs çalışanlarının dikkatini çekti.

İlk numunede bunu görmüyoruz.

Bu çok ilginç çünkü buna göre geliştirmenin ileri aşamalarında, saldırganlar operasyonun gizliliği konusunda endişe duymamaya başlamıştı.

STUXnet aslında bir bilgisayardan diğerine bulaşmaya devam ederken, o ana kadar bulaştığı tüm cihazların kaydını tutmuştu.

Ve ulaşabildiğimiz tüm örneklere ulaşarak, .

on binlerce numuneyi derleyip kayıt dosyalarını çıkardık.

STUXnet'in yol haritasını çıkardık.

Sonunda STUXnet'in bu versiyonunu geriye doğru takip etmeyi başardık, dünya çapında bulaştığı ilk beş bilgisayara kadar.

İlk beş bulaşma Natanz santralinin dışında, hepsi İran sınırları içindeki kuruluşlarda, ve hepsi de endüstriyel kontrol kuruluşları için, endüstriyel parça yada kontrol ünitesi üreten, kurumlarla alakalı çıktı.

Yani Natanz tesisi için çalışan taşeron firmalar.

Ve saldırganlar bunun farkındaydı.

Bunlar elektrik şirketleriydi.

Boru hattı şirketleriydi.

Yani bu tarz şirketlerdi, bilirsiniz.

Ve bu şirketlerdeki teknik ekibin Natanz tesisine gideceklerini biliyorlardı.

Yani virüsü bu şirketlere bulaştırırlarsa, burdaki teknisyenler bilgisayarlarını, laptoplarını yada USB'lerini alıp Sonra bu operatör Natanz'a gidecekti ve içinde Natanz ağındaki güncellemeleri içeren, USB'sini tesisteki sisteme bağlayacaktı ve bu sayede STUXnet Natanz ağına bulaşıp, saldırılarına başlayacaktı.

Bu beş hedef STUXnet'i Natanz ağına sokmak için dikkatle seçilmişti, Ve bu şu şekilde değildi Yani STUXnet Natanz'daki tesisten, tüm dünyaya yayılmamıştı.

Sanki yanlışlık yapılmış gibi, "Bu kadar yayılması düşünülmüyordu ama oldu işte" deniliyordu.

Hayır, bize göre böyle olmadı.

Bize göre kasten bu kadar yayılmasını istediler, ki sonunda Natanz'daki tesise kadar ulaşabilsin.

Birileri şöyle demişti "Yeni birşey bulacağız, gelişmiş birşey, ve çok çok çok daha agresif olacak".

Ve açıkcası bu konuda rahatız, tüm dünyadaki bilgisayar sistemlerine bulaşabilir, yeter ki hedefe ulaşsın.

Mossad'ın rolü, burdaki görevi virüsü serbest bırakmak ve STUXnet'in, Natanz'daki tesise ulaşıp santrifüjleri etkilemesini sağlamaktı.

Meir Dagan, Mossad'ın müdürü sonuca ulaşma konusunda dönemin başbakanı olan Benjamin Netanyahu, tarafından baskı altında tutuluyordu.

Roc'dakiler olarak oldukça sinirlenmiştik.

İsrailliler iletim için yazdığımız kodu almış ve değiştirmişlerdi.

Sonra kendi kendilerine, bizim onayımız olmadan, siktiğimin düğmesine basmışlardı.

2010'de, bu olayla yaklaşık aynı zaman dilimi içinde, İranlı bilimadamlarını öldürmeye başladılar.

Ve kodun amına koydular! Saklanacağı yerde, kod bilgisayarları kapatmaya başladı, ve doğal olarak insanlar bunu farketti.

O kadar aceleleri vardı ki Pandora'nın Kutusu'nu açtılar.

Serbest bıraktılar ve tüm dünyaya yayıldı.

Solucan hızla yayıldı.

Ancak bir şekilde Belarus'ta farkedilene kadar gözden uzak kaldı.

Bir süre sonra İsrail İstihbaratı virüsün, Rusya Ulusal Güvenlik Servisi'ne kadar ulaştığını, yani KGB'nin bir çeşit yan kuruluşunda olduğunu doğruladı.

Yani ABD ve İsrail tarafından hazırlanan bir siber silahın formülü, Rusya'nın ve saldırının asıl hedefi olan ülkenin eline geçmişti.

Elektronik parçalarımıza yükledikleri yazılımlar sayesinde, birkaç santrifüjümüze küçük de olsa zarar vermeyi başardılar.

Bu oldukça haysiyetsiz ve onursuz bir saldırıydı, fakat şans eseri uzmanlarımız bunu tesbit etti.

Ve artık bu saldırıları yapma imkanları kalmamıştır.

Uluslararası hukukta bir ülke yada ülkelerden oluşan bir koalisyon, bir nükleer tesisi hedef alırsa bu bir savaş ilanıdır.

Lütfen, bu konuda dürüst olalım.

Eğer İran'da değil de ABD'de böyle bir nükleer tesis, aynı şekilde hedef alınsaydı, Amerikan Hükümeti öylece oturup bunun peşini bırakmazdı.

STUXnet barışçıl bir dönemde bazı kritik altyapıları hedef alan bir saldırıydı.

Evet öyle.

Ben bunu okuduğumda, Okudum ve dedim ki, "Vay, bu baya büyük birşey." Evet.

Bu programı yürüten yetkililer, Leon Panetta yani o dönemim CIA müdürü de dahil, aşağı kattaki toplantı salonuna inip Başkan Obama, ve Başkan Yardımcısı Biden'a neden bu programın bir anda, kontrolden çıktığını anlatmalıydı.

Başkan Yardımcısı Biden toplantının bir yerinde, kendine özgü bir biçimde hiddetlenmiş ve bu olaydan İsraillileri sorumlu tutmuştu.

"Kodu değiştirip dışarıya yayılmasını sağlayanlar İsrailliler olmalı" demişti.

Başkan Obama yetkililere şöyle dedi, "Bunun ağdan dışarıya çıkmayacağını söylemiştiniz, ama çıktı.

İranlıların bunu yapanın ABD olduğunu anlamayacağını söylemiştiniz, ama anladılar.

Nükleer programlarına büyük zarar verecek demiştiniz, ama veremedi".

Natanz santrali birkaç haftada bir IAEA müfettişleri tarafından kontrol edilir.

Ve saldırılar hakkında bildiklerinizle, raporları yanyana koyarsanız saldırının sonuçlarını görebilirsiniz.

Eğer IAEA raporlarına bakarsanız, tesisteki birçok santrifüjün, çıkarılıp kaldırıldığını görürsünüz.

Neredeyse birkaç bin tanesi kullanılamaz hale gelmiş.

Bütün bunları düşününce, bütün programlarının bir yıl geriye gitmiş olması beni şaşırtmazdı.

Ancak 2012 ve 2013 yıllarında, santrifüjlerin tekrar geri geldiğini gördük.

İranın santrifüj sayısı katlanarak artmış, ve 20,000 düşük zenginlikte uranyum potansiyeline ulaşmıştır.

Bunlar oldukça yüksek rakamlar.

İran'ın nükleer tesisleri büyümüş, Fordow ve diğer yüksek korumalı, tesis inşaatları başlamıştır.

214 Yazılar

Bu o kadar ironik ki, siber saldırılar nükleer bilimadamlarına suikastler, ekonomik ambargolar, politik dışlamalar İran, her türlü kısıtlama ve saldırıya maruz kalmış, ancak ABD, İsrail ve bunların müttefikleri karşısında, tüm bu düşmanlıklara rağmen yenilmemiştir.

Ve aslında bu sayede İran'ın nükleer programı, geçmişe göre daha gelişmiş hale ulaşmıştır.

Yürüdüğümüz bu mayın tarlası oldukça tehlikeli bir yer, Ve bu tür gizli operasyonlara karar veren ülkeler, olayın ahlaki boyutu da dahil olmak üzere tüm sonuçlarını iyice düşünmelidirler.

Demek istediğim bu savaşta ödememiz gereken bedel budur, ve doğruluk adına çekilen bıçak çok keskin olmamalıdır.

İsrail ve ABD'de doğruluk adına çekilen bıçak iki tarafı da keser, hem hedefi hem de saldırganı yaralar.

STUXnet Amerika'daki bilgisayarlara bulaştığında, Savunma Bakanlığı saldırının NSA tarafından yapıldığından habersizdi, Amerika'lıları kendi devletlerinin saldırısından, korumak için inanılmaz bir kaynak harcadı.

Düşmanı bulmuştuk ve o bizdik.

Görmüş olduğunuz bu gözetleme istasyonunun amacı, birçok farklı kaynaktan gelen bilgileri toplamak, ve hangilerinin tehdit olduğunu algılamaktır.

Yani tehditlerin neler olduğunu bilirsek, hem özel kuruluşlar hem de devlet teşkilatları için, etkili koruma önerileri geliştirebiliriz.

Stuxnet virüsü hakkında bir demeç verebilir misiniz?

Evet tabi ki, bunu konuşmaktan çok memnun olurum.

2010 Temmuz ayının başında bir zararlı yazılım bulunduğu, ve gidip incelememiz gerektiği hakkında bir telefon geldi.

Analize ilk başladığımızda "Allah kahretsin" dediğimizi hatırlıyorum, öylece oturup, bu belli bir hedefe ait dedik.

Endüstriyel kontrol birimine saldırıyor.

Öylesine zarar verici bir boyuta gelebilir ki, sadece ekipmana zarar vermekle kalmayıp insan hayatına da, zarar verebilir yada öldürebilir.

STUXnet daha önce gördüğümüz hiçbirşeye benzemediği için oldukça endişeliydik.

Yani o gece pek fazla uyumadık diyebilirim.

Kısaca telefonlar açtık, tanıdığımız herkesi aradık, bakanı bilgilendirdik, Beyaz Saray'ı bilgilendirdik, diğer bakanlık ve teşkilatları bilgilendirdik, dünyayı ayağa kaldırdık, ve bu yazılımın aslında ne olduğunu, bulmaya çalıştık.

Günaydın Başkan Lieberman, ve kıdemli üye Collins.

Bu kadar küçük ve zararsız birşey, kırılgan altyapımızın güvenilirliği hakkında, hepimizi düşünmeye ve tedbir almaya itmiştir.

Bu, STUXnet olarak bilinen virüsü içermektedir.

Israrla birkaç kez "Biz olabileceğimizi düşünüyor musun?

" diye sorulmuştu.

Bu olasılık aklımın ucundan dahi geçmemişti, çünkü o anda aklımızdan geçen "Acaba bizim tesislerimize mi saldırıyor?" sorusuydu.

Yani potansiyel olarak hedef alabileceği tesisler arasında, Amerika'daki endüstriyel tesisler de bulunmaktaydı.

Bu konuya savaş alanından örnek vereyim.

Arkanızda duran keskin nişancının, sizi vurmasını beklemezsiniz, çünkü sizin tarafınızda olduğunu düşünürsünüz.

STUXnet olayında saldırganın kim olduğunu bilmiyoruz.

Yani anlamamıza biraz yardımcı olun.

Bu şey nedir?

Kaynağını ve hedefini anlayabilmiş değiliz.

Salonda bulunanların olaydan haberi olduğuna dair, şüpheye düşeceğiniz birşey oldu mu?

Hayır hiçbir zaman böyle bir izlenim vermediler, yada "Tamam, artık herşeyi biliyorsun hadi şimdi çık git" anlamına gelen birşey söylemediler.

Asla takipsizlik emri gelmedi.

Asla Hiçkimse "Bunu araştırmayı bırak." demedi.

Bunun arkasında bir devlet teşkilatının olabileceğini, ve bunu yapabilecek kapasitedeki teşkilat sayısının, oldukça az olduğunu düşünebilir miyiz?

Seán McGurk, Savunma Bakanlığı'ndaki Siber Birimi'nin müdürü, senatonun huzurunda STUXnet'in ABD için, ne denli büyük tehdit olduğu konusunda ifade verdi.

Bu sizce bir sorun değil mi?

Bence Şey Yani nasıl Ne anlamda?

STUXnet'in kötü bir fikir olduğu hakkında mı?

Hayır, hayır, hayır Ne olduğunu bilmeden, - Ve neye saldırdığı hakkında fikri olmadan - Oh, Tamam Anladım.

Evet Bizim yarattığımız birşeye karşı Bunun ABD altyapısına karşı geliştirilmiş ciddi bir tehdit olduğuna inanıyordu.

Evet.

Solucan elden kaçtı! Solucan elden kaçtı.

Anlıyorum.

Ancak daha da uçlarda gezinen bir teori var, doğru yada yanlış bilmiyorum ama, David Sanger'ın dediğine göre Metni ben de okudum "Bunu kim yaptı?".

İsrailliler miydi?

Ve ben, şey Gerçekten bilmiyorum, ve bilmememe rağmen hala, bu konu hakkında konuşamam, tamam mı?

STUXnet birilerinin gizli operasyonuydu, tamam mı?

Ve "Gizli Operasyon"un tanımına bakarsan, olayı gerçekleştiren yada arkasındaki aktörlerin, sonsuza kadar gizli kalmasını amaçladığını anlarsın.

Yani tanımından yola çıkarsak bu tür konuşmalar eninde sonunda, "Bu tür şeyler hakkında konuşmuyoruz" potasında toplanacaktır.

Bugüne kadar, ABD Devleti hiçbir zaman dünya üzerindeki bir hedefe, saldırı amaçlı siber operasyon yaptığını kabul etmedi.

Ancak Bay Snowden sayesinde öğrendik ki 2012 yılında, Başkan Obama bir özel izin metni yayınlamış, ve hangi koşullar altında siber silah, kullanılabileceğini belirtmiştir.

Ve ilginçtir ki bir siber silah her kullanılacağında, Başkan'ın özel izni alınmalıdır.

Gerçek dünyada bu durum sadece nükleer silahlar için geçerli.

Nükleer savaş ve nükleer silahlar ile siber savaş ve siber silahlar birbirinden çok farklıdır.

Bazı ortak yanları olmasına rağmen durum böyle.

1960'ların başında ABD Hükümeti aniden şunu farketti Binlerce nükleer silaha sahipti, Büyük olanlar, küçük olanlar, Jeep'lere monte edilmiş olanlar, denizaltından ateşlenenler, ve kullanımı konusunda bir ilke oluşturulmamıştı.

Hiçbir stratejisi yoktu.

Eğer birgün bunları kullanması gerekirse, izlemesi gereken prosedürler, hakkında hiçbirşey yoktu.

Ve bu sayede akademisyenler nükleer savaş ve nükleer silahlar hakkında, gizlenmemiş belgeleri yayınlamaya başladılar.

Sonuç olarak ise ABD'de 20 yılı aşkın bir süre, nükleer silahların nasıl kullanılacağı konusunda şiddetli tartışmalar yaşandı.

Ve sadece Kongre'dekiler yada Washington Yönetimi'ndeki yöneticiler, bu konu hakkında kafa yormakla kalmadı.

Rusların da bu konuyu düşünmesini sağladı.

Ve tüm bunlardan bir tür nükleer ilkeler topluluğu çıktı, ortak kararla önlenmiş bir yıkım, ve tüm bu karmaşık nükleer dinamiğinin temeli atıldı.

Bugün, en azından böyle önemli bir konu sayesinde, bir araya geldiğimiz zaman neler başarabileceğimizi, bir kez daha görmüş olduk.

Siber savaş ve siber silahlar hakkında, buna benzer bir görüşmeyi henüz yapamayız.

Çünkü herşey gizli bilgi.

Eğer bir görüşme yaparsanız, Hükümetteki kişilerle, hala Hükümette olan kişilerle, güvenlik muafiyeti olan kişilerden bahsediyorum, duvara toslamış gibi olursunuz.

İran'ı durdurmaya çalışmak gerçekten benim öncelikli görevim.

Ve bence, Bu laf açılmışken size STUXnet virüsünün nasıl potansiyel olarak Sorabilirsin, ama yorum yapmayacağım.

Hiçbirşey söyleyemez misiniz?

Hayır.

Sizce nükleer enerji konusunda aldıkları kararlarda onları en çok etkileyen ne oldu?

STUXnet virüsü mü?

STUXnet hakkında konuşamam.

İran'daki santrifüjlere yapılan operasyon konusunda bile konuşamam.

ABD, STUXnet'in geliştirilmesinde rol oynadı mı?

Bu konuda herhangi bir yorumda bulunmak araştırmamız bitmeden önce, oldukça zor görünüyor.

Ama efendim, başka bir ülke buna karıştı mı diye sormuyorum.

ABD buna karıştı mı diye soruyorum.

Ve biz Bu şu anki durumda cevaplayabileceğim birşey değil.

Bakın, oldukça uzun bir süredir, "Bilgisayar Ağı Saldırısı" terimini kullanmaktan bile korkuyordum.

Bu şey oldukça gizli bir bilgiydi, ve bu bir anda halkın kendi arasında tartıştığı bir şey oluvermişti.

Çünkü biz demokrasi ile yönetiliyorduk ve, halkımız siber ortamda da varlık göstermemizi istiyordu.

Şimdi, NSA ve CIA'in müdürü olarak bu konunun gereğinden fazla gizli tutulduğunu söylüyorum.

Bu kadar gizliliğin sebeplerinden biri, oldukça özgün bir silah sistemi olması.

Bu silah sistemi bizzat istihbarat topluluğu tarafından oluşturuldu.

Ve bu insanlar gizliliğe çok önem verirler.

Gizlilik, kaynaklarımızı korumada yada, ulusal güvenlik konularında hala başvurduğumuz birşey.

Ancak gizliliğe başvururken onu bir bahane, olarak kullanmamalısınız, yapmanız gerektiğini bildiğiniz, ama yapmadığınız birşey için mesela.

Yada Amerikan halkının er yada geç öğreneceği bir konuda onu kullanamazsınız.

Birçok hükümet yetkilisinin operasyonun varlığını inkar etmesine rağmen, en azından içerden birileri hikaye hakkında parça parça da olsa bilgi sızdırmıştı.

2012'de, David Sanger "Olympic Games" hakında detaylı bir yazı yayınlamış, aslında bunun nasıl ABD-İsrail ortak operasyonu olduğunu, ve Natanz'daki tesise siber saldırı yapma konusunda, nasıl anlaştıklarını kaleme almıştı.

Hikayenin halka ulaşması, öylesi bir zamana denk gelmişti ki anlaşılan, ulusal güvenlikle alakalı birkaç olay daha, dışarıya sızdırılmıştı.

Ve bunun sonucunda, Ordu Avukatları tarafından soruşturma açıldı.

Basın açıklaması ve sızıntı hakkında mı?

Basın açıklaması ve sızıntı hakkında.

Makale yayınlandıktan kısa süre sonra, Obama yönetimi STUXnet hakkındaki gizli bilgilerin, dışarıya sızdırılması konusunda General James Cartwright'ı hedef aldı, ve soruştuma açıldı.

İran nükleer programını hedef alan bazı siber saldırıların, sizin emrinizle gerçekleştirildiği hakkında raporlar var.

Bu bilgilerin dışarıya sızdırılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Öncelikle bu konu hakkında yorum yapmayacağım Bunun detayları Aslında Gizli kalması gereken bilgilerdir.

Yönetime geldiğim günden beri bu tür, sızıntılara karşı sıfır tolerans gösteriyorum.

Mevcut mekanizmalarımız var.

Bu sızıntıları yapanları bulabilirsek sonuçlarına katlanmak zorunda kalacaklar.

Oldukça önemli bir dava olmuştu, ve soruşturmanın boyutu oldukça genişletildi.

Sanırım daha önce bir şekilde "Olympic Games" hakkında konuşmuş, ve suçlu olmadığı blinen kişilerle bile tekrar görüşüldü.

STUXnet medyaya sızınca, ofisteki herkesi yalan makinasına bağladılar, hiçbir bok bilmeyenleri bile.

Stajyerleri bile makinaya soktular.

Tanrı aşkına! Bu tür bilgileri sızdırdığınız zaman suç işlemiş oluyorsunuz, ve geçmişte olduğu gibi bugün de konuyla ilgili soruşturma açacağız.

Yönetim, hiçbir zaman suçlamalar hakkında dosya açmadı.

Muhtemelen dava açılırsa STUXnet hakkındaki gizli bilgilerin, açığa çıkacağından korktular.

Şuana kadar, ABD yada İsrail Hükümetindeki, hiçbir yetkili bu ortak operasyonun, varlığını kabul etmedi.

Hiçbir zaman sahada gerçekleşmekte olan operasyonlar hakkında bilgi vermem.

ama kapasitemiz hakkında konuşabilmeliyiz bence.

Sığınak delici silahlarımızdan bahsedebiliyoruz neden siber silahlar hakkında da konuşmayalım?

Demek istediğim, operasyonun gizliliği zaten kalmadı.

İsrail'deki dostlarımız, sırf onlar yanlış birşey yapmasın diye, ortak katılımla geliştirdiğimiz bir silahı aldı, ve kendi istedikleri şekilde kullandı, bu sayede operasyonun gizliliği bozuldu, ve neredeyse savaşa kadar gidiyordu.

Ve biz bunun hakkında konuşamayacak mıyız?

STUXnet hakkında konuşmanın bir yolu var.

Bu oldu.

Olduğunu inkar etmek aptallık olur.

Bu olduğu için bugün burda hakkında konuşuyoruz.

Asıl konuşmamız gereken şeyler, artık STUXnet'ten sonraki dünyada mı yaşıyoruz?

David Sanger'a şöyle dedim, "Anlıyorum, tahribattaki bu değişiklik oldukça dramatik, ancak üzerine Ağustos 1945'in kokusu sinmiş." Birisi yeni bir silah kullandı, ve bu silah tekrar kutusuna geri konmayacak.

Operasyonel detayları bilmiyorum.

Ve silahı kullanmaya karar vermeden önce, kim ne yapmış yada yapmamış onu da bilmiyorum.

ama şunu biliyorum.

Eğer çıkıp da birşey yaparsak, dünyanın büyük bölümü bunun, yeni standartı temsil ettiğini düşünür.

Ve bunu yapmanın normal ve yasal karşılanacağını düşünürler.

Fakat angajman kuralları, uluslararası normlar, anlaşma metinleri, bunlar artık yok.

Savaş kanunu çok uzun zamandan beri var olduğu için, fiziksel gerçeklik ve değişen şartları düşünmeye bağlı durumdadır.

Örneğin sıradan saldırıları düşünecek olursak.

Bildiğiniz gibi bunlar hızla değişen dünyamızda yapılmış saldırılardır.

Çok fazla bir gizem içermiyor.

Ancak Siber ortamda yapılmışsa biraz kafa karıştırıyor, buna saldırı denilebilmesi için ne kadar ileri gitmeliyiz?

Yani strateji geliştirmede yada askeri operasyonlarda kullandığımız, tüm terimleri ve kuralları alıp Siber ortama uyarlamamız gerekiyor.

Nükleer kontrol konusunda oldukça kapsamlı bir sistem geliştirildi.

Ruslar gelip bizim silolarımıza bakıyor.

Biz de gidip onların silolarına bakıyoruz.

İki ülke ilişkileri bozulduğu zamanlarda bu kontrol sistemleri devre dışı kaldı.

Ancak bu sistemi Siber ortama uyarlamak soyut anlamda imkansız olabilir.

Müfettişlerinizi nereye yollayacaksınız?

Hepsi laptopun içinde, bilirsiniz ABD ve Rusya'da kaç tane laptop var?

Anlaşma metinlerini ve izlenecek kuralları göz önüne alırsak, Siber ortamda uluslararası bir kontrol sistemi oluşturmak oldukça zor.

Gerek Çinlilerle, gerekse Ruslarla bu konu hakkında görüşmeler, yapmış olmamıza rağmen sonuç almak oldukça zor.

Şuan Siber ortamdaki tek kural "Yakalanmadan ne yapabiliyorsan yap!" Çok iyi bir kural değil, ama şuan geçerli olan bu.

Bu, ulusal güvenliklerini tehdit ettiklerini düşündükleri, birçok hedefe bu yöntemle saldıran ülkelerin, kullanmakta olduğu bir kural.

Siber ortamda faal olan güçler, bu konuya bir düzenleme getirilmesini yavaşlatmaya çalışıyorlar.

Hedef pozisyonunda olanlar ise bir an önce düzenleme gelmesini istiyor.

Bu konudaki uluslararası hukuk belli bir yöntemle ele alınır, ve bu yönteme göre bir devlet çıkıp "Ben bunu yaptım ve sebebi de bu" demelidir.

ABD oluşturulacak kanunun bu noktaya gelmesini istemiyor, çünkü yaptığı şeylerde yer aldığını sürekli inkar ediyor.

"Olympic Games" hikayesini anlatmaya karar vermemdeki temel sebeplerden biri, sadece güzel bir casus hikayesi olduğu için değil, ki gerçekten de öyle, ama bir ulus olarak, Siber silahlarımızı nasıl kullanacağımızı tartışmalıyız.

Çünkü Siber saldırılara karşı dünya üzerindeki en savunmasız ülkeyiz.

Sabah uyanıp çalar saati kapatıyorsanız, kahve yapıp, yakıt alıp, ATM kullanıyorsanız, endüstriyel kontrol sistemine giriş yapmış oluyorsunuz.

Bu bizim hayatımızdaki temel güç.

Ve maalesef, bu sistemler bir ağla yada birbirlerine öylesine bağlılar ki, bu da onları oldukça savunmasız yapıyor.

Kritik altyapı sistemleri genellikle akıllarda güvenlik, endişelerinin bulunmadığı yada şartların nasıl değişeceğini, düşünemedikleri hatta internet bağlantısının hesap edilmediği, uzun, çok uzun yıllar önce yapılmışlardır.

Birçok deneme ve maalesef saldırı sonucunda gördük ki bu sistemlerin, içine sızmak gelişmiş bir hacker için oldukça kolaydı.

Bir demiryolu sistemine sızdınız diyelim.

Rayları değiştirebilirsiniz.

Patlayıcı malzemeler taşıyan trenleri raydan çıkartabilirsiniz.

Doğalgaz hattını ele geçirdiğinizi düşünün, bir vananın açılması gerekirken, kapalı tutuyorsunuz ve basınç birikiyor, sonra boru hattı patlıyor.

Elektrik üretim işinde yada dağıtımında yer alan şirketler var, geçmişte sistemleri dış güçler tarafından, ele geçirildi ve şebeke elektriği kesildi.

Bir anlığına hayal edin Doğu yakasındaki hem elektrik dağıtımı hem de internet hizmeti kesilmiş olsun.

Sadece 24 saat sürmüş olsa bile ne çapta bir ekonomik hasara sebep olurdu bir düşünün.

Yetkililere göre Ortadoğuda ABD ve İsrail kaynaklı, siber saldırıya maruz kalan ilk ülke İran oldu.

Bu siber saldırılar da gösteriyor ki, bilgisayar uzmanları, programcılar ve yazılım mühendislerinden, oluşan bir siber saldırı ordusu kurma, konusunda oldukça cesaret kazanmış durumdalar.

Eğer genç bir vatandaşsanız ve ülkenizdeki bilimadamlarının suikastini görseniz, nükleer tesislerinize saldırıldığını görseniz, ülkenizin Siber ordusuna katılmaz mıydınız?

Birçoğu katıldı.

Bu yüzden İran bugün dünyadaki en büyük siber ordulardan birine sahip.

Yani bu saldırıyı kim yaptıysa, İran'ın santrifüj sayılarında küçük bir eksilmeye sebep olmakla, gurur duymak yerine dönüp arkasına bir bakmalı, ve yaptığı hatanın ne kadar büyük olduğunu görmeli.

İran, çok hızlı ve gelişmiş bir şekilde ABD'ye mesajını iletti.

Bunu iki saldırıyla yaptılar.

İlk olarak Saudi Aramco'ya, yani dünyanın en büyük petrol şirketine, saldırıp tüm yazılımlarını yok ettiler, 30.000 bilgisayardaki tüm kodlar gitti.

İran bunun sonrasında Amerikan Bankalarına saldırdı.

Amerikan Bankalarına yapılan en büyük saldırı, Ortadoğu'dan yapıldı ve şuan yapılmaya devam ediyor.

Online bankacılık yapmak isteyen binlerce müşteri hüsrana uğradı.

Hedefler arasında Bank of America, PNC ve Wells Fargo da var.

ABD, İran'lı hackerların olaya karışmış olmasından şüpheleniyor.

İran bankalarımıza saldırdığında, üst erişim bağlantılarını kapatabilirdik.

Ancak Savunma Bakanlığı sunucular İran'da olmadığı için endişe duydu.

Bu konuya diplomatik bir çözüm bulunana kadar, Obama bu sorunla özel sektörün ilgilenmesine karar verdi.

Beyaz Saray'daki toplantı salonunda, insanların toplanıp şöyle dediğini hayal ediyorum Dürüst olayım, hayal etmiyorum bunu biliyorum.

Beyaz Saray'daki toplantı salonunda insanlar toplanıp, şöyle dediler, İran bugün bize bir mesaj yolladı ve dedi ki "Natanz'da kullandığınız STUXnet benzeri, Siber silah kullanmaya bir son vermelisiniz.

Bunu biz de yapabiliyoruz." STUXnet saldırısının istenmeyen sonuçları oldu.

Karşı tarafta kargaşa ve hasar hedeflerken, karşı taraf da size aynısını yapabiliyordu.

Canavar sahibine saldırmaya başlamıştı ve şimdi herkes bu oyuna dahil olmuş durumdaydı.

Tüm dünyaya, hatta buna kötü kişiler de dahil olmak üzere, çok ciddi çapta probleme sebep olmak, hatta yaralanma ve ölümlere sebep vermek için, neler yapmaları gerektiğini göstermiş oldular.

Kaçınılmaz olarak birçok ülke Siber gücü kullanmak isteyecek, hem istihbarat hem de zarar verme amacıyla.

Bunu daha önce Rusya'nın da katıldığı birkaç çatışmada gördük.

Bir savaş çıkarsa, birileri bizim iletişim sistemimizi yada radımızı kapatmak isteyecek.

Devlet destekli "Uyuyan Siber Hücreler" bugün dünyanın heryerine dağılmış durumda.

İletişim sistemlerini hedef alabilir.

Bilgileri dışarıya çıkarabilir.

Bir sonraki STUXnet'e öncülük yapabilir.

Demek istediğim, siz sadece STUXnet'e odaklanıyorsunuz, ama bu İran'a karşı yürütülen büyük bir operasyonun küçük bir parçası.

İran'a karşı daha büyük bir operasyon mu var?

Nitro Zeus. NZ.

Buna yüzlerce milyon dolar, belki milyar dolar harcadık.

İsrailliler İran'a saldırdığında, bizim de bu çatışmaya çekileceğimizi öngördük.

İran'ın komuta kontrol sistemine saldırılar yaptık, böylece İranlılar savaş sırasında birbiri ile haberleşemeyecekti.

İçişlerine ve milli hava savunma sistemlerine sızdık, böylece üstlerinde uçsak bile bizi vuramayacaklardı.

Ayrıca sivil yaşam destek sistemlerini de hedef aldık.

Güç şebekeleri, ulaşım, iletişim, finans sistemleri.

İçeri sızmış bekliyor, gözlüyorduk.

Bu sistemleri siber saldırılarla felç etmeye yada yok etmeye hazırdık.

Kıyaslama yapacak olursak, STUXnet bir tür dikkat dağıtma saldırısıydı.

NZ ise affı olmayan geniş çaplı bir Siber Savaş'tı.

Asıl soru şu, böyle bir dünyada mı yaşamak istiyoruz?

Ve eğer yurttaşlar olarak bunu istemiyorsak nasıl daha sakin, ve aklı başında bir şekilde bunu tartışabiliriz?

Bu sorunu nasıl çömemiz gerektiği hakkında daha yenilikçi bir yöntem bulmamız gerekiyor.

Siber silahlara sahip olduğumuzu kabul edene kadar, böyle yenilikçi bir yöntem bulamayacağız.

Ve eğer diğer devletlerin bunu kullanırken bazı kısıtlamalar, yapmasını istiyorsak biz de aynısını yapmalıyız.

Yanı bu tek yönlü bir yol değil.

O kadar yaşlıyım ki nükleer silah kontrollerinde, biyolojik silah kontrollerinde, ve kimyasal silah kontrollerinde bulundum.

Ve bu silah kontrollerinin hepsinde, daha başlarken şöyle denir, "Bunu yapmak çok zor.

Bir sürü problem var.

Teknik şeyler.

Mühendislikle alakalı.

Bilimin dahil olduğu şeyler.

Gerçekten bunu onaylamak çok zor.

Asla başaramayaksınız.

" Bazı durumlarda 20 yada 30 yıl sürebilir.

Ama şuan oldukça güzel işleyen bir biyolojik silah kontrol mekanizmamız var.

Oldukça güzel işleyen bir kimyasal silah kontrol mekanizmamız var.

Üç yada dört tane nükleer silah test mekanizmamız var.

Evet, zor olabilir.

20 yada 30 yıl da sürebilir.

Ama siz cidden uğraşmazsanız asla olmaz, ve eğer siz hiç başlamazsanız asla olmaz.

Bugün, iki yıl süren müzakerelerden sonra, uluslararası müttefikleriyle birlikte ABD, uzun dönem devam eden yıkıcı bir tehditi ortadan kaldırarak, İran'ın nükleer silah üretme arzusunu dizginlemeyi başarmıştır.

İsviçre'nin Lozan şehrinde, İran, Amerika, İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya ve Çin tarafından anlaşıldı.

Anlaşma gereğince İran santrifüj sayısını üçte iki oranını geçecek şekilde azaltacak.

İran, en azından önümüzdeki 10 yıl boyunca gelişmiş santrifüj kullanarak zenginleştirilmiş, uranyum elde etmeye çalışmayacak.

Bu sayede ülkemiz, müttefiklerimiz ve dünyamız daha güvenli bir yer olacak.

6 milyon Yahudinin katledilmesinden 70 yıl sonra, İran'lı yöneticiler ülkemi yok etmeye ant içmiş, ve buna tepki olarak tüm hükümetler, hiçbir ses çıkarmamıştır.

Sağır edici bir sessizlik.

Belki şimdi anlamışsınızdır, İsrail bu anlaşma kutlamalarında size niye katılmıyor.

Tarih her zaman Amerika'yı öncü gösterdi, sadece gücümüzle değil, aynı zamanda ilkelerimizle.

Yanlız kaldığımızda değil, dünyayı bir araya getirdiğimizde daha güçlü olduğumuzu gösterdi.

Bugünkü anlaşma, daha güvenli ve daha mutlu bir gelecek için, yeni bir sayfa olacaktır.

Teşekkürler.

Tanrı sizi korusun.

Ve Tanrı Amerika Birleşik Devletleri'ni korusun.

Tanıdığım herkes İran anlaşması konusunda heyecanlanmıştı.

Kısıtlamalar ve diplomasi işe yaramıştı.

Ama bu anlaşmanın ark planında Siber kapasitemize olan güven yatıyor.

İran'ın heryerine sızmıştık.

Hala da öyle.

Size operasyonun detaylarını yada nereye neler yapabileceğimizi anlatacak değilim.

Ama bu bilim kurgularda gördüğünüz Siber savaş tarzı birşey.

Bu Nitro Zeus.

Tüm endişem ve konuşma sebebim şu Bir ülkenin enerji ağını öylece kapatırsanız, tekrar eskisi gibi çalışamaz, anladınız mı?

Humpty-dumpty gibi düşünün

Bu işten sorumlu yöneticiler ışıkları tekrar açamazsa, yada suyu haftalarca filtre edemezlerse, birçok insan ölür.

Ve başkalarına yaptığımız birşeyi, onlar da bize karşı yapabilir.

Böyle bi konu hakkında sesiz kalmamız mı gerekiyor?

Yoksa konuşmalı mıyız?

Bu film hakkında birçok kişiye gittim, bazıları arkadaşımdı, hapse atılmaktan, korktukları için NSA yada STUXnet, hakkında konuşmaktan korktular.

Bu korku bizi korur mu?

Hayır, ama beni korur.

Yoksa "Bizi" mi demeliyim?

Ben, bu olayın gizli tutulmasına kızan, fakat ortaya çıkıp konuşmaya korkan, bir grup NSA ve CIA çalışanının, ifadelerini okuyan ve onları canladıran, bir oyuncuyum.

Artık ortaya çıkıyoruz.

Şey, ortaya çıkartılmasını sağlıyoruz.

Sahne arakasından bu filmin yapımına katkıda bulunan tüm cesur insanlara teşekkür ediyoruz.

||

WHEEL OF TİME (2003) ZAMAN ÇARKI -KALAÇAKRA

81 dk

Yönetmen: Werner Herzog

Senaryo: Werner Herzog

Ülke: Almanya, Avusturya, İtalya

Tür: Belgesel

Vizyon Tarihi: 02 Ekim 2003 (Almanya)

Dil: Almanca, İngilizce, Tibetan

Çekim Yeri: Tibet, Çin

Kelimeler: budist

Nam-ı Diğer: Ajan pyörä

Filmden

2.500 yıl önce, kralın oğlu Siddharta Gautama Himalayalar'daki anayurdundan ayrıldı ve hakikati aradığı yolcuğuna başladı. Yıllar süren yolculuğun ardından, buraya, Ganj ovasına, Bodh Gaya köyünün yakınlarına vardı. Buradakine benzer bir manzarayla karşılaşmış olmalı. Bir ağacın altında dinlenirken, aydınlanmaya ulaştı. **O günden beri Buddha, yani "Aydınlanmış olan" olarak bilinir.**

ZAMAN ÇARKI
BİR WERNER HERZOG FİLMİ
KALAÇAKRA İNİSİYASYONU 2002
(BODH GAYA, HİNDİSTAN / GRAZ, AVUSTURYA)
14. KUTSAL DALAY LAMA'NİN KATKILARIYLA

Budistler için burası kutsal bir mekândır. Buraya hacılar gelir. Bodh Gaya günümüze hâlâ hareketli bir pazardır. Rikşalar ve dilenciler vardır. Arkadaki tapınak binasına Stupa deniyor. Burası Buddha'nın meditasyon yaptığı yerdi. Kutsal Dalay Lama, Budistleri buradaki Kalaçakra inisiyasyon töreni için toplanmaya çağırıyor. Tören her seferinde, belirlenmiş özel bir yerde yapılıyor. Belli aralıklarla değil, her iki üç yılda bir yapılıyor. Yarım milyon hacı onun çağrısını duyup gelmiş. İnananların böylesine büyük bir coşkuyla beklediği başka bir dinsel olay daha yoktur. Stupa'nın yanındaki Bodhi, yani Aydınlanma ağacı. Başlangıçtaki Bodhi ağacının beşinci nesli bu. Dallarının altında keşişler toplanmış, seremonilere hazırlanıyorlar. Kalaçakra'nın sözcük anlamı, **"zaman çarkı".** Burada karmaşık bir inisiyasyon seremonisi söz konusu. Amaç, tüm canlıların içinde uyuyan aydınlanma tohumunu harekete geçirmek. Yağ lambaları da bu aydınlanmayı simgeliyor. Başlıca ritüel, bir resmin, bir Kum Mandala'nın yapılmasıyla ilgili. Kum Mandala, içsel bir manzaranın suretidir. Zaman Çarkı'nı temsil eder ve bir Buddha'nın evidir, üzerinde 700'den fazla tanrı ya da Buddha doğasının görünümleri vardır. Anlaşılması o kadar zor ki, Dalay Lama'ya soruyoruz. Kum Mandala, Batı kültüründen gelen birinin anlayamayacağı kadar sembolik. Bu, iki boyutlu bir düzlem değil de, üç boyutlu bir yapının planı mı?

Evet, öyle. Bu... Bu resimler, yani mandala, bir resim tekniği, kumdan yapılan bir resim bu. Gözümüzde canlandırma için belleğimize yardım ediyor. Önce boşluk kavramına meditasyon yapıyorsunuz. Ruhumuz mutlak boşluğa ya da nesnelerin mutlak doğasına daldığında, Mandala fiziksel dünyaya dönüşüyor. Mandala içsel bir resim. Üzerinde 720'den fazla tanrı var. Tam hatırlamıyorum. Farklı bir biçimde dağılmış olan tüm bu tanrılar bedenimizin ve evrenin temel modelini simgeliyor. Aslında bu bir içe bakış. Mandala dışsal değil, içsel bir görünüş. Bir tür içsel görü. Kalaçakra inisiyasyonu, derslerden, dualardan, Kum Mandala'nın yapımı ve inisiyasyondan oluşuyor.

Önümüzdeki on gün ve gece boyunca 500 000 mürit burada toplanacak. Bu hacılar çok uzaklardan geliyor: Tibet'ten, Nepal'den, Bhutan'tan, Moğol bozkırlarından, Tayland ve Sri Lanka'dan. Kamyonlarda binlerce kilometre yol aşarak geldiler.

Tibet'in içinden hacılar ise yürüyerek gelmişler. Bazıları da bütün yolu, bu şekilde secde ederek gelmişler.

Törenin ikinci gününde bu keşişe rastladık. Diz çöküp yere kapanarak 4.000 kilometre yol katetmiş, yani Tibet Özerk Bölgesi'nin epey dışındaki Amdo'dan beri bütün yolu böyle gelmiş. Yolculuğunun üç buçuk yıldan daha uzun sürdüğünü söylüyor. O kadar uzak bir yerden geliyor ki, konuştuğu lehçe iki çevirmenin yardımıyla, önce Yüksek Tibet diline, sonra da bizim için çevriliyor. Yolda açlık ve susuzlukla, sıcak ve soğukla mücadele etmiş. Haberi kendisinden önce gelmiş. Bazen göçebeler gelip ona su ve yiyecek bir şeyler vermiş. Yolculuğunun fazla abartılmasını istemiyor. Evet, takunyalarla korumasına rağmen, elinin kemiklerinde kemik soğanları oluşmuş, Yere milyonlarca kez değdiğinden, alnında oluşan yara daha tamamen iyileşmemiş. Mesafenin uzunluğu hakkında bir şey söyleyebilir mi?

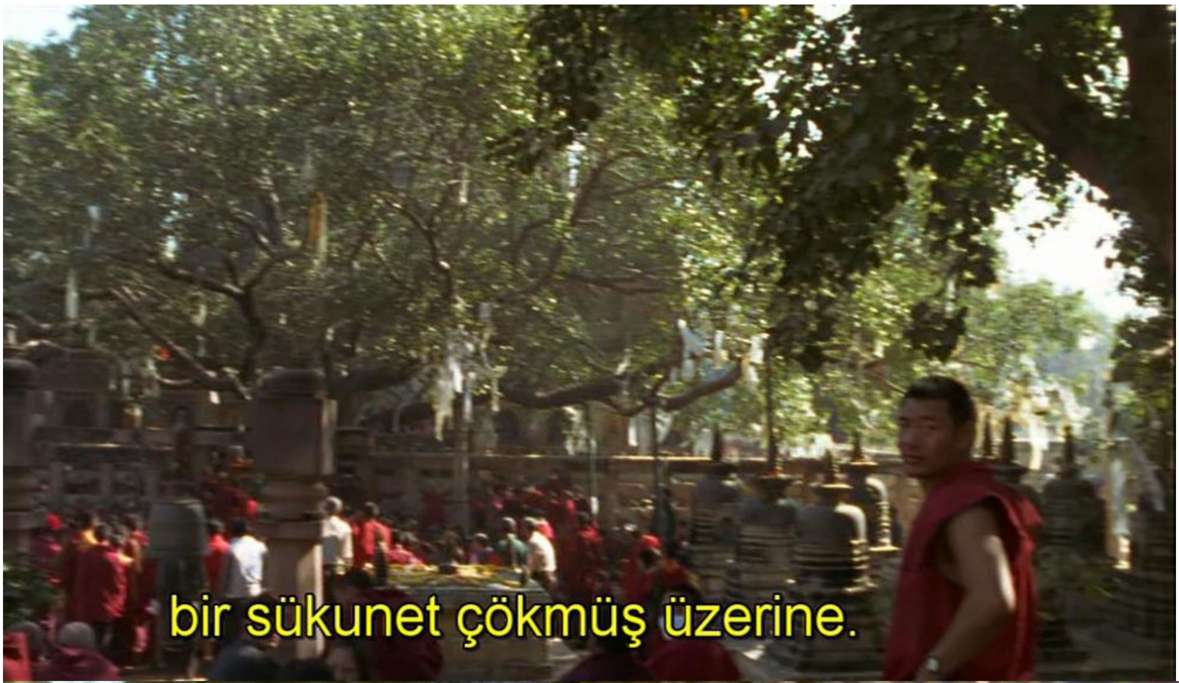
Evet, dünyanın büyüklüğünü biliyor. Ne kadar?

Bedeniyle ölçmüş, başından ayağına kadar. Biliyor. Hiç durmadan yola devam etmiş ve Aydınlanma Ağacı'na vardığından beri, bir sükunet çökmüş üzerine.

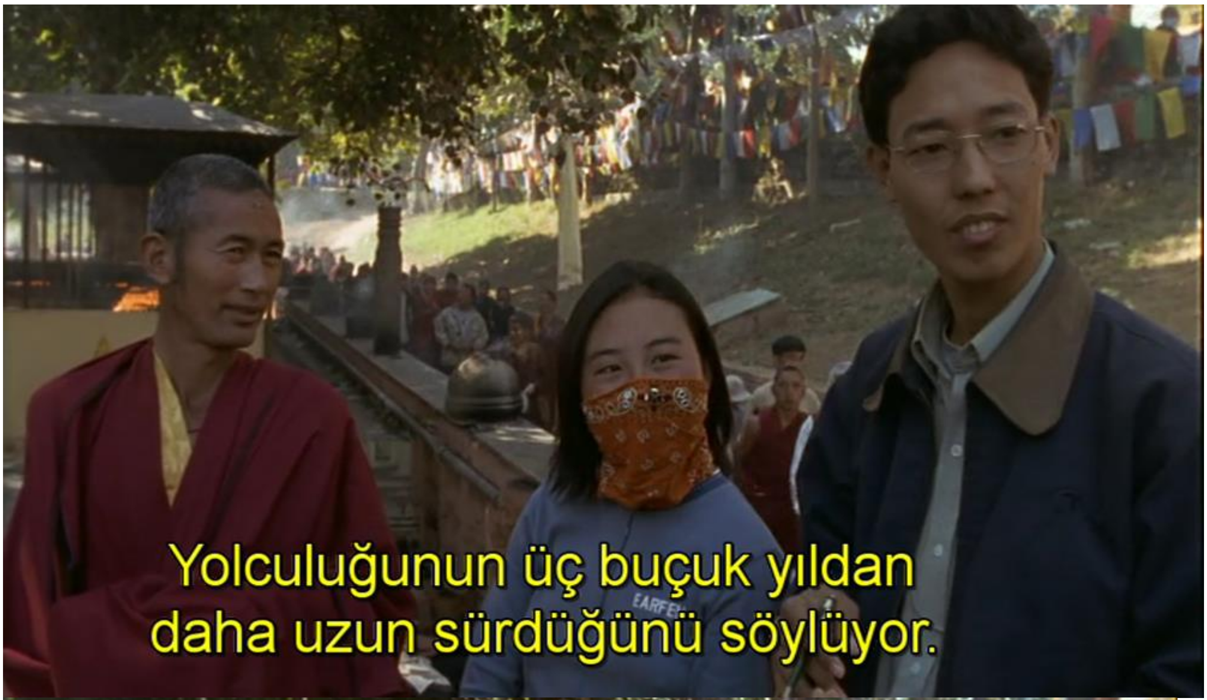
230 Yazılar

yani Tibet Özerk Bölgesi'nin
epey dışındaki Amdo'dan beri

Diz çöküp yere kapanarak
4.000 kilometre yol katetmiş,

Kum Mandala'nın kapalı bir mekânda yapılması gerekiyor. Burası mandalanın yapılacağı yüzey. Önce boş yüzeyin kutsanması gerekiyor. Buranın hemen dışında, dersler ve dualar için bir yer var. Üst düzey Lamalar burada başkanlık ediyor. Aslında derslere Dalay Lama başkanlık edecekti, ama hasta olduğu için ilk günlerde törene katılamayacak. Şimdi birkaç yüz metre ilerdeki Stupa'ya dönelim, Bu sütun hacıları kendine çekiyor, çünkü ondan iyileştirici bir güç yayıldığına inanıyorlar. Hacılar Stupa'da tapınağın içini tavaf ediyor. Diğerleri ise meditasyona ve dua etmeye dalmış. Kum Mandala çalışması başlamış. Normal koşullarda ilk çizgileri Dalay Lama yapacaktı, ama hastalığı sürdüğü için keşişler çalışmaya onsuz başlamak zorunda kaldılar. Modelin merkezini Zaman Çarkı oluşturuyor. Modelin sembolizmindeki labirenti izleyebilmek için bir kütüphane dolusu kılavuz kitap bulunuyor.

Burada sekiz keşiş çalışıyor. Biri yorulunca yerine diğeri geçiyor. Bütün gün mü çalışıyorsunuz?

Yani 24 saat?

-Hayır, 24 saat değil, sabah altıdan gece yarısına kadar. Bu kadar konsantre olduğunuza göre, gözlerinizi kapatınca da mandalayı görüyor musunuz?

Gözleriniz kapalıyken de?

-Evet, görüyorum. Ama gördüğümü size gösteremem. Sadece düşünsel bir şey bu. Yüzlerini Aydınlanma Ağacı'na dönmüş bu hacılar secde ediyor. Amaç, bu hareketi 100 000 kez tekrarlamak. Alışık olanlar bunu yaklaşık altı haftada başarıyor. Bilgili keşişlerden biri, Budist felsefe üzerine doktorasını Bodhi ağacı altında, herkesin önünde savunma şansı ve ayrıcalığını yakalamış. Sağda oturan keşiş bu. Tartışma, Tibetli keşişlerin geleneksel tarzında gerçekleşiyor. Bu derin tartışmanın konusu, gerçekliğin iki boyutu: Gündelik yaşamın işlevsel gerçekliği ve Buddha'ya göre nihai ve mutlak gerçeklik olarak görülmesi gereken boşluk. Öğlen arasında tartışma sonuca varamadan bölünüyor. Bodh Gaya'nın çevresinde uzayıp giden çadırlarda, keşişler yemek pişirme görevini paylaşmışlar. Birbirleriyle nöbetleşerek işleri yapıyorlar. Gece olunca tartışma giderek daha da hararetleniyor. Kum Mandala içsel dünyanın haritasını gösterdiğinden, ve kutsal kozmografinin görünümü olduğundan, Budistlerin en kutsal mekânını ziyaret etmeden geçemiyoruz:

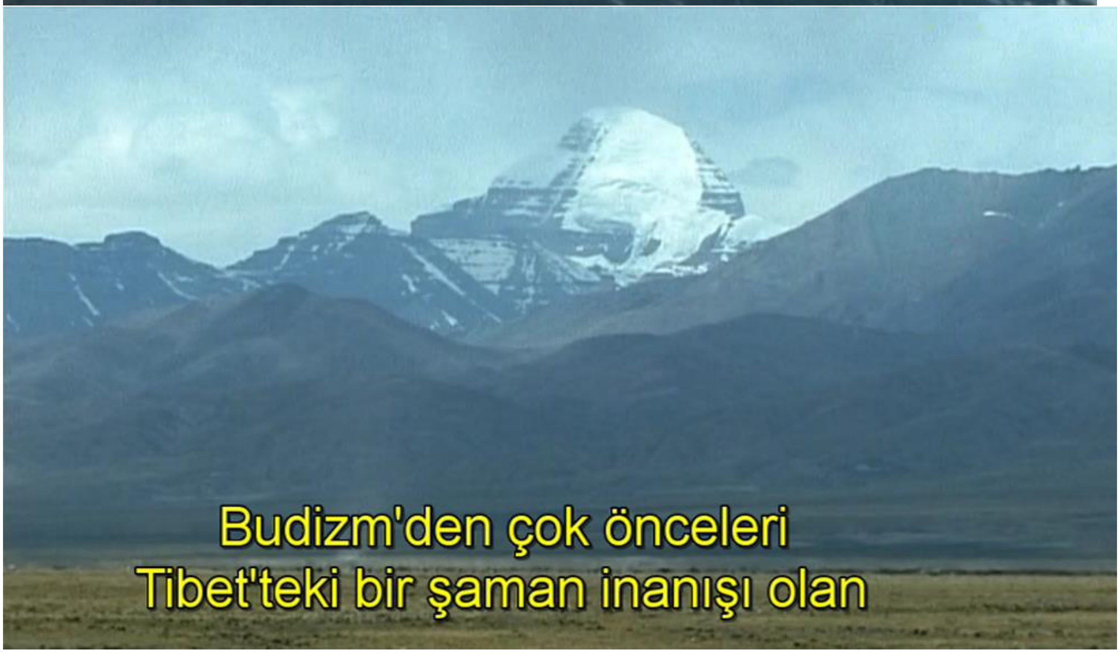
Kailas Dağı. Kutsal Kailas dağı Tibet'in batısında bulunuyor. Bu dağ hem Budistler hem de Hindular için kutsal bir yer, Tanrı Şiva'nın tahtı olduğuna inanılıyor. Budizm'den çok önceleri Tibet'teki bir şaman inanışı olan Bön dini mensupları da bu dağa tapıyordu, hâlâ da tapmaya devam ediyorlar. Dağın ve mandalanın bir Buddha'nın evi olduğuna inanılıyor. Kailas dağının eteklerinde Manasarovar gölü bulunuyor. Bu gölün de aynı şekilde kutsal olduğu düşünülüyor ve gölün, dağın dişil yoldaşı olduğuna inanılıyor.

Tibetliler dağa, "Kang Rinpoche", yani "Kar Mücevheri" diyorlar.

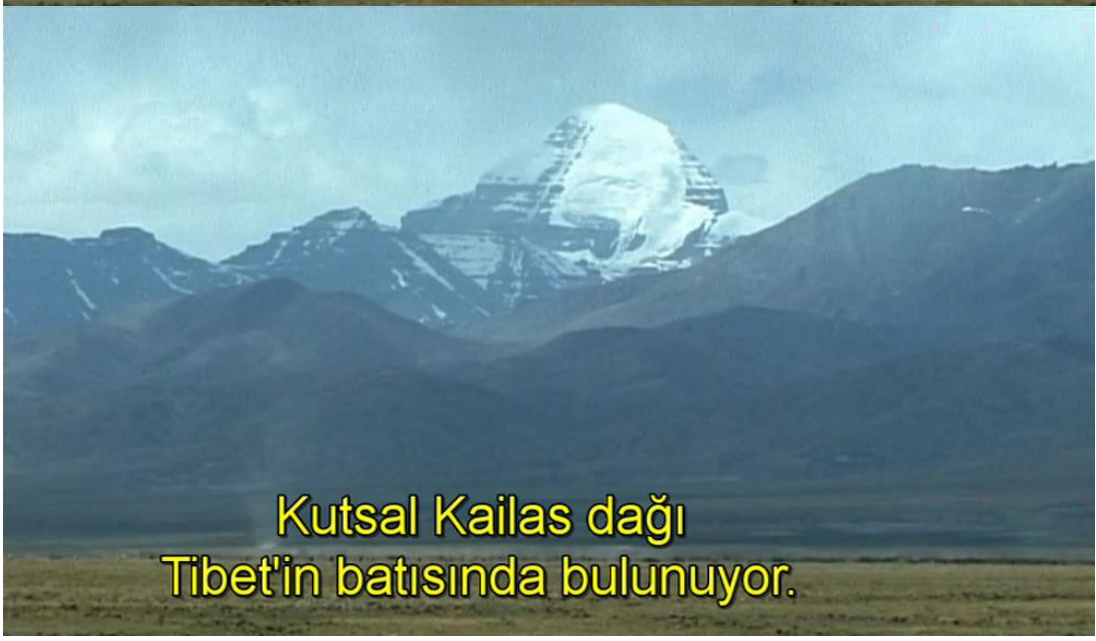

"Kar Mücevheri" diyorlar.

Tibetliler dağa, "Kang Rinpoche", yani

Budizm'den çok önceleri
Tibet'teki bir şaman inanışı olan

BATİ TİBET, MAYİS 2002

Yıl boyunca, inananlar hac ziyareti için dağa gidiyorlar. Mayıs sonlarında, dolunayda sayıları çok artıyor, çünkü bu tarih Buddha'nın doğum gününe denk geliyor ve onun Aydınlanmasına işaret ediyor. Her on iki yılda bir, at yılında, bu kutsal mekânda olağandışı sayıda hacı toplanıyor. Burası, secde etmeye başlanılan yer. Kailas dağı ilk buradan görülebiliyor. Batılı yolculukların rahatlığından tamamen farklı olarak, hacılar üstü açık kamyonlarla geliyor. Kuru gübreleri körüklerle yakıp çay yapıyorlar. Arpa unu ve bayatlamış sığır yağı da ekliyorlar. Zaten yanlarındaki tüm nevale bundan ibaret. Dağın eteklerine bir çadır kent kurulmuş. Çadırlar lüks olarak görülüyor. Hacıların çoğu buz gibi gecelerde dışarıda uyuyor, sadece mantolarına sarınıyorlar. İlk gün Saka Dava festivali yapılıyor. Festivalin can alıcı noktası, yüksek bir direğin dikilmesi, bu direğe, iplerle dua bayrakları asılıyor. Direk dikildikten sonra hacılar yola koyuluyor ve Kora'ya, yani Kailas dağının etrafını dönmeye başlıyorlar. Bütün dağın etrafını dönmek için 52 kilometre yürümeleri gerekiyor. Kora üç gün sürüyor ve burada

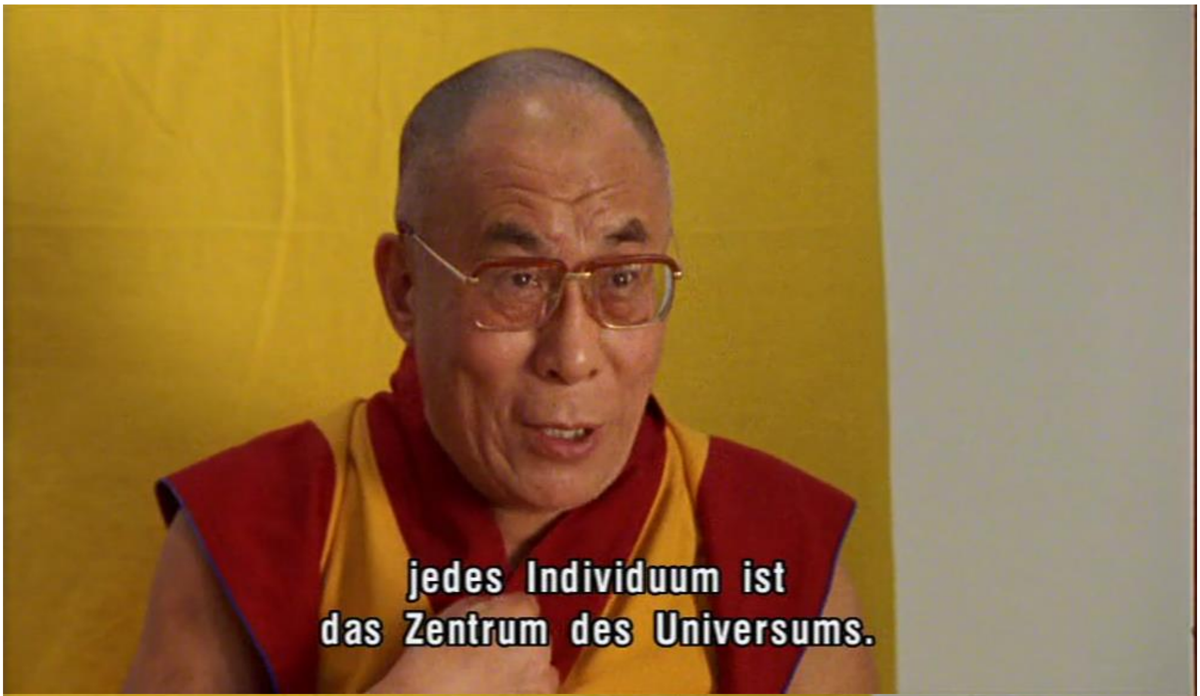
yükseklik yaklaşık 5.000 metre. İkinci gün 5.600 m yükseklikte bir boğazdan geçilmesi gerekiyor. Her yıl bazı hacılar yükseklik hastalığından ölüyor. Bunların çoğu da, Hindistan ovalarından gelip iklim şartlarına yeterince uyum sağlayamayanlar oluyor. Bu yıl At yılı olduğundan, inananlar, gelecek yaşamlarında sıkıntı yaratacak kötü karmadan on iki kat daha güçlü bir kurtuluşla ödüllendiriliyorlar. Yürüyüş saat yönünde yapılıyor. Eski Bön dinine inananlar hemen fark ediliyor. Onlar ters yöne gidiyor. Mandala'nın merkez kısmı, inananların çoğu tarafından fiziksel ve ruhsal evrenin merkezi olarak görülen Kailas dağının konfigürasyonunu anımsatıyor.

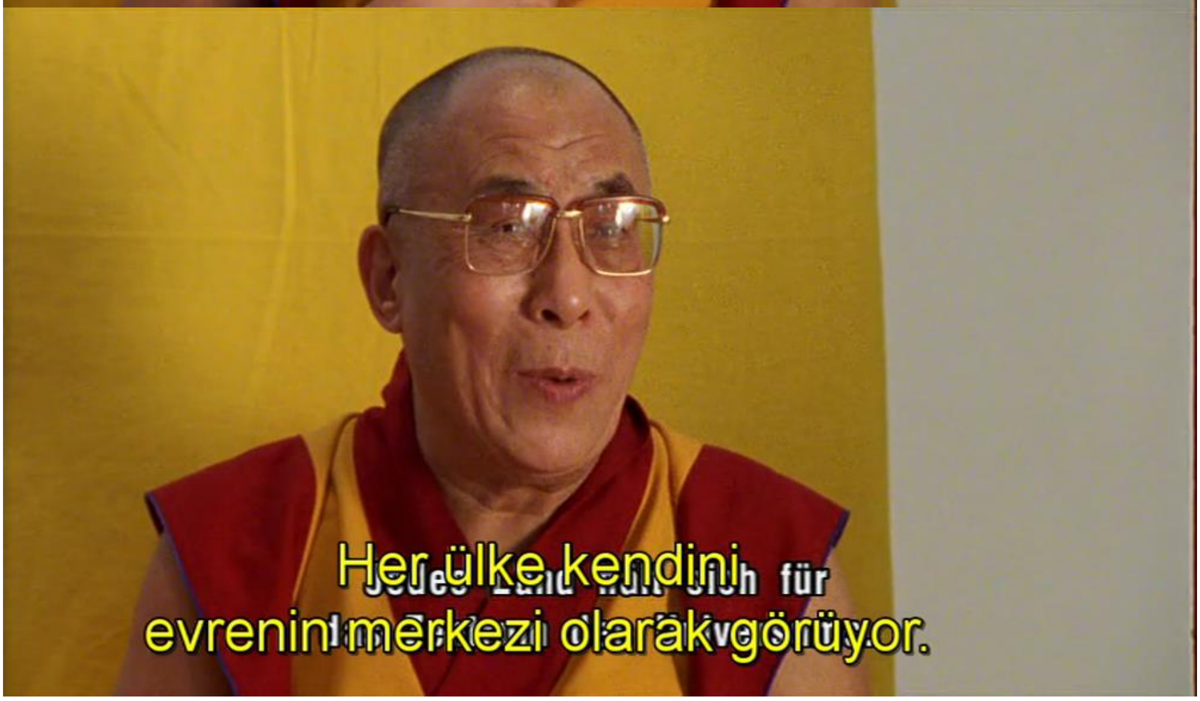
Dalay Lama'nın görüşünü almak istiyoruz ve Kailas dağının evrenin merkezi olup olmadığını soruyoruz.

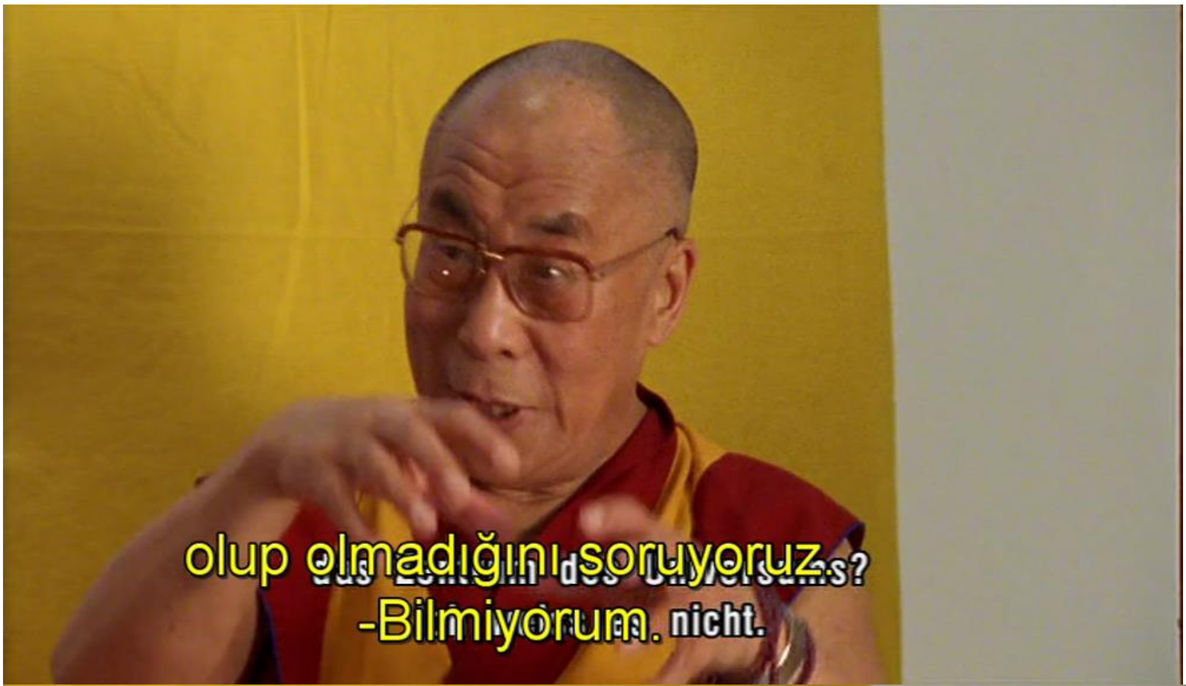
–Bilmiyorum. Her ülke kendini evrenin merkezi olarak görüyor. Bence de gerçekten öyle. Bence, her birey evrenin merkezidir. Bu nedenle benim için, burası evrenin merkezi, çünkü evren kavramı bana buradan geliyor. Yani evrenin merkezi benim, Tabii siz de evrenin orta noktasısınız.

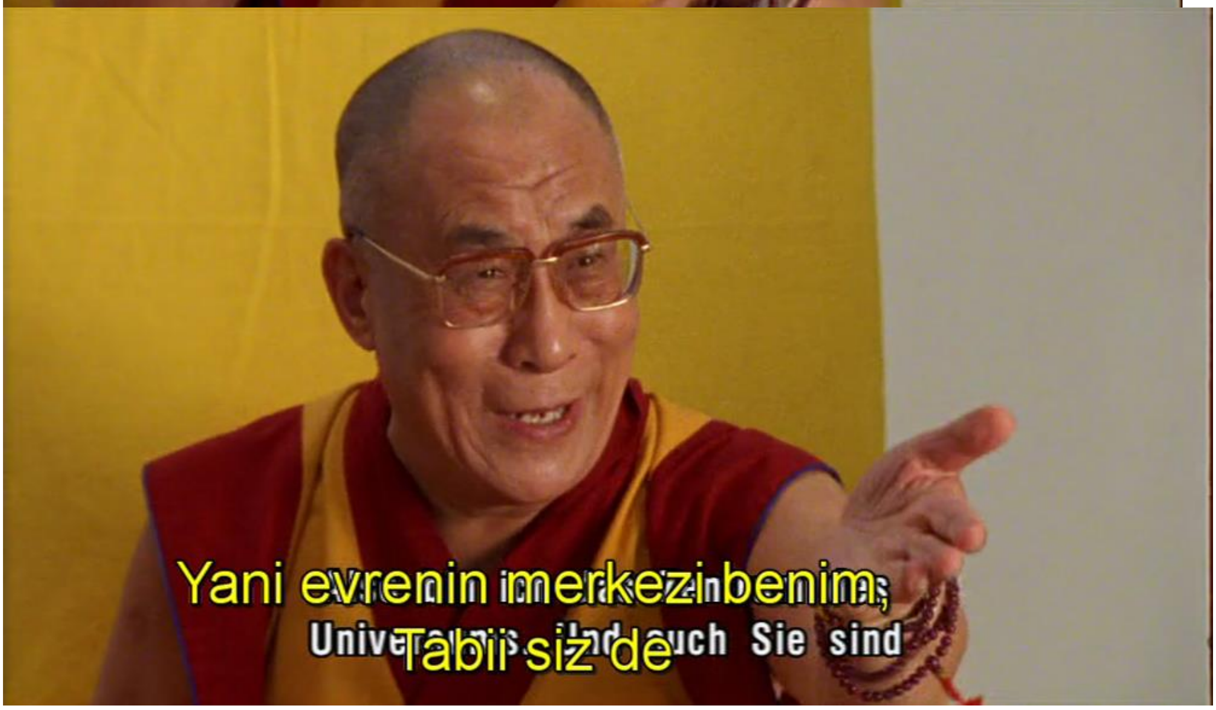
–Teşekkürler. Bu çok güzel bir his, ama karıma söylemesem daha iyi. İdeal bir dünyayı nasıl hayal ederdiniz?

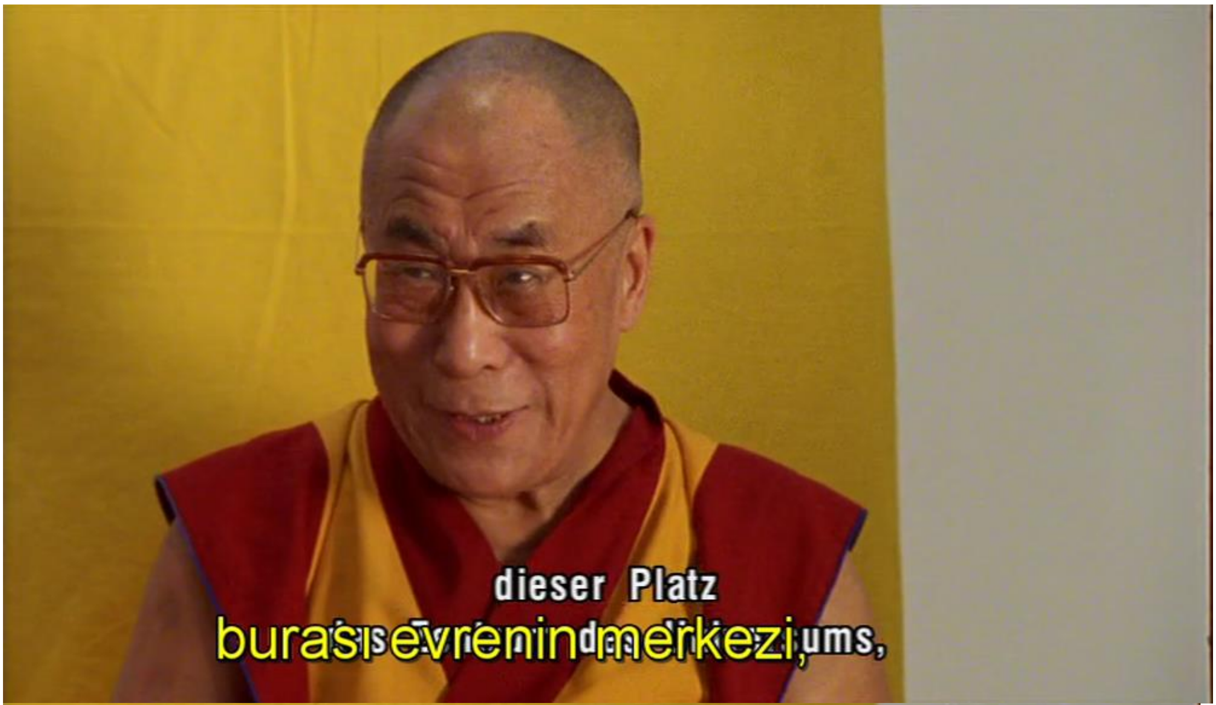
Böyle bir dünyada, bolluğun, eşitliğin daha çok olmasını, yani fakir ile zengin arasındaki uçurumun azalmasını isterdim. Daha saf ve temiz bir çevre, bu gezegende, gerçekten kardeşçe yaşayabilen insanlar olsun isterdim. Bütün dinler aynı mesajı veriyor. Sevgi, duygudaşlık, bağışlayıcılık, tolerans, hoşnutluk ve özdisiplin. İnsan olduğumuz için bu özelliklere ihtiyacımız var, inançlı olup olmamamız fark etmez. Çünkü bunlar mutlu yaşamanın kaynağı.

jedes Individuum ist
das Zentrum des Universums.

Her ülke kendini
evrenin merkezi olarak görüyor.

olup olmadığını soruyoruz.
-Bilmiyorum.

Yani evrenin merkezi benim,
Tabii siz de

Sormamın sakıncası yoksa, siz nerelisiniz?

Moğolistanlıyım. Peki niçin kuşları serbest bırakıyorsunuz?

Tüm canlılar eşit olduğu için. Tüm canlıların bir Buddha olmaya hakkı vardır. Ama aydınlanmış kişi olmak için özgür olmak gerekir. O mani padme hum (lotus mücevherine selam) Bu kazanlarda, keşişlerin ikindi araları için çay yapılıyor. Heveskâr genç keşişler üst düzey keşişlere hizmet edebilmek için birbirleriyle yarışıyorlar. Bunlar, uzun yaşam seremonisi için yapılan hazırlıklar. Armağanlar inananlara dağıtılacak, ama en çok, arpa unundan yapılan bu kutsanmış kürecikler isteniyor, çünkü bunlar uzun ve mutlu yaşamayı sağlıyor. Normalde kapalı tutulan bu mekân, Kum Mandala'nın ziyaret edilebilmesi için halka açılmış. Plastik camla korunuyor, çünkü birinin dokunması veya nefes alıp vermek onu

bozabilir. Dalay Lama halkın karşısına hâlâ çıkmadığı için, hastalığının ağır olduğuna dair söylentiler yayılmış. Hoparlörlerle, kendisinin ertesi gün sabah hacılara konuşma yapacağı bildiriliyor. Sabah üçten beri yüz binlerce kişi kuyruk oluşturdu. Kuyruk kilometrelerce uzakta son buluyor. Dua şallarını öne doğru fırlatıyor, böylece sembolik olarak ona yakın oluyorlar. Dalay Lama, Tibet dilinde, aniden rahatsızlandığını ve kendini seremonilere başkanlık etmek için saatlerce orada bulunacak durumda hissetmediğini anlatıyor. İnisiyasyonun temel ritüelleri ne yazık ki yapılamayacak. Hacılara bir yıl içinde tekrar gelmeleri çağrısında bulunuyor. Sonbahar için Avusturya'nın Graz kentinde uzun zamandır hazırlıkları yapılan bir sonraki Kalaçakra inisiyasyonu planlandığı gibi gerçekleştirilecek. Bu iptal haberi sürpriz olmasa da, hacılar şok olmuş gibi görünüyorlar. Çoğu bütün gece boyunca nöbet tutup Dalay Lama'nın iyileşmesi için dua edecek. Bir şey daha söylemek ister gibi görünüyor, ama çok uzaklardan gelen bu kadar çok kişiyi hayal kırıklığına uğratacağı için susuyor. Avusturya'nın Graz kentinde yaşayan oldukça aktif küçük bir Budist grup kent yönetiminin de desteği ve büyük çabalarla, Kalaçakra inisiyasyonuna ev sahipliği yapmak için çalışıyor. Dalay Lama böyle önemli bir seremoniyi Batı'da yapmayı çok nadir kabul ediyor. Kısa süre önce, dinlerini değiştiren ve böylece kendi kültürel çevrelerini terk eden müritler konusundaki kaygılarını dile getirmişti. Ama diğer dinleri öğrenmeyi ve anlamaya çalışmayı da tavsiye ediyor. Bu gezegende sürekli barışa ancak böyle ulaşılabilir. Seremoni için, kısa bir süre önce açılan ve 8.000 kişi kapasiteli olan bu salon kullanılıyor. Halâ yorgun ve uçak yolculuğunun etkisi sürüyor, ama Dalay Lama'nın içtenliği yine de hissediliyor. Hiç beklenmediği ve planlanmadığı halde Dalay Lama, kalabalığın arasında karışmaya karar veriyor ve bu, korumalarını çok endişelendiriyor.

Dalay Lama?

Bu sizin için. Dalay Lama. Dalay Lama Bodh Gaya'da yapamadığını burada yapıyor. Kum Mandala'nın planındaki ilk çizgileri o yapıyor. Buradaki de Hindistan'daki planın matematiksel olarak birebir aynısı olacak. Dışarıdaki salonda hiç ses çıkmıyor. Dalay Lama burada görevini yerine getiriyor, dualara, derslere ve mandalanın yapımına başkanlık ediyor. Dalay Lama günler sürecek derslerin birincisine başlamak üzere tahtında yerini alıyor.

Bu adamı üst düzey lamaların yanında yer almak üzere çağırmaları dikkatimizi çekiyor.

Adının Takna Jigme Sangpo olduğunu öğreniyoruz. Eskiden öğretmen olan bu adam, yıllarını siyasi suçlu olarak Tibet hapishanelerinde geçirmiş ve kısa bir süre önce serbest bırakılmış. İki gün önce hayatında ilk kez Dalay Lama'yı görmüş. Hapishanede kaç yıl kalmış?

Bugüne kadar, toplam 37 yıl. Arka arkaya hapis cezası almasının nedeni, Tibet'in özgürlüğünü istemesi mi?

Hapiste iki kere bağırarak bu isteğini dile getirmiş, bu da ona 37 yıla mal olmuş. İki kere bağırdığı için. 1987'de şöyle düşünüyormuş: Tibetliler kendi kültürlerini sürdüremeyecekse, kendi dillerini konuşamayacaksa, kim yapacak bunu?

Bu nedenle o da tutuklulara ayaklanma ve Çinli gardiyanlara bunu söyleme çağrısında bulunmuş. Elebaşı oymuş. Bu yüzden cezası uzatılmış. Bunun üzerine 15 yıl daha hapiste kalmış değil mi?

1994'te yabancı bir temsilci heyeti gelmiş. Kimse görmesin diye onu bir hücreye kapatmışlar. Ama o, duvardaki delikten "Tibet'e özgürlük" diye bağırmış. Bunun için de cezası uzatılmış. Kaç yıl?

Uzatma ne anlama geliyor?

İlk sefer için beş yıl, ikincisi için sekiz yıl daha. Bugün yürümek için baston kullanması gerekiyor, çünkü her delik ve tümsek onun için yeni. Hapiste her şey dümdüzdü. Yürümekte zorlanıyor, burası sanki yabancı bir dünya onun için. Hapisten çıkınca cep telefonlarını görmüş. "Nasıl oluyor ?

" diye sordu, "Kablo olmadan nasıl konuşuluyor?

" "Sinyal bir yıldızdan geri gönderiliyor." -Sonra anladı.

-Gözleri iyi durumda değil. Dalay Lama'yı ilk kez görmek ona neler hissettirdi?

Tibet'te gözlük takmak kabalıktır. Bu yüzden gözlüğünü çıkardı. Ama bu sefer de onu görmekte zorlandı. Bunun üzerine gözlüğünü takmak için izin istedi. Dalay Lama evet dedi tabii, böylece o da kendilerini net olarak görebildi. Peki nasıl bir insan gördü karşısında?

Onu çok genç bulmuş, ilk izlenimi buymuş.

–20'li yaşlarda biri gibi mi?

–Evet. Asıl inisiyasyondan önce Dalay Lama bir dizi ritüeli gerçekleştiriyor. Bunlardan ilki olan kehanet kısmında, Kalaçakra inisiyasyonunun nasıl geçeceği soruluyor. Yorumlar, sopanın düşme yönüne göre yapılacak. Bu kehanet ritüeline katılma ayrıcalığına sahip olan tek Batılı, Manfred Klell, Graz'daki Budist grubun başkanı. Bir başka hazırlık ritüeli ise Hindistan'dan gelen Kusha otuyla yapılıyor. İnananlar, gece başlarını bunun üzerine koyuyorlar ve rüyaları bu otta toplanıyor. Bir dizi başka ritüelin ardından, Kum Mandala'yı koruyan perde açılıyor. Şimdi Dalay Lama, inisiye olacak kişileri bu kutsanmış manzaranın içine götürecek. İnananlar, alınlarına kırmızı bantlar takıyor. Bu bant, ruhlarının o ana kadar kör olduğunu simgeliyor. Bazıları tohum da koyuyor. Bu, başın üzerindeki bilincin canlanmasını simgeliyor. Ardından saatler süren meditasyonlar ve ruhsal arınma ritüelleri yapılıyor, sonunda yüksek bir bilinç düzeyine ulaşıyorlar. Bu, yaşanan ruhsal deneyimin doruk noktası, kameranın görebileceği bir şey değil. Böylece bu deneyim sona eriyor. Geriye bir tek, Dalay Lama'nın mandalayı bozması kaldı. Yaratılmış tüm nesnelerin faniliğinin simgesi olarak, Kum Mandala nehre dökülüyor, kutsanmış olarak buradan dünyaya akacak. Kum Mandala dünyaya serpilmiş ve Dalay Lama çoktan ülkeden ayrılmış olduğu halde, bir koruma hâlâ tek başına nöbet tutmaya devam ediyor. Belli ki onu unutmuşlar. Yoksa Budizmin boşluk metaforu misali, sabırla bekleyerek, hiç kimseyi, pek de olmayan bir kalabalıktan mı koruyor?

Tekrar Bodh Gaya'ya dönelim: Benzer bir manzara. 400 000 boş minder ve bir keşiş, hâlâ dua etmeye dalmış halde. Bizim için mi dua ediyor?

Aydınlanmaya ulaşmış mı?

Ve sonra, geceleri topraktan çıkıp gizlice yanaşan bir hayvan misali, insanın aklına bir soru geliyor. Acaba bu keşiş tam da evrenin merkezi olan noktayı işaretliyor olabilir mi?

244 Yazılar

ANTHROPOİD (2016)

120 dk

Yönetmen: Sean Ellis

Senaryo: Sean Ellis, Anthony Frewin

Ülke: Çek Cumhuriyeti , İngiltere, Fransa

Tür: Biyografi, Tarihi, Gerilim

Vizyon Tarihi: 06 Ocak 2017 (Türkiye)

Dil: Çekçe, İngilizce, Almanca

Müzik: Robin Foster

Nam-ı Diğer: Operación Anthropoid

Oyuncular: Jamie Dornan, Cillian Murphy, Charlotte Le Bon, Anna Geislerová, Harry Lloyd

Özet

Çeklere getirisi yokken SS Generali Reinhard Heydrich'e düzenlenen suikast operasyonu Anthropoid karşılığında binlerce masum insanın katledilmesine; Çeklerin Almanya'ya karşı kışkırtıp mücadele etmelerini neden olan İngiliz oyununu anlatan bir film.

SS Generali Reinhard Heydrich'e düzenlenen suikast operasyonu Anthropoid'i konu alan film tarihi gerçeklere dayanıyor. Gerçek bir hikayeden uyarlanan filmde Hitler'in 3. adamı olan Heydrich, Nihai Çözüm projesinin mimarı olarak tarihin en büyük utançlarından birine ön ayak olurken bir yandan da Çekoslavakyalı sürgündeki askerlerin hedefi haline geliyor.

Yönetmen koltuğunda Sean Ellis'in oturduğu filmin senaryosu da Ellis ve Anthony Frewin tarafından yazıldı. Filmin başrollerinde Jamie Dornan,Harry Lloyd, Toby Jones, Charlotte Le Bon ve Bill Milner yer alıyor.

Jozef Gabcík, Jan Kubiš, Adolf Opálka Jozef Valcík, Jaroslav Svarc Jozef Bublik, Jan Hurby.

Yedi paraşütçü kiliseyi altı saat boyunca savunmuştur.

SS, Heydrich'e düzenlenen suikastın intikamını almak için kadın, erkek, çocuk demeden tahminen 5000'i aşkın Çek öldürmüştür.

Reinhard Heydrich Yahudi Sorununa Nihai Çözüm'ün baş mimarlarından biri olarak düşünülmüş Avrupa'da yaşayan tüm Yahudileri öldürmekle yetkilendirilmiştir.

Heydrich savaş boyunca suikast düzenlenen Naziler arasında rütbesi en yüksek olan askerdir.

Suikastın ve Nazilerin Çeklere yaptığı kanlı misillemenin ardından Winston Churchill, Münih Antlaşması'nı geçersiz ilan edip kaldırarak Çekoslovakya'yı özgürlük mücadelesinde önemli bir müttefik olarak addetmiştir.

Filmden

GERÇEK OLAYLARA DAYANMAKTADIR.

1938 Eylül'ünde Fransız, İtalyan ve İngiliz liderlerle Hitler arasında Münih'te bir konferans düzenlenir.

Komşu ülke Çekoslovakya Almanya'ya bağımlı olmadıkça Hitler savaşla tehdit edecektir.

Çekoslovakya tek bir müttefikle dahi yüzleşmeyen Almanya'nın ordularına karşı durmak zorunda kalır ve Almanya tek bir kurşun sıkmadan ülkeyi işgal eder.

Bir yıl sonra Hitler Polonya'yı işgal edince dünya bir kez daha savaşa tutuşur.

Alman savaş girişimi için Çekoslovak fabrikaları son derece önemli görünmekte ancak Alman yönetimine karşı mevcut direniş üretimi aksatmaktadır.

Hitler, Nazi rejimine karşı direnişi kırması için üçüncü komutanını gönderir.

İsmi Reinhard Heydrich olan komutan insafsız yöntemleri yüzünden başka bir isimle anılır: "Prag Kasabı".
**

Yurttaşlarınızı ihbar etmeniz için Almanlar ne kadar ödüyor, söylesene?
**

Oturun lütfen.

Oldrich Novák'ı arıyormuşsunuz.

Bu irtibatı size kim verdi?

- Londra.

- Bunu bize haber vermeniz için mi?

Bize pek fazla seçenek sunmuyorsunuz ve burası da Gestapo karargâhı gibi görünmüyor.

Nerelisiniz?

Aksanınız Bohemya mı?

Hayır Dolní Vilémovice, Moravya.

Öyleyse Vladislav'daki tren istasyonunu biliyor olmanız gerek.

- Evet.

- Özelliği nedir peki?

Tepeden bakıldığında bayrağımızın şeklinde görünen büyük renkli gül yataklarından bahsediyorsunuz sanırım.

Hâlâ duruyor mu?

Görünüşe göre Almanlar henüz tepeden bakmamışlar.

Adım Vanek, Ladislav Vanek.

Bu bey de Hajsky Amca.

Çek direnişindeki Jindra Teşkilâtı'nın başkanlarıyız.

Ben Jan Kubiš.

Ben de Slovakya'dan Jozef Gabcík.

Güven eksikliğimiz yüzünden şaşırmış olmalısınız.

Gestapo ağımıza sızmakta oldukça başarılı oldu.

Oldrich Novák birkaç ay önce alınıp götürüldü.

Londra neden bilgilendirilmedi?

Birkaç ay önce Londra'da sürgündeki Çek hükümetiyle de bağlantımızı kaybettik.

Verici için yedek kristallere ihtiyacımız var.

İrtibatı yeniden kurması için birini göndermelerini bekliyoruz.

- Siz misiniz?

- Uçakta başka adamlar da vardı.

Başka bir yerde atladılar.

Londra'yla irtibatı yeniden kurmak için emir almış olmaları mümkün ama bizim görevimiz bu değil.

- Sizin göreviniz nedir?

- Antropoit Operasyonu.

- Antropoit mi?

Antropoit nedir?

SS-Obergruppenführer Reinhard Heydrich'e suikast düzenlemek için buradayız.

Tamamen çıldırdınız mı siz?

- Bu konuda emir aldık yoldaş.

- Ama delilik bu!

Bu konuda emir aldık yoldaş!

Heydrich!

Neden Heydrich'e suikast düzenliyorsunuz?

Neden Hitler'e de suikast girişiminde bulunmuyorsunuz?

Yolun aşağısından yalnızca 300 kilometre uzaktaki Berlin denilen küçük kasabada!

O hâlde görevimizde işbirliği yapmayı kabul etmediğinizi Londra'ya bildirmemiz gerek.

Ne cüretle bizi sorgularsınız?

Ne cüretle bizi sorgularsınız?

- Dava uğruna burada neleri feda etmemiz gerekti biliyor musunuz?

- Feda etmek mi?

Neleri feda ettiniz?

Çekoslovakya neyi feda etti?

Neleri feda ettiğimizden haberiniz yok!

Oturun lütfen.

Heydrich'i öldürürseniz Hitler Prag'ta taş taş üstünde koymaz.

Anladığım kadarıyla ailen Çekoslovakya'da.

Annen, baban.

Heydrich'i öldürürseniz, o zaman onları ve tanıdığın herkesi ölmüş farz et.

Ailem de dahil tüm Çek vatanseverleri ülkesi uğruna can vermeye hazır olmalı.

Ben değil!

Savaşmaya devam etmeyi istiyorum.

Bunu yapmaya istekli olan pek fazla insanımız kalmadı.

Çek direnişinden geriye kalan biz varız.

Daha düşük rütbeli birine suikast düzenlemenizi öneririm.

- Belki de birkaçına.

- Heydrich gizli polis teşkilâtının başı.

Nazi hiyerarşisi içinde ondan üstte yalnızca Hitler ve Himmler var.

Demek istediğim aynen bu!

Heydirch'e suikast düzenleyecek kadar yaklaşacağınızı sahiden düşünüyor musunuz?

Emirlerimiz doğrudan Londra'daki Çek hükümetinden geldi.

Londra'daki Çek hükümetinin müttefikleri etkileme çabasıyla ilgili olabilir mi?

En başta Almanları başımıza bela eden müttefiklerdi.

Her ne kadar Münih ihanet olsa da aynı zamanda artık tarih oldu.

Londra'daki Çek hükümetinin sorduğu da bu sanırım.

Çekoslovakya hâlâ Nazi Almanya'sına karşı koymaya hazır ve istekli mi?

**

- Bunu gerçekten yapacak mısın?

- Emir aldık.

Peki Heydrich'i öldürdükten sonra ne olacak?

Onun benzerleri yok mu sanıyorsun?

Gelirler ve öncekinden beter bir şekilde öldürmeye devam ederler.

- Bu ne zaman durur?

- Keşke sana verecek bir cevabım olsaydı.

Sence bu olanlar bana mantıklı geliyor mudur?

- Öyleyse hemen bırak git.

- Nereye gideyim Marie?

Burada yaşananlardan kaçabileceğimizi mi sanıyorsun?

Bu delilik gerçek değilmiş gibi davranabilir miyiz?

Bazı günler gerçek olduğuna bile emin olamıyorum.

Heydrich bu şehirde yaşayan insanları bir korku örtüsüyle boğuyor.

İnsanlar ne için vuruluyor?

Irkları, dinleri, sigaraları yüzünden mi?

Polonya hakkında hikâyeler duyarsın.

**

Sadece bana doğru olan şeyi yaptığımızı söyle.

Galiba bu defa geçen sabah için özür dileme sırası bende.

Kızmakta haklıydın.

Size tehlikede olanlardan bahsetmeli ve bırakma tercihini sunmalıydık.

Babam orduda yüzbaşıydı.

Oğlu olsun istemiş ama üç kızı olmuş.

Babam ve daha niceleri Almanya 1939'da Çekoslovakya'yı ele geçirdiğinde tutuklandı.

Heydrich geçtiğimiz Eylül'de buranın yönetimine geçtiğinde ilk emri bütün tutsakların idam edilmesi oldu.

Babam Heydrich'in emriyle ilk hafta kurşuna dizilen 5000 kişinin içindeydi.

Benim için bırakıp gitme diye bir şey yok.

Heydrich tehlikeyi göze almaya değer.

**

Silahlı koruma olursa geri çekilir ve ertesi günü bekleriz.

En başından beri bu eyleme karşı olduğumu biliyorsunuz.

Evet, belli oluyor.

Londra'dan yeniden düşünmesini istemeden başlatamam.

Ladislav bu askeri bir operasyon.

Emir vermek senin

– Direniş olmazsa bu görev var olmaz.

– Ne yapmak isti Ladislav'a katılıyorum.

Londra'dan Prag'taki mevkimizi yeniden düşünmesini istemeliyiz.

Emir aldık Curda ve hiçbir şey değişmedi.

Londra için emir vermek kolay.

Tehlikede olan bizim hayatımız.

Yeniden teyit edilmesini bekleyelim.

Dört ay bekledik.

Dört ay.

Londra'nın eyleme ihtiyacı var.

O zaman birkaç günden bir şey olmaz.

Valcík vericiyi alman ne kadar sürer?

Yarından sonraki gün alabilirim.

Londra'dan cevap gelmesi de birkaç günü bulur.

**

"Antropoit devam etsin.

Tamam.

" "Önceliği çok büyük." Sonrasında nasıl kurtulacağımıza dair hiç bilgi yok.

Sorunumuz var.

Kaledeki adamlarımızdan biri   Heydrich'e Berlin'e dönmesini emreden yazışmayı görmüş.

Ayrıca ev içinde   Paris'e yapılacak yeni bir atamadan bahsediliyormuş.

Bu da demek oluyor ki Berlin'e giderse geri gelmeyebilir.

– Ne zaman gidiyor?

– Yarından sonra.

Öyleyse başka seçeneğimiz yok.

Yarın yapıyoruz.

Suikastı yarın düzenliyoruz.

Ne?

Sorun ne?

Ladislav'a Londra'dan yeni bir haber gelmiş.

Ve?

Görevden çekilme isteğimi kabul ettiler.

"Durumu açıkça anladığımıza inanıyoruz. Bu sebeple sözü geçen durumda Alman devletinin askerine karşı herhangi bir saldırı düşünülmemelidir. Bunu Jindra Teşkilâtı'na bildirin.

" Hayır. **Ladislav az önce Londra'dan gelen "Devam edilsin. Önceliği çok büyük." diyen şifreli bir mesaj çözdüm.**

Ancak bu geri çekilmenizi açıkça gösteriyor.

Sen kandırılmışsın.

Bu Jindra için.

Peki bunu nasıl kabul edebiliriz?

O zaman hiç değilse bizim için açıklığa kavuşuncaya kadar bekleyelim.

- Belki de aldığın emri iptal eder.

- Zamanımız yok.

Heydrich yarından sonra gidecek.

Jozef'e katılıyorum.

Bunun doğrudan bir emir olduğunu sanmıyorum.

Jindra içindeki sinirleri yatıştırma amacı taşıdığını düşünüyorum.

Hepinizin benden şüphelendiğini biliyorum.

- Hayır, Ladislav

- Lütfen kesin.

İşbirliği yaptığımdan şüpheleniyorsunuz.

Beni takip ettiğinizi biliyorum.

Bana güvenmemenizi anlarım fakat Gestapo için muhbirlik yapsaydım sizce hâlâ burada olur muydum?

O zaman söyle bakalım Ladislav.

Neden korkuyorsun?

Çekoslovakya'nın haritadan silinmesinden korkuyorum.

Korkuyor musun diye soruyorsan evet, korkuyorum.

**

Bunlar tehlikeli zamanlar.

Önemsiz söylentiler bile bir köyün yeryüzünden silinmesine yeter.

Karl Frank bugün genel af çıkardı.

Daha önce ortaya çıkmasalar bile suikastçılar hakkında bilgi paylaşacak kişiler ve aileleri için genel bir af.

Ancak af beş günle sınırlı.

Bunun ardından 30.000 Çek'i idam etmeyi planlıyorlar.

- Bu durdurulmalı.

- Önerin nedir?

Jozef ve ben bir parka gideriz.

Boynumuza Heydrich'i biz öldürdük, cinayet işledik yazan bir pankart asarız.

- Jan.

- Aptalca konuşma.

Bu laflar aptalca.

Bir asker olarak görevin hayatta kalmak ve savaşmaya devam etmek.

Anlıyor musun Kıdemli Subay Kubiš?

Sorumluluk size kalmaz.

Kimin sorumlu olduğunu hepimiz biliyoruz.

Sonunda yaptıklarını ödemek zorunda kalacaklar ve ödeyecekler de.

Buna inanmasaydım şu anda burada olmazdım.

**

Nereye kaçacağız?

İngilizler bizi kurtarmak için plan yollayıncaya kadar buradayız.

Ancak olur da bizi bulurlarsa asla kaçamayız.

Hiç değilse böyle bir seçeneğin varlığını bilin istedim.

**

"Can verirken korkak binlerce ölümle tadar yiğit ölümü yalnızca bir kere." Shakespeare.

**

- Ölmek istemiyorum.

- Nefes al.

Benimle birlikte nefes al.

Derin bir nefes al ve ver.

Derin bir nefes al ve ver.

Bugün ölmek istemiyorum.

Bugün ölmek istemiyorum.

- Bugün ölmek istemiyorum.

254 Yazılar

– Eğitildiğimiz gibi.

Eğitildiğimiz gibi.

Eğitildiğimiz gibi.

**

IL DESERTO ROSSO /Kızıl Çöl (1964)

117 dk

Yönetmen: Michelangelo Antonioni

Senaryo: Michelangelo Antonioni, Tonino Guerra

Ülke: İtalya, Fransa

Tür: Dram

Vizyon Tarihi: 04 Eylül 1964 (İtalya)

Dil: İtalyanca, Türkçe

Müzik: Giovanni Fusco, Vittorio Gelmetti

Çekim Yeri: Rome, Lazio, İtalya

Nam-ı Diğer: Red Desert | Red Desert

Oyuncular: Monica Vitti, Richard Harris, Carlo Chionetti, Xenia Valderi, Rita Renoir

Özet

Soğuk, yağmur ve sis, Ravenna'daki bir fabrikayı çevrelemiştir. Fabrika atıkları çevredeki gölleri kirletmektedir. Fabrikanın müdürü Ugo'nun karısı, ev kadını Guiliana psikolojik olarak rahatsızdır, ancak rahatsızlığını kocasından elinden geldiğince saklamaktadır. Guiliana Patagonya'ya gitmekte olan bir mühendis olan Zeller ile tanışır. Birlikte seksi oyunlarıyla dolu bir akşam yemeğine katılırlar; ardından Ugo iş için şehir dışındayken Guiliana oğlunun çocuk felcine yakalandığından şüphelenir. Ancak oğlunun hastalığı uydurduğunu fark edince, kimsenin ona ihtiyacı olmadığına dair paniğe kapılarak Zeller'a gide.

Hakkında

Michelangelo Antonioni'nin bu son derece pesimistik ve karanlık filmi yönetmenin dünyanın gidişatına karşı sitemini en sert şekilde perdeye yansıttığı yapıtı belki de. Kızıl çöl izleyicisini birçok olguyu sorgulamaya ve çevresine daha farklı gözlerle bakmaya iten etkileyici bir sinema şaheseri.

Antonioni'nin filmlerinde genellikle ana karakterin içinde bulunduğu durum filmin konusunu ve gerilimini oluşturur. Kızıl Çöl'de ana karakter **Giuliana(Monica Vitti)** bir trafik kazası geçirmiştir ve bu kaza sonucunda herhangi bir fiziksel yara almamıştır fakat akli dengesini yitirmiş ve çevresine karşı aşırı bir tedirginlik ve korku duymaya başlamış, nevrotik bir karakterdir. Antonioni filmin jeneriğinden itibaren sanayileşen dünyanın çirkinliğini vurgular. Dış mekan çekimlerinin neredeyse hepsinde kapitalist düzenin fabrikalaştırdığı dünyanın kirliliğini ve çürümüşlüğünü gözler önüne serer yönetmen. Devasa bacalar, fabrika atıkları, çelik direkler, sarı duman, gri duvarlar ve onların arasında yaşamaya, hayata tutunmaya çalışan bir kadın oluşturuyor filmin temelini.

Antonioni'nin kamerası kurulan karanlık atmosferin içinde Giuliana ve oğlunu takip eder, daha sonra onları bırakıp bir fabrika görüntüsüne döner, ordan da kimyasal atıklarla bezenmiş duman dolu bir manzaraya kesme yapar. Yönetmen karakterleriyle içinde bulundukları atmosferi ilişkilendirmek için kameranın çevrinme hareketini sık sık kullanıyor. Aynı zamanda geniş açılı çerçeveler oluşturuyor yönetmen ve Giuliana ve oğlunu devasa fabrikaların önünde küçücük halde görüyoruz. Kullandığı bu tekniklerle artık gelişen ve

giderek sanayileşen dünyanın insanlara sağlıklı ve huzurlu yaşama imkanı tanımadığını söyler yönetmen izleyicilerine. İnsan mekanizmasını zehirleyen, insani değerleri tüketen, maddiyata ve yabancılaşmaya doğru iten materyalist bir gidişattır bu ve insanlık için yönetmene kaygı verir. Antonioni'nin filmlerinin ortak teması olan iletişimsizlik sorunu bu filmde de filmin merkezinde duruyor. Giuliana'nın Corrado'yla olan ilişkisi başlı başına bir iletişimsizlik ve anlaşmazlık hikayesidir, Corrado Giuliana'ya neden korktuğunu sorduğunda Giuliana **''Sokaklardan,fabrikalardan,renklerden,gökyüzünden,insanlardan''** cevabını verir ve Corrado'dan kendisine yardım etmesini ister. Fakat Corrado Giuliana'nın korktuğu insanlardan biridir ve aklında onunla yatmaktan başka bir düşünce yoktur. Giuliana da çaresiz kendini onun kollarına bırakır.

Kızıl Çöl Antonioni'nin ilk renkli çektiği filmi ve renkler filmin izleğinde önemli yer tutuyor. Örneğin çağdaş dünyada bozulmanın ve çürümenin simgesi olan sarı renkte bir dumanın gökyüzüne yayıldığını görürüz. Bir başka sahnede karakterler Max'ın kulübesinde otururken sarı bayraklı bir gemi yaklaşır onlara doğru. Sarı bayrak ta gemide bulaşıcı hastalığın olduğuna işarettir. Filmin ikinci karakteri Corrado(Richard Harris) Giuliana'yı dükkanında ziyaret ettiğinde Giuliana duvarlarını mavi ve yeşil renklere boyayacağını söyler, yani kendisi için dış dünyadan farklı canlı bir dünya yaratma hayalindedir Giuliana. Daha sonra Giuliana'nın Corrado'nun oteline gittiğinde bembeyaz uzun bir koridor boyunca yürüdüğünü görürüz. Bu beyaz uzun koridor karakterin içinde bulunduğu boşluğu aksettirmek için seçilmiş gibidir. Kırmızı renkse filmde çok ön plandadır ve dünyanın dönüştüğü bataklığın simgesidir. Giuliana içinse tehlikeyi ve korkuyu çağrıştırır kırmızı.

Antonioni Kızıl Çöl ile özgün sinema dilini daha da zenginleştirmiş ve etkin bir şekilde kullanmaya başlamış bir yönetmen olarak çıkıyor izleyicilerin karşısına. Kızıl Çöl'e yapılabilecek yegane eleştirilerden biri Antonioni'nin ana karakterin psikolojisine çok değinmemesi olabilir. Ana karakterin psikolojisine değinildiği takdirde filmin daha derinlikli olması sağlanabilirdi fakat bu haliyle de film bir meselesi olan, etkileyici bir hikayenin etkileyici bir şekilde anlatılmasından oluşan bir başyapıt. Kızıl Çöl usta yönetmenin sinemada teknik anlatım açısından sinemada çığır açtığı; Monica Vitti'nin başarıyla çizdiği efsanevi Giuliana karakteriyle ve o kapkaranlık atmosferiyle hafızalardan çıkmayacak bir film.

Bu yazı doganaybc tarafından kaleme alınmıştır.

Filmden

Bir rüya gördüm yataktaydım ve yatak hareket ediyordu.

Baktım.

Kum bataklığının üstündeydi ve batıyordu derine, gittikçe daha derine.

Beni mi arıyordunuz?

**

Ben

Ben sadece geçiyordum, ve sizi içeri girerken gördüm.

Bu doğru değil.

Yalan söyleyerek başlamak istememiştim.

Neye başlamak?

Hiçbir şeye konuşmaya

Bunun için üzgünüm

**

Ben şunlardan istiyorum.

– Ama onlar daha pahalı.

– Önemli değil.

Onları istiyorum çünkü canlılar.

Tamam.

Bazı balıklar sıra dışıdır.

Hatta denizin derinliklerindeki bazıları şeffaftır.

Bunu biliyor muydun?

Bana böyle şeyler anlatma.

Beni korkutuyor.

Benim korkularımı hayal edemezsin!

Bir hayvanı yemen için onu sevmen mi gerekiyor?

Evet.

belki.

Örneğin?

Bilmiyorum.

Küçük bir tavuk kedi yavrusu, belki şu küçük, zarif olanlarından?

Hadi ama.

Beni yer miydin?

Eğer sevseydim.

Mario evde mi hanımefendi?

Evde değil.

Gelecek mi?

Yakında gelir.

Ama bazen gecikir.

Bekleyebilir miyiz?

Elbette.

- Oturun.

- Teşekkürler.

Biraz şarap ister misiniz?

Hayır, teşekkürler.

Ben biraz alayım.

Dürüst ol.

Ugo sana anlattı mı?

Neyi?

Kazadan bahsetti mi?

Evet, evet.

Ciddi değildi, değil mi?

Hastaneye yatırıldın şok için.

Bir kızla tanıştım Nerede?

Hastanede mi?

Çok hasta bir kız her şeyi istiyordu.

Nasıl yani?

Doktor ona demiş ki,

"Sevmeyi öğrenmelisin."

"Birini sevmeyi ya da bir şeyi sevmeyi " "kocanı, oğlunu," "bir işi, bir köpeği bile olabilir."

Ama ne kocasını, ne oğlunu, ne işini, ne köpeği, ne ağaçları sevemedi.

Sana ne hissettiğini anlattı mı?

Yer çöküyor gibiymiş.

Eğimli bir yerden aşağıya doğru kayıyor gibi hissediyormuş neredeyse boğulacakmış gibi oluyormuş sanki kimse yardım etmeyecekmiş gibi.

Kocası bile mi?

Kocası bile.

Kocası çok uzaktaymış.

Oğlu bile yardım etmemiş mi?

Oğlu evet, ama o kızın çocuğu yoktu.

Hastaneden ayrıldığı zaman kendine soruyordu,

"Kimim ben?"

Benden ona söylememi istedi.

Şimdi durumu iyi.

**

Bazen, bulunduğum yerde bulunmaya hakkım yokmuş gibi hissediyorum.

İşte bu yüzden sürekli yer değiştiriyorum.

**

Solcu musun yoksa sağcı mısın?

Niçin sordun?

Politikayla mı ilgileniyorsun?

Hayır.

Sadece merak ettim.

Birine Tanrıya inanıp inanmadığını sormak gibi bir şey bu.

Bunlar büyük laflar.

Cevap basit değil.

Nihayetinde inanılacak ne var ki?

İnsanlığa bir bakıma, biraz adalete biraz gelişime.

Bazıları sosyalizme inanır belki.

Önemli olan insanın kendisinin ve başkalarının gözünde inandıklarına uygun davranmasıdır.

Önemli olan vicdanının rahat olmasıdır!

Benim vicdanım rahat.

Bu cevap seni tatmin etti mi?

Bir sürü süslü kelime! İşte oradalar!

**

Hiç sabit durmuyor, hiç hiç, hiç.

Karada olanlara ilgimi kaybetmeden uzun süre denize bakamıyorum.

Bazen iş harcadığımız zahmete değiyor mu diye merak ediyorum.

Bunun saçma olduğunu düşünmüyor musun?

Gözlerim yaşardı sanırım.

Gözlerimi ne için kullanmam gerekiyor?

Neye bakmak için?

Sen neye bakacağını merak ediyorsun ben nasıl yaşayacağımı.

**

Biri bağırdı.

Linda bunu uydurmadı.

Tamam Giuliana, sen haklısın.

Sanki deliymişim gibi "haklısın" demeyin.

Giuliana, kim bağırmış olabilir?

**

Ne getirdin yanında?

260 Yazılar

Jeneratörler, el arabaları, borular fabrika ekipmanları Hayır, sana ait şeyler kişisel eşyaların.

Hiçbir şey.

İki ya da üç valiz.

Ben gidecek olsaydım herşeyi yanıma alırdım.

Gördüğüm ve sahip olduğum her gün kullandığım şeyleri hatta kül tablasını bile.

Ama o zaman, niçin ayrılıyorsun?

Ayrıldığın zaman sadece herşeyi özleyeceksin gezdiğin sokakları, şehrini.

Gazetenin ilanlar bölümünde "Taşınma Dolayısıyla Satılık" diye okuyunca bu herşeyi terk etmek için yeterli bir neden olarak gelmişti ya da neredeyse herşeyi.

Niçin?

Böyle olmamalı! Neye ihtiyacın olacağını nasıl biliyorsun?

Ve sonra eşyalar, insanlar, sen döndüğünde yerlerinde olacaklar mı?

Aynı şekilde kalacaklar mı?

Belki geri gelmem.

Geri dönmemek üzere gitseydim seni de yanımda götürürdüm.

Çünkü sen buradaki hayatımın bir parçasısın.

Ugo bana senin baktığın şekilde baksa hakkımda bir sürü şey öğrenirdi.

Kazayla ilgili mi?

Ve hastanedeki kızla?

O sendin! Kabul etmeye utandım.

Bunu Ugo bile bilmiyor.

Doktorlar söylemeyeceklerine söz verdiler.

Kendimi öldürmeyi denedim.

Medicina'da çalışan işçiyi hatırladın mı?

Evet.

O da hastanede benimle birlikteydi ve çok hastaydı.

O da ölmeyi denedi mi?

O mu?

Hayır.

Şimdi iyi olmalı.

Peki sen nasılsın?

İyi.

**

Hikaye

Zamanın birinde bir adada bir kız varmış.

Onu ürküten yetişkinlerden sıkılmış.

Erkek çocuklardan hoşlanmazmış, hepsi yetişkin gibi görünmeye çalışıyorlarmış.

O yüzden, her zaman yalnızmış, karabatakların, martıların ve vahşi tavşanların arasında.

Her yerden uzak, denizin dibinin göründüğü ve kumların pembe olduğu ıssız bir koy bulmuş.

Orayı çok seviyormuş.

Doğanın renkleri çok güzelmiş ve etrafta hiç ses yokmuş.

Oradan güneş battığında ayrılırmış.

Bir sabah bir tekne ortaya çıkmış.

Sıradan teknelerden değil gerçek bir gemi bu dünyanın fırtınalarına ve denizlerine cesurca göğüs gerebilecek bir gemi.

Ve kim bilir belki diğer dünyaların da.

Uzaktan olağanüstü görünüyordu.

Yaklaştıkça gizemli bir hâl alıyordu.

Kız güvertede kimseyi görmedi.

Gemi bir süre durdu sonra yön değiştirdi ve uzaklara doğru gitti sessizce, aynen geldiği gibi.

Kız insanların garip davranışlarına alışmıştı ve bu da onu şaşırtmadı.

Ama, çok geçmeden sahilde işte! Bir gizemli olay tamam ama ikincisi olmaz! Kim şarkı söylüyordu?

Sahilde kimse yoktu.

Ama ses oradaydı Bir yakın.

Bir uzak.

Sonra denizden geliyor gibi geldi, sonra kayaların arasındaki bir koydan, bir sürü kaya vardı hiç fark etmemişti daha önce insana benziyorlardı.

Ve ses o sırada çok güzeldi.

Şarkı söyleyen kimdi?

Herkes.

Herşey.

**

İyi.

Onun bana ihtiyacı yok.

Benim ona ihtiyacım var.

Ne oldu?

Her yerim ağrıyor saçım, gözlerim, boğazım, ağzım, Titriyor muyum?

Biraz.

Belki soğuktandır.

Evet üşüyorum.

Çok üşüyorum.

Üşüyorum.

Beni sevmiyorsun değil mi?

Niçin sordun bunu?

Gerçekten bilmiyorum.

Asla yeterli olmuyor.

Niçin devamlı başkalarına ihtiyaç duyuyorum?

Aptal olmalıyım.

Bu yüzden başaramıyorum.

İstiyorum ki beni seven bütün insanlar burada, etrafımda olsun bir duvar gibi.

Giuliana ne olduğunu anlat bana.

Hiçbir şey.

Düşünsene hiçbir şey! İyi değilim.

Asla iyi olmayacağım.

Asla.

Bunu çok fazla düşünüyorsun.

Bu da diğerleri gibi bir hastalık.

Hepimiz bundan muzdaribiz az ya da çok.

Hepimizin yardıma ihtiyacı var.

Kim bilir belki bu dünyada birinin daha iyi olabileceği bir yer vardır.

Belki öyle bir yer yoktur.

Belki haklısın.

Git, git, git, sadece başladığın yere dönüyorsun.

Bana olan da bu.

Altı yıl önce nasılsam şimdi de aynen öyleyim.

Yine de, bu kalmayı istememe mi yoksa gitmeyi istememe mi neden oluyor bilmiyorum.

Ne zaman ayrılıyorsun?

Bilmiyorum.

- Neye bakıyorsun?

- Oraya.

Bazen birilerine saldırmak istiyorum.

Bunun neresi kötü?

Bazen ben de istiyorum.

Yardım et bana.

Lütfen yardım et bana.

Başaramayacağımdan korkuyorum.

Korkuyorum.

Sakin ol.

Neden korkuyorsun?

Sokaklardan, fabrikalardan, renklerden, insanlardan, her şeyden.

**

Giuliana bu konuda ne yapmayı planlıyorsun?

Hiçbir şey.

Bu saçma.

Benim için endişelenme.

Herkes endişeleniyor

Doktorlar sürekli benim hakkımda konuşuyorlar!

Ama yalnız bırakıldığım zaman kendimi hasta hissediyorum.

Buna daha fazla katlanamayacağım! "Gerçekliği yeniden düzenlemek" için hastanede dediklerinin aynısını yaptım.

Başarıyorum gibi görünüyordu, sadakatsiz bir eş olmayı bile becermiştim.

Bunu düşünme Giuliana.

Tabi, sadece düşünme.

Güzel çözüm!

Gerçeklikliğin korkunç bir yanı var ve ben ne olduğunu bilmiyorum.

Kimse bana söylemiyor.

Sen de bana yardım etmedin Corrado.

Affedersiniz söyleyin

Rahatsız etmek istemedim

Bu gemi yolcu alıyor mu?

Hayır, gerçekten henüz karar vermedim.

Karar veremiyorum.

Ben bekar bir kadın değilim.

Ama, bazen, ayrılmış hissediyorum.

Kocamdan değil, hayır.

Vücutlar ayrı.

Eğer beni çimdiklersen sen acı çekmezsin.

Ne diyordum?

Oh, evet.

Hastaydım, ama Bunu düşünmemeliyim.

Bu Başıma gelen tüm şeyleri düşünmeliyim.

Hayatımı.

Hepsi bu! Üzgünüm! Beni affedin.

Valerio! Hadi gidelim Valerio! - Niçin böyle yapıyor?

- Bilmiyorum.

Dikkat et.

Duman niçin sarı?

Çünkü zehirli.

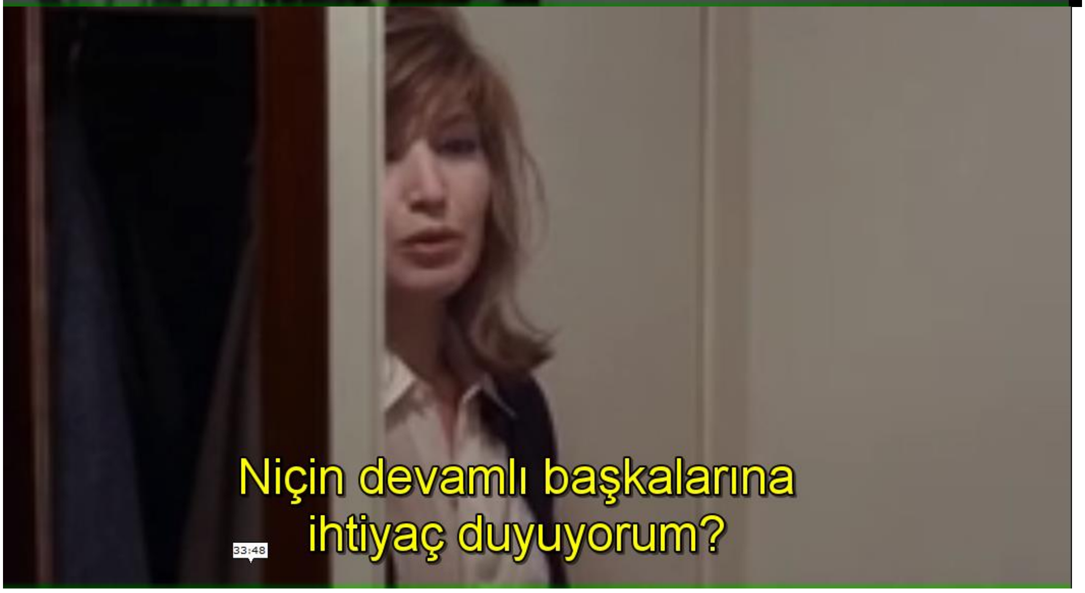
O zaman küçük bir kuş onun içinden uçarsa, ölür! Şimdiye kadar kuşlar bunu öğrenmiştir.

Oradan uçmuyorlardır artık.

Hadi gidelim.

Eğer sevseydim.
1:00:51

Niçin devamlı başkalarına
ihtiyaç duyuyorum?
33:48

266 Yazılar

Solcu musun yoksa sağcı mısın?
59:44

Birine Tanrıya inanıp inanmadığını
sormak gibi bir şey bu.
59:16

AL FİNAL DEL TÚNEL (2016) TÜNELİN UCUNDA

120 dk

Yönetmen: Rodrigo Grande

Senaryo: Rodrigo Grande

Ülke: Arjantin, İspanya

Tür: Suç, Gerilim

Vizyon Tarihi: 02 Nisan 2016 (Arjantin)

Dil: İspanyolca

Müzik: Lucio Godoy, Federico Jusid

Çekim Yeri: Buenos Aires, Federal District, Arjantin

Nam-ı Diğer: At the End of the Tunnel

Oyuncular: Leonardo Sbaraglia, Pablo Echarri, Clara Lago, Federico Luppi, Uma Salduende

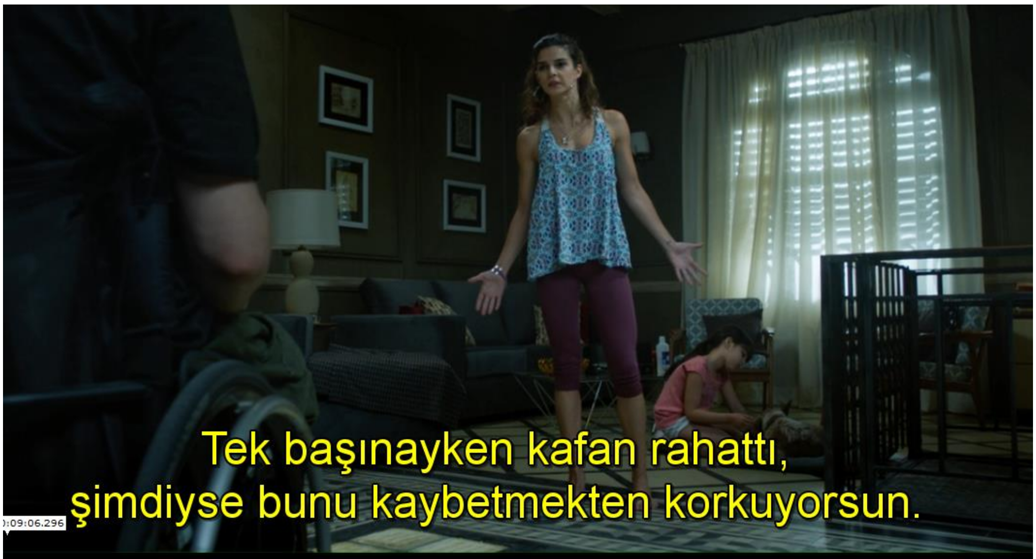
Özet

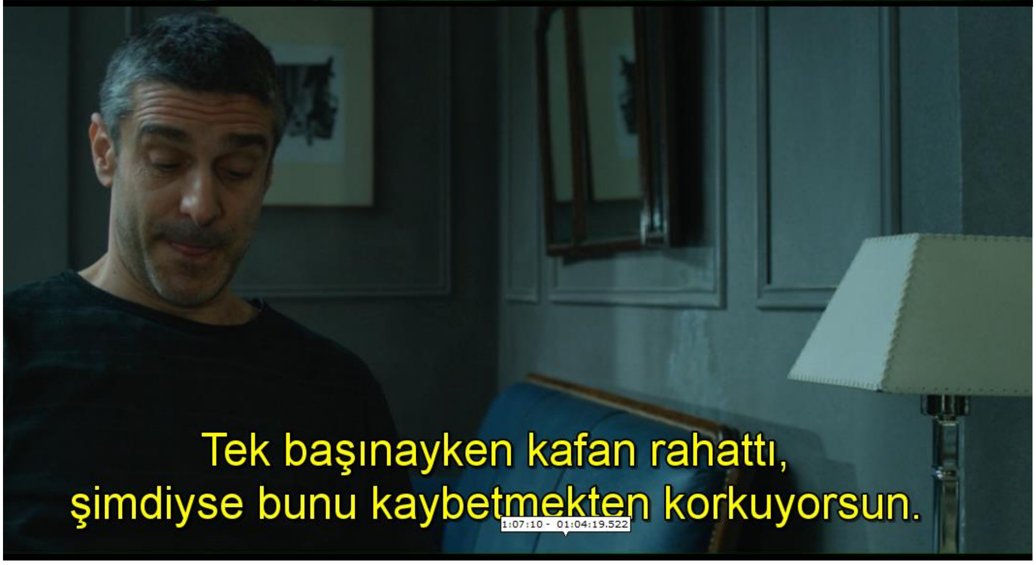
Joaquin (Sbaraglia) tekerlekli sandalyeye mahkum, sakince hayatını sürdüren bir adamdır. Evindeki bir odayı striptizci bir kadın (Lago) ve kız kardeşine kiralamasıyla mülayim hayatı renklenir.

Joaquin bir gece zemin katta bilgisayar tamiri yaparken, duvarın arkasından gelen belli belirsiz bir sesle irkilir ve kulağını duvara dayar. Böylelikle Galereto (Echarri) liderliğindeki bir hırsız çetesinin yandaki bankayı soymak için tünel kazdıklarını anlaması uzun sürmeyecektir. Joaquin bu soygun planını boşa çıkartmak için harekete geçer.

Bu film kaderin tesadüf görünenlerden olmadığını, kendi tuzağını nasıl kurduğunu açıkça göstermektedir. Sonuçlardan biride komplo teorisi üretmenin tek dayanağı bilgi sahibi olmaktan geçiyor.

Tavsiye ederim bu filme bakabilirsiniz.

Tek başınayken kafan rahattı,
şimdiyse bunu kaybetmekten korkuyorsun.

Tek başınayken kafan rahattı,
şimdiyse bunu kaybetmekten korkuyorsun.

13TH / 13. Madde (2016)

100 dk

Yönetmen: Ava DuVernay

Senaryo: Spencer Averick, Ava DuVernay

Ülke: ABD

Tür: Belgesel, Suç

Vizyon Tarihi: 01 Ekim 2016 (ABD)

Dil: İngilizce

Müzik: Jason Mann

Çekim Yeri: Oakland, California, ABD

Nam-ı Diğer: bThe 13th

Oyuncular: Michelle Alexander, Cory Booker, Jelani Cobb, Angela Davis, Henry Louis Gates

Çeviren: Selen Akhuy

Hakkında

ABD Anayasası madde 13'deki "Hükümlüler hariç hiç kimse çalışmaya zorlanamaz" ibaresinin nasıl kötüye kullanıldığını, uyuşturucuyla savaş bahanesi ile savaş karşıtlarının ve zencilerin nasıl hapse atıldığını, hapishanelerdeki özelleşmeyi, Black Lives Matter'ın ortaya çıkış nedenlerini tarihsel olarak gayet başarılı anlatıyor. Bir Netflix yapımı.

Filmden

İstatistiklere bakalım.

Amerika Birleşik Devletleri dünyadaki nüfusun %5'ine mahkûmların ise %25'ine ev sahipliği yapıyor.

Bunu bir düşünün.

Dünya nüfusunun %5'ine sahip küçük bir ülke dünyadaki mahkumların %25'ini mi barındırıyor?

Dört mahkûmdan birini mi?

Elleri parmaklılarda, zincirlenmiş her dört insandan biri özgürlükler ülkesinde hapsedilmiş durumda.

1972 senesinde hapishane nüfusu 200. 000 kişiydi.

Bugün ise 2,3 milyona yükseldi.

ABD dünyadaki en yüksek hapsedilme oranına sahip.

Bugünlerde bu konuyla ilgili ani bir uyanış görüyoruz.

"Belki de hapishane sistemimizde küçülmeye gitmek gerekiyor.

Çok pahalı hâle geldi.

Kontrolden çıktı.

" Ama sistemin maliyeti ve şişkinliği ile ilgili endişelerini dile getiren bu insanlar yapılan zararı telafi etmeye gelince ciddi biçimde konuşmaktan imtina ediyorlar.

Tarih kazara meydana gelen olaylardan ibaret değildir.

Eğer beyazsak, atalarımızın seçtiği tarihin ürünleri oluyoruz.

Ama eğer siyahsak, atalarımızın seçmediği bir tarihin ürünleriyiz.

Yine de hepimiz bu seçim kümesinin ürünleri olarak beraberiz.

Ve ondan kaçabilmek için bunu anlamalıyız.

Anayasada yapılan 13.

Değişiklik bir kişinin köle olarak tutulmasını anayasaya aykırı hâle getiriyor.

KÖLELİĞİN KALDIRILMASI

Diğer bir deyişle, tüm Amerikalılara özgürlük tanıyor.

Suçlular dahil olmak üzere bunun istisnaları mevcut.

Yasal boşluk sağlayan bir hüküm var.

BİR SUÇTAN CEZA ALANLAR HARİÇ

Eğer bunu yapının içine, bu anayasal dile yerleştirirseniz, o zaman hangi amaçla kullanılmak istenirse o amaca yönelik olarak kullanılır.

İnsan şunu aklında tutmalı, kölelik ekonomik bir sistemdi.

Ve köleliğin İç Savaş'ın sonunda tasfiyesi Güney'in ekonomisini felç etti.

Bu büyük bir sorundu.

Önceleri mal statüsüne sahip olan dört milyon kişi vardı ve bir zamanlar Güney ekonomisinin ayrılmaz bir parçasını oluşturuyorlardı.

Bu insanlar artık özgür.

O zaman bu insanlarla ne yapacaksınız?

Ekonomiyi nasıl tekrar inşa edeceksiniz?

13. Anayasa Değişikliği'nde bulunan boşluk anında istismar edildi.

İç Savaş sonrasında Afrikalı Amerikalılar toplu hâlde tutuklandı.

Bu, ülkemizdeki hapishanelerde yaşanan ilk patlamaydı.

Esasen yeniden köleydiniz artık.

13. Anayasa Değişikliği şöyle der, "Suçlular hariç herkes özgürdür. " Suçlu durumuna düşürülürseniz, özgür de olamazsınız.

Aylaklık veya serserilik gibi çok önemsiz suçlar yüzünden tutuklandılar.

Ve İç Savaş sonrası Güney'in ekonomisini yeniden inşa etmek için çalışmak zorundaydılar.

Bunu takiben siyahların suça yatkınlığı miti hızlıca kabul gördü.

VAHŞİ ZENCİLERİN GADDARCA SUÇLARI Eskiye dönüp o zamanlar kullanılan retoriğe bir bakın.

Zencilerin kontrolden çıktığını, beyaz kadınlara karşı şiddet tehdidi oluşturdukları söyleniyordu.

Remus amca ve diğer iyi huylu siyahi figürlerin yerini sürgün edilmesi gereken, zorba ve tehditkâr zenci şeytanlar almıştı.

BİR ULUSUN DOĞUŞU

Bir Ulusun Doğuşu son derece önemli bir kültürel etkinlikti.

Gişe rekorları kıran ilk büyük filmdi ve hem sanatsal başarısı hem de getirdiği politik yorum açısından göklere çıkarıldı.

Gösterime girdiğinde coşkulu bir tepki aldı.

TÜM ZAMANLARIN EN İYİ FİLMİ

Her yerde gösterime girdiği haberleri yer alıyordu.

KALABALIKLAR ÇOK HEYECANLI Bir Ulusun Doğuşu, birçok beyazın İç Savaş ve sonrasına dair anlatmak istediği hikâyeyi doğruluyordu.

Yenilgiyi ortadan kaldırmak ve ondan bir tür şahadet yaratmak.

Dönemin başkanı Woodrow Wilson, filmi Beyaz Saray'daki özel gösterimde izledi.

Buna "Şimşekle yazılan tarih" diyordu.

Siyahlara ait her imge aşağılık, hayvani bir imgeydi.

Yamyam gibi, hayvansı.

Afrika kökenli Amerikalı erkek imgesi.

Erkek bir zenci suçlu tarafından tecavüze uğramaktansa kendini uçurumdan atan bir kadınla ilgili meşhur bir sahne vardır.

SUÇLU

Filmde siyahların beyaz kadınlar için tehdit oluşturduğunu görürsünüz.

Sonuçta tecavüzcü zenciler inanışın ortaya çıkma sebebi beyaz politikacı ve iş adamlarının çalışacak zencilere ihtiyaç duyması gerçekliğiydi.

Bir Ulusun Doğuşu ile ilgili gözden kaçırdığımız nokta ırk olayının ABD'de nasıl ele alınacağıyla ilgili son derece doğru bir öngörüde de bulunmasıydı.

DAVA.

SUÇLU.

Bir Ulusun Doğuşu, Ku Klux Klan'ın yeniden doğuşundan neredeyse doğrudan sorumluydu.

Romantik, coşkulu ve cesur bir portre çizilmişti.

Klan'ın asla içinde haç yakılan bir töreni olmamıştı.

Fikir D. W.

Griffith'e aitti, bunun harika bir sinematik imge olduğunu düşünüyordu.

Bu esas itibarıyla hayatın sanatı taklit ettiği bir durumdu.

Bir Ulusun Doğuşu, sinemanın ilk dönemine ait olduğu için etkisi dalga dalga yayıldı.

Ku Klux Klan'ın Bir Ulusun Doğuşu ile elde ettiği muazzam popülerlik sonucu başka bir terörizm dalgası geldi.

İKİ ZENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Yeniden İnşa dönemi ve İkinci Dünya Savaşı arasında linçler oldu.

BİR ZENCİYİ ASTILAR

Binlerce Afrika kökenli Amerikalı suç işledikleri gerekçesiyle kalabalıklar tarafından öldürüldü.

New York'ta yapılan 1924 tarihli Demokrat Parti Kongresi'nde delegelerin en az 350'sinin Klan üyesi olduğu tahmin ediliyor.

Ülkenin demografik yapısı bu dönemde şekillendi.

Artık Los Angeles, Oakland, Chicago, Cleveland, Detroit, Boston ve New York'ta Afrika kökenli Amerikalılar yaşıyor.

Pek az kişi, bu Afrikalı Amerikalıların yeni ekonomik fırsatların peşinde oralara göçmediğinin farkındadır.

Onlar terörden kaçarak gittiler.

2015'te kendiliğinden Oakland, LA, Compton, Harlem ve Brownsville'e gelmedik.

Bu nesillere ait bir travma.

"KKK" harfleri bir çakı ile Houston, Texas'ta bir meşe ağacına asılan ve zincirle kırbaçlanan bu adamın göğüs ve karnına kazınmıştı.

3000 KİŞİ ZENCİYİ YAKACAK

Chicago'lu genç zenci Emmett Till, Roy Bryant'ın çekici karısına göz koymakla suçlanıyor.

ZENCİ GENÇ 'BİR KADINA ISLIK ÇALDIĞI' İÇİN ÖLDÜRÜLDÜ KAYIP ZENCİ GENÇ VURULMUŞ OLARAK NEHİRDE BULUNDU

Bu kadar açık biçimde AMERİKA'NIN EN BÜYÜK AYIBI terörizme bulaşmak kabul edilemez olunca, olay daha yasal bir hâle dönüştü.

SONSUZA KADAR IRK AYRIMI Irk ayrımı.

Jim Crow.

YURT DIŞINA SEYAHAT SİLAH EDİNMEK Afrikalı Amerikalıların daimi olarak ikinci sınıf statüye indirgenmesini sağlayan yasalar kabul edildi.

300. 000'DEN FAZLA ZENCİ ALA'DA OY KULLANAMAYACAK SADECE BEYAZ OLMAYANLAR POLİS EMRİ Tüm bunlar, Griffith'in ırkların nasıl etkin olacağına dair kehanetinin JELANI COBB PROFESÖR hayata geçtiğini gösteriyordu.

Tüm bunların merkezinde bu suç korkusu vardı.

"Beyazlar ve beyaz olmayanlar" levhasını her görüşünüzde ön kapıyı kullanamayacak olmanın yarattığı öfke ile BRYAN STEVENSON AVUKAT baş etmek zorundaydınız.

Oy vermenizin veya okula gitmenizin engellendiği her gün, onur kırıcı bir yükü taşımak zorunda kalıyordunuz.

Vatandaşlık hakları savunucuları sadece vatandaşlık değil, bir insan hakları hareketinin de zorunlu hâle geldiğini gördüler.

Artık kaçınılmaz olan için hazırlanmamız gerektiğini düşünüyorum.

Evet! O an geldiğinde karşılaştığımız durumları büyük bir ağırbaşlılık ve sağduyu ile ele alalım.

Beyaz çocuklarla beyaz olmayan çocukları bir potada birleştirmek ve bu sayede melez ve kırma yığınlardan oluşan bir insan sınıfı yaratmak istiyorlar.

Böyle bir hareket, her iki ırkı da yok eder.

Az önce öğrencilerin içeride olduğunu haber aldık.

Zenciler plajları ortak olarak kullanmaya çalışıyordu.

ABD Vatandaşlık Hakları Komisyonu'na bağlı Florida Danışma Kurulu, şehrin her an patlamaya hazır bir bombaya dönüştüğü konusunda uyarıda bulundu.

Vatandaşlık hakları savunucuları medya ve birçok politikacı tarafından suçlu olarak resmedilmeye başlandı.

Güney'de var olan ırk ayrımı yasalarına kasten karşı gelen insanlar olarak gösterildiler.

KAPALI

Yıllardır "bekle" kelimesini işitiyorum.

Her zencinin kulağına çok aşina gelen bir söz.

Bu "bekle", neredeyse her zaman "asla" anlamını taşıyor.

Çok geç gelen adalet, adalet değildir.

Vatandaşlık hakları hareketinin en parlak taktiklerinden biri suç kavramının dönüştürülmesiydi.

Tutuklanmak ilk kez asil bir anlam ifade ediyordu.

HENRY LOUIS GATES TARİH PROFESÖRÜ

Beyazlar tarafından tutuklanmak herkesin en kötü kabusuydu.

Birçok Afrikalı Amerikalı için hâlâ öyle.

Peki, ne yaptılar?

Gönüllü olarak tutuklanma merkezli bir hareket yarattılar.

Olayı tersyüz ettiler.

Bu ülkede siyah insanların verdiği çeşitli mücadelelere bakılırsa, hepsinin arkasında eksiksiz ve karmaşık insanlar olarak anlaşılma çabasının olduğu görülür.

BEN BİR İNSANIM

İnsanların bizi ilişkilendirdikleri bu ilkel suç makinesinden, korku ve tehdit imgesinden başka bir şeyiz.

Biz demokrasi için dayak yemeye hazırız ve siz onu sokakta kötüye kullanıyorsunuz.

Anlamsız farklılıkları bir kenara bırakalım ve ulusumuzu yeniden bütünleştirelim.

Vatandaşlık Hakları Yasası ve Oy Hakkı Yasası, "Nihayet kabul ediyoruz.

Kölelik, Aralık 1865'te kaldırılsa da biz bu insanların haklarını gasp ettik ve şimdi bu durumu düzelteceğiz" dedi.

İlk kez, eşit ölçüde adalet vaadi en azından bir olasılık olarak beliriyor.

Onların davası, bizim de davamız olmalı.

Ne yazık ki, vatandaşlık hakları hareketinin güç kazandığı bu dönemde, ülkedeki suç oranı da artmaya başlamıştı.

JOHN HAGAN PROFESÖR

Doğum oranının arttığı İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde suç oranı da artmaya başlamıştı.

Artık yetişkindiler.

Yani, sadece demografik değişim sonucu suç miktarında artış gerçekleşti.

ve politikacılar için vatandaşlık hakları hareketinin artan suç oranına katkıda bulunduğunu söylemek çok kolay hâle geldi.

MICHELLE ALEXANDER EĞİTİMCİ VE YAZAR

Zencilere özgürlüklerini verecek olursak, ulusça bunun bedelini artan suç oranıyla ödeyecektik.

ABD'deki hapishane nüfusu 20. Yüzyılın genelinde büyük oranda sabitti.

Yukarı veya aşağı, kayda değer bir hareket olmadı.

Ancak bu durum 1970'lerde değişti.

1970'lerde "topluca hapsetme" olarak tanımlanan dönem başladı.

Burası kanunlara tabi bir ülke.

Abraham Lincoln'un dediği gibi, **"Kimse kanunun üstünde değildir. Kimse kanunun altında da değildir. "**

Kanunları uygulayacağız, kanun ve nizam istiyorsak Amerikalılar bunu hiç unutmamalı.

Taş kırıyorum burada Ayağımda pranga Taş kırıyorum ve cezamı çekiyorum Taş kırıyorum burada Ayağımda pranga Çünkü hüküm giydim Sen sıkı tut, ben vurayım Tarihteki her an değerli ve benzersizdir.

Ancak bazıları başlangıç anları olarak öne çıkar bu anlarda on yıllara, hatta yüzyıllara şekil verecek rotalar belirlenir.

Bu, öyle bir an olabilir.

ABD HAPİSHANE NÜFUSU 1968 = 346. 830

Nixon döneminde, kanun ve nizam devrinde, suç, ırk yerine geçmeye başladı.

ANGELA DAVIS EMEKLİ PROFESÖR

Eğer "savaş" kelimesini kullanmanın uygun olacağı bir alan varsa o da suç ile savaş alanıdır.

Konuştuklarının bir kısmı suç ile savaş hakkındaydı.

JAMES KILGORE HAPİS YATMIŞ YAZAR

Ama bu aslında "köpek ıslığı politikası" dediğimiz şifreli bir konuşmaydı ve Nixon'ın savaşmak zorunda hissettiği Kara Güç, Kara Panterler, savaş karşıtı hareket, kadınlara ve eşcinsellere özgürlük gibi dönemin politik hareketlerine gönderme yapıyordu.

Federal hükümetin FBI yoluyla bir bölgeye girmesi, bu hareketlere dahil olanların eninde sonunda tutuklanacağına dair bir uyarı niteliği taşımalıdır.

Kanun ve nizam talep ediliyordu.

Ve Nixon da bu talebi kusursuz biçimde seslendiren kişi oldu.

Amerika'da yasalara saygı olmadan ilerleme olamaz.

Birçok kişi kontrolün elimizden gittiğini düşündü.

Şehirlerde ortaya çıkan kötülüklere karşı Birleşik Devletler'de topyekûn savaş vermeliyiz.

Yerelde kanunların uygulanması için federal harcamalar ikiye katlanacak.

Amerikan toplumunda var olan suç ve yozlaşma odakları için zaman daralıyor.

Suç dalgası, Amerika Birleşik Devletleri'nde geleceğin dalgası olmayacak.

"Topyekûn savaş" adını verdiğim mücadeleyi ABD'deki bir numaralı halk düşmanı olan tehlikeli uyuşturucular sorununa karşı vermeliyiz. "Uyuşturuculara karşı savaş.

" Bu sözler, uyuşturucu bağımlılığı ile bir sağlık sorunu değil, bir suç unsuru olarak mücadele etmeye karar verdiğimiz dönemin başlangıcı oldu.

Yüz binlerce insan esrar bulundurma ve benzeri küçük çaplı suçlardan dolayı hapse gönderildi.

Birleşik Devletler'de bir numaralı halk düşmanı uyuşturucu bağımlılığıdır.

Bu düşmanla savaşmak ve onu yenmek için yeni ve toplu bir saldırı başlatmak gerekiyor.

Bu kanun ve nizam talebi Güney stratejisi olarak adlandırılan bir akımla bütünleşir.

Nixon eskiden sıkı Demokratlar olan Güneyli beyazları Cumhuriyetçi saflara katmaya başlar.

OYLAR CUMHURİYETÇİLERE

Fakir ve işçi sınıfından beyazları topluca Cumhuriyetçi Partiye katılmaya ikna eder.

KHALIL G. MUHAMMAD PROFESÖR

İncelikli, ırkçı olmayan terimlerle konuşarak örtük bir ırkçı çağrı suçtan, kanun ve nizamdan veya vatandaşlık hakları hareketinin

kentlerde yarattığı kargaşadan söz ediyordu.

Ülkemizde suça, uyuşturuculara ve aşırı serbestliğe karşı toptan bir taarruz başlattık.

"Sert olun" ve "kanun ve nizam" retoriği kısmen vatandaşlık hakları hareketine karşı bir tepkiydi.

JOHN EHRLICHMAN RICHARD NIXON'IN DANIŞMANI

Nixon yönetiminden bir görevli uyuşturucuya karşı savaşta asıl amacın siyahları hapsetmek olduğunu itiraf etti.

Şöyle demişti, "1968'teki Nixon kampanyasının ve onu izleyen Nixon Beyaz Sarayı'nın iki düşmanı vardı, savaş karşıtı sol ve siyahlar.

Anlıyor musunuz?

Savaş karşıtlığını veya siyah olmayı yasa dışı ilan edemeyeceğimizi biliyorduk.

Kamuoyunun hippileri esrar, siyahları ise eroin ile özdeşleştirmesini sağlayarak ve her ikisine de suçlu muamelesi yaparak bu toplulukları parçalayabildik.

Liderlerini tutukluyor, evlerini basıyor, toplantılarını durduruyor ve akşam haberlerinde onları kötüleyebiliyorduk.

Uyuşturucular hakkında yalan söylediğimizi biliyor muyduk?

Tabii ki biliyorduk.

" ABD HAPİSHANE NÜFUSU 1970 = 357. 292

Reagan döneminin sonu On bir, on iki yaşlarındayım Her şeyin toptan değişeceğini Anlayacak kadar büyüğüm Uyuşturucuya karşı savaş ilan ettiler Teröre karşı savaş gibi Ama aslında olan şey Polisin istediğini terörize etmesiydi Çoğu siyah gençlerdi Bize zenci derlerdi Göbeğimizin üstünde yere yatırır Elleri tetikte beklerlerdi Sağ elinizi kaldırarak söylediklerimi tekrar edin.

Ben, Ronald Reagan, yemin ederim ki Ben, Ronald Reagan, yemin ederim ki tüm sadakatimle görev yapacağım Ronald Reagan'ın seçilmesi, birçok açıdan, olumsuz anlamda dönüştürücüydü.

"Uyuşturuculara karşı savaş" terimini ilk ortaya atan Başkan Richard Nixon'dı, ama söze dayalı bir savaşı gerçeğe dönüştüren Ronald Reagan oldu.

Amerikalı çocuklar için okula dönme zamanı.

Ve uyuşturucu ve alkol bağımlılığı tüm kuşakları etkilese de, özellikle geleceğimizin bağlı olduğu genç insanlara zarar veriyor.

Uyuşturuculara karşı modern savaş, 1982'de Ronald Reagan tarafından başlatıldı.

Ulusal kampanyamız için seferber olduğumuz şu günlerde uyuşturucuların milyonlarca kişiyi esir aldığını düşünüyorum.

O döneme ait kamuoyu yoklamaları bunun ABD genelinde bir sorun olmadığını gösteriyor.

Ama Reagan bu konuyu gündeme getirerek bir sorun olarak tanımlamakta kararlıydı.

Uyuşturucuya karşı savaş, bireysel mücadelelerden oluşur.

Reagan, örneğin, "Hayır deseniz yeter" kampanyasında eşini kullanmıştı.

Birçok gencimize uyuşturucuya hayır diyebilmesi için yardımcı oldu.

En büyük pay sana ait Nancy.

Bu sizin beyniniz.

Bu uyuşturucu.

Bu da uyuşturucu etkisi altındaki beyniniz.

Ben katıldım.

"Nasıl Ronald Reagan gibi birinin uyuşturuculara karşı CHARLES RANGEL KONGRE ÜYESİ açtığı savaşa katılabilirsin ki? " diyenler oldu.

Nancy Reagan'ın yanında yer aldım, zira "Hayır deseniz yeter" dedi.

O kadar yüksek sesle hayır deyin ki, herkes sesinizi duysun.

Burada genel bir eğitimden söz ediyoruz.

İnsanları hapsetmekten bahsetmiyoruz.

İnsanları eğitmekten ve önlem almaktan söz ediyoruz.

O tarihlerde ABD ekonomisinde kriz vardı.

Üzülerek söylüyorum ki, Büyük Buhran'dan bu yana en büyük ekonomik kargaşanın içindeyiz.

İnsanlara destek olmaları için tasarlanan kurumlar, eğitim sistemi, sosyal yardım, iş imkânları, sağlık hizmetleri doğrudan saldırı altındaydı.

Dengeli bir bütçeden karşılanamayan hükümet programları sizin cebinizden karşılanmalı.

Zenginler daha zengin, fakirler daha fakir oluyor diyorlar.

Amerikan iş dünyasının ve girişimci sınıfın özgürlüğünü genişletme fikri 1982 mali yılında 1,8 milyar dolar tasarruf edeceğiz.

Neiman Marcus gibi lüks mağazalar rekor satış öngörüyor.

Yoksulluk sınırının altına düşen Amerikalıların sayısı son 20 yılda en yüksek seviyesine ulaştı.

Evet, yoksulluk seviyesinde bir artış oldu, ama bu noktaya gelmemizden önceki yıllara göre daha düşük bir artış hızı var.

Hızı kesilmiş olsa da hâlâ yükseliyor.

1980'lerin ortasında uyuşturuculara karşı savaş başlatmıştık.

Derken, birdenbire, taş kokain denilen yeni bir uyuşturucu çıkageldi.

Steve Young'ın haberi, taş denilen yeni bir kokain türü hakkında.

Tehlikeli.

Ölümcül.

İnsanı öldürür.

"Uyuşturucu salgını, karşımıza dikilen bir terörist kadar tehlikeli.

" Bu sözler bugün Amerika'daki uyuşturucu bağımlılığının ele alındığı meclis ve senato komitelerinde sarf edildi.

Çok ufak dozlarda ve nispeten ucuz pazarlanabilen bu uyuşturucu, başta Afrikalı Amerikalılar olmak üzere, birçok topluluğu ele geçirecekti.

Taş, daha ziyade şehir içi bir sorunken kokain, banliyölerde yaygındı.

Taş da denilen, tüttürülebilen kokain, kontrolden çıkmış bir yangına benziyor.

Kongre, rekor sürede, taş kokain için toz kokaine göre çok daha ağır olan zorunlu cezalar getirdi.

28 gram taş kokain için hapis yatma süresi 2,8 kilo toz kokain ile aynıydı.

Polis taş kokain satıcılarına göz açtırmıyor.

DAVID DINKINS NEW YORK'UN 106. BELEDİYE BAŞKANI

Genellikle siyah veya Latin kökenli olan bu kişiler, taş kokain bulundurmaktan uzun hapis cezaları alıyordu.

Üzerinde taş kokain bulunan bir siyahsan, hayatının geri kalanını hapiste geçirirsin.

SHAKA SENGHOR HAPİS YATMIŞ AKTİVİST

Eğer beyazsan hafif bir cezayla kurtulursun.

Kokain daha sofistikeydi.

Tozdan ibaretti.

Uyuşturucu yasasının uygulanmasıyla ilgili harcamalarımız gelecek seneye kadar 1981 seviyesine göre üç kattan fazla artacak.

Birdenbire siyah halkın üzerinden bir tırpan geçiverdi.

PAT NOLAN HAPİS YATMIŞ AKTİVİST

İnsanlar ailelerinden kopartılarak büyük yığınlar hâlinde, uzun süreler için hapishanelerimize konmaya başladı.

Ceza ve infaz kurumları için milyonlarca dolar ayrılacak.

Reagan yönetiminde yaşanan bu tür dengesizlikler hızla topluca hapsedilme döneminin kapılarını açtı.

Reagan'ın nihai olarak yaptığı, ekonomik eşitsizlik sorununu, Amerikan şehirlerindeki yoğun ırk ayrımını ve uyuşturucu bağımlılığı problemini bir arada ele alıp tümünü uyuşturuculara karşı savaş başlığı altında suçlulaştırmaktı.

Taş ve toz kokaine kesinlikle aynı muameleyi yapmalıydık.

Siyah toplum üzerinde büyük bir yük oluşturmasının yanı sıra temel adalet duygusunu da sarstı.

Taş kokain 80'lerde ortaya çıktığında birçok belediye reisi tehdit hissetti ve üzerine gitmek istedi.

Rangel daha ağır cezalar verilmesi için bastıranlardan biriydi.

O zaman için iyi bir fikir gibi görünmüş olabilir, ama etkili olamadığı kesin.

Daha sonra, yıllar içinde, tarih yeniden yazılmaya çalışıldı ve kötü beyaz adamların sebep olduğu ırksal bir eşitsizlik gibi gösterildi.

Ama bu doğru değil.

Birçok açıdan, uyuşturucuya karşı savaş, beyaz olmayan topluluklara, siyah topluluklara, Latin kökenli topluluklara karşı verilen bir savaştı.

Richard Nixon tarafından politik stratejisinin parçası olarak başlatılan retoriğe dayalı savaş, Ronald Reagan tarafından beyaz olmayan yoksul topluluklarca neredeyse bir soykırım gibi hissedilen gerçek bir savaşa dönüştürüldü.

Nixon'ın Güney stratejisi vatandaşlık hakları hareketinden hemen sonra uygulamaya konmuştu.

Seçimi kolayca kazanmak için suç korkusundan, kanun ve nizamdan dem vuruyordu.

Reagan, zenginlere vergi indirimi ve tüm taş kullanıcılarını hapse atma sözü verdi.

Her ikisi de beyaz olmayan toplulukları mahvetti, ama Güneyli oyları alma konusunda etkiliydi.

Irkı merkeze almadan Amerikan politik kültürünü anlamak mümkün değildir.

1981 yılında, Reagan başkan olmadan hemen önce, kampanya stratejisti Lee Atwater Güney stratejisini anlatırken kayda alınmıştı.

Diğer bir deyişle, yola çıkarken Bu söylediklerimi duymamış olun 1954 yılında zenci, zenci, zenci diyerek işe başlarsınız.

1968'te artık zenci diyemezsiniz.

Size zarar verir.

Ters teper.

Siz de "zorunlu taşıma", "eyalet hakları" ve benzeri şeyler söylersiniz.

O kadar soyut hâle getirirsiniz ki vergi indirimden bahsetmeye başlarsınız.

Bu konuştuklarınız ekonomik konulardır.

Ve onların yan ürünü ise siyahların beyazlardan daha fazla zarar görmesidir.

ABD HAPİSHANE NÜFUSU 1980 = 513. 900

Benim suçlu olduğumu iddia ediyorlar Hayret ediyorum Bazı insanlar nasıl bilemiyor Düşmanları onların dostu Ve koruyucusu olabilirdi Ben bir holigan değilim Partide eğlenirim Beni gördükleri anda korkarlar Tam ibretliğim Bir halk düşmanı Kullanılmışım, kötüye kullanılmışım Öfkelenmeyi reddediyorum Yine de haberlerde Yutturmacaya inanmayın Sakın ona kanmayın

ÇILGIN GENÇLER TECAVÜZDEN TUTUKLANDI YEDİSİ KURT SÜRÜSÜ'NDEN KURT SÜRÜSÜ

Uyuşturucuya karşı savaş, Cops gibi dizilerle popüler kültürümüzün parçası oldu.

Gece yerel haberlere baktığınızda elleri kelepçeli siyah erkeklerin ekranda resmigeçit yaptığını görürsünüz.

Siyah erkekler ve genel olarak siyah insanlar haberlerde yoğun biçimde suçlu olarak resmediliyor.

Yani, gerçekte olduğundan daha fazla suçlu olarak gösteriliyorlar.

Oysa FBI istatistiklerine bakıldığında durum öyle değil.

Ben çoğu siyah ve kahverengi tenli olan insanları kafese kapatılmış hayvanlar gibi gösteren klişelerle dolu medyanın gücüne inananlardanım.

BAZ DREISINGER EĞİTMEN VE YAZAR

Bunları seyreden biri televizyonu kapadığında "İyi ki cezaevleri var.

Yoksa bu çılgın tipler mahallemde dolaşacaklardı" diye düşünür.

İnsanların korku duyacağı bir bağlam yaratmak.

CORY GREENE AKTİVİST

İnsanları korkutursanız, başkalarını çöp kutusuna atmayı her zaman haklı gösterebilirsiniz.

Para çantanızı veya cüzdanınızı aşırmak için bekleyen bir çocuğa rastlayabilirsiniz.

Ülkedeki tüm medya organları benim insan olmadığımı düşünüyor.

Sanki kendi adımmış gibi "azılı avcı" kelimesini duymaya başladım.

- Azılı avcı.

- Yırtıcı hayvan.

- Azılı avcı.

- Azılı avcılar.

Bu kuşağı tanımlamak için kullandıkları kelime buydu ve çok etkiliydi.

Uzmanlar onlara süper avcılar diyor.

Onlar artık sadece çocuk çeteleri değil.

Bu tür çocuklara genellikle azılı avcılar deniyor.

Vicdan ve empati sahibi değiller.

Babasız, tanrısız ve işsiz olarak büyüyen bir grup çocuk.

Beni rahatsız eden, siyahların da büyük ölçüde bu yemi yutmuş olmaları.

Kontrol altında tutulması gereken hayvanlar, vahşiler.

KOCH ONLARA 'CANAVAR' DİYOR

Büyükanneleri, "Ama o iyi bir çocuk.

Kötü bir şey yapmadı" dediğinde sakın inanmayın.

Birçok siyah topluluk, çocuklarını suçlu duruma düşüren politikaları desteklemeye başladı.

DEBORAH SMALL AVUKAT

Geçen gece, saldırı yüzünden suçlanan sekiz genç tecavüz ve cinayete teşebbüsten hakim karşısına çıkarıldı.

Central Park koşucu davasında beş suçsuz genç hapse atıldı, çünkü bu "hayvanların" kapatılmasını isteyen kamuoyu baskısı çok güçlüydü.

PARK SERSERİLERİ BUNA 'YAĞMA' DİYOR

Emin olabilirsiniz ki bu kıza vahşice tecavüz eden insanlardan nefret ediyorum.

Donald Trump onlara ölüm cezası verilmesini istiyordu.

Baskı oluşturmak için tam sayfa ilan yayınladı.

Dördü 18 yaş altında olan bu çocuklar, DNA verileri hepsinin suçsuz olduğunu kanıtlayana kadar altı ile on bir yıl arasında yetişkin cezaevlerinde yattılar.

Suçu onlarla özdeşleştiriyoruz.

Onları böyle tanıtıyoruz.

"Tecavüzcü.

Katil.

Hırsız.

Cinsel suçlu.

Soyguncu.

Çete reisi. "

Bu gözle bakıldığında onların suçlu olduğunu ve hapse girmeleri gerektiğini kabul etmek de çok kolay oluyor.

Nesnel gerçek şu ki, hiçbir beyaz aslında Amerika'da siyah olmanın zorluğunu anlamıyor.

Bir halkı bilinçli olarak yıllar boyunca, siyah erkekler başta olmak üzere genelde tüm siyah insanların suçlu olduğuna inanmaları için eğitmiş oluyorsunuz.

Açıkça ifade edeyim.

Sadece beyazlar buna inanıyor demiyorum.

Siyahlar da buna inanıyor ve kendimizden korkuyoruz.

Askeri olarak zayıf olduğumuz, suçlulara kurbanlardan çok özen gösterdiğimiz günlere geri mi dönelim?

Bu riski alamayız.

Salı günü oyunuza talibim.

Sizden yana olan bir lider.

Başkan adayınız Michael Dukakis.

Başkanlık kampanyasının ortasında Willie Horton adında bir kişi hakkında bir duyuru yayınlandı.

Bush ve Dukakis'in suça yaklaşımları.

Dukakis, ölüm cezasına karşı çıkmakla kalmadı, birinci derece katillere hafta sonları hapishaneden çıkma izni de verdi.

Willie Horton onlardan biriydi.

Bu, tüm başkanlık kampanyasının odak noktası hâline geldi.

Horton kaçtı, genç bir çifti kaçırdı, adamı bıçakladı ve kız arkadaşına defalarca tecavüz etti.

Hafta sonu hapishaneden çıkış izinleri.

Dukakis'in suça yaklaşımı.

Dukakis programı korudu, iptaline yönelik bir teklifi veto etti ve katillerin hafta sonları salıverilmesini desteklemiş oldu.

Aynı Dukakis, kampanya Willie Horton'a odaklanmadan önce Bush karşısında çift haneli avantaja sahipti, ancak sonrasında Bush, Dukakis'i geçti ve seçimleri kazandı.

Hangi başkan adayına suça karşı dik durma konusunda güvenebilirsiniz?

George Bush.

Bush, öyle yaptığını söylemeden, suçlu siyah adamlar korkusu yaratarak seçimleri kazandı.

Bu, ırklar arasında büyük ayrılık yaratan bir andı.

Bu kampanyada Afrikalı Amerikalılar bilerek suçlu olarak tasvir edildi.

Kimse beni tersine inandıramaz.

Liberaller, önemsemez bir ifadeyle ona Willie Horton diyorlar.

Orijinal makale Reader's Digest'ta yer aldı.

William Horton, fotoğrafsız.

Demokratlar siyah olduğunu bilmenizi istiyordu.

Teşekkürler, Grover.

VAN JONES AKTİVİST VE YAZAR

Konu ismi değildi sansasyon yaratan onun imajıydı.

Bir katil ve tecavüzcüyü eleştirmenin zalimce olduğunu söyleyen liberaller, bu tartışmada tüm inanılırlıklarını kaybediyorlar.

Bu kesin.

Ve insanlar, "Suç hakkında söyleyeceklerinizi duymak istemiyoruz," diyor.

Kim ne diyor veya yapıyor olursa olsun, o ilanla neyi amaçladıklarını gayet iyi biliyorlardı.

Adamı bıçaklamak ve kız arkadaşına tecavüz etmek.

Bu durum çok temel bir Amerikan korkusunu ortaya çıkardı, zira Willie Horton kölelik sonrası zamandan bu yana beyazların hayal gücünün ana ögesi olan siyah tecavüzcünün ta kendisiydi.

Ortada tecavüzden hüküm giymiş siyah bir erkek vardı SUÇLU.

"Beyaz nüfusun kurtarıcısı ve koruyucusu olacağım.

" Bu ülkede ırklar arası tecavüzün tarihine bakıldığında, beyaz erkeklerin siyah kadınlara tecavüzünün, tersine göre çok daha yaygın olduğu gerçeğine aldırmadan söylenmiş bir söz.

ON İKİ YILLIK ESARET STEVE MCQUEEN Patsey.

KAÇIRMA – BIÇAKLAMA – TECAVÜZ

1915'te, Bir Ulusun Doğuşu'nda bu kadar büyük sanatsal fayda sağlayan bu fikir aynı yüzyılın sonunda hâlâ politik kazanç getiriyordu.

Ülkemizde oy verenlerin korku ve endişe duygularına hitap etmenin yolu siyah cesetlerden geçiyor.

ABD HAPİSHANE NÜFUSU 1985 = 759. 100

Küçük Kadeija'nın babası hapiste Patlatmak ister kilidi Ama hapishane Özel bir depo gibi Kız rüyasında görür Onun salıvereceği günü Kız polisten nefret eder Ama onu kucaklayıp öpen ninesi Onu çok sever Babası siyasi tutuklu Özgür Fred Hükümetin vurup öldürdüğü Bir Panter'in oğlu Düşman hattının ardında Zenciler hücre arkadaşları Gençlerin çoğu Kaçamaz hapse girme kaderinden Devasa kamplar Oyun planını ilerletecek Bizi adamın ellerine teslim edecek Kilit altında Onlar yeni bir Demokrat kuşağından, Bill Clinton ve Al Gore.

Eski partililerden farklı düşünüyorlar.

Ölüm cezasını destekleyerek suçlulara güçlü bir mesaj verdiler.

Demokratların 1988'de veya benzer şekilde 1984 ve 1980'de nasıl yenilgiye uğradığına bakılırsa, Demokratlar arasında daha merkeziyetçi bir pozisyon alınması gerektiği hissinin uyandığı görülür.

Bir politikacının aday olması ve suça karşı yumuşaklık göstermesi imkânsız hâle gelmişti.

Bahsettiği yasa tasarısından yana değildim.

Suçlulara karşı yeterince sert değildi.

Herkesin suça karşı sert olma konusunda rekabet içine girdiği bir ortamda herkes hızla aynı konuma itilecektir.

Daha fazlası yapılmadığı sürece politik bir avantaj sağlamayacaktır.

Sokaklarda daha fazla polise ihtiyacımız var.

Sokaklardaki polis sayısını artıracak bir yasa tasarısı, çoğunluğunu Cumhuriyetçilerin oluşturduğu senatörlerin Senato'yu tıkamasıyla engellendi.

Argüman hep "Yumuşak liberaller sizi koruyamaz. Sert muhafazakarlar korur" oldu.

Bu savaşı her seferinde kazandık.

80'lerin sonuna, 90'ların başına doğru ise Bill Clinton gibi kişiler bizimle bu konuda boy ölçüşmeleri gerektiğini anlamaya başladılar.

ABD Başkanlığı görevimi sadakatle yerine getireceğim.

Bill Clinton, esasen hâlâ Reagan'a ait olan bu ülkeyi bir Demokrat olarak nasıl yönetebileceğini anlamaya çalışıyordu.

Şiddetli suçlar ve yarattıkları korku toplumumuzu felç ediyor.

O sırada bazı yüksek profilli, korkunç suçlar işlenir.

Bölge sakinleri 12 yaşındaki Polly Klaas'ı elbirliğiyle arıyor.

Şu anda cesedini bulma çabaları sürüyor.

Yatak odasından kaçırılan ve daha sonra öldürülen Polly Klaas, California'nın "üç cezada işin biter" yasasına yol açtı.

Üçüncü kez bir şiddet suçu işlersen, hapse atılırsın, hem de temelli.

Üç cezada işin biter.

Bir kişi üçüncü kez hüküm giyerse, o kişi hayatının geri kalanını hapiste geçirmek zorunda kalır.

Mahkemeyi bekleyen üç kez ceza almış pek çok sanık var.

Los Angeles Şerif Departmanı yeni gelen üç kez ceza almış mahkûmlara yer açmak için her ay hafif suçlardan yatan 4200 mahkûmu serbest bırakmak zorunda.

Bu, zorunlu asgari ceza başta olmak üzere oluşturduğumuz diğer politikalar ile uyumlu.

"Zorunlu cezalandırma.

" Hakimlerin bir suça eşlik eden koşulları göz önüne almalarına artık izin verilmeyecek dedik.

Zorunlu bir ceza uygulayacağız.

Bu hakimler için zor bir durumdu.

NICK TURNER VERA ADALET ENSTİTÜSÜ

Günlük olarak adalet dağıtmaya çalışırken bunu yapamaz hâle geldiler.

Birçok California topluluğunda tüm hukuk davaları ceza davalarının iş yüküyle baş edebilmek için ertelendi.

Takdir hakkını, muhtemelen mahkemelerin en tarafsız parçası olan hakimlerden alıp savcılara verdik.

KEN THOMPSON BÖLGE SAVCISI

ABD genelinde, seçilen savcıların %95'i beyazlardan oluşuyor.

Ciddi suçlar işlemiş mahkumlar, cezalarının en az %85'ini çekecek.

Mahkûmların cezalarının %85'ini çekmelerini sağlayan Gerçek Cezalandırma yasasını çıkarttık.

Gerçek Cezalandırma.

Belli bir süre için hapis cezası almışsınızdır.

Kamuoyu, bu cezayı tamı tamına çektiğinizden emin olmak ister.

Şartlı tahliyeyi ortadan kaldırdık.

DAVID KEENE AMERİKAN MUHAFAZAKAR BİRLİĞİ

Federal sistemde, 20 veya 30 sene ceza aldığınızda, bunun karşılığı budur.

İnsanlar artık kamu güvenliği için bir tehdit oluşturmuyorlarsa, cezaevlerinden çıkabilmeleri için şartlı tahliye sistemi vardı.

Sharanda son 16 yılını hapiste geçirdi ve orada ölecek, zira şartlı tahliyesiz ömür boyu hapis cezası almıştı.

Tek suçu neydi?

Kokain taşımak.

"Tek suçu" derken gerçekten tek suçunu kastediyorum.

Daha önce tutuklanmamıştı.

Hem de hiç.

Hakim, Sharanda'ya ömür boyu ceza vermek zorunda kalmıştı.

Daha uzun cezalar, üç cezada işin biter, idam cezası gerektiren yaklaşık 60 yeni suç Bunun üzerine Kongre, 1994 yılında yasaların hapis yoluyla uygulanmasına yönelik önlemlerle dolu 30 milyar dolarlık bir federal suç yasa tasarısı önerir.

Topluluklarımızı daha da güvenli hâle getirmek için en son teknoloji ve taktikleri içeren 21.

Yüzyıla yönelik bir suç yasa tasarısı öneriyorum.

O torba yasa taslağı hapishane sisteminin dev boyutlara ulaşmasından sorumluydu.

Dahası, kanun kuvvetlerine, bugün kötü muamele olarak gördüğümüz pek çok şeyi yapmaları için para veriliyor ve teşvikte bulunuluyordu.

100. 000 caniyi sokaklardan uzak tutacak hapishaneler yapmakta kullanılacak.

Uyuşturucu suçlarına karışmış azami sayıda kişiyi hapsedecek hapishaneler inşa edilmesi için eyalet fonlarını artırmakla kalmıyor, aynı zamanda 100. 000 polis memurunu sokağa çıkarıyordu.

Suç, bizi bölmek için bolca kullanılmış ateşli bir siyasi mesele olmuştur.

CRAIG DEROCHE HAPİS YATMIŞ AKTİVİST

Başkan Clinton'ın 1994'te yaptığı şey seleflerinin yaptıklarından daha zararlı, çünkü bugün gördüğümüz altyapıyı inşa etti, SWAT ekiplerine sahip küçük kırsal polis karakollarına varıncaya kadar tüm kademeler askerileşti.

Ve yine her seviyede tutuklanan insan sayısında böylesi artışlar ve hapishane nüfusunda böyle bir patlama görüyoruz.

CORY BOOKER ABD SENATÖRÜ

Özgürlük iddiasında olan bir ülkeyiz, yine de en kırılgan vatandaşlarımızı içine alıp öğüten topluca hapsetme uygulamamız ve çok yüksek bir tutuklu nüfusumuz var ve sistem, beyaz olmayanlara karşı büyük ölçüde önyargılı.

ABD HAPİSHANE NÜFUSU 1990 = 1. 179. 200

Ama bu konuda bir şeyler söylemek istiyorum.

Çünkü durumu kötüleştiren bir kanun tasarısı imzaladım.

Bunu itiraf etmek istiyorum.

Şimdi bir hata olduğunu itiraf ettiği 1994 tarihli kanun tasarısı Daha uzun cezalar vardı.

Bu kişilerin çoğu eyalet kanunları uyarınca hapiste, ama federal hukuk bir eğilim belirledi.

Ve bu abartıldı.

Bu konuda yanlış yaptık.

Başkan Clinton'ın, işlerin onun ve hepimizin umduğundan farklı şekilde geliştiğini kabul etmesi önemlidir bence.

Yöntemlerindeki hatayı fark ettiği için mutluyum.

Bence o zamanlar da bunun iyi bir politika olmadığını biliyordu.

O zamanlar artan suç oranı konusunda feryatlar yükseliyordu.

DEMOKRAT PARTİ BAŞKANLIK TARTIŞMASI

Tüm topluluklardan insanlar bu konuda bir şeyler yapılmasını istiyordu.

Eşim geçen yaz NAACP'de bunun bazı sorunları çözerken başka sorunlar ortaya çıkardığını söyledi, buna katılıyorum.

Özür dilediğini görmek güzel, ama sorumluluk alıp hesap vermesi gerekir, Hillary'nin de, çünkü bunu desteklemişti, yakın zamana dek de destekliyordu.

Bill Clinton bir grup Siyahların Yaşamları Değerlidir protestocusuyla yüzleşti.

Siyahların hapsedilmesinde artışa yol açtığını söyledikleri 1994 suç yasasını protesto ediyorlardı.

On üç yaşında çocuklara taş kokain verip onları diğer Afrikalı Amerikalı çocukları öldürsünler diye sokağa salan gangsterleri nasıl tanımlarsınız bilmem.

Belki iyi vatandaşlar olduklarını düşünüyordunuz.

O aynı fikirde değildi.

Değildi! Değerli bulduğunuz hayatları öldüren insanları savunuyorsunuz.

Doğruyu söyleyin.

Burada gücün gerçekliğini göz ardı edemeyiz.

Bill Clinton'ın öne sürdüğü politikalar, zorunlu asgari hapis cezası, üç ceza kuralı Bunlar siyasi gücün kullanımına örnekti.

Bugün hapiste olmayacak milyonlarca kişinin hapse girmesine neden oldular.

Ailelerin dağılmasına neden oldular.

Çocukları ebeveynsiz bıraktılar.

Olan bu.

2001 AFRİKALI AMERİKALI TUTUKLU NÜFUSU 878. 400

Neden?

"Bill Clinton neden bu kadar güçlü?

" diye sormamalıyız.

Sormamız gereken şu, "Siyah toplum kendini korumakta neden bu kadar güçsüz?

" 60'lı ve 70'li yıllarda kaç şehit verdiğimizi unutmayalım.

Kaç liderimizin ülkeyi terk etmek zorunda kaldığını veya hapse girdiğini de.

Bütün bir lider kuşağını ortadan kaldırdınız.

Onları ülkeden sürdünüz, hapse attınız, mezara soktunuz.

Sonra bu yıldırım harekatına başardınız ve biz kendimizi koruyamadık.

Amerika'da beyaz liderlerin hikâyelerini anlatırken FBI'dan söz etmeyebilirsiniz.

Siyah liderlerin bir tanesinin bile hikâyesini, siyah muhalifleri silah hâline getiren ceza muhakemesi sisteminin bütün ağırlığını hissetmeden anlatamazsınız.

Her gün ölüm tehdidi altında yaşamaktan bıktım.

Şehitlik kompleksim yok.

Bu akşam binada bulunan herkes kadar uzun yaşamak istiyorum.

Dr. King'in herkesin baş tacı ettiği sevilen bir kişilik olmadığı unutuluyor.

Federal Soruşturma Bürosu'nun başındaki kişi tarafından Amerika'daki en tehlikeli kişilerden biri olarak kabul ediliyordu.

Dr. King'in sokaktaki genç kardeşlerle alakası olmadığını söylemeyin.

Onlar polisle uğraşıyorlar.

O da en üstteki polisle uğraştı.

Buraya zorla getirildik.

Buraya vatandaş olmak üzere getirilmedik.

Buraya uzun uzadıya övdükleri anayasal lütufların keyfini çıkarmak üzere getirilmedik.

Malcolm'un yakın çevresine polisler sızmıştı.

Maiyetinde sıradan insanlar kadar sivil polisler de vardı.

Siyah muhaliflerden o kadar korkuluyordu.

FBI Müdürü J. Edgar Hoover Kara Panterler'in ülke için en büyük iç tehdidi oluşturduğunu belirtti.

J. Edgar Hoover, Panterler'in o dönemin Amerikan demokrasisi için en büyük tehdit olduğunu söylemişti.

Panterler hiçbir zaman o boyutta olmadılar.

Aklı başında hiç kimse Kara Panterler'in dünya tarihindeki en büyük askeri gücü alaşağı edeceğine inanıyor olamaz.

Bütün hareket hükümet tarafından suçlu gösterildi ve sistematik bir şekilde yok edildi.

Fred Hampton gibi birini kaybetmenin ne demek olduğunu anlaşılmadı.

Fred Hampton 21 yaşındayken bir şekilde siyahları, beyazları, Porto Rikoluları ve Amerikan yerlilerini bir araya getirmeyi başarmıştı.

Bundan sonra, ben hapse girdikten sonra, herkes hapse girdikten sonra, devrimciler hapsedilebilse bile devrimin hapsedilemeyeceğini söyleyeceğiz.

Ortadan kalkması gerekiyordu.

Polis bugün Kara Panterler'in Illinois'deki liderini Chicago'da öldürdü.

Panter Lideri Fred Hampton ve Illinois'den bir başka lider öldürüldü.

'POLİS İÇERİ DALIP ATEŞ ETMEYE BAŞLADI' Sabahın 4. 30'unda yatağında uyuyan başkanımızın beyninin dağıtıldığı yer burası.

Resmen bütün evi havaya uçurdular.

Hamile eşi yatakta yanında yatıyordu.

İnsanları birleştirebilen bir liderden bu kadar korkuyorlardı.

Bu sistemlere bu şekilde başkaldırmış halkların tarihlerini biliyoruz.

Sistemin onları öldürdüğünü, katlettiğini, sürgüne gönderdiğini, dışladığını veya itibarsızlaştırdığını biliyoruz.

Assata Shakur, Siyahlara Özgürlük Ordusu'nun önemli bir lideriydi.

J. Edgar Hoover tarafından verilen emir bu ülkedeki her siyah, ilerici Üçüncü Dünya hareketini yok etmek üzerineydi.

Onu hapse attılar ve dostları "Onu hapiste bırakmayacağız" dedi.

Bunu söyleyen beyaz yandaşları vardı ve onu hapisten çıkarıp Küba'ya götürdüler.

Şimdi Küba'da.

KAÇAK KATİLİN KÜBA'DA OLDUĞU BİLDİRİLDİ

Sonraki beş yıl içinde yaklaşık 300 hapishane planlanma aşamasında.

Bu hükümet daha fazla insanı hapse atmaya niyetli.

Assata Shakur suçlu gibi gösterildi.

EMNİYET TEŞKİLATI NEW YORK ŞEHRİ Onu tehlikeli bir suçlu olarak göstermek için medya kullanıldı.

Ve elbette, benim durumumda, FBI tarafından silahlı ve tehlikeli olarak gösterildim.

FBI TARAFINDAN ARANIYOR ANGELA YVONNE DAVIS FBI siyah militan Angela Davis'i En Çok Aranan On Kaçak listesine koydu.

Angela Davis'le birlikte siyah entelektüel güç Konuşmamız, ele almamız gereken şey tüm bu suç meselesi.

Bu toplumda suçlu olmak ne demek?

Bunun kırılması gerekliydi.

Benim zamanımda Ronald Reagan Kaliforniya valisi, Richard Nixon da ABD başkanıydı.

Bütün devlet aygıtı bana karşıydı ve sırf ibret olsun diye beni ölüme göndermek istiyorlardı.

FBI'ın Angela Davis'in tutuklanması sırasındaki eylemleri yine dikkat çekici bir hikâyedir.

Sistem onu mahkemeye çıkarmayı denedi, kardeşimiz "Hayır, biz sizi mahkemeye çıkaracağız" dedi.

Kocaman Afro'suyla içeri girdi, saçını düzleştirmemişti.

Uzun bir hapis cezasıyla karşı karşıyaydı.

Çoğu kişi saçını fönler.

Beyaz eldivenler giyer, İsa'ya dua ederler.

O böyle geldi.

Savcılığın canına okudu ve oradan özgür olarak çıktı.

Ama soru şu, oraya nasıl varılacak?

Karşı koyarak mı?

Şiddetle mi?

- Bunu mu sordunuz?

- Evet.

Ben Birmingham, Alabama'da büyüdüm.

Dört genç kız Onlar Bir tanesi kapı komşumdu.

Bir diğerinin kardeşiyle çok iyi arkadaştım.

Kız kardeşim hepsiyle arkadaştı.

Annem onlardan birinin öğretmeniydi.

Hepsi öldüler.

Peki ne buldular?

Her yana dağılmış organlar ve kafalar buldular.

Çok küçük yaştan beri sokakta patlayan bombaların sesini hatırlıyorum.

Evimizin sarsıldığını.

Babamın sürekli silah taşımak zorunda kaldığını.

Çünkü her an saldırıya uğrayabilirdik.

O yüzden biri bana şiddet hakkında bir şey sorunca Kulaklarıma inanamıyorum.

Çünkü bu, soruyu soran kişinin Afrika kıyılarından kaçırılan ilk siyahtan bu yana bu ülkede siyahların neler çektiğinden hiç haberi olmadığı anlamına geliyor.

Bütün bir lider kuşağını ortadan kaldırıp insanları ülkeden sürdüğünüzde, öldürdüğünüzde, hapse atığınızda, Bill Clinton'a veya herhangi başka birine karşı kırılgan olursunuz.

Size istediklerini yaparlar.

ABD HAPİSHANE NÜFUSU ABD HAPİSHANE NÜFUSU 2014 = 2. 306. 200

Bir adam var, dolaşır İsimler alır Babamın ismini aldı Bu benim yüreğim dağladı Bir adam var, dolaşır İsimler alır Dolaşır Dolaşır Silahlı bir mahalle nöbeti lideri Martin'in Orlando yakınlarında korunan bir mahalleye girdiğini gördü.

On yedi yaşındaki bu çocuğu şüpheli buldu.

Elini beline sokmuş.

Ve siyah bir erkek.

Bu şerefsizler hep yırtıyorlar.

- Onu takip ediyor musun?

- Evet.

Bunu yapmanı istemiyoruz.

"İmdat" diye mi bağırıyor?

- Evet.

- Pekâlâ, senin Bu gece Sanford'daki çatışmada bir ölü var.

Polis, silahı ve ateş edeni buldu, ama onu tutuklamadılar.

Silahlı George Zimmerman, amiri aksini söylediği hâlde, tırnak içinde şüpheli bir çocuğu takip etti.

Kavga ederken yere düştüler ve George Zimmerman, Trayvon Martin'e ateş ederek onu öldürdü.

Polis, Zimmerman'ı tutuklayamadı, çünkü Meşru Müdafaa adlı bu Florida kanununa göre kendinizi tehdit altında hissettiğinizde adam öldürebilirsiniz.

Oysa Martin'i elinde silahla mahallede takip eden Zimmerman'dı.

Bay Zimmerman kendini savunmak için silahını ateşlemek zorunda kalmış.

Cinayetten sonra tutuklanmadığı gibi, mahkemede meşru müdafaa iddiasında bulundu ve ceza almadı.

Jüri olarak George Zimmerman'ı suçsuz buluyoruz.

Florida'da yürürlüğe giren bu yasa Trayvon Martin trajedisinde önemli bir rol oynamıştı ve bugün gördüğümüz hareketi ateşleyen de bu oldu.

ADALET İÇİN MÜCADELE ET

Trayvon Martin'in ölümünden sonra Florida'daki bu kanun mercek altına alındı.

Florida'da ve ülke çapında nasıl yürürlüğe girmişti?

ALEC AMERİKAN YASAMA DEĞİŞİM KONSEYİ ALEC,

Tüm parmaklar ALEC'i işaret ediyordu. otla kafayı bulup babasının Saab'ını hurdaya çeviren liseli bir hokey oyuncusunun adına benziyor.

Ama aslında çok daha beteri.

ALEC, siyasi bir lobi grubu.

JONATHAN PROTESTOCU - Kanunları yazıp - Kanunları yazıp - Cumhuriyetçilere veriyorlar.

- Cumhuriyetçilere veriyorlar.

- Meşru Müdafaa kanunu

- Meşru Müdafaa kanunu - ALEC tarafından yazıldı.

- ALEC tarafından yazıldı.

ALEC özel bir kulüp, üyeleri de politikacılar ve şirketler.

Ama asıl soru şu, politikacılar ve şirketler aynı kulüpte olmalı mı?

ALEC çatısı altındaki şirketler çoğu Cumhuriyetçi olan siyasi mevkidaşlarına kanunlar **öneriyorlar.**

AMERİKAN KEFALET KOALİSYONU ALEC vasıtasıyla şirketler kanunlarımızda söz sahibi oluyor.

SENATO YASA TASARISI NO XXX ALEC

toplantılarında şirket lobicileri gizli oylamada kanun koyucularla eşit haklarla oy kullanıyor ve sonra kanun koyucular bu tasarıları eyaletlerimizde uygulamaya koyuyorlar.

ALEC her yerde.

Kabaca dört yasa koyucudan biri buna üye.

Bugün ALEC'le birlikte olmaktan gurur duyuyorum.

Sebebini anlamak zor değil.

ALEC onların işini çok kolaylaştırıyor.

Örnek teşkil eden Elektrik Özgürlüğü yasa tasarıları bir noktada şöyle diyor, "Bu nedenle, adı geçen eyalet, yenilenebilir enerji zorunluluğunu feshetmiştir.

" Eyaletinizin adını hatırlayıp heceleyebildiğiniz sürece yasaları yürürlüğe sokabiliyorsunuz.

Yasa koyucunun ALEC antetini silmeyi unuttuğu ALEC yasaları çıkarttığını bile gördük.

ALEC antetini silmeyi unutmak, ALEC'in ve ALEC şirketlerinin o yasalardaki rolünü saklamamak demektir.

Merak ediyorum.

Yasamanın ALEC'le bağlantısı var mı?

EYALET TEMSİLCİSİ STEVE GOTTWALT

Neden bu tip şeyler sorulduğunu anlayamadım.

Bu benim yasa tasarım.

ALEC'in değil.

Sormamın sebebi daha önce dağıttığınız belgelerde üst tarafta "Gottwalt" ve "Sağlık Hizmeti Sözleşmesi" yazıyor.

Sayfanın tam ortasında da bir logo var.

ALEC'in web sitesine baktım, aynı fontta, aynı boyutta aynı logoyu gördüm.

Resmen kelimesi kelimesine.

ALEC'in kırk küsur yıldır var olduğunu bilmek şaşırtıcı.

Bunun nasıl başladığını görmek daha da şaşırtıcı.

ALEC kanun koyucularla şirketler ve iş camiasındaki liderler arasında benzersiz bir ortaklık kurmuş.

Şirketler on yıllardır ALEC vasıtasıyla kanunları etkiliyor.

Herkesin oy kullanmasını istiyorlar.

PAUL WEYRICH ALEC KURUCU ORTAĞI 1980 Ben herkesin oy kullanmasını istemiyorum.

Oy veren nüfus azaldıkça, seçimlerdeki nüfuzumuz ciddi şekilde artıyor.

Hemen her ALEC yasa tasarısı, onu fonlayan şirketlerden birine fayda sağlıyor.

ALEC üyesi Wal-Mart, sözde Meşru Müdafaa kanunu kabul edildiğinde uzun süredir ALEC üyesiydi.

Bu kanun, silah satışlarının patladığı bir atmosfer yarattı.

Wal-Mart ABD'de uzun namlulu silahların en büyük satıcısı.

Dünyadaki en büyük mermi perakendecisi.

Yani, Wal-Mart'ın ALEC'in ileri sürdüğü bu kanundan faydalandığını düşünmek mantıklı.

Trayvon'un katilinin tutuklanmasını önleyen bu kanun, onun tutuklanıp yargılanmasını ve hüküm giymesini önlemek için tasarlanmıştı.

Jüriye verilen talimatlar değişti, onlara George Zimmerman gibi birinin meşru müdafaa hakkı olduğu söylendi, ama Trayvon gibi birinin ona silah doğrultan George Zimmerman gibi biri karşısında meşru müdafaa hakkı olduğu söylenmedi.

OBAMA, TRAVON MARTIN'DİR Meşru Müdafaa yasası ve Trayvon Martin trajedisinin kopardığı gürültüden sonra Wal-Mart ALEC'ten çıktı.

ALEC'ten ayrıldı, ALEC'i terk etti.

Ama Wal-Mart ailesi ALEC'i fonlamaya devam ediyor.

Diğer şirketler de aynı şeyi yapıp ALEC'ten uzaklaştılar, ama birçok şirket hâlâ üye.

Bunlar arasında Koch Industries, State Farm Insurance ve eczacılık endüstrisinin lobi grubu PhRMA da var.

ALEC tütün endüstrisi ile AT&T ve Verizon tarafından destekleniyor ve yaklaşık yirmi yıldır Amerika Cezaevleri Şirketi tarafından da.

Her gün toplumumuza hizmet ediyoruz.

Küçük kasabalardan büyük şehirlere kadar ülke çapında 60'tan fazla yerdeyiz.

Ülkenin en büyük cezaevi sistemi olarak güvenli cezaevleri inşa ediyoruz ve bunları işletiyoruz.

CCA, ABD'deki ilk özel hapishane şirketiydi.

1983'te Tennessee'de küçük bir şirket olarak işe başladı.

Eyaletlerle sözleşmeler yapmaya başladılar.

Yatırımlarını korumaları gerekiyordu, böylece kimse suç işlemese dahi, eyaletlerin bu hapishaneleri dolu tutması isteniyordu.

80'li yılların sonunda ve 90'ların başında Amerika tarihinde pek az görülmüş bir büyüme içine girdi.

Başarılı olması kesin olan bir modeldi.

Bunun yollarından biri de ALEC içindeki CCA'in bir dizi yasa tasarısı sunmasıydı.

Çok karşı olduğumuz tüm yasalardı bunlar, mesela "üç cezada işin biter " Üç cezada işin biter.

ALEC TARAFINDAN ÖNERİLDİ zorunlu asgari ceza yasaları cezalarının en az %85'ini çekecekler.

Bu yasalarla KYUNG-JI RHEE ÇOCUK ADALETİ MÜDÜRÜ önceden hazırlanmış akşam yemeği menüsü gibi, sürekli bir insan akışı sağlanıyordu, elde edilen gelir de hissedarlara gidiyordu.

ALEC vasıtasıyla CCA özel hapishanelerde lider konuma geldi.

Bugün milyarlarca dolarlık bir iş.

CCA 1,7 MİLYAR DOLAR KAR Ceza sistemi üzerinden yaratılan zenginlik.

Biz Amerika'da ortak işletilen cezaevlerinde lideriz.

Biz CCA'iz.

Böylece ALEC vasıtasıyla CCA ülke çapında suç politikasının biçimlenmesinde rol oynadı.

Hapishaneler özelleştirilmekle kalmadı, suçlulaştırma da hızla arttı.

Bence bu suçlama, açıkçası tamamen yanlış.

ALEC'in özel sebeplerle bir sürü kişinin hapsedilmesinden MICHAEL HOUGH ALEC EYALET LİDERİ yana olması Bence bu maalesef ALEC'e karşı yürüttükleri taktiklerden biri.

ALEC hapishanedeki insan sayısını çoğaltmak ve hapisteki insanların ceza süresini artırmak için politikalar ileri sürdü.

Bunu nasıl ele alacaksınız?

Bu noktada halk hikâyesinden ibaret olan bir şeyi ele almak zor.

O geçmişi temizlemek veya ileri sürdükleri aşırı politikaların gerçek insanlar üzerindeki gerçek sonuçlarını ele almak için bir şey yapmıyorlar.

Geçmişlerinden söz etmiyorlar bile.

Yani neden söz ettiklerini anlamakta bile güçlük çekiyorum.

CCA, Amerikan Yasama Değişim Konseyi'ne yaptığı yatırımdan doğrudan faydalandı, doğrudan kâr sağladı.

Amerikan halkı, özellikle beyaz olmayan nüfusun topluca hapsedilmesine yol açan bu politikalardan birçok bakımdan zarar gördü.

Şu anda, daha az kişinin hapiste olmasını istiyoruz.

Bunun özel hapishane endüstrisine yardımcı olacağını sanmam.

Ben ve kanun koyucular devleti yürütmenin daha iyi ve yaratıcı yollarını arıyoruz.

Serbest piyasa ve sınırlı devlete inanan muhafazakarlar olarak bundan gurur duyuyoruz.

Bizim yenilikler getiren bir parti olmamız bekleniyor.

ALEC'in geliştirdiği bir başka yasa tasarısı SB 1070'ti.

CCA, polise yasa dışı görünen herkesi durdurma hakkı veren bir kanunu ileri süren ALEC çalışma grubundaydı.

Bu kanun, göçmen tutukevlerini doldurdu ve ALEC üyesi CCA'in işine yaradı.

CCA, SB 1070'ten büyük maddi fayda sağlayabilecekti, zira 1070, Arizona'da federal göçmenlik suçlarından çok daha fazla kişiyi hapsetmek üzere tasarlanmıştı.

KORKUN, HEM DE ÇOK KORKUN **Çoğu çocuk olan kayıtsız göçmen akını Arizona'da Amerika Cezaevleri Şirketi CCA tutuklanan göçmeleri barındırmak için federal bir sözleşme yapmış durumda.**

Bu da ayda 11 milyon dolardan fazla para demek.

Göçmenler için yapılmış tesislerimiz rezalet durumda.

Aileler korkunç şartlarda tutuluyorlar.

Bunlara "tutukevi" deniyor.

Göçmenler için hapishaneler bunlar.

"Tutukevi" demek onları hapishane olmaktan çıkarmıyor.

Onlar hapishane.

Sadece isimleri farklı.

Bu duruma bazıları, suç-göç sistemi oluşturmak adını veriyor.

Göçmenlik yasalarıyla kanun uygulama sistemimizin MARIE GOTTSCHALK PROFESÖR birleşmesi söz konusu.

Uyuşturucuya karşı açılan savaşta kullanılmış olan bazı şeyler şimdi diğer topluluklara uygulanıyor.

Donald Trump'ı duymuşsunuzdur, siyahlardan değil, Meksikalılardan söz ediyor.

"Onlar tecavüzcü, katil.

Tabii aralarında iyi insanlar da olabilir.

" Vay canına.

Neresinden başlasam?

ŞİRKET ÇIKARLARI SB 1070 YASASINI NASIL YÜRÜRLÜĞE SOKTU?

2010'da, ALEC'i SB 1070'i öne sürmekle suçlayan ulusal radyo haberinden sonra CCA, ALEC'ten ayrıldı.

ALEC göçmenlikle ilgili bir şey yapmıyor.

Hayır.

Hiçbir surette.

Ne öyle, ne böyle.

Hiç.

Bu konuda söyleyebileceğim bir şey yok.

Kusura bakmayın.

ALEC kısa süre önce halkla ilişkiler hareketi denebilecek bir şey yaptı, suçu doğru ele alacağını söyledi.

Ceza muhakemesi politikası ve reformunun doğru tarafında olacağını açıkladı.

Bu hareket, çok sayıda şirketi kaybetmesinin ardından geldi.

Sonuçta yönetim kurulumuz ALEC'in üzerinde durduğu konulara baktı ve sosyal konuları değil de ekonomik konuları ele almaya karar verdi.

2007 öncesindeki mevzuatımızın yükünden neredeyse tamamen kurtulduk.

Temel olarak Yeni bir sayfa açarak ilerliyoruz.

Taze bir başlangıç yapıyoruz.

Bu endüstri, ölmekte olduğunun farkında ve bir sonraki şeye hazırlık yapıyor.

Kefalet gibi bir sisteme yol açıyor.

GINA CLAYTON AVUKAT Kanserin sürekli biçim değiştirdiğini görüyoruz, değil mi?

Olan bu.

Son birkaç yıldır, 2008'den bu yana, toptan bir reform çabası içine girdik.

31 eyalet, cezalandırma, şartlı tahliye ve gözaltı reformları konusunda olumlu değişiklikler yaptı.

ALEC hükümetin hemen her yönünü özelleştirme konusunda çaba gösteriyordu, ama şartlı tahliye ve gözaltını da özelleştirmeyi hedeflediklerinden haberimiz yoktu.

ALEC artık CCA ve CCA'in çıkarlarıyla ilgilenmiyor.

CCA artık ALEC'le masaya oturmuyor, dolayısıyla ALEC'in CCA'in karını artıracak politikalar ileri sürme konusunda maddi bir çıkarı yok.

Ama Amerikan Kefalet Koalisyonu hâlâ ALEC'in parçası.

Bugün devlet cezaevleri ağzına kadar dolu, tutuklularla dolup taşıyor.

Baskıcı sistemleri düşününce, tarihsel olarak bunlar bu ülkede ve başka yerlerde dayanıklı oluyorlar.

Burnunuzun dibinde kendilerini yeniden yaratmanın yolunu buluyorlar.

Yapmak istedikleri şeylerden biri GPS izleme.

Çocuklar için bir ev hapsi sistemi kurmak harika bir şey.

Ebeveynleri sorumluluk almaya zorluyor.

Hapishaneler, evlerimize yerleşecekti.

Bazıları GPS'le izlenecek.

Yani parmaklıklar ardında, hücrede veya bir kurumda tutulmayacaklar.

Ayaklarında bileklikleri olacak.

Ellerinde bileklikleri olacak.

Bu hapishanelerdeki yığılma sorununu çözmeye yardımcı olur mu?

Kesinlikle.

Benim endişelendiğim şey, biz ayakta uyurken bir de bakacağız Amerika'nın her yanındaki kırsal bölgelerde hapishanelerimiz kalmamış, insanlar kendi toplulukları içinde hapsedilmişler.

Bence buna odaklanılıyor.

Tutukluları topluluk cezaevlerine, şartlı tahliye ve gözaltına programlarına koyup bunlara yatırım yapmak önem kazanıyor.

Beyaz olmayan topluluklar hâlâ sürekli gözetim ve kontrol altında olacaksa bu bir ilerleme sayılır mı?

Üstelik şimdi kişinin parmaklıklar ardında hapsedilmesindense GPS izleme üzerinden para kazanan özel bir şirket var.

Yasama bölgenizde suç kurbanlarının sayısını azaltmanıza yardımcı olabiliyorsak müsaade edin de biraz para kazanalım.

Böylece ALEC, birdenbire, hiç beklenmedik şekilde, suç reformunu destekleyen güçlü bir retorik sergilerken aslında bir yandan da maddi çıkarlarını korumayı sürdürüyor.

Sağ olun hanımlar ve beyler.

Hapishane işindeyseniz reform istemezsiniz.

İstediğinizi söyleseniz de istemezsiniz.

Hapishane nüfusunun bir kişi bile azalmaması için ellerinden geleni yapanlar var, çünkü ekonomik modelleri buna ihtiyaç duyuyor.

Hapishane endüstriyel kompleksi terimi, topluca hapsetme sistemi DANIEL WAGNER MUHABİR ve şirketlerin bundan kâr elde etmesi anlamına geliyor.

Bu hem çok dikkat çeken özel hapishane işletmelerini hem de geniş bir hizmet sağlayıcı yelpazesini kapsıyor.

Telefon hizmetleri sunan SECURUS Technologies geçen yıl 114 milyon dolar kâr elde etti.

Hapishanelerde aileye ve arkadaşlara açılan telefonlar epey para tutuyor.

Mahkûmlardan ve mahkûm ailelerinden alınan ücreti şişiriyorlar.

Örneğin Maryland'da asgari ücret kazanıyorsanız on dakikalık telefon görüşmesi için bir buçuk saat çalışmanız gerekir.

En büyük yiyecek hizmeti sağlayıcılardan biri olan Aramark da var.

Birden fazla eyalette sundukları yemeğin içinden kurt çıktığı için şikâyet aldılar.

OHIO'LU TUTUKLULAR YEMEKTE KURT ÇIKMASINDAN ŞİKAYETÇİ

Corizon Sağlık Hizmetleri, 28 farklı eyalette sağlık hizmeti sunuyor.

Bu hizmetler için milyonluk sözleşmeler yapılıyor.

Uzun vadeli sözleşmeler için muazzam teşvikler veriliyor.

Hatta hizmeti vermenin bir getirisi yok, çünkü zaten paranızı alıyorsunuz.

BİR TUTUKLU YEDİ GÜNDE GÜÇTEN DÜŞTÜ TUTUKLUNUN ÖLÜMÜ NEDENİYLE SAĞLIK HİZMETİ TEDARİKÇİSİNE DAVA AÇILDI TUTUKLULARIN FITIK AMELİYATLARI YAPILMADI.

Bu ülkede topluca hapsetmeden söz etmenin ve bunu sorgulamanın bu kadar zor olmasının sebeplerinden biri yoğun biçimde parasallaştırılmış olmasıdır.

UNICOR adındaki küçük bir şirket yılda 900 milyon dolarlık iş yapıyor.

Bunu nasıl yapıyorlar?

Hacim.

Ayrıca tutuklu işgücü.

Cezaevleriyle özel şirketler arasındaki ortaklıklar Amerika'da milyarlarca dolarlık bir endüstrinin hızla büyüyen bir kesimi.

Burada kötü çalışma koşullarından söz ediyoruz.

Yurtdışında yoksuları ve özgür işgücünü sömürenlere kızıyoruz, ama burada olup bitenlere bakmıyoruz.

Bu serbest işgücüne yatırım yapan şirketler var artık.

Her yerdeler.

Spor, üniformalar, şapkalar, Microsoft, Boeing.

Federal mahkûmlar, Patriot füzelerinin yönlendirme sistemlerini yapıyorlar.

JCPenney kotları Tennessee'de yapılıyor.

Victoria's Secret.

Anderson ahşap zemin kaplama ürünleri Georgia'da yapılıyor.

Idaho patatesleri öteden beri meşhurdur.

Bunları eken, yetiştiren, hasat eden, paketleyip gönderenler mahkûmlar.

Victoria's Secret ve JCPenney bağlantıları ifşa olunca tedarikçilerini değiştirdi.

Basitçe ifade etmek gerekirse şirketler hapishanede iş yapıyor ve ceza üzerinden kâr elde ediyor.

Hapishane endüstrileri o kadar büyüdü ki BOB SLOAN GAZETECİ artık onları ortadan kaldırmak çok zor.

Ortada çok fazla para ve lobiye maruz kalıp bunu destekleyen çok fazla kanun koyucu var.

Dolayısıyla halk buna karşı çıkıp geri almalı.

Onlar yapmazsa asla olmaz.

Gördüğüm kadarıyla her şey para Yüzsüzler düştüler peşime Suçluymuşum gibi davranıyorlar bana Evet, durum bu Ve olan bu Suçlu gibi davranırlar sana Bildiğin tek şey suçsa Zenci gibi selamlarlar seni Göstereceğin tek şey oysa Bir halk düşmanı Herkesin gözündeki yeri Tutuklandığı gece Kalief Browder, Bronx'taki bir partiden evine yürüyordu.

Polis onu durdurdu.

Kalief'e bir suç isnat edildi, gerçekten küçük bir suç.

Sonradan o suçu işlemediği anlaşıldı.

"Seni karakola götüreceğiz" dediler.

"Sonra da eve yollarız herhâlde.

" Ama eve hiç gidemedim.

- Kefalet verebileceğini söylediler.

- Evet, bu doğru.

- 10. 000 dolar.

- Evet.

- Ve tabii - Bunu veremezdim.

Ailem ödeyemezdi.

Şu anda binlerce kişi sırf dışarı çıkacak paraları olmadığı için hapis yatıyor! Ceza muhakemesi sistemimiz zengin ve suçlu olanlara, yoksul ve masum olanlardan daha iyi davranıyor.

Sonucu belirleyen masumiyet değil, zenginlik oluyor.

Amerikalıların çoğu mahkeme dizilerini falan izledikleri için ceza muhakemesi sisteminin yargıçlardan ve jürilerden ibaret olduğunu sanıyor.

Durum böyle olmaktan çıktı.

Herkes mahkemeye gitmeye karar verirse bu sistem var olamaz.

Herkes mahkemede ısrarcı olursa bütün sistem çöker.

Genellikle savcı şöyle der,

"Anlaşırsan sana üç yıl veririm, ya da mahkemeye çıkarsın ve 30 yıl yersin.

Seçim senin, keyfin bilir.

" Yoksul mahallelerde kimse mahkemeye çıkmaz.

Hapisteki kişilerin %97'si suçu kabul ederek indirim almıştır.

Ve bu, Amerika Birleşik Devletleri'nde insan haklarının en kötü biçimde ihlal edilmesidir.

Bu ülkede işlemedikleri suçları kabul eden insanlar var, bunun nedeni de zorunlu asgari ceza alarak hapse girme düşüncesinin azap verici olmasıdır.

Kalief Browder "Kabul etmeyeceğim" dedi.

On beş yıla kadar hapis cezasıyla, işlemediğin bir suçu itiraf edip eve gitmek arasında kalıyorsun.

Bana yanlış yapıldığını hissettim.

Bu konuda bir şey yapılmalıydı.

Bir şey söylenmeli.

Tırsar ve yaptım dersem bu konuda bir şey yapılmamış olacak.

Suçu işlemedim.

Adalet yerine gelmeyecek.

Size söylenmeyen şey, mahkemede ısrarcı olursanız ve hüküm giyerseniz daha fazla cezalandırılacağınızdır.

Mahkemeler onu cezalandırdı.

Suçu kabul etmeyip mahkemeye gitme cüretini gösterdi diye.

Orada oturduğu ve hiçbir şeyle suçlanmadığı o üç yılda akıl sağlığı bozuldu ve kavgalara karışmaya başladı.

Bir süre sonra üç yıldır aynı şeyi duyar olmuştum ve orada olmakla baş etmeyi öğrenmeye başladım, zor oldu.

Zaten biliyordum Bir süre sonra ümidimi yitirdim.

Rikers Island'da ikisi tecritte olmak üzere üç yıl kaldı.

O bir çocuktu, bebekti.

Evin her şeyini özlüyorsun.

Temiz hava, ailen, bazı olaylar.

Evde olmak istiyorsun.

Doğruca eve gitmeyi teklif ettiklerinde "Eve gitmek istiyorum" diyorsun, ama suçu işlemediğini biliyorsun.

Suçu kabul edip yaptım demek istemiyorsun.

Bu doğru değil.

Bütün gün korkuyordum, çünkü nereden geleceğini bilmiyordum.

Nereden bir zarar geleceği belli değildi.

Kalief hem diğer tutuklulardan hem de gardiyanlardan o kadar çok dayak yedi ki, birçok kez intihara teşebbüs etti.

Hapiste neredeyse üç yıl geçirip mahkemesini bekledikten sonra hakkındaki tüm suçlamalar düştü ve serbest bırakıldı.

İki yılını geçirdiği ortamın 30 gün içinde insanın direncini kırmak üzere tasarlandığı söyleniyor.

Yani sırada ne var, söyleyemem, ama Bu her gün oluyor.

Hapishaneden salıverildikten iki yıl sonra Kalief Browder, Bronx'taki evinde kendini astı.

22 yaşındaydı.

Suçu kabul edersem hikâyem asla duyulmayacaktı.

Kimse beni dinlemek için vakit ayırmayacaktı.

Sıradan bir suçlu olacaktım.

Hapishane endüstriyel kompleksi, sistem, endüstri, bu bir canavar.

Siyahları ve Latin kökenlileri yiyor.

Günde üç öğün.

Bu insanlarla vakit geçirme işini kimin yaptığını düşünmedik bile.

Yoksa sosyal hizmet görevlileri ve öğretmenler isterdik.

İnsan davranışını anlayacak insanlar isterdik.

Ama tersini yapıyoruz.

Anında hissizleşiyorsun.

Bence hapishane insana bunu yapıyor.

Anında insanlıktan çıkmayı ve duyusal yoksunluğu yaşamayan anlayamaz.

Son 14 yılda oğlum bir memur tarafından kelepçelenmek dışında insani bir temasta bulunmadı.

Hücresinde pencere bile yok, bu beni çok rahatsız ediyor.

Beni üzüyor.

Buna inanamıyordum.

Ülkemizde böyle bir mimari tasarıma sahip olduğumuza bile inanamıyordum.

Hapishane hücrelerinin böyle inşa edildiğini bilmiyordum.

İnsanlar kilit altında ve parmaklıklar arkasında olmak için doğmazlar.

Çoğu kişi ev hayvanlarını bile insanları barındırdığımız bu koşullarda tutmaz.

Hapishaneler ve cezaevleri depolara dönüştüler, toplum olarak öyle bir hâle geldik ki insanı özgürlüğünden mahrum etmek yetmiyor.

Cezalandırmak da istiyoruz.

Toplumun çoğunluğu o koca kapıların ve dikenli tellerin ardında olmanın ne demek olduğunu anlamıyor.

Tutuklanıp hüküm giyen biri bitmiştir.

Kimse onu umursamaz.

Birçok açıdan hapishane sistemleri karanlıkta kalıyor.

Bu da kolaylaştırıyor Bilişsel ve duygusal olarak "İnsanları oraya yollayın" demek kolay geliyor.

Soruna bakarsanız "Ne yapıyoruz biz? " dersiniz.

Çok fazla şey için çok fazla insanı hapsetmenin çok fazla yolu var.

Ağır cezalar veriyor, onları hapse atıyoruz ve hapiste bulundukları sürede çıktıklarında sivil topluma dahil olabilsinler diye onları rehabilite etmek için pek az şey yapıyoruz.

Çıktıklarında da onları dışlıyoruz.

Ceza muhakemesi sistemimizden geçenler için 40. 000'den fazla tazminat hakkı doğmuş.

"Herhangi bir suçtan hüküm giydiniz mi? " sorusu iş başvurularında yer alıyor.

Bazı durumlarda öğrenci kredisine erişmenize mani oluyor.

İş ruhsatı, yiyecek karnesi alamıyorlar.

toplu konutlar yerine özel kiralama.

Hayat sigortasında da bu soru var.

O damga bu ülkede hayatınız boyunca sizi takip ediyor.

2015 martında on binlerce kişi Selma'ya gelerek Edmund Pettus Köprüsü geçişinin 50.

Yıl dönümünü kutladı.

O insanların pek azı bugün Alabama'daki siyah erkek nüfusun %30'unun hüküm giydiği için oy verme hakkından temelli mahrum kaldığının farkında.

Yanlış bir şey yaparsanız bedelini ödemelisiniz, sonra hayatınıza devam etmelisiniz.

Ama Amerika'da olay kapanmıyor.

Amerikan vatandaşlarına topluma olan borçlarını ödediklerinde vatandaşlığın onlara yine de men edileceğini söylüyoruz.

Suç olarak damgalanan eski Jim Crow yasasının pek çok unsuru geri geldi.

OY VERME VELAYET HAKKI Amerika'da ırkçılık kalesini yıkmış değiliz, sadece yeniden tasarladık.

Değişimin kendisi ol Zincire bağlama beni Kurtarıyormuşsun gibi yapma bizi Yine aynı Uyduruyormuşum gibi yapma Bizi suçluyorsun Yüzde kalsın Bize verdiğin isimler Hala zincirliyiz Hala zincirliyiz Bizi rezil ettiniz Demokratlarla Cumhuriyetçilerin, hapishane sistemini olduğu gibi korumanın çıkarlarına uymadığına karar verdikleri bir çağdayız.

Şimdi birdenbire Hillary Clinton, Siyahların Yaşamları Değerlidir aktivistleriyle bu konuyu konuşuyor.

Topluca hapsetme konusundaki yaklaşımımızı değiştirip bunu sona erdirmenin zamanıdır.

Konuyu etraflıca ele aldı.

Ceza muhakemesi sistemimizde baştan sona reform yapacağız ve kanun kuvvetleriyle hizmet ettikleri toplum arasındaki güveni tazeleyeceğiz.

Başkan Obama bir hapishaneyi ziyaret eden ilk başkan oldu.

ilk kez hapishane ziyaret edildi.

Bir değişim yaratma fırsatımız var, genel suç işleme oranının düştüğü bir dönemdeyiz, ayrıca geçen yıl hapse girme oranı kırk yıldır ilk kez inişe geçti.

Muhafazakarlar her zaman suça karşı katı tutum içinde olarak görülür ve bilinirdi, ama şimdi adalet reformuna kucak açtılar.

Bu, insanın köpeği ısırması haberi gibi.

Texas, insanları küçük suçlardan hapse atmak için milyarlar harcardı.

Odağımızı, topluluk gözetimi gibi farklı taktiklere kaydırdık.

Kendimize şunu sormalıyız, "Siyaseten uygun geldiğinde insanların liderliğe soyunması karşısında kendimizi rahat hissediyor muyuz? " Tarihsel olarak reform çabalarına baktığımızda kaçınılmaz olarak daha fazla baskıya yol açtıklarını görüyoruz.

Onlara bırakırsak sistemi tamir etmeye çalışırlar.

Ülke olarak bizi bu berbat durumdan kurtaracak değişimi gerçekleştirmezler.

Ve kesinlikle geri dönüp kendi yarattıkları karışıklığı düzeltmeye çalışmazlar.

Bunu kabul etmeye hazır değiller.

Ülke olarak da bunu kabule hazır olduğumuzu sanmıyorum.

Bugün içinde bulunduğumuz duruma yol açan kölelik ve Jim Crow kanunu gibi şeyleri ve tüm baskıcı sistemleri düşünecek olursak toplulukları ve birçok nesli ezip geçtiğimizi kabul etmemiz gerekir.

Çok eğlenceli! Bayıldım! Eğleniyor muyuz?

ABD! ABD! ABD!

Siktir git! Bu ne cüret! Bu ne cüret! İyice benzetin, tamam mı?

Cidden! Çıkarın onu.

Çıkarın onu buradan! Eski güzel günlerde böyle bir şey olmazdı, çünkü onlara çok sert davranılırdı.

Bir kere protesto edecek olsalar bir daha kolay kolay cüret edemezlerdi.

Yüzünü yumruklamak istiyorum.

Eski günleri seviyorum.

Böyle bir yerde onun gibilere ne yaparlardı, biliyor musunuz?

Sedyeyle götürürlerdi.

Evet, aynen öyle.

Gevezenin ağzını burnunu kırın.

Onu bir daha görecek olursak öldürmemiz gerekebilir.

Eski güzel günlerde onu o koltuktan kaptıkları gibi – Kapa çeneni.

Sus ulan.

– Hayır.

Hayır, susmayacağım.

Neden buradasın?

Götürün onu buradan.

Defol git.

– Saygılı ol! – Oğlumun geleceği için yapıyorum! Eski güzel günlerde, kanun kuvvetleri bundan çok daha hızlı tepki verirdi.

Çok daha hızlı.

Kanunları uygulayacağız.

Kanun ve nizam istiyorsak, Amerikalılar bunu hatırlamalı.

Ben kanun ve nizamın adayıyım.

SİYAHLARIN YAŞAMLARI DEĞERLİDİR

Düşünmüştük ki Buna köleliğin sonu "jübilesi" deniyordu.

O zaman işimiz bitti diye düşünmüştük.

Sonra 100 yıl boyunca Jim Crow, terör ve linçler devam etti.

Dr. King, Ella Jo Baker, Fannie Lou Hamer gibiler sahneye çıktı, oy vermemizi sağlayan kanunlar kabul edildi, sonra kelepçeler kırıldı.

Suçlu olarak etiketlenirsen oy kullanamaz, işe giremezsin.

Bunun sonraki tekrarı ne olacak bilmiyoruz, ama olacak.

Bu olacak.

Ve tetikte olmalıyız.

MÜEBBET HAPİS CEZASI OLASILIĞI BEYAZ ERKEKLER 17'DE 1

Altıya dokuzluk ufacık bir hücreyim Ben hapishanede Cehennem hayatı, taş duvar, parmaklık Hapisteki tanrılar için Lakabım, kodes, delik, dam altı Çok kişi korkar benden Çünkü çıkış yoktur buradan Adalet Bakanlığı her üç genç siyah erkekten birinin hapse girmesinin beklendiğini belirtti, bu inanılmaz derecede dehşet verici bir istatistik.

Siyah erkekler, ABD nüfusunun yaklaşık %6,5'unu oluşturuyorlar.

Hapishane nüfusunun da %40,2'sini.

Artık cezai gözetim altındaki Afrikalı Amerikalıların sayısı 1850'lerdeki kölelerin sayısını aştı.

Hapishane endüstriyel kompleksi tarihsel olarak köleliğin mirası üzerine kurulu.

NE KÖLELİK NE ZORUNLU HİZMET BİRLEŞİK DEVLETLER'DE OLAMAZ 13. Anayasa Değişikliği'ne göre, "Bir suçtan hüküm giymiş olanlar hariç kimse zorunlu hizmete tabi tutulamaz.

" Bir suçtan hüküm giydiğinizde devletin kölesi hâline gelirsiniz.

BİR SUÇTAN CEZA ALANLAR HARİÇ Kalemin, kendi kendine gücü yetmez.

13. Anayasa Değişikliği özgürlüğe doğru bir dönüm noktası olarak yüceltilirken ve köleliğin kaldırılmasından yana olanlar kutlama yaparken KEVIN GANNON PROFESÖR hakikat daha sorunlu.

O madde oraya konduğu anda bir araç hâline gelir.

Oradadır.

Yapının içine yerleşmiştir.

Bu suçluluk unsurunu kullanmak isteyenler için de güçlü bir araç hâline gelmiştir.

Ayrıcalıklı.

Anayasanın içinde.

Ülkenin başlıca kanunu.

Amerikan tarihinde Afrikalı Amerikalılar tekrar tekrar kontrol altına alındı, ırksal ve sosyal kontrol sistemleri ölüyormuş gibi görünüyor, ama yeni bir formda yeniden doğuyordu, dönemin ihtiyaçlarına ve kısıtlarına göre biçimleniyordu.

Köleliğin çöküşünden sonra yeni bir sistem doğmuştu, hükümlü kiralama.

Bu, köleliğin yeni bir formuydu.

Hükümlü kiralama ortadan kalkınca yeni bir sistem doğdu, Jim Crow sistemi Afrikalı Amerikalılara daimi olarak ikinci sınıf statüsü veriyordu.

Ve şimdi Jim Crow sisteminin çöküşünden onlarca yıl sonra Amerika'da yeni bir sistem doğdu.

Topluca hapsetme sistemi bir kez daha milyonlarca yoksul kişiyi, özellikle de beyaz olmayan yoksulları vatandaşlık hakları hareketiyle sözüm ona kazanılmış haklardan mahrum ediyor.

Bu konuda konuşmak yerine hayata devam etmeyi denedik.

Vatandaşlık Hakları Kanunu kabul edildikten sonra böyle devam etmeye çalıştık.

Üzerinde durmadığımız için ırk farklılığı söylemi devam etti.

Ve bu, siyah ve kahverengi tenlileri her gittikleri yerde takip eden tehlikelilik ve suçluluk varsayımına dönüştü.

Sokağı boşaltmanız gerekiyor.

Yolu açın! St.

Louis İlçe Polisi konuşuyor.

Yoldan çekilin.

Ferguson, sadece Mike Brown'la ilgili değildi.

Aynı zamanda bu kitlesel suçlulaştırma ve topluca hapsetme örüntüsüyle ilgiliydi.

Geri çekilin.

Ferguson'da hane başına ortalama üç arama emri düşüyordu.

Dolayısıyla insanlar başkaldırdılar, çünkü kendilerinin de devlet düşmanı olduklarını, devlet düşmanı olarak görüldüklerini anladılar.

Siyahların yaşadığı mahalleler işgal edilmiş bölgelere dönüştü ve siyahlar düşman savaşçılar gibi görülmeye başlandı.

Bu kişilerin hakları yokmuş, durdurulmaları, üstlerinin aranması, tutuklanmaları, alıkonmaları, sorgulanmaları ve öldürülmeleri cezasız kalabilirmiş gibi.

Yakın tarihimizdeki büyük çaplı ayaklanmalara bakacak olursak, Rodney King'den 1967'deki Detroit ayaklanmasına, 1967'deki Newark ayaklanmasına, 1964'teki Harlem ayaklanmasına, 1965'teki Watts'a kadar Bu ayaklanmaların her biri polis vahşetinin sonucunda oldu.

Ortak özellik bu.

SİYAH ÇOCUKLARI ÖLDÜRMEYİN!

- Karşı koy!

- Yumruk havaya! Mevcut bağlamda birçok kişinin yaptığı gibi, polise karşı olanların kanuna ve nizama da karşı olduğunu söylemek yanlış olur.

Bunlar çalışkan kamu görevlileri.

Sizin için hayatlarını tehlikeye atıyorlar.

Bu doğru.

İnsanlar böyle şeyleri yapabilmek için polis kuvvetlerine katılıyorlar.

Ama siyahların polisin kötü muamelesiyle ilgili şikâyetlerini günümüz koşullarına bağlayarak görmezden gelirseniz işin özünü gözden kaçırmış olursunuz.

Tarihimizde hiçbir zaman devletin kanun ve nizam anlayışının siyah toplumun özgürlüklerine, haklarına, seçeneklerine ve seçimlerine karşı işlemediği bir dönem olmamış.

Bu ırksal mirası ve bağlamı görmezden gelmek siyahlarla polisin bugünkü ilişkisi hakkında verilere dayalı bir tartışmaya giremeyeceğiniz anlamına gelir.

Bu durum yok yere ortaya çıkmadı.

Bu, yüzyıllar süren tarihi bir sürecin ürünü.

Ve bununla hesaplaşmamak, çözümlere kapıyı kapatmak demektir.

Ku Klux Klan'ın çarşaflarını kaldırmış olabiliriz, ama siyah çocukların vurulduğunu gördüğümüzde, bu kanseri yenememiş olduğumuz açıkça anlaşılıyor.

Aileleri bunları yaşamış olan, bu tür bir baskının uzantısı olan bizler neler olduğunu anlamak için filmler görmeye gereksinim duymuyoruz.

Bu aslında hayatları boyunca bunu görmezden gelmiş olan kitlelere hitap ediyor.

Ama aynı zamanda sadece siyah cesetler göstermekte de bir sorun var.

Her şeyin aşırısı, sağlıksız ve faydasız hâle gelir.

Bence aileleri onay veriyorsa bunlar görülmeli.

Ancak vatandaşlık hakları hareketinde olan bitenler görselleştirildikten sonra gerçekten halkın dehşete kapılmış vaziyette harekete katıldığını gördük.

Dikkat etmeleri için şok yaşamaları gerekiyor.

Ama medya ve teknoloji vasıtasıyla izini sürebileceğimiz tarihsel bir süreç var.

Otobiyografiler veya köleliğe dair anlatılar yazıldığında kölelik dönemine geri döndük.

BENİM ÖZGÜRLÜĞÜM.

KÖLE HAYATIM.

ÖZGÜR İNSAN HAYATIM.

Daha sonra 19. Yüzyılda, fotoğraf kullanmaya başlandı ve imgeler gösterdiler.

Köle Gordon'un sırtını gösteren ünlü bir fotoğraf var.

Yaralı dokunun oluşturduğu desen görünüyor.

Yediği kırbaçların kanıtı bu.

Veya beyazların ürettiği linç imgeleri.

Emmett Till'in öldürülmesi gerçekten de vatandaşlık hakları hareketinin başlıca katalizörü olmuştu.

Annesi cenazede MAMIE TILL EMMETT TILL'İN ANNESİ açık tabut istemişti.

Yüzlerce siyah, tabutun önünden geçip Güney'de beyaz ırkın üstünlüğüne inananların öldürdüğü bu genç çocuğu görmüşlerdi.

O fotoğraflar siyah medyada yayınlanmıştı.

JET – ÖZEL HABER Şimdiki Facebook veya Twitter gibiydi.

Böylece bütün siyah dünya olanları görebildi.

1950'lerde Dr.

King ve vatandaşlık hakları hareketi televizyonu bu şekilde kullanmıştı.

"İşte ayrımcılık böyle bir şey.

Bu köpekler çocuklara saldırıyor.

Bunlar yangın hortumuna maruz kalanlar.

" Deneyiminize uygun teknolojiyi kullanarak insanlık durumunuzun tanınmasını sağlıyorsunuz.

Şimdi farklı olan şey şu, bunlardan birini kullanarak her şeyi kaydedebilirsiniz.

YouTube'a koyabilirler ve bütün dünya bununla uğraşır.

Yeni olan bu.

Protesto değil.

Vahşet değil.

Bu konuyu gündeme getirebilmemiz.

Polis şiddetinin sonuncu olarak sürekli öldürülüyorduk.

Genellikle bize "suçlu" diyerek bahane buluyorlardı.

Oscar Grant'i öldürdüklerinde OSCAR GRANT'İN AİLESİNİN İZNİYLE Eric Garner'ı yakaladıklarında Nefes alamıyorum.

Nefes alamıyorum.

ERIC GARNER'IN AİLESİNİN İZNİYLE Nefes alamıyorum.

Nefes alamıyorum.

Nefes alamıyorum.

Herkes şu sözlerine dikkat çekti, "Nefes alamıyorum.

" Ama ondan önceki cümleler şuydu, "Neden hep beni durduruyorsunuz?

Neden her gün, her hafta beni durduruyorsunuz?

" Bence bu çok önemli.

Devletin elinde öldürülen çocukları düşündüğümüzde on iki yaşındaki Tamir Rice'ın TAMIR RICE'IN AİLESİNİN İZNİYLE öldürülüş biçimi aklıma geliyor ve bu bana dokunuyor.

Hadi, emniyet kemerini çöz.

Dur! SAM DUBOSE'UN AİLESİNİN İZNİYLE FREDDIE GRAY'İN AİLESİNİN İZNİYLE JASON HARRISON'IN AİLESİNİN İZNİYLE İyi misin?

20 EKİM 2014 LAQUAN MCDONALD'IN AİLESİNİN İZNİYLE – Karnının üstünde yuvarlan.

Hadi! – Kavga etmeyin! – Özür dilerim.

– Kahretsin.

Beni vurdu.

– Vuruldum.

– O bir şey yapmadı.

Sen bir şey yapmadın, duyuyor musun?

– Nefes alamıyorum.

– Nefesine sıçayım.

Benimle kal.

Arka farımız yanmadığı için durdurulduk.

PHILANDO CASTILE'NİN AİLESİNİN İZNİYLE PHILANDO CASTILE – VURULDU BRIAN ACTON – AŞIRI GÜÇ KULLANIMI ARIEL CLARK – FİZİKSEL KISITLAMA POLİSİN ÖLDÜRDÜĞÜ SİLAHSIZ SİYAHİ KURBANLAR Polis şiddeti tek başına bir sorun değil.

Çok daha büyük ve vahşi bir sistemin yansıması.

Topluca hapsetme olarak bilinen ırksal ve sosyal kontrol mekanizması bu tür bir polis şiddetine yetki veriyor.

Bana göre Siyahların Yaşamları Değerlidir'in mükemmelliği burada.

Dağıtılmış bir liderlik modelleri var.

Adreslerini bulamıyorsunuz.

Siyahların Yaşamları Değerlidir bir kurşunla veya başka bir şeyle durdurulabilir bir olgu değil.

Ve bu sayede bir ümit var.

İnsanlar şunu anlamalı, siyahların yaşamları değerliyse, herkesin yaşamı değerlidir, bu ceza muhakemesi sistemine ve bu hapishane endüstriyel kompleksine giren her bireyin yaşamı önemlidir.

Mesele sadece siyahların yaşamları değil.

Önemli olan, bu ülkenin insan saygınlığına bakışını değiştirmek.

KARA BAHAR JAMAR İÇİN ADALET! Siyahların Yaşamları Değerlidir hareketinde asıl soru kimlerin hayatını daha değerli buluyoruz sorusudur.

PHILANDO CASTILE ADALETİ HAK EDİYOR SIRADAKİ BEN MİYİM?

Suçlulaştırmanın tersi, insanileştirmedir.

Anlaşılacağını umduğum şey bu.

Bu bizi halk olarak yeniden insanlaştırmakla ilgili, bizi, yani halk olarak hepimizi.

BEN BİR İNSANIM SİYAHLARIN YAŞAMLARI DEĞERLİDİR

Topluca hapsetme sistemi büyüdü, serpildi ve gittikçe artan bir iştahla her renkten insanları yutuyor.

Ama bu, ulus olarak önemsememeyi öğrendiğimiz ırkla tanımlanmış bir grupla başlamış olmasaydı, bugün parmaklıkların arkasındaki iki milyon insandan söz ediyor olmazdık.

Sürekli şöyle söyleniyor, "Köleliği nasıl hoş görebildiler?

Bununla nasıl barışabildiler?

İnsanlar nasıl linç etmeye gidebildi ve buna katılabildi?

Ayrımcılığa, beyaz ve sadece renkliler ayırımına nasıl mana verebildiler?

Delilik bu.

Ben o zaman yaşıyor olsaydım böyle bir şeyi asla hoş görmezdim.

" İşin gerçeği, bu zamanda yaşıyoruz ve bunu hoş görüyoruz.

Güneyli yapraklar gibi Sarkıyoruz güneyli ağaçlardan Çıplak ruhlar Söylenmemiş kahramanlık şarkıları Bağışla onları peder Bu düğümün çözüldüğünü biliyorlar Ninemin boyadığı İple atılmış bu düğümün Hacıların gururu Milyonların hayatını etkiler Kölelik ayırdığından beri Babaları çocuklardan Kurum, sadece bir bina değildir Bir yöntemdir Siyah ve kahverengi bedenlerle Doldurulan Hisseden insanlar olarak Görmüyorlar bizleri Hiç Amerikalı olabilecek miyiz?

Yeni Jim Crow'u biliriz Durdurur ararlar, ruhlarımızı tutuklarlar Polis ve politikalar Kontrol için devriye felsefeleri Zapteden zalim bir el Özgürleştireceğiz onları Özgürleştirmek için kendimizi Amerika'nın İsa'ya kavuşma fırsatı – Özgürlük – Özgürlük Gelsin özgürlük Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Özgürlük – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük – Dayanın – Dayanın – Yakındır – Yakındır Kafesteki kuş şarkı söyler Özgürlük için Siyah bedenler kaybolur Amerikan rüyasında Siyahların kanı pastoral bir manzara Kölelik yaşıyor hâlâ Bak 13.

Değişiklik'e Şimdi kamçılar ve zincirler bilinçaltında Zenci yerine Suçlu diyorlar Tatlı özgürlük ülkesi Hapsedilmiş memleket Reagan'la vurdun beni Şimdi Trump'la vurmak istiyorsun Hapishane bir iştir Amerika bir şirket Yatırım yapar adaletsizliğe, korkuya Ve uzun acılara Yine kaldık Nefretle karşı karşıya O nefret ki Amerika'yı yeniden yüceltecekmiş İnsanlıktan çıkarılana Yok teselli Amerika'nın yükselmesi için Siyahların yaşamları önemli Özgürleştireceğiz onları Özgürleştirmek için kendimizi Amerika'nın İsa'ya kavuşma fırsatı – Özgürlük – Özgürlük – Gelsin özgürlük – Evet Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Özgürlük – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük – Dayanın – Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Yakındır – Gelsin özgürlük – Özgürlük – Dayanın – Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Özgürlük – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Yakındır Gelsin özgürlük – Dayanın – Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Yakındır – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük Dayanın – Yakındır – Yakındır – Özgürlük – Yakındır – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük – Dayanın – Dayanın – Yakındır – Dayanın – Özgürlük – Yakındır – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük Dayanın – Yakındır – Gelsin

özgürlük Özgürlük – Gelsin özgürlük – Gelsin özgürlük – Dayanın – Dayanın – Yakındır – Yakındır Yakındır Ah, özgürlük Yakındır

DOKTOR STRANGE (2016)

115 dk

Yönetmen: Scott Derrickson

Senaryo: Jon Spaihts, Scott Derrickson, C. Robert Cargill

Ülke: ABD

Tür: Aksiyon, Macera, Fantastik

Vizyon Tarihi:04 Kasım 2016(Türkiye)

Dil: İngilizce

Müzik: Michael Giacchino

Kelimeler: büyücü, çizgi romandan uyarlama, marvel comics, devamı...

Nam-ı Diğer: Dr. Strange

Oyuncular: Benedict Cumberbatch, Chiwetel Ejiofor, Rachel McAdams, Benedict Wong, Mads Mikkelsen

Özet

Başarılı, zeki fakat kibirli cerrah Stephen Strange (Benedict Cumberbatch) geçirdiği trafik kazası sonucu elindeki sinirlerin hasar görmesi nedeniyle mesleğini yapamaz hale gelir. Tibet'te yaşayan ve tüm yaraları iyileştirebilen büyücü Ancient One (Tilda Swinton) artık onun tek umudu olur. Mistik savunma sanatları ustası Ancient One'ın himayesi altında Strange, çok daha büyük güçlerle tanışır. **"Yaşadığı hayatın, aslında gerçekleşebilecek birçok ihtimalden biri"** olduğunu öğrenen Strange, yepyeni bir gerçekliğe zihnini açar ve akıl hocasının yardımıyla Dünya'yı kötülüklerden kurtarmaya ant içer.

Filmden

Dönüşü olmayan bir yoldan dönüp gelmişsin! Ben de kendi dönüş yolumu bulmaya çalışıyorum.

**

Bu yüzden bir tavsiyede bulunabilir miyim?

Bildiğin her şeyi unut.

**

Vücudu daha iyi iyileştirmesi için ruhu yönlendirmenin yolunu biliyorum ben.

Vücudu iyileştirmesi için ruhu kullanıyorsunuz.

**

Kimse Baş Büyücü'nün yaşını bilmiyor.

Tek bilinen Kelt olduğu ve geçmişinden hiç bahsetmediği.

Tanımadığın halde dediklerini yapıyor musun yani?

Kararlı ama ne yapacağı belli olmayan biri olduğunu biliyorum.

Acımasız ama iyi kalpli.

Beni bu günlere o getirdi.

Hocana güven.

Ve yolunu kaybetme.

**

Karanlık Boyut.

Sonsuz yaşam mı?

Dur! Uzay zaman olasılıklarına müdahale etmek yasaktır! Kitapta ne yazıyorsa ben de onu yaptım! Peki bu ritüeli gerçekleştirmenin tehlikeleriyle ilgili ne yazıyor?

Bilmiyorum.

O kısma daha gelmedim.

Geçici yönlendirmeler zamanda sapmalara yol açabilir.

Dengesiz boyut geçitleri açılır.

Uzay paradoksları! Zaman döngüleri! Tek bir anda sıkışıp kalıp tekrar tekrar yaşamak ya da hiç var olmamış mı olmak istiyorsun?

Bu şeylerin başına uyarı falan koysalar iyi olur.

Merakın seni öldürebilirdi.

Uzay zaman sürekliliğini değiştirmiyordun ona zarar veriyordun.

Doğanın kanununa müdahale etmeyiz.

Onu koruruz.

Bunu yapmayı nereden öğrendin?

Anlaşılması bile zor olan bu büyülü sözleri okumayı nereden öğrendin?

Fotografik hafızam var.

Doktoramı ve uzmanlığımı aynı anda bu sayede aldım.

Yaptığın şey için iyi bir hafızadan fazlası gerekiyor.

Mistik sanatlar için doğmuşsun.

- Ellerim titremey devam ediyor ama.

- Şimdilik, evet.

- Sonsuza kadar sürmeyecek mi yani?

- Bizler kahin değiliz.

Ne olduğumuzu söylemeye başlasanız iyi edersiniz.

İntikamcılar gibi kahramanlar dünyayı fiziksel tehlikelerden korurken biz büyücüler de mistik tehlikelerden koruruz.

Ancient One, geçmişleri binlerce yıl öncesine mistik sanatların atası Kudretli Agamotto'ya kadar dayanan Baş Büyücüler'in sonuncusudur.

Senin dikkatsizce ödünç aldığın Göz'ü yaratan büyücüye.

Agamotto, eskiden gücün hakim olduğu şimdiyse büyük şehirlerin bulunduğu yerlere üç Tapınak inşa etmiştir.

Bu kapı Hong Kong Tapınağı'na bu kapı New York Tapınağı'na açılıyor.

Bu kapı ise Londra Tapınağı'na.

Bu Tapınaklar birlikte Dünya'mızın etrafında bir koruma kalkanı oluşturuyor.

Tapınaklar dünyayı korur, biz büyücüler de Tapınaklar'ı koruruz.

- Neyden?

Diğer boyutlara ait, dünyamızı tehdit eden varlıklardan.

Dormammu gibi mi?

O ismi nereden öğrendin?

Cagliostro'nun kitabından okudum.

Neden?

Dormammu, Karanlık Boyut'ta ikamet eder.

Zamanın ötesinde.

Kozmik bir fatih ve dünyaların yok edicisidir.

Sonsuz bir güce ve sınırsız bir açlığa sahip olup her evreni istila etme ve hepsini Karanlık Boyut'una getirme arayışındadır.

En çok da bu Dünya'ya karşı açlık duyar.

Kaecilius'un çaldığı sayfalar.

Dormammu ile iletişim kurma ve Karanlık Boyut'tan güç çekme ritüeli.

Tamam.

**

Doğanın kanunu anlarsın.

Her şey yaşlanır, her şey ölür.

En sonunda güneşimiz yanıp kül olacak, evrenimiz soğuyup yok olacak.

Ama Karanlık Boyut o yer zamanın ötesinde.

- Yeter, bunu geri takacağım.

- Dünya ölmek zorunda değil Doktor.

Bu dünya diğer pek çokları arasındaki hakkı olan yerini alıp Yekpare olabilir.

Muazzam ve güzel bir Yekpare.

Hepimiz sonsuza kadar yaşayabiliriz.

Gerçekten mi?

Yeni nesil boyutsal ütopyadan senin kazancın ne olacak?

Seninle aynı.

Herkesle aynı.

Yaşam.

Sonsuz yaşam.

İnsanlar iyilik ve kötülük olarak düşünüyor ama gerçekte zaman hepimizin gerçek düşmanı.

Zaman hepimizi öldürüyor.

Peki ya senin öldürdüklerin?

Önemsiz bir evrendeki küçük, ömrü kısa zerreler.

Evet.

Anlıyor musun ne yaptığımızı anlıyor musun?

Dünya olması gereken bir yer değil.

İnsanlık sonsuz yaşamı zamanın ötesinde bir dünyayı arzu eder.

Çünkü zaman bizi esir etmiştir.

Zaman bir aşağılamadır.

Ölüm bir aşağılamadır.

Doktor.

Biz dünyayı yönetme derdinde değiliz.

Onu kurtarıp Dormammu'ya verme derdindeyiz kendisi tüm evrimin amacı, tüm var oluşun sebebidir.

Baş Büyücü var oluşu korur.

Seni Kamar-Taj'a getiren neydi Doktor?

İlim miydi?

Güç müydü?

Sen de hepimiz gibi şifa bulmaya geldin.

Kamar-Taj zarar görmüşleri toplayan bir yer.

Hepimiz şifa bulma vaadi ile geliyoruz ama bunun yerine Ancient One bize ucuz numaralar öğretiyor.

Asıl sihri kendine saklıyor.

Bu kadar uzun süre yaşamayı nasıl başardığını merak etmedin mi?

Cagliostro'nın kitabındaki ritüelleri gördüm.

Biliyorsun yani.

Ritüel bana Ancient One'nı yenme ve Tapınak'ını yerle bir edip Karanlık Boyut'a yollama gücünü veriyor.

Çünkü Ancient One'ın sakladığı şeyleri Dormammu isteyerek veriyor.

Sonsuza dek süren yaşam.

O dünyaların yok edicisi değil Doktor, kurtarıcısıdır.

Hayır hadi ama.

Şu suratının haline bak.

Dormammu seni bir katil yapmış.

Krallığı ne kadar iyi olabilir ki?

Sence komik mi bu?

Hayır, o değil Doktor.

Komik olan Sling Yüzüğü'nü kaybetmiş olman.

**

- Geleceğini hiç görmedin.

Sadece olasılıkları gördüm.

İyilik için çok büyük bir kabiliyetin var.

Her zaman baskın biri oldun ama başarılı olmak için değil başarısız olmaktan korktuğun için.

Beni harika bir doktor yapan bu.

Tam da seni yücelikten alı koyan şey bu.

Kibir ve korku seni hâlâ en basit ve en önemli dersi öğrenmekten alıkoyuyor.

Neymiş o?

Konu sen değilsin.

Bana ilk kez geldiğinde Jonathan Pangborn'u nasıl iyileştirdiğimi sormuştun.

Ben iyileştirmedim.

Boyutsal enerjiyi direkt olarak vücuduna yönlendiriyor.

- Yürümek için sihri kullanıyor.

- Sürekli olarak.

Bir seçeneği vardı ya hayatına dönecekti ya da kendisinnden daha yüce bir şeye hizmet edecekti.

Yani ellerimi yeniden kullanabilir miyim?

Eski hayatıma dönebilir miyim?

Dönebilirsin.

Dünya da daha azıyla yetinir.

Karanlık Boyut'tan güç çekmekten nefret etmişimdir.

Ama bildiğin gibi bazen daha çoğunluğun iyiliği için kuralları çiğnemek zorunda kalırsın.

- Mordo bu şekilde görmüyor.

Mordo'nun ruhu gençliğinin yangıyla sertleşip bükülmez olmuş.

Onun senin esnekliğine senin de onun gücüne ihtiyacın var.

Sadece beraber olursanız Dormammu'yu durdurma şansınız var.

Ben hazır değilim.

Hiç kimse değildir.

Hazır olma zamanımızı biz seçmeyiz.

Hayata anlamını veren ölümdür.

Günlerinin sayılı, zamanın kısıtlı olduğunu bilmek.

Onca zamandan sonra hazır olduğumu düşünüyorsundur.

Ama şu halime bir bak kar yağışını izleyebileyim diye bir anı binlerce kez uzatıyorum.

**

Sonsuz döngüdeki bir zaman.

Bu ne cüret!

Dormammu! Pazarlık etmeye geldim.

Sonsuza kadar bunu yapamazsın.

Aslına bakarsan yapabilirim.

Şu anda olay bundan ibaret.

Sen ve ben bu ana sıkışıp kaldık.

Sonsuza kadar.

O halde sonsuz ölümü tadacaksın.

Evet ama dünyadaki herkes yaşayacak.

Ama sen acı çekeceksin.

Acı benim eski dostumdur.

Dormammu!

- Pazarlık etmeye geldim.

- Buna bir son ver! Dormammu!.

Dormammu!.

Dormammu!.

Asla kazanamayacaksın.

Evet.

Ama kaybedebilirim.

Tekrar, tekrar ve tekrar.

Sonsuza kadar.

- Bu da seni benim tutsağım yapar.

- Hayır.

Dur! Buna bir son ver!

- Beni özgür bırak!

- Olmaz.

Pazarlık etmeye geldim.

Ne istiyorsun?

Bağnazlar'ını Dünya'dan çek.

Dünyamın üzerindeki saldırına son ver.

Bir daha asla yüzünü dönme.

Bunu yap ben de döngüyü bozayım.

Ayağa kalk Strange.

Kalk ve savaş! Bu işi bitireceğiz.

Sizce de güzel değil mi?

Zamanın ötesinde bir dünya.

Ölümün ötesinde.

- Ne yaptın sen?

- Pazarlık yaptım.

- Ne bu şimdi?

- Hep istediğin şey.

Yekpare'nin bir parçası olarak sonsuz yaşam.

Hiç hoşuna gitmeyecek.

Bence bütün kitabı çalmalıydı.

Çünkü uyarılar.

Uyarılar büyülerden sonra yazıyor.

Çok komik yahu.

**

Görünmez Güneş Kitabı. Astronomia Nova. Codex Imperium. Süleyman'ın Anahtarı.

ŞELVELEM - ŞELVELEM

"anlayana sivrisinek"

Bir eve bir hırsız girmiş, bir bucağa saklanmış, evdekilerin uyumasını beklermiş. Hırsızın girdiğini sezen ev sâhibi, karısına, hanım demiş; ben bir zamanlar hırsızlık ederdim; eve girer, eşyayı denk yapar, pencerenden aşâğı atardım. Sonra kendim de Şelvelem-Şelvelem derdim; kendimi pencerenden aşağıya koyverirdim. Bu duanın hürmetine hiçbir yerime birşey olmazdı; kuş gibi yere konuverirdim.

Bunu duyan bön hırsız, eşyayı attıktan sonra bu sözü söyleyip kendisini pencereden yere atmış. Yere düşünce yanı-beli kırılmış. Ev sahibi gelip yakalamış.

Hırsız:

"be adam, pencereden kendimi atardım dedin; sana uydum, kendimi attım; peki bu Şelvelem de neydi"

deyince ev sahibi:

"senin yanın-belin kırıldığı zaman çıkan ses demiş"

(Horasanlı ve İstanbul Üniversitesi'nde doktora talebesi Akayı Ali Milani'den naklen).

Kaynak: Mevlânâ Celâleddin, Dîvân-ı Kebîr, Hazırlıyan : Abdülbâkiy Gölpınarlı, İstanbul Remzi Kitabevî, 1957, İstanbul, cilt, 7 sh702

DOUBT /Şüphe (2008)

İyi olmanın bazen zararlarını görebiliyoruz.
İyi olanların şüpheci tavırları çoktur.

104 dk

Yönetmen: John Patrick Shanley

Senaryo: John Patrick Shanley

Ülke: ABD

Tür: Dram, Gizem

Vizyon Tarihi: 06 Şubat 2009(Türkiye)

Dil: İngilizce

Müzik: Howard Shore

Web Sitesi: Miramax [us]

Oyuncular: Meryl Streep, Philip Seymour Hoffman, Amy Adams,Viola Davis, Alice Drummond

Özet

1964 yılındayız. Bronx'taki St. Nicholas kilisesi... Karizmatik Rahip Flynn (Philip Seymour Hoffman), korkunun ve disiplinin gücüne yürekten inanan Rahibe Aloysius Beauvier'in (Meryl Streep) ateşli bir şekilde savunduğu katı gelenekleri yıkmak için çaba göstermektedir.

Ülkenin politik iklimindeki değişim rüzgarlarının kilise camiasını da etki altına almasıyla okula ilk kez Donald Miller adlı siyah bir öğrenci kabul edilmiştir. Geleceğe umutla bakan genç ve masum rahibe James (Amy Adams), Peder Flynn ile ilgili bir şüphesini Rahibe Aloysius ile paylaşarak Peder Flynn'ın Donald'a karşı aşırı bir yakınlık gösterdiğini anlatır. Bu iddia ve suçlama üzerine harekete geçen Rahibe Aloysius, gerçeği ortaya çıkartmak ve Peder Flynn'ı okuldan attırmak için büyük bir mücadele başlatır. Rahibe Aloysius artık Peder Flynn'a karşı müthiş bir irade savaşına kilitlenmiştir. Bu mücadelenin hem kilise hem de okul üzerinde yıkıcı sonuçlar getirmesi tehlikesi vardır.

Filmden

Bugünkü vaazımın konusu bu.

Geçen yıl Başkan Kennedy suikasta uğradığında hangimiz derin bir kargaşa yaşamadı ki?

Ya duyduğunuz keder?

Ne yöne gideceğim?

Ne olacak şimdi?

Çocuklarıma ne diyeceğim?

Kendime bunu nasıl açıklayacağım?

O dönemde pek çok kişi ortak bir umutsuzluk duygusuyla birbirine bağlanmıştı.

Düşünsenize.

Başkalarıyla aranızdaki bağ, duyduğunuz kederdi.

Bu, toplumsal bir tecrübeydi.

Korkunçtu ama bunun üstesinden birlikte geldik.

Peki ya, yalnız bir erkek ya da yalnız bir kadının kişisel bir sıkıntıyla baş etmesinin ne kadar zor olacağını düşündünüz mü?

Kimse hasta olduğumu bilmiyor.

Kimse, son dostumu da kaybettiğimi bilmiyor.

Kimse yanlış bir şey yaptığımı bilmiyor.

Soyutlandığınızı hayal edin.

Dünyaya bir pencerenin ardından bakıyorsunuz.

Camın bir tarafında sorunsuz, mutlu insanlar görüyorsunuz.

Diğer tarafında siz varsınız.

Size bir hikaye anlatmak istiyorum.

Bir gece bir yük gemisi batar.

Çıkan yangın sonucunda gemi batar.

Sadece bir gemici kurtulur.

Bir cankurtaran kayığı bulur, bir yelken uydurur ve denizci olduğundan, gözlerini gökyüzüne dikip yıldızları okur.

Eve dönmek için bir rota belirler ve sonunda yorgunluktan uyuya kalır.

Bulutlar göğü doldurur.

Ve sonraki 20 gün boyunca gökyüzünde bir tek yıldız göremez.

Doğru yolda ilerlediğini düşünür ama emin olamaz.

Günler geçtikçe ve gemici güçten düştükçe iyice şüphe etmeye başlar.

- Hikayenin sonu gelmeyecek.

- Acaba rotayı doğru mu çizmişti?

Hala eve doğru mu gidiyordu?

Yoksa tamamen kaybolmuş ve kendisini korkunç bir son mu bekliyordu?

Bunu bilmesi mümkün değildi.

Takımyıldızlarını doğru mu okumuştu yoksa içinde bulunduğu çaresizlik yüzünden hayal mi görmüştü?

Ya da gerçeği bir kez görmüş Dik dur! ve herhangi bir kanıt beklemeksizin ona inanmaya devam etmeli midir?

Bugün aranızda tarif ettiğim inanç bunalımını bire bir yaşayanlarınız var.

Size şunu söylemek isterim.

Şüphe, tıpkı emin olmak kadar güçlü ve sürdürülebilir bir bağ olabilir.

Kaybolduğunuzda, kendinizi yalnız hissetmeyin.

**

Franklin Roosevelt, Abraham Lincoln ve John Fitzgerald Kennedy en önemli başkanlarımızdır.

Göreve geldiğinde bu ülkede 13 milyon işsiz vardı.

Umutsuzdular.

Başkan Roosevelt o insanlara Korkmamız gereken tek şey korkunun kendisidir, demiş.

Ne demek istemiş olabilir?

James?

Sanırım, gerçekte önemli bir sorun olmadığını ve halkının üzülmemesi gerektiğini anlatmaya çalışıyordu.

Belki.

Belki de dünya iyiliklerle dolu olduğunu ve sorunların üstesinden gelmek için birlikte çalışmamız gerektiğini söylüyordu.

**

Peder Flynn'in vaazının konusu neydi?

Şey şüphe.

Şüpheden bahsetti.

Neden?

Anlayamadım, Rahibe.

Vaaz konusu neye göre seçilir?

Peder Flynn şüphe mi duyuyor?

Bir başkasının şüphe duyduğundan mı endişe ediyor?

Bunu kendisine sormalısınız.

Hayır, bu uygun olmaz.

O benim üstüm ve bir sıkıntısı varsa bunu bir rahibe anlatmalı.

Ya da papaza.

Bizler rahiplerle dertleşmeyiz.

- Kesinlikle.

- Çok doğru.

Şu anda neyi konuşuyoruz?

Dikkatli olmanızı istiyorum.

Evham yapıyor olabilirim ama Aziz Nicholas Okulu'nda olanlar için endişeliyim.

Akademik açıdan mı?

Bu bir soru cevap oyunu değil, Rahibe Raymond.

**

İnsanlardan şüphelenmek doğru değil.

Tanrıdan uzaklaştığımı hissediyorum.

Kötülükle baş etmeye kalkıştığında, Tanrıdan uzaklaşmış olursun ama ona hizmet için.

**

Sanki dünya yıkılıyor, Michael.

Mullingar'dan beri böyle rüzgar görmedim.

Ben de hiç böylesini görmedim.

Rüzgarlar bile değişti.

**

- Kardan Adam Frosty de olabilir.

- Güzel şarkı.

Çocuklardan biri kardan adam gibi giyinip dans edebilir.

Hangisi mesela?

Deneme yapıp seçeriz.

Kardan Adam Frosty sihre olan pagan inancı yansıtıyor.

Başına sihirli bir şapka konduğunda kardan adam canlanır.

Müziği daha ağır çalarsak, insanlar görüntünün rahatsız edici şarkının da inanışımıza ters olduğunu fark edecektir.

Kardan Adam Frosty'yi bu şekilde düşünmemiştim.

Yayınlanması yasaklanmalı.

Öyleyse, bu şarkı olmayacak.

Noel Her Yerde olabilir.

Anne babaların da hoşuna gidecektir.

Tükenmez kalemle ne yazdığınızı sorabilir miyim?

Hiç.

Aklıma bir vaaz konusu geldi.

Şimdi mi aklınıza geldi?

- Her an gelebiliyor.

- Ne şanslısınız.

Yazmadığım zaman unutuyorum.

Peki, aklınıza gelen fikir nedir?

Tahammülsüzlük.

– Biraz daha çay alır mısınız, Peder?

– Birazdan.

Zaman değişiyor, Rahibe.

– Ne gibi?

– İnsanlar değişiyor.

Gün ışığında her şey aynıdır.

Kilisenin de değişmesi gerekir.

Ara sıra radyoda çalan şarkıları söylemeli çocukları dondurma yemeye götürmeliyiz.

– Tatlı düşkünü.

– Hatta oğlanları kampa götürmeliyiz.

Neden?

Daha dost canlısı olmalıyız.

Çocuklar ve aileler bizi ailelerinin bir üyesi olarak görmeli.

Ama biz ailelerinin bir ferdi değiliz.

Biz farklıyız.

Neden?

Yemin ettiğimiz için mi?

Kesinlikle.

Bence o kadar da farklı değiliz.

Rahibe, biraz daha çay alabilirim.

Onlar da bizi farklı görmüyor mu?

Cemaatimizin işçi sınıfı, farklı olduğumuz için bize güveniyor.

– Bence asıl konudan uzaklaşıyoruz.

– Haklısınız.

Çok doğru.

Asıl konuya dönelim.

**

Çok rahatladım.

Bu her şeyi açıklıyor.

Ona inandın mı?

Elbette.

Ona inanmak çok daha kolay öyle değil mi?

Anlattıklarını Bay McGuinn'e doğrulatabiliriz.

Evet.

Bu tip insanlar çok zeki olurlar.

– Ben anlattıklarına ikna oldum.

– Hayır, olmadın.

Her şeyin eskisi gibi olması için meselenin kapanmasını istiyorsun.

Bu konuyla daha fazla meşgul olmak istemiyorum.

Yalanını su yüzüne çıkartacağım.

Yalan söylediğinden nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?

Tecrübe.

Siz ondan hoşlanmıyorsunuz.

Tükenmez kalem kullanmasından hoşlanmıyorsunuz.

Çayını üç şekerli içmesinden hoşlanmıyorsunuz.

Kardan Adam Frosty şarkısını sevmesinden hoşlanmıyorsunuz.

Bu nedenle onun korkunç bir şey yaptığına ikna oluyorsunuz.

Ben de Kardan Adam Frosty şarkısını seviyorum! Okulun hapishane gibi yönetilmemesi gerektiğini düşünüyorum.

**

Hikaye:

Bir kadın hemen hiç tanımadığı bir erkek hakkında dedikodu yapar.

Hiçbirinizin böyle bir şey yapmadığını biliyorum.

Kadın o gece bir rüya görür.

Başının üstünde kocaman bir el belirip yukarıdan ona işaret eder.

O anda çok yoğun bir suçluluk duygusuna kapılır.

Ertesi gün günah çıkartmaya gider.

Bölgenin yaşlı papazı, Peder O'Rourke'a günah çıkartır.

Ona olan biteni anlatır.

Dedikodu günah mıdır?

Diye sorar yaşlı adama.

Bana işaret eden o parmak, her şeye kadir olan Tanrı'nın mıydı?

Günahlarımın bağışlanmasını mı istemeliyim?

Söyleyin, yanlış bir şey mi yaptım?

Evet, diye yanıtlar onu Peder O'Rourke.

Evet, cahil, kötü yetiştirilmiş kadın.

Komşuna karşı yalancı şahitlik yaptın.

Onun itibarını kötüledin ve onunla oynadın.

Kendinden utanmalısın! Kadın özür dileyip affedilmeyi diledi.

O kadar kolay değil.

Dedi Peder O'Rourke.

Eve gidip eline bir yastık alarak çatıya çıkmanı yastığı bıçakla yardıktan sonra yanıma gelmeni istiyorum.

Kadın eve döner, yatağının üstündeki yastığı ve çekmeceden bıçağı alıp yangın merdiveninden çatıya çıkarak yastığı deler.

Ardından da kendisine söylendiği gibi bölge papazının yanına gider.

Ardından da kendisine söylendiği gibi bölge papazının yanına gider.

Yastığı bıçakla deldin mi diye sorar.

Evet, Peder.

Peki, ne oldu?

Kuş tüyü, der kadın.

Kuş tüyü, diye tekrarlar Rahip.

Yastığın içindeki tüyler uçuştu, Peder.

Şimdi eve dönmeni ve etrafa savrulan bütün tüyleri toplamanı istiyorum.

Ama bunu yapamam ki, der kadın.

Nereye uçtuklarını bile bilmiyorum.

Rüzgar hepsini savurdu.

İşte, der Peder O'Rourke, Dedikodu da böyledir!

**

Nedir o?

Ne sorduğumu biliyorsunuz.

Hayır.

Sizi Donald Miller'ın atletini dolabına koyarken gördüm.

- Kutsal eşyalar odasında bırakmış.

- Neden kendisine vermediniz?

Daha fazla utanmaması için.

O çocuğu rahibeden daha çok önemsiyorum.

Ona hiç yardım elini uzattı mı?

O zenci çocuğun okulu bitirebilmesi için yardıma ihtiyacı var.

Rahibe böyle davranırsa çocuk başaramaz.

Sizce neden şarabı içti?

Başı dertte.

Rahibe, çocuklarla insan gibi konuştuğumu gördükçe bunda bir art niyet arıyor.

Burasının onun yüzünden Karanlık Çağda kalmasına izin vermeyeceğim.

Merhamet duygularımı yok etmesine izin vermeyeceğim.

Rahibenin amacının bu olduğunu sanmıyorum.

- Ben cemaatimize değer veriyorum.

- Biliyorum.

Tıpkı sizin sınıfınıza değer verdiğiniz gibi.

Çocukları seviyorsunuz değil mi?

- Evet.

- Bu çok doğal.

Sevmeseniz çocuklarla bağ kuramazsınız.

Yüzünüze baktığımda nasıl biri olduğunuz anlaşılıyor.

İyiliksever birisiniz.

Bilemiyorum.

Evet, öyleyim.

Bazıları insan sevginizi yok etmek ister, rahibe.

Yüreğinizdeki iyiliğin, zayıflık olduğunu söylerler.

Buna sakın inanmayın.

Erdem adı altında iyilikseverliği yok etmek isteyenlerin eski bir taktiği.

Sevmenin yanlış bir yanı yoktur.

Sevmek mi?

Mesihimizin sözünü unuttunuz mu?

İnsan sevgisi.

Her şey karmakarışık.

Hayatta bazen yolumuzu kaybettiğimizi düşünürüz.

Bu bir bağ.

Çiçekler.

Bana baharı hatırlatmaları için.

Artık gitmeliyim.

Kardeşinizin hastalığına üzüldüm.

Teşekkür ederim, Peder.

İnanmıyorum.

İnanmıyor musunuz?

Hayır.

**

Ona saygı ve sevgi duyuyor.

Peder de Donald'a zaman ayırıyor.

Çocuğun buna ihtiyacı var.

Bayan Miller, bir sorunla karşı karşıya olabiliriz.

Beni çağırmanızın bir sebebi olduğu tahmin ediyordum.

Okul müdürü olmak zor ve zaman alan bir görev olmalı.

Sadece şunu söyleyeceğim ki, Hazirana kadar sabretmeliyiz.

Anlayamadım?

Sorun her neyse, Donald'ın Hazirana kadar onunla başa çıkması gerekiyor.

Sonra liseye devam edecek.

Anlıyorum.

Donald, Aziz Nicholas'tan mezun olursa iyi bir liseye devam edebilme şansı artacak.

Bu da üniversiteye gitme ihtimali demektir.

Sınıfını geçerek mezun olması için herhangi bir engel göremiyorum.

- Onun dışında hiçbir şeyin önemi yok.

- Bundan pek emin değilim.

Öyleyse nedir?

Peder Flynn ile oğlunuz arasındaki ilişkiden tedirginlik duyuyorum.

Sahi mi?

Neden tedirginlik duyuyorsunuz?

Bu ilişkinin düzgün olmamasından.

Herkesin bir kusuru vardır; bunun için ruhlarının bağışlanması gerekir.

İşyerim şurası.

Açık konuşmam gerekirse Peder Flynn'in oğlunuzu istismar etmiş olabilir.

Olabilir diyorsunuz.

Emin değilim.

- Kanıt var mı?

- Hayır.

Öyleyse, belki de boşuna endişeleniyorsunuzdur.

Belki de boşuna değildir.

Şarabı ona Peder Flynn içirmiş olabilir.

Bunu neden yapsın ki?

- Donald son günlerde tuhaf davra- - Hayır.

- Sıra dışı herhangi bir şey yok mu?

- Her zamanki gibi.

- Pekala.

- Rahibe, sorun istemiyorum.

- Tam olarak anladığınızı sanmıyorum.

- Neden bahsettiğinizi anladığımı sanıyorum, ama bu meseleyi kurcalamak istemiyorum.

Ne dediniz?

Birkaç dakikam kaldı.

Söylediklerinize karşı çıkmıyorum, ama bu rahip ile oğlum arasında bir şey geçmişse bu oğlumun suçu değil.

- Ben onu demek iste- - O daha çocuk.

- Biliyorum.

- 12 yaşında.

Ortada bir suçlu varsa o adam olmalı, çocuk değil.

Size tamamen hak veriyorum.

Bana hak veriyorsunuz ama okul müdürü konuşmak için beni çağırdı.

Donald'ın iyiliğini istiyorum.

Gerçekten şarabı içmesi için ona rahibin mi verdiğini düşünüyorsunuz?

- Evet.

- Öyleyse neden oğlum görevden alındı?

Çocuk yakalandı, adam değil.

Öyleyse oğlumu suçluyorsun.

Oğlumun suçlanması malum sebeplerden dolayı daha kolay.

İzin verin bir şey söyleyeyim.

Cüppeli birine karşı açılan savaşta kazanma şansınız yoktur.

O güçlü.

Ve oğlunuz onun elinde.

Madem öyle, bırakın istediği olsun.

Ne?

Sadece Hazirana kadar.

Siz ne dediğinizin farkında mısınız?

Sizden daha fazla farkındayım.

Bu adamın oğlunuzla uygunsuz bir ilişkiye teşebbüs edeceğine ya da ettiğine inanıyorum.

Bilmiyorum.

Ben biliyorum.

Yanılmıyorum.

Bundan nasıl emin olabilirsiniz ki?

Siz nasıl bir annesiniz?

Affedersiniz ama, siz bunu söyleyecek kadar hayatı bilmiyorsunuz.

- Yeterince biliyorum.

Kuralları biliyor olabilirsiniz ama bu yetmez.

- Kabul edemeyeceğim şeyi bilirim.

- Kabul etmek zorunda olduğunuzu kabul eder ve ona göre davranırsınız.

- Bu adam okulumda.

Bir yerlerde olmak zorunda.

Belki de iyi bir şeyler yapıyordur.

- Bu adam çocukların peşinde! - Bazıları yakalanmak istiyor olabilir! Babası onu o yüzden dövdü.

Şarap yüzünden değil.

Ne demek istiyorsunuz?

Çocuğun yapısından bahsediyorum.

Yaptığı bir şeyden değil.

Tanrı onu böyle yarattığı için çocuğu suçlayamazsınız.

Beni eylemler ilgilendirir, Bayan Miller.

Ama çocuğun yapısı böyle.

- Bunun bir önemi yok.

- O zaman unutun gitsin.

İnsanları konuşmaya zorlayan sizsiniz.

Oğlumu devlet okulunda öldüreceklerdi.

O yüzden sizin okulunuza yazıldı.

Babası onu sevmiyor.

Sizin okulunuzdaki çocuklar onu sevmiyor.

Ona sadece biri iyi davranıyor, o da bu rahip.

Bunun bir sebebi var mı?

Evet.

Herkesin vardır.

Sizin de sebepleriniz vardır, ama o adama neden oğluma iyi davrandığını sorguluyor muyum?

Hayır.

Sebebi umurumda değil.

Oğlumun kendisine ilgi gösterecek ve ona destek olacak bir erkeğe ihtiyacı var.

Tanrıya şükür ki, bunu yapmak isteyen adam eğitimli ve merhamet sahibi.

Bu şekilde olmaz.

- Sadece Hazirana kadar.

- Oğlunu okuldan atarım.

Bunu başlatan oğlum değilse neden onu atıyorsun?

- Buna bir son vermek için.

- Onun için oğlumu feda edeceksin.

- Oğlun gidince sona ermeyecek.

- O zaman rahibi kov.

- Ben de bunu yapmaya çalışıyorum.

- O zaman benden ne istiyorsun?

Hiç.

Öyle anlaşılıyor.

Lütfen oğlumu bu işe karıştırma.

Kocam bu yüzden oğlumu öldürür.

Elimden geleni yapacağım.

Geç kaldım.

Rahibe ikimiz aynı safta mıyız bilmiyorum.

Ama ben oğlum ve ona iyi davrananlarla aynı safta olacağım.

Sizi de o safta görmek isterim.

İyi günler.

**

Seninle savaşacağım.

Siz kaybedeceksiniz.

Merhamet duygun nerede?

Sizin ulaşamayacağınız bir yerde.

**

EY SEVGİLİ MİRAÇ'TAN DÖNMESEYDİN NE OLUR DU HALİMİZ

Bugüne kadar Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellemin Miraç hadisesini algılarken hata yaptığımız düşünüyorum. Bu olay aslında rahmet peygamberinin dünyayı terki- bir nevi ruhunu Allah Teâlâ'ya teslim edişi idi. Yani İdris aleyhisselâm gibi dönüşü olmayabilirdi.

Büyük mutasavvıf İmâm-ı Rabbânî kuddise sırruhu'l-âlî miracı şöyle anlatıyor:

> "O'nun (salla'llâhu aleyhi ve sellem) mirac gecesinde Rabbini görmesi, dünyada değil, âhirette vaki olmuştur.
> Çünkü O (salla'llâhu aleyhi ve sellem), miraç gecesi mekân-zaman dairelerinin dışına çıkınca ve imkân âleminin darlığından kurtulunca ezel ve ebedi bir an olarak buldu, başlangıç ve sonu bir nokta olarak gördü..." (C. I, 283. mektup).

Hüzün senesi dediğimiz olaylar zincirinde [Hz. Ebu Talib'in ve annemiz Hz. Hatice aleyhisselâmın vefatları akabinde] Efendimiz salla'llâhu aleyhi ve sellem için Mekke'deki hayat çekilmez olmuştu. Hz. Ebû Talib'in sağlığında Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve selleme yaklaşamayanlar, bir canavara dönüşmüşlerdi. Yüzüne tükürüyorlar, öldüresiye dövüyorlar, Mescid-i Harâm'da boğmaya çalışıyorlar, secdede iken üzerine deve işkembesi koyuyorlar, yapılmadık işkence, edilmedik hakaret bırakmıyorlardı. Efendimizin bir nevi kolu kanadı kırılmış, Mekke'de yapayalnız kalmıştı.

"Ben mağlubum, ben mağlubum, Yüce arkadaşım yardımın nerde?" diyerek üzgün halini tarif edemiyordu.

Acıları tarif edilmeyecek bir vukuat yeri Taif'te bu ahvalin tuzu biberi oldu. Tâif halkı misafir gelen Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellemi taşladı. Öyleki geçtiği yolun iki tarafına dizilip taşlar yağdırdılar. Efendimiz yaralanmış, bastığı zaman toprağı incitmeyen mübarek ayakları kanamaya başlamış, düşe kalka kurtulmaya çalışıyordu. **Hiçbir zaman olmamış gibi toprak o gün yarılıp O'na sarılmak için Rabbinden izin istemişti.** Efendimiz, düştüğünde zalimler kollarından tutup kaldırıyor, yürümeye zorluyorlar ve O yürüyünce taş yağmuru yeniden başlatıyorlardı. Birde kahkaha ile gülmeleri yok mu, acıların en acısı..

Yanında yol arkadaşı evlatlığı Zeyd b. Harise ile yaşadıkları bu acı hadise den sonra Efendimiz;

"Ya Rabbi! Kuvvet ve kudretimin en zayıf hâliyle, elimdeki çare ve vasıtaların en basitiyle, insanların gözünde ifade ettiğim değersizliğimle Sana yalvarıyor, Sana sığınıyorum.

Ey merhametlilerin en merhametlisi!

Sen zulme uğramış tüm mazlumların Rabbisin. Sen benim de Rabbimsin.

Beni kimlerin eline bırakıyorsun?

Bana kaba ve sert davranan bir yabancıya mı, yoksa bana üstün kılacağın bir düşmana mı?

Eğer Sen bana dargın değilsen, başıma gelen eziyet ve işkencelere aldırmam. Ancak Senden gelecek bir himaye ve koruma çok daha hoştur. Öfke ve gazabına uğramaktan; karanlıkları aydınlatan, dünya ve ahiret işlerini düzene koyan Zâtının nuruna sığınırım!

Sadece Sana sığınır ve Senin rızanı dilerim.

Senden başka kuvvet ve kudret yoktur!"

Dediğinde Cebrail aleyhisselâm geldi. Taif halkının helak olmaları için izin istedi. Efendimiz bu zor durum halinde dahi, bu cezaya razı olmadı.

Hadise uzundur. Efendimiz umutla geri Mekke'ye döndü. Mekkeliler onu içeri almadılar. Hiçbir dayanağı kalmayan Efendimiz son olarak **'amca'** diye hitap ettiği hala müşriklerden olan Nevfeloğullarının lideri **Mut'im b. Adiyy**'e kendisini himaye etmesi için haber gönderdi. Mut'im b. Adiyy, oğullarıyla birlikte silahlanarak derhal harekete geçti ve Efendimiz salla'llâhu aleyhi ve sellemi Mekke'ye getirdiler. Ne var ki, hayat tadını kaybetmiş, Efendimiz çok üzgün bir kapı açılmasını bekliyordu.

Bu zaman aralığında her şey bitsin dercesine Allah Teâlâ kulunu katına çağırdı. Aslında bu gidiş bir ayrılığın gidişi idi. İnsanlığın rahmeti gidiyordu. Melekler ve âlem ayrılığın korkusu hissettiler.

Ya geri dönmezse?

Evet Allah Teâlâ'nın sevgilisi geri dönmezse, ne olacaktı?

Allah Teâlâ kulunu koruyamayacak ve zalimlerin eline mi bırakacaktı?

-Sevgilimi alın getirin, emr-i fermanı herşeyi alt üst etmişti.Cebrail aleyhisselâm o anda hayatının en dehşetli günlerini yaşıyordu. Efendimizi hazırladı, huzara kadar arkadaşlık etti ve götürdü. Efendimize Has odanın bilmediğimiz yerleri açıldı.

Konuşuldu, kalbin dahi duymadığı bir derinlikte.

> **Mâhasal ol anda doksan bin kelâm**
>
> **Sebk idüp bulduktan encâm ü hitâm**

Allah Teâlâ, Efendimizden izin istedi.

-Sevgilim seni daha göndermek istemiyorum. Efendimiz:

–Aman Ya Rabbi! Ümmetim ne olacak. Beni seven daha doğmamış kullar var, onlar ne olacak dedi?

–Seni üzdükleri zaman ben üzülüyorum, sana zarar verdikleri zaman ben zarar görüyorum.

–Ya Rabbî, takdir ettiğin ve ruhu var olup beni seven sonradan doğacak kulların ne olacak? Bu geliş kapısı kapanmasın ben ve ümmetim sana kulluk ederiz. Niyaz ederiz. Namaz kılarız.

……

–Elli vakit olsun, sık sık görüşmemiz olur, bu niyazla.

Allah Teâlâ'yı razı eden Hz. Rasûlu'llâh salla’llâhu aleyhi ve sellem dönüşte Hz. Musa aleyhisselâm ile görüştü. Ümmetini düşünen nebiye hayranlıkla

–Nasıl olsa, geri dönüş için izin verildi, namaz konusunda bir müracaatta bulun, ümmetin buna takat getiremez, belki, dedi.

Sonunda beş vakit hediyesi ile Allah Teâlâ'yı razı eden Efendimiz salla’llâhu aleyhi ve sellem dünyaya geri döndü.

İnsanlar beş vakti Allah Teâlâ emretti zannediyorlar. Hayır, Hz. Rasûlu'llâh salla’llâhu aleyhi ve sellem Allah Teâlâyı razı etmek ve dünyaya bizim için geri dönebilmek için bedel olarak istedi.

Hz. Rasûlu'llâh salla’llâhu aleyhi ve sellem dünyada üç şey sevdirildi dediklerinden biri olan namazı herkesten daha fazla kıldı.

Gözümün nuru diye övdüğü namazla hayatını yaşadı, son gidişinde de ise isteği **"namaz kılın"** oldu.

Ey Miraç, bizi sevgilimizden ayırmadın. Bedel olsun diye hediyeni her gün bu anı anmak için beş defa namazı eda etmeye çalışıyoruz.

Ya Rasûlu'llâh! (salla’llâhu aleyhi ve sellem)

Sana minnetimiz sonsuzdur.

Eğer göklerden dönmeseydin, varlık âleminde bugün bizler olmayacaktık.

Sana teşekkür ediyoruz.

İhramcızâde İsmail Hakkı

ALFRED DÖBLİN- Berlin Alexander Meydanı

Alfred Döblin, 1878 yılında Stettin'de bir terzinin oğlu olarak dünyaya gelmiş, 1888'de Berlin'e yerleşmiştir. Ailesi aslında Doğudan gelmedir. Dedesi Yahudi asıllıdır, dayıları Breslau'da ardiyecilikle uğraşır. Küçük burjuva dünyasında yetişen Döblin, birçok Alman yazarının istifade ettiği sosyal güvenceden, aile yuvasının mutluluğundan yoksun yetişmiştir. Ekonomik dalgalanmalardan ister istemez etkilenmiş ve bu, ömrü boyunca böyle olmuştur.

Çağdaş Alman edebiyatı adlı eserinde yazarın hayatı ile ilgili çok çarpıcı saptamalara ulaşmıştır. O, Alfred Döblin'in hayatına ve ruh dünyasına yön veren önemli bir yaşantısının olduğunu vurgulamıştır. Yaşamının en önemli dönüm noktasının ise babasının iflas edip genç bir kızla Amerika'ya kaçmasını, annesinin bu nedenden dolayı beş çocuğuyla birlikte aileyi ayakta tutmak adına Berlin'e göç etmesini gösterir. Şefkatli, son derece kuvvetli bir irade sahibi olan bu kadın, çocuklarını çalışarak yükselmeleri için hırsla desteklemiştir. Büyük şehrin yoksul tabakasının tüm kaderi Döblin'i peşinden sürüklemiştir ve Döblin bu durumdan şöyle bahseder:

Yoksullardan biri oluşum hiç aklımdan çıkmamıştır. Bu, benim bütün davranışımı belirlemiştir, işte ben bu halka, bu millete aidim, yani yoksullar milletine.

Öğrencilik yıllarının belirleyici faktörü, yazarın annesinden ve hocalarından gelen sürekli çalışma, didinme öğütleri olmuştur. Dakiklik, disiplin ve çalışkanlık, Döblin'in Prusyalı özelliğidir . Bu çalışkan ve disiplin özelliğine rağmen Alfred Döblin, ekonomik durumlarının kötü olması nedeniyle, liseyi ancak 22 yaşındayken tamamlayabilmiştir. Daha sonra Berlin ve Freiburg'da nöroloji ve psikoloji okumuş, daha öğrencilik yıllarında Hıristiyan öğrencilerle Yahudiler arasındaki mesafeyi anlattığı eleştirel yazılar yazmaya başlamıştır.

1910'da, Herwarth Walden ile birlikte Alman dışavurum akımının en önemli yayın organlarından birini, Der Sturm (Fırtına) dergisini kuran Döblin, asistanlık yıllarını tamamladıktan sonra 1911'de Berlin'de psikiyatrist olarak muayenehane açmıştır. Bir yıl sonra da Erna Reiss adlı bir tıp öğrencisiyle evlenip bu evlilikten beş çocuk sahibi olmuştur. (http://alfred-doblin-kimdir.cix1.com/)

Döblin'in gençliğinde iki yazar ve onların yaşam hikâyesi önemli izler bırakmıştır. Döblin için Alman Edebiyat tarihinin iki huzursuz, baba şefkatinden yoksun, kız kardeşlerine ve annelerine düşkün olan Kleist ve Hölderlin sempatik gelmektedir ve kendi hayat hikâyesini onlarda görmektedir. Döblin için onu Kleist'ta büyüleyen özelliğin duygu karmaşıklığı sorunu, kadınla erkek arasındaki aşk-nefret karışımı duygu, görüntülerin ardına yöneltilmiş, uçurumları sezen bir görüsün olduğunu belirtir. Hölderlin'in şiirleri, yani varlıklı büyükşehir sakinlerinin gösterişli hayatıyla ilgilenmemesi ilgisini çekmektedir. Kleist ve Hölderlin'in yani sıra Nietzsche, Schopenhauer, Ibsen, Björsen, Dostojewski Döblin'in hayranı olduğu diğer yazarlardır.

Alman Edebiyatı'nın 20'li yıllarda ön plana çıkan ve Nobel Edebiyat ödülü sahibi Thomas Mann, Alfred Döblin'in 65. doğum günü kutlamasında Döblin için şu sözleri sarf eder:

Onur gününüz, benim için de sizin eserinize borçlu olduğum görkemli bir şekilde ihya edilmiş sayısız saatler üzerine üretilen düşüncelerin bir günüdür ve siz aynı zamanda batı

romanının en genç yazgılarını esasen en şahsi bir şekilde bir arada kullanarak Alman coşkun nesrine bahşetmiş olduğunuz cesur, yenilikçi, capcanlı, ilerici birçok şey için şahsınıza duyduğum deruni hayranlığı dile getirme fırsatı beni aynı zamanda çok mutlu eder.(Mann,1990:489)

Alfred Döblin hakkında söylenmiş olan sözler onun edebiyata yaptığı katkıların sadece dile getirilen noktalarıdır. O, Alman edebiyatı için 20'li yılların verimli döneminin en önemli, en önde gelen yazarları arasındadır. Aslında zorlu ve sıkıntılı geçen hayat hikâyesi onun hayat felsefesinin ve eserlerinde okuyucuya iletmek istediği düşüncelerin ana kaynağını oluşturmuştur. Eserimiz Berlin Alexander Meydanı yazarın yaşam öyküsünün ve onun can alıcı Berlin gözlemlerinin bir ürünü olması açısından örnek teşkil eder..

Kaynak: Ahmet BAÇİK, Alfred Döblin'in "Berlin Alexander Meydanı" Ve Aras Ören'in "Berlin Savigny Meydanı" Eserlerindeki Büyükkent Sorunsalı, T.C.Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi Mayıs- 2013

BERLİN ALEXANDER MEYDANI

1929 yılında yayımlanan Berlin Alexander Meydanı, Alfred Döblin'in en ünlü eseridir. Kent romanı özelliğini taşıyan bu eser, Alman edebiyatında kendi alanındaki en ünlü yapıttır. Eserinde 1928 yılının Almanya'sını ele alan Döblin dünyanın, özellikle de Almanya'nın gidişatından duyduğu rahatsızlığı dile getirmektedir. Bu eser aynı zamanda bir Çağ romanı özelliğini taşımaktadır.

Romanın başkahramanı Berlin'de yaşayan eski bir hamal ve çimento fabrikası işçisi Franz Biberkopftur. Eser Franz Biberkopfun hayatının bir yılını –bir ömür kadar uzun geçecek 1928 yılını– anlatmaktadır. Berlin kenti Franz Biberkopf ile birlikte eserin başkahramanıdır. İşlediği bir cinayet yüzünden hapse giren Franz, yıllar sonra yeniden özgür kaldığında iyi bir insan olarak Berlin'de yaşamaya devam etmek ister. Dışarı çıktığında, Berlin şehrinin korkutucu değişimi ve yaşamı onu önceleri korkutsa da zamanla buna alışır ve iyi bir insan olarak yaşamaya başlar. Fakat çevresini saran insanlar onu rahat bırakmaz, bir şekilde tuzağa düşürür ve onun yeniden suç işlemesine sebep olurlar. Ayağa kalkmayı başarır; fakat yine düşer, yine suça karışır. Bunu üç kez yaşar. Defalarca düştüğü yerden kalkmaya ve kötülüğe direnmeye çalışan Franz artık yenilmiştir. Yoluna nasıl devam edeceğini bilmemektedir. Sonunun geldiğine inanan Franz, bu sonu kendi eliyle hazırlamak isterken gözü birden açılıverir. Her şeyin nedeninin kendisi olduğunu, kendi bomboş yaşamı olduğunu anlar. Artık her şey yeniden anlam kazanır ve Franz değişmiş, örselenmiş bir şekilde geri döner. İnsan olduğunun bilincine varır ve yepyeni bir felsefeyle hayatını yeniden yaşamaya başlar.

Romanın kaleme alındığı dönem, Weimar Dönemi (1919–1933) olarak adlandırılmaktadır. Bu dönemde Almanya, büyük sorunlarla boğuşmuştur. Dönemin göze çarpan en önemli özelliği, ekonomik krizlerdir (Ünlü, 1998: 36) Aslında bu krizlerin Birinci Dünya Savaşından sonra ortaya çıktığı bilinmektedir. Birinci Dünya Savaşından yenik çıkan Almanya, imzalamak zorunda kaldığı antlaşmayla tarım yapabileceği toprakların büyük bir bölümüyle birlikte demir ve kömür yataklarını ve bütün denizaşırı ilişkilerini kaybetmiş, ödeyemeyeceği bir savaş tazminatına çarptırılmıştı. Almanya, savaş sürerken hiçbir zaman savaşı kendi kaynaklarıyla finanse etmeyi düşünmemişti. Asıl niyeti savaş bittikten sonra savaş zararlarını mağlup olan devletlere ödettirmekti. Ancak yapılan hesaplar tutmayınca ortaya büyük sorunlar çıkmıştır. İç fiyatlar üç kat artmış ve Alman para birimi Markın dış satın alma gücü zayıflamıştır.

Bu yılları kısaca özetlemek gerekirse; 1923 yılının sonuna kadar, ülkede savaş sonrası enflasyon hakim olmuştur. 1923-1924 yıllarında gerileme ve yüksek işsizlikle beraber bir para istikrarı durumu söz konusu olmuştur. 1925'de Almanya tekrar bir ekonomik gerileme durumuyla karşı karşıya kalmıştır. 1926'dan 1929 yılına kadar ise bir refah dönemi hüküm sürmüş, ancak 1929 dünya ekonomik krizi ortaya çıkmış ve Avrupa'da en yoğun Almanya'yı etkilemiştir . Bu yıllarda işsizlik artmaya devam etmiş ve enflasyon baş döndürücü bir hızla yükselmiş, insanlar çok kısa bir sürede yoksullaşmış, hayatta kalabilmek için tüm varlıklarını paraya ve gıda maddesine dönüştürmeye başlamışlardır. Bunun sonucunda ülkede hızlı bir karaborsa oluşmuştur. Yirmili yılların başında gittikçe güçlenme olanağı bulan Nazilerin dünya ekonomik kriziyle iktidara gelmeleri de kolaylaşmıştır.

Ekspresyonist bir yazar olan Döblin, dünya savaşını yaşamış ve insanlığın yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Dünyayı köleleştirdiğine inandığı bütün güçlere karşı savaş açmıştır. Bu güçler; makineleşme, endüstrileşme, kapitalizm, faşizm, militarizm ve her türlü kaba kuvvettir. Modern hayatın karmaşıklığından, anlamsızlığından ve yalancılığından yakınan bir yazar olan Döblin, **Berlin Alexander Meydanı'nda, Almanya'nın yirmili yılların sonunda içinde bulunduğu ekonomik problemleri, işsizlikle ve açlıkla karşı karşıya kalan halkın manevi çöküşünü, Hitler'in başa gelme sürecini ve faşizmin yükselişini ele almaktadır .** Döblin'in, Berlin'de yoksulluk içinde büyümüş bir yazar ve gazeteci olması, bir taraftan arka sokaklarındaki kirli yaşamı ve insanlarını, eserine ustalıkla işlemesine yardımcı olurken, diğer taraftan kentin parlayan yüzünü etkili bir biçimde ele almasına olanak sağlamıştır.

' 'Yoksullardan biri oluşum hiç aklımdan çıkmamıştır. Bu, benim bütün davranışlarımı belirlemiştir, işte ben bu halka, bu millete aidim, yani yoksullar milletine.''

SPD Partisinde faal olarak çalışan bir üye, faşizm karşıtı bir yazar olması ve savaşta gönüllü doktor olarak çalışması, eserinde faşizm ve savaş karşıtı ifadelere bolca yer vermesinde etkili olmuştur:

'İnsan yaşamını sever anasının karnında olduğu sürece...

Sonra devlet baba sabahtan akşama kadar ne yapacağını söyler sana. Seni kıskaca alır, yakana yapışıp seni yola sokar, kanunlar ve yasaklar ile! Birinci emir: Sökül be adam! İkinci emir: Kapat çeneni!''.

Ekonomik bunalım nedeniyle ülke insanının içinde bulunduğu manevi ve psikolojik çöküntüyü detaylarıyla anlatması ise bir Psikiyatr uzmanı olmasının sonuçlarından biri olarak görmek mümkündür .

Döblin, sadece işlediği konu nedeniyle değil, eserinde kullandığı teknikle de adından oldukça söz ettirmiştir. Berlin Alexander Meydanı eseriyle, ilk olarak Joyce ve Dos Passos'un kullandığı edebiyatta film tekniğini, Alman edebiyatına sokan Döblin'dir. İnsanın içinde tuttuğu sırları, soruları, sorunları bilinç akımı tekniğini kullanarak monologlarla birleştirerek, bazen birinci kişi, bazen de üçüncü kişinin ağzından ifade etmiştir:

''Sallana sallana yürümeye devam etti, gacur gucur ilerleyen tramvayın yanında, tramvay durmadan sakın atlamayın!

Bekleyin! Tramvay durana kadar! Polis trafiği düzenliyor, bir postacı çabucak karşıya geçiyor. Benim acelem yok, ben Yahudilere gidiyorum. Geç de gitsem, onlar evdedir. Ayakkabılarım nasıl da kirlendi, zaten ek temiz değillerdi ya.

Kim temizlesindi onları, yoksa Schmidt denen karı mı? Onun iş yaptığı yok ki! (Tavandan sallanan örümcek ağları, saframın kalkması, dilini damağında gezdirdi, başını çevirip vitrinlere baktı.) Acaba şişko Lina ayakkabılarımı temizler miydi? Ve birden hızlanıverdi (B.A.M.: 105). ''

Yukarıdaki alıntıda görüldüğü gibi Döblin, psikolojik gelişim romanının bütün halkalarını kırmış, anlatımın kesintisiz olması gerektiği görüşünü bir tarafa bırakmış, ekspresyonist çok sesliliği tercih etmiş, günlük betimlemeleri teknik ilerlemeler ve istatistiklerle birleştirmiştir (http://www.xlibris.de., 2014). Hikâyeyi anlatırken standart dilin yanı sıra, Berlin argosunu kullanmıştır. Gazete haberleri [' 'Heer caddesindeki tramvay kazasında suçun kimde olduğu araştırılmaya devam etmekte. Kaza tanıklarının ve vatman Redlich'in ifadeleri inceleniyor. Bilirkişi raporu da henüz hazır değil (B.A.M.: 157).''], popüler metinler, İncil pasajları, reklam sloganları [''Sevinç içindesiniz çünkü evinizi Höffner mobilyalarıyla döşeyeceksiniz. Düşünüzdeki rahat ve konfor, beklemediğiniz bir şekilde gerçekleşecek. Yıllar geçse de sevinciniz hep kalacak, mobilyalarınızın kullanışlılığı ve dayanıklılığı sizi mutlu edecek (B.A.M.: 98-99).''] şirket profilleri, hukuk metinleri, şarkılar, tekerlemeler, borsa raporları [''Borsada piyasa durgun, Rayş Bankasının piyasa sürdüğü senetler oldukça sağlam, 18 Nisan saat 11'e doğru durum şu: ... (B.A.M.: 157).''] gibi birbiriyle alakasız parçaları iç içe geçirmiştir. Seçtiği konu ve kullandığı teknikler açısından eser güncelliğini hala korumaktadır.

Kaynak: Gülsum KUŞ, Berlin Alexander Meydanı Ve Ankara Mahpusu Eserlerinde Kent Sorunsalı, T.C Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı Alman Dili Ve Edebiyatı, Yüksek Lisans Tezi, Konya-2015

BERLİN ALEXANDERPLATZ (1980) --BERLİN-ALEKSANDER MEYDANI

Mini Dizi 894 dk

Yönetmen: Rainer Werner Fassbinder

Senaryo: Alfred Döblin, Rainer Werner Fassbinder

Ülke: Batı Almanya, İtalya

Sezon:1.Sezon

Tür: Dram

Vizyon Tarihi:28 Ağustos 1980 (İtalya)

Dil: Almanca

Müzik: Peer Raben

Oyuncular: Günter Lamprecht, **Rainer Werner Fassbinder**, Claus Holm , Hanna Schygulla Franz Buchrieser

Özet

1928 yılının Berlini'ndeyiz. Franz Biberkopf, kız arkadaşını öldüremek suçundan yattığı cezaevinden yeni çıkmıştır. Çıktıktan sonra eski günlerine geri dönmemeye ve yeni bir başlangıç yapmaya karar veren Franz, yıllar önce bıraktığı Berlin'i beklediğinden çok farklı bulur. Dejenere olmuş bu Berlin'de ister istemez uzak durmaya çalıştığı suç dünyasının içine çekilecektir.

Rainer Werner Fassbinder'in Alfred Döblin'in romanindan uyarladığı, 1980 yılında bir televizyon dizisi olarak çektiği 14 bölümden oluşan Berlin Alexanderplatz'ın, uzun metraj film olarak düzenlendiği bir bütün halindeki 15 saatlik versiyonu Time Dergisi tarafından 'En İyi 10 Dvd' arasında seçildi. Fassbinder'in başyapıtı niteliğindeki film, dvdsinin çıkmasının ardından birçok festivalde de gösterildi

Rainer Werner Fassbinder' e değinecek olursak kendini hiçbir yere ait kılmadığı için, her şeyle suçlandı:

O bir anti-komünistti, erkek şovenisti, hatta antisemitistti, üstelik homofobikti. Çalışma arkadaşlarından Karlheinz Böhm,

"söylesene bana; senin sağcılara karşı olduğunu biliyorum, solculara karşı olduğunu biliyorum, aşırılara karşı, şunlara karşı, bunlara karşı. Peki sen kimden yanasın?" diye sorduğunda, önce kısa bir sessizlik oldu, sonra Fassbinder gözlerini ardına kadar açtı:

"Biliyor musun, ben her yerde bir şeylerin yandığını, bir şeylerin ters gittiğini ve bir şeylerin kokuştuğunu görüyorum yalnızca. Ve bu ister sağda olsun, ister solda, ister yukarıda, ister aşağıda: Ben her yana saldırıp duruyorum işte."

Fassbinder buydu. Dur durak bilmeyen bir huzursuzluktu. Otuz yedi yıl sürecek kısa bir ömre uzun soluklu bir yutkunmayı sığdırmanın başka yolu olmadığını ta en başından sezmişti sanki: **"Elimde yalnızca bu belirli zaman vardı".** Acele etmeliydi. **"Mezarda uyumaya yeterince vaktim olacak,"** diyordu.

Hikâyeden göze takılanlar

Antisemitist, Anti Kommunist, Gizli Faşist, Homo/fobik fikirlerin yerleştiği güzel Fassbinder filmi.

Fassbinder, Alman milliyetçiliğine, kapitalizmin genel mantığına, genel-geçer etik ve burjuva ahlak normlarına; filmleri değerlendirme ölçütlerine, düzenli ve disiplinli bir yaşama, yüzeysel asiliğe karşı tarafıyla Almanya'yı en acı biçimde eleştirirken, ona olan hayranlığını da gizleyemediği fark ediyoruz. 1975'lerde işçi sınıfı diktatörlüğüne ve proleterya egemenliğine olan inançsızlığını da belirtir. Ülkede hiçbir zaman tam anlamıyla ölmemiş olan faşizmin tekrar hortlayacağına, her türlü azınlığı karşısına alacağına inanmaktadır.

Hikayede dikkatimizi çeken taraflar için söylenecekler arasında;

İlk bölümünde Franz hapishaneden çıkış bir nevi doğum ile ilişkilendirilmiştir. Arkana dönme çık telkiniyle zorlu hayat yolculuğu başlatılıyor. İki haham ile karşılaşırken 14. Bölümünde iki melekle karşılaşıyor. Erzähler rölüyle Fassbinder yorum yapması içeriğe kuvvet katıyor.

Genelde cinsel birlikteliklerin olduğu sahneler, insanların yemek için bir iştiyakı nasılsa, elbiseler ile hazırlık seremonisi olmadan, alelacele birleşmelerin hayvani tarafımızı andırışı ve sürekli oluşu ile eylemin adiliğini gösteriyor. Fassbinder, bu gösterim ilişkilerle (cinsel, eşcinsel bir aşk değil) gerçek "aşkı" keşfettirmeye çalışıyor. Yani bu çeşit hareketler ile yok edilen "saf, sosyal açıdan tehlikeye atılmamış bir sevgi" anlatmak istenmiş olabilir. Bunu kısmen anlamak veya çok derin oluşuyla aşkın korkutucu yüceliğide öne çıkabilmektedir.

Sürekli kadın karakterlerin sürüklenen/itelenen tarafta oluşları Yahudilikteki erkeğin hakimiyetini açıklar. Yani Yahudi karakterinin erkeksi tarafını ve gururlu yapısını açığa çıkarıyor.

> "Kadınların konumuna dair Talmud metnindeki en ilginç cümle, bir erkek Yahudi'nin sabah kalktığında yaptığı ilk duada **'kendisini kadın olarak yaratmadığı için'** Tanrı'ya şükrünü ifade ettiği şu cümlelerde yer alır:
>
> **'Her erkeğin günde bir defa şu üç konuda şükür duasını dile getirmesi gerekir: Tanrı'nın kendisini İsrailoğlu'na mensup kıldığı, kadın olarak yaratmadığı ve kendisini cahillerden yapmadığı için.'**
>
> [Menahot, 43b. Başka metinlerde, 'Putperest, köle ve kadın olarak yaratmadığı için' şeklinde de geçmektedir. Bkz.: A. Cohen, Le Talmud, trad. Jacques Marty, Paris 1991, s. 211.]
>
> http://www.koprudergisi.com/index.asp?Bolum=EskiSayilar&Goster=Yazi&YaziNo=1091

Dizinin başında Franz Biberkopf düz, doğru ve dar yaşamaya çalışmaya söz veriyor, ancak Weimar Almanya'sının hayat tarzı ve ekonomisi bunu yapılması zor bir vaat olarak karşılıyor. Daha önce olduğu gibi pezevenklerle ve kaçakçılarla ilgi kurmasına ve homososyal arzusunun nesnesinede dönüştürüyor.

Biberkopf karmaşık bir adam değildir. Şiddet içeren bir cinsel iştahla çocuksu bir kaba biri olup, ne istediğini anlama anlayışından yoksun olduğu kadar iyi olma arzusudur. Bunların hepsi çoğunlukla doğrudur, ancak tabakalardaki rüzgârlar ondan uzaklaştıkça sonunda çıplak bırakılarak en doğrularınki dürtülerini azaltılır ve bu da onu kelimenin tam anlamıyla deliliğe bırakır.

Psikotik pezevenk Reinhold karakteri ile de dış görünüşün aldatıcılığı erkeklerin iç dünyasının gerçekte tutarlı olmadığını basitliğini de irdelemesi dikkate şayandır.

Biberkopf karekteri ile komünizm eleştirisi yapılırken arkadaşı Reinhold Hoffmann ile yaptığı eş değiştirmede kendi açısından kabullenmeyişi ve fıtratın buna müsait olmadığı apaçık işlenmiştir.

Franz Biberkopf, Mieze ile ilişkilerinde kadın kazancını yemenin zorluğunu açıkça konu edebiliyor. Ayrıca Mieze'nin ölümünde etkisi olmadığına sevinen için Franz, erkeklerin bencilliği bir daha göz önüne seriyor. Sevgilisinin ölümüne üzülmeyip kendinin temiz olmasını öne çıkarıyor.

Son bölümde, Biberkopf hakkındaki kendi fantezilerinde rahatsız edici bir meditasyon yaşıyor. Bu phantasmagoria [rüyada olduğu gibi bir seri tutarsız hayal; bir projektörle duvara yansıtılan ve ani olarak büyüyüp küçülen şekiller] Fassbinder'ın en cesurca kendine maruz kalma eylemidir: Seyredeni bir bütün olarak yeniden düşünmeye zorlayan durum, bir film için zaman bombası gibidir. Bu şekilde gerçek bir ustanın çalışması kaybetme ya da gizlenmek için hiçbir şey bırakmayışıdır.

Son bölümde tahliller yapılması, film boyunca geçen olaylara bakış açısı değerlendirilmekte, Biberkopf'un aklındaki dağınık karmaşaya yapılan bir gezi değil, aynı zamanda kendi filmine de bir gezidir. James Joyce'un Ulysses gibi psikolojik bir drama ya da Freudcu sembolizmle dolu bir eser olarak nasıl göründüğünü de fark edeceksiniz.

Fassbinder'in sinemada eşcinselliği işleyen en başarılı yönetmen olması tartışılır olsa da o yönetmenlerin arasında en cesuru olduğu genel geçer doğruluğu olan bir gerçektir.

Mieze karakteri ile fahişeliğin iş ve duygusal anlamda farklılığını işlenmiş (Bu benim işim, yapmam gerekiyor) tutarlılığı bir açıdan maddi ve manevi ilişkinin ayrılışını gösteriyor. Mieze nin ölümü ile bu konu tam izah edilmiştir. Yani Fahişeliğin duygusal manada iş sınıfına dönüşmüş olması insanın iç dünyasında fuhşun olmasını gerektirmediğini anlıyoruz. Bunun yanında kadınların erkeklerden daha sabırlı olmalarını görebiliyoruz.

Franzın son günlerini Mieze (genç kız, küçük yaşta kız) ile geçirmeye yönelişi erkeklerin ihtiyarlık dönemlerinde çocuksulaştıklarını göstermesi açısından önemlidir.

Son olarak 14. bölümde ölümden sonraki hayatın ve genelde cehennemin ön planda oluşu Yahudi inancındaki ahiret düşüncesini açıkça göstermektedir. İslam dinindeki gibi bir ahiret inancı Yahudilikte yoktur. Ahiret günlerini bir nevi geri dönüş benzeri bir dünyada iyi ve kötü olarak tekrar geçirmek veya dünya üzerindeki hayatı imar etmek olunca çok güzel ifade edilince dünya sevgilerinin nedeni de ortaya çıkar.

Netice üzerinde çok konulacak bir yapıttır.

Ek okumalar

https://en.wikipedia.org/wiki/Berlin_Alexanderplatz_(miniseries)

https://emineucarilbuga.blogspot.com.tr/2015/10/rainer-werner-fassbinder-ve-filmi-lili.html

http://mollotof.blogspot.com.tr/2008/10/fassbinderin-gzndeki-apak.html

http://www.sanatlog.com/sanat/lola-1981-rainer-werner-fassbinder/

http://blog.kavrakoglu.com/category/sanat/page/10/

http://reviews.antagonyecstasy.com/2007/11/how-one-is-to-live-if-one-doesnt-want.html

http://homepages.sover.net/~ozus/berlinalexanderplatz.htm

NÜBÜVVET, SULTANLIK VE DÜNYANIN DÜZENİ ŞEYTAN İLEDİR

Süleyman aleyhi’s-selâm şöyle söylemiştir:

"Ey Allah'ım, Şeytan'ı niçin insanlara musallat buyurdun ki günah işlerler? Senden onu hapsetmek üzere izin isterim. Artık insanlara vesvese verip azdırmasın."

Hakk'tan izin alıp Şeytan'ı bir kumkumaya koyduktan sonra denize attırır. Herkesin basireti açılır ve görürler ki bu cihânda emlâk, erzâk ve evlâd hep oyunmuş. Nitekim Kur'ân'da buyurur:

"Bilin ki dünya hayatı bir oyun, eğlence, süs, kendi aranızda övünme, mal ve evlât çoğaltma yarışıdır."

Herkese malı ve evlâdı düşman imiş:

"Ey îmân edenler, eşlerinizden ve çocuklarınızdan bazıları size düşmandır, onlardan sakının."

İnsanlar ölüm düşüncesiyle dağlara çıkıp, mağaralara kapanıp ibadetle meşgûl olmuşlar. Dünyada nizam bozulmuş ve Süleyman aleyhi's-selâm

"Nübüvvet, sultanlık ve dünyanın düzeni Şeytan ileymiş."

demiş. Süleyman aleyhi's-selâmın sanatı zembil örüp satmak olduğundan, kimse ondan almayınca Şeytan'a izin verilmesinde bir hikmet olduğunu anlamış ve Cenâb-ı Hakk'tan Şeytan'ın serbest bırakılmasını niyâz etmiş. Şeytan tekrar dışarı çıkıp, herkes yerine dönünce, yine gaflete düşmüşler. Bu arada devlet işlerinin merkezi, saltanat ve nübüvvet yeniden kuvvet bulmuş. Şimdi, Şeytan ve mahlûkat insanın maslahatı içindir. İnsan her hâli bilip kendisine, kahır veya lütuf, her ne düşerse onu işlemelidir.

Sh:28-29

Hazret-i Pîr Muhammed Niyâzî-i Mısrî, Vahdetnâme, Yayına Hazırlayan: Arzu Meral, Revak Kitabevi , 2013, İstanbul

NE İDİ?

“Mana âleminde başköşe ve eşik nerededir?

Ben ve siz yârimizin olduğu yerdeyiz.”

Mesnevî,I, 1784.

Eğer benim arkadaşımsan, söyle dün ne idi?

Bu gönülle o şarap satan sevgili arasında ne vardı?

Eğer benim ay gibi olan yüzümü dün gözünle gördünse,

Bana o küpeler arasında ne olduğunu söyle.

Eğer sen benimle aynı tarîkatta ve sırdaş isen söyle!

O hırka giyen şeyhin biçimi ne idi?

Eğer fakîrsen ve söylenilmemiş bir sır istiyorsan söyle!

O sessiz konuşanın işareti ne idi?

Eğer ins ve cânnın aslının nereden olduğunu biliyorsan,

Asıl, birdir. O halde bu ürkeklik ne idi?

Sırtı ve yüzü olmayan bir can gördünse,

Âşıkların, onun tasarladıkları yüz ve sırtı ne idi?

Eğer biz aşkın maksat defterinin başı değilsek,

Bu binlerce defterler ve bu haberlerle söylenen sözler ne idi?

Kaynak: (Mevlâna Celâleddîn Rûmî, Külliyyât-ı Dîvân-ı Şems-i Tebrîzî,Haz: Bedîuzzamân Firûzanfer, c. I, s. 439, İntişârât-ı Pejûheş, Tahran, 1382.)

TOPRAĞIM, AYNA MI OLDUN?

Tekkede çirkin yüzlü bir derviş vardı. Geçirdiği günleri çekilir de değildi. Arkadaşları onu hiç sevmediler, sonunda tekkeden kovuvermişlerdi. Dervişin son sığınağı, tekkede kapılarını kapatmıştı. Sohbetlerinde merhametten, sevgiden, aşktan bahseden şeyh, bu duruma görmezden gelmişti.

Derviş, " **Allahım, hiç acımadın mı? Sevgi nişanesi dediğin dostların dahi bana sahip çıkmadı ve kovdular**" diyerek dağlana dağlana yollara düşmüştü. Dostları yoktu, evler zaten kapalıydı. Yoktu.. Hayata küstü, son sığınacak bir yer aradı, derviş ölümü beklermiş gibi, mezarlığa gitti. Eski bir lahdin içine sığındı. Günler geçer mi, geçiyordu. Ziyaretçileri de vardı. Uyuz köpeklerdi. Soğuk günlerini kabirde onların sıcağına sıvışarak beraber geçirirdi. Ana rahmindeki bebekler gibi, toprağın sıcaklığını hissettikçe gönlüne bir ferahlık gelir **"aşkım, sevgilim"** diye sarmalanırdı. Toprağa çok muhabbet duymuştu. Nasıl duymasın, çirkinliğini yüzüne vurmayan kadim dostu, sevgili topraktı.

Bir gün rutubet kokan elbiselerini silkeleyerek kabirden çıktı. Hoş bir esinti. Kalbe huzur veriyordu. Hava da nemliydi. Yol boyunca yürüdü. Her şey ne güzel diyerek göğe ilk defa bakar gibi baktı. Huzur yeri olan göğe bakılmaz mı, çokça baktı. Bir huzur, tarifsiz.

Derviş göğü sevmiş olsa da, toprağa meftundu. Çirkin yüzüne o hep olgunlukla bakmıştı. **"Dostu olmayan toprağa bakar".**

Toprak, dervişin dostuydu. O hep dost kalacaktı.

Bu dostluğu ve sessizliği bir ah yırtarak deldi, geçti. Aralarına su girmişti.

Su toprağı parlatıp doyurmuş, üzerinde akisler dağıtan cilalı bir kara aynaya çevirmişti. Derviş, uzun zamandır unuttuğu yüzünü gördü, çirkinliğini hatırladı.

"Ey yokluk aynası, şimdi ayıplar aynası mı oldun?

Dervişin çirkinlikten gönül aynası paslanmıştı.

Parlatıp açığa çıkartmak mı istiyorsun?.

Varlığın şekli, aynanda yokluğu anlatırdı;

Her kaçan senin yokluk aynanda hayat bulurdu".

Şimdi parlak kara yüzün, ayna olmuş can kesiyor.

Dosttan ayrılmak ister gibi.

Her renkten ayrılmış, paslı dururken bir aşkı,

silmeye mi çalışıyorsun?

Yokluk aynamız güzel değil miydi?

Derviş güzel değildi ama, senin karan sayesinde rahat ediyordu.

Gönül aynasında onun yüzü ve senin yokluğun vardı.

Neden vazgeçiyorsun?

Derviş seninle yokluğa dalar, şarabı kadehinden kana kana içerdi.

Gönül işlerine bigâne değildin.

Sende yüzlerce saklı sırlar anlatırdın.

Dervişin çirkin yüzünü göstermek için mi, suyla birleştin?

-Aşk yoluna düştü , başına fitne ve belalar gelmesi gerekir mi? diye.

Dikkat et, bu kırılma ile aranıza gurur ve varlık sevdası düşmesin.

Çünkü o katre, sen deryasın, onun itibarı yok ki?

Gece gibi kararmış, ağaç gibi güz yelleri yüzünden beti-benzi sapsarı olmuşken, o seninle hayat bulmuştu.

Biliyorsun, onun gönül dumanı çok eziyetler etti,

Şimdi sende ondan vaz mı geçiyorsun?

Derviş saman çöpüne dönmüş, yere basacak hali kalmamıştı. Yalım yalım esen rüzgarın önünde savrulmuş, kurumuştu. Yokluğun ve varlığın nedeni olan ateşi, ta ciğerinde hissetmişti. Derviş elem ateşiyle yanıp kül oldu.

Toprak ona seslendi:

"Ey derviş bende karayım, senin yüzünü göstermek ister miydim? Ancak aramız giren su senide, beni de aldattı. Sen suyun yüzünden toprak kadehimi cilalı buldun, falcılar gibi kendini gördün. Yoksa ben aynı karayım," dedi.

Toprak yokluğun, kendinden kendine varacağı son noktadır.

Su ise, arada bir havalara çıkan gelgit dünyası.

Derviş öldü.

Kül oldu.

Hayalleri vardı, sevgileri de.

Nerde bir rüzgar ve toz bulutu görünse, duyana, toprağa aşkı yüzünden ölen dervişin aşk namelerini anlatır. Su ise yaptığı hatadan dolayı gökte hiçbir zaman karar etmek istemez. Ayrılığa neden oldum diye üzülür, hep toprağa düşer.

Su, dervişin gönlü ferahlasın diye gökten yere düşerken rahmet diye anıldı.

Derviş bir kere öldü. Su hala düşüyor.

Dervişi sevgilisine kavuşturdu diye, Allah, su'ya rahmet eylesin.

Amin

İhramcızâde İsmail Hakkı

KARIŞIK BİR RÜYANI TABİRİ

Ömrümüz böyle olmamalıydı, Elâgözlüm
Bir vakitsiz meyve dilemeliydik Tanrıdan
Uzun hasretlerin arifesinde
Ellerim böğrümde kalmamalıydı.

Turgut UYAR

RÜYAMIZ

Dokuz yaprak.

başları dokuz kuşa dönmüş bir dokuz yaprak daha.

Üzerlerinde uçan beyaz bir güvercin

ve uzaktaki kuşlar.

üç yumurta, ekmek

ve bir bardak su.

Eskilerden kalan bir hikmet **"Yorumlanmamış rüya okunmamış mektup gibidir"** denilmiştir. İmam Nâbulusî de **"Rüyâ uçucu bir kuşun ayağı üzerindedir, tabir olunmadıkça onun için istikrar ve karâr yoktur"**

Talmud'da ise **"Rüya, kendisinin yorumudur"** geçer. Yani rüyayı kendisinden başkası tarif edemez, tam manasıyla çözemez.

Rüyadaki dokuz sayısı:

rüya dokuz tabakada tabiri biliniyorsa kâmil ve tam teşekküllü tevil edilmiştir. Bu nedenle İmam Cafer Sadık aleyhisselâm sembolleri kâmilen dokuz vecihde yorumlamıştır.

> "Dokuz eskilerden beri "büyülü sayı" sayılır. Geleneksel sayı sistemine göre bu, diğer birçok anlamının yaranda tam üçlemenin üç katıyla tam biçimini simgelemektedir. **Maça dokuzlusunun rengi siyah, yani ölümün, yaşamın yokluğunun rengidir.** Her ne kadar oyun kağıtlarında maçanın biçimi bir yaprağı andırırsa da renginin doğal, canlı ve yeşil olacağına ölüm gibi siyah olması etkindir. Ama maçayı ters çevirirsek o zaman da bir kalp ortaya çıkar ama bu ölü yani duygusuz hale gelmiştir. Böylelikle kişinin durumunu karakterize eden kafayla kalp arasındaki içsel aykırılık belirtilmiş olur." [Jung, İnsan ve semboller]

Bu arada Yusuf aleyhisselâm, zindan arkadaşlarının kurtulacağını zannettiğinde, onlara çıktıkları zaman efendisine kendisini söylemesini tembihlemişti. Ancak şeytan ona Rabbinin ismini unutturduğu için zindanda yedi veya **dokuz yıl** daha kalmıştı. Bu nedenle rüya tabirlerinin çıkışı dokuz saat, dokuz gün, dokuz ay, dokuz yıl, olmazsa doksan yıla varır. Bazen çıkmaz. Öyleki tabir katı çok olunca zuhuru ahirete kalacak gibidir.

Yapraklar;

Doku gizemi üzerinden bakılınca Hz. Mevlana'nın dokuz yüz kat insan tabirini işaretle dokuz yaprak [yüz] katı anımsatır.

Yapraklar

Kuşlar çıkan yapraklar; olgunlaşamaya, çıkmayanlar ise zamanla olgunlaşacaklar demektir.

Yapraklardan kuş çıkması her yaprağın/dönemin doğuşunu simgeler. Eğer yaprağın karnından kuş çıkıyorsa, doğuma/doğuşa işaret ederek hayatın devamını bize hatırlatır.

Tek başına uçan beyaz kuş

İnsan-ı Kâmil, ruhtur.

Kuşların çıkardıkları muhtelif sesler ise onların dilinin lugatı, sırları ve manalarıdır.

Kuşların uçması;

bir gezi değil, aynı zamanda kurtuluşu örnekleyen herhangi bir hareketi de temsil eder.

Kuş gibi uçmak demek, istediği yerlere engelsiz gitmesi, görmesi ve meleklerle konuşmaya başlamaktır.

Bu makama çıkan bulunduğu yerden bir üst makama geçecek demektir.

Üç yumurta doğum;

Ruh, hayat ve ölüm; çocukluk gençlik ve ihtiyarlık; neticede yaşanılan üç devredir.

Simgesel bağlamda ekmek ve su âdemliğin temeli ve "İsa aleyhisselâmın ardından gitme" dir. Buna yeniden doğuş ya da diriliş de diyebiliriz?

Ekmek vücuttur. Onu yalayan ve besleyen sudur. Hikmeti en eski ölümcül günahtan temizlenme işlemi, gerçek vaftiz olgusunu gösterir.

Başka tabirlerde vardır, tabirden içeri.

İhramcızâde İsmail Hakkı

VAKİTSİZ UYKULARDAN

vakitsiz uykulardan uyandır beni

kara üstüne kara gök üstüne gök

şimdi herkesin dolaştığı bu yerde

bir taşra öğlesini yoğunca yaşıyorum

uzayıp gidiyor yorgun bir kamyon

elbette vakitsiz yıl sonu yaklaşıyor

sakın sana ne deme sakın deme

göğün toprağın denizin olduğu her yerde

demek ki insanlara yurt olan her yerde

saatin adı eşit her yerde

koy verme beni vakitsizdir mutlaka

uyandır çürüyenlerimi bir bir tazele

en sert sesini edin en zorlu tavrını al

kayayı çıkartmıştık tepeye kadar

ufacık ufacık bir şey

itecek kadar.

Turgut UYAR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLELEBET PAYİDAR KALACAKTIR

Bu milleti ve devleti hiçbir dış güç yıkamayacaktır. Dua edenleri olduktan sonra.

ANOTEN

https://tr.wikipedia.org/wiki/Anoten

Anoten veya Ha-noten Türkiye Yahudileri tarafından Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nı kutsama duasıdır.

Anoten Duası, 15 yy'dan sonra (1492) İspanya'dan kaçan Sefarad Yahudileri'ne kapılarını açan Osmanlı Devleti'ne bir şükran ve medyunluk duygusu içinde yazılmış bir duadır. Dua, Osmanlı devlet erkanının Tanrı tarafından güçlü olması, ülkeyi sıhhatli idare etmesi, Tanrı'nın onların yollarını açması ve güç vermesi, onları koruması için okunan bir duadır. 500 yıl boyunca padişahların ismi zikredilerek okunmuştur.

Edirne Büyük Sinagogu 'nun açılışı ve bu açılıştan sonra sinagogda yapılan ilk düğün töreninde de anoten okunmuştur.

Duanın Güncel Metni

"İktidarlar üzerinde hükümranlığı ebedi olan
Veliahtlara hükümdarlıklarını bahşeden
Krallara halaskarlık vasfı bağışlayan
David kulunu şer kılıcından kurtaran
Azgın sularda geçitler açan
Denizlerde yollar bahşeden
Yüce Tanrı: Yüce Devletimiz Türkiye Cumhuriyetini
Ve Başkanı Ulu efendimiz Recep Tayyip Erdoğan'ı
Mübarek kılsın, korusun, boy verdirsin,
Yardım etsin, büyütsün, yukarılara üstlere taşısın
Ömrünce ve ömrümüzce şanını yüceltsin."

Not: Bu metin Türkiye Hahambaşılığından temin olunmuştur.

https://youtu.be/NZInaZpR_no?list=PLuggLy4VZCgCm8MLVV0WyPQ3MaXtuG3bz

YASMİN LEVY – ADİO KERİDA (Hoşçakal Sevgilim)

elveda, elveda sevgilim
yaşamak istemiyorum; çünkü sen bana hayatı zehir ettin

annen seni dünyaya getirdiğinde,
ikinci bir kere sevebilecek kalbi vermemiş

elveda, elveda sevgilim
git ve kendine başka aşklar ara
başka kapıları çal
tutkulu başka bir aşkı bekle
benim için öldün sen

elveda, elveda sevgilim
yaşamak istemiyorum; çünkü sen bana hayatı zehir ettin.

SİNAGOGDA ERDOĞAN'A NEDEN DUA OKUNDU?

27.03.2015 Cuma
Hakan Çelik
CNN TÜRK – Parametre

İsrail hükümetinin yaptıklarının faturası buradaki Musevilere kesilmek isteniyor. Zaman zaman anti semitik söylemlerin hedefi oluyorlar. Oysa Türkler ve Museviler Avrupa'nın dışına itilmeye çalışılan iki halk. Bu nedenle bir kader birlikteliğimiz var.

Edirne, Osmanlı İmparatorluğu'na tam 92 yıl başkentlik yapmış, kadim şehirlerimizden biri.

Burada yüzyıl kadar önce 20 bin Musevi yaşıyormuş, bugün ise cemaatten tek bir kişi bile yok.

Edirne'deki 14 sinagog 1905'teki büyük yangınında tamamen tahrip olunca **Sultan II. Abdulhamid**'in fermanyıla yeni ve büyük bir sinagog yapımına girişilmiş ve **Büyük Edirne Sinagogu** olarak bilinen yapı kısa sürede inşa edilmiş.

Fotoğraf: Reuters

Yıllar içinde Museviler buradan tamamen ayrılınca bakımsızlık nedeniyle sinagog tamamen yıkılmış. Tarihimizde önemli yeri bulunan bu ibadethane kısa bir süre önce **Vakıflar Genel Müdürlüğü** tarafından yaklaşık 6 milyon TL harcanarak restore edildi. Böylece sinagog 46 yıl aradan sonra yeniden ibadete açılmış oldu.

Fransız mimar **France Depre** imzasını taşıyan yapı Avrupa'nın üçüncü büyük sinagogu olarak gösteriliyor. Girişinde taş işleme üzerinde **Musa'nın On Emri** yer alıyor.

Dün bu sinagogun yeniden açılış törenine davetliydim.

Türkiye'den ve dünyanın çeşitli ülkelerinden bin kişinin davetli olduğu törene yoğun duygusallık hakimdi.

Nitekim Türk Musevi Cemaati Başkanı **İshak İbrahimzadeh** konuşmasında bu ülkenin asli vatandaşları olmalarına rağmen hain gibi gösterilmekten duydukları üzüntüyü dile getirdi.

İbrahimzadeh siteminde haklı. Çünkü İsrail hükümetinin yaptıklarının faturası buradaki Musevilere kesilmek isteniyor. Zaman zaman anti semitik söylemlerin hedefi oluyorlar.

Oysa Türkler ve Museviler Avrupa'nın dışına itilmeye çalışılan iki halk. Bu nedenle bir kader birlikteliğimiz var.

Türkiye'de yaşayan farklı inanç gruplarından insanları düşman gibi gören paranoyak düşünce nedeniyle evlerini terk edenler oldu. Türkiye'de sadece 17 bin Musevi kaldı.

Balkan Savaşı'nda bu toprakları savunmak için hayatını kaybeten Musevilerin de olduğunu pek azımız biliyoruz.

Müslümanlar ve Museviler arasındaki ilişkiler bugün bazı ülkelerdeki politik gelişmelerin etkisiyle oldukça gergin durumda. Halbuki iki dinin çok yakın olduğu hususlar var. Sünnet olmak, domuz yememek, ibadethanede kadın ve erkeklerin farklı yerlerde oturması, takke takmak (Musevilerde kipa) vb gibi.

Türkiye Hahambaşılığı Müşaviri **Yaşar Bildirici** hatırlattı, Museviler eğer bir şehirde sinagog bulamazlarsa camiye giderek dua ederler. Çünkü camilerde de tıpkı sinagoglar gibi resim ve tasvir yoktur, sadelik hakimdir.

Biraz da sinagogtaki tören atmosferinden bahsedeyim.

Başbakan Yardımcısı **Bülent Arınç** ve Vakıflar Genel Müdürü **Dr. Adnan Ertem** çok güzel birer konuşma yaptı. **Arınç**'ın bütün bu alanlarda ciddi emeği var. Nitekim dünkü konuşmasında da farklı inançlardan Türkiye'ye gelmek isteyenler olursa 78 milyon vatandaşın bu insanları kucaklayacağını söyledi.

Fotoğraf: Reuters

Arınç'ın "Biz sadece camileri, medreseleri değil aynı zamanda havraları, sinagogları ve kiliseleri de imar ediyoruz" gibi bir ifade kullanması sinagogun varlığına itiraz eden Edirne Valisi Dursun Ali Şahin'e mesaj niteliğindeydi.

Büyük Sinagog'da 46 yıl sonra ilk ibadet

Türk Musevi Cemaati'nde daha önce başkanlık görevlerinde bulunan **Sami Herman** ve **Silvyo Ovadya** ile sohbet etme fırsatı buldum. Hepsi çok mutlu ve heyecanlıydı.

Törene Türkiye Hahambaşısı **İsak Haleva** ve Türk Musevi Cemaati eski Başkanı **Bensiyon Pinto** rahatsızlıkları nedeniyle katılamadı.

Dünya Yahudileri adına World Jewish Congress'ten Brüksel'den Stern Maram, Ortodoksların ruhani lideri Ekümenik Partik Bartholomeos, İsrail'in İstanbul Başkonsolosu Shai Cohen, Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Türkiye'nin Washington ve Tel Aviv Büyükelçiliği görevlerinde bulunan Namık Tan törene katılan isimler arasındaydı.

İsrail ordusuna kızıp Türkiye Musevilerinden acısını çıkaran ve sinagog için **"Açtırmam"** diyen Edirne Valisi **Dursun Ali Şahin** de açılış törenindeydi.

Törenin sonununa doğru çocuklar korosu, Ofra Haza ve Jasmin Levy tarafından da seslendirilen, çok sevilen bir sefarad şarkısı **"Adio Kerida"**yı söyledi.

Kapanış bölümünde ise Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**'ın şahsında Türkiye Cumhuriyeti devletinin iyiliği için dua edildi. (Anoten duası)

Cumhurbaşkanları için dua edilmesi, Türkiye'li Musevilerin sinagoglarında çok uzun süredir uyguladıkları bir gelenek. Görevde iken ilk kez bir sinagogu ziyaret eden 11. Cumhurbaşkanı **Abdullah Gül** için de daha önce dua okunmuştu.

,http://www.cnnturk.com/yazarlar/guncel/hakan-celik/sinagogda-erdogan-a-neden-dua-okundu

CEHENNEM SOĞUKTUR BİZE

Cehennem azabının sonsuza kadar süremeyeceğini göstermek için Şeyh (İbn Arâbi), Kur'an ve Hadislerden faydalanır.[1] Günahkârların[2] orada sonsuza kadar kalacağını söyleyen Kur'an âyetlerini tartışma konusu yapmaz. Şeyh, bu âyetlerdeki *orada* zamir ifadesinin her zaman dişil olmasına dikkatimizi çekerek, bunun "azab"a değil **"Ateş"e** işaret ettiğini söyler. **Kur'an ve Hadiste azabın sonsuza kadar süreceğine dair hiçbir şey vahyedilmemişken, Cennet Bahçesinde durum böyle değildir.** Ayrıca, Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Muhakkak ki, Allah günahları bağışlar (39:53) böylece hiçbir şey azabı sonsuz yapmaz. Buna ek olarak, ceza sadece işlediklerine uygun (78:26) olabilir, bu yüzden sınırlı bir günah sınırsız bir cezayı gerektirmez.

Cehennemin azabının ortadan kalkması gerekir, çünkü en sonunda (bi'l-ma'âl) rahmet, herşeyi kapsadığını, üstünlük ve önceliğini gösterecektir. **"Azap ilâhî gazaptan, saadet ise rızadan kaynaklanır. Rıza sonsuz rahmetin gözler önüne serilmesidir, ama gazap sona erer."** (III 382.35)

Vücudun hakim gelen rahmet sıfatları Rahman'ın Nefesi'nin ilk cevherine ait olan sıfatlardır. İnsanın "ilâhî ahlâk ile ahlâklanması", o insana vücudla daha çok uyarlığı, yani Allah'a daha fazla yakınlaşmayı kazandırır. Rahmet, Hakk'ın en aslî mahiyetine ait olduğu için insanların yaratıldıkları ilâhî suret rahmetin hükmü altındadır. Gazap ise ikincil bir niteliktedir. Tüm bunların anlamı şudur; rahmet, aşk ve merhamet olan hakikatin kendini zâhir etmesi gerekir, insanları hakikatten uzaklaştıran ise sadece bâtıl olan şeylerdir. Bâtıl yok olur, Hakk kalır. Cehennemin geçiciliğinin kaynağını açıklayan bu düşünceler aşağıdaki pasajda daha açık olarak görülür:

Allah kalpleri hak ve bâtıl, iman ve imansızlık, ilim ve cehaletin yeri yapmıştır. Batılın, imansızlığın ve cehaletin nihaî sonucu sona erme ve yok olma olacaktır, çünkü bunlar vücudda kaynağı bulunmayan özelliklerdir. Bunlar zâhir bir özelliği ve bilinen bir sureti olan bir tür yokluktur. Bu özellik ve bu suret varoluşlarına ait bir destek ararlar ama bulamazlar; böylece sona erip hiç olurlar. Bu yüzden nihaî akıbet saadet olur.

Bunun aksine iman, hakikat ve ilim, varlığını Hakk'ta bulan bir özden beslenirler. Hükümleri bu özde sabittir, değişmez. Başka bir ifadeyle bu isimlerle isimlendirilen bu öz Hakk ile aynıdır. Yani Hakk olan, Alim olan, Mümin olan O'dur. Buna göre, iman Mümin'den, ilim Alim'den, hak ise Hakk'tan beslenir. Vücud O olduğu için Hakk bâtıl olarak isimlendirilemez. "Cahil" ve "kafir" olarak da isimlendirilemez. O bunlardan münezzehtir, Yücedir.

Buna göre ilâhî kitapların manası müminin, halifelerin ve mirasçıların kalplerine nüzul eder. Bunların faydaları her türlü iyiliğin yeri olan kalpleredir. Ne var ki Şeriatın ilâhî emirlerinde varolmayan hâllere ahval adı verilir ve "sapma" olarak adlandırılır. Bunların kalıcılığı yoktur; kendileri yok olduğu için hükümleri de ortadan kalkar. **Eğer bir kimse cehenneme girmişse, bu sadece onun kötülüklerinin yok olması, geriye iyiliklerinin kalması içindir. Kötülükleri**

---

1 Zaten Kelam Otoritelerinin çoğu aynı sonuca söylemek zorunda kalmışlardır. (Smith ve Haddad, Islamic Understanding of Death and Resurrection, s.95).

[2] *İbn Arabî günahkârları (mücrimleri) "Cehennem'in Sakinleri" olarak ifade eder. Böylece cehenneme bir süre girdikten sonra oradan çıkacakları bunlardan ayrı tutar. Mücrimleri bilinen dört gruba ayırır: Kibirliler, eş-ortak koşanlar, ateistler ve münafıklar. Bkz.* Fütuhat, *Bölüm 61.*

kaybolup iyilikleri kaldığında, "Saadeti kötülükleri tarafından tüketilmiş saadet ehli" , olarak adlandırılır. (III, 417.35) –

Kısaca, âlem Rahman'ın Nefesi'nden çıkar ve Rahman salt hayırdır. Varolan herşey kendi kaynağına dönmek zorundadır bu nedenle herşey salt hayra, iyiliğe geri döner. Bir şeyin salt iyiliği o şeyin saadet içinde bulunmasını ister. Varlıkların karşılaştıkları "şer" onların mümkün şeyler olmalarından –yani kayıtsız olan vücudun gerekliliği ile yokluğun mümkün oluşluluğu arasında bulunan iki anlamlı durumlarından– ya da Allah'tan gayrı herşeyin O Değil olması gerçeğinden kaynaklanır. Âleme bir şer'in girmesi ise "Allah tarafından değil, mümkün olan bir şey tarafından zâhir olur." (III 389.25) Şer ve azaba ait olan yön en sonunda ortadan kalkar, çünkü kaynağı yokluktur. Öte yandan, varlıklar yok olmazlar, çünkü onlar vücudun niteliğindedirler: **"Yokluktan gelen şeyler vücudda asla varolmazlar."** (I 312.34) Özetlersek; "Âlem, özü itibariyle rahmetin nesnesidir; sadece ikincil sebeplerden dolayı gazaba maruz kalır." (III 207.28)[3]

İbn Arabî bazı ilâhiyatçıların ve fakihlerin kendi görüşlerine göre günahkâr gördükleri kimselerin sonsuz azapta kalacakları iddialarını kabul etmez. Böyle bir Allah anlayışını yanlış bularak, birçok yerde bu kimseleri eleştirir. Buna bir örnek aşağıda verilmiştir:

(Bu anlayışa ulaştığında) Allah'ın rahmetini itaatkâr olsun veya olmasın tüm kullarına dağıtmak isteyen bir kimse ile Allah'ın rahmetinden bazı kullarını mahrum etmek isteyen bir kimse arasındaki farkı anlamaya başlarsın. Bu ikinci kimse Allah'ın herşeyi kuşatan rahmetini yasaklarken kendini bu yasağa dahil etmez. Allah'ın rahmetinin gazabını aştığı hakikati olmasaydı, böyle bir sıfata sahip bir kimse asla Allah'ın rahmetine ulaşamazdı. (III 370.15)

Rahmetin en sonunda hakim olacağı hakikati, gazap sıfatının sona ereceği anlamına gelebilir. Yine de Allah'ın "iki eli" vardır ve O'nun hakikati değişmez. Kozmolojik olarak cehennemin, gazabın birtakım tesirlerinin olduğu alanlara, yani semalara ve arza yerleşmiş olduğu gerçeği Allah'ın gazabının bekâ bulacağını gösterir ve cehennem asla yok olmaz. Ama insanlar gazabı azap olarak tecrübe ederler ve bu azabın bir sonu vardır. Ne var ki Şeyh, saadetin tanınmasının, onun zıddı olan şeyin anlaşılmasını gerektirdiği için azabın hayalde bulunmaya devam edeceğim söyler.

Sadece ilâhî isimlerin ahkâmlarını sürdürmeleri için Hazreti Hayale ait azabın dışında cehennemde hiçbir azap kalmaz. Bir isim sadece kendi hakikatinin gerektirdiği hükümlerin zuhurunu gerekli kılar. Bir ismin zuhuru Alim ve Mürîd isimlerinin hükümlerine ait bir şey olduğu için herhangi bir varlığı gerektirmez.

Buna göre, hayalî ya da cismanî bedende ya da herhangi bir şeyde Müntekim'in hükmü zâhir olduğunda bu ismin hakları, ahkâmının ve etkisinin ortaya çıkmasıyla yerine getirilir. Bu yüzden ilâhî isimler geçerliliklerini, tesirlerini sürdürürler ve her iki âlemin sakinleri isimlerin hükümlerinden ayrılamazlar. (III, 119.2)

Başka bir pasajda Şeyh, ilâhî isimlerin hükümleri meselesine farklı bir yönden yaklaşır ve Allah'ın yaratılmışlara gazaplı olmasının sona ermesinden sonra da tesirlerini nasıl sürdüreceklerini açıklar. **Bu ise, Şeyh'e göre Kur'an'da (20:4) zikredilen ve elli bin yıl sürecek olan kıyamet gününün sonunda gerçekleşir.**

---

[3] *Bkz. II 486.2; III 328.27, 433.5.*

[Şeyh genellikle kıyamet gününü 50 bin yıl olarak ifade eder ve bunun nedenini çeşitli şekillerde açıklar. Ama bir yerde bu sürenin tam olarak uzunluğundan emin olmadığını çünkü Allah'ın bu ilme ait keşfi vermediğini söyler(III 383.10).]

Şeyh Kur'an'da zikredilen Allah'ın bazı gazap sıfatlarına işaret etmektedir: İntikam alıcı, cezalandırıcı, geciktirici ve mani olucu.

Bu sürenin bitiminden sonra hakim hüküm, Rahman ve Rahim'e geri döner. En güzel isimler (17:110) Rahman'a aittir ve hakim hükümlerinin yöneldiği kimseye göre bunlar "en güzel" isimlerdir. Rahim Rahmeti yoluyla gazaptan intikam alır ve Rahim cezalandırıcıdır. Rahmet yoluyla gazabı mani ederek hakikatini geciktirir. Buna göre isimlerin karşılıklı zıtlıklarına ait hüküm ilişkilerinde devam eder, ama yaratılmışlar rahmete boğulmuşlardır. Karşılıklı zıtlıklara ait hüküm isimlerde sonsuza dek kalır, ama bizde kalmaz. (111 346.14)

Başka bir yerde Şeyh isimlerin kendilerine değil de, acı çekmeye ve derde yol açan gazap isimlerinin tesirlerini sürdüremeyeceği gerçeğinin pratik sonuçlarına bakar. Bu işlemde Kur'an ve Hadis'te anlatılan cehennemde görevli şiddetli meleklere ve cehennemdekilere acı veren hayvanlara değinir. Bu pasajın başlangıcında, **"Her nereye dönerseniz dönün Allah'ın yüzü oradadır."** (2:115) Kur'an âyetine değinen Şeyh, bunun varoluşun evrensel bir kuralı olduğunu ve cehennemin bunun dışında olmadığını söyler. Şeyh cehennemi kişileştirirken, "O gün cehenneme: Doldun mu? deriz. O da: Daha var mı?" der (50:30) Kur'an âyetini takip eder.

Günahkârlar Cehennem'de saadete ulaşacaklardır; ama onların saadeti ile Cennet Bahçesi sakinlerinin saadeti arasındaki farklılığı sürdüren bir faktör vardır: Cehennemdekiler her zaman Allah'tan mahcup kalırken, Cennet Bahçesindeki saadet ehline Allah'ın rüyeti sunulacaktır. Buna göre Şeyh şöyle der:

"Ahiretin iki meskeni vardır: rüyet ve hicap." (II 335.18)

Hadislerde cennetin sekiz ve cehennemin yedi kapısından söz edilmiştir. Şeyh'e göre, cehennemin yedi kapısı en sonunda açılacaktır. **"Ama Cehennemin sekizinci kapısı olup bu kapı kilitlidir ve asla açılmayacaktır: Bu kapı Allah'ın rüyetine perdeli olma kapısıdır."** (I 299.5) Allah'ın rüyetini görmeleri azaplarını artırmasın diye cehennemdekiler azabı tattıkları sürece bu perde orada kalır. Allah'ı görmüş olsalardı mahrumiyetleri hakkında daha derin bir fikre sahip olurlardı ve azapları artardı. Ve azap sona erdiğinde, onların saadeti tatmaları için bu perde yerinde kalır.

Eğer Allah cehennemdekilere kendini gösterseydi, onların önceki kötü işlerinden ve cezayı hak etmelerinden dolayı bu güzel tecelli, önceden yaptıkları şeylerden Allah'ın karşısında utanmadan başka bir şey getirmezdi ve bu utanma azaptır. Ama azap sona ermiştir. Bu nedenle onlar müşahede etmenin ve rüyetin zevkinden habersiz kalırlar. Perdeli olmaları sayesinde saadete sahiptirler. Amaç saadettir ve bu perde yoluyla sağlanmıştır. Ama kimler için? Allah'ın rüyetinin saadeti ile perdenin saadeti nasıl karşılaştırılabilir ki! O gün onlar Rablerinden perdelenmişlerdir. (83:15) (III 119.7)

En son analizde, saadet, bir kimsenin mizacı ile uyum sağlaması gereken bir şeydir. Bu, cehennem sakinlerinin huzur içinde bulunmalarını açıklar. Şeyh bu hususu, **"Nihayet onların arasına kapısının içinde rahmet, dışında azap olan bir duvar çekilir"** (57:13) Kur'an âyetinde zikredilen cennet ile cehennem atasındaki duvarın mahiyetini anlattığı uzunca bir pasajda

açıklar. Şeyh, aslında duvarın kendisinin özellikle bir rahmet olduğunu, çünkü duvarın bâtın boyutunda azap olsaydı cehennemdeki azabın da cennetteki saadet gibi sonsuz olması gerektiğini söyler. Şeyh Cennet ehlinin istedikleri vakit bu duvara tırmanıp Cehennemdeki insanların görünüşlerini seyretmekten hoşlanacağını söyler. Duvarın üzerinde rahmete gark olmuş bir şekilde Cehennem ehlini seyrederken, Cennet Bahçesi'nde bulamadıkları farklı bir saadeti bulurlar, çünkü korku içindeyken aniden gelen güvende olma hissi, her zaman güvende olmaktan daha fazla zevk verir. Cehennem ehli de rahmete dahil edilmelerinden sonra, duvardan Cennet ehlini seyrederler.

Rahmet, Cehennem ehlini de kucakladıktan sonra, Cehennemde olmaktan zevk duymaya başlarlar ve Cennet'te olmadıkları için Allah'a hamd ederler. Bunun nedeni ise bu hâldeki miaçlarının böyle olmasını gerekli kılmasıdır: Bu mizaçla birlikte Cennet'e girmiş olsalardı, acıya gark olup elem içinde olurlardı. Bu nedenle- eğer anladıysan- ne olursa olsun saadet uygun olandan, azap da uygun olmayandan başka bir şey değil. Buna göre, nerede olursan ol, mizacına uygun olan şey seni bulduysa saadet içinde olursun, mizacına uygun olmayan şey seni bulduysa azapta olursun.

Bulunulan yerler oraların sakinleri için sevimli kılınmıştır. Ateş cehennem ehlinin bulunduğu yerdir ve onlar bu yerin sakinleridir. Ondan yaratılmışlardır ve oraya geri dönerler. Cennetin sakinleri olan cennet ehli ise cennetten yaratılmışlardır ve oraya geri dönerler. .

Bulunulan yerden zevk almak o yerin sakinlerine ait bir sıfattır. işlerinde aşırıya gitmelerinden veya hiç yapmamaktan dolayı perdeli olabilirler. Bu, durumlarının değişmesine neden olur. Beraberinde getirdikleri illet bulundukları yerin zevkinden perdeli olmalarını doğurur.

Örneğin cehennem ehli elemi ve acıyı gerektiren işler yapmamış olsalardı ve mizaçlarına uyan yerde mezarlarından yeniden diriltildiklerinde cennet ile cehennem arasında bir seçim yapmaları istenilseydi, aynen bir balığın yeryüzü sakinlerinin hayat bulduğu havadan kaçarak suyu seçmesi gibi, onlar da cehennemi seçerdi. (IV 14.34)[4]

İbn Arabi'nin ölümden sonrasına ait öğretilerinin kısa bir özetinin sonunda, konuya başladığım noktayı hatırlatmama izin verin: Şeyh'in görüşünde ölümden sonraki yaşama dair geleneksel tanımların tamamı, akla ne kadar tuhaf gelirse gelsin, vücudun sahip olduğu tahayyül gücüne dayanılarak açıklanabilir.

Kur'an ve Hadis, insanların büyük bir çoğunluğunun ya imanla kabul ettiği ya da akıl ve mantığın kurallarına uygun yorumladığı, Allah ile ahiret hakkında çeşitli ifadelerle doludur. Ancak Şeyh, özellikle Müslüman olan bir kimsenin yaptığı, açık anlamdan uzaklaşan her türlü yoruma karşı çıkar. Böyle bir kimse, **"vahyedilmiş Kitaplara değil de kendi yorumuna imanı olduğunu"** (I 218.26) gösterir.[5]

Allah'ın bir kimsede yarattığı o kimse gibi geçici bir hayata sahip kuvveler olan kendi düşüncelerinin ve zanlarının hükümlerine uyulması, bizim gözümüzde en şaşılacak şeydir. Allah bu kuvveleri aklın kulları olarak yaratmıştır. Ne var ki akıl onların hükmüne uyar. Akıl aynı zamanda bu kuvvelerin kendi seviyelerinin ötesine geçemeyeceğini ve hafıza, suret verme, hayal ya da dokunma, tatma, koklama, duyma, görme gibi hissî kuvvelere ait

---

[4] *Saadetin "Bir şeye uygun olması" anlamında kullanımı için bkz. II 327.34, 486.4; III 387.23.*

[5] *Bkz. SPK, Bölüm 12.*

özelliklerden yoksun olduğunu da bilir. Yine de tüm bu yetersizlikleriyle birlikte, akıl Rabb'ine ait bilgide bu kuvveleri takip eder. Öte yandan, Peygamber'in diliyle Rabb'inin kendisi hakkında bildirdiklerini takip etmez. Bu ise âlemde olan en şaşılacak hatalardan biridir. (1 228.27)

Şeyh'in eleştirilerine maruz kalan aklî yorumlama gerçek bilgiye götüren yaklaşımı göz ardı eder. Yani, akla en olmadık gelen şey, aslında aynen Kitap'ta anlatıldığı şekliyle hayal gücü sayesinde gerçekleşir.

Sh: 138-154

Kaynak: William C. Chittick, Hayal Alemleri, Tercüme: Mehmet Demirkaya Orijinal Adı: İmaginal Worlds: İbn Al-'İrabi And The Problem Of Religious Diversity ,2. Basım: Ekim 2003, İstanbul

JAPON BALIKÇISI-Nazım Hikmet

Denizde bir bulutun öldürdüğü

Japon balıkçısı genç bir adamdı.

Dostlarından dinledim bu türküyü

Pasifik'te sapsarı bir akşamdı.

Balık tuttuk yiyen ölür.
Elimize değen ölür.
Bu gemi bir kara tabut,
lumbarından giren ölür.

Balık tuttuk yiyen ölür,
birden değil, ağır ağır,
etleri çürür, dağılır.
Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize değen ölür.
Tuzla, güneşle yıkanan
bu vefalı, bu çalışkan
elimize değen ölür.
Birden değil, ağır ağır,
etleri çürür, dağılır.
Elimize değen ölür...

Badem gözlüm, beni unut.
Bu gemi bir kara tabut,
lumbarından giren ölür.
Üstümüzden geçti bulut.

Badem gözlüm beni unut.
Boynuma sarılma, gülüm,
benden sana geçer ölüm.
Badem gözlüm beni unut.

Bu gemi bir kara tabut.
Badem gözlüm beni unut.
Çürük yumurtadan çürük,
benden yapacağın çocuk.
Bu gemi bir kara tabut.
Bu deniz bir ölü deniz.
İnsanlar ey, nerdesiniz?
                    Nerdesiniz?

(1956)

JEAN-LUC GODARD

Jean-Luc Godard (d. 3 Aralık 1930) Fransız ve İsviçreli film yönetmeni ve sinema eleştirmeni. Fransız Yeni Dalga Akımının en etkili üyelerinden birisi.

1930 yılında İsviçre kökenli Fransız orta sınıf bir ailenin çocuğu olarak Paris'te doğdu. Babası kendine ait bir kliniği olan bir doktor, annesi ise İsviçre'nin tanınmış bankacı ailelerinden birisinin kızıydı. II. Dünya Savaşı sırasında İsviçre'de yaşadı , 1940'ların sonuna doğru ailesi boşanınca Godard etnoloji (budunbilim) okumak için 1949 yılında Sorbonne Üniversitesine girdi. Bu zaman dilimi boyunca Cineclub ve Cinemateque e katıldı. Godard Yeni Dalga Akımı'nı alevlendiren insan olarak bilinen Andre Bazin ile burada tanıştı.

FİLMLERİNDEN SEÇKİLER

choses-que-je-sais-delle 2

Bugün toplum içerisinde yaşamak büyük bir boşluk içerisinde yaşamakla neredeyse aynı.

**

Bulutlu bir gökyüzü var, eğer kafamı çevirirsem duvarda da kelimeler var.

Neden tüm bu tabelalar gerçekliği çizmek yerine hayallerden sökme işler yaparak söyleyişten şüphe duymama neden oluyor.

choses-que-je-sais-delle 3

İmgelerin içinde, hiçbir şey, en iyi veya en kötü olmuyor.

Gözlerim mantığımı yok etmeden önce, onarmaya çalışırken nesneler vardı ve onlara insanlardan daha uzun zamandır var oldukları için onlara insanlara gösterdiğimizden daha çok ilgi gösterirsek ölü nesneler belki canlanırdı.

Yaşayan insanlar çoktan ölmüşler zaten.

Tekrardan mutlu mesut yaşamak için kendime neden arıyorum.

Şimdi bu analizi daha ileriye taşırsam sanırım basit bir hayat yaşamak için bir sebep bulabilirim ve şimdiki zamanın getirilerinden eğlenmeyi bırakabilirim işte bu, yaşamak için yakalanabilecek nedenlerden birisi onu yakalayıp bir iki saniye tutabilirsem çevresinde bulunan şartlardan onu söküp çıkarabilirim.

İnsanların dünyasının en basit olgusu haline getirip insanlara kendi ruhlarının derinliklerini gösterip insanların uyum içinde yaşadıkları yeni bir dünya yaratabilirim işte amacım bu!

Politikanın hikâyesi, insanlara tutkunun büyümesini açıklar.

Kimin tutkularının?

Benimki; bir yazar veya ressam olmak.

**

Birisinin ortada olmayan bir hayalini düşünebilirim ve ya onu bir sözüyle hatırlayabilirim üstelik ölü olsa bile.

**

Filmlerdeki insanlar gerçekte asla konuşmaz.

Seninle bunu denemeliyim.

Benle gerçekten konuşmak mı istiyorsun?

Çünkü sadece yabancısın.

Yabancılarla konuşmayı severim.

O halde konuş.

– Konuşmanın manasını biliyor musun?

– Kelimeleri söylemek.

Peki kelimeleri söylemek nedir?

Kelimeleri söylemek konuşmaktır aptalca ve ilginç şeyleri söylemek.

Peki birlikte nasıl konuşacağız?

Gerçekten konuşmak, bir şeyler paylaşmaktır.

Peki, ilginç bir şey seçelim ve onun hakkında konuşalım.

**

Zaman beni ve sevdiğim insanı değiştirir.

Değiştiğimi mi düşünüyorsun?

Ben sadece yoruldum.

Hayır, sen değil.

Ben değiştim.

Değiştim ve hâlâ aynıyım.

Ne anlama geliyor bu?

Bilmiyorum.

**

En başa dönene kadar, her şeyi unutacağım ve sıfırdan başlayacağım.

Alphaville

Zaman bir çember gibidir sonu gelmez bir şekilde dönen.

**

Uzağa, uzağa, der nefret; Yakına, yakına, der aşk.

Breathless 1960

Seni görünce sevinecek miyim, öğrenmek için seni tekrar görmek istedim.

**

Benim hakkımda konuşmalıydın ve ben de senin.

**

İnsanların kendim olmama izin vermesini istiyorum.

Ben özgürüm.

**

Cleo From 5 To 7

Çirkinlik güzelliktir.

Güzellik çirkinliktir.

**

Sevdiğin makamlarda söz yazmaya çalışıyor.

- Bu güzeldi.
- Sadece sözleri ezberle.
- Bu "Aşkın Gözyaşları"

**

Üzülme.

Kırılan bir ayna ve ölen bir adam.

**

Cezayir'de olsan her şeyden ödün kopar.

Ne kadar kötü.

Yok yere ölüyorlar.

Beni kızdıran da bu.

Bir kadının aşkından ölmeyi yeğlerim.

Hiç aşık olmadın mı?

Bazen, ama hiçbir zaman istediğim derinliğe ulaşmadı.

Hep kızların hatasıydı.

Sadece sevilmekten hoşlanıyorlar.

Bir şeylerden vazgeçip kendilerini veremiyorlar.

Yarı yarıya seviyorlar.

Vücutları eğlenceli ama yaşamları değil.

Bu yüzden bende ayrılmak zorunda kalıyorum.

Bunları anlattığım için affedin beni.

Haklısın.

Sen hiç aşık oldun mu?

Dediğin gibi; bir şeylerden vazgeçmedim hiç Ama hangi kelime uygun olurdu ki?

Kendimi koruyordum Sence de biraz dramatize etmiyor muyuz?

Umutsuz vakayım.

Ve şimdi,bu Peki, ikimizde berbat haldeyiz.

Daha iyisin ya?

Kulağa ne kadar hoş geliyor

Bir inci tanesi ve bir kurbağa

Sen ve ben.

Ne zaman öğreneceksin?

Die Antigone des Sophokles

Her şey bitti!

Ah, son kılıç da kırıldı!

Heimon öldü, kanına girerek kendi elleriyle.

Histoire(s) du cinéma – 1.Toutes les histoires (1988)

Hiçbir şey değişmediğinden artık her şey daha farklı.

**

Bir şey her yönüyle göstermeyin. Kendiniz için bir belirsizlik payı bırakın.

**

Kalbimizin derinliğine doğru bilinmez bir sesin gittiğini öğrendiğimiz zaman bunu nasıl göz ardı edebiliriz?

Haberler bize neyi öğretir: Ulusun doğuşunu, umudunu Roma ve Open City'i.

Sinemacılık bir olay yaratmaz, ama görüş açıcısı kazandırır.

**

Gerçeklik şu anda intikam peşinde.

Gerçek gözyaşı ve kan istiyor.

**

Kör adama "İki elin var mı?" diye sor.

Ama görünüş beni rahatlatmayacak.

Şüphelerim varsa ne diye gözüme güveneyim?

Ellerimle görebildiğim şeyi neden gözlerimle kontrol etmeliyim?

Yardım edin!

Histoire(s) du cinéma – 2. Une histoire seule (1989)

Hikaye iki kardeşle başlıyor İsimleri sırası ile Lampshade ve Lumière.

İkisi de birbirinin aynısı.

O tarihten beridir film yapmak için iki adet makaraya ihtiyacın var.

Biri dolarken diğeri boşalıyor.

Şans eseri olarak videolarda sol makara "köle" sağ makara ise "efendi" olarak adlandırılıyor.

Son bir kez daha karanlığın gücü ışığın gücünü alt etti.

Ama hemen ardından ışık, karanlık ile yeniden dövüşecek.

**

Şairler ölümcüldür ve ciddiyetle şarkı söylerler.

Geçici Tanrıların izine varmak ve o izi doğruca takip etmek için, izler ölümlüler içindir.

Onların kardeşleri, dönüş yolu için vardırlar.

Peki ölümlüler arasında kim böyle bir çizgiyi çizebilir?

İzlerin farkına varmak her zaman zordur mirasın izlerinin farkına varmak ise neredeyse imkansızdır.

Üzüntülü zamanlarda şair olmanın anlamı: Şarkı söylemek geçici Tanrıların izine katılmak için.

Histoire(s) du cinéma Une vague nouvelle (1998)

Hem Tanrı'ya hem de paraya hizmet edemezsin.

Sadaka verirken sağ elinin verdiğini sol elin görmesin.

Böylece sadaka vermek senin sırrın olur.

Baban, gizlice yaptığın şeyi görünce seni ödüllendirecektir.

Yargıladıkça yargılanırsın.

Bağışlan.

Kullandığın ölçüyle sen de ölçülürsün.

Aman Tanrım, para!

**

O filmler herkes içindi.

Sadece bizim için değil.

Bizim haricimizdeki herkes için.

Çünkü gerçek sinema, görülemeyecek türdendi.

Tek türdü.

**

Ici. et. Ailleurs.1976

Dünyayı basitçe ikiye ayırmak çok kolaydır.

**

GÖRMEYİ ÖĞREN, OKUMAYI DEĞİL

**

gücü eline alan daima biri vardır.

**

Örneğin burada, önce okul ve aile sesleri vardı.

Sonra okul ve aile sesini silecek başka bir ses olacak.

Bir aşamada bir ses diğer sesler üzerinde hakimiyet kurar.

Bir aşamada bu ses umutsuzca gücü elinde tutmaya çalışır.

Bu ses nasıl güçlenir?

Güçlenir çünkü verili bir dilimde bu ses bir imajdan beslenir.

**

Toprakla olan bağları hakkında, siper kazma örneği üzerinden düşünüyorlar.

Ve net olarak: "Toprağı kazarak ona daha çok bağlanıyoruz ve bunu seviyoruz."

"Ve toprak seni koruduğunda, ona aşık oluyorsun.

" "Öyleyse pratik ve teori hakkında konuşulmuyor."

Topraklarına aşık olmak dediler, sonra da şöyle dediler: "aşık" ve "olmak".

**

Halkı temsil eden kişi tek başına konuşuyor, halktan uzak bir durumda.

Her zamanki gibi, tiyatro.

**

Her zaman yönettiği görülen kişi, asla yöneten kişi değildir.

Yöneten ve emirleri veren kişi asla gözükmez.

Uymayan bir şey daha var.

In Praise of Love

Ne düşünüyorsun?

Sigaram bu gece sonuna kadar yeter mi diye merak ediyordum.

Ve bağcıklarımın yarına kadar dayanıp dayanmayacağını.

Ve nefesimin hafta sonuna kadar yetip yetmeyeceğini.

**

Kız ağlar.

"Neden zaten sahip olduğun bir şeyin peşinde koşuyorsun?

" "Tek kelime ile istenen olmak için çok güzelsin," "ve beni mutlu etmen için seni çok yükseğe yerleştirdim.

" "Seni seviyorum, sen benimsin."

"Ama benim olduğun için seni görmek zorunda değilim." Neler oluyor görüyor musun?

Ya sen?

Sevdiğin kişiye böyle söyleyebilir misin?

Sevdiğin birinden bunu kabul eder misin?

**

"Her düşünce bir gülümsemenin enkazını hatırlatmalıdır."

**

Başkalarının hikayelerine, başkalarının efsanelerine ihtiyacınız olmasına şaşmamalı.

**

Her arzunun halsizliği ve gerçeği karşılanmalı.

Hepimiz soytarıyız.

Sorunlarımızda daha uzun yaşıyoruz.

**

Saint Augustine'in söylediği şu sözü biliyor musun?

"Sevginin ölçüsü, ölçüsüz sevmektir."

'Je vous salue, Marie' (1985)

Ne demek istiyorsun?

Zaman diye bir şey yoktu, şansın zamanı yoktu.

Dünya'da yaşam belirdikten sonra zaman belirmedi mi?

Sonra başka bir yerden geldi uzaydan.

Bir uzaylının nasıl görünebileceğini merak ediyoruz.

Gidin ve aynada kendinize bakın.

**

Herkes, ölü ya da diri, elektronik alanda kendine özel imzasını bırakır.

Bana göre, bu uzayda hayatın olduğu görüşünü doğrulamaktadır.

Biz oradanız.

**

Suyun yanında hiçbir zaman karınca göremezsin.

Yanlış!

Bazı karıncalar altın ararlar.

**

Not almalısın.

Evet, ama ben yazamıyorum.

O yüzden çiziyorum.

Eğer bir resimse, unutman mümkün değil.

Eğer unutmak istiyorsam, o zaman yazmayı öğrenmeliyim.

İşte bu.

**

Ruhun bedeni var mıdır?

Ne demek istiyorsun genç bayan, bedenin ruhu vardır.

Ben bunun tam tersi olduğunu düşünmüştüm.

**

Tek başına bir beden nedir ki?

"Onu görebilir ve tiksinebilirsin, onu hendekte görebilirsin, sarhoş ya da tabutun içerisinde, ölü."

Dünya bir bakkalın "tezgahının kış başında mumlarla dolu olduğu kadar bedenle doludur."

Ama o mum sadece sen onu eve getirdiğinde ve yaktığında sana huzur verir.

Gel buraya

Bedenimi sevmiyor musun?

Konu o değil.

Peki ne o zaman?

- Onun yüzünden.

- Bilmiyorum.

Beni hasta ediyor.

Bilmiyorum.

Biliyorum, o.

Her zaman odur

Ben de gerçek bir kadınım.

Seni sevmeyi gerçekten isterdim, ama nasıl sevebileceğimi bilmiyorum.

Haydi eve gidelim.

**

Ben senin sadece bir gölgen olacağım.

Tanrı'nın gölgesi

Tüm erkekler, erkeğini seven bir kadın için aynı değil midir?

Ruhun beden olmasına izin ver

O zaman kimse bedenin ruh olduğunu söyleyemez, çünkü ruh beden olacaktır.

Sen tamamlanacaksındır

**

Sen gerçekten bir hiçsin.

Ruhu ruh yapan onun acısıdır.

Onlar için olan acımı duyan ilk kişi O olacaktır.

**

Ben ruhun gerçek gülümsemesini bilirim, ama dışından değil içinden

**

Meryem ruhtan düşmüş bir bedendir.

Ben bir beden tarafından taklit edilen bir ruhum.

**

" Aşkta bakışlar yoktur dış görünüş yoktur benzerlik yoktur.

Sadece kalplerimiz ışığı titretebilir

O'nun orada duruşunu sana tasvir edemem.

Le Petit Soldat (1963)

Gizli savaş insanları ve fikirleri karıştırdı.

**

Güçlü olmalısın, doğru, güce dayan.

**

Guitry'nin dediği gibi, "Aşkın, nerede olduğunu bilmiyoruz artık."

**

Bence kadınlar 25'ten fazla olmamalı.

Erkekler o yaşta daha yakışıklı.

Kadınlar değil.

Kadın için yaş adil olmayan bir şey.

Ve acayip bir şey farkettim.

Kadınlar intihara karar verdiğinde ya trenden ya da pencereden aşağı atlıyorlar.

Başarısız olmaktan korkuyorlar ve kendilerini atıyorlar.

Böylece, geri dönüş imkansız oluyor.

Erkekler bunu asla yapmaz.

Nadiren metro'ya atlarlar.

Kadınlar bazen bileklerini keser.

Hem cesaret hem de korkaklıktır.

Bilmiyorum.

Hayat der ki kadınlar haklıdır, ama erkekleri öldürür.

Önemli olan ölüm.

Van Gogh yeni bir gezegene gitmek için ölümü kullanacağımızı söylemişti.

İdeallerden önemli bir şey var ama ne?

Ele geçirilmemekten daha önemli bir şey var.

Keşke bilseydim ne olduğunu.

"Saçma".

Okuldayken bu kelimeye hayrandım.

Şimdi küçümsüyorum.

"Sükunet."

Güzel bir kelime.

"Lonca." gibi

Kaybolmuş gibi yapmazsam, kaybolacağım.

Bence herkesin bir ideali vardır.

Ama herkes önemli bir şeyi atlıyor.

Tanrını ideali yok.

Çok güzel bir söz vardır.

Kimin?

Lenin'di galiba.

"Geleceğin estetiği ahlaktır."

Çok önemli ve etkileyici bir söz.

Sağ ve Sol'u uzlaştırıyor.

Sağcılar ve solcular ne düşünür?

Bu günlerde devrim ne için?

Sağ kazanr,sol politikalar uygular.

Ya da tersi olur.

Kazanırım veya kaybederim, ama yalnız savaşırım .

30'larında genç bir adam devrim yaptı.

Mesela, Malraux, Drieu La Rochelle, Aragon.

Bizim ise hiç bir şeyimiz yok.

İspanyol iç savaşını yaptılar.

Bizim savaşımız yok.

Kendimiz bir yana kendi yüzlerimiz, seslerimiz Hiç bir şeyimiz yok.

Ama kenid sesini tanımak önemlidir ve yüzünün şeklini.

İçeriden böyle ama dışarıdan baktığında, böyle.

Bana bakıyorsun, ama ne düşündüğümü bilmiyorsun ve hiç bir zaman da bilemeyeceksin.

Şu anda, Almanyada bir orman.

Bisiklet gezisi.

Bitti.

Şimdi Barcelona'da bir cafe.

Şimdi .

tamamen bitti.

Düşüncelerimi kısıtlamamaya çalışıyorum.

Ve konuşmamı.

Konuşma nereden gelir?

Belki insanlar sonsuza kadar konuşur altın madencilerin gerçeği araması gibi.

Ama nehiri kazmak yerine kendi düşüncelerini kazarlar.

Değersiz sözleri atarlar ve sonunda birini bulurlar sadece bir tane sadece bir tane altın ve sonra hepsi sessizleşir.

Neden beni seviyorsun?

Bilmem.

Çünkü ben çılgınım.

Le Vent D'est – Wind From The East (1970)

"Ticari deneyim boyunca, zenginliğin kontrolü aynı kalmaktadır "

Ölüm, ateş, ölüm.

Made. in. U. S. A. 1966.

Kadın bilinmeyene doğru açılan bir kapıdır.

Kadın, çıplak ayaklar zaferi gibidir.

**

Sessizliğim de kelimelerim gibi etkili.

Gidişim varlığım gibi sıkıntılı.

Önemsesem de önemsemesem de kayboluyorlar.

Kaygıyı ara sıra düşünmeli, ölümcül olabilir.

Yoksa hayat bir hiçliktir ya da herşeydir.

Anlamsız bir hayattansa ölümü seçmek.

Varlığımı saltlığa karşı koyuyorum.

Ahlakın mutlak kuralı.

Mutlaklığı başka yerde aramamalı.

Ne geçmiş bunu garanti edebilir.

Ne gelecek vaatte bulunabilir.

Varolmayı seçtim.

daha da farkında olabilmek için.

kendimin, Dick'in, ve diğerlerinin.

**

Neredeyim?

Kanla yıkanmış ülkelerden geçtim.

Savaş savaştır.

Nasıl adlandırırsanız adlandırın.

Ve hayat… sadece savaş mıdır?

Savaştakinden daha az kişi öldürmek yaşamanın kuralı mıdır?

Meeting With Woody Allen(1986) Godard

Hatırlıyorum, evet, Yunan yazarın beni yazdığını iyi hatırlıyorum.

Karatavuk kuşlarının insanları şehirlere kadar takip eden tek kuş olduğunu söylemişti.

Mépris, Le (Jean Luc Godard, 1963)

Birinin bilmediğini bilmek, üstün ruhlara bahşedilen bir yetenektir.

Birinin bilmediğini zannedip, bunun farkında olmamak ise bir hatadır.

Bunun bir hata olduğunun ayırdında olmak ise, kişiyi sözkonusu hatayı yapmaktan korur.

Bilgi buramda saklı benim.

**

Bu sefer hangi Yunanlıları seyrediyoruz,Fritz?

Her filmin belli bir bakış açısına sahip olması gerekir, Jerry.

Bu filmin bakış açısı içinse bireyin koşullara karşı savaşımından sözedebiliriz.

-Eski Yunanlıların ezeli sorunu.

**

Şimdiyse bir hiç yüzünden kavga ediyoruz.

**

"Bana göre sorun, dünyaya olan bakış açımızın içinde saklı. Olumlu ya da olumsuz.

Yunan trajedyası olumsuzdur.

Burada; kendisini umutsuz bir yazgıya mahkum ederek Tanrılar tarafından vücüda getirilmiş olan insanoğlu kaderin kurbanı olarak betimlenir."

Niye meselenin pencerenin açık olmasından kaynaklandığını söyledin?

Başka birşeyler var.

Ben öyle olduğunu düşünüyorum.

"İnsanlar kötü, yanlış olan şeylere karşı baş kaldırabilir.

Şartlar, anlaşmalar tarafından tuzağa düşürüldüğümüzde başkaldırmalıyız.

Ancak sanmıyorum ki cinayet bir çözümdür.

Tutku suçları hiçbir amaca hizmet etmez.

Bir kadını severim, beni aldatır onu öldürürüm.

Geride benim için ne kalır peki?

Ölmüş olduğu için, sevdiğimi kaybetmişimdir.

Aşığını öldürürsem, benden nefret eder, ve yine onu kaybederim.

Öldürmek asla bir çare olamaz.

**

Kadınlar sevişmemek için daima bir bahane bulabilir.

**

Belki bana bazı fikirler verebilir.

Hırsızlık yapacağına neden kafandaki fikirleri bulup çıkarmıyorsun?

Notre Musique (2004)

KRALLIK CEHENNEM tufan ve yağmurlardan sonra silahlı insanoğlu yeryüzüne çıkıp birbirini yok etti.

Burada kelle uçurma takıntılarıyla korkunçlar.

Beni asıl şaşırtan şey hala hayatta kalanların olması.

Bize zulmedenleri bağışladığımız gibi sen de bizim günahlarımızı bağışla.

Evet, bağışladığımız gibi bağışla.

Evet, bağışladığımız gibi bağışla.

Ölümle iki şekilde yüzleşebiliriz: İlki, imkanlılığın imkansızlığı gibi diğeri imkansızlığın imkanlılığı gibi.

"Ben" başka bir insan.

**

"Bir adamı öldürmek, bir fikri savunmak, bir fikri savunmak değildir. Bir adamı öldürmektir."

"Bir adamı öldürmek, bir fikri savunmak, bir fikri savunmak değildir. Bir adamı öldürmektir."

Sona erdiğinde hiçbir şey eskisi gibi değildi.

Şiddet şiddet en derin yaraları açar.

Katliamın rezaleti silinmez.

Terörün yok ettiği bir dünyaya inanmak asla mümkün olmadı.

Komşunun sana sırt çevirmesini görmek, sonsuza dek derine yapışan bir korku yaratıyor.

Şiddet yaşamın yolunu kesti.

Hayatta kalan sadece diğeri değil.

Onlar başka insanlar.

Kural hayatta kalmaktır.

Kabus yolda kalanlara aittir.

Herkes birbirinin düşmanıdır.

Vücut potansiyel bir silahtır.

Herkes birbirini ve başkalarını nasıl inciteceğini bilir.

**

"Doğa, yaşayan sütunların bazen kelimeleri bulanıklaştırarak içeri girmesine izin veren bir tapınaktır".

"İnsan tanıdık bakışlarla kendisini izleyen semboller ormanından geçer".

Eğer günümüz sonu gelmez bir yıkım gücüne ulaştıysa, imgeleri maddeleştiren, rüyaları açığa çıkaran, anıları güçlendiren, sonu gelmez yaratma gücü yaratan bir devrim yapmak zorundayız.

"Eğer günümüz sonu gelmez bir yıkım gücüne ulaştıysa, imgeleri maddeleştiren, rüyaları açığa çıkaran, anıları güçlendiren, sonu gelmez yaratma gücü yaratan bir devrim yapmak zorundayız".

Bu ölüler için daha iyi.

Kısa ömrün şeffaflığı, yaşayanlara bu karanlık vadiden hızlı ve güvenli geçmeyi sağlayarak görkemli bir şekilde bunu dile getiriyor.

"Bu ölüler için daha iyi.

Kısa ömrün şeffaflığı, yaşayanlara bu karanlık vadiden hızlı ve güvenli geçmeyi sağlayarak görkemli bir şekilde bunu dile getiriyor".

Beyaz insan gök ve ağaçlar arasında serbestçe dolaşan ruhları duyarak eski sözcükleri asla anlayamayacak.

Bırakın Kolombus Hindistan'ı bulmak için denizleri dolaşsın.

Bu onun hakkı.

Ruhlarımıza baharat isimleriyle seslenebilir.

Bize "Kızıl Derili" diyebilir.

Kuzey rüzgarının tüm havasını değiştirebilir.

Ama haritasının dışındaki dar dünyada hava ve su gibi eşit doğan insanların varlığına inanamaz.

Gücünü yaşayanlarımızın ve ölülerimizin etlerinden aldı.

O halde, bacaklarımızı minik tüylerle süsleyecek ve birkaç değersiz eşyamızdan başka verecek bir şeyimiz yokken neden ölümcül savaşını sürdürmek niyetinde?

Zamanı gelmedi mi?

Yabancı, her ikimiz aynı yurdun yabancıları olarak bizim için aynı çağda yüz yüze gelmenin zamanı gelmedi mi?

Uçurumun ucunda buluşuyoruz.

Rüzgarlar kanamalarına rağmen başlangıcımızı ve sonumuzu anlatacak ve günlerimiz efsanenin külleri içinde gömülü kalacak.

Işık görülmezlikte ilk görülen hayvandır.

Cevap vermeyecek misin?

Hiçbir şey söylemeyeceğim, yararı yok.

- Hiçbir şey söylemeyeceğim.

- Konuşabilmem için bir yol bul.

Ne yapmam gerektiği konusunda bir fikrin var mı?

- Beni anladığına ikna et beni.

- Hadi, konuş benimle.

Beni anlamazsan, seninle nasıl konuşmaya başlayabilirim ki?

**

Dil bağımlılığını bir bulut olarak görüyorum.

**

İki şey birbirine benzediğinde bu daha da kötü oluyor.

**

"Her şey ve herkes için hepimiz suçluyuz ve ben diğerlerinden daha suçluyum".

**

Modern demokrasiler kendilerini totalitarizme yaklaştırıyor.

**

Kurban ya da suçlu, başka bir seçenek yok.

Bir suçlu olarak, yargılanmaktan kurtulmak bize zulmeden bir canavarı, daha azılı bir suçluyu suçlamak her zaman mümkündür.

Hayat ucunda mutlak yenilgi olan bir varoluş mücadelesidir.

Biraz olumsuz düşünmeden kurbanlar için nefreti ve tiksinmeyi önlemek neredeyse imkansızdır.

Çünkü bizden dolayı ya da bize rağmen kötü durumlarını kabul ederler.

İşte bu yüzden kurbanların sesine kulak veririz.

İşte bu yüzden herkes kendini kurban olarak ifade etmeye teşvik edilir.

Rezaletini göstermeye hazır olanlarla halk gösterisinin baskın konumları için ahlaki rahatlığın bir işaretini oluşturanlar arasında bugün dünya ikiye bölünmüştür.

Problemi çözecek anahtarı konuşuyoruz ama anahtarı sokacak deliği unutuyoruz.

Önümüzde gördüğümüz düşünmeden yazılan bir hikaye, sanki isteksiz bir iradeden miras kalmış gibi.

Kuşkusuz her zamankinden daha çok yoklukla yüzleşiyoruz.

**

Nouvelle Vague (1990, Jean-Luc Godard)

Seni seviyor; işe yarar.

Yaralısın.

İyice gerçekleştirilmiş bir ölüme kim değer biçer?

Parası olan zenginler bile, artık rahatsız.

Kendi ölümüne devam etmek isteyen çok nadir.

Acı mı çekiyorsun?

Senin olmayan bir şeyi verebilmek ne güzel.

Boş ellerin mucizesi.

Hep aynı hikaye; yine bize gelecek sunuyor.

Boşver, cevap Ütopik.

**

Kim, sana soruyorum, hayatı kim seviyor?

Bir zamanlar kitleler nedenini bilmeden mutlu oldu.

Artık mutluluk günlük olarak tanımlanıyor ve insanlar mutsuzlar.

Hala sınıf bilinciyle yaşıyorlar ancak artık kira ödemiyorlar.

Devletin derin ahlaksızlığı gerçeğe izin ve cesaret vermemesinden kaynaklanıyor ama zaman zaman insanlığın doğuştan gelen çok genel özelliklerini açığa çıkarmak için işçileri zorluyor: İlgisizlik, güvensizlik gücün kibiri, ceza almadan, aslında ödül beklentisiyle, intikam arzusu.

**

Kadınlar aşkı sever; erkekler yalnızlığı.

Bir kadın, bir erkeği mahvetmek için fazla bir şey yapamaz.

Erkek kendi trajedisini içinde taşır.

Kadın onu tahrik edebilir, sinirlendirebilir.

Kadın erkeği öldürebilir hepsi bu.

**

Aşk ölmez.

İnsanlar ölür.

Yeterince iyi değilsek çeker gider.

Başkalarının hayatlarından geri çekilemeyiz ve yine de kendimiz kalırız.

**

Aşk ölür diyorlar bu doğru değil.

Aşk ölmez, sizi terk eder.

**

Bu, yalnız ve dünyaya ve Tanrı'ya isyan eden iki lanetli ruhun, insanı cezbeden, vazgeçilmez ateşli bir fikri değildir.

Ne, o zaman?

Kadının parçası hiç kimseyi, hiçbir şeyi sevmez.

**

İnsan hala sefalet ve sıkıntının içine doğuyor.

Aksiliklere karşı biraz daha alışmak için aldatmaya neden alışmadı?

Bu refah, sanki boşluğunu doldurmak zorundaymış gibi üstesinden gelemeyeceği bir şey.

**

Kadınların yaradılışı yuva kurmaya yatkındır.

Bu güven sevdalı bir sırrın içinde.

**

Bu huzurlu güven sevdalı bir sırrın içinde.

Hiçbir şey yapmamanın ekonomi veya endüstriyle uzaktan bir ilgisi yok.

Bu sakin, kişisel mutluluk içindeki sarsılmaz inanç, kendilerini savurmaları nedeniyle haklı olarak bilinmeyen diyarlara ve hiçbir kıyıdan görülemeyen boş uzaya yayılmış.

Ben günaha inanmıyorum.

**

Mutluluğun bu başlangıcını zorla alarak onu ilk yok eden biz olabiliriz.

Biz tanışmadan önce de zaten birbirimize sadıktık.

**

Aşığın ölümcül hatası;

varlık için yetersizlik.

Bunu o istedi.

Melankoliyi terk eden.

Toplum bunun farkında.

Bu yüzden her şeyden önce aşkı yüceltiyor.

**

– Biz yoksuluz!

– Bir daha asla kalbimi acıtması için Unutma!

Görgü! bir erkeğe vermeyeceğim.

Bin bir türlü kadın olacağım.

Bir hayvanın bir çocuğa işkencesini alıntı yapıyorum diye neden Dostoyevsky aklıma takıldı?

Evet, ama neden her şeyden önce, neden her zaman.

– Hep yalnızdın ve

– Neden hep neden?

bunu hiç bilmedin.

**

Bir fikrin var mı?

Hiçbir şey suç daha soyut değildir.

**

"Aşk, sadece amacında gizli olana konuşur."

Batı Dünyası'nda Aşk.

Kadınlar aşkı sever; erkekler yalnızlığı.

O zaman onları neden birlikte atıyoruz?

Anlaşma ne?

Yalnızlık ve aşkın bir başka talanı.

Senin kaderin olduğuma, her zaman yaptığın gibi sen karar ver.

"Hepsi yüzünde" yüz aptallar içindir.

Yarın.

Bir erkek olsaydım, nereden ve neden geldiğimi hiç sorar mıydın?

Bu gece, Elena!

Çok sorumsuzsun!

Sessizliğimi anlamıyorsun.

Konuş, konuş Başkalarının var olduğunu nasıl anlayabilirsin?

Var olan başkaları.

Düşünen, acı çeken yaşayan.

Sadece kendini düşünüyorsun.

Aşkın bir icat olduğunu sanıyordum.

Sen değiştiğinde Mükemmellik için bir tat biz yaşayacağız.

Hala onun gibi bir kadını alıyor, Bir insan neden değişmek ister ki?

kendisi olmak için ücretsiz izinli.

Eğer değişirsem, artık olduğum kişi olmam.

Ve ben bu değilsem Hep erkeklerin derlemelerinden söz ettiğimiz için son görüşümüz yanlış olabilir acaba yabancı veya hasta olduğu için mi Kim konuşuyor?

asla onun etrafında toplanmadılar?

Olabilir.

Biz doğmadan önce olanları hatırlamaya çalıştığımız için olabilir mi?

Sanırım.

Şöyle söylüyor olabilirdik: "Kadınlar", "çocuklar", "oğlanlar" bu sözlerin artık sadece sonsuz çoğulluğunun bir tekillik olduğunun farkında mıyız?

Olabilir!

Nadiren biz kendi bilincini oluşturmak; var olmayı kendimize bırakalım.

Ve bu iki fiilin bağlantısı çok müstehcen.

Sorun ne, Bay Whoozis-face?

Ne yaptığına bak!

Bağışlayın onu.

Adı ne onun?

Whoozis-fart.

Dikkat et, Tanrı Aşkına.

- Özür dile!

- **İnsanlar vicdansız.**

Vicdanları bırak.

Schiller'i bilirsin tabii.

Uzun bir sessizlik.

Friedrich Schiller'i kimse bilmez mi?

Ben biliyorum.

"İnancın vicdanları.

" Dostlar, size hizmet etmek ne büyük bir onur.

Ama yaptığım şey dürüstlüğün tercihi gereğidir.

Bu nedenle kredi çekmedim ve çok sıkıntılı değilim.

Bunu nasıl telafi edebilirim?

Size hizmet etmek görevim olduğu için sizden nefret etmeyi ve kalbimdeki nefreti öğrenmeliyim.

Diyecekler ki Diyecekler.

"Cazibelerini korumak için hazineleri " en üst seviyede korunan, alınacak " zengin ve fakir kalelerin olduğu bir zaman vardı.

"Şans işin içindeydi.

" Oradalar.

Ismarlamış, şükürler olsun.

Ama nişanlanmış bir kıza böyle sevgili olmak küstahlık.

Neredeler?

Birlikte olmadıklarını biliyorsun.

Tahiti.

Hayır, Dorothy Mısır'da; bir faks aldım.

Bir kadın bir erkeği mahvetmek için bir çok şey yapamaz.

Erkek trajedisini içinde taşır.

Kadın onu kışkırtabilir sinirlendirebilir öldürebilir.

Hepsi bu.

Londra'da insanların sanata bakmak için günlerce yağmur altında beklediklerini gördüm.

Biliyorum.

Özellikle de yoksullar.

Yanlış.

Zengin insanlar da vardı.

Bu kadar basit bir resim için o kadar para harcamak niye?

Sana söyleyemem.

Bir kereliğine bir şey söylemiş olsaydın iyi olurdu.

– Evet, ama ne olduğunu hiç bilmiyorum.

– Doğaçlama!

**

– Aşk aşktan daha fazlasıdır.

Ölü bir arı tarafından hiç sokuldun mu?

**

Hatırlayacağım Hatırlayacağım.

Hafıza sınırdışı edilemeyeceğimiz tek cennettir.

Bu her zaman doğru değil.

O zaman hafıza tüm masumluğumuzla mahkum edildiğimiz tek cehennemdir.

İlk kez son kez bir şeyler söylemek için bir şansım var.

Hiç pişman oldun mu?

İtalyanca söyleyeyim, yanlış anlaman için değil.

Pişmanlık nadiren gerçekleşmesi dışında alakasız değeri için çok yüksek bir bedel ödemek zorunda kaldığımız bir şeydir.

Alakasız.

**

Kadın gerçek bir kişiyi arzular.

Adam başkalarının ondan daha azını istediğini anlar!

**

Aşkı en çok tehdit eden zamanın yorgunluğu da değildir ama güvenlik duygusunu kurcalayan devlettir.

Ne kadar geçici olduğunu unuturuz, zar zor tadını çıkarırız; yaz olduğu gibi yine gelecek bırakalım kaçsın çok güzel günler.

**

Sanırım cehennemde yaşamaya hevesliyiz, çünkü sevilen ve affedilen olmaya katlanamıyoruz.

**

Hiç söylemediğin şeyleri gölgelere söyle.

**

Sakın arkana bakma!

Sanki zaten bütün yaşadıkları buydu.

Başka zamanlardan, başka bir deyişle sözleri izlerinde donmuş gibiydi.

Numéro Deux

İnanılmaz şeyleri, sıradan şeyleri, boktan şeyleri, iyi şeyleri gösteriyor.

Bu nerede oluyor?

Zevk basit değildir.

Bence acı basittir.

Zevk değil.

İşsizlik basittir.

Zevk değil.

Bence işsizlik zevkli olunca sonra faşizm gelir.

**

Paris nous appartient (1961)

Her zaman anlaşamıyoruz, ama bu normal.

Size bir şey söyleyeyim: İnsanlar göründükleri gibi değil.

İnsanlar ne diyeceğimi tahmin edebilir ama bilemezler.

Tüm dünya tehdit altında.

Farkında olmasalar bile.

Güçlü olduğunu düşündüklerimiz sadece birer kukla.

Esas yönetenler derin devlette saklı.

- Kim onlar?

- Onların isimleri yok.

Bilmece gibi konuşuyorum ama bazı şeyler ancak böyle söylenir.

**

Ne işi?

Ayak işleri, soruşturma, istihbarat, her şey.

Bunu niçin yapıyorsun?

Aziz gibi yaşayabileceğimizi mi sanıyorsun?

Kimse mükemmel değil.

Ben bir realistim.

Hayallere kapılmıyorum.

Ne kahraman ne aziz var.

Buradan başlıyoruz.

**

Hayattayım, çünkü bir fikre takılıp kalmıyorum.

Tek bir yol var, o da düşünmemek.

Tanıştığım insanlara dört elle sarılıyorum.

Onlara bakıyorum, dinliyorum: Yaşıyorlar.

Hala hayattalar ve özgürler.

Onlar da beni görüp duyuyorlarsa, kendilerinden biri gibi kabul ediyorlarsa hala yaşıyorum demektir.

Bu egoizm.

**

Birbirimize layık değilmişiz.

Beni seviyor musunuz?

Goethe der ki: "Sizi seviyorsam, bundan size ne?"

Paris vu par

her aşık olduğunda yemeden içmeden kesilen bir arkadaşım vardı.

Bense hiç aşık olmadım.

**

Evliliğin en kötü tarafı asla yalnız kalamamak.

Artık o gizemi kaybettin.

Seni ilk tanıdığımda, ne hayaller kurardım.

Ama artık tüm huylarını biliyorum.

Nerede ne yapacağını, ne yapmayacağını biliyorum.

O gizem kaybolduğunda aşk da biter mi sence?

Seni hiç anlamıyorum.

Oysa ben tam tersini düşünüyorum.

Seni ne kadar tanırsam, o kadar çok seviyorum.

Kusurlarını bile seviyorum.

Okuduklarına inanmak yerine, durup biraz düşünsen Tahiti'yi Yunanistan'ı hayal edeceğine birazcık düşünsen ne kadar şanslı bir kadın olduğunu anlayacaksın!

Asla milyarder olamayacağız belki ama para olmadan da mesut olabiliriz.

Eğer burayı sevmiyorsan, hemen taşınırız.

Önemli olan beraber olabilmek.

Yapma.

İstemiyorum.

Bazen senin sadece bedenimi istediğini düşünüyorum.

Bu kadar açık vermeden de yapabilirsin.

Bırak.

İşe geç kalmak istemiyorum.

Ama senin umurunda değil tabii.

İşimi çok sevdiğimden sanma.

Sadece patrondan azar işitmeye niyetim yok.

Her sabah aynı terane.

Bıktım artık.

Kahvaltı hazırla, sonra işe koş En nefret ettiğim de o gereksiz adamdan çekinmek zorunda olmak.

Orada kâtiplik yapmamı da sen istiyorsun zaten.

Çalışmak zorunda olman kötü değil ki.

Böylece kendimize daha iyi bir yer bulabiliriz.

Bir araba alırız, seyahate de çıkarız.

Kırk yaşına geldikten sonra ne işe yarar onlar?

Kaç yaşında olduğunun bile farkında değilsindir sen.

Jean-Pierre, senden adam olmaz!

Yeter artık!

İnanamıyorum sana!

Zavallı bir aptalsın sen!

Sokaklarda dolaşan senin gibi binlerce güzel kadın var.

- Sen de onlara katılsana o zaman!

- Dokunma bana!

Böyle adi ve burnu havada biri olduğunu bilmem gerekirdi.

Bu gece bekleme beni.

Hayvanın tekisin sen!

Ben bir şey yapmadım.

Yapmadın demek.

Bu söylediklerini asla unutmayacağım.

Dur, Odile.

Saçmalama lütfen.

Bu çok saçma.

**

Biraz üzücüdür ama tanıdığımız kişilerden kaçarız hep.

Heyecan kalmayınca, aşk da biter.

Acaba o heyecanı her zaman koruyabilen var mıdır?

**

Hiç anlamıyorum.

Açıklaması zor tabii.

Bir erkek bir kadınla tanıştığında olanlar hep aynıdır.

Ama bir tarafın ölmesine gerek yoktur.

- Ölümden korkar mısın?

- Herkes kadar.

Yaşamayı seviyor musun?

O gizemi?

O zaman gel benimle.

Ölümden bile güçlü olalım.

Her istediğini yapar, seninle istediğin yere gelirim.

Bu gerçekten cazip bir teklif.

Siz de öyle.

Ama mümkün değil.

Yapamam.

Sana gerçekleri anlatayım.

Uzun zamandır ölümü düşünüyorum.

Bu sabah intihar etmeye karar vermiştim.

Sonra seninle karşılaştım.

Sen benim son şansımsın.

Artık hiçbir şeyin ilgimi çekemeyeceğini düşünüyordum.

Ama o gülüşünü görünce Şantaj yapmıyorum.

Ama benimle sonu olmayan bir maceraya çıkarsan, her şey çok güzel olur.

Ne dersin?

Lütfen evet de.

Hayır, diyemem.

Yapamam.

Hayatta hiçbir şey imkansız değildir.

Ona kadar sayacağım şimdi.

Lütfen evet de.

Hayır.

Yazık ettin!

Passion.

"Tanrım neden beni yüzüstü bıraktın?"

**

"Bir kimse sevmek için çalışmalıdır, yada çalışmayı sevmelidir.

**

Anlamak her zaman yararlı olmayabilir.

**

"Aşk zamansızdır."

**

Pierrot. Le. Fou. 1965

İnsan tek olduğunu hissetmeli, bense birçok insan gibiyim.

**

Yalnız adamlar daima çok konuşur.

**

İnsan aynada kendine bakmaya başlarsa, kendinden şüphelenmeye başlar

**

Fotoğraflar gibi.

Beni hep büyülemiştir.

Bir adamın hareketsiz bir görüntüsünü altında bir yazıyla görürüz.

Belki kötü, belki iyi bir adamdır.

Ama resmin çekildiği anda, onun kim olduğunu ve ne düşündüğünü asla bilemeyiz.

Karısını mı?

Metresini mi?

Geçmişi?

Geleceği?

Basketbolu?

Kimse bilemeyecek.

Evet.

Hayat böyle.

Beni üzen de bu.

Hayat kitaplardakinden farklı.

Aynı olmasını isterdim.

Anlaşılır, mantıklı, düzenli.

Ama değil.

Hayır, öyle.

Tahmin edilenden de fazla.

**

Ah, aşkım.

Seninle birlikte birbirimizden sıkılmadan yaşayacağımızı hayal bile edemezdik, her sabah aynı yatakta uyanıp bundan mutlu olduğumuza şaşıracağımızı Bu sıradan zevklerden başka hiçbir şeyi arzulamıyorum.

Birlikte olmaktan bu kadar mutlu olmak Ama sonra, tek kelime bile etmeden usulca Hislerimiz bizi, bize rağmen o kadar sıkı birleştirdi ki.

Bilinen ve bilinmeyen tüm aşk sözcüklerinden güçlü olan Bu vahşi ve şiddetli duygular daha önce varlıklarına bile inanmadığımız duygular Ömrün boyunca beni seveceğine söz verme.

Birbirimize böyle sözler vermeyelim, birbirimizi tanıyoruz.

Aşkımızın yarını olmayan bir aşk olduğu hissini koruyalım.

Neticede 60 yıl sonra öldüğümüzde anlarız bunu.

**

Bir kadını terk edersen arkandan tabii ki deli der.

Erkekler de aynı.

Doğru.

**

Deniz, dalgalar, gökyüzü.

Hayat hüzünlü olabilir ama daima çok güzel.

Kendimi bir anda özgür hissettim.

Ne istersek yapabiliriz.

Bak, sol sağ sol sağ.

**

- Cehennemde bir mevsim.

- Aşk yeniden keşfedilmeli.

Gerçek hayat başka bir yerde.

Asırlar, uzakta aynı fırtınalar gibi kayboldu.

Ona sıkıca sarıldım ve ağlamaya başladım.

Bu bizim ilk ve tek rüyamızdı.

Geliyor musun?

Nereye gidiyoruz?

Gizemli Ada'ya, tıpkı Kaptan Grant'in Çocukları'ndaki gibi.

– Ne yapacağız orada?

– Hiçbir şey, sadece var olacağız.

– Kulağa pek eğlenceli gelmiyor.

– Hayat da öyle.

Aslında hiç de değil.

**

Senin için sadece o andan itibaren varım.

Ama ondan önce de vardım.

Düşünüyordum.

Belki de acı çekiyordum.

İşte mesele bu: Beni düşünerek, bana hayatta olduğunu göstermen.

Ve aynı anda bu nedenden ötürü hayatta olan beni görmen.

Bunun altını çiziyorum.

**

Reservoir. Dogs. 1992

Günlerden söz ediyorum.

Ölmek isteyeceksin ama yaran yüzünden ölmen günlerini alacak.

Zaman bizim yanımızda.

**

Ro. Go. Pa. G. (VV. DD. , 1963)

Modern insan çoğunlukla açıklanamaz bir ızdırabın altında ezilir, günlük problemlerle kendi bilinçsiz aklının önerdiği kurtarıcının yardımıyla yüzleşmeye çalışır.

Bu kurtarıcı onu zamanında koruyan ve besleyen anne rahminden başka birşey değildir.

Kişiliğini kaybeden bu insan için aşk bile, koruyucu rahmi bulma yolunda acıklı bir arayıştır.

**

Balık yakalamak için kancaya yem takmalısın.

Altı kural var: başkalarının sorunlarına ilgi duy Ben bunu yapmadım.

**

Bir erkek veya kadın için kendi adını duymaktan daha tatlısı yoktur.

**

Dinlemeyi öğren, başkalarının kendileri hakkında konuşmasına izin ver.

Ben her zaman kendimden bahsettim.

Muhatabınla etkileşime geçmeyi öğren.

Ne söylediğimi anlamadı.

Önemli olduklarına inandırmak için başkalarına yardım et.

**

Bu Amerikalının bir psikopat olduğunu hemen fark ettim.

Ben ona "pis fikirli" derdim.

Psikopatların çeşitli türleri vardır, sen kendi kendinesin.

**

Bu absürd hikaye; belki de çoktan başlamış olan, absürd ve öngörülemez olan atom çağının sonuçlarını anlatmaktadır.

Bunlar kimsenin farkına varmadan anladığı etkilerdir.

Korkunç galeyanlar insanları sinsice dönüştürüp birdenbire bizi de kirletmiş olabilir.

Kaçınılmaz olarak bizi yok edecek, küçük değişiklikler olacak.

Şehir değişmedi, ama Alessandra değişti.

Ve ben bunu henüz bilmiyordum.

Korku dolu bir yıl olmuştu, insanlar korkuya dair en yoğun duyguları yaşadılar.

Yeryüzünde bir adım yok.

Karada ve denizde, beklenmedik, harika ve sıradışı pek çok olay yaşandı.

Ama ikinci kez düşününce şehir değişmişti.

Ve ben bunu fark etmemiştim.

Değişikliği fark etmem tabii ki zaman alacaktı.

**

Ve bu şehrin nasıl değiştiğini fark ettim.

Ama Alessandra'yı ne değiştirmişti, patlamaya ne neden olmuştu, ne kadar zarar meydana gelmişti, tam olarak fark etmemiştim.

Şehre, caddelere, kafelere garip bir şey dokunmuştu.

İnsanlar gizemli bir histeri tarafından ele geçirilmişti.

Büyük miktarda ilaç tüketmeleri kesinlikle zararlı olmuştu.

Her şey aynı kalmış gibi görünüyor olsa bile karanlık ve korkunç bir hastalığın yavaş yavaş insan aklını bozduğu o kadar belliydi ki.

Sevdiğim kişide, her ahlaki anlam aniden gitmişti, ya da daha kötüsü, son insanda var olan özgürlük duygusu yok olmuştu.

**

Her şey, hiçbir şeyin değişmediğini umut etmemize yol açıyor.

**

Sen, haçın dibinde doğranmış insanlardan daha kötüsün!

Vergi tahsildarları!

Kafirler!

**

"Ben geçmişten gelen bir gücüm "

Bu bir şiir.

İlk bölümde şair, artık hiç kimsenin anlamadığı bazı tarihi ve antik kalıntıları ve herkesin anladığı o bazı iğrenç modern binaları açıklıyor.

Sonra şöyle sürdürüyor:

"Ben geçmişten gelen bir gücüm Gelenek benim tek aşkım.

Kardeşlerimizin yaşadığı Alplerin eteklerinden,

Appeninos'taki unutulmuş köylerden, kalıntılardan,

kiliselerden, sunak parçalarından geliyorum.

Tuscolana Yolu'nu bir deli gibi, Appian Yolu'nu sahipsiz bir köpek gibi yürüyorum.

Sabahları Roma üzerindeki,

Ciociaria üzerindeki Dünya üzerindeki,

alacakaranlığı seyrediyorum,

eski çağın ilk eylemleri gibi,

gömülü çağın en yüksek ucundan, ayrıcalığın doğumuna şahitlik ediyorum.

Ucube, ölü bir kadının bağırsaklarından doğmuş bir adamdır.

Ve ben, yetişkin cenin,

herhangi bir modernden daha modern,

kardeşlerini arayan kimse yok artık.

**

Sermaye, sadece üretime hizmet ettiği sürece emeğin varlığını kabul eder.

**

"Tanrım, Cennetin Krallığı'na geldiğim zaman beni hatırla."

**

Ürünün psikolojik yaşlanması belki de sanayimizin ana müttefikidir.

Günümüzdeki gibi bir konjonktürde, tüketicilerin çok büyük bir kısmı tam bir fazlalık tehlikesini temsil ediyor.

Üretimdeki düşüşü her ne pahasına olursa olsun önlemek için endüstrinin bir numaralı sorununu görmezden gelmek tehlike anlamına gelmektedir.

Bu yüzden beyler, yeni arzular ve yeni ihtiyaçlar uyandırmak ve tüketicinin hoşnutsuzluk halini kışkırtmak için sistematik olarak yeni kampanyalar yapmaya devam etmelisiniz.

**

Aracı veya satıcının fiziksel eksikliği, öncelikli seçim ihtiyacını ortadan kaldırdığı ve tüketicinin bilinçdışı dürtülerine, sınır tanımaz bir ortam sağladığı duygusal özgürleşme ve mutluluk duygusu meydana getirmesinin talebi arttırdığı ve ilgisini fazladan gereksiz ve yararsız alımlara çevirdiği tespit edilmiştir.

**

Tüketici dürtülerinin sadece bir karışım olduğu asla unutulmamalıdır, ve bilinçsiz tüketim motivasyonları uçlara doğru yönlendirilmelidir.

Genellikle bilinçsizliğe çok fazla güvenerek, bilinç, akıl, sağduyu, tevazu, duygusallık gibi birinci dereceden faktörlerden olan sağduyuyu hafife alıyoruz ve anlayamadığımız hatalarla karşı karşıya kalıyoruz.

Bu durumda ancak, bir kurbanın karamsarlığa düşmesi yanlış olur ve her zaman tüketicinin kendini şartlandırdığını aklımızda tutmalıyız, ve artık egosu onun doğasının bir parçasıdır ve yüksek, daha yüksek hedeflere onu uyarmamız ve rekabetçi dürtüyü topluma empoze etmemiz gerek

**

sprinter-films2010 -SOSYALİZM FİLMİ

Para halkın refahınadır.

- Aynı su gibi.

**

AIDS kıtadaki bütün siyahları yok etmekte kullanılan bir araç sadece.

Işık niye var?

Çünkü karanlık var.

**

Düşünceler yoluyla birbirleriyle konuşmuşlardı.

Bir yere kadar, bu parçaların tümü veya bir miktarı her daim reddeder.

Bir yere kadar, her parça dikkate aldığımız parça miktarını içinde barındırır.

Bir yere kadar, bu parça reddeder.

Bir yere kadar, bir miktar parça, tekrardan müşterek bir oluş sürecine dahil olup birbirine eklemlenen bu parçaların bütünü haline gelir.

Diyalektik düşünce analitik düşünceyi basitçe kullanma yoludur.

Bir yere kadar, parça bütünün parçasıdır.

Bir yere kadar, bu bütünü reddeder.

Bir yere kadar, bütün parçayı kapsar, koşullar ve reddeder.

Bir yere kadar, neticede, bütüne göre, ikisi de hem pozitif hem de negatiftir.

Bir yere kadar, bütüne göre, hareket şekli yıkıcı ve koruyucu olmalıdır.

**

Zihin, besinini temin ettiği ana duyuları ödünç alır.

ve özgürlüğüne tesir etmiş bir hareket biçimi şeklinde o duyuları geri verir.

Şu zavallı Avrupa.

Acı çekerek arınmadılar, ama bozuldular.

Özgürlüğü yeniden fethederek daha da büyümediler, ama küçüldüler.

Bir çöl hayal edin.

**

Hollywood'u Yahudiler kurdular.

"BUNUN GİBİ" Adolf Zucker, William Fox, David Selznick "ŞEYLER" Samuel Goldwyn, Marcus Loew, Karl Laemmle vesaire.

Hayat güzeldir, göreceksin

O kadar derde tasaya rağmen

Arkadaşlar edinecek, âşık olacaksın

Arkadaşlar edineceksin

**

AVRUPA NEREYE GİDİYOR

Bugünlerde, daha önce yaptığımı iddia edebileceğim tek bir hareket var mıdır şu dünyada?

**

İnsanlar "Ben" demeden önce, "Biz" demeyi öğrenmeliler.

Ortada bir dram varsa, bu dramın sonunu umutla getirebiliriz.

Ya trajedide?

Çok zor.

Her şey değişmeden kalır.

Her şey aramızda kalır.

Birbirimizi görmezden geliyoruz.

Son elli yıldır, her yerde savaş var.

Aynaya bakar gibi, kendimizi savaşta görüyoruz.

Vakit kazanabiliriz.

Düşünmek cesaret ister.

Komşunu sev mi?

Saçmalık.

Komşuna kötülük yapmamak için, önce kendinizi olabildiğince sevmelisiniz.

Bugünse, bu dediğim imkânsız hale geldi.

Yasalara uysanız da çiğneseniz de… Böyle konuşma, baba.

Ben de size soruyorum: Niye bizi sevmiyorsunuz?

Fikirler bizi ayırır, ama rüyalar birleştirir.

Hayır, kâbuslar.

Çünkü babalarımızın kanında hem aşk hem de gurur var, ve dolayısıyla da nefret var.

Peki, bugün, bizi kızdıracak ne buldunuz?

Önce şunu diyeyim, kardeşimi seviyorum.

Kardeşlik nedir, onu tartıştık geçenlerde.

– Bir de özgürlüğü.

– Özgürlük önceydi.

Eşitlik vakti bir gelsin, size boktan bahsedeceğim.

**

Evet, zaman mekânın bütünlüğünü korumak adına, yalan söyledim.

**

Bir figür var, anne.

Bir hayatı var mı yok mu, fark etmiyor onun için.

En baştan, bir hayatımızın olmasını gerçek olarak dikkate alırsak tabii.

Hâlâ hayatta mıyım acaba diye kendine asla sormaz, hem de bir kere bile.

Niçin ve nasıl var olduğunu kendine soracak bilinçten daima yoksun olacaktır.

Sonuçta, bu figürün ta kendisi olduğunun farkında değildir, çünkü katiyen, bir anlığına bile, rolünden kopmamıştır.

Böyle bir rolde olduğunun farkında değildir.

Annenin kanı, nefretle dolu… sever ve değişmeden kalır.

**

Devrim… Kardeşlik… St. Agustin.

Varlığımı değil de eylemlerimi onaylamayanları arkadaştan sayarım ben.

Hâlâ gülümsüyorum, fakat uzun zamandır bu gülümseyişimin bir nedeni yok.

Kelimelerim giriyorlar içeri… Dağıtıyorlar ortalığı.

Aynen yerimde kalıyorum.

Yeterince çektim.

Dil giriyor içeri… Ağız kapanıyor, bir düz çizgi haline geliyor.

Bitti.

**

Bugünlerde değişen şey ise, bütün dallamalar samimi davranıyorlar.

**

Mücadele ettiğin şey konusunda zihnini toparla, çünkü başarma olasılığın var.

**

Bireyle yasalar arasındaki bağı hiçbir şey perdeleyemeyecek.

Yaratıldığım külden ve onun seninle konuşmasından nefret ediyorum.

Bravo… Saint-Just… 1789.

**

Halk egemenliği intizamsız bir şekilde ifade edildi bu sefer, yalnızca ilk isimleriyle oyların yüzde doksan üçünü aldılar yani, kazanacaklar o zamanlar, Direniş sırasında, Toulouse yakınlarında küçük bir grup vardı.

"Mücadele" hareketinin bir parçasıydılar.

**

bu altının, yüzyıllar boyunca, Batıdaki İslam'ın belirleyici silahlarından biri olduğunu kimse görmez.

Güneş ve ölüm hiçbir zaman doğrudan birbirlerine bakmazlar.

Bakın… İşte… İki kadın altın arayıcısı, Golden League buluşmasındalar.

Görüntü ise… Tarihçiler aramazlar, bulurlar.

Bütün bu görüntüleri dilden korumak demek onlardan gerçekten faydalanmak demektir.

Çünkü çölde bulunuyorlar.

Onları da orada aramalıyız.

**

Çemberin tümlevi Einstein'in hayatı boyunca aradığı ünlü x + 3 = 1 metaforuyla tamamlanmıştı.

Belirsizlikten gelen netlik.

**

1926 yılının sonunda, Kudüs'te Gershom Scholem, Berlin'de bulunan Franz Rosenzweig'e şöyle yazıyordu: Bu ülke tam bir yanardağ.

Bir gün gelecek, dil onu konuşanlara düşman olacak.

**

Eğer ortada bir intikam arzusu varsa, intikam alacak kişi İsa Mesih'ti.

**

Süre tekrar belirleniyor.

Yaşamın temel yapılarından çok daha kayda değer olan, o yapıların yıkıldığı noktalar, sertlikleri ve bozulmalarıdır.

İşin trajedi kısmı ise, insanların Eski Akdenizlilere kadar uzanan aynı modeli taklit etmeleridir.

Şefkat eskilere dayanan bir olgudur.

Kendi kokusuyla boyanmıştı, renkleri ve olumlamaları Batı dünyasındaki hayatın tümü.

Şefkat olmasaydı, evrim mümkün olmayacaktı.

**

Herkes oradaydı.

Hemingway, Dos Passos, Orwell.

Ya sonra?

İnfazdan sonra, torerolar ve izleyiciler cepheye katılmaya gittiler.

Kadınlar.

Şehrin kenar mahallelerinde barikatlar inşa ederken saldırıyı bekleyenler gibi.

Simone Weil, Franco'nun zaferi sonrasında, Almanların Paris'i işgal ettiği haberini aldıktan sonra, şöyle diyecekti: "Indochina için harika bir gün olacak." İşte, "olmak" fiili sayesinde, gerçeklik eksikliği aşikâr hâle geliyor.

**

Saat kaçı gösteriyor?

Her daim doğru saati.

gibi şeyler yasalar hatalı olduğunda, adalet yasayı arkaya iter

YORUMSUZ

**

un. metteur. en. ordre-robert. bresson(TV. s1966)

Karıştığı risk ve şiddete rağmen insanoğlunun derinliklerine nüfuz edebilen biri.

Engizisyon üyelerinin aksine siyasi ya da dini ingizitörler kadar tehlikeli değildir.

**

Aşk kendi yolunu bulur ama bu tensel bir aşktır.

Sahne şehvetle ilgilidir.

"Erotizm" demiyorum çünkü bu terim o kadar çok kullanıldı ki artık anlamsız hale geldi.

Bana göre bu sahne aşktan ziyade daha çok şehvetle ilgili.

**

Her şey ritimle dile getirilir.

Ritim olmadan hiçbir şey olmaz.

Biçim olmadan hiçbir şey olmaz ama ritim de olmadan hiçbir şey olmaz.

**

Ergenler son derece belirsiz, adı konmamış bir şeye âşık olabilirler.

Aşkın bir nesnesi olmalıdır.

Aşkının nesnesi eşek değildir.

**

İzleyicinin yavaş yavaş hayal etmesine hayal etmek istemesine izin vermeli ve onları sürekli bir beklenti içinde tutmalıyız.

**

Gizemin kalmasına izin vermeliyiz.

Hayat gizem doludur ve bunu ekranda görmemiz gerek.

Olayların sonuçları her zaman sebeplerinden önce gösterilmeli.

Gerçek hayattaki gibi.

**

Aşk sizi şehvete düşürmeden ve kötü yola sevk etmeden önce bunda kesinlikle insan olmakla ilgili karşı konulamaz bir istek vardır.

**

Bir Taşra Papazının Günlüğü'nden Balthazar'a kadar Tanrı'yı açık bir şekilde görürüz.

Tanrı orada bağışlayandır.

Balthazar Tanrı'nın olmadığı, Tanrı'yla işi olmayan bir dünyanın izlenimini veriyor.

Öncelikle, sırf Tanrı'dan bahsetmek ya da "Tanrı" kelimesini ağzımıza almamız O'nun var olduğunu işaret etmez.

Bir insanı, bundan kastettiğim sadece sallanan bir kukla değil ruhu olan birini göstermek için bir film yapımcısının araçlarını kullanırsam eğer insan varsa Tanrı da vardır.

Tanrı'nın adını telaffuz etmek onun var olması için yeterli bir sebep değil.

Hayır, bildiğime göre bir karakterin, örneğin Marie'nin babasının Tanrı'yı inkâr ettiği ilk filminiz bu film.

Madem Tanrı'yı reddediyor o halde Tanrı gerçektir ve bu yüzden Tanrı vardır.

Ama birden artık Tanrı kötüdür.

İnsanoğlundan elini eteğini çekmiştir, bunu şimdiye kadar hiç söylemediniz.

Az önce verdiğim sebeplerden dolayı Tanrı'nın filmde olmadığı izleniminizi paylaşmıyorum.

**

İnandığım şey, aslında şu konuda eminim ki değişim olmuyorsa sanat da olmuyordur ve görüntü başka bir görüntü haline gelmiyorsa sinemadan konuşmak anlamsızdır.

**

Karakterleri, kendi başlarına olmalarını istedikleri kişiler değil de kendi istediğiniz şekle dönüştürüyorsunuz.

**

En büyü maharet ve en büyük zorluk günlük hayatta adına yaygın olarak "cazibe" dediğimiz şey değil midir?

İnsanlar cezbedicidirler ama bu cazibelerinin farkında değiller.

Aradığım şey tam olarak bu: Gerçek cazibe.

**

Hepsi günümüzdeki her şey gibi belki aşırı özgürlükten belki de inanılmaz derecede yaygın olmalarından dolayı ölüyor.

**

"Sanat" kelimesi artık kendi anlamını bile taşımıyor.

Ama bana öyle geliyor ki hâlâ bir umut var.

Sinemanın gerçekte henüz daha tam olarak idrak edemediğimiz tümüyle yeni bir sanat olduğuna inanıyorum.

Sinemanın büyüsüne inanıyorum.

Degas söyle demişti: "İlham perileri birbirleriyle konuşmazlar.

Birlikte dans ederler.

" Aslında sinemanın tümüyle bağımsız bir sanat olduğuna ya da çok yakında öyle olacağına inanıyorum ve hayal edildiği gibi öyle değilse de diğer sanatların bir sentezidir.

Tümüyle münferit ve bağımsız bir sanattır.

Başlangıcını basit bir eğlence unsuru olmasının sinemayı kısıtlanacağını düşünüyor musunuz?

Sinemanın aksine filmlerin var olmaya devam etme olasılığı çok yüksektir.

Filmlerin eğlence olarak devam etmemesinin hiçbir sebebi yoktur.

Ama sinemanın ciddi bir sanat olduğu inancına sıkı sıkıya bağlıyım.

Sinemayı eğlence olarak değil tam tersine olaylara daha derin bir bakış açısı sunan kendimizi keşfetmek ve içimizdeki dünyayı derinlemesine incelemek için insanoğluna yardımcı bir araç olarak görüyorum.

Une. femme. est. une. femme. 1961

KADIN KADINDIR

**

Fransızcada eğer sıfat kelimeden önce değil de sonra gelirse anlam aynı kalır mı?

Nasıl yani?

Örneğin "Mutlu bir olay" "olayın mutluluğu" ile aynı mıdır?

**

Neden hep kadınlar acı çeker?

Çünkü acı çektiren kadınlardır

Ya da kadın acı çektirendir.

**

Ağlayan bir kadın çok güzeldir.

Ağlamayan kadınları boykot etmek lazım.

Modern kadınları aptal buluyorum.

**

Ağlamayan kadın bence aptaldır.

Erkekleri taklit etmeye çalışan şu modern kadınlar.

Zaten hepinizden bıktım.

**

Neden erkekler hep hemen döneceğim diyerek ayrılırlar?

Çünkü korkaklar.

**

Erkekler daima son sözü söylemek istiyorlar.

Kadınlar daima kurbanı oynuyorlar.

**

Kalbimde bir çarpıntı var

Ellerim sallanıyor

Kimse benden daha mutsuz olamaz

**

İnsanların önünde soyunmaktan rahatsız olmaz mısın?

Hayır, bütün insanları küçük görüyorum.

**

Benim midemi bulandıransa, Bir erkekle birlikte iken, diğerini düşünenler.

Bence de neden bahsettiğini bilmeyen biri susmalıdır,

**

Hiç adil değil.

Beraber olamadığımız zamanlar aslında beraber olduğumuz zamanlar.

Ve tam tersi.

**

Une. Femme. Mariee. 1964

EVLİ BİR KADIN

**

Bilmiyorum.

Beni sevdiğini bilmiyor musun?

Ne diye sürekli konuşuyorsun?

Çok güzel.

Orada ne var?

Küçüklüğümden kalma bir şey.

Bir gün deniz kenarında iken düştüm.

Sonuçta sevgi ile fazla ilerleyemezsin.

Efendim?

Anlamadım.

Birini seversin, kucaklarsın.

Ama sonunda ayrılırsın.

Asla içine girmediğin ev gibi.

Ancak seni seven biri ile anlaşabilirsin.

Evet, lakin, insanların arasına düşüncesizce karıştığın ya da önemsiz gördüğün zamanlarda bu dediğin oluyor.

Seni seviyorum.

İtalyan filmlerindeki kadınlar gibi yapmalısın.

**

1964 yılında Bossuet, Komedi Üzerine Özdeyişler ve Yansımaları yayınladı.

"Tutkuların memnun edici ve hoşa giden tasvirinin, " günahın esasını oluşturan tasavvur ile şehveti methedip, azdırarak, " " kaçınılmaz olarak günaha yönlendirdiğine dair yoğun kanıtlar mevcuttur."

Moliere tiyatronun günahları engellediğini ve arındırdığını buldu.

Bayan Moliere'den ayrıldığında, gözyaşını tutamadı ve ona uzun uzun sessizce baktı.

İri mavi gözleri hafif bir sitem, kırılmış, acı çeken ve sebebini anlamayan bir çocuğun sitemi ile karışık nezaketten başka bir şey yansıtmıyordu.

Hatta dizleri üzerinde emekleyen bir çocukken bile derin baktığı için kimse ile göz göze gelmiyordu.

O zamanlar prenses ne yapardı?

**

Eğer evli olduğumuzda seni aldatırsam takip etmesi için özel dedektif mi tutacaksın?

Tanıdığın tüm erkeklerin aşağılık olması benim öyle olduğum anlamına gelmez.

Mahvolmuş hayaller.

**

Doğallığı takip edebildiğin kadar zaman gerçekliğini yitiriyor.

Ağaçlar ve bitkiler için, para zamanı geri getiremez.

Apartman, insan ölçeği üzerine inşa edilmeyi isteyen, bir kaçış yeri olduğunu açıklıyor.

Görkemli Marly ormanlarının önünde bulunan gitgide Seine'nin aşağısına inen üç parkın etrafına dağılan apartmanları fark ettin mi?

İnsanlık haline uygun olduğu düşünmüyor musun?

Her gün olağanüstü anlar yaşıyorsun.

**

HAFIZA Benim için hafıza en önemli şeydir.

Almanya'da olduğum zaman birkaç gün Auschwitz'in duruşmasına katıldım.

Binlerce insanın ölümüyle suçlanan kişi olmasına rağmen hiçbir şey hatırlamıyorlar.

Onlardan bazıları savunma taktiğini kullandı.

Diğerleri ise tamamen unutmuş gibi bakıyordu.

**

Bay Rossellini bu insanları komik buldu.

Çünkü yanlış düşünüyordu.

Onlar birbirine benzediklerini hatırlamıyordu.

Benim için hafıza Ne yaparsam yapayım, unutamam.

Her şeyi hatırlıyorum.

**

Eğer şimdiki zaman yoksa hayatta kalmak değildir bu, ölmektir.

Benim için en önemli şey bana olacak şeyleri idrak etmek.

Bana olacak şeyleri anlamam için neye benzediğini görmeye çalışıyorum.

Daha önceden bildiğim şeyler, yada gördüğüm.

Şu anda olması çok zor.

Şimdiyi bundan dolayı seviyorum.

Çünkü şimdi, düşünecek zamanım yok, düşünemiyorum.

**

Mutlu muyum?

Hayır, mutlu değilim çünkü Doğruyu söylüyorum, şu anda yaşamıyorum.

Kendimden eminim Beni hayrete düşürecek hiçbir şey olmuyor.

Yaptığım onca şeyden dolayı mahcubum.

Onlar olduğu an, nasıl hazırlayacağımı bilmiyordum.

Hayır, utanmak sonradan geldi.

Çünkü onun yanlış olup, olmadığının idrakine varmamıştım.

Şu anda olmuyor.

Bundan dolayı seviyorum.

**

Sürekli duyduğun kelimelerin tam anlamını öğrendiğinde senin için hiçbir önem taşımaması nasılda tuhaftır.

**

Akıl, iddia etmekten önce kavramak demektir.

Sınırları, ters düşenleri ve sonuç olarak da diğerlerini anlamak için bir düşüncenin ötesini araştırmak demektir.

Karşı tezler arasındaki farkları da araştırmak demektir.

Özellikle bugünlerde sempatik aklın ahlakını kimse bulamıyor.

**

Bunun aşırı tutucu, dogmatik olduğunu düşünen biriyim.

Ne söyleyeceklerini biliyorsun.

Oysa ki insanlar kuşkucu olmamasına rağmen paradokslara düşkünlükleri eğlencelidir.

İçindeki tezatlık belli olmasına rağmen, paradoksun özünü araştırmak gerekir.

Bugün ayrıca "uzlaşma" kelimesine ihtiyacımız var.

Uzlaşma cesur entelektüel eylemler arasındaki en güzel şeydir.

**

Sözde kadının güzelliği olağanüstüdür.

**

Aşağılayıcı kelime oluyor, ki bunun anlamı "ilkelerden yoksun" demektir.

Ama her şeye rağmen, uygun birleşim üzerindeki araştırmayı düşünmeye devam edeceğim.

Dünya'nın bu kadar basit olduğunu ve tamamen anlamsız olduğunu söylüyorum.

Tam olarak aklın ortaya çıkarmak istemekteki görevi saçmalığa neden olan evreleri bulmaktır.

**

Halledilmesi gerekenler.

1) Ev sahibi ol.

2) Çaresine bak.

3) Herkesi uyar.

4) Bunu yap.

5) Boya satın al.

6) Her şeyi kontrol et.

7) Boya.

8) Yeniden her şeyi kontrol et.

9) Üzerinde biraz daha çalış.

10) İşin üstesinden gel.

**

Erkekler, kadınlar için kabul etmedikleri şeyleri kendileri için kabul ederler.

**

Bu insanların sana iyi davranması için çok zorlu bir yoldur.

Beni bağışla.

Her zaman bağışlanmak istiyorsun ama asla bağışlamıyorsun.

**

Eğer kusurlarının ne olduğunu sorsaydım, ne söylerdin?

Neden benim vasıflarım?

İlgi duyduğum kusurların.

Kibir, tahammülsüzlük.

Sevgim senin için.

Benim için miskinlik, yalan söylemek.

Hayır, tam olarak miskinlik değil.

Ayrıca irade sahibi değilim.

**

Sana baktığım zaman bana bakmayacak mısın?

"Bakmak" gerçekten ne demek?

Bakmak Bilmiyorum.

Anlamı gözlerin ile süzmek.

**

İnsanları tanımıyorum.

Sokaktaki insanları.

Tanımak Hepsini tanımak isterdim.

Onu, onu, onu.

Belki içlerinden biri yarın ölecek.

Kendini öldürmeden önce telefon bekliyordur.

Ama hiç kimse aramıyor.

Böylece kendini öldürüyor.

Suçlu olan biziz.

Her zaman burada olacağım.

Hangi filmde küçük bir kız ve denizci vardı?

Kollarına aldı ve etrafında döndürdü.

- Çok ama çok yavaştı.

- Evet, yavaş hareket ediyordu.

Bilmiyorum.

Çok güzeldi.

Bunu nasıl yapıyorsun?

Bilmiyorum ama sinema çok gizemli bir şey.

- Ne zaman bir çocuğumuz olacak?

- Zaten bir tane var.

Evet, ama senden de olmasını isterim.

Uzun zamandır bunun üzerinde mi düşünüyorsun?

Seni tanıdığımdan beri.

Vivre. Sa. Vie. 1962

Hep aynı şey.

Beni sevdiğini söylüyorsun ama sevmiyorsun.

Senin için hiç de özel biri değilim.

Bense artık seni sevmekte zorlanıyorum ama yine de hâlâ özel biri olduğunu düşünüyorum.

**

Çocukların ödevi en sevdikleri hayvanı tarif etmekmiş.

Bir kız çocuğu en sevdiği hayvan olarak kuşu seçmiş ve onu şöyle tarif etmiş: "Kuş bir içi ve bir de dışı olan bir hayvandır.

Dışını kaldırırsanız, içini görürsünüz.

İçini kaldırırsanız, ruhunu görürsünüz.

**

Sözcükler sadece insanların düşüncelerini ifade etmeli.

Bize ihanet etmemeli.

Doğru ama biz de onlara ihanet ediyoruz.

İnsan kendini ifade etmeliydi.

Ve o bunu, yazarak yaptı.

Düşün, Plato gibi biri hâlâ anlaşılıyor – anlaşılabiliyor.

O, Eski Yunan'da yaşamıştı, 2500 yıl önce.

Şu an kimse o dili bilmiyor, en azından tam olarak.

Buna rağmen, hâlâ bizlere ulaşıyor.

İşte bu yüzden kendimizi ifade ediyoruz.

Ve etmek zorundayız.

Neden?

Birbirimizi anlamak için mi?

Düşünmek zorundayız ve düşünmek için de sözcüklere ihtiyacımız var.

Çünkü düşünmenin başka bir yolu yok.

hayatın gereklerinden biri de bu.

Evet ama bu çok zor.

Bence hayat kolay olmalı.

**

Bence, insan ancak bir süre yaşamdan feragat ettiği zaman konuşmayı öğrenir.

Bedel budur.

Yani konuşmak ölümcül müdür?

Konuşmak neredeyse bir yeniden doğuş demektir.

Bir anlamda, yaşamın diğer boyutudur.

Yani bir insan konuşabilmek için, yaşamının konuşma olmayan bölümünden geçiş yapmalıdır.

Söylemek istediğim şeyi net olarak ifade edemiyor olabilirim ama İnsanı, düzgün bir şekilde konuşmaktan alıkoyan şey, yaşamdaki bu ikilemin farkında olmayışından kaynaklanmaktadır.

Ama insan günlük yaşamını sürdüremez.

Bilemiyorum, bu Ayrımla!

Dengeyi kendimiz kurarız.

Sessizlikten, sözcüklere geçişimizin sebebi de budur.

Bu ikilemin arasında gider geliriz çünkü hayatın devinimi bunu gerektirir.

İnsan bu şekilde, günlük yaşamdan daha üstün bir yaşama yükselir: Düşünce yaşamına!

Ama bu yaşam da, insana, günlük yaşamından tamamiyle sıyrılmasını şart koşar.

O halde, düşünmek ve konuşmak aynı şey midir?

Öyle, öyle.

Bu konuda Plato'nun şöyle bir sözü vardır: **"Hiç kimse düşünceyi, onu ifade eden sözcüklerden ayıramaz."**

Düşüncenin zorlayıcı şartı, onun ancak sözcükler vasıtasıyla kavranmasıdır.

Peki insan, yalan riskini de üstlenmeli midir?

Yalanlar da maceramızın bir parçasıdır.

Hatalar ve yalanlar birbirlerine benzer.

Tabii burada sıradan yalanlardan bahsetmiyorum.

Birine gideceğine dair söz verirsin; ama canın istemez ve gitmezsin.

Görüyorsun ya, bunlar basit şeyler.

Ama incelikli bir yalan hatadan biraz daha farklıdır.

İnsan bazen düşünür ama bir türlü doğru sözcüğü bulamaz.

Bazen ne söyleyeceğini bilemeyişinin sebebi budur.

Doğru sözcüğü bulamamaktan korkarsın.

Tek açıklaması bu.

İnsan, doğru sözcüğü bulduğundan nasıl emin olabilir?

Çalışması gerekir.

Gayret etmelidir.

Kişi, kendini doğru bir şekilde ifade edebilmelidir.

söylenmesi gerekeni söylemeli, yapılması gerekeni yapmalıdır; incitmeden, zarar vermeden.

Her insan doğruyu bulmaya çalışmalı.

Biri bana şöyle demişti: "Her şeyde bir doğru vardır, hatalarda bile."

Bu doğru. Fransa 17.yüzyılda bu gerçeği göremedi.

Onlar, insanların hatalardan kaçınabileceklerini düşündüler.

Ve dahası, insanların doğru yolu kolayca bulabileceklerini sandılar.

Bu mümkün değildir.

Buna karşılık, Kant, Hegel ve Alman Felsefesi ise bizlere, doğruya ulaşmanın tek yolunun hatalardan geçtiğini gösterdi.

Aşk hakkında ne düşünüyorsunuz?

Onun da üstesinden gelinmeli.

Leibnitz, hayattaki anlamlı rastlantılara dikkat çekti.

Ne de olsa, hayat kimi zaman tesadüfi, kimi zamansa zaruri gerçeklerin bir bileşkesidir.

Alman felsefesi ise bize şunu gösterdi: Hayatta her insan hatalarıyla yaşar.

Önemli olan bunlarla baş edebilmektir.

Aşkın, hayatın tek gerçeği olması gerekmiyor mu?

Bunun için, aşkın hep aynı gerçeği işaret etmesi gerekir.

Bu güne kadar hiç aşık olduğu şeyin ne olduğunu bilen birine rastladın mı?

Hayır.

Yirmili yaşlarında bunu bilemezsin.

Yaptığın tek şey, keyfi seçimlerde bulunmaktır.

"Seviyorum" kelimesi çoğu zaman fütursuzca sarf edilir.

Neyi sevdiğinden emin olmak için ihtiyacın olan şey ise, olgunluktur.

Doğruyu aramak!

İşte yaşamın gerçeği budur.

Ve aşk eğer gerçekse, ancak o zaman bir çözüm olur.

**

Vladimir Et Rosa.1970

Hükümet kendi soruşturması için bir rapor hazırladı: İsyan polis tarafından düzenlendi.

Hükümet aynı zamanda, Amerikan halkının üçte ikisinin polis şiddetine göz yumduğunu gösteren kamuoyu yoklaması sonuçlarını ele geçirdi.

Böylece bir taraftan 8 polisi diğer taraftan 8 radikali suçladılar.

Polis memurlarının duruşması gizli kapaklı yapıldı.

Radikallerin davası tüm kamuoyunun dikkatini çekti.

Sanıklar çok dikkatli bir şekilde seçildiler.

**

Rüyanız bozuldu ve kâbusunuz bizim ziyafetimiz olacak!

**

" Sevgilim, birlikte çalışmak istiyoruz.

Çünkü birlikte düşünmek zorundayız.

Bir kez olsun benim sesimle düşün.

**

KÜÇÜK KAVGALAR BÜYÜK İSYANLARI DOĞURUR

**

Tanrı'nın bana verdiği sesle konuşuyorum.

Filistinliler Tanrı'nın kendilerine vermediği uçakları kaçırıyorlar!

**

Sorunumuz burjuvazi ve emperyalist filmlerdeki renk farklılığını göstermek için siyahla başlamak.

Week.End.1967

Ne dediğini duymadın mı?

"Hepimiz kardeşiz, Marx'ın dediği gibi."

Marx değil ki, başka bir komünist söylemiş o lafı.

İsa Peygamber söylemiş.

**

Bu da nedir böyle, lanet olası?

Bir: Balıkları seven bir kedi yavrusu doğru yolda demektir.

İki: Kuyruğu olmayan bir kedi yavrusu, bir gorille oynamaya hazır değildir.

Üç: Bıyıkları olan kedi yavruları, balıkları her zaman sever.

Dört: Çalışmayı seven hiçbir kedi yavrusunun yeşil gözleri yoktur.

Beş: Bıyığı olan hiçbir kedi yavrusunun kuyruğu olmaz.

– Evet, sonuç?

Sonuç?

– Nereden bileyim ben!

Bir de bu var.

Bir: Hiçbir köpekbalığı tam teçhizatlı olduğundan şüphe etmez.

İki: Menüet dansı yapamayan bir balık tam anlamıyla bir yüz karasıdır.

Üç: Ağzında üç sıra diş bulunmayan bir balığın tam teçhizatlı olduğu kesin değildir.

Dört: **Köpekbalığı haricindeki tüm balıklar birer çocuktur.**

Beş: İri olan hiçbir balık menüet dansını bilmez.

Altı: Ağzında üç sıra diş bulunan bir balık tam anlamıyla bir yüz karasıdır.

– Sonuç?

Sonuç?

– Nereden bileyim ben!

**

Asıl suç kendiliğinden yok olacaktır.

**

Tüm çiçekleri ateşe verin, saçlarını okşayın, onlara okumayı öğretin Ateş çıkartmak gerek tabii!

Ateş çıkartmak lazım!

Ne kadar zalimiz, değil mi?

Filozof da olsa, onu yakmaya hakkımız yok.

Hayali bir kahraman o.

– Neden ağlıyor öyleyse?

– Ben nereden bileyim.

**

Bundan daha iyisini yapabilirdik aslında.

Kendime şöyle dedim: Onlarla konuşmak neye yarar?

Bilgeliği satın alsalar, bu sırf onu geri satmak içindir.

Onların istediği; bilgeliği ucuza kapatıp daha pahalıya okutmaktır.

Kazanmak isterler.

Zaferlerini engelleyecek hiçbir şeyi bilmek istemezler.

Sindirilmek istemezler, zulmetmek isterler.

İlerleyişi istemezler, birinci olmayı isterler.

Kanun yapacak herhangi birine boyun eğdirirler.

Onlara ne diyeceğimi düşündüm.

Ve kararımı verdim.

**

Emperyalistlerin iyi niyetine güvenmek zorunda değiliz.

Ancak, metanet ve mücadelecilik ile kılıç kuşanmak zorundayız.

**

Kardeşim benim adıma konuşacak.

Cehennemin dibinde aradığınız özgürlüğümüzün saati geldi.

**

Özgür olmayı hak edenlerin; kendi hayatını feda edebilecek ve başkalarını öldürebilecek kişiler olduklarını ve sizinle benim de onları örnek almaya hazır olduğumuzu tüm dünyaya anlatana kadar özgürlüğümüze kavuşamayız.

**

Kölelik, serflik, ücretlilik.

Medeniyetin üç büyük döneminde karakterize edilmiş esaretin farklı üç hali.

Engels'e göre; sosyal toplum anlayışı ve sınıflar arası bağların oluşması Batı tarihinde Yunanlılar ile başlar ve Endüstriyel Kapitalizm ile sonlanır.

Şu üç öğe; **özel mülkiyet, tek eşlilik ve devlet bir toplumun potasında eritildiğinde barbarlıktan medeniyete ve sınıfsız toplumdan sosyal topluma geçiş yapılmış demektir.**

Bu noktaların altını çizelim.

Morgan ki; Engels de ondan faydalanmıştır, klanlardan aşiretlere geçildiğinde insanlığın üst kölelikten ast barbarlığa geçtiğini söyler.

Ferdi aşiretlerden, aşiret konfederasyonu olmaya geçildiğinde insanoğlu, ast barbarlıktan vasati konuma ilerlemiştir.

Vasati konumdan üst barbarlığaysa aşiret konfederasyonundan militer demokrasiye geçildiğinde ulaşılmıştır.

Epik Çağ'daki insanlar medeniyete, sosyal topluma girişin eşiğindelerken kendilerini militer demokrasi içinde örgütlenmiş buldular.

Kahramanlar devrindeki Yunanlılar'ın, kralların zamanındaki Romalılar'ın "Gentes" tarafından boylar ve kavimler boyunca geliştirilen yaşadıkları militer demokrasi gibi.

Aristokrat soylular biraz toprak kazanmış olsa da, vasiler yavaş yavaş imtiyazlar edinmiş olsalar da bunların hiçbiri, anayasanın esasi yapısını değiştirmemiştir.

Yunanlılar aşiretten konfederasyona, oradan da militer demokrasiye geçmişlerdir.

Bu evrim sürecini anlamak için çıkış noktasını idrak etmek gerekmektedir.

"Gens" topluluğu.

Engels, Morgan'ı takiben Amerikan "Gens"lerinin el değmemiş "Gens" tipi olduğunu oysa ki; Greko-Romen tipinin sonradan türetilmiş olduğunu düşünür.

İroquois yerlilerinin ve bilhassa Seneca yerlilerinin ilk "Gens"ların klasik bir örneği olduğunu söyler.

Ayrıca, İroquois yerlileri 19. yüzyıldaki aşiret konfederasyonuna kadar gelişmiştir.

İroquois'nın analizi, Garp'ın ilk çağlarını anlamak için çıkış noktası olacaktır.

Bu sırada, Morgan ve Engels'e göre İroquois konfederasyonu Amerikan Yerlileri'nden çıkan en gelişmiş sosyal örgüt değildir.

Böylelikle; Kolomb-öncesi büyük medeniyetler: İnkalar, Mayalar, Aztekler özerklik devirlerini, Yunanlılar'ın kahramanlık çağını bitirdikleri dönemde tamamlamış ve sosyal toplum dönemine başlamışlardır.

**

"Hipopotam yaşarmış bir yerlerde.

Ormanlar Kralı'nı bulmaya gitmiş."

"Suda yaşamak için onun iznini istemiş.

" Bu iş böyle gitmez!

"Kral onu terslemiş.

Hipopotam sormuş nedenini kızgınlıkla.

" "Çünkü canavardan farkın yok, diye yanıtlamış Kral.

" Garanti ederim, bu iş böyle gitmez. "Bütün hayvanları ve balıkları yersin."

"Hayır, diye çıkışmış Hipopotam.

Bir tanesini bile yemem, yemin ederim."

"Böylesi bir canavara kim inanır, demiş Kral.

" Böyle gelmiş böyle gitmez, Roland.

"Hipopotam içinden düşünmüş ve nihayet konuşmuş:" "Size bir teklifim var. Suda yaşamama izin verirseniz her sıçışımda kuyruğumu kaldırıp hiçbir kılçık olmadığını gösteririm.

" "Kral bu anlaşmayı makul bulmuş." "Ve Hipopotam'ın suda yaşamasına izin vermiş.

"Bu yaratık gün içinde çok farklıymış."

"Gece onun çirkinliğini, patlak gözlerini, devasa ağzını gizler, şekilsiz cüssesini, ince bacaklarını ve manasız kuyruğunu saklarmış."

"Belki de Hipopotam'ın gördüğü manzara, Güzellik'in geldiği son noktaymış.

**

EKİM LİSANI

duygusuz bir ses tonuyla aşağıdaki ciddi ve sıkıcı satırları okuyacağım.

Sözlerimi dikkatlice dinleyin.

Çarpık hayal güçlerinizdeki yaratacakları acı dolu etkilere hazırlıklı olun.

Sakın ola sanmayın; alnıma henüz yazılmamış ecel yüzünden ben ölmek üzereyim.

Ruhu bedenden ayrılmakta olan, can veren bir kuğuyla beni karıştırmayın.

Size yüzünü dönmüş olan beni bir canavar olarak görün ki; daha çirkin olan ruhuma bakmamış olun.

Bu arada, ben bir katil değilim.

Bu kadar konuşmak yeter!

Ah kadim Okyanus!

Verdiğin ilk intiba bir kederin iç çekişidir.

Çarpık ruhlar arasında dalgalanıp silinmez izler bırakan o tatlı meltemin gibi.

Aşıkların, İnsanoğlu'nun kendisini bazen habersizce terk etmeyen ıstırabın vahşi uyanışını hatırlasınlar.

Selam olsun sana, kadim Okyanus!

Bana göre, insan kendi güzelliğine sırf kibirinden dolayı inanmaktadır ve aslında güzel olmadığından kuşkulanmaktadır.

Neden?

Öteki türlü, niye kendi simasını bu kadar hor görsün?

Selam olsun sana, kadim Okyanus!

Ey Okyanus, kendi kendime sorarım çoğu zaman hangisine inanmak daha kolaydır diye: Okyanus'un derinliğine mi, insandaki yüreğin derinliğine mi?

Okyanus ne kadar derin olursa olsun insan yüreğinin derinliğiyle mukayese kabul etmez, diye düşünürüm.

Felsefe'nin daha alacak çok yolu var.

Selam olsun sana, kadim Okyanus!

Kadim Okyanus!

Esrarengiz, karanlık derinliklerinden çekersin dalgalarını o sual olunmaz ebedi gücünle.

Heybetli maneviyatın, bitmeyen suretin Felsefe'nin imgeleri, bir kadının sevgisi, bir kuşun tapılası güzelliğine benzer.

Cevap ver bana, kadim Okyanus; benim ağabeyim olur musun?

Saklı kaderini bilmem, seninle ilgili her şeydir benim ilgimi çeken.

Şeytan'ın makamında mısın?

Anlat bana, Okyanus; bana anlatmak zorundasın.

Zira, insana bu kadar yakın olan o cehennemi bilmekten memnuniyet duyarım.

O halde, seni bir kez daha selamlıyor ve sana elveda diyorum.

Kadim Okyanus, devam etmeye takatim kalmadı.

İnsanın gaddar dünyasına dönme zamanının geldiğini hissediyorum.

Bize büyük bir güç, dünyevi görevimizi ve kaderimizi yerine getirmek için akıl ver!

Selam olsun sana, kadim Okyanus!

İyi misin?

- Yalvarırım.

- Kapa çeneni!

- Beni bırakmayın.

Sizinle geleyim.

- Çok geç.

- Beni bekleme.

Hoşçakal, Valérie.

- Hoşçakal, Isabel.

**

Bir anlasan

Nasıl mesut ederdin beni

Seni Terk ediyorum bu gece

Her şey bitmiş

Gibi görünmesi ne acı

Başkaları halinden memnun ama

Kalbim yaralı Gülümse yine de

Bu acıya kayıtsız kal ama

Son sözler Yazılmak zorunda

Kötü sonla Bitene kadar roman

UYUMSUZLUK UYUMSUZLUK UYUMSUZLUK VENDé MİAİRE

Bir kurbağaya basıp ayağın kayarsa tiksinme duygusu yaşarsın.

Ama bir insanın tenini hafifçe sıyırıp geçersen parmağındaki deriler, çekiçle dövülmüş mikanın pulları gibi kesilir.

Öyle mi?

Evet.

Nasıl ki, öldükten sonra köpekbalığının kalbi bir saat çarpmaya devam ediyorsa bizim bağırsaklarımız da aşk yaptıktan sonra titremeye devam eder.

Niye peki?

Anlamadım.

Çünkü insan da hemcinslerinin korkularını ziyadesiyle solumaktadır.

Belki de bu dediklerimde yanılıyorumdur ama belki de yanılmıyorumdur.

İnsanın tuhaf karakteri üzerinde uzun uzun düşünüp küstahça bakan gözlerden daha berbat bir hastalık olduğuna karar verdim.

Ama hâlâ aramaktayım.

ADİEU AU LANGAGE

Bu eksik hayal gücü gerçekte düşünülmeyen, kirlenmiş düşüncelere sığınmaktadır.

Bugüne kadar en iyisi bu seferdi.

Tecrübelerimiz değil ama sessiz azmimizle onları gücendirdik.

**

Bu sabah bir rüya.

Her bir kişi diğerinin hayalperest olduğunu düşünür.

Bir kadın zarar veremez.

O, sizi rahatsız edebilir, sizi öldürebilir, artık.

Sizin hepinizin mutlulukları beni iğrendiriyor.

Bu hayatı ne pahasına olursa olsun sevmeliyiz

Başka bir şey için buradayım.

Hayır demek için buradayım.

Ve ölmek için.

**

Sen gençsin.

Güzelliğinin ve gücünün zirvesindesin.

Öleceğim.

Senden ayrılmak istemiyorum.

Seni geri kazanmak istemiyorum.

Hiçbir şey istemiyorum.

Dizlerimin üzerine çöktüm, yenildim.

Hiçbir şey konuşmuyoruz.

Bana zarar verdin ve rahatsız ettin.

Sana bunu da söylemiştim.

Birbirimizi artık sevmiyoruz birbirimizi hiç sevmedik.

Efsaneler anlatılırken, suya batırılan kahramanın doğumu rüyalara tezahür eden temsillerine benzerdir.

Bir şey duyamıyorum.

Onun öldüğünü söylüyor.

O zaman bırak ölsün.

**

Vicdan tarafından kör edilen insanlar dünyayı görme yeteneğinden yoksundur.

Rilke'in yazdığı, dışarıda olan sadece bir hayvanın bakışları üzerinden bilinebilir.

Ve Darwin, Buff'ı gerekçe göstererek yaşayan canlılar içinde sizi kendisinden daha çok seven tek canlının köpek olduğunu savunuyor.

Tanrı'nın gölgesi.

Kendi erkeğini seven bir kadın olmaz mı?

Varoluştan beri herkes Tanrı'yı durdurabilir, ama kimse bunu yapmaz.

Üzgünüm.

Bu noktada dile gelen bir hikaye bile yok.

Onların birlikte olmasının nedeni onlar tersini iddia etseler bile onların herhangi bir geleceğinin olmamasıdır.

**

Seks ve ölüm.

Sadece özgür varlıklar birbirlerine yabancı olabilirler.

Onlar özgürlüğü paylaştılar ama bu onları ayıran şey.

**

Beni duyduğuna ikna et.

Zar zor bir kelime söyleyeceğim.

Ben dildeki yoksulluğu arıyorum.

Nereye gidiyorsun lan?

Sana göstereceğim.

**

Dille birlikte, bir şeyler oluyor.

Dünyayla ilişkimiz konusunda garip bir şey var.

Saf özgürlüğe karşı hareket ediyor.

Konuyu ben konuşuyorum.

Burada kalmamalıyım.

Nesneyi dinliyorum.

– Her şeyden vazgeçtin.

– Bir adım daha ileri götür.

Özgürlüğün kendisinden vazgeç ve her şey sana geri dönsün.

Bize bir tercüman gerekli.

Neden böyle dedin?

Yakında herkesin bir tercümana ihtiyacı olacak.

Sözcüklerin kendi ağzımızdan geldiğini anlamak için.

**

Eşitlik hakkında konuşuyorum ve sen de her seferinde kıçın hakkında konuşuyorsun.

Çünkü orası eşit olduğumuz yer.

**

Kelimeler.

Onlar hakkında bir şey duymak istemiyorum.

Doğada çıplaklık yok.

Hayvanlar çıplak değillerdir, çünkü onlar çıplaktır.

**

İnsan nedir?

Bir şehir nedir?

Savaş nedir?

Başkalarının düşündüğü şeyleri bilebilirim ama kendi düşündüklerimi bilemem.

Bir şey yap, ben de konuşabileyim.

Başkasının düşündüğü şeyleri bilebilirim ama kendi düşündüklerimi bilemem.

Bir şey yap, ben de konuşabileyim.

**

İki sorum var, büyük olan ve küçük olan.

Derinliğin içine düzlüğü sığdırma konusunda zor olan nedir?

Acı.

Başka bir dünya.

Bu o.

Derin bir ses kullanın.

Benim kelimem.

Sen burada ne yapıyorsun?

Ben çok üzgünüm! Dışarı! Depresif görünüyor.

Marquesas Adalarının hayalini kuruyor.

Jack London romanı gibi.

Kesinlikle.

KİNG LEAR (1987)

Süre: 90 dk

Yönetmen: Jean-Luc Godard

Senaryo: Richard Debuisne, Jean-Luc Godard, Norman Mailer

Ülke: ABD

Tür: Komedi, Dram, Bilim-Kurgu

Vizyon Tarihi:17 Mayıs 1987 (Fransa)

Dil: Fransızca, İngilizce, Rusça, Japonca

Nam-ı Diğer: Jean-Luc Godard's King Lear

Oyuncular: Woody Allen, Freddy Buache, Leos Carax, Julie Delpy, Jean-Luc Godard

Özet

Çernobil'in ardından her şey normale dönmüştür. Yani, sanat hariç her şey. Büyük eserlerin birçoğu kayıptır; ve insan ırkının kayıp sanat eserlerini eski hâline getirmek, V. William Shakespear Junior gibi kişilere bağlıdır. O, bir uğrak noktasında, çete lideri Don Learo ve kızı Cordelia'yı işleyen oyunun tüm dizelerini hatırlatacak bir gidişat ile karşılaşır; Jean Luc-Godard (yazım doğrudur) adlı garip bir profesör, hiçbir makul neden bulunmamasına karşın, tekrar ve tekrar, elinin fotokopisini çeker. Cordelia'ya eziyet eden dört insansı cin tarafından takip edilmektedir. Ayrıca kız arkadaşı, Valerie, her zaman görünür olmayan bir centilmen de vardır. Ardından film, Mr. Alien tarafından kurgulanması için New York'a gönderilir.

Filmden

Sözcükler pervasızdır

Sözcükler bir şeydir ve gerçek, ince gerçek başka bir şey.

**

Neden mafya ile bu kadar ilgilisin?

Mafyanın Kral Lear'a giden tek yol olduğunu düşünüyorum.

**

Büyük yazar dedi ki: Neden onun beni öpmesine izin vermek yerine onu öpmüyorum ki"

**

Fakat neden beni seçtiler?

Yirmi yıl sonra hala merak ediyorum.

Neden başka biri değil?

**

Öyleyse onu bir küçük odaya yerleştirip onu sonsuza dek münzevi bir hapse mahkum edemezsin **sonsuza dek münzevi bir hapse sadece** Ingrid!

Evet, tabii ki Devinim ve suskunlukla anlatabileceğin herşeyi tükettiğinden emin ol.

**

Eğer bir görüntü tek başına baktığında açıkça bir şey anlatabiliyorsa cesur ol onu yorumla diğer görüntüler bağlamında o kendini dönüştürmeyecektir

Diğer görüntülerin onun üzerinde etkisi yoktur.

**

- Sert, alaycı ve alfabetik dalgın, hiç sebepsiz karışmış

Tüm perspektifler ortadan kalkmış gibi dümdüz yayılmış.

Ve Yaşamdaki en tuhaf şey, dünyanın yaşayan ölüleri bu dünyayı yeniden inşa ediyor

evet!

-Ateş ve duygular önce gelir.

Gözden kaçan nokta silinmiştir.

**

ve dünya sanki tek başımayım der gibi zaruretten yakalanmış olarak!

Bunu değiştiremezsin!

**

ben ne isem oysam eğer, yok edilmezim

**

Ve koşulsuz, kendim olduğumda benim yalnızlığım senin yalnızlığını tanır.

**

Eski savasçıların yaptıklarını yineleyeceğim

Hiç bir şey söylemeyeceğim.

**

- Hepsi diğerlerine zorbalık yaptı

-Bu bir yalan

- Ben değil Hiç yapmadım .

**

-Durmadan aranan aç bakışlarım olmadı

**

Sevgi dolu bir kalbin görüntüsüyle gözlerim bayram etti sevgimin görüntüsüyle gözlerim bayram etti renkli bir şölen görüntüsü kazandı

**

gönlüm ejderle gazabı arasına girme

en çok onu sevdim ve onun sevgi dolu kucağında

**

Yaşlılığımın güvencesini görmek için savaştım bu yüzden bakışımı sakındım ondan şimdi, sükunetim benim mezarım ol Ve bu yüzden baba yüreğini geri alıyorum ondan

Sükunet.

**

Mr. Shakespeare.

Ejderle gazabı arasına girme.

**

En çok onu sevdim.

Ve yaşlılığımın güvencesini

Onun Şefkatli ellerinde görebilmek için savaştım.

Bu yüzden!

onun bakışından bile sakındım.

Şimdi mezarım benim sükunetim olsun.

Çıplaklık yok.

Hayır!

hayır'

**

Ve aniden Çernobil patladı.

Ve herşey yok oldu.

Her şey.

Ve bir süre sonra her şey geri geldi.

Elektrik, evler, arabalar.

Kültür ve benim dışımda herşey.

O alanda bireysel olarak kurtulabilen bir kaç kişiden biriydim.

**

Görevim:

Atalarımınkiyle başlayarak Tüm kaybolan çalışmaları ortaya çıkarmak.

Ancak geri dönerken 'Olmak ya da olmamak' ı keşfedişimle başladı burada durdum.

**

Dinliyor musun?

Neşe kaynağım, hazinem Konuş!

Cordelia ne diyebilir ki?

Sev ve sus.

**

Şimdi, biliyorsun, Bugsy Seigal ve Lansky, hep çatışma halindelerdi mesele şuydu ki, Bugsy gerçek bir katildir yani Richard Nixon gibi değil,anladın mı

– Kaç insan öldürdü?

– Kaç tane?

Bildiğim sekiz-on kişi

– Kendi elleriyle mi?

– Evet, çoğunlukla.

Bazen bazı arkadaşlarının yardımıyla

**

Diyor ki Lansky Bugsy ye:

"İnsan doğasını araştırırken şu sonuca ulaştım" insanlar evde dürüst olmayı tercih ediyorlar ama dısarıda herhangi bir yerde günahkar olmayı

**

Bana gelince ben: "ben şunu söylemekten vazgeçmem"

Paranı kaybettiğinde hiç bir şey kaybetmezsin ama karakterini kaybedersen herşeyini kaybedersin."

**

Söyle bana.

Yüreğim dilimde değil!

**

– Dolarlarını ziyan edebilirsin.

– Nasıl istersen Aşk emekçileri kaybeder.

Nasıl istersen

Nasıl istersen, nasıl istersen senin gibi, cadı; senin gibi, cadı sen seyrederken, sen seyrederken, sen seyrederken büyücülük, senin gibi

"Size Nasıl Geliyorsa!" (As You Like It)

İşte bu işte bu

**

Ben hiçbir zaman kız kardeşlerim gibi evlenmeyeceğim.

Sadece babamı severken(!)

Böyle mi devam edeceksin.

Evet, sevgili efendim.

**

Yazmaya çalıştığımız bir oyun var, efendim.

Bir oyun.

Karakterler.

Oraya girme.

--

Nuncle.

Bu bir hayalet, Yardım et bana.

- Elini ver, ordaki kim?

- Bir hayalet.

**

Herkes nerede?

Biz Neredeyiz?

- İsmi Goodwater.

- Goodwater?

Goodwater?

Güzel isim.

Hangi şehir burası?

Fransızlar burdayken Les Oranges derlerdi.

Ama daha önce İspanyollar varken Los Angeles denirdi.

**

O kim?

Bilmem gerek.

'Olmak ya da olmamak" problemini bir süreliğine unutmaya karar verdim.

**

Dehşet verici olsak da Şimdi daha fazla... Daha fazla...

Yalıtılmış adamlarız.

Suç kıtasinın yalnız ve yalıtılmış adamları

**

ölümü ölüm değil.

Şehitlik

- ve O'nun şehitliği boşuna değil.

- Doğru.

Evrensel soru şu;

ne kadar nüfuz

Hayır!

Hayır!

Ne kadar güç?

Güc yaz oraya.

Haklı mıyım?

Güç.

Evrensel olarak sorulan soru

'Ne kadar güç?'

**

'Yoksunluğumuzun değişimi ne tuhaf' Basit şeyleri değerli kılabiliyor.

en kötü olan gelse bile zihin özgür olduğunda beden kırılgandır.

ve sonunda sistem çeteleri tüketir ve arkasındaki devasa ayak takımını bırakarak

Onun kalbini ne besleyebilir ki !

Doğada bu katı yüreklere sebep olan ne ola ki?

**

Ve Suçlu kıtanın suçlu manzarasında yalıtılmış adamlar Kabil'in iziyle damgalandım ve Kabil'in iziyle damgalandım.

**

kalbimin içinde uyumama izin vermeyen bir çesit kavga var.

Çocuklar

Çocuklar

Bana can verdiniz, büyüttünüz, sevdiniz.

Buna karşılık ben de bütün görevlerimi yerine getirdim.

Sizi sevdim, sözünüzü dinledim, herkesten çok saygı duydum

**

Efendim, sizi sözlerin ifade edemeyeceği kadar çok seviyorum, göznurundan, uzaydan daha fazla Ve gökyüzünden ve özgürlükten nadir bulunan ve değer verilen her şeyden çok Ve asla yaşamdan daha az değil lütuf, sağlık, güzellik, onurdan hiç bir evladın sevemeyeceği kadar ya da babanın sevilemeyeceği Nefesi güçsüz, konuşmayı imkansız kılacak bir sevgi Her şeyden her şeyden daha çok Sizi seviyorum.

**

Ne garip bir dönüşüm gücü var muhtaç olmanın, değersiz şeylere değer kazandırıyor. Kardeşimle aynı hamurdanız onun söyledikleriyle değerlendirin beni ki yüreğimin derinliklerinde hissettiklerimi dillendirdi o da akıl özgür olduğunda beden bir hedeftir. "

Ve kendimi yalnız buldum.'

Ses yapma.

Ses yapma.

**

Konuş benimle.

– Hiçbir şey.

– Hiçbir şey?

Hiç bir şey (No thing)

Bir cerraha ihtiyacım var.

Beynim parçalara bölünsün.

Bu hayaletler kadar aptal şeyler görmedim.

Ya çok erken ortaya çıkıyorlar ya da çok geç

Hiçbir zaman tam olarak bilemezsin Ve yine, sanırım onlar da öyle Bu zarif ve güçlü şeyler; halledemezler.

İnsan hafızasının gizli ajanları.

sürekli onu dağıtıyorlar.

Ve aşkım.

O basit kadın nerede?

**

Ona inanmıyorum.

Hayır, biliyorum ki yalan söylüyor.

**

Beni tanıyan var mı?

Bu gerçek değil

böyle mi yürür?

Böyle mi konuşur?

Gözleri nerede?

Ya görüşü zayıflamış ya da zihni uyku halinde.

Uyanıyor!

Uyanıyor.

"Oyle değil"

Kimdir o?

Bana kim olduğumu söyleyecek.

**

Kral'ın gölgesi.

Gösterdiğinden fazlasına sahip ol

Gösterdiğinden fazlasına sahip ol.

Bildiğinden az konuş.

Sahip olduğundan azını ödünç ver.

Gittiğinden çok gezin.

Zannettiğinden çok öğren.

Gösterdiğinden fazlasına sahip ol.

Bildiğinden azını konuş.

Sahip olduğundan azını ver.

Gittiğinden çok gezin.

Sanmaktan çok öğren.

**

Niçin sıradışı değilsiniz?

Yaşlıyım.

Niçin yazıyorsunuz?

Atalarımın çalışmalarını kurtarmaya çalışıyorum.

Anlıyorum doktor, burada bunun için çalışıyorsunuz kimse yazmıyor.

Yine de hala yazı var.

sorun bizim ne aradığımız

Bir şey ifade etmiyor

Kimse yazmıyor.

Tam olarak neyi amaçlıyorsunuz, Profesör?

Profesör osurduğunda ay ışığı titrer.

Yo,yo,aptal gibi davranma.

**

Çocuklar.

Ah, çocuklar

Öğrenmeye ihtiyaçları neden?

Hiç bir şey işitmezler.

İşitiyoruz, profesör.

Eh, e, a, r, enya.

O nedir?

**

Küçük, cılız kahkahalar

Hepsi iyiliğe itaatsizlik ettiler , ölüme.

**

Şimdi sen bir sıfırsın.

Evet, sen kocaman bir sıfırsın

Şu anda senden iyi durumdayım.

Ben tamım.

Sen hiç bir şeysin.

Evet, Versus sana karşı dilimi tutacağım.

Sen hiç bir şey söylemesen de yüzün söylüyor.

**

Doğdu ve yandı

Bittiği yerden başlar.

Aynı anda

Doğum ve ölüm ağız ve nefes gibi birbirine bağlı

Sorunun cevabı burada.

Aradığımız şey o, ateş.

Tahrip ettiği şeyden doğan.

O halde o nedir?

Adını söyle bana!

Ben adlarla ilgilenmiyorum.

Neden öyle?

Bak!

isim yoksa satır yok

Satır yoksa öykü yok.

Şeyleri adlandırmak profesörü işetir.

Kimdir onlar?

Var olmak için ada ihtiyaç duyanlar

Benim yaşayan güzelliği görmek için bir ada ihtiyacım var mı?

Katılmıyorum.

Kırmızıyı görmek için kırmızı demeye ihtiyacın var mı?

Ve dudaklara ihtiyacım var mı

Seni seviyorum demek için

Kesinlikle katılmıyorum.

Kelimeler olmazsa yanılgı gelir

- Anılara ihtiyacım var

- Ama aramızda kifayetsiz kalıyor.

- Anılara ihtiyacım var

- Ama aramızda kifayetsiz kalıyor.

Hiç bir kelime olmadan kelimelere ulaşmam nasıl mümkün olabilir?

**

İlk olarak, seçimin trajedisi Ve ikincisi yanlışlıklar komedyası

Çok çok başlarda bir yanlışlık yaptığımızı farzet ve kırmızıya yeşil dediğimizi

Bugün nasıl bilebilirdik bunu?

Gözlerim ve kalbim arasındaki birlik

Anılardaki çarpıtılmış bir gerilim sana nasıl olduğunu göstermek için

Evet, söyleyin bana profesör

- Göster

- Göster

- Ne olduğunu göster.

Şov sürmeli.

Şiddetli bir sessizlik.

Cordelia'nın sessizliği.

Bir kralın sorusuna cevabı,

babasına

Hiç bir şey Hiç bir şey.

Fakat Cordelia sessiz değildi.

Hiç bir şey söylememiş değildi.

O dedi ki; (Nothing)hiç bir şey

Hiç bir şey

Bir genç kızın dilsiz olmayan **o sessizliği şiddet doğurmaz**

Ama o sessizliğin etrafında birleşen ve kendini örgütleyen herşey hani o sessizliğe karşı onun sessizliğine işte o şiddet doğurur.

Delirmeme izin verme.

Delirmeme , sevgili tanrım

Müşfik ol bana.

Delirmeyeyim.

Bana sabretmelisin

Yaşlı bir bunağım.

Delirmeme izin verme.

Delirmeme sevgili tanrım

**

Bir şekilde onların birlikte gitmesi gerektiğini hissettim; sadece bundan

Beni suistimal etme.

Sadece size rahat ettirmek istiyorum.

Bana tahammül etmelisin

Ben yaşlı bir bunağım.

Bana tahammül etmelisin.

Ben yaşlı bir bunağım.

Ben bilge oluncaya dek

Yaşlanmamalısınız.

Ah Delirmeme izin verme.

Delirmeme sevgili tanrım!

**

Oh, yaşam değil sadece bir imge.

İmge, peki o ne?

İmge ruhun saf bir yaratımıdır.

Kıyastan doğmaz fakat iki gerçeğin uzlaşmasından doğar

Ayrı düştükçe daha çok sey söyleyen iki gerçekliğin

Bu iki gerçeklik uzaklaştıkça aralarındaki bağlantı da daha güçlenir.

Daha güçlü hissedilirler

Hiç bağı olmayan iki realite kolaylıkla bir araya getirilemez

İmgenin yaratılması diye bir şey yoktur.

İki karşıt gerçeklik bir araya gelmez.

Birbirlerine kafa tutarlar.

Nadiren biri diğerinin pozisyonundan güç ve kuvvet alır.

Mumlar tükendi ve karanlığa terkedildik.

Mumlar tükendi ve karanlığa terkedildik.

İmge güçlü değildir çünkü çok pırıltılıdır.

ya da fantastik

Çünkü o soğuk ve gerçek olan fikirlerin duygusudur.

Böylece direkt olarak elde edilen sonuç bu ölçüde bir arayı kontrol eder.

Aktarım yaratımın en önemli işaretidir

O, bağlantıların sembollerini öğretir.

Yaratılmış imgenin erdem ve gücü bu bağlantıların doğasına bağlıdır,

önemli olan şekil değil kışkırttığı duygulardır

Eğer ikinci güçlüyse imgeyi ayarında elde edersin.

Böylelikle kışkırtılan duygu gerçektir

Çünkü tüm taklitlerin ötesinde doğmuştur.

Tümü çağrışım.

Ve tümü benzerlik.

**

Hiç bir şey

O esas olanı istiyor.

O neye muhtaç?

Arzulanmaya mı?

Nesi sevilebilir?

O güce sahip.

O bir kral.

İstenilmeyi istiyor.

Bunu kim ister?

"Hiçbir şey".

İstek ,zeka ,seks farketmez

Ama hepsi aynı; bir parça et…

Çünkü Learo için işitmek görmek demek İnsan dünyada neler olup bittiğini gözleri olmadan da görebilir.

Zayıf kulaklarla bakmak.

Bu ise onun, kendisini L'ear(kulak) diye isimlendiren bir kralın yapmaya çalıştığıdır E A R (KULAK)

Kızlarını dinlerken O onların dışarı yayılan sesleri üzerinden varlığını görmeyi ümit ediyor.

İstediği; arzuladığı değil.

İstediği dayanamadığı bu arzuyu unutmak

Cordelia'nın 'hiç bir şey'ini böylece sessizliği sessizleştirebilirdi.

TV seyrediyor olsa da dinliyordu.

Cordelianın konuşurken gösterdiği "hiç bir şey"değildi fakat onun varlığı Onun doğruluğuydu.

**

Gel.

Hapishanemize gidelim ikimiz başbaşa şarkı söyleyeceğiz.

Beni mezarımdan çıkar kafesteki kuşlar gibi

Ve lütfumu dilerken

Ölüp gideceğim

Ateşten bir tekerlekte …

Ve senden af dileneceğim Ve yaşayacağız, dua edeceğiz ve şarkı söyleyeceğiz

Ve eski efsaneleri anlatacağız Onlar sözünün eri değildi …

Ve altın yaldızlı kelebeklere güleceğiz

Ve burda, zavallı dilencilerin konuştuğu saray haberlerini haberlerini dinleyeceğiz.

Onları da konuşacağız Kazanan ve kaybedenleri yükselen ve düşenleri Ve o şeylerin gizemiyle donanmışcasına

Sanki Tanrının melekleriymiş gibi

Duvarla çevrilmiş bir hapishanede eskiyeceğiz büyük kişilerin çevirdiği dolapların büyüyüp sonra parçalandığını göreceğiz

Alçalır ve yükselirken ay, değişkence insanlar kendi seslerini duyduklarını unuttular kulaklarla değil ama gırtlakları ile

Satırları buldum

Konuyu buldum.

Şimdi karakterlere kaldı

Ya da aktörler miydi?

Hangisi Dr. Jeckyl ,hangisi Mr. Hyde?

Tüm bildiğim ikisini de kontrol edemediğim.

432 Yazılar

Belki de onlar beni yönetiyorlar.

Açık ki bu yaşlı adam güçtü.

Ve apaçık ki bu kız erdem

Çatışıyorlar.

Mesele nedir bilmiyorum.

**

Bu bakımdan doğa sanata üstün.

İyi ışık kuzeyden mi yoksa güneyden mi gelir?

**

Buradaki sandalyelerin hepsi aynı alanda yerleşmiş ve aynı yöne bakıyorlar

Ve sesler buradan çıkıp

Her tarafa yayılıyorlar

Bilirsin ne zaman bir dairedeki sıradan bir oturma odasında birisi konuşsa tüm insanlar etrafına duvar çekilmiş bir alanda onu dinlerler

Burada değil bayan, burada değil.

Bu bizim icadımız.

Tüm insanlar aynı yöne bakıyorlar, aynı aynı boşluğa karanlık bile olsa insanlar nereye bakacağını biliyorlar

Basit bir dairedeyken eğer karanlıksa insanlar kaybolur.

Neye bakacaklarını bilmezler.

Burada bilirler.

ama neden böyle?

Bu tatlım, bu seni öldürür

Gerçeği mi kasdediyorsun?

Evet, eğer mükemmel yerleştirildiyse.

**

İcadınızın adı nedir Mr. Quentef?

İmge, bu önemli bir kelime.

Onlar sözlerinin eri değillerdi.

Bana her şeyleri olduğumu söylediler.

Yalandı.

Değilim.

Hiç hata yapmadığımızı umalım, .

Mr Shakespear – Beş numara.

– Ne demek istiyorsunuz?

Tüm şu pervasız ve lanetli sözcükler, kimsenin hiç bilemeyeceği.

Anlamadım.

Tahmin et azizim, biz ona imge diyoruz.

Ve gerçek kelime hakikat.

O halde değiştir onu.

Hayır, hayır.

Bu doğru.

Geriden gelmeli.

Geriden.

Rüzgara kapıldık.

Bu bakımdan doğa sanata üstün.

O çok sınırlı.

Gerçeği dışlama gereksinimi var Her neyse, deneyi durdurmamız lazım.

Yo, neden?

Bir şey kayboluyor.

ya da birisi.

Ben ordayım.

Sen de hepimiz gibi deneyi yüzüne gözüne bulaştırdın.

Hepimiz onun bir parçasıyız.

Her ne kadar onu bulamasak da, şu hakikat veya imge diye adlandırdığın şey biz onun için mücadele ediyoruz.

Ve iyi tarafından artık masum değiliz.

Profesör burda iki kişi var.

Sükunet, Mr. Shakespeare.

Ejderle gazabı arasına girme.

En çok onu sevdim ve yaşlılığımın tesellisini onun müşfik ellerinde bulacağımı düşündüm

Bu yüzden ondan bakışımı bile sakındım.

Öyleyse mezarım, huzurum ol bu gizemli kadını son bir kez ziyarete gittim

Uykuya dalmak üzereydi belki uyuyordu ya da sadece uyur gibi yapıyordu

Hala cevaplayamadığım bir sürü soru var.

Ekrandaki yaşlı adam şu kelimeleri söylemeye cesaret edemedi: burada babasının yüreğini ondan geri...

Babanızdan bir mesaj var.

onları yazdığımda yeterince anlamamıştım onları yazdığımda yeterince anlamamıştım ama kaybetmeyi göze alamadım

Gel, hapishanemize gidelim.

Burada babasının yüreğini ondan geri alırken...

**

Biz ikimiz kafesteki kuşlar gibi şarkı söyleyeceğiz.

Doktor dün gece hapis kelimesini kullandı.

Hatırlıyor musun?

Oradaydın Belki ben kendim orada değildim.

Şimdi ne olacağını düşünüyorsun

Yedi yıl geçmeden ...

Amerikalılar tanrının Fransaya verdiği zaferle Fransadaki herşeyini kaybedecek.

Bunu şimdi söylüyorum ki zamanı geldiğinde

Bunu söylediğim hatırlansın.

Hangi yıl, hangi gün?

Bunu benden öğrenemeyeceksin.

Hayaletlerin kadın mı erkek mi olduğunu nasıl bilebiliyorsun?

Görüyor ve duyuyorum

-Saçları var mı

-Olabilir

Saçları uzun ve bağlı mıydı?

kolları ve bedenleri bile var mı bilmiyorum

Bedenleri yoksa nasıl konuşuyorlar?

Bu hayaletler seni hapisten çıkaracaklarına söz mü verdiler

-Evet,

-Şu anda içinde olduğun hapishaneden mi?

Sana her şeyi bilemeyeceğini söylemiştim.

Zamanının gelmesi gerek O zaman serbest bırakılacağım.

Beni bu dünyadan almak isteyenler benden önce terketmek zorunda kalabilirler

Seslerin her zaman senin serbest bırakılacağına dair söz verdiler.

Seslerin seni aldattı

Evet.

beni aldattılar

Aleyhime yazıyorsun.

Benim için yazmıyorsun.

**

Öyle mutsuzum ki, yüreğimdekileri dudaklarıma yükseltemedim nasıl mutsuzum, yüreğimdekileri dudaklarıma yükseltemedim

İmgeler bilindiği gibi oradaydılar.

masum, utangaç ve güçlü İmgeler yeni gibi oradaydılar.

masum, utangaç ve güçlü onu koruyabilirdim ama şimdi o sonsuza kadar gitti

**

Cordelia!

Birazcık daha kal!

Neler söylersin?

Sesi öyle yumuşak ve zarifti ki ve öyle hafif, bir kadındaki en cana değen şey

Haklısınız efendim.

Öyle miyim, adamım, iyi keskin şahinimle günü gördüm tüm bunları halletmiş olmalıydım.

Şimdi yaşlıyım ve bu sahtekarlar yağmaladılar beni.

Kimsin sen?

Gözlerim iyi değil artık Sana doğruca söyleyeyim.

İki değerli özelliğin,, sevilen ve nefret edilen

Biz birini gördük.

Bu bir felaket oğlum

- Sen Edgar'mısın?

- Evet, efendim Hayır deli değilim, kötüyüm

Bana şefkat göster.

Delirmeyeyim.

Ve benim içimde de, dalgalar yükselir.

Kabarır,kamburunu çıkarır yeni bir arzunun farkına varırım bir kez daha içimden yükselen bir şey sürücüsü yeni mahmuz takmış gururlu bir at gibi ve sonra onu geri çeken.

Şu an bize karşı galibiyetini sezdiğimiz düşman ne yapıyor?

Sen, şu anda sürücüsü olduğum

436 Yazılar

Biz bu geniş yolu eşelemeye devam ederken

Kendisine sataştığım ölüm

**

Ah, ölüm

O sonsuza kadar gitti.

Biri öldü mü yaşıyor mu bilirim.

O toprak gibi ölü bana bir ayna getirin çabuk

Soluğu aynayı buğularsa

– Edgar!

– o halde yaşıyordur.

**

Bu kederli günlerin yükünü birlikte taşımalıyız.

şimdi gerekli olanı değil hissettiklerimizi söylemeliyiz

Yaşlılar en büyük yükü çektiler gençler asla böyle acılar görmemeli

– Işık efendim.

**

Niye bu kargacık burgacık peri masalını çekmek için bir kaç cin siparişi vermediler ki?

Ellerimin arasında şimdi, gelecek ve geçmiş

Hayır.

Bir sabır örneği olacağım.

Hiç bir şey söylemeyeceğim.

**

O sonsuza dek gitti.

O sonsuza dek gitti.

Biri yaşıyor mu ölü mü bilirim.

Biri yaşıyor mu ölü mü bilirim.

– O bir toprak gibi ölü.

– Bana bir ayna getirin

Eğer soluğu bu aynayı buğularsa ve leke bırakırsa bu kayalıklarda

Yaşıyor demektir

ZANAN-E BEDUN-E MARDAN /Erkeksiz Kadınlar (2009) /Women Without Men

Süre: 95 dk

Yönetmen: Shirin Neshat, Shoja Azari

Senaryo: Shoja Azari, Steven Henry Madoff, Shirin Neshat

Ülke: Almanya, Avusturya, Fransa, İtalya, Ukrayna, Fas

Tür: Dram

Vizyon Tarihi: 09 Eylül 2009 (İtalya)

Dil: Farsça, İngilizce

Müzik: Ryûichi Sakamoto

Çekim Yeri: Casablanca, Morocco

Nam-ı Diğer: Women Without Men

Oyuncular: Shabnam Toloui, Pegah Ferydoni, Arita Shahrzad ,Orsolya Tóth ,Ahmad Hamed

Özet

Müslüman kadının kimliğini belirleyen sosyal ve dini güçlere dikkat çeken, İranlı kadın sanatçı Shirin Neshat'ın ilk kurmaca uzun filmi "Erkeksiz Kadınlar / Women Without Men" Venedik Film Festivali'nde en iyi yönetmen dalında Gümüş Aslan'ı ve UNICEF Ödülü'nü alarak dikkatleri üzerine çekmişti. Almanya, Avusturya ve Fransa ortak yapımı olan film, 1953'te İran'da gerçekleşen CIA destekli darbeyi fon olarak kullanıyor ve birbirinden farklı, hayatlarıyla mücadele eden 4 kadının, geçmişinden, mutsuz oldukları düzenlerinden, adaletsizlikten belki de kendilerinden kaçışlarını anlatan bir hikaye.

Neshat bu filmde bize, 1950'li yılların İran'ına da göz atma şansı veriyor ve devrim öncesindeki kadınların yaşamları hakkında fikir sahibi olmamızı sağlıyor. Kadınların, hangi dönemde olursa olsun özgürlükten aldığı payın azlığını çarpıcı görüntülerle, feminist bir duyarlılıkla anlatıyor; sistemden öte, mutsuzluğun ve kaçışın sebebini erkeklere yüklüyor. Filmin siyasal yönü de, 1953 yılında, başbakan Muhammed Musaddık'ın, İran'da bulunan İngiliz petrol tesislerini millileştirmesi ile yaşanan ekonomik ve siyasal buhran sonrasındaki devrilme sürecini konu almasıdır.

Filmden

Antikor'un anısına,

Bundan sonrası sessizlik

Sessizlik ve başka hiçbir şey.

Ve sandım ki, acılardan kurtulmanın tek yolu bu dünyadan göçmektir.

**

İran petrol gemisi Akghar'ın geçişine müdahale eden İngilizlere karşılık olarak Başbakan Musaddık bu tür provakasyonlar kendi kaynaklarını kullanmak isteyen İran halkını yıldıramayacaktır" dedi.

İran petrolünün İranlılara ait olduğunu vurgulayan Başbakan doğal kaynaklarımızı kullanmanın; İran halkının itiraz edilemez bir hakkı olduğunu ve bunun, uluslararası hukukça da korunduğunu belirtti.

**

Sağır mısın kızım sen?

Kapat şu radyoyu.

Bu da neymiş böyle?

Oturmuşsun karşısına başka bir şey yaptığın yok!

Kalk!

Kendine çeki-düzen ver.

Akşama görücün gelecek.

Kime diyorum ben?

Kapat şu radyoyu!

Ne anlıyorsun şundan?

Sana diyorum sana!

Ne yapacağım ben senle?

Nerdeyse otuz oldun hala evlenmedin.

Bak akşama görücün gelecek.

Doğru düzgün davranırsan, belki bahtın açılır, düzgün bir hayatın olur.

Kalk!

Kalk!

Görücülerin topunun canı cehenneme.

Evlenmek falan istemiyorum ben.

Hah, iyi halt ediyorsun!

Evlenmek istemiyorsun ha?

Laflara bak!

Sana şunu kapat dedim!

Allahım sen bana mukayet ol!

İflah olmazsın sen.

Ben işe gidiyorum.

Sen de kalkıp, akşam yemeğini yapıyorsun.

Evden çıkarsan, ayaklarını kırarım senin!

**

Yaşasın Musaddık!

Kahrolsun İngilizler!

Selam Huriye Hanım.

Munis evde mi?

Aleyküm selam.

Gel.

Hoş geldin.

Bu kalabalıkta nasıl dışarı çıktın?

Çok zor oldu.

Nasıl yani?

Çok mu kötü dışarısı?

Anlat bakalım neler oluyor.

Durum çok kötü.

Herkes dışarıda.

Sürekli bağırıyorlar.

Ben bilmiyorum neye bağırıyorlar.

Radyoya ne oldu böyle?

Abin nerede?

Abim yüzünden hapis oldum buraya.

Dışarı çıkamıyorum.

Dışarı çıkmayı çok istiyorum, Faezeh.

Bir sürü boş-beleş dışardayken çıkıp da ne yapacaksın?

Kimlere boş-beleş diyorsun?

Çıkmışlar dışarı, avaz-avaz bağırıyorlar.

Boş işlerle uğraşıyorlar.

Nasıl yani?

Eğer bu insanlar dışarı çıkmazsa, İngilizler istediklerini yapmaz mı burada?

Daha yeni duydum haberlerde; İngilizler bir petrol gemimizi bağlamışlar.

Sen de şimdi bu insanlara boş-beleş mi diyorsun?

Biz de dışarı çıkmalıyız.

Munis Abinin evleneceği doğru mu?

**

- Buyur hacı.

- Sağ ol gözüm.

Kendi evindeymiş gibi kızım.

Bizimle yaşayacaksın artık Sinemaya da gideceğiz senle.

Otur bakayım şuraya.

Çek bakayım götünü şurdan.

- Bu delikanlı viziteyi ödedi mi?

- Evet.

Nerede bu kız?

- Yukarıda abla.

- Zarin!

Zarin!

Müşterin bekliyor bak!

Zarin!

Müşterin bekliyor!

Nerdesin sen?

Senin yüzünden bu sıcakta bu kadar merdiven çıktım!

Derdin ne senin?

Müşteri aşağıda bekliyor!

Neyin var?

Ne diye suratını asıyorsun?

Haydi, topla kendini.

Aşağı gel, müşterin seni bekliyor.

Nereye kız?

**

Bu sabah, Dışişleri Bakanı Doktor Fatemi İngilizleri; İran hükümetini devirmek için kumpas kurmakla suçlayarak tüm İngiliz diplomatların derhal sınırdışı edilmesini emretti.

Suçlamaları reddeden İngiliz hükümeti İran'ın İngiliz vatandaşlarına yönelik bu kararına itiraz etti.

İngilizlerin itirazına karşılık olarak İran Dışişleri Bakanlığı; diplomatik koruma altındaki İngiliz konsolosluğu çalışanlarının; anti-ulusalcı örgüt kurmak ve örgüte para desteğinde bulunduklarını ispatlayan belgeler olduğu beyan etti.

Şah çok yaşa!

İmparator Şah Muhammed Reza Pahlavi liderimiz ve başkumandanımız adına, General Cyrus Sadriye ülkesine gösterdiği bağlılık ve vatanseverliğinden dolayı bu madalyayı; ülkesine ve şahına olan vazifesini yerine getirirken daha çok başarı getirmesini dileyerek kendisine takdim ediyoruz.

Vatanımızın şer güçlerden ilelebet korunması dileğiyle.

General Cyrus Sadri!

Şah çok yaşa!

**

İnan bana, hiç aklımdan çıkmadın.

Neden hiç geri gelmedin?

- Dönmemi beklemen gerekmez miydi?

- Sence daha ne kadar bekleyecektim?

Neden evlendin?

Abbas, kocam Sadri.

- Merhaba.

- Çok memnun oldum.

- Tebrik ederim.

- Çok teşekkür ederim.

- Abbas yurt dışından yeni geldi.

- Hoş geldiniz.

Ben de eşinize; Ava Gardner'a ne kadar benzediğinden bahsediyordum.

Ava Gardner'ı biliyorsunuz değil mi?

Meşhur Amerikalı aktris Mogambo filminde, Clark Gable ile birlikte oynuyorlardı Hayır, bilmiyorum.

Filmlerle kaybedecek vaktimiz hiç yok.

Hele ki ülkemizin şu zorlu günlerinde, Holivud yıldızlarını kim takar?

Ne garip.

Fikrimce; sanat asla vakit kaybı olamaz.

Öyle değil mi, Hanımefendi?

Tam bir gerzek!

Sırf batıda yaşadı diye, kendini bizden daha üstün görüyor.

Fakhriciğim, sence de şu arkadaşın Abbas işe yaramazın teki değil mi?

Gel de biraz karpuz ye hadi.

- Yemeyeceğim.

- Gel.

Gel.

Şu batılı arkadaşların bizi çikolatayla beslemeden önce bir şeyler ye.

Sadri, rahat bırak.

Tahammül edemiyorum artık.

Sorun ne?

Ne diye böyle arıza çıkartıyorsun?

Nerdeyse 50'ye girdin, menapoza da girdin.

Menapoza girmiş bir kadın başkalarına kuyruk sallamamalı.

Sadri, sus artık!

- Hakaretlerine tahammülüm kalmadı artık.

- Ne hakareti?

Durum şu ki; bir kadın kocasını tatmin edemiyorsa, yeni bir kadın almak kocanın en doğal hakkıdır.

- Senin böyle - Yeter!

Senin bu laflarından bıktım-usandım artık.

Yeter, daha fazla böyle yaşayamam!

İğreniyorum senden!

Ama neden Parvin'le?

**

Munis, bu kız abinin hayatını berbat edecek, diyeyim.

Hakkında söylenenleri bir duysan.

<u>Diyorlar ki bakire değilmiş.</u>

<u>Kimin umrunda?</u>

<u>Ben bile bilmiyorum bakire miyim, değil miyim?</u>

<u>Olur mu, ağzından yel alsın kız.</u>

Küçükken ninem hep; eğer ağaca çıkarsan bakireliğin yırtılabilir derdi.

Galiba benimki yırtık.

Munis, bakireliğini öyle perde gibi yırtamazsın.

O dar bir deliktir, evlenince genişler.

- Nerden duydun bunu?

- Bir kitapta okuduydum.

- Vay, vay, Faezeh Hanım.

- Merhaba, Amir Khan.

Seni görmeyeli uzun zaman oldu.

Komşuya geldiydim.

Gelmişken buraya da bir uğrayayım dedim.

Şimdi gitmem gerek.

Ninem beni bekler.

- Gidiyor muyuz Faezeh?

- Sen nereye gidiyormuşsun?

- Bu gece Faezehlerde kalacağım.

- Bir yere gidemezsin!

- Görücü gelecek demedim mi sana?

- Görücünün çirkin yüzünü görmek istemiyorum.

Hadi gidelim, Faezeh!

Hiçbir yere gidemezsin!

İşte o kadar!

Anlamıyorum derdi ne?

Rahatsız kız.

Bir bilmiş radyonun karşısına oturmayı!

Faezeh Hanım yollar tekin değil, yalnız gitmeyin.

Ben namazımı bitirince, sizi evinize bırakayım.

Eğer size zahmet olmayacaksa Seni iyice bir keseleyeyim.

Sıcaksa söyle.

Aa, deliye bak!

İyi misin kızım sen?

**

Aman yarabbim!

Allahım!

Gir içeri, gir!

Başıma neler getirdin böyle?

Bu kepazeliği nasıl açıklarım?

Beni dinlesen ne olurdu?

Allahım yardım et!

Sen benim şahidimsin.

Ben elimden geleni yaptım.

Fakhri!

Ne yapıyorsun burada?

- İyi misin?

- Çok mutlu oldum geldiğine.

Arkadaşlarımla tanıştırayım seni.

Gel.

Arkadaşlar, bu bayan Fakhri Sadri.

- Motemadi, ünlü bir şairimiz.

- Çok memnun oldum.

Arkadaşım Nahid, büyük bir aktristir.

- Memnun oldum.

- Dostum Yusuf, ressamdır.

Böyle buyur canım.

Alabilir miyim?

Albert Camus şöyle yazmış;

"Annen mi, adalet mi diye sorsalar, ben annemi seçerdim."

Albert Camus halt etmiş!

Peki özgürlük olmadan adaletten konuşabilmemiz mümkün müdür?

Nahidciğim, özgürlükten veyahut demokrasiden bahsedebilmek için, önce toplumun kültürel olarak gelişmesi ve bilinçlenmesi gerek.

- Çok doğru.

- Peki, nasıl bu kadar çabuk bilinçlenecek bu toplum?

"Aydan, bir yıldız koptu" "Aydan kopan yıldız iki oldu" Derken bu aydan, koskoca bir galaksi doğdu."

Hala hatırladığına inanamıyorum.

Şiir yazmaya devam ediyor musun?

Artık etmiyorum.

Ya şarkı söylüyor musun?

Bazan.

O da kendime.

Peki sorun ne?

Çok üzgün görünüyorsun.

İyi misin?

Bir bahçe var, muhtemelen yarın satın alacağım.

Neden?

Sadri'yi terk ediyorum.

**

Merhaba.

Ben de sizi bekliyordum.

Buyurun.

- Ne zamandır buradasınız?

- Kendimi bildim bileli burdayım.

Neler neler duyuyoruz yarabbim Bacısı kaybolmuş, daha ölüsü-dirisi bulunmamış, adam kalkmış karı peşinde koşuyor.

Keşke senin onu sevdiğini daha önceden bileydim.

Ama endişelenme yavrum, bu düğünün olmasına izin vermeyeceğim ben.

Şu büyüyü görüyor musun?

Hacı Murtaza özel yaptı bunu.

Şimdi bunu al, Amir Khan'ın evinin bahçesine gizlice göm.

Bahtı hemen kapanacak.

Sakın ha kimse görmesin seni!

Sana bir de dua öğreteceğim.

O duayı 20 kere oku ve üfle.

Anladın mı?

Ondan gayrı, kalbinde bir kötülük yoksa, tüm istediklerin gerçek olur.

Faezeh!

Nefes alamıyorum!

Buradayım, Faezeh!

Bura Burası Faezeh!

Munis bekle!

Allah aşkına Munis!

Nereye gidiyorsun?

Girme oraya!

Oraya kadınlar girmez!

Musaddık hükümetine karşı yaptıkları protestolara devam eden anti-ulusalcılar; birçok dükkan ve banka ile birlikte özel mülklere de zarar verdi.

Bir başka yerde de şüpheli şahıslar sopa ve zincirlerle insanlara saldırdı.

Yaralananlar; vatandaşlar tarafından hastaneye götürülerek ayakta tedavi oldular.

Sağlık durumları ciddi olmayan vatandaşlar evlerine gönderildi.

Hastanede kalanların ise hayati tehlikelerinin bulunmadığı belirtildi.

Ne oldu?

Neden burada oturuyorsun.

Gel seni eve götüreyim.

Artık o eve gidebilemem.(Tecavüz ettiler)

Bir şey mi oldu?

Kahvedeki namussuzlar

Geldik.

Faezehciğim, kapıyı çal ve gir.

Ben seninle gelemem.

Tahran'a dönmem gerek.

Korkma.

Gir içeri.

Senin iyiliğin için.

Munis, Allah aşkına, bırakma beni burada.

Allahım!

Sen beni koru.

Günahlarımı affeyle.

**

Affedersiniz Yolumu kaybettim.

Nereye gidiyorsun?

Dur bakayım bir.

Sizi rahatsız etmek istemiyorum.

Olur mu hiç öyle şey?

Söyle kızım.

Bana biraz su verebilir misiniz?

Çok susadım.

Tabii Geç otur şöyle.

Sen istirahatına bak, ben hemen sana soğuk su getiriyorum.

Yoldaşlar!

Dinleyin!

Arkadaşlar!

**

Dinleyin!

Üzerimizdeki bu korkunç ekonomik kriz emperyalistlerin dayatmasıyla olmuştur.

Çalışkan vatandaşlarımız hepsi ser-sefil durumda.

Emperyalistlerin; petrol gemilerimizi engellemelerine ve Musaddık hükümetini zedelemelerine izin vermemeliyiz.

Bizler sosyal adaleti savunuyoruz ve artık karşı koymanın vakti gelmiştir diyoruz.

Bu sefalete daha fazla müsamaha göstermemeliyiz.

Musaddık hükümetini; emperyalistlerin oyunlarına karşı korumalıyız.

Düşman, hükümeti düşürmek ve insanlarımızı bölmek istiyor.

Birlik olmalıyız.

Gelecek bizimdir, her birimizindir!

Yaşasın özgürlük!

Ellerindeki pankartlarla slogan atan vatanseverlerle; dış mihraklar ve İran ulusunun düşmanları tarafından azmettirilen ve aynı zamanda el ilanları dağıtımı yapan anti-ulusalcılar arasında çıkan çatışmalara yönelik; başbakan tüm vatandaşlara ve kuruluşlara herkesin düşüncelerini ifade etmede özgür olduğunu Şerefsizler.

Sonunda her şey bizim başımıza patlayacak.

Musaddık; ülkenin ekonomik durumunun kötüye gitmesini İngiltere'nin koyduğu ambargonun sonucu olduğunu belirterek, vatandaşları sabırlı olmaya çağırdı.

Sen komünist misin?

Ya sen?

Gitmem gerek.

Partimizin bülteni.

Nerede toplandığımız bunda yazıyor.

Oku bunu.

Umarım, tekrar görüşürüz.

Çok yaşa Musaddık!

Barbar İngiliz.

Sıkılan yumrukların ve haykırışların arasında dururken, biliyordum ki her şeyi değiştirebilme iradesi bana geri dönmüştü.

Bu kez buradayım.

Bakmak için değil bu defa görmek için.

Sadece bulunmak için değil burada bu defa eyleme geçmek için.

**

Bakire değilmiş diyorlar.

Şu kahvedeki namussuzlar Galiba benimkisi yırtık.

Faezeh!

Faezeh!

Selam, nasılsın?

Diğerleri geldi mi?

- Selam yoldaşlar.

- Selam.

Bunu sana vermemi söylediler.

- Yenisi mi?

- Evet.

Yoldaşlar Amerikanlar Şah'a; Musaddık hükümetini yıkması için baskı yapıyorlar.

Yeni başkan General Zahedi olacakmış.

Burada yazanlara göre, her an ordu darbe yapabilir.

Hepimiz, bunun neye mâl olacağını biliyoruz.

Hazır mı?

Darbe yolda!

Amerikanlar tezgahı kurdu!

Varolsun ulusalcı Musaddık hükümeti!

Arkadaşlar, tetikte olmamız gerek.

Darbe girişimleri başarısız olsa da, emperyalizmin oyunları hala önümüzde.

Amerika ve İngiltere'nin adi planı önce Musaddık hükümetini yıkıp, yerine ordu diktasını getirmektir.

Şah firar etti!

Şah firar etti.

Darbe yolda.

Darbe geliyor!

Hazırlıklı olun!

- Pis komünist!

Ver onu bana!

- Ne yapıyorsun?

Yürü git lan!

İyileştiğin için o kadar çok rahatladım ki Seni bulduğumuz günden beridir annenmişim gibi hissediyorum.

Sana söylemek istediğim bir fikrim var.

**

- Günaydın.

- Sana da günaydın!

Gel, otur.

Biliyor musun ne oldu?

Çiçekler de aynı Zarin gibi bir anda kendine geliverdiler.

Her şey normale dönüyor.

Bahçeyi artık açsak iyi olacak gibi.

Belki parti bile veririz.

Çok iyi olur.

Tahran'dan birkaç arkadaşımı davet ederim.

Çok güzel, şahane bir gece olur.

Bu tam sana göre, partide bunu giymelisin.

- Aman Tanrım!

- Ne oluyor?

Bu ne şimdi?

Böyle koca bir ağaç nasıl yıkılır buraya?

Ne rüzgar var, ne fırtına Nedir insanların içindeki bu açlık bu her şeyi yutma arzusu.

Işık, Hava, Sessizlik.

Şimdi bahçe çark ediyor ve parçalanıyor altında bu büyük ağırlığın.

Hastadan farkı yok.

Ve, ne gidebilmek mümkün ne rahat kalabilmek burada.

Yaşa Şah!

Yaşa Musaddık!

Yaşa Musaddık!

Ve o kargaşada ve gürültüde büyük bir sessizlik vardı.

Öyle bir his ki her bir şey zamanla tekrarlanıyor gibi.

Umut , Hıyanet, Korku.

Gene ne oldu böyle?

- Bilmiyorum, aynı bu şekilde buldum.

- Bırakma oraya.

- Ne yapayım?

- Valla ne bileyim Faezeh, odana götürür müsün?

Bir dakikaya geliyorum ben de.

Burası Tahran Radyosu.

Tüm dinleyicilerin dikkatine!

İran ulusunun vatanperver insanlarının askeriyeye olan destekleriyle birlikte Musaddık hükümeti düşürülmüştür.

Şahın emriyle, General Zahedi yeni başbakan olarak görevi devralmıştır.

Böyle bir yerde mümkünü yok yaşayamazdım.

Ne yapılır ki burada bir başına?

Yakınlarda bir ev bile yok.

Ben de Şamsi'ye diyordum ki hiç insan kocasını, evini bırakıp buraya gelir mi Olacak iş mi?

- Selam, nasılsınız?

- Ne şahane bir gece!

Sadi diyor ki; "İnsanoğlu tek özden gelen bedenin parçalarıdır." "Parçalardan biri zarar gördü mü şayet, tüm beden bitkin düşer."

- Eski tarz mıdır bu?

- Üstad, değil tabii ki ama

- Kimsiniz?

- Amir Karimi.

Faezeh Hanım burada mı?

Demek Amir Khan sizsiniz!

İçeri buyrun, ben Faezeh'i çağırayım.

Teşekkür ederim!

Nasıl?

Amir Khan geldi, aşağıda.

Canım benim.

Şah'ın geri gelmesine çok sevindim.

Bence buna kadeh kaldırmalıyız.

Şerefe!

Ben postallı hükümete kadeh kaldırmam!

"Postallı hükümet" derken ne demek istiyorsunuz?

Şöyle bir çevrenize bakarsanız, anlarsınız.

- Hanımın nasıl?

- Parvin?

Allaha şükür, iyidir.

Evde ve hamile.

Faezeh, ne bu halin böyle?

Nerede senin baş örtün?

Böyle bir mekana geldiğine hala inanamıyorum.

Şu çevrendeki yosmalar da kimler?

Namaz kılabiliyor musun?

- Faezeh, kaç yaşındasın?

- Niye soruyorsun?

Kadın vücudu çiçek gibidir.

Açmaya bir başladı mı, yakında solmaya da başlar.

Buraya, ellerinden tutup seni evime götürmek için geldim.

Malım mülküm yerinde çok şükür.

Parvin'i dert etme sakın.

O senin hizmetçin olacak.

Ya benden sıkılınca, üçüncü karının hizmetçisi mi olacağım?

Ne kadar şanslı olduğumu şimdi anladım.

Sen çık, ben hemen geliyorum.

Kuzum, niye bu kadar geciktin?

Hiç gelmeyeceksin sandım?

- Ne de güzel olmuşsun.

- Herkes seni bekliyor.

Fakhri, canım, seni nişanlım Christine ile tanıştırayım.

- Çok memnun oldum.

- Merhaba.

- Bahçenin sahibi kimdir?

- Sorun nedir, komutan?

- Bahçenin sahibi kimdir dedim!

- Benim, ne yapabilirim sizin için?

- Kocanız nerede?

- Komutan, General Sadri'nin hanımıdır kendisi.

Anladım.

- Ya siz?

- Ben misafirim.

Arayın her yeri!

İçeri geçelim.

Affedersiniz komutanım, kimleri arıyorsunuz?

Komünistleri mi yoksa Musaddık'in destekçilerini mi?

Ne fark eder ki?

Muhalif muhaliftir.

Hepimiz Şah'ın destekçileriyiz.

Devam edin.

Dostlar.

Konuşmamız lazım.

Hasan yakalandı.

İşkence altında öter mi dersin?

Bu riski göz ardı edemeyiz.

- Ne kadar biliyor?

- Çok.

"Aşk bülbülü öter-öter durur"

"Sesi kalbimi döve-döve vurur"

"Gözlerin bu alemi yakar-yakar durur"

"Daha ne diyeyim, hepsi budur."

Çok güzel.

- Anlıyor musunuz?

- Hayır.

Hiç.

İran kültür seviyesi yüksek bir ülke.

Ben ülkemi çok severim.

Şerefe!

İran'ın şerefine!

İran'ın şerefine!

De, İran de.

- Şuna bak, ne de güzel.

- Amerika'lı diye öyle gözüküyor.

Abbas ne zaman bir sarışın görse kendinden geçer.

Sevmenin İranlısı, Amerikalısı olmaz.

Ciddi misin?

Dostlarım, beni dinler misiniz?

Bu geceyi bizlere sunduğu için, güzel dostum Fakhri'ye, çok teşekkür ederim.

Ve ben biliyorum ki kendisinin çok hoş bir sesi vardır ve ondan, bize bir şarkı söylemesini rica ediyorum.

Fakhriciğim, şöyle buyur.

Kimse kımıldamasın!

Olduğunuz yerde kalın!

Hepiniz tutuklusunuz!

Ölüm zor değildir.

Düşünmesi zordur.

Peşinde olduğumuz tek şey yeni bir tarz,

yeni bir yol bulmaktı özgürlüğe doğru.

Bu film 1906 ve 2009 yılları arasında İran'da verdikleri demokrasi ve özgürlük mücadelesinde yaşamlarını yitirenlere ithaf edilmiştir.

Bakınız:

http://iranfilmleri.blogspot.com.tr/2012_11_01_archive.html

TANRI KARADIR

Gelir söyler, gider söyler

Dilân Durdurmaz

Pir-i Muganın huzurunda oturuyorduk. Zelil ve zebun bir âşık gelmişti. Ağlamaktan pınarları kurumuş gözler, diriyken gömülmüş bir dille yorgunca huzura düştü. Çok sözler söylemek istedi. Gerek yoktu. Hali anlatıyordu. Pir sordu.

-Niçin bu kadar üzülüyorsun?

Üzülmene sebep senin güzelliğin, doğruluğun, fıtratın elvermiyor ki, karşındakine ifade edemezsin, varlığını.

-Efendim.. tükenme noktasına gelmem de suçum var mı?

-İyi olmak suç değilse de, kişilik dışı karşısında sende suç olmuş. Cinsini bulamayan bülbülü kargayla beraber etmek gibi. Varlığında olmayanı aramak insanın vasfıdır. Bulduğu zamanda katmak ister, karşılık ister. Bal gibi olanın yaratılışına sirke katılmaz ki.

-Arıyordum.

- Kadın içindeki erkeği, erkekte kadınını arar. Hep aradıkları bu dur. Kendinde olan eş-kendini. Başkası değil. Fakat yollarda erkekler tavşan, kadınlar kaplumbağa gibidir. Meşhur hikayedeki metafor bunu anlatır. Erkek çabuk olsun dediği halde yolundan kalır. Kadının yavaş ve kudretsiz haline aldanınca gaflete düşer.

-Kurtulmak istiyorum.

-Sevdiğinden bedenini kurtarırsın. Ancak için başka söylemini düzeltmek gerekiyor. Sen gelmeden önce ruhun buraya geldi. Ruhunla konuştuk. Ruhunun söyledikleri ile beden dilin farklı konuşuyor. Tamam olur, denilen bir husus oldu. Halledilsin bu mesele denildi. İtiraz ettin. Nebi (salla'llâhu aleyhi ve sellem) gibi "bilmiyor" dedin. Hallaç gibi idama razıyım dedin. Benim elimden dilimden kimseye bugüne kadar zarar gelmedi ki, şimdiden sonra olsun.

Dışın herşeyin tersini isterken, içinde neden ısrar ediyorsun? Çünkü verdiğin ahdler ve sözler varmış. Yalan da sende olmayınca, dönülmez yolun yolcusu gibi, zahmet ve figan içine düşüyorsun. Çok anlattık, çok konuştuk, bir türlü için kabul etmiyor. Geçmişin hatıralarına.

-Ben bu kadar iyi olduğum halde ötekinin kötülüğü nedir?

-Karşındaki yol düşkünü. Aynı yola çıkmıştınız, fakat yoldaki hızınız aynı değildi. Kadının yavaş ve düşük hızıyla kazandığını, erkek yüksek ve fazla hızıyla erişemez olsa bile. Bilirsin, kadınların buluğ çağı düşüktür. Erkekler kırkına dayansa ancak buluğa erebilir. Kırkını bulupta erkek olamayan çoktur.

-Ruhum benden ayrı düşünmesi nasıl olur. İçten de nefret ettiğimi düşünüyorum.

-Hayır. İç vardır, birde için içi. En içte hakikatin sana yön veriyor. Saf iyiliğin razı olmayınca kader ve keder bedeni yıpratsa da razı olup duruyorsun.

-Ne yapmalıyım?

-İçinden ayrılığı yazamazsın. İnsan için verilmiş olan en büyük hakikatten biri unutmaktır. Elest-i unuttuğu gibi. Unutmak ve uyumak insan için özür değil, bir lütuftur.

İnsan-unutandır. Sen unutamazsan karşındaki hiç unutamaz.

-Ümidim yok mu?

-Ümidimizin var oluşu daha çok aklı korumak içindir. Sonuçta kader neyi çizdiyse oraya doğru yavaş yavaş gidiyoruz. Şahsiyetlerimizin tanınmasında kendimizden saklandığımız o

kadar çok şey var ki. Onun için ben ihtiyarlığımı çok seviyorum. Hem de ne çok. Üzüldüğümde istediğimi unutmayı kolayca yapıyorum. O kuvvetli dediğime karşı, bir şey yapamam diye çekiniyorum. Kulaklarım zayıflamış, çok şeyi anlayamıyorum, gözlüklerim olmadan okuyamıyor olsamda.

-Ben ihtiyar olmadığıma göre,

-İhtiyar değilsin. Ancak gönül çökünce daha eylemsizdir. Tad ve tuzsuz yemek gibi. Hayat, olsa da bir olmasa da. Beni dinlersen içine bugün şunu söyle, ayrılmak yazıldıysa eğer, kavuşmakta yoksa birazda tanrılaş. Tanrı yalnızlıktır. Tanrılık verildi demek, yaratıcı tanrı olmak değildir ki. Bu duyumsal bir haldir.

Tanrılar yalnızdır ve yalnız kalacaktır. Umutları olmayan durgunlaşan karanlık bir sessizlik.

Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve selleme sordular, "bu alemler yaratılmadan önce Tanrı nerede idi" cevap verdi.

" A'ma da idi. -Altında ve üstünde hava olmayan-" demek bu. Tanrı Kara idi.

Bir âlime sormuşlar, "âlemleri yaratmadan önce Tanrı ne yapıyordu", cevabı ise, "bir şey yapmıyordu."

Şimdi sana da tanrılık hali göründüyse sonun kara olacaktır. Karayı seven, beşer olmaz. Kara tanrılarındır. Kara hayattır. Onda her şey saklanmıştır.

-Tanrı Kara mıdır?

- Tanrı Karadır. Kara gönülde misafirdir, Sonradan yaratılmış olman senin tanrılığına engel değil. Tanrı, tanrılar yaratır. Yaratması gereği. Ancak onlarda mahluktur. Tanrı olmak demekle Onun yüceliğinin sahibi olamayız.

Nefsini tanrı edinenleri görmedin mi? yi hep yanlış anlıyoruz. Nefisler tanrılaşır demektir. Bu nedenle yalnızlaşan bedenlerimiz ve ruhlarımızın çektikleri buradan gelmektedir.

-Ne yapabilirim.

- Yapman gereken 'ölmeden önce ölmektir', dediğimiz kutsal ölüm olan intiharımızdır. Dur deriz bedenimize, ruhumuzun iştiyaklarına. Çürümüş bedenimizden önce ruhumuzun ölmesi.

-Ruh ölmez ki?

-Yaşadığından zevk almayan ölmemişte nedir? Ruhumuzun acılarını dindirmek için içimizdeki olan geçmişe dur demeliyiz. Bu bir ölümdür. Geçmişin duruşu da an'da olmadığına göre yapılacak tek şey kalıyor. Bedenimize dönmek ve ondan yardım istemek.

-Beden ruha nasıl yardım edebilir ki?

-Unutarak.

-Yapamıyorum.

-Onu yapamayacak kadar güç bulamıyorsan yokluğa bürünüp kalender ve melâmi ol. Bir engel kalmaz. Kim ne derse desin.

İhramcızâde İsmail Hakkı

Yar yüreğim yar, gör ki neler var,
Bu halk içinde, bize güler var.
Ko gülen gülsün, Dost bizim olsun,
Gâfil ne bilsin, Hakk'ı sever var.
Girdik bu yola aşk ile bile,
Gurbetlik ile, bizi salar var.
Bu yol uzaktır menzili çoktur,

Geçidi yoktur, derin sular var.
Gözleri giryan, ciğeri biryan
Olmuşlar hayran, divâneler var
Her kim aşıktır yolda sadıktır
Sâdık olana, anda neler var
Her kim merdâne gelsin meydane,
Kalmasın yâne, kimde hüner var.
Yunus sen bunda meydân isteme,
Meydan içinde merdâneler var.

ŞİRİN NEŞAT: SÜRGÜNDE SANAT

Çeviri: Sancak Gülgen

0:11

Bugün sizlerle İranlı bir sanatçı olarak İranlı kadın bir sanatçı olarak sürgünde yaşayan İranlı kadın bir sanatçı olarak verdiğim mücadeleyi paylaşacağım. Artıları da var eksileri de. Kötü yanından bakarsak benim gibilerin politikadan kaçması mümkün görünmüyor. İranlı her sanatçı bir biçimde siyasete bulaşmak zorunda. Politika hayatlarımızı şekillendirdi. İran'da yaşıyorsanız, sansüre, tacize tutuklanmaya, işkenceye ve hatta idama maruz kalırsınız. Benim gibi yurtdışında yaşıyorsanız sürgünün getirdiği hasretle ve sevdiklerinizden ailenizden ayrı kalmanın acısıyla yüzyüze olacaksınız demektir. Bu yüzden bizler topluma karşı sorumlu olduğumuz gerçeği ile aramıza psikolojik ve politik bir mesafe koyma imkanına sahip değiliz.

1:12

Ne gariptir ki, ülkesine gitme olanağı bulunmayan benim gibi bir sanatçı kendini, halkının sesi, sözcüsü olmak durumunda buluyor. Üstelik benim gibiler iki cephede birden savaşmak zorunda. Bir yandan Batıyı eleştiriyor, Batının kimliğimizle ilgili algısını ve bizi, kadınlarımızı, siyaseti ve dinimizi yapılandıran imajını tenkit ediyoruz. Gururumuzdan ödün vermiyor ve saygı talep ediyoruz. Bir yandan da bir başka cephede savaşıyor, rejimimizle, hükümetimizle zalim hükümetimizle, iktidarda kalmak için her suçu işleyen hükümetimizle mücadele ediyoruz. Sanatçılarımız tehlikede. Bizler tehdit altındayız. Hükümetimiz bizi tehdit olarak algılıyor.

2:17

İşe bakın ki bu durum hepimizi güçlendirdi, çünkü bizler, sanatçılar İran toplumunun, siyasetinin, kültürünün merkezi söylemini üretiyoruz. İşimiz ilham vermek, kışkırtmak, harekete geçirmek ve bu sayede insanlarımıza umut vermek. Bizler halkımızın muhabirleriyiz, dış dünya ile aralarındaki iletişim kanallarıyız. Silahımız, sanat. Kültür, bir direnme biçimidir. Bazen ellerindeki ifade özgürlüğüne bakarak Batılı sanatçılara imreniyorum kendileriyle siyasi sorunlar arasına, başlıca Batı kültürüne hizmet ettikleri sorunsalı arasında mesafe koyma imkanına sahipler. Ama bir yandan da Batı için endişeleniyorum zira bu ülkede, içinde bulunduğumuz bu Batı aleminde kültürün bir eğlence aracına dönüşmesi riski var. Bizim insanımız sanatçısına bel bağlıyor ve kültür iletişimin ötesine geçiyor.

3:26

Bir sanatçı olarak kişisel yolculuğum çok çok şahsi bir noktadan başladı. Ülkem hakkında sosyal içerikli bir söylev vermek niyetiyle yola çıkmadım. Gördüğünüz bu ilk çalışmam tam 12 yıl ayrı kaldıktan sonra İran'a döndüğüm zamana ait. 1979'daki İslam devriminden sonrasına. Ben İran'dan uzaktayken İslam devrimi İran'ın üzerine çökmüş ve ülkedeki Fars kültürünü bütünüyle değiştirerek İslam kültürüne evirmişti. Dönüş amacım ailemle tekrar bir araya gelmek ve toplum içinde yerimi bulmaktı. Bu bir yana dursun, tamamen

ideolojikleşmiş, tanınmaz hale gelmiş bir ülke buldum karşımda. Şahsi ikilemlerim ve sorularımla yüzleşirken İslam devriminin İranlı kadınları nasıl da baştan aşağı değiştirdiği, tamamen başkalaştırdığına dair bir çalışmanın içine daldım. Bir süje olarak İranlı kadını çok ama çok ilginç buldum. Zira İranlı kadın tarihsel olarak siyasi başkalaşımın timsali haline gelmişti. Öyle ki, bir tek kadını incelemek suretiyle bütün bir ülkenin yapısını ve ideolojisini okuyabiliyordunuz.

4:48

Böylece başladığım bir grup çalışma, hayata dair kendi sorularımla yüzleşirken sanatımı daha geniş bir söyleme, şehitlik meselesine, Tanrı sevgisi ve inanç ile şiddet ve vahşetin kesiştiği noktada kendi arzusuyla duranlara taşıdı. Bu benim için inanılmaz derecede önemli oldu. Üstelik bu durum karşısında alışılmadık bir duruş sergiliyordum. Kendime bir yer bulmak için dışarıdan gelip İran'a dönmüş biri olarak İslam devrimini ya da hükümeti eleştirmek benim üzerime vazife değildi. Bu zamanla değişti, gitgide kendi sesimi buldum ve aklıma gelemeyecek şeyler keşfettim. Böylelikle sanatım daha kritik bir hal aldı. Bıçağım keskinleşti. ve kendimi sürgünde bir hayatın içinde buldum. Ben göçebe bir sanatçıyım. Fas'ta, Türkiye'de, Meksika'da çalışıyorum. Gittiğim her yerde İran'ı arıyorum.

5:54

https://youtu.be/ZtYZKYgbjNU

Şimdi film çekmeye başladım. geçen yıl **"Erkeksiz Kadınlar"** adında bir film yaptım. "Erkeksiz Kadınlar" tarihe dönüyor ama İran tarihinin başka bir dönemine. 1953'te geçiyor. Amerikan CIA'sı tarafından başlatılan ve demokratik şekilde seçilmiş lider Dr. Mossadegh'i deviren askeri darbe zamanında. Kitabın yazarı İranlı bir kadın, Şahrnuş Parsipur. Büyüleyecek kadar gerçekçi bir roman. Kitap yasaklandı ve yazarı 5 yıl hapis yattı. Bu kitaba olan tutkum ve bu filmi yapma nedenim, kitabın bir anda İran'da tarihsel ve siyasal anlamda kadın olma sorunsalını ortaya koyması ve özgürlük ve demokrasi için değişim fikri peşinde koşan dört kadının hikayesini anlatırken bir yandan da İran'ın, ayrı bir karakter olarak özgürlük ve demokrasi ile ve yabancı müdahalesi ile mücadelesi üzerinde yoğunlaşıyor.

6:52

Biri ülke olarak tarihimizi Batılılara anlatmanın önemli olduğu düşüncesiyle bu filmi yaptım. Hepiniz İslam devriminden sonraki İranı hatırlıyorsunuz. Oysa ki İran bir zamanlar laikti demokrasi vardı ki, o demokrasi bizlerden Amerikan hükümeti tarafından İngiliz hükümeti tarafından çalındı. Film, İranlılara da hitap ederek tarihe dönmeleri ve bu kadar İslamlaştırılmadan önce nasıl göründüklerine, ne gibi müzikler dinlediklerine, nasıl bir entelektüel hayata sahip olduklarına bakmalarını söylüyor. ama hepsinden önemlisi demokrasi için nasıl çarpışıtığımıza. Bu görüntüler filmden alındı. Darbeye ait birkaç görüntü de var. Bu filmi bütün sahneleri, olayları yeniden yaratarak Casablanca'da çektik.

7:47

Bu film, siyasi bir hikaye anlatmak ile kadınca bir hikaye anlatmak arasında dengeyi tutturmaya çalıştı. Görsel bir sanatçı olarak elbette siyaseti bölgeselliği feminizmi aşacak bir sanat yapmayı ve daha önemli, zamanlar üstü evrensel bir eser vermeyi isterim. Bu konudaki en büyük zorluk hem duygularınızı hareket ettirecek hem de aklınızı çalıştıracak siyasi bir hikayeyi mecazi bir hikaye üzerinden anlatmaktı. İşte filmden birkaç görüntü ve karekter. Şimdi yeşil hareket geliyor. 2009 yazında, filmim vizyona girdiği sırada Tahran sokaklarında eylemler başladı.

8:45

Filmde tasvir etmeye çalıştığımız demokrasi yakarışının, sosyal adalet arzusunun filmle aynı anda Tahran'da kendini tekrar etmesi ne müthiş bir rastlantı. Yeşil hareket tüm dünyayı etkiledi. Dikkatleri, temel insan hakları ve demokrasi için mücadele eden İranlılara çekti. Benim açımdan en etkileyici olan, yine bu defa da kadınların mevcudiyeti. Benim için mutlak ilham kaynağı, onlar. İslam devriminin resmettiği kadın portresi ne kadar sessiz ve itaatkarsa bugün Tahran sokaklarında gördüğümüz kadınlar bir o kadar eğitimli, ileri görüşlü, gelenekten uzak, cinselliğe açık ve korkusuz ve ciddi ciddi feministler. Bu kadınlar ve genç adamlar dünyanın değişik yerlerindeki İranlıları birleştirdi.

9:49

İranlı kadının bana neden bu kadar güçlü bir ilham kaynağı olduğunu bundan sonra anladım. Onlar her koşulda sınırları zorladılar. Otoriteye kafa tuttular. Küçük ya da büyük her kurala karşı geldiler. ve bir kez daha kendilerini kanıtladılar. Burada ifade etmek isterim ki İranlı kadın kendine yeni bir ses bulmuştur ve o ses bana kendi sesimi vermiştir. Şimdilik sadece yurtdışında çalışabiliyor olsam da İranlı bir kadın olmaktan, İranlı bir sanatçı olmaktan gurur duyuyorum.

10:24

Çok teşekkür ederim.

10:26

(Alkış)

****

SHIRIN NESHAT VE ALLAH'IN KADINLARI

Kubilay Akman

mkakman@mail.com

İzinsiz Gösteri: SAYI 71 / 05 OCAK 2006

İnsan bedenleri tüm diğer insanla ilgili toplumsal mekânlar gibi iktidarların, tahakküm ilişkilerinin, makro ve mikro-siyasetlerin kendilerini tanımladığı, hegemonya mücadelesi yürüttüğü, biçimlendirdiği ve dönüştürdüğü alanlardır. Bize en çok ait olduğunu sandığımız mekânlar olarak bedenlerimiz aslında dışımızdaki sosyal/siyasal ilişkilerden, kurgulardan azade değillerdir. Savaşlar, insan bedeni üzerindeki göstergesel ve fiziki ifadeleriyle sürerler. İktidarlar öz olarak insan bedenine sahip olmak, onu kullanmak, dönüştürmek ve her şeyden ötesi onda var olmak üzere belirirler. Bu tüm toplumsal sistemler için geçerli bir olgudur.

Toplumsal hareketler, siyasal fikirler ve dinler kendilerine özgü beden politikaları ve stratejileriyle hüküm sürerler. Hiçbirinde beden üzerinde ikamet eden sosyal bireyin kendisine ait değildir. Bizden bir şeyler için ölmemiz, yaşamamız, acı çekmemiz, vücudumuzda belirli işaretler taşımamız, bazı organlarımızdan ya da onların belli kısımlarından vazgeçmemiz, istenildiğinde doğurmamız, istenildiğinde öldürmemiz, gerektiği gibi hareket etmemiz, uygun görüldüğü şekilde yine uygun görülen insanla sevişmemiz, bizim karar vermediğimiz bir estetik ve güzellik anlayışına göre kendimizi dönüştürmemiz beklenir. Bir siyasal sistemi diğerinden, bir dini diğerinden ayıran beden politikaları olabilir. Fakat, temel olarak insan bedeni daima bireyin iradesi dışında, yapısal olarak işleyen otoritelerin nesnesidir.

Shirin Neshat'ın sanatındaki başlıca problem genel olarak Ortadoğu'da, özel olarak İran'da kadınların, içinde bulundukları sistemlerin ya da muhalif grupların üyeleri olarak yaşadıkları

deneyimler ve İslami rejimlerin veya siyasal hareketlerin yarattığı atmosferde kadın bedeninin maruz kaldığı hegemonya mücadelesidir. Neshat, fotoğrafları ve video enstalasyonlarıyla fazlasıyla politize olmuş bir coğrafyada kadın kimliğinin nasıl belirdiğini, onaylamak ya da reddetmekten öte, tanık olmak olarak tanımlayabileceğimiz bir yaklaşımla sanatında ifade etmektedir.

Shirin Neshat 1957, İran doğumludur. Lisans ve Güzel Sanatlar Yüksek Lisans öğrenimini 1979-82 yıllarında Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'de yapmıştır. Dünyanın birçok önemli sanat etkinliğinde ve önemli uluslararası galerilerde yapıtları sergilenen Shirin Neshat 5. Uluslararası İstanbul Bienali'nin (1997) katılımcıları arasında yer almıştı. Çağdaş sanatlarla ilgilenenler ve feminist çevreler Shirin Neshat'ın yapıtlarını yakından tanırlar.

Sanatçının hayatındaki en önemli kırılma noktası 1979'da gerçekleşen İran İslam Devrimi'dir. Neshat 1979-1990 arasındaki dönemi Amerika'da sürgünde geçirdikten sonra ülkesine döndüğünde, yaşanan değişimin boyutlarını görünce oldukça şaşıracaktır. Artık İran, Şah döneminden bütünüyle farklı, teokratik bir yönetimle yönetilmektedir. Toplumun tamamı politize olmuştur ve dini politizasyonun kadın bedeni üzerinde devam eden stratejilerinin göstergesi siyah çarşaftır. Kadın, İslami rejim altında kamusal yaşama ancak çarşaf altında vücudunu gizleyerek, örtünerek katılabilmektedir. Neshat, 11 yıllık bir kesintinin yarattığı şoktan beslenen sarsıcı deneyimin etkisiyle 1993-1997 yıllarında Allah'ın Kadınları başlıklı fotoğraflar serisini üretir.

Allah'ın Kadınları 'nda Shirin Neshat, genellikle kendisini model olarak alıp, siyah beyaz fotoğraflarla çarşaflı kadın imajlarını yineler. Neshat'ın yarattığı kurgusallıkta kadınların yüzlerinde, ellerinde, ayaklarında (dinen görünmesinde sakınca bulunmayan yerlerde) Arap harfleriyle Farsça yazılar yer alır. Sanatçı bu yazıları fotoğrafların üzerine yerleştirmiştir. Yine aynı seri içinde yinelenen bir öğe kadınların ellerinde tuttuğu, vücutlarına ve yüzlerine değen silahlardır. Yazılar ve silahlar toplum içinde kadınların politikleşmesinin ve militarize edilmesinin sembolleri gibidir. Batı'dan bakıldığında -ki Neshat'ın sanatının Doğu'da ve ülkesinde ciddi bir izleyici potansiyeli yoktur; o daha çok Avrupalı ve Amerikalı entellektüellere seslenmektedir- Arap harfleri hangi dilde yazılırsa yazılsın ve hangi metni içerirse içersin İslam'ı sembolize eder. Allah'ın Kadınları 'nda beliren anlam, Ortadoğu'daki İslami iktidarların beden politikalarının etkisi altında ortaya çıkan müslüman kadın kimliğinin oluşumuna işaret eder. Kadının vücudunda gösterebildiği sınırlı yerler (eller, yüz ve ayaklar) sosyal yaşam içinde kadının var olabildiği sınırlandırılmış alanlara benzer. Gösterilmesi serbest olan vücut kısımları veya kadının varolmasının mümkün olduğu sosyal /kamusal alanlar tanrısal kelamın otoritesi altında şekillenir. Kelam ise yazılıdır. Kadın burada kendi iradesiyle değil Tanrı'nın buyurduğu yönde hareket edecektir. Arapça harflerin ellerde, yüzlerde, ayaklarda yer alması sosyal yaşamda yine aynı harflerle yazılmış olan dini hukukun kadın öznelerin nasıl davranacağını belirlemesinin simgesel anlatımı olarak kabul edilebilir. Fotoğraflarda Shirin Neshat'ın kendisinin ve diğer modellerin bakışlarında teslimiyet okunur. Kendilerini kuşatan otoriteye karşı direnir gibi değildirler. Zaten “müslüman” kelimesi de “teslim olan” anlamına gelir. Fakat ilginç olan şudur ki, Neshat fotoğraflarda doğrudan izleyicinin gözlerinin içine bakar. Buradaki örtük anlam Batılı izleyiciler için yeterince açık değildir. Tensel hazların dolu dizgin aktığı Batılı ülkelerde Müslüman kadının yabancı bir erkekle göz göze gelmemesi gerektiğini, eğer bu kazayla bir kez gerçekleşse dahi ikinci kez yinelenmemesi gerektiğini, bunun günah olduğunu anlamak kolay değildir. Neshat'ın bu dini

kuralla ilişkilendirilerek okunabilecek olan göstergesel nüansı yüzeysel oryantalist yaklaşımlar aşıldığında kavranabilir. Neshat izleyicinin gözleri içine bakarken, bu izleyicilerin bir kısmının erkek olduğu düşünüldüğünde, "günah"a doğru adım atmaktadır. Ama bu "teslim olma" halini aşan bir adım değildir. Çünkü Neshat'ın imgeleri fotoğraf karelerindedir, hiçbir zaman İslam açısından kabul edilemez olan o ikinci bakışı yapamayacaklardır.

Neshat ne bir radikal feminist ne de içinden geldiği toplumu kökten reddeden bir devrimcidir. O bir sanatçıdır. Çağına tanıklık eder. "Arada" olma hali Shirin Neshat'a sadece İran'da kadın olmanın anlamını değil, Amerika'da, diaspora'da yabancı olmanın getirdiği problemleri de sorunsallaştırma imkanını tanır. **Neshat, İranlı Mollalar için istenmeyen bir sürgün, Amerikan devletinin ideolojik aygıtları için "Otadoğulu diktatörlükler"in kurbanı kadınların acılarının bir sözcüsü olabilir. Fakat, onun sanatının önemi bu iki eğilimin dışında bir yerde bulunmaktadır. Asıl olan, Neshat'ın tarihsel bir dönemin kadın tanığı olmasıdır. Bilindiği gibi İslam'da iki kadının tanıklığı bir erkeğinkine denktir.** Genel olarak da tarihte kadınların tanıklığı dikkate alınmamıştır. **İnsanlık tarihi erkeklerin tarihidir, denebilir.** Sanırım, bu açıdan bakıldığında Shirin Neshat'ın bir kadın sanatçı olarak tanıklığının neden önemli olduğu görülecektir.

http://www.izinsizgosteri.net/asalsayi71/kubilay.akman.2_71.html

SÜREÇ SANATI- RİCHARD SERRA

"Kemalat yolunda da uygulanabilir."

Richard Serra, Süreç Sanatı' nın ölçütü haline gelmiş olan çalışmalar serisinde, heykelden filme ve dile kadar çeşitli ortamlarda süreçle ilgilenmiştir.

Serra 1967-68 yıllarında, her biri belirsiz bir malzemeye uygulanacak belirli bir hareketi gösteren geçişli fiil listesi yapmıştır. Bu fillerin her biri bir davranışla ilgilidir.

YUVARLAMAK
BURUŞTURMAK
KATLAMAK
BİRİKTİRMEK
EĞMEK
KISALTMAK
DÖNDÜRMEK
SARMAK
NOKTALAMAK
ÖRSELEMEK
KAZIMAK
YIRTMAK
ÇENTMEK
BÖLMEK
KESMEK
PARÇALAMAK
DÜŞÜRMEK.

SEÇMELER

J. Beuys, Keçe Takım Elbise, 1970

J. Beuys: "Umurumda değil. Takım elbiseyi duvara mıhlayabilirsiniz. Onu askıda duvara da asabilirsiniz […] Ama onu giyebilir veya sandığa da atabilirsiniz."

Sanatçının bu sözleri, İsa'nın çarmıha gerilişine yönelik kavramları düşündürür. Çarmıh, yeniden doğuş kavramları da yine bu düşünceye paralel olarak gelişir.

**

Lord Henry Wotton: **"Ben her şeye inanabilirim, yeter ki tümden inanılmaz bir şey olsun."**

(The Picture of Dorian Gray)

**

"Kendinizi ölü taşlardan, yaşayan filozof taşlarına dönüştürünüz"

16. yüzyılın ünlü alşimisti Gerhard Dorn

**

"Kim bilim ve sanata sahipse,

Sahiptir dine de;

Kim yoksunsa ikisinden de,

Sarılmalıdır dine!"

[Goethe]

İnsan Buysa

Kendini ve etrafındakileri kemirip yemediğin bir an bile yoktur. Elinde olmayarak, sürekli önüne geleni yıkarsın. En masumane bir gezintin bile binlerce zavallı böceğin hayatına malolur. Bin bir zahmetle meydana gelmiş karınca yuvalarını bozmak, küçük bir dünyayı mezara çevirmek için bir adım atman yeterlidir.

Johann Wolfgang von Goethe, Genç Werther'in Acıları, Türkçesi: Tolga Akdeniz, İstanbul, İskele Yayıncılık, Kaya Matbaacılık, 2007, s. 50

Kaynak: Lale DELİBAŞ, Kelt Kültürü Bağlamında Joseph Beuys, T.C. Marmara Üniversitesi- Güzel Sanatlar Enstitüsü-Resim Anasanat Dalı Ve Eserleri

HANGİ VARLIK YOKLUĞA SIĞAR Kİ

Bugün çok sevinmiştim. Ancak ne zaman sevinsem birileri halime tuz basarlar, bende hep düşünürüm.

Ey hayat kıskanç olabilirsin, bu nedir? Desem de,

cevap bir yerden gelmez.

Canım dostum hoşluk dağıtırken, biri avcı olmuş uçan can kuşunu indirmeye çalışıyordu.

Ey Avcı!

Kuşu indirmek için tüylerin donarken kış yoluna düştün.

O kuşu vurdun mu?

Vurdum, dedin, baktın. Düşmüştü, bir şey. Doğru düşmüştü, düşen kuşun gölgesi. Gölgeler yere düşer, ancak kuş nerde, diye çok arandın. Olamaz demeye cesaret edemeden bakındın. Gururun vardı, elin barut kokuyordu. Kurşun uçmuştu ve değmişti, ancak düşen kuş yoktu.

Yerler yetmedi göklere dahi baktın. Gördüğün duyduğun hep hayal âlemi. Düşen olmak başka değmek başka. Hayale taş değer mi, o halde atılan ve tutulan nedir? dedin.

Sevdiğini kaybedenler ve bulanlar arasında, farkı bulmak, sende değil, beğenmediğin basit gördüğün yolcunun peşine takılmaktadır. Onlar avcıları avlayanlardır. Diyarlarına yolun düşmesin senide tutarlar.

Neden onu üzdün ki, tanımadığın biri de. Onlar üzülürler ancak seni ele alırlar. Senide alıp tutacaklar.

Her taraflarından altın sızan gök konuları tanırım,. Onları tanımak için gayret gösteririm, onlarsız hayat can bulamaz. Bazıları vardır, kendi havanında hikmet döverler. Söyledikleri hikmetleriyle ancak kendileri erirler. Hikmetler yaprakalr gibidir, bir ağaçları varsa dururlar., yoksa hayat herşeyi yavaş yavaş yok ediyor.

Bir güzel tanıdım, hakkıyla güzel. Onun yerine bakanlar, bulmak şöyle dursun varamazlar. Huyu huydur, kendi çok güzel.

Ey gözünü tepeye dikmiş olan, sor kendine çilenin hangi yurduna uğradın. Kan gibi gözlerin oldu mu? Yanmış kalbin, susuz dudakların? Olmadıysa, nasıl anlayacaksın?

Dertlerdir yol açanlar.

Tinden dünyanı kurutmak için aşkın alevi gerekir. Ancak nerde ateş, nerde sabır sadece gördüğün benliğin ile yalnız kalmaktır.

Gel yalnızlığın kaderini taşıyana hakkını ver de, anlamayanları, anlayanlar hakkına.

Dünyada tek bir hayat vardır. O da bir gönüle girmek imiş. Bunu ikincisi yoktur. Var dersen, ikiyi unut. Seni unut, önceyi unut. Unutma ki hala o avcı vurduğu kuşu arıyor. Fakat bulamayacak. Çünkü kuş yoklukta kaldı, avcı varlıkta. Hangi varlık yokluğa sığar ki.

İhramcızâde İsmail Hakkı

SEN İNSANSIN

yangınlar alevinden geçip de gelen dost

yanar olmuş yüreğin, nar olmuş lilişan

sen insansın sen insansın sen insan

meydanlara seni heykel heykel dikmişiz

her destana dökülmüş boydan boya adın

kahraman demişiz meçhul asker demişiz

ismin mübarek cismin mübarek

alkış alkış kasideler sarmış boyunu

ağırbaşlı kitaplar senin adına

en yiğit besteler seni söyler

kuyruklu yıldız gibi nutuklar çekilmiş

her namına her şanına bayram günleri

mızıkalar ayak vurmuş beste beste

örülmüş çelenkler aldan yeşilden

laleden sümbülden karanfilden

sen insansın lilişan iki milyar cansın

gemici ve rençber çırak ve uzman

elinde dümen yekesi süngü ve orak

dünyada şarkılar misali yaşayansın

sen insansın sen insansın sen insan

yangınlar alevinden geçip de gelen dost

yelken gibi açılmışsın zalim rüzgara

harp demiş vurmuş vurmuş lilişan

ölümler götürmüş zulümler götürmüş

deniz gözlü gök alınlı kirvelerimizi

kalbi yıkanmış çamaşır gibi temiz

çehresi yanık yanık bakırsı

ablamız süt anamız biraderimiz

emekçiler pamuk işçileri kürekçiler

yangın yerlerinde yaşayan abbas ve hasan

ırzını buğdayla değişmiş kızlar lilişan

hey lilişan lilişan gülmüşem ağlamışam

bir tuhaflık olmuş dünyanın hali

çatkı çatmış karalar bağlamışam

neylersin çakı bıyıklım stelyo'm

kar sepeler sepeler çıplak döşüne

norveç'te kış yavuz gelmiş buz gelmiş

ölen ağlar italya'lım ölen ağlar

hindistan'da müslümanlar hindular

çin'de sefalet yunan'da harb-i dahili

grevciler linç edilen zenciler

yumruk gibi sıkılmış sanki dünyamız

ölümlerden ölüm beğen lilişan

sen insansın iki milyar cansın

fransız ve slovak arnavut ve alaman

kalbinde pırıl pırıl ümitler taşıyarak

dünyada bulutlar misali yaşayansın sen

sen insansın sen insansın sen insan.

Attilâ İlhan

BABAM VAR DİYORSUN YA; BIRAK, OĞLUN DA DESİN

SONE 13

Ah sen keşki sen olsan! Ne var ki, canlar canı,
Sen değilsin sen, ne de burda yaşayan sensin.
Dilerim şu yaklaşan ecele hazırlanmanı;
Güzel yüzünü başka birine vermelisin.
Şu emanet güzellik böylece son bulmazsa,
Benliğin, sen öldükten sonra yaşatır seni;
Bir çocuğun olursa sürdürür, hiç olmazsa,
O tatlı varlığıyla senin güzelliğini.
Kimse cânım bir evi bırakmaz çürümeye
Görkemini şerefle ayakta tutmak varken,
Kış günlerinde azgın bora öldüresiye,
Sonsuz ecel ayazı, onu yaman sarsarken.

Ah! Bu israf, sevgilim. Sen kendinden bilirsin:
Babam var diyorsun ya; bırak, oğlun da desin.

Kaynak: WILLIAM SHAKESPEARE- TÜM SONELER, Çeviren ve Hazırlayan, Talât Sait Halman, Yeditepe, 1993, İstanbul

NASIL BU KÖR ÖFKEYLE GÜZELLİK CENGE GİRER

SONE 65

Ne tunç ne taş ne toprak ne de sonsuz denizler
Acıklı fâniliğe karşı koyamazlarken,
Nasıl bu kör öfkeyle güzellik cenge girer
Çabasında en fazla bir çiçek gücü varken?
Ah, nasıl göğüs gersin yazın tatlı rüzgârı
Azgın günler dört yandan üstüne yürüdükçe,
Bozguna uğrattıkça yenilmez kayaları,
Çelik kapılar bile: Zamanla çürüdükçe?
Ne korkunç bir düşünce: Ah, nerde saklı dursun
Çağların mücevheri Çağların sandığından?
Bir zorlu el var mı ki bu koşuyu durdursun?
Güzellik yağmasını kim esirgesin ondan?

Yok hiçbiri, meğer ki bu mucize sürsün de
Sevdiğim ışıldasın kara yazı üstünde.

Kaynak: WILLIAM SHAKESPEARE- TÜM SONELER, Çeviren ve Hazırlayan, Talât Sait Halman, Yeditepe, 1993, İstanbul

"GÜZEL ANCAK KARADIR"

SONE 70

Sana kara çaldılar, senin suçun değil bu:
İftira, hep iyiyi, doğruyu hedef bilir;
Güzelliğe takılan bir süs gibidir kuşku,
Karga, gökteki en hoş havalara yönelir.
İyi olursan sana değer katar iftira,
Çağının sevgisini kazanırsın üstelik;
Kurt gibi diş geçirir kötülük goncalara,
İştah açar sendeki saf, lekesiz körpelik.
Artık ardında kaldı gençliğinin tuzağı;
Ayağını denk aldın; yenik düşüremedi;
Ama belli övgünün sonsuz olmayacağı,
Zincire vuramaz ki şiddetlenen hasedi.

Kötülüğün lekesi maske olmasa sana
Yüreklerin sultanı olurdun tek başına.

SONE 131

Sen şu hâlinle tam bir zorbasın: nasıl zâlim
Olursa güzellikle övünüp şişinenler ...
İyi bilirsin, benim aşk düşkünü yüreğim
İçin sensin en güzel, en değerli mücevher.
Ama seni görenler içtenlikle diyor ki:
Sevgiye ah dedirtmek gücünden yüzün yoksun.
Yanılıyorlar demek öyle zor geliyor ki
Bunu yalnız kendime söylüyorum, andolsun.
Elbet yemin ediyor değilim yalan yere:
Yüzünü düşününce bin inilti ardarda
Gelip tanık oluyor söylediğim sözlere:
Senin karan en güzel kara benim kafamda.

Yaptıkların bir yana, hiç kara değilsin sen:
Sanırım, sana kara çalmaları bu yüzden.

SONE 132

Vurgunum gözlerine, o gözler acır bana,
Bilirler, yüreğin hor görüp işkence eder;
Seven yaslılar gibi kara çekmiş sırtına,
Kıvranışımı özlü bir şefkatle süzerler.
Sabahleyin göklerde ışıyan güneş bile
Yaraşamaz Doğunun soluk yanaklarına,
Akşama yol gösteren gür yıldız, görkemiyle
Böyle ışık saçmaz loş Batının yarısına:
Yaşlı gözlerin daha çok yaraşır yüzüne.
Bana da bir pay ayır yüreğindeki yastan:
Seni yas daha güzel gösterir ele güne;
İşte acıma duygun sana biçilmiş kaftan.

"Güzel ancak karadır," diye yemin ederim,
Senin renginden yoksun olan çirkindir derim,

SONE 125

Anlı şanlı yaşadım, bir alay süs, şatafat;
Dış varlığa bu kadar özenmek neye yarar?
Sonsuzluğa erişmek için bunca temel at,
Hepsi de çöküp gider, kısacık yaşamı var.
Az mı gördük, ikbalde tantanayla yaşarken
Nimetlerin bedeli yüzünden kimler bitti;
Yalın zevki bırakıp debdebeye koşarken
Zavallı eyyamcılar okka altına gitti.
Bense senin gönlünde yaltaklanırım sana,
Al şu armağanımı, yoksul ama yürekten;
Düzmece, düşük şeyler karışmamıştır ona,
İşte değiş-tokuş bu: sana karşılık sırf ben.

Vazgeç iftiralardan, özentileri bırak,
Hep kara çalsalar da gerçek ruh kalır ak pak.

Kaynak: WILLIAM SHAKESPEARE- TÜM SONELER, Çeviren ve Hazırlayan, Talât Sait Halman, Yeditepe, 1993, İstanbul

KÖLEN OLMUŞUM SENİN, ELDEN BAŞKA NE GELİR

SONE 57

Kölen olmuşum senin, elden başka ne gelir,
Gece gündüz el pençe divanım buyruğuna;
Geçirdiğim saatler baştan başa bir hiçtir
Sen buyurmuş değilsen çabalarım boşuna.
Senin için, sultanım, saatleri gözlerken
Ben kimim ki küseyim sonu gelmez günlere,
Kara kara düşünmem, acı çekmem özlerken
Uğurlar olsun dersen kölene sen bir kere;
Ben kimim ki kıskanıp kuşkulanıp sorayım
Kimle içli dışlısın, nedir yaptığın işler;
Derdim günüm put gibi düşünmeden durayım,
Mutlu kıldıklarını bilmek içime işler.

Öyle körkütük sadık bir köledir ki sevda,
Seni kötü göremez bin kötülük yapsan da.

Kaynak: WILLIAM SHAKESPEARE- TÜM SONELER, Çeviren ve Hazırlayan, Talât Sait Halman, Yeditepe, 1993, İstanbul

HERKES GİTTİ YALNIZ KALDIM MEYHÂNEDE

Vaize söyle: Hâfız'ı, tekkeden çıkıp gitti diye ayıplamasın.
Hür kişilerin ayakları bir yere bağlanmaz ki, gittiyse gitti.

Hafız-Gazel:78

https://youtu.be/5bKGhvA30B8

Refik Fersan-Segah Şarkı

Herkes gitti yalnız kaldım meyhânede

Gözyaşlarımı içtim son peymânede

Bu kalp durdu dün gece vîrânhânede

Gazeli:

Derd-i aşka müptelâyım, kimden imdât istesem

(gönül ey ey)

Meskenim meyhâne şimdi, kurtar Allâhım beni

(gönül ey)

Herkes gitti yalnız kaldım meyhânede

Gözyaşlarımı içtim son peymânede

GEÇMESİN GÜNÜMÜZ SEVGİLİM YASLA

https://youtu.be/UrJ05bB1_KQ

Geçmesin günümüz sevgilim yasla

O güzel başını göğsüme yasla

Birleşebilir mi âh aşk ihtirasla

O güzel başını göğsüme yasla

Elâ gözlerinde menevişler var

Kor gibi dudaklar ve kızıl saçlar

Okşasam usanmam mahşere kadar

O güzel başını göğsüme yasla

Beste: Alâeddin Yavaşça

Güfte: Şerafettin Aydınlık

Makâm: Kûrdîli hicazkâr

Usûl: Düyek

Form: Şarkı

https://youtu.be/RvgvisRNofA

NERDESİN

Ey gözleri yaz güneşim

Yanağı bahar nerdesin

Yanar yüreğim başı

Dudakları kar nerdesin

Azap şehrine sürüldüm

Hergün çarmığa gerildim

Bin kere öldüm dirildim

Bir ara sor yâr nerdesin

Yeter bunca zillet yeter

Kalmadı canımda tutar

Sevdan zulümden de beter

Yandırır yakar nerdesin dost

Kapısı bağlı handayım

Aşılmayan bir andayım

Attığın kör zindandayım

Gel beni kurtar nerdesin

Hücre duvarlarım gamdan

Ne çıra yanar ne şamdan

Öpmen gereken alnımdan
Öper duvarlar nerdesin

Yeter bunca zillet yeter
Kalmadı canımda tutar
Sevdan zulümden de beter
Yandırır yakar nerdesin dost

Yorgunluk çöktü dizime
Beyaz tül geldi gözüme
Can yığıldı boğazıma
Yüreğim çarpar nerdesin

Maksut'uma gel göründü
Halın gayrı hal göründü
Gider gelmez yol göründü
Bir tek sözüm var nerdesin

Yeter bunca zillet yeter
Kalmadı canımda tutar
Sevdan zulümden de beter
Yandırır yakar nerdesin dost

ÜÇÜNCÜ ARZ-I HÂL

Bu vatanı kuranlar
yalnız bırakmayacak ve koruyacaklardır.
Vatan ve Millet Selamette
Kalbiniz emin olsun

Bu umman-ı belaya yok mu sahil Yâ Rasûlallah?

Bu körlükle selamet gayr-ı kabil Yâ Rasûlallah.

Cehalet manevi bir şahs-ı fail Yâ Rasûlallah.

Niçin Türk'e aman vermez bu hâil Yâ Rasûlallah?

Bu millet olmasın mı Hakk'a nail Yâ Rasûlallah?

…

Kemal'in **kuddise sırruh** salıp İslam için tedbir,

Cenâb-ı Hazret-i Gazi'ye uydu hikmet-i takdir.

Değildir kimsenin haddi bu cengi eylemek tasvir,

Firenk'in ihtirâtı bu Türk'e etmedi tesir?

Gemi, taht-el-bahir, tayyare, torpil Yâ Rasûlallahl

…

Garibim, serseriyim Neyzen-i avaredir namım,

Yazılmıştır kapında gamla kırk yıllık serencamım,

Bulunsun derdime çare, tükensin dilde âlâmım,

Eminim çok görülmez böyle istirham u ibramım,

Üçüncü Arz-ı hâlim bu sana bil Yâ Rasûlallahl

Sh:33-42

Kaynak: NEYZEN TEVFİK KOLAYLI, AZÂB-I MUKADDES, Hazırlayan: İhsan Ada1. Basım: Aralık 2009, İstanbul

Hard to be a God -TRUDNO BYT BOGOM/ Tanrı Olmak Zor İş (2013)

Süre: 177 dk

Yönetmen: Aleksey German

Senaryo: Arkadiy Strugatskiy, Boris Strugatskiy, Aleksey German

Ülke: Rusya

Tür: Dram, Bilim-Kurgu

Vizyon Tarihi: 13 Kasım 2013

Dil: Rusça

Müzik: Viktor Lebedev

Nam-ı Diğer: Hard to be a God | It's Hard to be a God | The Story of the Arcanar Massacre

Oyuncular: Leonid Yarmolnik, Aleksandr Chutko, Yuriy Tsurilo, Evgeniy Gerchakov, Valentin Golubenko

Özet

https://youtu.be/aBoyjleXFz0

TANRI OLMAK ZOR ŞEY: Arkadi ve Boris Ştrugatski kardeşler Rus bilimkurgu yazarları. Özellikle "Piknik na obichine" (Türkiye'de "Uzayda Piknik" adıyla yayınlandı. Tarkovsky'nin Stalker filmi.) ile ünlüdürler. "Trudno Byt Bogom" (Tanrı Olmak Zor Şey) kitaplarında ise aydınların, yazarların öldürüldüğü bir uygarlık anlatılır. Kitabın kahramanı başka bir dünyaya gönderilen bir bilim insandır. Sadece gözlem yapmalıdır. Ama görevlendirdiği uygarlık yazarların öldürüldüğü, kitapların yasaklandığı bir hale gelince zor duruma düşer.

Boris ve Arkady Strugatsky'nin 1964 tarihli kült romanının 1989'da yazarların izni olmadan ilk kez sinemaya uyarlanışından bu yana merakla beklenen Tanrı Olmak Zor İş,ne yazık ki ancak yaratıcısı Aleksey German'ın ölümünden sonra tamamlanabildi ve prömiyerini 2013 Roma Film Festivali'nde yaptı. Stalker'a da ilham kaynağı olan Strugatsky kardeşler de filmin bu yetkin uyarlamasını görecek kadar yaşayamadı. Hikâye, ortaçağdaymış gibi yaşayan ve pagan bir tanrının sözde oğlu tarafından yönetilen insanların yaşadığı Arkanar gezegeninde geçiyor. Dünya'dan bir elçi, insani fikirleri yaymak amacıyla Arkanar'a gidiyor. Aleksey German bu son filminde Tanrı ile insan arasındaki hiyerarşiye bir bakış atıyor.

Artılar

Don Rumata rolünde Leonid Yarmolnik'in oyunculuk performansı film boyunca maksimumdaydı.

Ari rolünde Natalia Moteva da oldukça başarılı.

Oyuncu ve mekan yönetimi oldukça başarılı.

Eksiler

Filmin süresi daha kısa olabilir (miydi).

Filmin temposunun devamlı yukarıda olması izlenebilirliği olumsuz etkiledi diye düşünüyorum.

Keşif

Tanrı ve din konularını irdeleme, karakterler ve mekanlardaki gerçeküstücü yaklaşımlar açısından bu film sanki “Faust” (Yönetmen: Aleksandr Sokurov) filminin siyah-beyaz versiyonu gibiydi.

Bir iki sahnede Don Rumata’ya bir olayla ilgili haber veren, hatırlatma yapan karakter bana “Gora” (Yönetmen: Ömer Faruk Sorak) filmindeki “Bir cisim yaklaşıyor efendim” mizansenlerini hatırlattı.

Savaş öncesi Don Rumata’nın giyecek pantolon bulamaması hoş bir sahneydi.

Film kimi özellikleri açısından bana yer yer “Andrei Rublev” (Yönetmen: Andrey Tarkovski) filmini hatırlattı.

Öylesine

“Bu Filmi İzlemek Zor İş”

Don Rumata için Müslüm Gürses’ten geliyor : “Tanrı istemezse yaprak düşmezmiş”

https://oylecine.com/2014/04/26/tanri-olmak-zor-is/

Filmden

https://67.media.tumblr.com/7253613f45e07527924bab4a3af50a9b/tumblr_my0ktkUQA91r6uu2oo1_1280.jpg

https://www.tabakalera.eu/sites/default/files/styles/width800/public/actividades/2015/12/que-dificil-es.jpg?itok=cj-cYS2f

http://3.bp.blogspot.com/-XqCuE9Zvyyc/VLUmvjAtGLI/AAAAAAAAFAY/VLEWOqly15o/s1600/hard%2Bto%2Bbe%2Ba%2Bgod3%2Bb.jpg

http://s434.photobucket.com/user/vitocipriani/media/vlcsnap-2015-09-15-20h39m08s752_zpsazdcvsyi.png.html

Bozukluklar dalgalanıyor

Girdiğim sahneye

Ben, kapıda ayakta durmaya çalışıyorum

Uzak yangınlarda keşfetmek

**

Bir kahkaha atacaksın!

Kan emiciler tavandan düşsün

**

Günahlarını suyla yıkayamazsın..

**

Sana soruyorum.

Tanrı olsaydın ne yapardın?

- Ben idrar sorunum olmazdı.

- Cehenneme git!

Kahretsin, konuşmamıza izin vermeyecekler.

İşemek!

**

Diyecektim ki,

"Yaratıcı, Eğer varsa, bizi uçurun.

Uzaklaştırın bizi.

Toz veya pis gibi.

"Veya bizi çürümemize bırakın.

Hepsini yok edin. "

İşte. Yok etmek çok kolay.

Siyahlar, bitleri basmış,

Ve hatta çocuklar.

Kalbim merhamet dolu.

Bunu yapamam.

**

Ve sonra keşişlere güveniyorlardı.

Şimdi onları toplarla asıyorlar.

Aynı ağaçlarda.

Neredeyse bir tanrı olduğunu unutmuşum!

Bu çok kötü.

**

Kölesiz araziye kimin ihtiyacı var?

Köle olmaksızın kime ihtiyaç var?

Yeni köleler olacak.

Yeni iskeleler.

Yeni Siyahîler.

Her şey sıfırdan başlayacak.

486 Yazılar

Yeni bir Arata olacak.

Ve Tanrı bir şey yapamaz.

Bu üzücü!

Bunun olmasına asla izin vermeyeceğim!

Şimdi sessiz ol.

Hiçbir şey yapamayacaksın.

Her şeye izin vereceksin

Herkes yaptı ve her zaman yapacak.

Binlerce yıldır.

Biz ne yaptık?

Her zaman olduğu gibi.

Her zaman olduğu gibi.

Bir iki son.

**